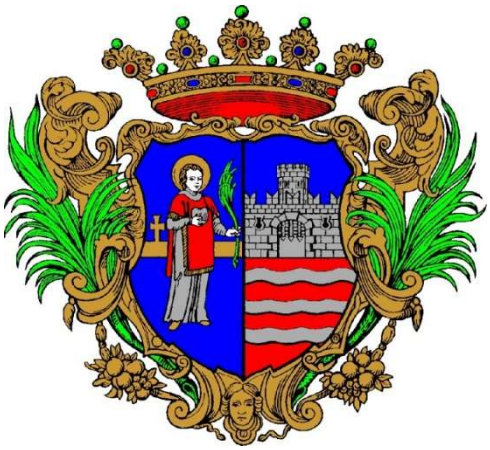

GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA FENNTARTHATÓ VÁROSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA

2021 - 2027

Győr

Győr, 2026. október

Felülvizsgálat (3.) verzió

Készítette:

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata

a Hétfa Kutatóintézet és Elemző Központ

közreműködésével

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata
Cím: 9021, Győr, Városház tér 1.
Tel.: +36-96-500-100
E-mail: gyor@gyor-ph.hu
Honlap: www.gyor.hu

HÉTFA Kutatóintézet és Elemző Központ
Cím: 1051, Budapest, Október 6. utca 19.
Tel.: +36-30-902-7448
E-mail: info@hetfa.hu
Honlap: www.hetfa.hu

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK 1

0. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ 10

1. A PARTNERSÉGI FOLYAMATOK A TERVEZÉSI FÁZISBAN 14

1.1 PARTNEREK DEFINIÁLÁSA 14

1.2 PARTNERSÉGI AKCIÓK ÉS AZOK TARTALMA 14

1.3 PARTNERSÉGI AKCIÓK ÜTEMEZÉSE A TERVEZÉSI FOLYAMATBAN 15

2. MEGALAPOZÓ MUNKARÉSZ: HELYZETFELTÁRÁS ÉS HELYZETÉRTÉKELÉS 16

2.1 HELYZETFELTÁRÁS 16

2.1.1 Településhálózati összefüggések, a település helye a településhálózatban, térségi kapcsolatok 16

2.1.2 A területfejlesztési dokumentumokkal való összefüggések vizsgálata 19

2.1.3 Rendezési tervekkel való összefüggések vizsgálata 21

2.1.4 A szomszédos települések hatályos településszerkezeti terveinek - az adott település fejlesztését befolyásoló - vonatkozó megállapításai 24

2.1.5 A település társadalma 29

2.1.6 A település humán infrastruktúrája 65

2.1.7 A település gazdasága 100

2.1.8 Az önkormányzat gazdálkodása, a településfejlesztés eszköz- és intézményrendszere 122

2.1.9 Településüzemeltetési szolgáltatások, okosváros települési szolgáltatások 140

2.1.10 Zöldfelületi rendszer vizsgálata 144

2.1.11 Közlekedés ... *151*
2.1.12 Közművesítés ... *173*
2.1.13 Környezetvédelem és településüzemeltetés ... *190*
2.1.14 Városi klíma ... *209*
2.2 TERÜLETI LEHATÁROLÁS ... 211
2.2.1. A város lehatárolása, bemutatása ... *211*
2.3 HELYZETÉRTÉKELÉS, SZINTÉZIS ... 214
2.3.1. Prosperáló város ... *214*
2.3.2. Zöldülő város ... *217*
2.3.3. Digitális város ... *219*
2.3.4. Megtartó város ... *222*
2.3.5. Kiszolgáló város ... *224*
2.4 A VÁROS IRÁNYÍTÁSI ÉS MŰKÖDÉSI MODELLJE ... 230
2.4.1. Irányítási modell ... *230*
2.4.2. Működési modell ... *233*
2.4.3. Várostérségi koordináció ... *235*
2.5 KOCKÁZATOK ÉS LEHETŐSÉGEK ÉRTÉKELÉSE ... 237
2.5.1. Prosperáló város ... *237*
2.5.2. Zöldülő város ... *239*
2.5.3. Digitális város ... *241*
2.5.4. Megtartó város ... *244*
2.5.5. Kiszolgáló város ... *246*
STRATÉGIAI MUNKARÉSZ ... **248**
3.1 FORGATÓKÖNYV-ELEMZÉS ... 248
3.1.1 Trendek és előrejelzések ... *248*
3.1.2 Standard és adaptív forgatókönyvek ... *252*
3.2 JÖVŐKÉP ... 256
3.3 A STRATÉGIA CÉLRENDSZERE ... 262
S1. Társadalom ... *265*
S2. Gazdaság ... *265*
S3. Épített környezet ... *266*
S4. Városfenntartás, üzemeltetés és közlekedés ... *266*
S5. Természeti környezet és városi élhetőség ... *267*
3.4 A REZILIENS VÁROS A STRATÉGIAI CÉLRENDSZERBEN ... 267
3.5 A STRATÉGIA ÖSSZHANGJA MÁS STRATÉGIÁKKAL ... 274
3.5.1 Kapcsolódás az Európai Uniós célkitűzésekhez ... *274*
3.5.2 Kapcsolódás más területfejlesztési dokumentumokhoz ... *274*

3.5.3 Az ITS és az FVS összevetése ... 278

3.5.4 Kapcsolódás a VÁRmegyei tervekhez, ágazati programokhoz és stratégiákhoz ... 278

MONITORING, KONTROLLING, INDIKÁTOROK ... **279**

4.1 AZ FVS MONITORINGRENDSZERE, NYOMON KÖVETÉS A TERVEZÉS ÉS VÉGREHAJTÁS SORÁN 279

4.2. AZ FVS-HEZ KAPCSOLÓDÓ INDIKÁTOROK ÉS AZOK MÉRÉSI MÓDSZERTANA ... 280

4.3 A BEAVATKOZÁSOKRA VONATKOZÓ ADATOK GYŰJTÉSÉNEK ÉS KEZELÉSÉNEK HELYI MÓDSZERTANA ... 286

AZ IRÁNYÍTÁSI ÉS MŰKÖDÉSI MODELL ... **286**

5.1. A VÁROSIRÁNYÍTÁSI MODELL INDOKOLT MÓDOSÍTÁSAI ... 286

5.1.1. Az átfogó városirányítási rendszer változásai ... 286

5.1.2. A térségi koordináció mechanizmusainak változásai ... 287

5.1.3. Részvételi akciók a stratégiai ciklus végrehajtási szakaszában ... 287

5.2. A VÁROSI MŰKÖDÉSI MODELLT ÉRINTŐ TERVEZETT VÁLTOZTATÁSOK ... 287

- CSELEKVÉSI TERV ... **289**

6.1 PRIORITÁSOK ÉS INTÉZKEDÉSEK RENDSZERE ... 289

Intézkedések és beavatkozások rendszere ... 289

6.2 AZ AKCIÓTERÜLETEK KIJELÖLÉSE, A KIJELÖLÉS ÉS A LEHATÁROLÁS INDOKLÁSA ... 292

6.2.1 Győr FVS beavatkozások összefoglaló táblázata ... 292

6.2.2 AZ Akcióterületek bemutatása ... 301

6.3 VÁROSI SZINTŰ BEAVATKOZÁSI TERÜLETEK RÉSZLETEZÉSE ... 311

6.3.2. Stratégiai célkitűzéseket támogató nagyobb városi területekre kiterjedő beavatkozások ... 311

6.3.3. Stratégiai célkitűzéseket támogató, átfogó szervezeti rendszerként működő stratégiai keretrendszerek (hálózatos, vonalas fejlesztések) ... 338

6.3.1. Stratégiai célkitűzéseket támogató egyedi beavatkozások ... 382

6.4. STRATÉGIA EGYÜTTMŰKÖDÉSI MENETRENDEK ... 384

6.4.1. Zöld átállás menetrend ... 384

6.4.2. Digitális átállás menetrend ... 384

FINANSZÍROZÁSI TERV ... **385**

7.1. ELÉRHETŐ ÉS BEVONHATÓ FORRÁSOK SZÁMBAVÉTELE ... 385

7.1.1. Aktorok, meghatározó szereplők ... 386

7.1.2. Kitekintés ... 386

7.1.3. Egyéb kötöttségek és lehetőségek ... 386

7.2. AZ ÜZLETI MODELL BEMUTATÁSA ... 387

7.2.1. Beavatkozások adatainak gyűjtése és ismertetése dimenziónként összegezve ... 387

7.2.2. A finanszírozási terv összefoglalója 391

7.3. FENNTARTHATÓ ÜZEMELTETÉS 391

7.4. PROJEKTCSATORNA FEJLESZTÉS INTÉZMÉNYESÍTÉSE 392

- MELLÉKLETEK **393**

8.1. ANTISZEGREGÁCIÓS TERV 393

8.1.1 Helyzetelemzés és értékelés 393

8.1.2. 2014-2020. programozási időszakban megvalósult szociális város-rehabilitáció témájú projektek 405

8.1.3. 2021-2027. évi programozási időszakban tervezett a szociális város-rehabilitációs projektek 406

8.2. KÉRDŐÍV MINTÁK 413

8.3. FINANSZÍROZÁSI TERVTÁBLA BEAVATKOZÁSONKÉNT 433

8.4. MŰKÖDÉSI TÉRKÉP 434

9.1 MELLÉKLET: AZ FVS-HEZ KAPCSOLÓDÓ INDIKÁTOROK ÉS AZOK MÉRÉSI MÓDSZERTANA ... 436

ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra: Győr helye az ország térszerkezetében, Forrás: Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési Koncepció és Országos Területfejlesztési Koncepció 17

2. ábra: A győri agglomeráció, Forrás: KSH Magyarország településhálózata (2014) 18

3. ábra: Győr-Moson-Sopron Megye Területfejlesztési Koncepció célrendszere, Forrás: Győr-Moson-Sopron Megye Területfejlesztési Koncepció 20

4. ábra: Az ország szerkezeti tervének Győrt ábrázoló részlete, Forrás: Országos Területrendezési Terv 22

5. ábra: Győrt érintő övezetek, Forrás: Győr-Moson-Sopron Megyei Területrendezési Terv (Győr-Moson-Sopron Megye Önkormányzatának 7/2022 számú rendelete) 23

6. ábra: Győrrel szomszédos települések, Forrás: Térport 24

7. ábra: Az állandó- és a lakónépesség változása Győrben (2014-2024), Forrás: saját szerkesztés a KSH Tájékoztatási adatbázis alapján 29

8. ábra: Élveszületések és halálozások száma Győrben, 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis 30

9. ábra: A teljes vándorlási egyenleg alakulása az egyes területegységekben, 2014-2024, Forrás: saját szerkesztés, a KSH Tájékoztatási adatbázis alapján 31

10. ábra: Öregedési index - Állandó népességből a 100 fő 0-14 évesre jutó 60-x évesek száma, fő, 2014-2024, Forrás: TEIR 34

11. ábra: Házassági mozgalom adatainak alakulása Győrben, fő és %, 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis 35

12. ábra: A 15–64 évesek foglalkoztatási rátája és annak változása megyénként, 2025 Forrás: KSH Helyzetkép, 2025 – Munkaerőpiac 36

13. ábra: A nyilvántartott álláskeresők száma Győr városában, fő, 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis 37

14. ábra: Üres álláshelyek aránya Győr-Moson-Sopron megyében, %, Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis 38

15. ábra: Tartós munkanélküliek aránya - Egy éven túl nyilvántartott álláskeresők az összes munkanélküli százalékában, %, 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis 39

16. ábra: Pályakezdő munkanélküliek aránya - A pályakezdő álláskeresők aránya a nyilvántartott álláskeresők között, %, 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis 39

100 lakosra jutó SZJA adófizetők száma Győrben, Győr-Moson-Sopron megyében, a Nyugat-Dunántúl régióban és Magyarországon (fő), 2011-2024, Forrás: TEIR 42

17. ábra: .....**Hiba! A könyvjelző nem létezik.**

18. ábra: 100 lakosra jutó SZJA adófizetők száma a Győri járás településein (fő), 2024, Forrás: TEIR..... 42

19. ábra: Egy lakosra jutó SZJA adóalapot képző belföldi jövedelem Győrben, Győr-Moson-Sopron megyében, a Nyugat-Dunantúl régióban és Magyarországon (fő), 2014-2024 42

Egy lakosra jutó SZJA adóalapot képző belföldi jövedelem a Győri járás településein, 2024. Forrás: TEIR .. 43

20. ábra: Az épített lakások száma Győrben, 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis..... 44

21. ábra: Győri lakásállomány összetétele az építési idő alapján, %, 2022, Forrás: KSH Népszámlálás 2022 45

22. ábra: Győri lakásállomány összetétele szobaszám alapján, %, 2022, Forrás: KSH Népszámlálás 2022 . 45

23. ábra: Győri lakásállomány összetétele az egy lakóra jutó alapterület szerint, %, 2022, Forrás: KSH Népszámlálás 2022 46

24. ábra: Győri lakásállomány összetétele falazóanyag szerint, %, 2022, Forrás: KSH Népszámlálás 2022 47

25. ábra: Az 50 év feletti korosztály korcsoportonként és nemenként (lakónépességből számolt adatok) (2012, 2025) Forrás: Idősbarát Győr – Koncepció az idősek életminőségének javítására Győrben (2026–2030) 48

26. ábra: A nyugdíj mellett kereső tevékenységet folytatók aránya néhány szocio-demográfiai jellemző mentén. Forrás: Idősbarát Győr – Koncepció az idősek életminőségének javítására Győrben (2026–2030)..... 49

27. ábra: A különböző betegségek előfordulási aránya az 50 év feletti győri lakosság körében, % (N=746). Forrás: Idősbarát Győr – Koncepció az idősek életminőségének javítására Győrben (2026–2030) 50

28. ábra: Igény a segítségnyújtás különböző formáira a 70 évnél idősebb népesség körében (az említések százalékában, N=186), Forrás: Idősbarát Győr – Koncepció az idősek életminőségének javítására Győrben (2026–2030) 50

29. ábra: Az idősek társadalmi megbecsültségével való elégedettség, 2025. Forrás: Idősbarát Győr – Koncepció az idősek életminőségének javítására Győrben (2026–2030) 51

30. ábra: A legmagasabb iskolai végzettség megoszlása Győrben és Magyarországon, %, 2022, Forrás: KSH Népszámlálás 2022. 53

31. ábra: Legalább érettségivel rendelkezők aránya a teljes lakosságon belül a Győri járás településein, %, Forrás: KSH Népszámlálás, 2022 54

32. ábra: Felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya a teljes lakosságon belül a Győri járás településein, %, Forrás: KSH Népszámlálás, 2022 55

33. ábra: városrészek iskolázottsági mutatóinak eltérése Győr átlagától, %, Forrás: Központi Statisztikai Hivatal (ksh.hu) Felsőfokú végzettségűek aránya. Egyedi kérésre összeállított táblázatos adatállomány. 57

34. ábra: Az egyes foglalkozási-funkcionális társadalmi csoportok aránya Győrben lakóövezetenként, %, 2013, Forrás: Csizmadia–Páthy–Tóth 2015: 110. 58

35. ábra: A 25-X éves népességből egyetemi, főiskolai oklevéllel rendelkező és vezetők és értelmiségi foglalkozásúak keresztmetszete városrészenként, %, Forrás: Központi Statisztikai Hivatal (ksh.hu) Felsőfokú végzettségűek aránya. Egyedi kérésre összeállított táblázatos adatállomány. 59

36. ábra: Az óvodai férőhelyek és az óvodába beírtak számának alakulása, 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis, TEIR 66

37. ábra: Középfokú iskolák tanulóinak száma a nappali oktatásban, 2014-2024 (fő), Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis 67

38. ábra: Középfokú iskolák nappali oktatásban részt vevő tanulóinak intézménytípusok közötti megoszlása (%), 2020-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis 68

39. ábra: Középfokú iskolák tanulóinak száma a nappali oktatásban, intézménytípusok szerint 2014-2024 (fő), Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis 69

40. ábra: A győri felsőoktatási intézmények hallgatói és oktatói számának alakulása, 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis 70

41. ábra: A háziorvosi ellátás esetszámai, 2014– 2024, Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis 72

42. ábra: A gyermekorvosi ellátás esetszámai, 2014– 2024, Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis..... 73

43. ábra: A bölcsődébe beíratott gyerekek száma (fő), bölcsődében működő férődhelyek száma (db) és böldődei férőhelyek kihasználtsága (%, jobb tengely) 2014 és 2024 között, győrben. Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis 75

44. ábra: A szociális alapszolgáltatások alapvető adatai, 2014-2025, Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis 77

45. ábra: A tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezkedést nyújtó intézmények főbb adatai fenntartó szerint, 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis 80

46. ábra: Közösségi művelődési intézmények összesített mutatói 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis 84

47. ábra: Győr iparűzési és egyéb helyi adó bevétele, 2015-2024 (milliárd Ft), Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis 102

48. ábra: Egy főre jutó helyi iparűzési adó bevétel a megyeszékhelyeken, 2014-2024 (ezer Ft/fő), Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis alapján 103

49. ábra: Szakmai, tudományos tevékenységben működő vállalkozások aránya a működő vállalkozásokon belül, 2022 (%), Forrás: KSH Tematikus térképek 104

50. ábra: Kiskereskedelmi üzletek száma tízezer lakosra vetítve, Győr-Moson-Sopron megye városaiban, 2023 (db), Forrás: KSH Tematikus térképek 106

51. ábra: A kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák száma, 2010-2021 = 100%, Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis 108

52. ábra: Győr idegenforgalmi adó bevétele, 2014-2024 (millió Ft), Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis 109

53. ábra: A teljes GINOP támogatási összegének megoszlása az egyes prioritási tengelyek között, Forrás: https://www.palyazat.gov.hu/..... 111

54. ábra: Tudástranszfer projektek kutatási területei, Forrás: NKFIH 114

55. ábra: Nominális és reál használt-és újlakás-piaci árindex (tiszta árváltozás, Magyarország), 2015=100% 117

56. ábra: Használt lakások átlagos négyzetméterára településkategóriák szerint, ezer forint/m2, 2015-2025, Forrás: KSH Lakáspiaci árak, lakásárindex, 2025. IV. negyedév 117

57. ábra: Az értékesített új lakások átlagos négyzetméterára (balra) és az új lakások átlagos négyzetméterárának változása az előző évihez képest (jobbra), 2024. Forrás: KSH TÉR-KÉP 2024 117

58. ábra: Az értékesített használt lakások átlagos négyzetméterára (balra) és a használt lakások átlagos négyzetméterárának változása az előző évihez képest (jobbra), 2024. Forrás: KSH TÉR-KÉP 2024 118

59. ábra: Lakások ára Győrben és a város vonzáskörzetében, a térképek balról jobbra haladva: családi házak átlagos négyzetméterára, többlakásos társasházban található lakások átlagos négyzetméterára, lakótelepi panelházakban található lakások átlagos négyzetméteráa, ezer Ft/m^2, 2024, Forrás: KSH Ingatlanadattár..... 118

60. ábra: A települési önkormányzatok összes költségvetési bevételének változása (2014=100%), Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis alapján saját szerkesztés..... 123

61. ábra: A települési Önkormányzatok összes költségvetési kiadás változása (2014=100%), Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis alapján saját szerkesztés 124

62. ábra: A főváros és megyei jogú városok egy lakosra jutó HIPA-bevétele, 2023 Forrás: KSH Kísérleti statisztika: A helyiiparűzésiadó-bevétel eloszlása Magyarországon 125

63. ábra: Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának költségvetési kiadásai kormányzati funkciónként, 2024, %, Forrás: Magyar Államkincstár, egyedi adatkérés 125

64. ábra: Győr felszínborítottsága CORINE-ban, Forrás: European Environmental Agency – Corine Land Cover, Database, 2018 146

65. ábra: 21. Táblázat Önkormányzati tulajdonú zöldterületek méretének alakulása, 2011-2020, Forrás: KSH és a Győr-Szol Zrt. adatai alapján, 2022 148

66. ábra: Győr főúthálózata, Forrás: https://kira.kozut.hu 151

67. ábra: Győri lakosok utazásainak városon belüli közlekedési mód szerinti megoszlása, Forrás: Győr városi és elővárosi közösségi közlekedési rendszerének átalakítása, 2013 154

68. ábra: A különböző közlekedési módokat használók aránya a kérdőív kitöltői körében, Forrás: saját szerkesztés 154

69. ábra: 22. Táblázat Közlekedési létesítmények statisztikája, 2026, Forrás: http://www.utkezelogyor.hu/ 155

70. ábra: Az 1. sz. főút belvárosi szakaszának forgalomfejlődési tendenciája, 2010-2020, Forrás: Az országos közutak 2013-2020. közötti évekre vonatkozó keresztmetszeti forgalma. Magyar Közút NZRt. 156

71. ábra: Az M19 autóút forgalomfejlődési tendenciája, 2010-2020, Forrás: Az országos közutak 2013-2020. közötti évekre vonatkozó keresztmetszeti forgalma. Magyar Közút NZRt. 156

72. ábra: A motorizáció alakulása Győr városában, 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis..... 157

73. ábra: Győr díjfizető parkolási térképe 2026, Forrás: https://gyorszol.hu 158

74. ábra: Az Árpád parkolóház, Forrás: https://gyor.hu/kerekparos-es-parkolasi-infrastruktura-fejlesztese-gyorben/ 160

75. ábra: Szállított utasok száma és teljesítmény Győr helyi közforgalmú közlekedésében, 1998-2020, Forrás: TEIR/KSH 162

76. ábra: Győr helyi autóbuszvonalai által lefedett útvonalak. Forrás: Közlekedési szokások felmérése és elemzése, UNIVERSITAS-Győr Nonprofit Kft., 2023 163

77. ábra: Győr autóbusz-megállóhelyeinek térbeli lefedettsége. Forrás: Közlekedési szokások felmérése és elemzése UNIVERSITAS-Győr Nonprofit Kft., 2023 163

78. ábra: A kerékpáros infrastruktúra hossza Győrben az infrastruktúra típusa szerint (km), 2022, Forrás: Győr Útkezelő, 2022 169

79. ábra: Győr meglévő elválasztott kerékpáros létesítményei. Forrás: Győr Kerékpáros Hálózati Terve 2022 170

80. ábra: Győr Megyei Jogú Város környezeti infrastruktúrába bevont lakásainak és háztartásainak száma (db), 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis 173

81. ábra: A közüzemi ivóvíz-hálózatba bekapcsolt lakásainak száma (db), 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis 176

82. ábra: Az összesen szolgáltatott vízmennyiség megoszlása (háztartási, nem háztartási) Győr Megyei Jogú Város területén (1000 m3), 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis 177

83. ábra: A szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások száma (db), 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis 178

84. ábra: Az elvezetett szennyvíz mennyiségének eredet szerinti megoszlása (1000 m3), 2014-2024 között, Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis 178

85. ábra: Az elválaszott és egyesített rendszerű szennyvízcsatorna hossza (km), Forrás: KSH adatai alapján saját szerkesztés 179

86. ábra: Az villamosenergia fogyasztók számának megoszlása (db), 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis 181

87. ábra: A szolgáltatott összes villamosenergia mennyiségének megoszlása (1000 kWh), 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis 181

88. ábra: A szolgáltatott vezetékes gáz mennyiségének megoszlása (1000 m3), 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis 183

89. ábra: Melegvízhálózatba bekapcsolt lakások számárnak (db) és a lakosság részére szolgáltatott melegvíz mennyiségének (1000 m, jobb tengely[3]) alakulása 2014 és 2024 között, Forrás: Tájékoztatási adatbázis 184

90. ábra: A távfűtésbe bekapcsolt lakások száma (db) 2014 és 2024 között, Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis 185

91. ábra: Az internet-előfizetések számának alakulása (db), 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis 188

92. ábra: Győr környékére jellemző genetikus talajtípusok, Forrás: ELKH TAKI - AGROTOPO (https://maps.rissac.hu:3344/webappbuilder/apps/2/) 190

93. ábra: A Győr környéki talajok szervesanyagkészlete és talajértékszáma, Forrás: ELKH TAKI - AGROTOPO (https://www.elkh-taki.hu/hu/keptar/agrotopo) 191

94. ábra: Győr, Szent István úti mérőállomás - légszennyezettség óránkénti értékeinek éves átlaga (ug/m3), Forrás: HungaroMet 195

95. ábra: Győr, Szent István úti mérőállomás – CO légszennyezettség óránkénti értékeinek éves átlaga (ug/m3), Forrás: HungaroMet 195

96. ábra: Győr, Ifjúság körúti mérőállomás - légszennyezettség óránkénti értékeinek éves átlaga (ug/m3), Forrás: HungaroMet 196

97. ábra: Győr, Ifjúság körúti mérőállomás – CO légszennyezettség óránkénti értékeinek éves átlaga (ug/m3), Forrás: HungaroMet 196

98. ábra: Győr Megyei Jogú Város Stratégiai Zajtérképe közutakra (Lden), Forrás: www.zajterkepek.hu 198

99. ábra: Az összes települési hulladék, a lakosságtól elszállított települési hulladék és a lakosságtól elkülönített gyűjtéssel elszállított települési hulladék mennyiségének változása 2014 és 2024 között (tonna), Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis 203

100. ábra: Győr fényszennyezettsége műholdas adatok alapján 2015-ben (fent) és 2025-ban (lent), Forrás: https://www.lightpollutionmap.info/ 205

101. ábra: A Polgármesteri Hivatal szervezeti felépítése, Forrás: Győr.hu 233

TÁBLÁZATJEGYZÉK

1. táblázat: Az egyes korcsoportok méretének és arányának változása Győrben 2014 és 2024 között, fő és %, Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis 33

2. táblázat: Az álláskeresők jellemzői Győrben, %, 2010, 2019 és 2020, Forrás: KSH 39

3. táblázat: Győr Megyei Jogú Város közművelődési feladatokat ellátó intézményei 82

4. táblázat: Az idősek helyzetével, esélyegyenlőségével kapcsolatos főbb problémák és fejlesztési lehetőségek, Forrás: GYMJV HEP 2018:160. 97

5. táblázat: A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége, Forrás: GYMJV GYMJV HEP 2023-27..... 98

6. táblázat: Győrben működő vállalkozások száma nemzetgazdasági ág szerint, 2011-2023, Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis..... 103

7. táblázat: Regisztrált és működő gazdasági szervezetek száma Győrben gazdálkodási forma szerint, 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis 109

8. táblázat: Egyéni vállalkozók, valamint a működő vállalkozások száma létszámkategóriák szerint, 2024, Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis 110

9. táblázat: Átlagos lakásméret és ingatlanárak Győrben, városrészenként, 2026 május, Forrás: az https://www.ingatlannet.hu alapján saját szerkesztés 119
10. táblázat: Önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok legfontosabb jellemzőit, Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás alapján saját szerkesztés 137
11. táblázat: Corine felszínborítottsági adatok Győrben, 2012-2018, Forrás: TEIR EEA alapján 145
12. táblázat: Győr területének megoszlása művelési ágak szerint, 2021, Forrás: Győr-Moson-Sopron Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Ingatlan-nyilvántartási Osztály (2021-től) 147
13. táblázat: Győr fizetőparkoló övezetei és díjszabásuk, 2026. Forrás: https://gyorszol.hu 158
14. táblázat: Győri vízbázisok 2021, Forrás: Magyarország vízgyűjtő-gazdálkodási tervének második felülvizsgálata (VGT3), 2021 193
15. táblázat: 2025. évi légszennyezettségi index, Győr, Forrás: HungaroMet 197
16. táblázat: 2019. évi légszennyezettségi index – szálló por és PAH, Forrás: OMSZ 2019 évi összesítő hazánk levegőminőségéről 197
17. táblázat: Győr város közigazgatási területén belüli vasútvonalak, Forrás: Győr Megyei Jogú Város 2017-es stratégiai zajtérkép megújítása 198
18. táblázat: Zajterhelés tekintetében fontos üzemek, Forrás: Győr Megyei Jogú Város zajtérképe..... 199
19. táblázat: Állandó ipari zajterhelés mértéke, helye és időszaka, Forrás: Győr Megyei Jogú Város zajtérképe 200
20. táblázat: Radiológiai Távmérő Hálózat adatai 2011–2019, Forrás: OKSER – adott évben az első adatcsoport HU0305 mérési pont, második adatcsoport HU0407 mérési pont 202
21. táblázat: Győr város legnagyobb elsődleges és másodlagos hulladéktermelői 2023-ban, Forrás: EHIR 202
22. táblázat: Önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok legfontosabb jellemzőit, Forrás: Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Gazdasági Programja 2020-2025., 2020, p. 40. 234

Felhasznált forrás: Központi Statisztikai Hivatal (www.ksh.hu) egyedi kérésre összeállított, 2022. évi győri vonatkozó népszámlálási adatokat összefoglaló táblázatos adatállomány.

0. VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A 2021-27-es költségvetési ciklus fenntartható városfejlesztési forrásai felhasználásának Európai Unió által meghatározott alapfeltétele integrált területi, városi stratégiák készítése. Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata ezen elvárásnak megfelelően készítette el 2021-2027 évekre szóló Fenntartható Városfejlesztési Stratégiáját (továbbiakban esetenként: FVS). A 2011-es népszámlálási adatokra támaszkodó – eredeti - stratégiai dokumentum a 2022-ben elvégzett népszámlálás – Központi Statisztikai Hivatal által kibocsátott - tisztított adatainak rendelkezésre állását követően frissítésre, felülvizsgálatra kerül.

A stratégiai dokumentum teljes tervezéssel készült: nem korlátozódik csupán a TOP Plusz forrásainak a felhasználására, hanem felöleli az elkövetkező években tervezett városfejlesztési elképzelések teljes körét, ezáltal elősegítve a fenntarthatóság, különösképpen a pénzügyi fenntarthatóság és forráskombináció megvalósítását, továbbá egy reziliens, zöld és digitális átmenetet szolgáló, várostérségben gondolkozó városfejlesztési gyakorlat kialakítását. A Fenntartható Városfejlesztési Stratégia megalapozza Győr város további, jövőben elkészítendő stratégiai dokumentumait.

Győr város reziliens, rugalmas alkalmazkodóképessége az elkövetkező évtizedben kiemelt fontosságú lesz. A stratégiai tervezési megközelítés, a helyzetértékelés, a stratégiai célrendszer meghatározása és a cselekvési terv kidolgozása ennek megfelelően az alábbi szempontok szerint történt:

(1) reziliens, alkalmazkodóképes város,

(2) helyi gazdaságfejlesztési célok, befektetés ösztönzés, innováció,

(3) zöld átállásra való felkészülés a klímasemlegesség irányába történő elmozdulás érdekében,

(4) digitális átállás megvalósítása a városi társadalom bevonásával,

(5) társadalmi befogadás és közösségfejlesztés – népességmegtartás,

(6) kiszolgáló város: épített és művi környezet, fenntartható területhasználat.

Partnerségi folyamatok

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata (röviden Önkormányzat) a jelen tervezési fázisban, tehát a Fenntartható Városfejlesztési Stratégia és a TOP Plusz Városfejlesztési Programterv (továbbiakban: TVP) elkészítése, majd felülvizsgálata során a minél szélesebb körű partnerségre helyezte a hangsúlyt. Ennek keretében számos partnerségi akció valósult meg: többek között a 2022-ben több mint 3000 győri lakos elérését megvalósító, illetve az önkormányzati intézmények körében lefolytatott online kérdőíves felmérések, a 2026-ban közel 1000 fő részvételével zajló lakossági felmérés, a települési fejlesztési elképzelések, igények feltérképezését célzó öt tematikus workshop szakértők, intézményvezetők és

érdekképviseletek bevonásával, valamint az önkormányzati képviselők körében folytatott véleményezési és javaslattételi folyamatok.

Megalapozó munkarész

A megalapozó munkarész helyzetfeltáró fejezeteiben Győr városa különböző mutatók alapján került elemzésre. A város egyik jelentős előnye az elhelyezkedése, valamint a térségben betöltött szerepe. A Bécs-Budapest-Pozsony háromszögében elhelyezkedő település körül az utóbbi évtizedekben agglomerációs gyűrű alakult, amely számos pozitív hatást gyakorol a területre, de kihívás elé is állítja a településfejlesztést. Ennek függvényében a város társadalmi-gazdasági helyzete országos viszonylatban is kiemelkedő a kedvező munkaerőpiaci lehetőségek miatt. A város kiemelkedő gazdasági teljesítménye főként az iparhoz, azon belül is a járműgyártáshoz köthető, de feltörekvőben van az építőipar és a szakmai tudományos tevékenység is. Győr környezeti állapota összességében véve megfelelőnek mondható, ahol a továbbiakban a kék infrastruktúra-fejlesztés és a környezetbarát technológiák alkalmazása a kiemelkedő célkitűzés.

A helyzetértékelésben a várostérség lehatárolása és a térségi kapcsolatok szerepe került kifejtésre, majd a szintézis során a Fenntartható Városfejlesztési Stratégia öt fő tervezési dimenzió mentén igyekszik összefoglalást nyújtani a város működéséről, kiemelten a külső és belső folyamatokra, összefüggésekre, kockázatokra, melyek az FVS stratégiájának kialakítását meghatározzák és alátámasztják.

Stratégiai munkarész

A stratégia öt átfogó célja és az ezekre építkező tizenhárom részcél, valamint a hat horizontális célkitűzés főként Győr erősségeire épít, míg néhány további cél globális kényszerekre is reagál. A célokat átfogja a napjainkra kiemelkedő fontosságúvá vált digitalizáció és fenntartható fejlődés, így azok mind az öt átfogó célban szerepelnek. Emellett megjelent a stratégiai célrendszerben a reziliencia, amely a 3.4. fejezetben három tényező (abszorpciós képesség, transzformációs képesség és adaptációs képesség) mentén mutatja be az illeszkedést.

Monitoring, kontrolling, indikátorok

Az FVS és a TVP elkészítését követően kiemelkedően fontos egy jól működő utánkövetési – monitoring - rendszer működtetése, amely az előzetesen megfogalmazott elvárások (indikátorok) alakulása fényében képes a szükséges beavatkozások megtételére, melynek működtetéséért GYMJV Önkormányzata a felelős. A 4. fejezetben minden stratégiai célhoz és részcélhoz indikátor került meghatározásra, amelyek alakulása képes megmutatni a megfogalmazott célok teljesülésében történt előrehaladást.

Irányítási és működési modell

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata a múltban sok sikeres pályázatot valósított meg, így gyökeres változás az irányítás és a működés terén nem tűnik indokoltnak. Tovább erősíti ezt, hogy a 2021-2027 fejlesztési időszak (Széchenyi Terv Plusz) nagyban épít a 2014-2020-as időszak tapasztalataira, melynek során az Önkormányzat minden tervezett és vállalt kötelezettségének (pl. eredményindikátorok, forrásfelhasználás mértéke, üteme) eleget tett.

Cselekvési terv

A cselekvési terv a város által megfogalmazott prioritások, intézkedések és beavatkozások keretrendszerében mutatja be a fejlesztési szándékokat. Ez több mint 200 különböző programot, projektet, fejlesztési ötletet takar a nagy volumenű, jövőbe tekintő elképzelésektől az egészen kis léptékű tevékenységekig. A cselekvési terv az akcióterületeket több városrész csoportosítása alapján definiálja, amelyet kiegészítenek a hálózatos jellegű beavatkozások. A 6. fejezetben megtalálható a város zöld és a digitális átállás menetrendje is.

Bár ez a TVP tematikájába tartozik, fontos kiemelni itt is, hogy a város a fenntartható városoknak járó forráskeret Győr számára allokált összeg egészére tudott projekteket megfogalmazni. Az alábbi táblázatban áttekinthető, hogy TOP Plusz FVS keretei kapcsán miként tervez Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata:

TOP Plusz 1. prioritás: gazdaságfejlesztés, közúti közlekedés, vízgazdálkodás, zöldinfrastruktúra, közlekedés, hulladékkezelés, belterületi utak	TOP Plusz 1. prioritás FVS Győr kerete	8 683 412 074
	Elsődlegesen megvalósítani kívánt fejlesztések összege	8 683 412 074
	Jelenleg tartalékba sorolt fejlesztések összege	27 975 283 034
TOP Plusz 2. prioritás: energetika	TOP Plusz 2. prioritás FVS Győr kerete	1 471 963 474
	Elsődlegesen megvalósítani kívánt fejlesztések összege	1 471 963 474
	Jelenleg tartalékba sorolt fejlesztések összege	3 944 250 000
TOP Plusz 3. prioritás ESZA: foglalkoztatási együttműködések, szociális célú város-rehabilitáció ESZA, helyi humán fejlesztések	TOP Plusz 3. prioritás ESZA FVS Győr kerete	794 746 913
	Elsődlegesen megvalósítani kívánt fejlesztések összege	794 746 913
	Jelenleg tartalékba sorolt fejlesztések összege	200 000 000
TOP Plusz 3. prioritás ERFA: köznevelési intézmények, egészségügyi és szociális infrastruktúra	TOP Plusz 3. prioritás ERFA FVS Győr kerete	3 231 575 872
	Elsődlegesen megvalósítani kívánt fejlesztések összege	3 231 575 872

	Jelenleg tartalékba sorolt fejlesztések összege	4 829 219 683
TOP Plusz 6. prioritás: helyi, térségi gazdaságfejlesztési infrastruktúra, turizmusfejlesztés, aktív- és ökoturisztikai beruházások támogatása,	TOP Plusz 6. prioritás ERFA FVS Győr kerete	1 500 000 000
	Elsődlegesen megvalósítani kívánt fejlesztések összege	1 500 000 000
	Jelenleg tartalékba sorolt fejlesztések összege	0

Finanszírozási terv

A városi finanszírozási terv a 2021-2027-es ciklus végleges kereteire vonatkozó, jelenleg rendelkezésre álló, aktuális információk alapján készült. A finanszírozási terv bemutatja, hogy milyen lehetőségei és partnerei lehetnek az Önkormányzatnak a megvalósítás során, ismerteti továbbá a fenntartható üzemeltetés lehetőségeit.

1. A PARTNERSÉGI FOLYAMATOK A TERVEZÉSI FÁZISBAN

1.1 PARTNEREK DEFINIÁLÁSA

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata az FVS és a TVP jelen tervezési fázisában a minél szélesebb körű partnerségre, a partneri kör aktív bevonására helyezte a hangsúlyt. GYMJV Önkormányzata a partnerségi kört az FVS és a TVP készítés sajátosságait szem előtt tartva minél szélesebben igyekezett definiálni. Minimális célként az alábbi partneri kör elérése volt a cél a tervezés során:

- Helyi lakosok
- Önkormányzati képviselők
- Államigazgatási szervek,
- Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat
- Helyi köznevelési intézmények, és felsőoktatási intézmények
- Szociális intézmények
- Kulturális intézmények
- Civil, sport és egyházi szervezetek
- Érdekképviseleti szervek
- Gazdasági szektor szereplői
- Az Önkormányzat saját intézményrendszere és döntéshozói

1.2 PARTNERSÉGI AKCIÓK ÉS AZOK TARTALMA

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata a tervezési fázisban több elérési úton, számos partnerségi akciót valósított meg. A széleskörű társadalmasítás érdekében az alábbi eszközök alkalmazására került sor:

- **Munkacsoportok működtetése**: a tervezés során a középpontban a különböző kiemelt tematikák voltak. A tematikák az alábbiak voltak: (1) társadalom, humán-infrastruktúra; (2) közművek, városüzemeltetés, klíma; (3) közlekedés; (4) gazdaság; (5) digitalizáció.

  Ezen tematikák mentén egyrészt **szakértői workshopok** formájában, másrészt **egyéni interjúkkal** kerültek bevonásra az adott témában érintett (kulcs)szereplők, ezzel segítve elő, hogy a stratégiai célrendszer, a cselekvési terv és a finanszírozási terv kialakítása, valamint a TOP Plusz programtervhez kapcsolódó feladatok definiálása egy minél szélesebb partnerségre támaszkodó tervezés keretében történjen meg. A szakértői műhelyek (workshopok) és szakmai

egyeztetések mellett egy **állandó munkacsoport** felelt az FVS és a TVP elkészítéséért, amely munkába külső szakértő bevonására is sor került (HÉTFA Kutatóintézet és Elemző Központ).

- **Online kérdőíves felmérések**: A tervezés során 2023-ban a város jövőjéről és a fejlesztési elvárásokról lettek megkérdezve a partnerek. Három különálló, kérdéseiben csak részben átfedő felmérés zajlott: (1) egy lakossági felmérés, mely során 3071 egyéni kitöltő mondta el a véleményét a városról, és fejtette ki elvárásait a jövőbeli fejlesztésekről; (2) egy, az önkormányzati intézmények körében lefolytatott felmérés, ahol 25 különböző intézmény ismertette tapasztalatait az FVS központi útmutatója alapján kidolgozott kérdőívben; (3) valamint egy önkormányzati képviselői és városvezetői kérdőív, ahol egyéni választókerületi és listás képviselők és a városvezetés ismertette gondolatait.
- **Honlap és közösségi média**: a tervezés során hangsúly került a nyilvánosság tájékoztatására is, a tervezési fázis megindításáról szóló felhívás és az online kérdőíves felmérés minél szélesebb körű terjesztése ezen platformokon történt mind 2022-ben, mind 2026-ban.
- Az online felmérést kiegészítette az önkormányzati képviselők és a Polgármesteri Hivatal szakosztályai által megtett véleményezés is mind a 2022. évi tervezés, mind a 2026. évi felülvizsgálat során.

1.3 PARTNERSÉGI AKCIÓK ÜTEMEZÉSE A TERVEZÉSI FOLYAMATBAN

PARTNERSÉGI AKCIÓ	PARTNERSÉGI AKCIÓ ÜTEMEZÉSE
Munkacsoportok működtetése	A különböző munkacsoportok munkája végigkísérte a teljes tervezési fázist. A szakértői workshopok 2022. június hónapjától 2022. októberig folytak, míg az egyéni és csoportos interjúk, valamint a tervezési dokumentumok elkészítéséért felelős munkacsoport működése a teljes tervezési fázis alatt folyamatos volt.
Online kérdőíves felmérések	Online kérdőíves felmérés zajlott a tervezés első szakaszában, 2022 tavaszán és nyarán, továbbá a felülvizsgálat során 2026-ban.
Honlap és közösségi média	A nyilvánosság tájékoztatása, a különböző tervezési szakaszokba való becsatlakozás lehetőségének ismertetése a tervezés releváns szakaszaiban történt meg, végigkísérve a tervezés teljes folyamatát.

2. MEGALAPOZÓ MUNKARÉSZ: HELYZETFELTÁRÁS ÉS HELYZETÉRTÉKELÉS

Jelen dokumentum - Győr Megyei Jogú Város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiájának elkészítése - a vizsgálati-tervezési időszaka a 2022-es évben volt, így a stratégia több esetben akkor elérhető adatokat, információkat tartalmazza, mely több téma esetében pontosításra került a 2023. évben elérhető adatokkal, továbbá tisztított adatainak rendelkezésre állását követően frissítésre, felülvizsgálatra került 2026-ban. A projektekhez rendelt költségek az elmúlt években készült tervezői költségvetések, illetve költségbecslések alapján kerültek meghatározásra, pontosításra.

2.1 HELYZETFELTÁRÁS

2.1.1 TELEPÜLÉSHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSEK, A TELEPÜLÉS HELYE A TELEPÜLÉSHÁLÓZATBAN, TÉRSÉGI KAPCSOLATOK

Győr Megyei Jogú Város Magyarország hatodik legnépesebb városaként a Nyugat-Dunántúl régióban helyezkedik el, az ország egyik legdinamikusabban fejlődő vármegyéjének, Győr-Moson-Sopron vármegyének a székhelye, a Győri járás központja. A település mind Budapesttől, mind Bécstől 120 kilométerre fekszik, a szlovák fővárostól, Pozsonytól pedig 80 kilométerre, melyekkel gyorsforgalmi közúti, vasúti és vízi összeköttetésben áll. A város **közlekedési kapcsolatai kiválóak**: két (IV., VII.) európai közlekedési folyosó mentén helyezkedik el. Az Északnyugat-Dunántúl gazdasági életét meghatározó közlekedési főútvonalak a városból indulnak ki, illetve érintik azt. Győr rendelkezik regionális repülőtérrel (Győr-Pér) és kikötővel (Győr-Gönyű), így komplex, több funkciós logisztikai központnak tekinthető. Az elmúlt évtized során a Győrt érintő fő közlekedési folyosók fejlesztései (M85, M86, M15, M83) még hangsúlyosabbá tették ezeknek a tengelyeknek a térstruktúrában betöltött szerepét, amely a településhálózat további alakulásában, fejlődésében is várhatóan markáns irányt jelöl ki.

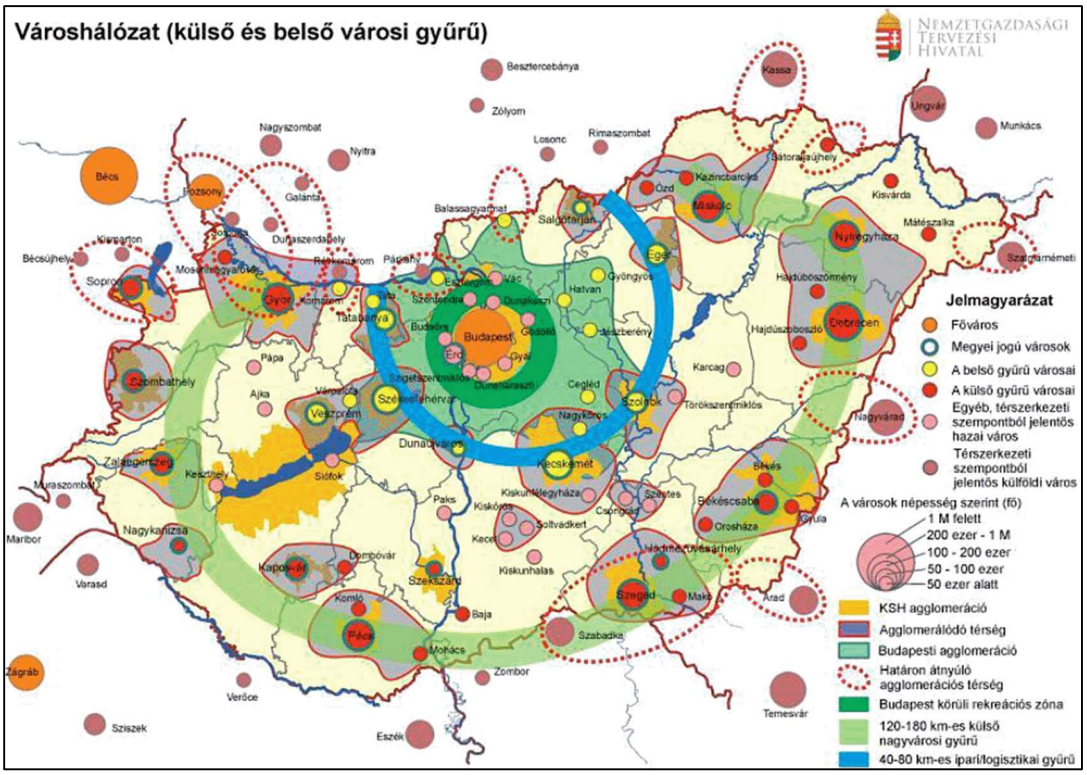

1. ábra: Győr helye az ország térszerkezetében, Forrás: Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési Koncepció és Országos Területfejlesztési Koncepció

Győr a hazai nagyvárosi rendszer egyik kiemelkedő gazdasági, szolgáltató, oktatási-tudományos, kulturális alkotója, egyben vonzó életkörülményeket kínáló versenyképes centruma, amely kiemelt szerepet játszik az ország térszerkezetében: az országos centrum – Budapest – mögött, valamint Pécs, Szeged, Debrecen és Miskolc mellett **kiemelkedő regionális centrumnak** tekinthető. Határmenti földrajzi fekvése ellenére – kitűnő közlekedési kapcsolatainak és a határok átjárhatóságának köszönhetően – az utóbbi évtizedekben folyamatosan felértékelődött, a gazdasági bázisának megerősödésével vonzáskörzete napjainkra 60-80 kilométeres körzetre terjedt ki. Mindezek okán kijelenthető, hogy hatása átnyúlik a megye, sőt az országhatárokon is, társadalmi és gazdasági értelemben egyaránt. Ellátási funkcióit tekintve kihat a munkaerőpiacra, a gyarapodó szolgáltatásokra, a kereskedelmi hálózatokra, az oktatás-képzésre, valamint az egészségügyi, kulturális szolgáltatásokra, különféle üzleti és gazdasági tevékenységek kínálataira.

A **város gazdaságában** a járműipar a domináns ágazat, ami egyben része – ipari potenciálját tekintve egyik legfőbb központja – a kibontakozó közép-európai járműipari koncentrációnak. Ezen progresszív ágazat és a hozzá számos szállal és tevékenységgel kapcsolódó gazdasági bázisok és azok szervezetei, valamint oktatási, kutatási-fejlesztési-innovációs bázisok a városban és annak térségében új kapcsolatokat generálnak, de hatnak a meglévő infrastrukturális hálózatok szükségszerű fejlesztésére, új

irányok és tevékenységek kiépítésére (pl. járműipari központok kedvezőbb összeköttetése, szállítási-logisztikai bázisok kiépítése, együttműködések megteremtése).

A győri az ország második legtöbb – 78 – települést magában foglaló **agglomerációja** 1786,47 km²-es kiterjedéssel, mely a KSH 2024. évi adatai alapján 248 617 főt tömörít, melyből a Győr lakónépessége 129373 fő. Az agglomeráció legnagyobb része a Duna és a Rába által feltöltött medencében terül el, a megye területének 40%-át fedi le, és a településeinek 37%-át foglalja magában. A vonzott települések közül Lébény, Pannonhalma, Tét város, a többi község. Az agglomeráció kiterjedése túlmutat a Győri járás területén. Az agglomeráció népessége növekszik, köszönhetően a város vonzóképességéből fakadó bevándorlási többletnek; a természetes szaporodási ráta negatív, azonban az országos átlagnál így is kedvezőbb. Jelentős mértékű a szuburbanizáció: a Győrhöz közel eső, jól megközelíthető települések – Győrújbarát, Nyúl, Győrzámoly– népessége különösen intenzíven növekszik.

A 2022-es népszámlálási adatok alapján a Győrbe napi szinten ingázók száma meghaladja a 46 900 főt, míg a Győrből más településre ingázók száma közel 11 600 fő, melyből csaknem 2500-an külföldön dolgoznak. A városba ingázók többsége az agglomeráció településein él: Győrújbarát, Nyúl, Győrzámoly, Győrszemere, Vámosszabadi, Abda, Tét, Pér, Gönyű és Győrújfalu. Az ingázási adatok alapján lehatárolt **funkcionális várostérség**[1] 96 települést foglal magába és 2022-ben 258 691 fő volt a lakónépessége, azaz nagyobb területet fedett le, mint a Győri agglomeráció, és átnyúlik Komárom-Esztergom és Veszprém vármegyékbe is.

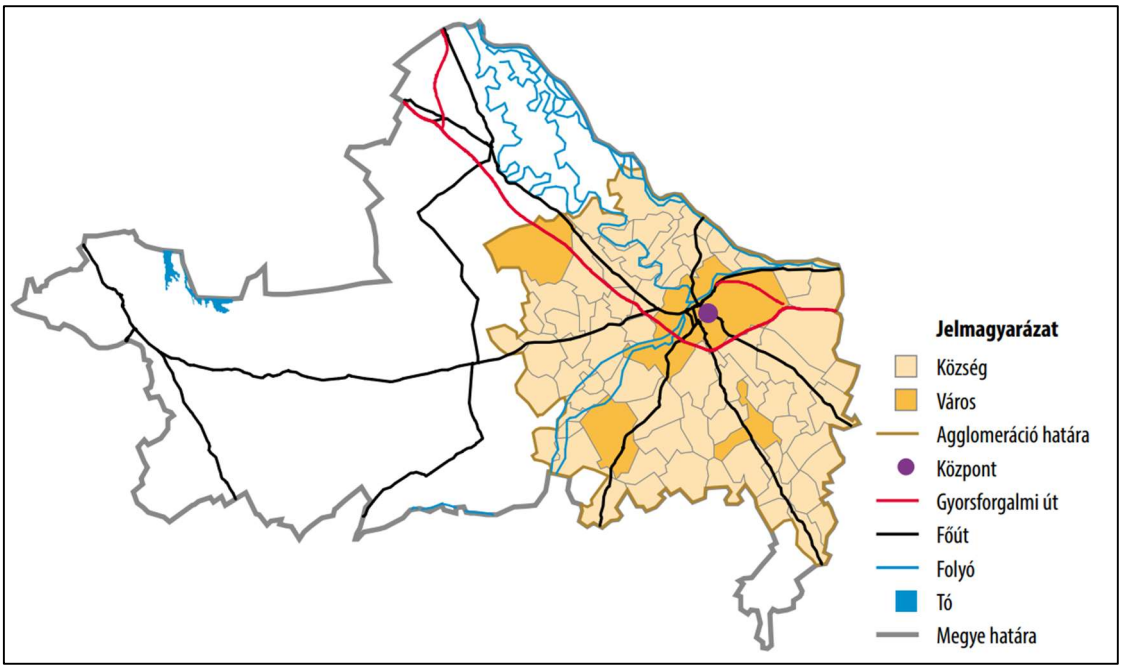

2. ábra: A győri agglomeráció, Forrás: KSH Magyarország településhálózata (2014)

2.1.2 A TERÜLETFEJLESZTÉSI DOKUMENTUMOKKAL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA

Az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK)

Az Országgyűlés 2013. december 17-én az 1/2014. (I. 3.) határozatával fogadta el az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepciót (OFTK), melynek elsődleges célja, hogy átfogó képet adjon a területi egyenlőtlenségekhez, hozzájáruljon az ország dinamikus fejlődéséhez, a területi tervezési és szabályozási rendszer kialakításához. Célja továbbá a hazai fejlesztéspolitika és az európai uniós támogatások közötti összhang megteremtése.

Az OFTK Győr kapcsán a várost és környezetét érintő kedvező népességszám-változást emeli ki, hangsúlyozva a város körüli növekvő népességkoncentrációt, és annak növekedési irányait, és az országhatáron átnyúló kapcsolatait.

A városra vonatkozó további említések már településhálózati összefüggésekben jelennek meg. A koncepcióban bemutatásra kerül a külső városgyűrű (ld. az 1.1. fejezet 1. ábrája), amely a nemzetközi funkcióval rendelkező nagyvárosok hálózatát jelenti: az OFTK (számos korábbi területfejlesztési munkára alapozva) Győr, Pécs, Szeged, Debrecen és Miskolc városait sorolja ebbe a körbe. Az OFTK szerint Győr jövője az egészség, a kultúra és az innováció köré épül, miközben mind a hazai (Szigetköz-Rábaköz térség, Bakony, Komárom-Esztergom és Veszprém megye), mind a nemzetközi városhálózatban (Bécs-Pozsony, valamint Szlovákia és Mátyusföld irányában) és együttműködések során kiemelkedő jelentőségű szereplő, egy ún. kapuváros. A város épít járműipari központi szerepére, támaszkodik az elektronikai, informatikai ipari és gépgyártási húzóágazataira. A fejlesztések tekintetében az OFTK a közlekedésfejlesztést (közút, vasút és hajózás egyaránt) emeli ki további feladatként.

Győr-Moson-Sopron megye területfejlesztési koncepciója

Győr-Moson-Sopron Megye Területfejlesztési Koncepciója 2021-ben készült el. A koncepció az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióval (OFTK), az Országos Területrendezési Tervvel (OTrT), valamint a Győr-Moson-Sopron megyei Településszerkezeti és Településrendezési tervvel tartalmi összhangban készült, melyben megjelennek átfogó, stratégiai, területi, tematikus és horizontális célok.

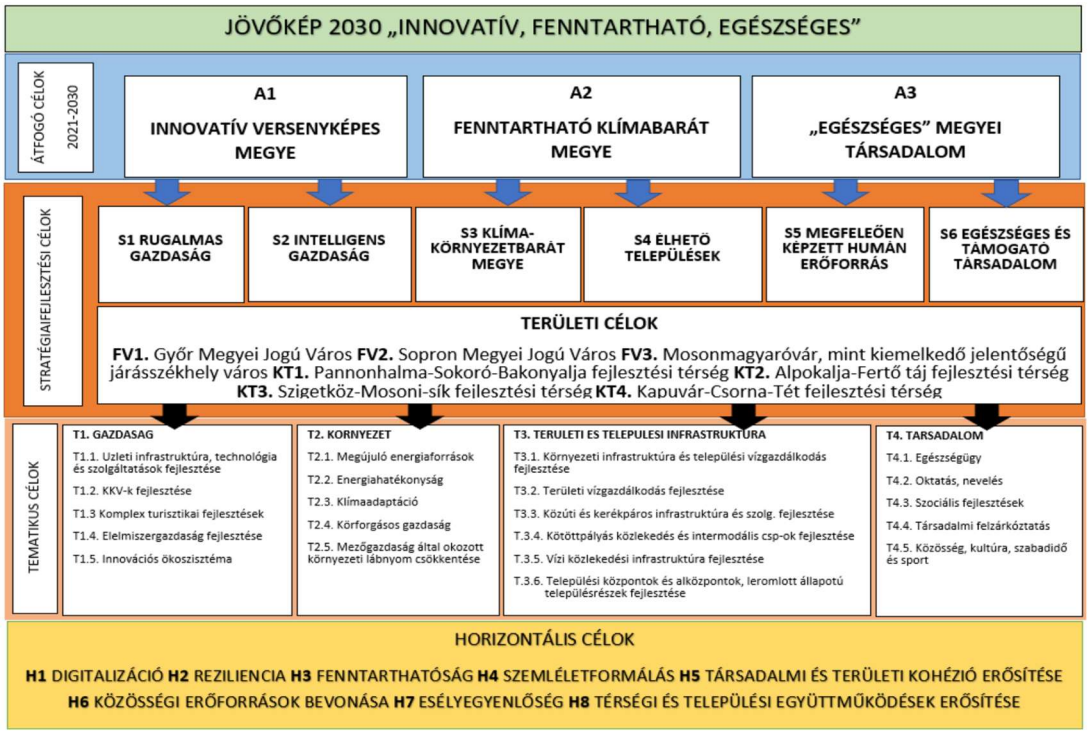

3. ábra: Győr-Moson-Sopron Megye Területfejlesztési Koncepció célrendszere, Forrás: Győr-Moson-Sopron Megye Területfejlesztési Koncepció

A koncepció egymásra épülő és szerteágazó megyei célokat fogalmaz meg: három átfogó cél mentén (A1 Innovatív versenyképes megye; A2 Fenntartható klímabarát megye; A3 „Egészséges" megyei társadalom), átfogó célonként 2-2 stratégiai fejlesztési céllal mutatja be a megye célrendszerét. Győr az ERFA 9. cikkely értelmében a „fenntartható városfejlesztésben" érintett városok körébe került. Győr sokoldalú igazgatási és szolgáltatási funkcióinak, valamint gazdasági erejének és munkaerő-vonzási potenciáljának köszönhetően a megye határain is túlmutató területi egység központjaként funkcionál. A város, illetve a hozzá szorosan kapcsolódó agglomerációs övezet olyan gazdasági magterületnek tekinthető, amelynek kulcsfontosságú szerepe van a megye egészének fejlődése szempontjából. A megyeközpont gazdaságának további diverzifikációja, a kutatás-fejlesztési és innovációs hálózatok jobb összekapcsoltsága a helyi gazdaság fenntarthatóságát, nagyobb ellenállóképességét biztosíthatja. Győr Megyei Jogú Város külön területi célként (FV1) jelenik meg a Megyei Területfejlesztési Koncepcióban, amihez az alábbi specifikus fejlesztési irányok kapcsolódnak:

- FV1.1: A kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenység hálózati kapcsolatainak erősítése a tudástermelés, illetve a tudásáramlás előmozdításán keresztül. A felsőoktatási és kutatási profilú intézmények és a helyi gazdasági szereplők kapcsolatrendszerének intenzívebbé tétele.
- FV1.2: A gazdasági tevékenységek által keletkezett és a lakossági hulladék mennyiségének és a szennyező anyagok kibocsátásának csökkentését célzó fejlesztések, valamint az ezekhez kapcsolódó szemléletformáló tevékenység.

- FV1.3: Magas hozzáadott értékű termelő és szolgáltató tevékenységek fejlesztése Győr gazdasági szerkezetének további diverzifikációja, új iparágak megteremtése, befektetés ösztönző környezet megteremtése érdekében történő infrastruktúra fejlesztése (pl. új ipari park létesítése), a külső válságfolyamatokkal szembeni nagyobb ellenállóképesség javítása érdekében.
- FV1.4 Barnamezős terület rehabilitáció keretében új városi funkció létrehozása.
- FV1.5: A Duna és a Mosoni-Duna szerepének újrapozícionálása Győr és térsége vonatkozásában a tervezett műszaki és infrastrukturális jellegű fejlesztésekre (Győr-Gönyű kikötő fejlesztése, véneki torkolati mű kiépítése) építve.

2.1.3 RENDEZÉSI TERVEKKEL VALÓ ÖSSZEFÜGGÉSEK VIZSGÁLATA

Országos Területrendezési Terv (OTrT)

A 2018. évi CXXXIX. törvény szól Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről. E törvény célja, hogy az ország egészére, valamint egyes kiemelt térségekre meghatározza a térségi területfelhasználás feltételeit, a műszaki infrastruktúra-hálózatok összehangolt térbeli rendjét, a terület- és gazdaságfejlesztés hatékony területi, területhasználati orientálása érdekében, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek, honvédelmi érdekek és a hagyományos tájhasználat megőrzésére, illetve erőforrások védelmére. A hatékony és korszerű területrendezés ennek érdekében folyamatos, rendszeresen megújuló, összehangolt rendszert alkot az ország területi képét megalkotó fejlesztési stratégiákkal. Az OTrT-ben meghatározott térségi területfelhasználási kategóriák közül az alábbiak érintik Győr városát:

- erdőgazdálkodási térség,
- mezőgazdasági térség,
- vízgazdálkodási térség,
- települési térség.

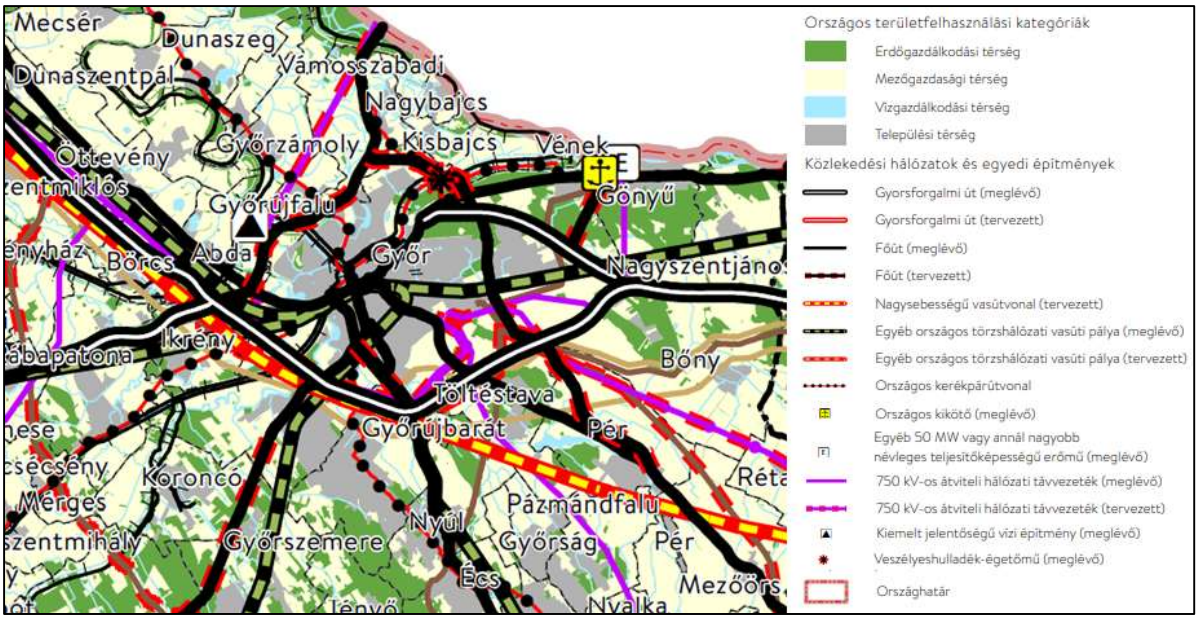

4. ábra: Az ország szerkezeti tervének Győrt ábrázoló részlete, Forrás: Országos Területrendezési Terv

Az országos, a megyei és a települési rendezési tervek, a területfejlesztés környezeti, társadalmi és gazdasági céljaival összehangolt, hierarchikusan egymásra épülő, műszaki és ökológiai szempontok alapján elkészített tervek, amelyeknek alapvető funkciója a térségi szerkezet meghatározása és a térségi területhasználat szabályozása. A műszaki infrastruktúra-hálózat főbb építményei jellemzően a távlati gyorsforgalmi utak és főutak, kerékpárutak, valamint a távvezetékek, melyek Győrt is érintik. *Az országos közúthálózat távlati gyorsforgalmi és főúti elemei, valamint a fővárosi térszerkezetet meghatározó főutak a 2018. évi CXXXIX. törvény mellékleteiben vannak felsorolva.*

Győr-Moson-Sopron megye Területrendezési Terve

Győr-Moson-Sopron Megyei Területrendezési Tervről szóló 7/2022. számú rendelet célja, hogy meghatározza Győr-Moson-Sopron megye terület-felhasználásának feltételeit, a műszaki infrastruktúra hálózatainak és a műszaki infrastruktúra egyedi építményeinek összehangolt térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek megőrzésére, illetve az erőforrások védelmére és felelős hasznosítására.

Győr-Moson-Sopron megye területhasználata a megye versenyképességét, a megye hosszútávú fenntartható fejlődését, valamint az egészséges megyei társadalom életéhez szükséges feltételek kialakítását szolgálja. A megye terület-felhasználási alapelvei: takarékos, összehangolt területhasználat érvényesítése, a barnamezős területek rehabilitációja, a településközpontok, történeti beépítésű területek revitalizációja; a nem vagy nehezen megújuló helyi erőforrások védelme, a megújuló energiaforrások felhasználásának ösztönzése.

A rendelet mellékletei meghatározzák a térségi jelentőségű összekötő utakat, meglévő és tervezett mellékutakat, logisztikai központokat, vasúti fő- és mellékvonalakat, repülőtereket és kerékpárutakat,

továbbá kikötőket, energiavezetékeket, vízi létesítményeket. Az említett infrastruktúra-elemek térképes formában megtalálhatók az OTrT 1. sz. mellékletben, míg a rendelet további mellékletei a különböző övezeteket definiálják, melyek közül néhány Győr városára vonatkozó kivágatát az alábbi térképen kerül szemléltetésre:

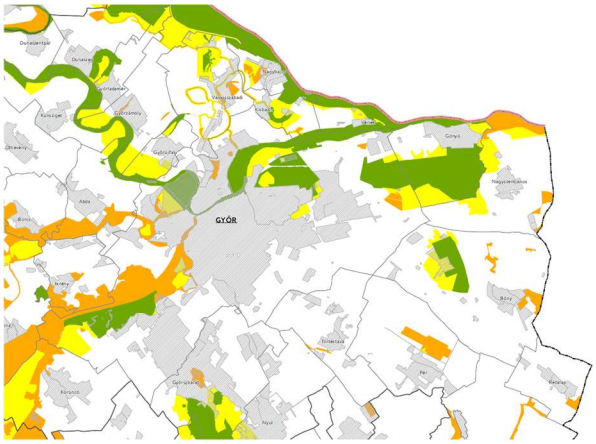

Ökológiai hálózat megterületének övezete

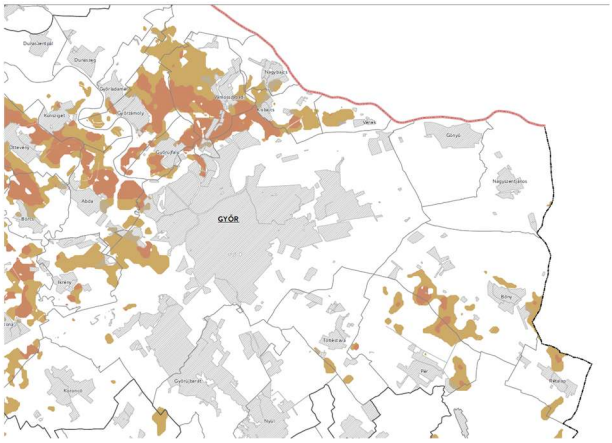

Kiváló és jó termőhelyi adottságú szántók övezete

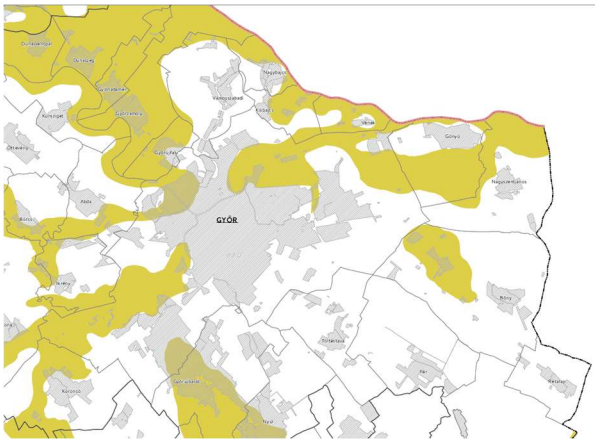

Tájképvédelmi terület övezete

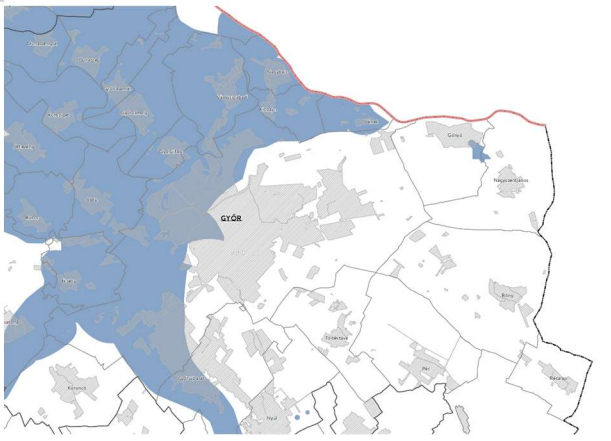

Vízminőség-védelmi terület övezete

Natura 2000 területek övezete

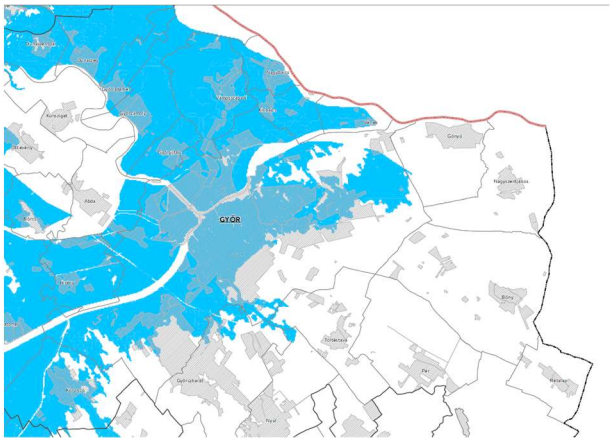

Árvízi kockázatkezelési terület övezete

5. ábra: Győrt érintő övezetek, Forrás: Győr-Moson-Sopron Megyei Területrendezési Terv (Győr-Moson-Sopron Megye Önkormányzatának 7/2022 számú rendelete)

2.1.4 A SZOMSZÉDOS TELEPÜLÉSEK HATÁLYOS TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVEINEK - AZ ADOTT TELEPÜLÉS FEJLESZTÉSÉT BEFOLYÁSOLÓ - VONATKOZÓ MEGÁLLAPÍTÁSAI

A településszerkezeti tervek szempontjából a közigazgatási határ menti területsáv kritikus terület lehet, ezért vizsgálata különösen indokolt. Általánosságban megállapítható, hogy a szerkezeti tervek a települések lakosságszámához aránytalanul nagyméretű lakó és gazdasági tartalékterületeket tartalmaznak, ahol figyelembe kell venni azt a településszerkezeti alapelvet, miszerint a szomszédos települések beépített területei ne nőjenek össze. A jelenleg hatályos, magyar építészetről szóló 2023. évi C. törvény 8. § (2) bekezdés b) pontja szerint „a települések beépítésre szánt területeinek összességét – ott ahol ez fizikailag lehetséges – beépítésre nem szánt területekből álló*, a szomszédos települések beépítésre szánt területei között mért legalább 500 méteres zöldgyűrűvel kell körbevenni,* amely a települési zöldinfrastruktúra részét képezi és az új kijelölést követően is megmarad a szomszédos településekkel történő összenövés elkerülése érdekében.”

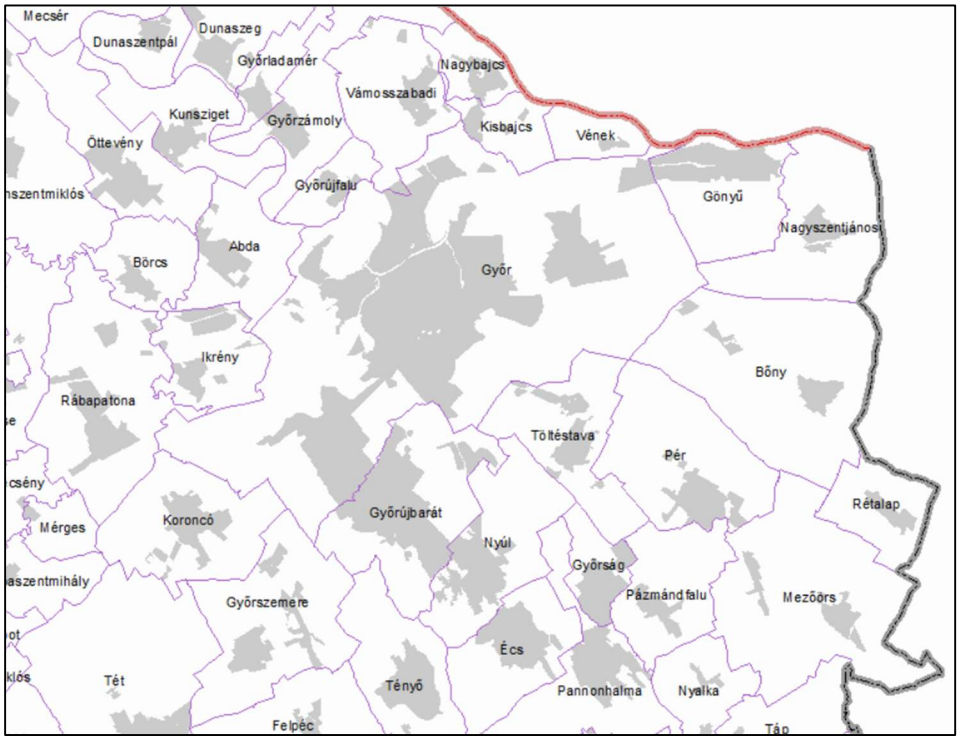

6. ábra: Győrrel szomszédos települések, Forrás: Térport

Ahogy a fenti ábra is mutatja, Győr közigazgatási területe 15 településsel határos. Ezen települések: Gönyű, Nagyszentjános, Bőny, Pér, Töltéstava, Győrújbarát, Győrszemere, Koroncó, Rábapatona, Ikrény, Abda, Győrújfalu, Vámosszabadi, Kisbajcs és Vének. Ezeknek a településeknek a népességszáma az utóbbi 20 évben jelentősen megnövekedett, és a Győri agglomeráció részeként értelmezhető. A lakóépületek számának növekedését az infrastruktúra, a közintézmények és a kereskedelem fejlődése

sok esetben nem tudta lekövetni. A munkahelyek továbbra is Győrben vannak, így a szomszédos települések növekedése Győrre jelentős többletterhet hárít. Külön kiemelendő, hogy Győr közigazgatási határa egy rövid – 1 kilométeres – Duna-szakaszon a magyar-szlovák határon fut; a határ és a folyó túloldalán Komáromfüss községe (Nyitrai kerület, Komáromi járás) található.

Általánosságban megállapítható, hogy a szomszédos települések szerkezeti terveinek egy része véget ér a település határánál, a szomszédos települések helyén üres folt található, így a kapcsolatok érdemben nem vizsgálhatók, viszont a fejlesztési területek közül különösen nagy hatással lehetnének Győr fejlődésére az autópálya-csomópontok környéki fejlesztések. Ilyenek vannak Nagyszentjánoson, Töltéstaván, Győrújbaráton és Ikrényben.

Gönyű

Gönyű község településszerkezeti terv, szabályozási terv és helyi építési szabályzat módosítását 2025 márciusában hagyták jóvá, a Gönyű Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2025. (III. 05.) önkormányzati rendeletével a helyi építési szabályzatról szóló 1/2021. (I. 13.) önkormányzati rendelet módosításáról. A Győr-Gönyű kikötő területének nagyobb része Gönyű területére esik. A két település határán egyaránt megtalálhatók beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területek. Előbbi esetében ipari gazdasági terület és kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület található, míg utóbbi esetében védelmi célú erdő terület és általános mezőgazdasági terület helyezkedik el. A településszerkezeti terv leírása tervezett fejlesztésként említi a 201G Győrszentiván–Győr-Gönyű Kikötő vasútvonal meghosszabbítását. Gönyű a kerékpáros közlekedési hálózatba jól integrált, EuroVelo® 6-os Országhatár-Győr-Budapest nemzetközi kerékpárútnak és a Győrszentiván–Győr-Gönyű Kikötő térségi kerékpárútnak is hálózati eleme.

Nagyszentjános

Nagyszentjános község a tervezési területre vonatkozó hatályos településszerkezeti tervét 2023 decemberében a 2013/2023. (XII.28.) számú önkormányzati határozattal, míg a helyi építési szabályzatát a 18/2023. (XII. 29.) önkormányzati rendelettel fogadta el. A településszerkezeti terve alapján a település Győrhöz közvetlenül általános mezőgazdasági területtel csatlakozik, együttműködések, közös fejlesztési igények nem jellemzőek. A település rendelkezik hatályos helyi építési szabályzattal, melynek részét képezi szabályozási terv, szerkezeti terv még nem készült.

Bőny

Bőny Község helyi építési szabályzatát az Önkormányzat képviselő-testületének 6/2019 (X.1.) önkormányzati rendelete tartalmazza. Bőny Győrrel határos területein jellemzően általános mezőgazdasági területek (szántó), kereskedelmi szolgálató gazdasági területek és erdőterületek találhatóak.

Pér

Pér jelenleg hatályos a helyi építési szabályzatról szóló 9/2004. (VII.22.) önkormányzati rendeletének módosításáról 2019. 08.16-án döntöttek a 7/2019.(VIII. 1) önkormányzati rendelet keretében. A község településrendezési tervei 2021-ben készültek el. Bár Pér és Győr határai csak egy pontban érintkeznek, de a Győr-Pér Repülőtér Pér területén fekszik, így a település jelentős szerepet játszik a város gazdasági kapcsolatai szempontjából. A szerkezeti terv tartalmazza a 81-es útnak a repteret északról elkerülő nyomvonalváltozatát és a 81-es út M1, M19 irányú tervezett nyomvonalát, valamint a nagysebességű vasút nyomvonalát is.

Töltéstava

A község a Győrtől 9 km-re Délre található, a város agglomerációs övezetének része, a 81-es számú Székesfehérvárra vezető főút mellett, a várost elkerülő autópálya leágazásánál. A település helyi építési szabályzatot tartalmazó 8/2001. (IV. 14.) számú önkormányzati rendeletét a helyi építési szabályzatról szóló 4/2020. (VII.28.) számú önkormányzati rendelettel módosították.

Győrújbarát

Győrújbarát Győr külső városrészével, Ménfőcsanakkal érintkezik, közös határukon mezőgazdasági, ipari gazdasági, vízgazdasági és lakóterületek is találhatók. A tervezett nagysebességű vasútvonal egy szakasza Győr és Győrújbarát közös határán fog haladni. A hatályos helyi építési szabályzat elfogadásáról Győrújbarát község képviselő testületének 24/2018 (XII.12.) önkormányzati rendeletében döntöttek.

Győrszemere

A település hatályos helyi építési szabályzatát a 4/2026. (V.21.) önkormányzati rendelettel fogadta el a képviselőtestület, a szerkezeti tervlap alapján Győrszemere és Győr határán jellemzően általános mezőgazdasági területek fekszenek. A település és Győr kapcsolatában fontos változást hoz az elkészült R83-as út, ami egyben az átmentő forgalomtól is mentesíti a települést.

Koroncó

Koroncó helyi építési szabályzatát a 17/2003. (XII.16.) önkormányzati rendelet tartalmazza, melynek legutóbbi módosítása a 12/2022. (XI.3.) önkormányzati rendelettel történt. Koroncó Győrrel határos területein jellemzően szántó és erdőterületek találhatóak mozaikosan.

Rábapatona

Rábapatona Község Önkormányzatának képviselő-testülete a 11/2025. (VII. 17.) önkormányzati. rendelettel fogadta el a jelenleg hatályos helyi építési szabályzatot. Rábapatona és Győr közvetlenül a Rába egy szakasza, valamint mezőgazdasági területek mentén érintkezik egymással, közúti kapcsolata a 85. sz. főúton és az M85 autóúton keresztül kiváló.

Ikrény

Ikrény Község településszerkezeti tervének módosítását a 108/2025. (XI.19.) képviselő-testületi határozattal fogadták el, míg a hatályos helyi építési szabályzat és szabályozási terv a 15/2000. (XII. 22.) önkormányzati rendelet módosításával, a 19/2025. (XI.20.) önkormányzati rendelettel lépett hatályba.Ikrény és Győr közös határán folyik a Rába egy szakasza, valamint a két település érintkezésénél mezőgazdasági és üdülőterületek találhatók. A 85-ös út M1-es csomópontja közelében nagyobb összefüggő gazdasági terület áll rendelkezésre.

Abda

Abda község jelenleg hatályos helyi építési szabályzatát a helyi építési szabályzatról szóló 21/2006. (VI. 29.) rendelet tartalmazza, amelyet utoljára a 7/2026. (V.28) önkormányzati rendelettel módosítottak. Az ebben foglalt szerkezeti terv tartalmazza a Győr számára fontos nyugati közúti elkerülés 1-es - 85-ös úti csomóponthoz vezető szakaszát. Abda Győr Újváros és Pinnyéd városrészeivel határos, a két település mezőgazdasági területek mentén érintkezik.

Győrújfalu

Győrújfalu Község Önkormányzata a város helyi építési szabályzatáról szóló 9/2004. (VI. 11.) önkormányzati rendeletet 2025-ben a 13/2025. (XI. 24.) önkormányzati rendelettel módosította utoljára. Győrújfalu szerkezeti tervében több új fejlesztési terület, elsősorban „családi házas" lakóterület került kijelölésre. A 2021-es szerkezeti terv tartalmazza a Győrt nyugatról elkerülő út nyomvonalát, ezt a szerkezeti tervet 2024-ben részleteiben módosították. Győrrel közös határán általános mezőgazdasági, vízgazdálkodási és falusias, valamint kertvárosias lakóterületek fekszenek.

Vámosszabadi

Vámosszabadi településtervét az 5/2026. (IV. 27.) önkormányzati rendelettel fogadták el. A község sajátossága, hogy van egy olyan lakóterülete, mely közvetlenül hozzátapad Győr Kisbácsa városrészéhez. A terület jórészt már ki is épült, azonban még az alapfokú kiszolgálása is csak Győrből biztosítható. Ebből kifolyólag a győri szerkezeti terv közigazgatási területcserét javasolt az érintett területen. Ezen kívül a két teleülés határán erdőterület, valamint kertes és általános mezőgazdasági terület található.

Kisbajcs

Kisbajcs hatályos településszerkezeti tervét Kisbajcs Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 142/2022. (XII.19.) önkormányzati határozat mellékleteként fogadta el. Győr szempontjából Kisbajcs kiemelt fontosságú, hiszen Győr vízellátását biztosító szőgyei parti szűrésű kutak egy része itt található. A víziközmű külső védőidomán belül is vannak lakótelkek, még több az „A" jelű védőidomon belül és a község majd egész területe a „B" jelű védőidomon belül fekszik. A két település határának Kisbajcs felőli

oldalán falusias lakóterületek, általános mezőgazdasági területek találhatók, valamint a határon folyik a Mosoni-Duna egy szakasza.

Vének

Vének község és Győr határának legnagyobb részén a Mosoni-Duna folyik, kisebb részén erdőterület, valamint a Duna és a Kolera-sziget található. A község településszerkezeti terve 2006-ban készült el, elfogadásra a Vének Község Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2006. (III. 15.) önkormányzati rendelete keretében került sor, melyet azóta több alkalommal utoljára 2018.04.09-én módosítottak.

2.1.5 A TELEPÜLÉS TÁRSADALMA

Győr az alapvető társadalmi jelzőszámok tükrében

Demográfiai folyamatok

Győr állandó népessége 2024-ben 120 121 fő volt. Az állandó népességen belül a férfiak aránya 47,5 százalék, a nőké pedig 52,5 százalék. A város lakónépessége viszont közel tízezer fővel magasabb (129 373 fő). A kétfajta **népességszám** időbeli alakulására eltérő tendencia jellemző az elmúlt évtized statisztikai adatai alapján (ld. alsó ábra). A város állandó népessége a 2015-től folyamatos csökkenő tendenciát mutat, míg a lakónépesség 2016-tól jelentős növekedésnek indult, ami mindössze a 2020-as évben tört meg, és azóta inkább stagnáló képet ad.

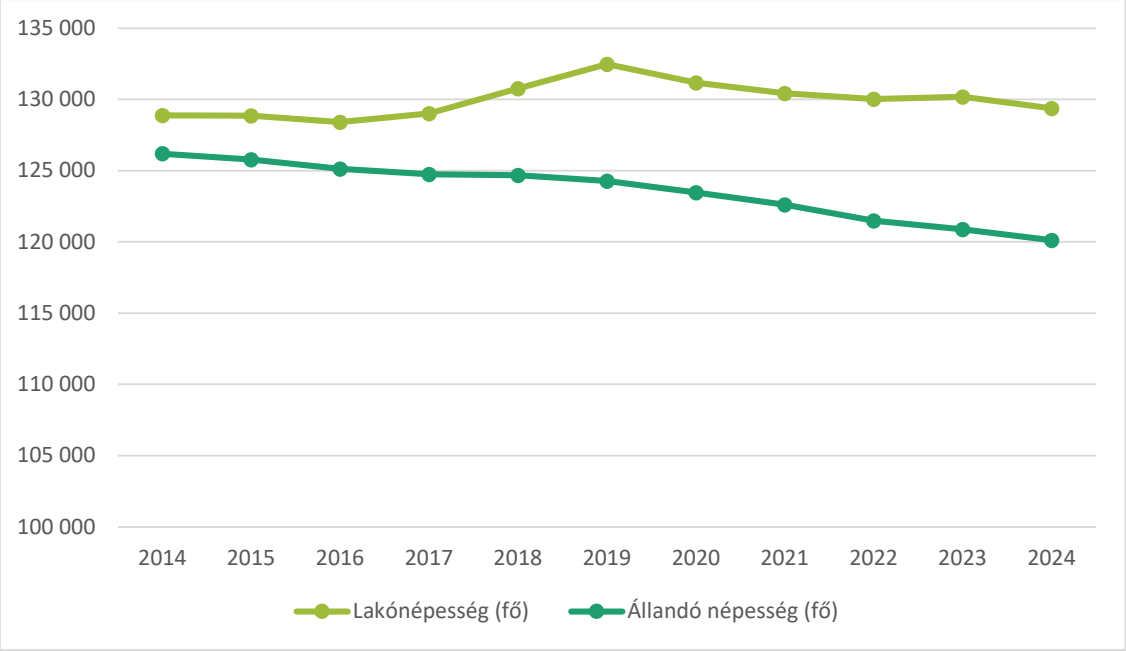

7. ábra: Az állandó- és a lakónépesség változása Győrben (2014-2024), Forrás: saját szerkesztés a KSH Tájékoztatási adatbázis alapján

A Győri járás és Győr-Moson-Sopron megye állandó népessége ezzel szemben átlagosan 3-4 ezrelékes folyamatos éves növekedési tendenciát mutat a vizsgált időszakban. A népességváltozás két alapvető tényező függvénye; az élveszületések és a halálozások számából kiszámítható természetes szaporodási egyenleg és a vándorlási egyenleg. Ami a **természetes szaporodás**t illeti, éves ingadozásokkal ugyan, de az élveszületések száma folyamatosan alatta maradt a halálozások számának a városban. Az évtized egészében a természetes fogyás jellemezte Győr városát, a járást és a vármegyét is. 2024-ben összesen 1078 fő született, míg a halálozások száma elérte az 1500 főt. A természetes fogyás abszolút mutatója 2014 és 2024 között átlagosan 324 fő volt évente. Ez a népességhez viszonyítva hozzávetőleges 2-3

ezrelék évente, ami jóval az országos átlag (4-5 ezrelék), és valamivel a megyei átlag alattinak mondható. Ugyanakkor, ahogy a diagram is mutatja, 2020-ban és 2021-ben megugrott a halálozások száma; mindennek a hátterében a COVID-19 járvány közvetlen és közvetett hatásai állhatnak.

8. ábra: Élveszületések és halálozások száma Győrben, 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis

A népességváltozás másik fontos tényezője a vándorlási egyenleg. Győr **vándorlási különbözete** a 2014 és 2019 közötti időszakban pozitív volt: átlagosan 670 fő körül alakult évente az a többlet, ami a magasabb odavándorlási rátából származott. Győr és térsége vándorlási egyenlegének alakulása, összehasonlítva a megyei és régiós értékekkel jól szemlélteti a város 2014 és 2019 közötti időszakra jellemző dinamizálódó odavándorlási többletét. Azonban 2019 után ez a tendencia megfordult, 2020 és 2022 között csökkenés jelent meg (átlagosan évi -200 fővel), majd stagnálás állt be. A csökkenés oka vélhetően a COVID-19 járványban keresendő: a karanténkorlátozások hatására érzékelhető volt a zártabb, kevés zöldfelülettel bíró városi terekből, kisméretű lakásokból a kerttel rendelkező külvárosi, agglomerációs és vidéki ingatlanokban, üdülőkbe való kiköltözés jelensége. Erre utal az is, hogy a Győri járás és Győr-Moson-Sopron megye esetén nem volt érzékelhető ilyen mértékű elvándorlás; bár a vándorlási egyenleg valamelyest csökkent, továbbra is többlet jellemezte őket.

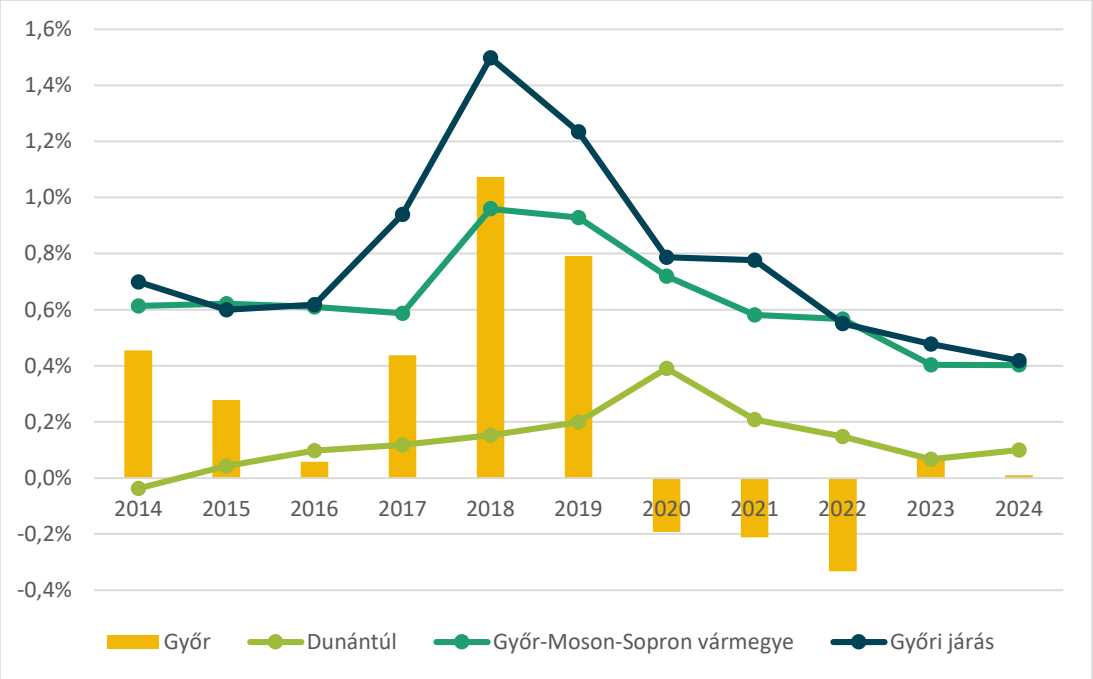

9. ábra: A teljes vándorlási egyenleg alakulása az egyes területegységekben, 2014-2024, Forrás: saját szerkesztés, a KSH Tájékoztatási adatbázis alapján

A legfrissebb statisztikai adatok (2024) a város vonzáskörzetében is számos agglomerációs településen jeleznek kiemelkedő pozitív irányú fajlagos vándorlási egyenleget: pl. Győrújbarát, Vámosszabadi, Győrzámoly, Nyúl, Nagyszerjános és Pér esetében. Győr városrészeinek lakónépessége kapcsán 2001 és 2011 között az volt a jellemző, hogy elsősorban a lakótelepek könyvelhettek el jelentős népességvesztést (Adyváros és Marcalváros népessége egyaránt 11%-kal csökkent a két népszámlálás között). Ezzel szemben voltak olyan városrészek, ahol a népességnövekedés megközelítette, vagy meghaladta az 50%-ot 2001 és 2011 között (Ménfőcsanak: 37%, Pinnyéd: 65%). 2022-ben a vizsgált 18 városrész közül Nádorváros rendelkezett a legnagyobb lakónépességgel, amely 17 281 fővel Győr telkes lakónépességének 13,5%-át tette ki. Nádorvárost további három, a város lakónépességének legalább 10%-át képviseli városrész követte: Marcalváros 13 784 fővel (10,8%), Adyváros 13 691 fővel (10,7%), valamint Szabadhegy 13 343 fővel (10,5%).

Városrész	Lakónépesség (fő)	Megoszlás
Nádorváros	17,281	13,5%
Marcalváros	13,784	10,8%
Adyváros	13 691	10,7%

Városrész	Lakónépesség (fő)	Megoszlás
Szabadhegy	13,343	10,5%
Ménfőcsanak	10,458	8,2%
Révfalu	9,893	7,8%
Szentiván	9,472	7,4%
Belváros	8,722	6,8%
Gyárváros	5,934	4,7%
Bácsa	5,467	4,3%
Újváros	5,007	3,9%
Sziget	4,808	3,8%
Külterület	2,710	2,1%
Gyirmót	1,738	1,4%
Pinnyéd	1,722	1,3%
Kismegyer	1,340	1,1%
Jancsifalu	1,215	1,0%
Likócs	1,014	0,8%
Győr összesen	127 599	100,0%

1. táblázat: *Táblázat: Győr városrészeinek lakónépessége 2022., Forrás: Központi Statisztikai Hivatal (ksh.hu) Lakónépesség városrészenként. Egyedi kérésre összeállított táblázatos adatállomány.*

A demográfiai folyamatok legkritikusabb pontja a városi társadalom egyre erőteljesebb ütemű elöregedése, **korszerkezetének** folyamatos eltolódása az idősödő, egyre inkább „őszülő" lokális korstruktúra irányába. A fiatal korosztály száma és aránya 2014 és 2019 között gyakorlatilag változatlan maradt, azonban 2019 után számában és arányában is csökkenés indult el. Ez a tendencia 2024-re a

2014-es évhez viszonyítva már 1,3% pontos negatív különbséget eredményezett. Az aktív korosztály száma és aránya szintén csökkenést mutat: míg 2014-ben 68%-ot tett ki a helyi népességben, 2024-re 65%-ra esett vissza. Ezzel szemben a 65 év felettiek csoportjának helyi társadalmon belüli aránya folyamatosan emelkedik, 2024-ben már több, mint 26 500 fős korcsoportként a lakosság 22%-a tartozott e korosztályhoz.

2. táblázat: Az egyes korcsoportok méretének és arányának változása Győrben 2014 és 2024 között, fő és %, Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis

Korcsoportok	Létszám (fő)		Részesedés a népességből (%)		Változás, 2014-2024	
	2014	2024	2014	2024	abszolút (fő)	relatív változás, (100% = 2014-es érték)
0-14 évesek	17 744	15 327	14.06%	12,76%	-2417	86,4%
15-64 évesek	85 882	78 031	68.05%	64,96%	-7851	90,9%
65-x évesek	22 578	26 763	17.89%	22,28%	+4185	118,5%

További problémát jelent, hogy az **öregedési index** idősorának adatai alapján jól láthatóan Győrben – mint nagyvárosban – jóval erőteljesebb a társadalom elöregedésének folyamata, mint a Győri járásban, Győr-Moson-Sopron vármegyében vagy az ország egészében. Ezzel szemben a város vonzáskörzeti, agglomerációs települései vonatkozásában az öregedési mutató adatai alapján bizonyos esetekben kimondottan kedvező tendenciák figyelhetőek meg: pl. Vámosszabadi, Győrzámoly, Koroncó Győrladamér, Győrújfalu.

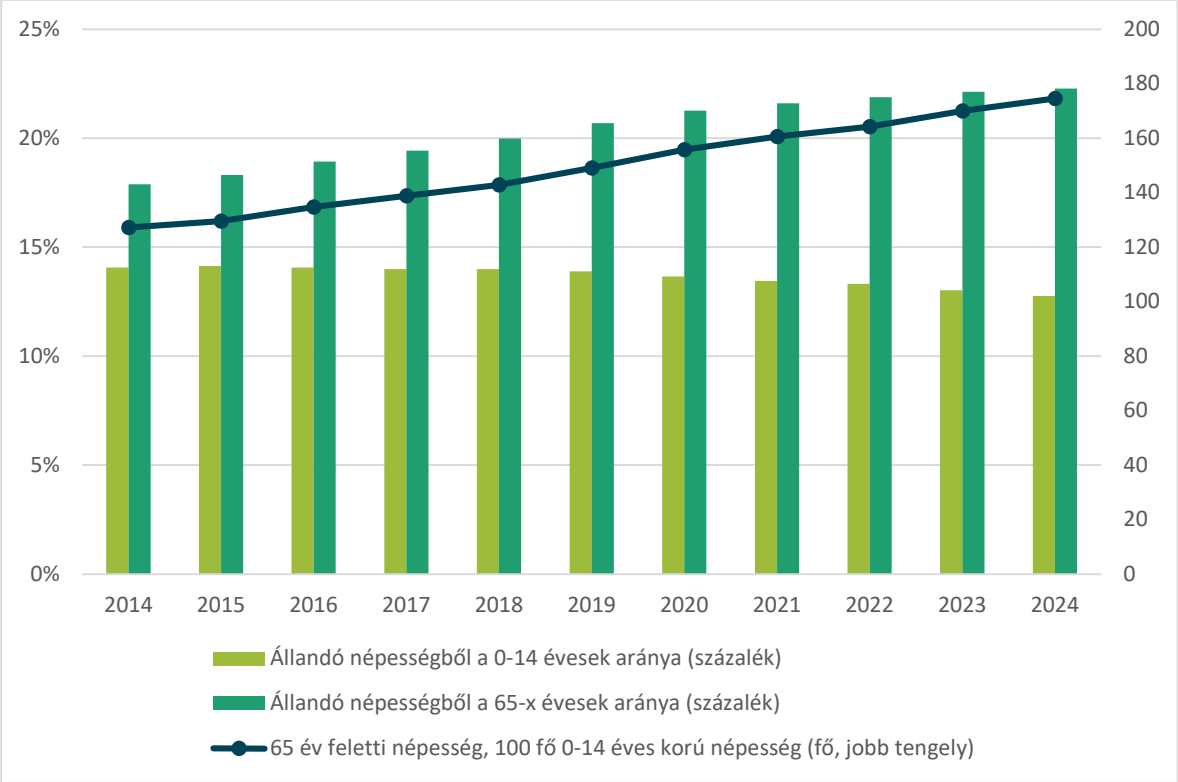

10. ábra: Öregedési index - Állandó népességből a 100 fő 0-14 évesre jutó 60-x évesek száma, fő, 2014-2024, Forrás: TEIR

A 2010-es évek második felében – a statisztikai adatok szerint – jelentős változások történtek a **házassági mozgalom** alakulásában is. A házasságkötések száma 2016-ig évente 500-600 körül szóródott, majd az évtized második felére felemelkedett 800 körüli értékre. A vizsgált időszakban a legtöbb házasság 2021-ben köttetett, ez év 1164 házasságkötést jelentett a városban. Mindennek hátterében valószínűsíthetően az Orbán-kormány családpolitikai intézkedései állhatnak. A 2021-es csúcsot követően a házasságkötések száma ismét csökkenésnek indult, és néhány év alatt visszaesett arra az értékre, mely az Orbán-kormány házasságkötést ösztönző intézkedéseit megelőző évekre volt jellemző. Ezzel szemben a válások száma az átlagos éves 300-350 körüli értékről 2020-ra lecsökkent 275-re, majd stagnálni kezdett. Ezek a tendenciák a járási, megyei, régiós és országos adatokban is kimutathatók, így itt nem helyi sajátosságról, hanem a teljes magyar társadalmat érintő folyamatról beszélhetünk.

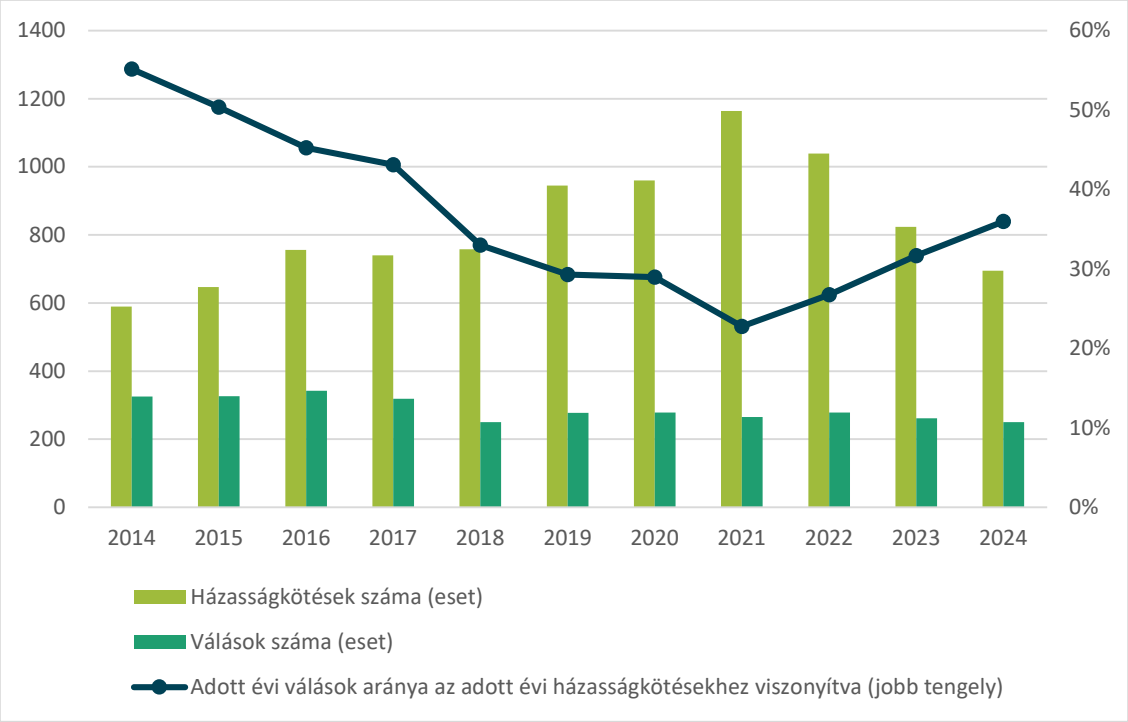

11. ábra: Házassági mozgalom adatainak alakulása Győrben, fő és %, 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis

A házassági mozgalom tendenciái, illetve a korszerkezet átalakulása folytán a családi állapot szerinti megoszlás is jelentős elmozdulásokat mutat az előző két népszámlálás adatainak tükrében. Míg 2001-ben a 15 év felettiek 52%-a élt házasságban, addig 2011-re ez az arány 44%, 2022-re már mindössze 37%. 2001 és 2011 között szignifikáns növekedés mutatkozik a nőtlenek és hajadonok, valamint az elváltak arányában is.

Nemzetiség és vallási összetétel

A 2022-es népszámlálás adatai alapján a nemzeti hovatartozásáról nyilatkozók (120391 fő) túlnyomó többsége, 92,83%-a magyarnak vallotta magát. A hazai nemzetiségekhez tartozók közül egyedül a németek aránya haladta meg az 1%-ot (1 763 fő, 1,46%), a magukat románok vallók száma 764fő volt, ami a nemzetiséggel kapcsolatos kérdésre válaszolók 0,63%-át tette ki. Mindkét említett nemzetiségi csoport esetében csökkenés volt tapasztalható a 2011-es népszámlálás adataihoz képest (német: 93%; roma: 47%). Az előző népszámláláshoz képest jelentős ugrás mutatkozott az ukrán nemzetiségűek számában, míg 2011-ben 46 fő vallotta magát ukránnak, 2022-ben már 564 fő, ami ezzel a magyar, a német és cigány nemzetiség után a negyedik legjelentősebb hazai nemzetiség Győrben. Ennek oka a 2022 februárjában nyílt háborúvá vált orosz-ukrán konfliktusban kereshető. A népszámlálás során 4447

fő más, nem hazai nemzetiségűnek vallotta magát, ez csaknem négyszerese a 2011-es népszámláláshoz képest.

Ugyancsak a 2022-es népszámlálás adatai alapján adható meg Győr népességének **vallási összetétele**; igaz az adatok értelmezését nehezíti, hogy a lakosok 43%-a nem adott választ erre a kérdésre. A válaszadók közel kétharmada (61%-a) római katolikusnak határozta meg magát, ami elmarad az országos átlagtól (77%), és a vármegyétől (68%). Míg országos szinten a reformátusok aránya több, mint ötször nagyobb, mint az evangélikusoké (17% és 3%), addig Győrben és térségében az evangélikusok aránya 7%, míg a reformátusoké 8%. A nem vallásosok aránya Győrben meghaladja a válaszadók számának egyötödét; ez elmarad az országos átlagtól, ám a megye értékeinél magasabb.

Foglalkoztatottság, munkanélküliség

A **foglalkoztatottsági arány** (a teljes népességből a foglalkoztatottak aránya) települési szintű adatai a népszámlálás alapján elemezhetők. 2022-ben a foglalkoztatottság 81 százalékos volt Győrben, ami jelentős növekedés a 2011-es megelőző népszámlálás adataihoz képest (63%), és magasabb, mint a megye, nyugat-dunántúli régió, valamint az ország foglalkoztatottsági aránya. A foglalkoztatási ráta (a munkaképes korú lakosságból a dolgozók aránya) 2010 óta folyamatosan növekedést mutatott a megyében, azonban a 2023 óta évről évre enyhe csökkenés jelentkezik.

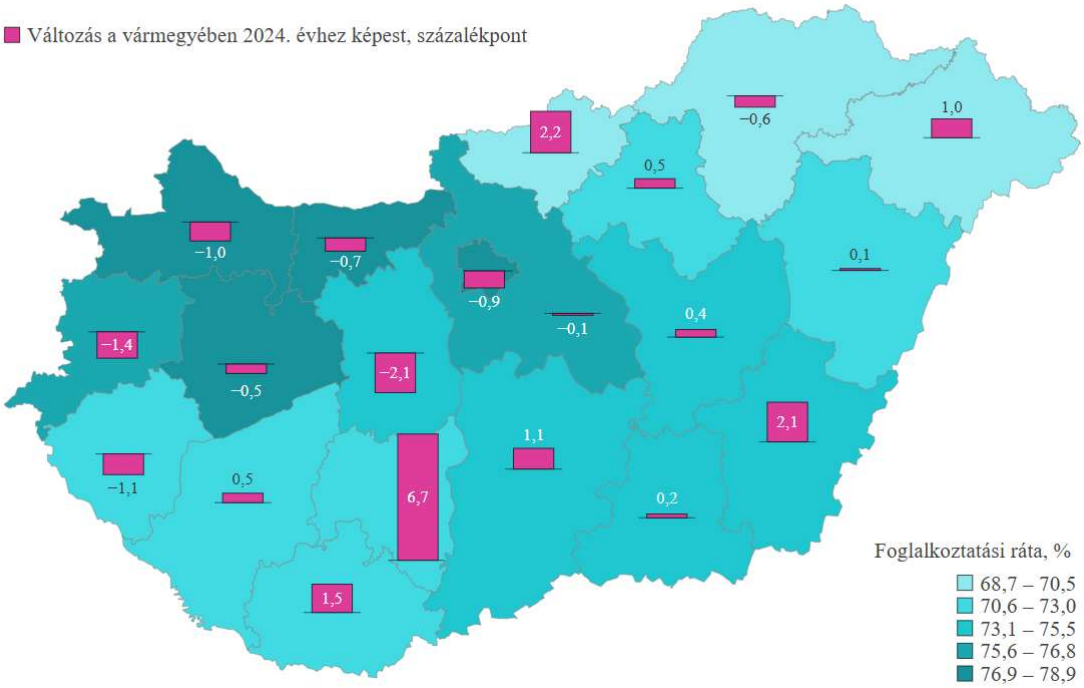

12. ábra: A 15–64 évesek foglalkoztatási rátája és annak változása megyénként, 2025 Forrás: KSH Helyzetkép, 2025 – Munkaerőpiac

A **munkanélküliség** alakulását Győrben három különböző idősoros statisztikai adattal célszerű összefoglalni: a nyilvántartott álláskeresők száma, a tartós munkanélküliek aránya és a pályakezdő munkanélküliek rátája. Az adatokból összességében nagyon kedvező munkaerő-piaci, munkanélküliségi folyamatok rajzolódnak ki. A nyilvántartott álláskeresők száma a világválság évei utáni regenerálódási időszakban, egészen 2016-ig folyamatosan csökkent, majd 2017-től stagnálni kezdett (mértéke 1071 és 935 fő között ingadozik). Ebből kiugrik a COVID-járvány kitörésének éve: 2020-ban a 1411 fő volt regisztrált álláskereső. A gazdaság működéséről az üres álláshelyek aránya is képet ad. 2025-ben Fejér megye, Budapest és Vas megye után Győr-Moson-Sopron vármegyében volt a legnagyobb arányú az üres álláshelyek aránya. Ennek az arányszámnak idősoros elemzése jól szemléleti a gazdasági válság és konjunktúra időszakait: míg a világválság időszakában a betöltetlen álláshelyek aránya kimondottan alacsony volt, a gazdaság újraéledésével az arány nőni kezdett. A betöltetlen álláshelyek aránya Győr-Moson-Sopron vármegyében 2009 óta 2022-ben volt a legmagasabb, ez 13 368 üres álláshelyet jelentett – ez az év az egész országot vizsgálva is kiugrónak számított. Területi adatok nem állnak rendelkezésre az üres álláshelyek nemzetgazdasági ágankénti megoszlását tekintve, de országosan az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenységek, valamint a humán egészségügyi, szociális ellátás területén volt megfigyelhető a legmagasabb munkaerőhiány.

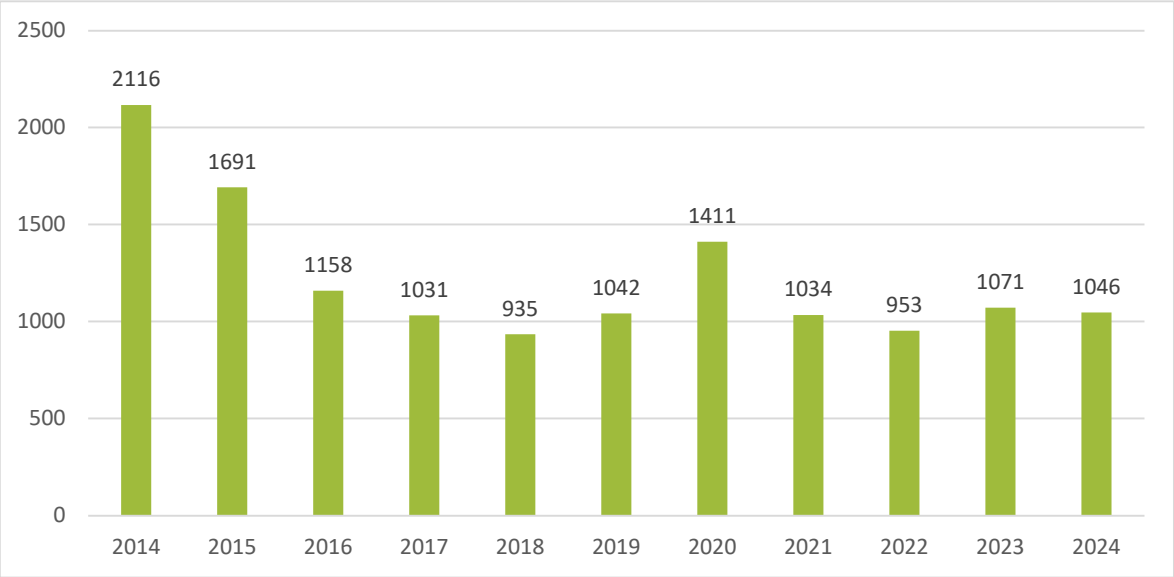

13. ábra: A nyilvántartott álláskeresők száma Győr városában, fő, 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis

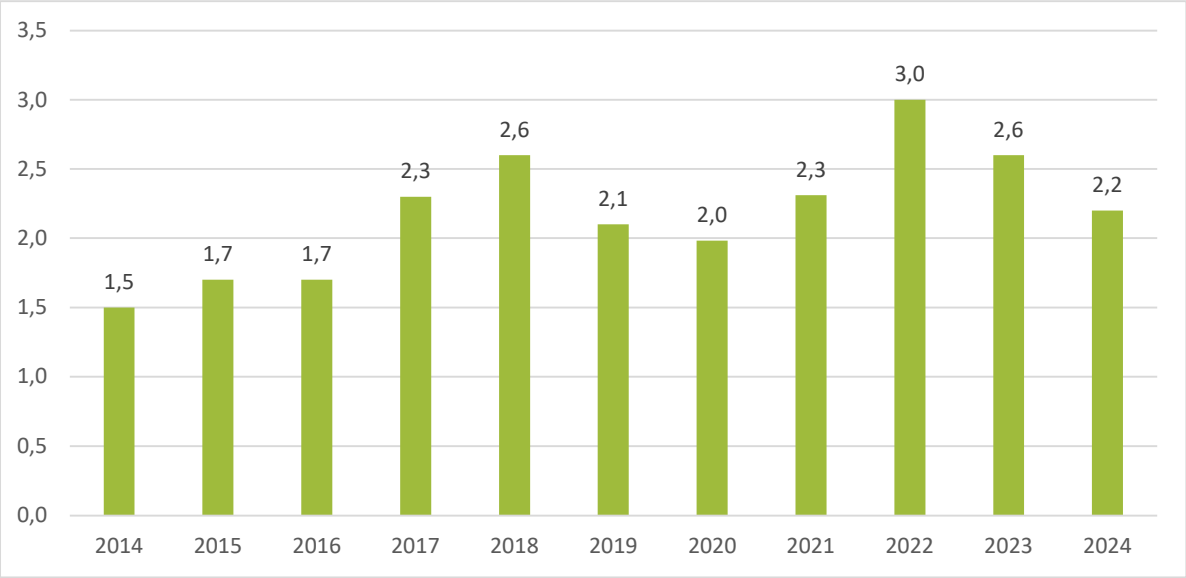

14. ábra: Üres álláshelyek aránya Győr-Moson-Sopron megyében, %, Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis

A **tartós munkanélküliek aránya** a 2010-es évek második felében folyamatosan csökkent, 2020-ban azonban a koronavírus-válságnak köszönhetően ismét megugrott. A vizsgált években (2014-2024) jóval az országos átlag alatt alakult a tartós munkanélküliek aránya, azonban a megyei és járási adatokhoz képest rendre magasabb értékkel szerepelt a város. A pályakezdő munkanélküliek aránya 2014 és 2019 között közel ötödére csökkent, majd a 2020-as évben vélhetően a COVID-19 járvány hatására ismét növekedés jelent meg, ami a járvány lecsengése után visszarendeződött.

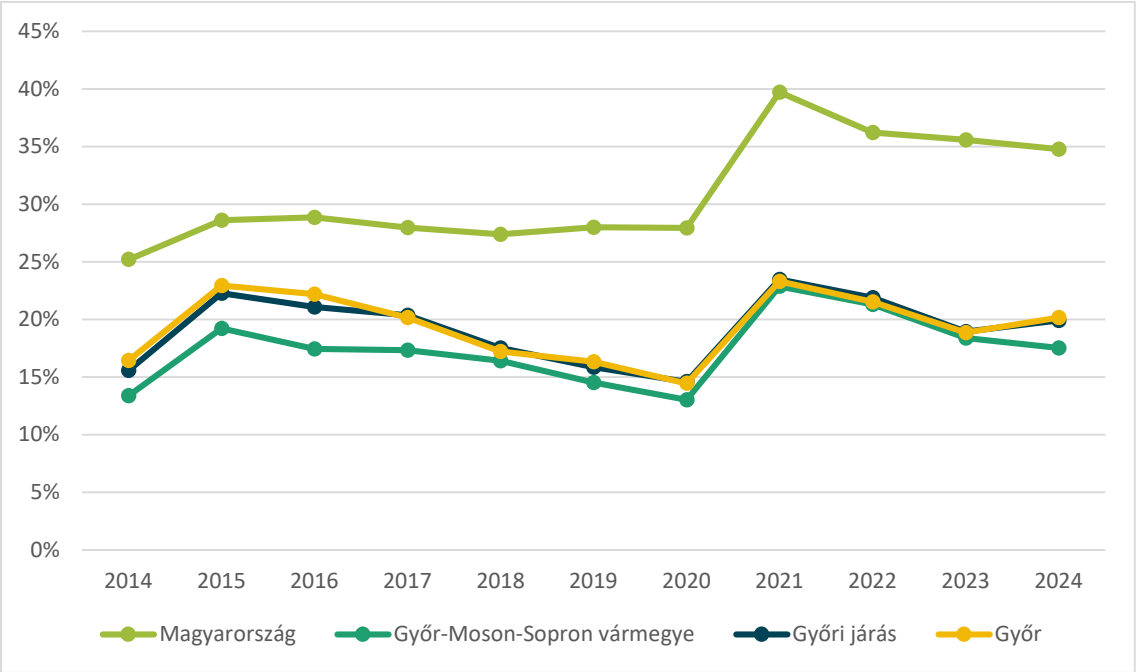

15. ábra: Tartós munkanélküliek aránya - Egy éven túl nyilvántartott álláskeresők az összes munkanélküli százalékában, %, 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis

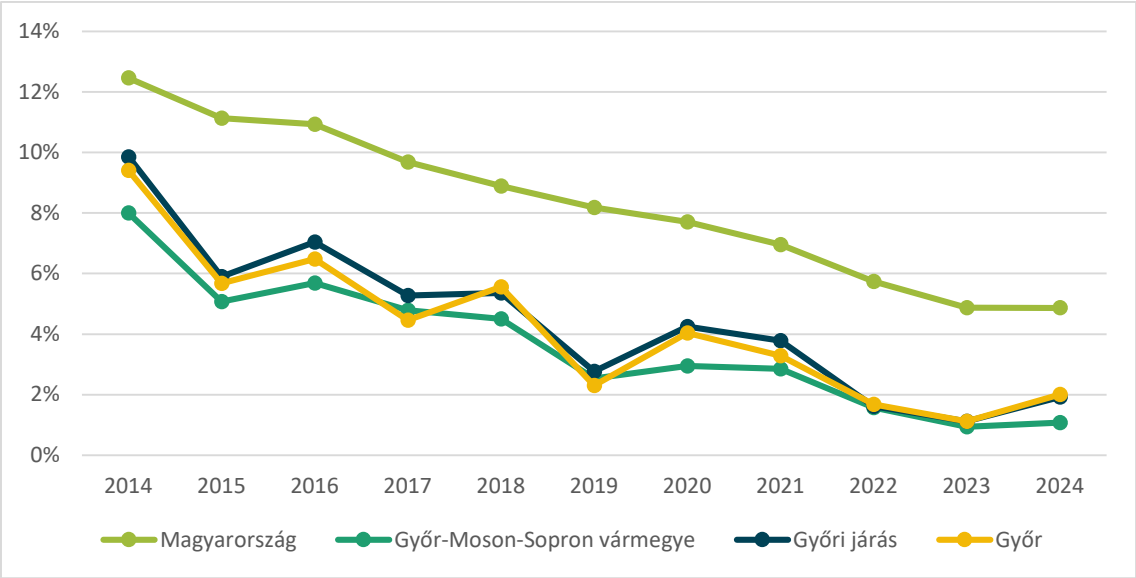

16. ábra: Pályakezdő munkanélküliek aránya - A pályakezdő álláskeresők aránya a nyilvántartott álláskeresők között, %, 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis

3. táblázat: Az álláskeresők jellemzői Győrben, %, 2010, 2019 és 2020, Forrás: KSH

Jellemzők	2014	2020	2024
Nemi megoszlás			
Férfiak aránya	45%	47%	50%
Nők aránya	55%	53%	50%
Foglalkozási kategória szerinti megoszlás			
Szellemi foglalkozású	33%	36%	35%
Fizikai foglalkozású	67%	64%	65%
Végzettség szerinti megoszlás			
Egyetemet végzett	5%	8%	9%
Főiskolát végzett	8%	11%	12%
Érettségizett	33%	36%	32%
Szakmunkás, szakiskolai végzettségű	27%	26%	26%
8 általános, vagy kevesebb	27%	19%	22%
Életkor szerinti megoszlás			
25 éves vagy fiatalabb	16%	12%	9%
26-50 éves	56%	54%	49%
51-60 éves	23%	18%	17%
61 évesnél idősebb	5%	17%	26%
Nyilvántartott álláskereső - Összesen			
Összesen (fő)	**2116**	**1411**	**1046**

Mindent összevetve kissé nőtt a férfiak, a szellemi foglalkozásúak és a magasabban kvalifikált, magasabb iskolai végzettségű személyek aránya a nyilvántartott álláskeresők körében a 2010-es évek végére. Az álláskeresők közel 20 százaléka már diplomával rendelkezik. Jelentős mértékben emelkedett a középkorú és idősödő álláskeresők aránya is. 2024-ben az álláskeresők 26 százaléka már 60 évesnél idősebb személy volt, ez jelentős növekedés a 2010-es évekhez képest, mikor ez az arány 20% alatt maradt. Eközben a fiatal álláskeresők aránya 2015 óta 8-12 százalék között ingadozott, 2022 után jellemzően 10 % alatt maradt.

Jövedelmi viszonyok, életminőség

Győr, mint regionális gazdasági és társadalmi központ, belső- és külső vonzáskörzetével együtt az ország egyik legfejlettebb térsége a fővárosi régió mellett. Ez nem csak a korábban elemzett foglalkoztatottsági és munkanélküliségi adatokban nyilvánul meg, hanem az országos átlagnál jelentősen jobb jövedelmi viszonyokban és életminőségben is. A száz állandó lakosra vetített SZJA adófizetők száma a 2010-es évek során végig jelentősen meghaladta az országos átlagot, az utóbbi években még tovább emelkedett, és 54 százalék körül stabilizálódott, tehát a város lakosságának több mint a fele **adófizetőnek** minősül. Ez az egész vármegyére jellemző kedvező tendencia.

A jövedelmek alakulásában egy egyenletes, majd egyre dinamikusabb emelkedés figyelhető meg az egy állandó lakosra vetített SZJA alapot képező **nettó jövedelem** változása alapján. Egy évtized leforgása alatt ennek értéke nominálisan megtriplázódott a településen: míg 2014-ben 1,2 millió forint volt, 2024-re elérte a csaknem 3,8 millió forintot – reálértéken számítva ez hozzávetőlegesen 92%-os növekedést jelent. A város egy főre jutó éves nettó jövedelemadatai közel 700 ezer forinttal magasabbak a megye, a régió és az ország átlagértékeinél, és ez a különbség egyre növekvő tendenciát mutat. Az egy főre jutó nettó jövedelmek volumene a Győri járáson belül Győrújbaráton, Győrzámolyon, Győrújfalun, Győrladaméron, Börcsön és Péren a legmagasabb.

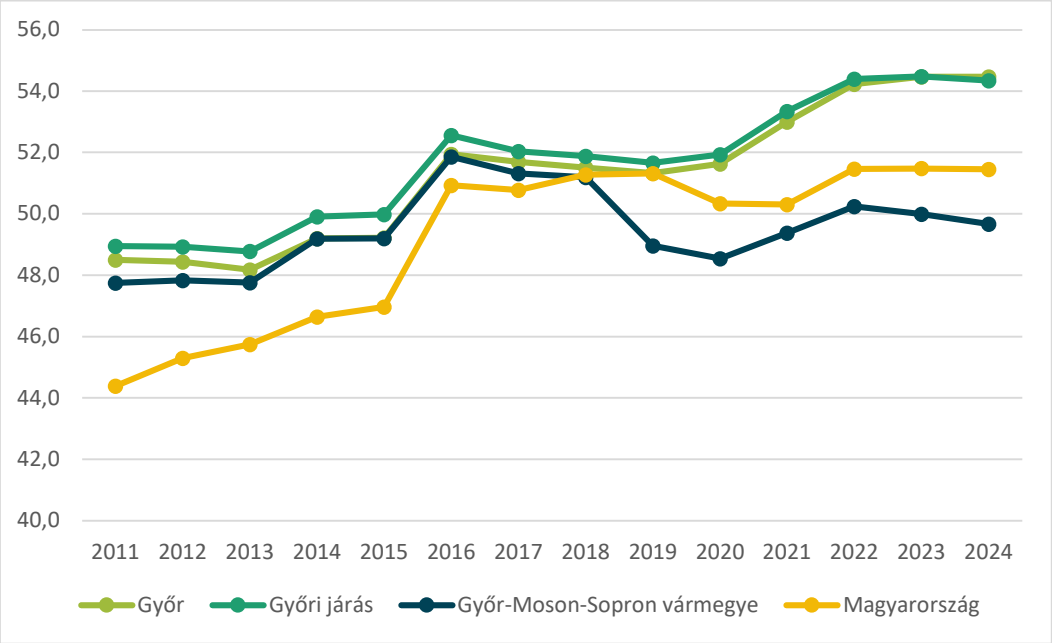

100 lakosra jutó SZJA adófizetők száma Győrben, Győr-Moson-Sopron megyében, a Nyugat-Dunántúl régióban és Magyarországon (fő), 2011-2024, Forrás: TEIR

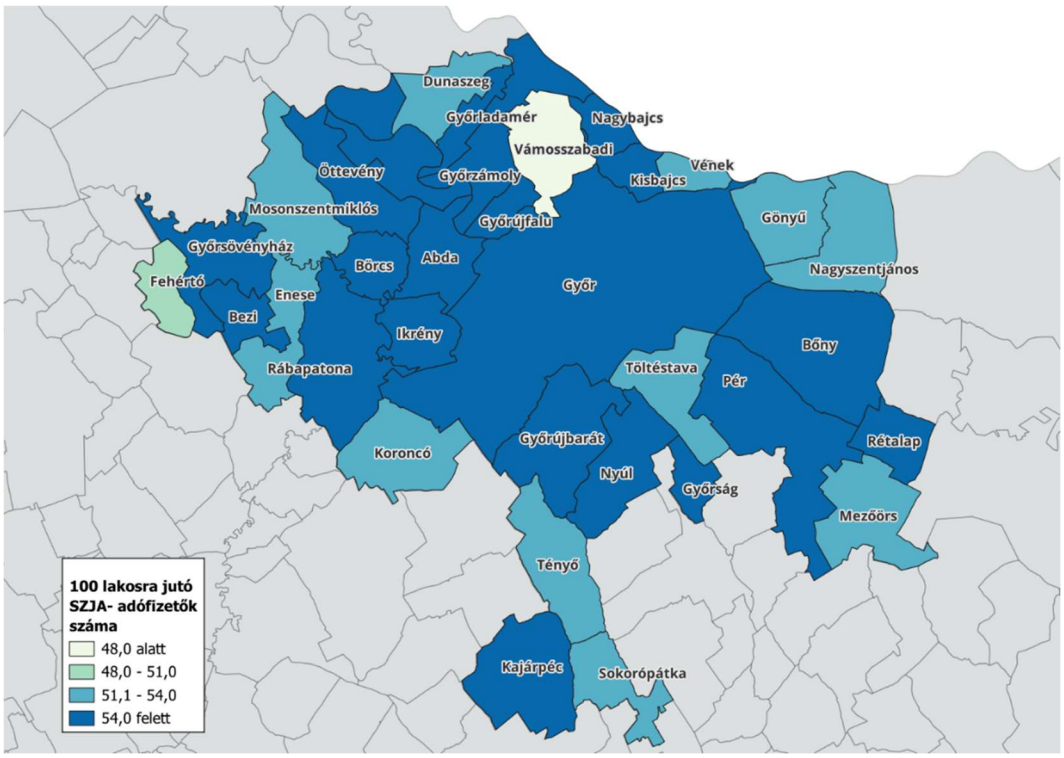

17. ábra: 100 lakosra jutó SZJA adófizetők száma a Győri járás településein (fő), 2024, Forrás: TEIR

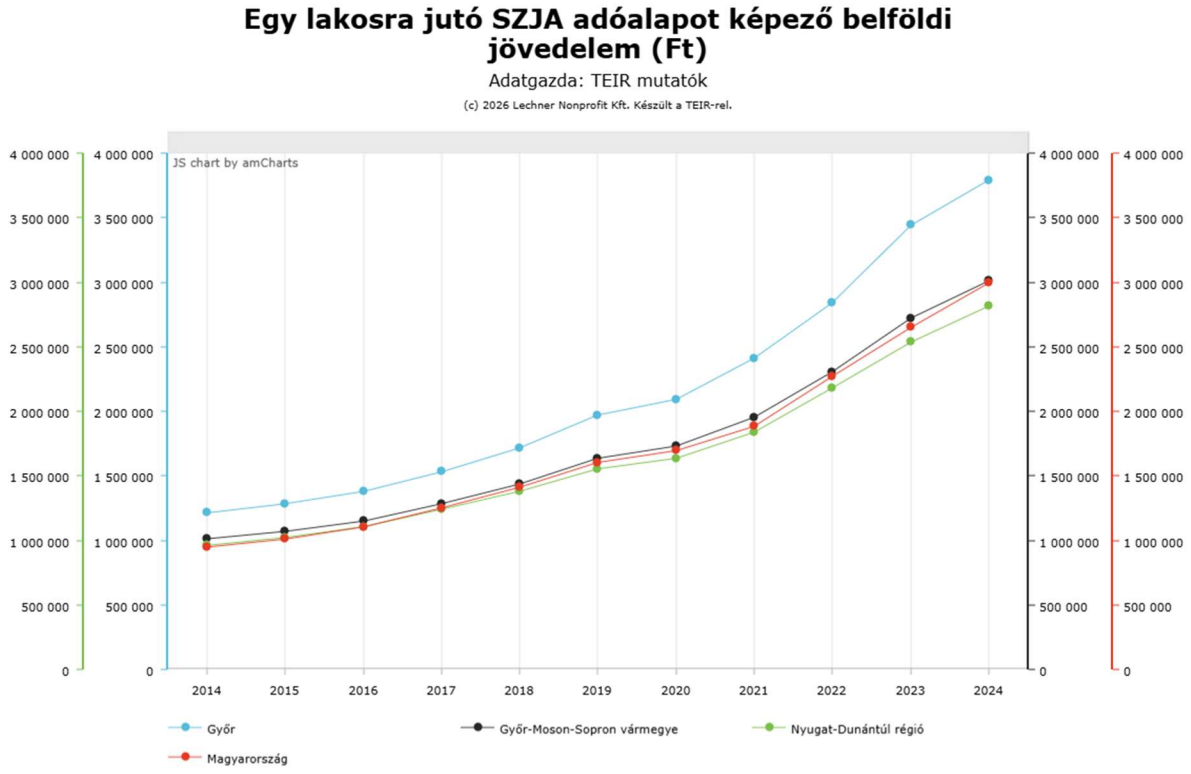

18. ábra: Egy lakosra jutó SZJA adóalapot képző belföldi jövedelem Győrben, Győr-Moson-Sopron megyében, a Nyugat-Dunantúl régióban és Magyarországon (fő), 2014-2024

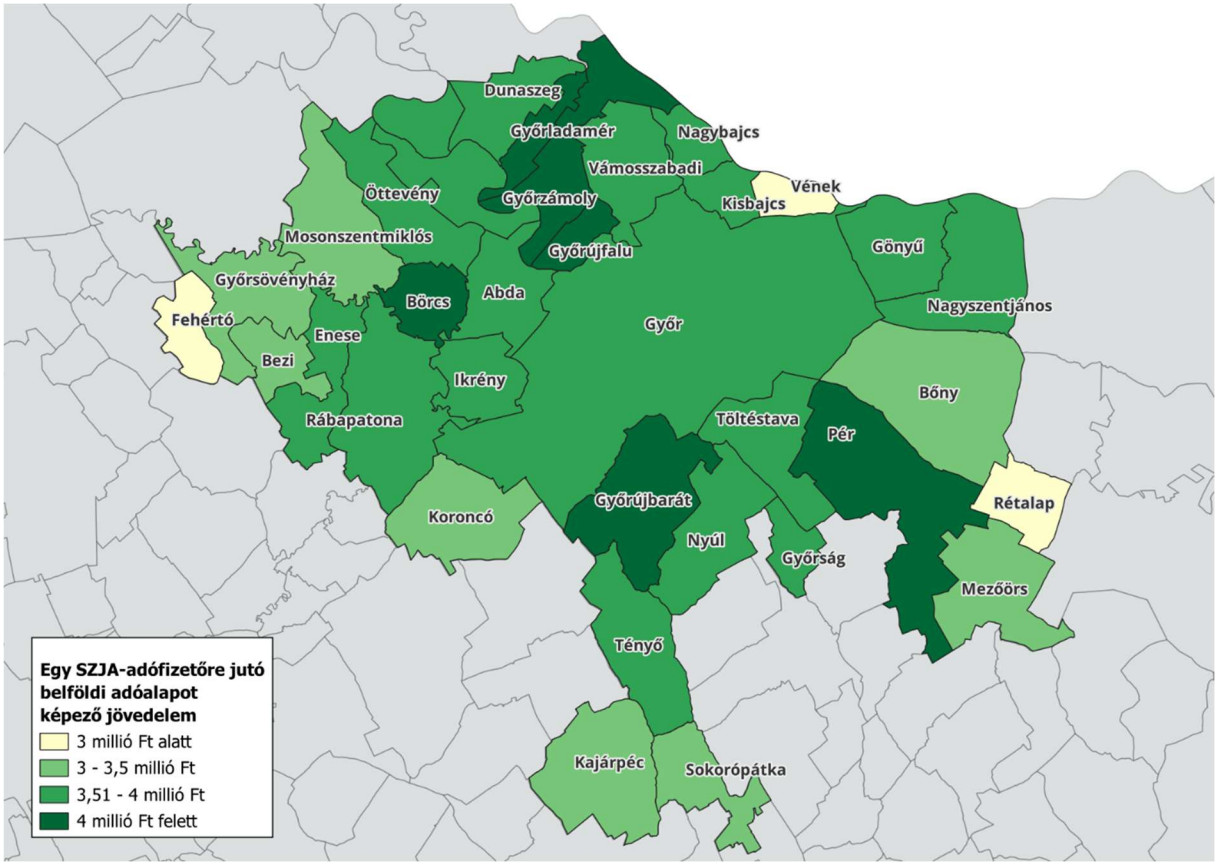

Egy lakosra jutó SZJA adóalapot képző belföldi jövedelem a Győri járás településein, 2024. Forrás: TEIR

Győrben magyar viszonyok között kifejezetten magas az **életminőség**, igaz ennek mérése nem egyszerű, hiszen az életminőség egy sokténye zős és nagyon sok indikátor által vizsgálható fogalom. A HÉTFA Városi Életminőség Indexét[2] alkalmazva azt mondhatjuk, hogy Győr legjobb életminőséget nyújtó magyarországi járásszékhely-városok közé tartozik, és megyei jogú városok közül Székesfehérvár után a második legmagasabb az életminőség indexe. Győr különösen a gazdasági, jövedelmi, szociális viszonyok, az elérhető szolgáltatások köre és a városban tanuló fiatalok kompetencia-értékei alapján bír kiemelkedő értékkel.

Háztartások és lakásviszonyok

A 2022-es népszámlálás adatai szerint a **háztartások száma** Győrben 56 839. Ezeken belül 2011-hez képest csaknem 20%-kal nőtt az egyszemélyes háztartások száma (2011: 18 415; 2022: 21 884-re),

[2] A HÉTFA Járásszékhely Monitor 2020 a magyar járásszékhely városok életminőségét vizsgálta 8 dimenzió (és összesen 50 indikátor) mentén 2012-ben és 2018-ban. A vizsgált dimenziók a 1) Stabil demográfiai helyzet; 2) Erős gazdaság; 3) Élhető és biztonságos települési környezet; 4) Szociális biztonság; 5) Egyéni jómód; 6) Erős civil társadalom; 7) Fiatalok kompetenciái; 8) Elérhető szolgáltatások voltak. A kutatás itt érhető el: https://hetfa.hu/wp-content/uploads/2025/10/Jarasszekhely-Monitor_2025_web.pdf

valamint 14%-kal nőtt az ötszemélyes háztartásoké (2011: 1 831; 2022: 2 082-re), és másfélszeresére emelkedett a hat vagy többszemélyes háztartások száma is (2011: 623; 2022: 964). Az előző népszámláláshoz képest csökkent a családháztartások aránya, mely nagyrészt az egyszemélyes háztartások számának növekedéséből adódik. A családháztartásokon belül 2011 óra háromszorosára nőtt a két családból álló háztartások száma, ami szinte megegyezik a 2001-ben mért adattal – ez alapján az ilyen háztartások száma inkább a 2011-es időszakban tűnik alacsonynak.

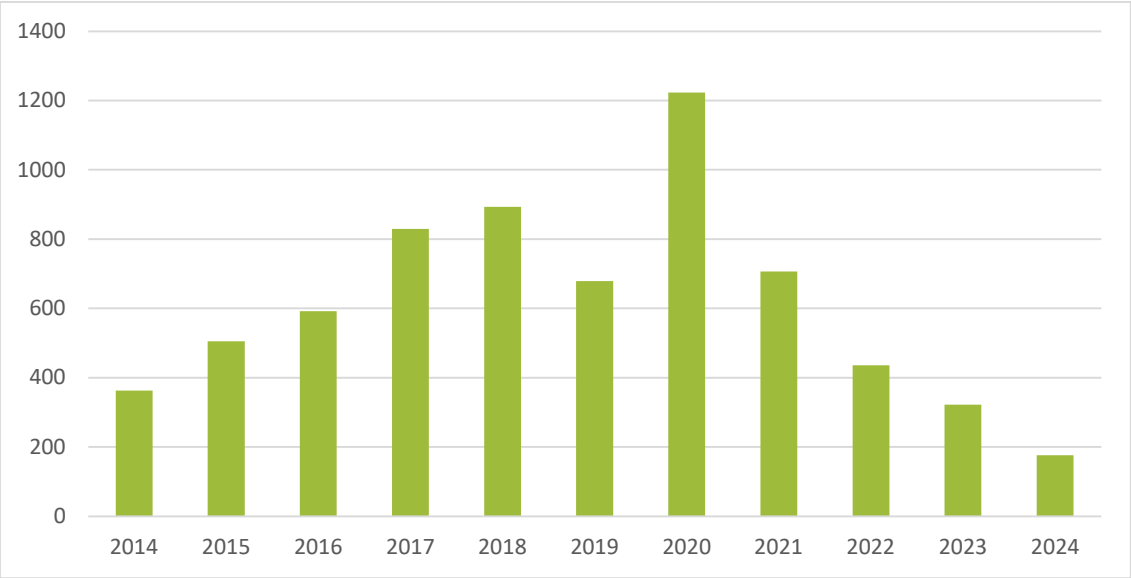

19. ábra: *Az épített lakások száma Győrben, 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis*

Az egy adott évben **újonnan épített lakások száma** a 2008-as gazdasági világválság hatására kialakuló mélypontról (2011-ben mindösszesen 80 új lakás épült a városban) fokozatosan kezdett újra emelkedni, 2015-ben már 505, míg 2020-ban 1.223 új lakás épült egy év alatt Győrben. A 2000 óta vezetett idősor egyetlen évében sem építettek Győrben ennyi új lakóingatlan (az előző csúcsév 2002 volt 1036 darab új lakással). A 2020-as csúcs után az épített lakások száma drámai csökkenésbe kezdett: 2024-ben már csak 176 új lakást építettek, amelynél kevesebb az ezredforduló óta csak 2011-ben és 2012-ben épült. A lakásépítések növekvő számának, valamint a lakásmegszűnések elhanyagolható mértékének köszönhetően Győr **lakásállománya** intenzíven bővült a 2000-es évek eleje óta: míg 2001-ben 51 124, 2011-ben pedig 57 746 lakást tartottak számon (amelyek közül több lakatlan volt, ezért a számuk nem egyezik a népszámláláskor felmért háztartások számával), 2021-re 63 597-re nőtt a számuk; ez évente átlagosan 1%-os bővülést jelent.

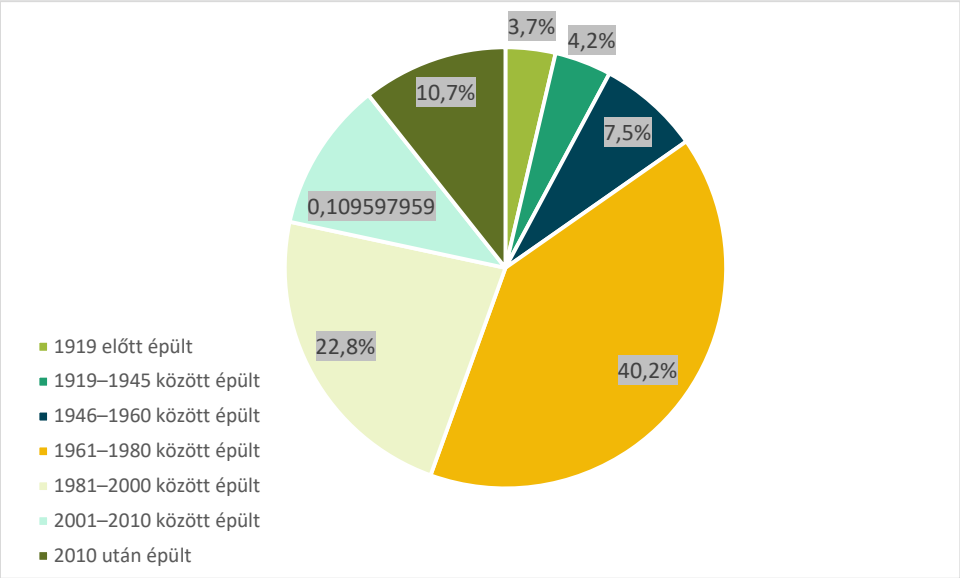

20. ábra: Győri lakásállomány összetétele az építési idő alapján, %, 2022, Forrás: KSH Népszámlálás 2022

A **lakásállomány fontosabb jellemzői** kis mértékben, de ugyancsak változtak az elmúlt közel egy évtized statisztikái alapján Győrben. A lakásállomány egyre nagyobb része kettőnél több szobás: míg 2001-ben ezek a lakások a lakásállomány 42%-át tették ki, 2011-re ez 47%-ra nőtt, 2022-re pedig már több, mint a lakások fele, 54% volt három vagy többszobás. 2022-ben az egyszobás lakások már csak 8%-ot, a kétszobások 37%-ot tettek ki. Ezzel egyidejűleg az egy lakóra jutó alapterület is fokozatosan növekszik.

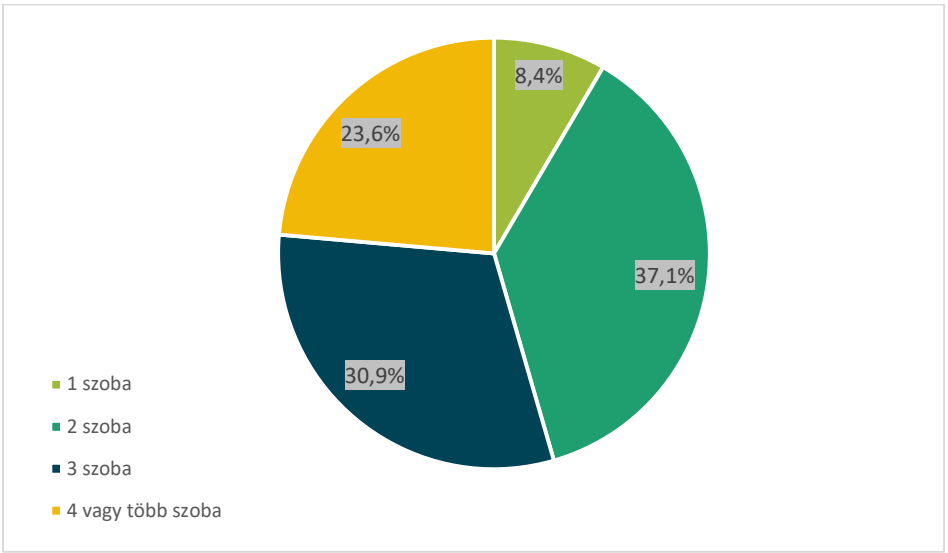

21. ábra: Győri lakásállomány összetétele szobaszám alapján, %, 2022, Forrás: KSH Népszámlálás 2022

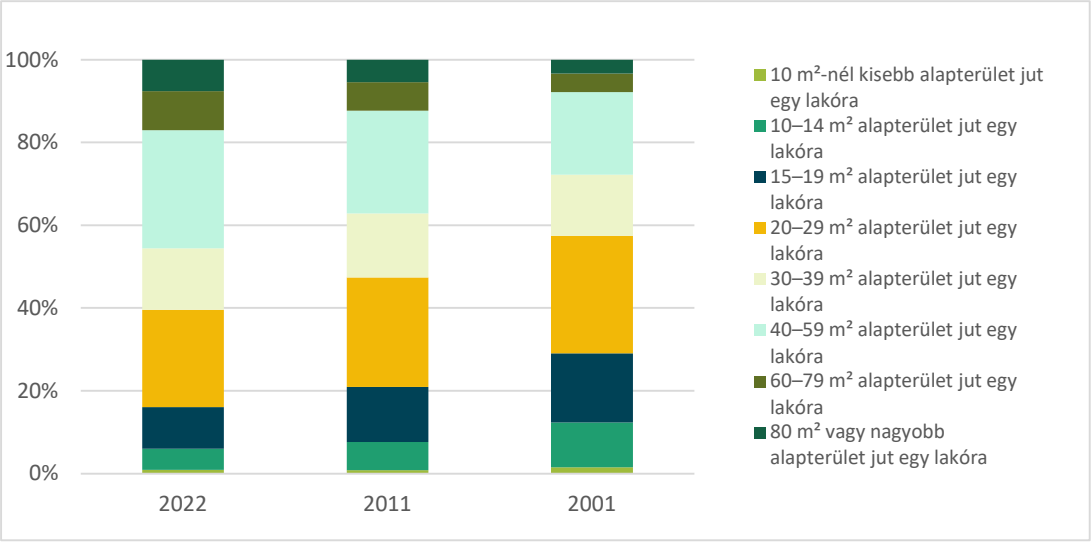

22. ábra: *Győri lakásállomány összetétele az egy lakóra jutó alapterület szerint, %, 2022, Forrás: KSH Népszámlálás 2022*

A 2022-es népszámlálásból a győri lakásállomány **falazat** szerinti megoszlása is megismerhető: a lakások 62%-a épült téglából, kőből vagy egyéb kézi falazóelemből, 30%-a paneles technológiával készült, és 6%-a volt beton, közép-vagy nagyblokk falazatú. A vályog, sár és egyéb falazat együtt sem érte el a lakásállomány 2%-át. **Fűtési mód** tekintetében megállapítható, hogy a lakások 40%-át távhővel, 48%-át egy vagy több lakást ellátó központi, cirkó kazánnal vagy más eszközzel fűtötték, és mindössze a lakások 12% nem rendelkezett valamilyen központi fűtéssel (helyiségenként fűthető). Azokban a lakásokban, melyek fűtési energiája nem távvezetéken érkezett, legnagyobb arányban vezetékes gázt használtak fűtőanyagnak, ez csaknem 30 000 lakást érintett 2022-ben (melyből közel 5000 esetben a gázt más fűtési móddal, fával vagy árammal kombinálták). Az adatfelvétel időpontjában 3749 győri lakás rendelkezett hőszivattyúval, napelemmel vagy napkollektorral, amelyek közül a leginkább elterjedtnek a napelem számított – ez 2680 lakást látott el energiával.

A fentiekből következik, hogy a lakások 88%-ának **komfortfokozata** a legmagasabb kategóriába esett, tehát összkomfortosként sorolható be. A lakott komfort nélküli és szükséglakások száma 2011 óta felére csökkent, a 2022-es népszámlálás alapján már csak 68 komfort nélküli és 169 szükséglakásban éltek emberek.

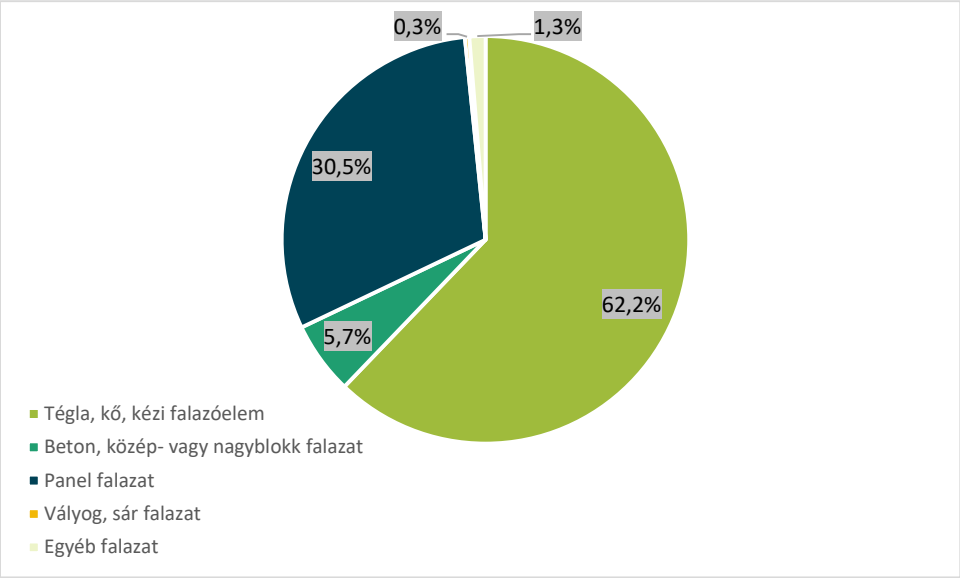

23. ábra: Győri lakásállomány összetétele falazóanyag szerint, %, 2022, Forrás: KSH Népszámlálás 2022

Az idősödő és idős korcsoportok helyzete Győrben

Ahogyan a korábbi fejezetből kirajzolódott, a város lakosságának elöregedési folyamata gyorsuló tendenciát mutat (csökkenő gyermekszám, kitolódó élettartam, szelektív szuburbanizációs folyamatok stb.). Indokolt tehát részletesebben is foglalkozni a korosztály társadalmi helyzetével a nemrégiben készült átfogó és reprezentatív lakossági kérdőíves vizsgálattal is alátámasztott városi állapotfelmérés eredményei alapján.[3]

Napjainkban a város legnagyobb számú idős kohorsza a Ratkó gyerekek, azaz 70–76 évesek csoportja, közel 9 ezer fővel. A Ratkó-gyerekek eljutottak tehát abba a korba, amikor nyugdíjba vonulnak, ami életmódjuk, időfelhasználásuk, szabadidejük szerkezetének megváltozásán keresztül látványosan kihat majd a városra is a következő években.

Győr jelenleg hatályos idősügyi stratégiája az Idősbarát Győr – Koncepció az idősek életminőségének javítására Győrben (2026–2030) című dokumentum. A stratégia része egy kérdőíves kutatás, mely az 50 év feletti lakosság életminőségét vizsgálja. A város hat-hét évente készít felmérést az idősek helyzetéről, melyre először 2006-ban került sor, majd 2013-ban, 2019-ben és 2025-ben került sor adatfelvételre, ezáltal lehetőség nyílik az idősek életminőségének trendszerű elemzésére is.

Győrben az idősödési folyamatok jelentősen felgyorsultak, és a 80 év feletti korcsoport létszáma erőteljes növekedést mutat. Míg a korábbi évtizedekben a fiatalabb generációk városba költözése képes volt ellensúlyozni a **korszerkezet** eltolódását, a 2020 utáni vándorlási trendek megváltozása miatt ez a

[3] Idősbarát Győr - Városi állapotfelmérés az idősek helyzetéről - Idősek egészségképe (https://gyor.hu/easy-docs/5e6b4c53441bd)

kompenzációs hatás gyengült. Ezzel párhuzamosan a háztartásszerkezetben is kedvezőtlen elmozdulás tapasztalható: az egyszemélyes, egyedül élő idősek aránya folyamatosan nő, ami felerősíti az elmagányosodás és a társadalmi izoláció kockázatát.

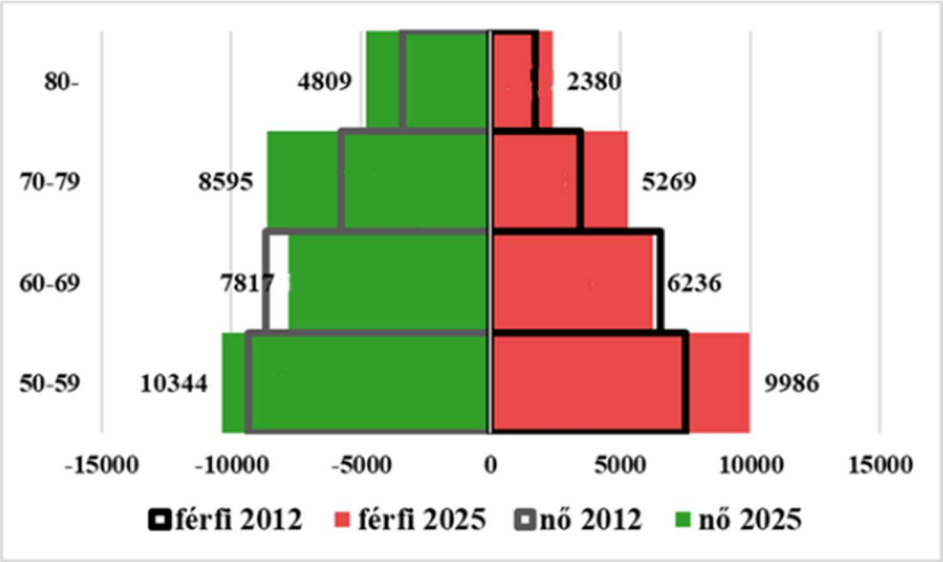

24. ábra: Az 50 év feletti korosztály korcsoportonként és nemenként (lakónépességből számolt adatok) (2012, 2025) Forrás: Idősbarát Győr – Koncepció az idősek életminőségének javítására Győrben (2026–2030)

A **gazdasági mutatók** tekintetében a szubjektív anyagi helyzet megítélése romlott a korábbi felmérésekhez képest, és a nyugdíjas korú lakosság mintegy harmada kényszerül vagy választja a keresőtevékenység folytatását a megélhetési költségek biztosítása érdekében.

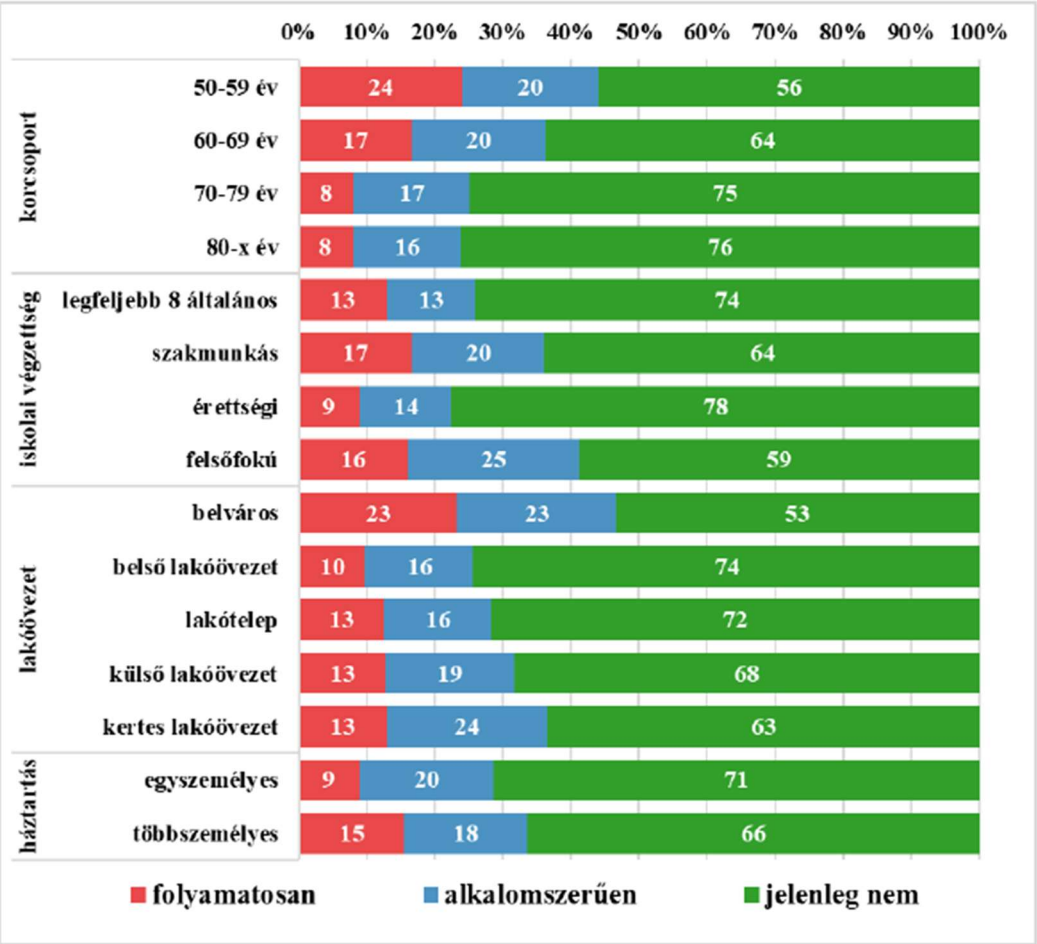

25. ábra: A nyugdíj mellett kereső tevékenységet folytatók aránya néhány szocio-demográfiai jellemző mentén. Forrás: Idősbarát Győr – Koncepció az idősek életminőségének javítására Győrben (2026–2030)

Az **egészségi állapot** és a szociális ellátórendszer összefüggései rávilágítanak arra, hogy az alacsonyabb iskolázottságú és jövedelmű idősek körében az egészségi mutatók általánosságban rosszabbak, bár egészségre káros szenvedélyek terén – például a dohányzás és az alkoholfogyasztás visszaszorulásában – mutatkoznak pozitív elmozdulások. Ugyanakkor a krónikus betegségek, mint a magas vérnyomás és az ízületi panaszok, az 50 év feletti lakosság közel kétharmadát érintik, ami folyamatos nyomást gyakorol az egészségügyi és szociális intézményrendszerre. Az Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény (EESZI) adatai alapján a házi segítségnyújtás és az idősotthoni elhelyezés iránti igények messze meghaladják a jelenlegi kapacitásokat, a várólisták hossza pedig folyamatosan növekszik. A városvezetés erre a kihívásra a szolgáltatások 2023-ban megkezdett átszervezésével, a férőhelyek bővítésével és a civil, valamint egyházi fenntartók szorosabb integrációjával kívánt válaszolni.

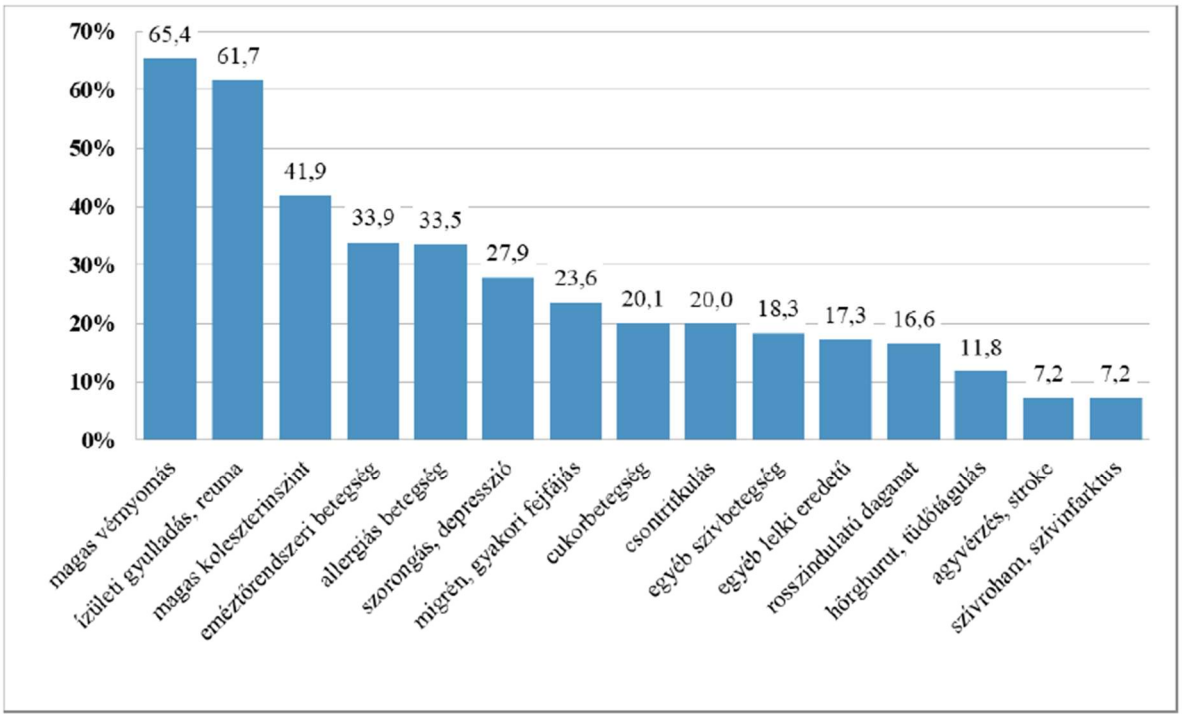

26. ábra: A különböző betegségek előfordulási aránya az 50 év feletti győri lakosság körében, % (N=746). Forrás: Idősbarát Győr – Koncepció az idősek életminőségének javítására Győrben (2026–2030)

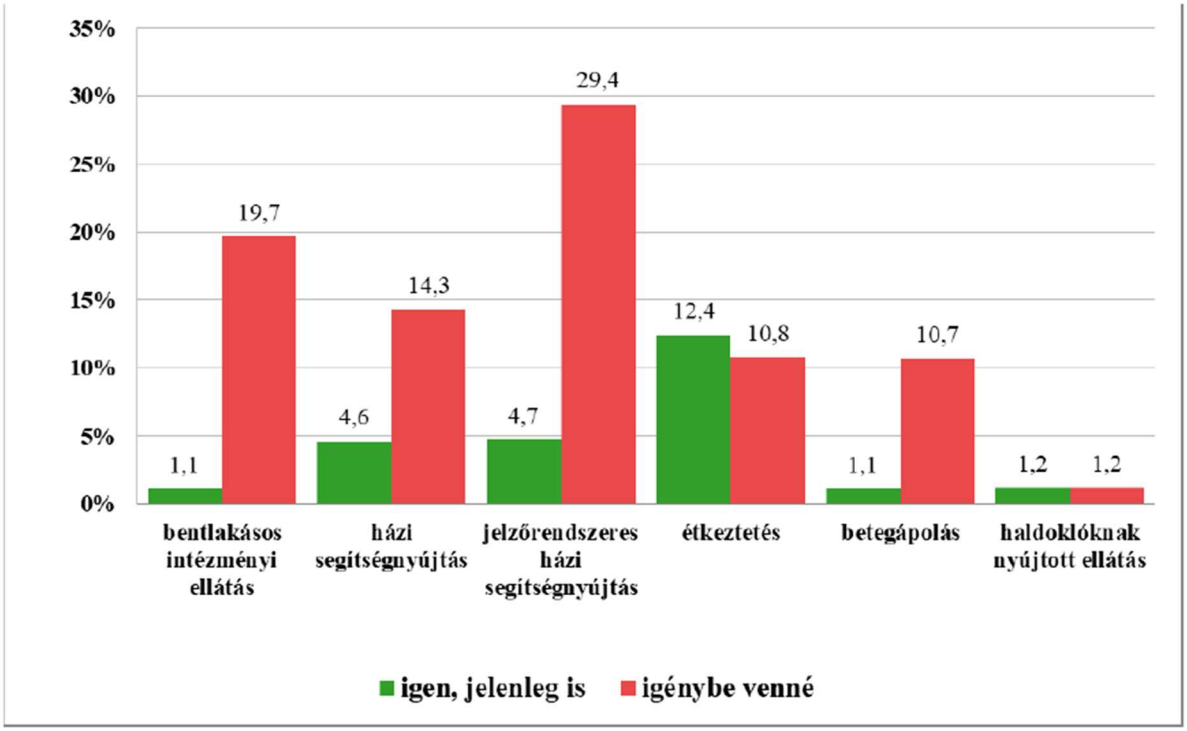

27. ábra: Igény a segítségnyújtás különböző formáira a 70 évnél idősebb népesség körében (az említések százalékában, N=186), Forrás: Idősbarát Győr – Koncepció az idősek életminőségének javítására Győrben (2026–2030)

Az **épített környezet és a lakhatási körülmények** megítélése szintén kritikus pontnak mutatkozik. Bár az idősek alapvetően pozitívan viszonyulnak lakókörnyezetükhöz, a 2019-es adatokhoz képest az elégedettség mértéke csökkent. Különösen a közutak minősége és a közterületi infrastruktúra – például a nyilvános illemhelyek hiánya – jelent problémát. A mobilitás terén komoly akadályt jelent a vasútállomás és a peronok akadálymentesítésének hiánya, valamint a lift nélküli, többemeletes lakóépületek állapota, amelyekben a mozgásukban korlátozott idősek gyakran elszigetelődnek saját lakásukban. A **társadalmi környezet** elemzése során kiderült, hogy az idősek társadalmi megbecsültségének érzete rendkívül alacsony, és jelentős generációs távolság tapasztalható a fiatalabb és idősebb korosztályok között, ami a sztereotípiákban és meg nem értésben nyilvánul meg.

Elégedettség foka	Korcsoport	
	50–64 évesek	65 éves és idősebb
teljes mértékben	0,9%	0,3%
nagyon	4,4%	2,9%
közepesen	27,1%	25,9%
kissé	28,9%	30,2%
egyáltalán nem	38,8%	40,8%
átlagos osztályzat (max. 5)	*1,82*	*1,79*

Magyarázat: 1 pont: egyáltalán nem … 5 pont: teljes mértékben.

28. ábra: Az idősek társadalmi megbecsültségével való elégedettség, 2025. Forrás: Idősbarát Győr – Koncepció az idősek életminőségének javítására Győrben (2026–2030)

A 2026–2030-as időszakra vonatkozó koncepció új elemei közvetlenül ezekre a kihívásokra reagálnak. A tervezési alapelvek közé bekerült a szolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlőségének biztosítása, különös tekintettel a digitális szolgáltatások hagyományos, offline alternatíváinak megőrzésére. Ez a kettős megközelítés elismeri az infokommunikációs eszközök növekvő elterjedtségét az idősek körében, ugyanakkor védi azokat, akik nem tudnak vagy nem kívánnak élni a digitális megoldásokkal. A másik kiemelt prioritás a demográfiai és korszerkezetbeli sajátosságok miatti többlet férőhelyszükséglet biztosítása az egészségügyi és szociális ellátórendszerben. A stratégia új rendezési elveket is bevezet: a folytatólagosan megtartott célok mellett az újonnan felmerülő feladatokat külön sorokban jelöli, biztosítva ezzel a transzparenciát és a mérhetőséget.

Az **Idősügyi Koncepció konkrét fejlesztési céljai** között szerepel az intézmények és szolgáltatók idősbarát ügyfélszolgálatainak kialakítása, valamint a célirányos, nyomtatott tájékoztató anyagok rendszeresítése. A közlekedésfejlesztés területén az idősfókuszú tervezés válik meghatározóvá, amely magában foglalja a buszjáratok összehangolását a mozgásukban korlátozottak igényeivel, valamint a városi mikromobilitási eszközök, például az elektromos rollerek tárolásának és használatának szigorúbb szabályozását a baleseti kockázatok csökkentése érdekében. A lakásügy terén a stratégia az egyedül

maradó idősek elmagányosodásának megelőzésére fókuszál, olyan közösségi lakhatási koncepciók kidolgozásával, amelyek nemzetközi jó gyakorlatokon alapulnak.

A társadalmi integráció és a tisztelet erősítése érdekében a stratégia célul tűzte ki a nyugdíjas klubok életében részt nem vevő, „láthatatlan" idősek megszólítását és bevonását a városi programokba. Ez magában foglalja a demenciával élők elfogadásának és támogatásának elősegítését, valamint az egyedül élő idősek biztonságérzetének növelését célzó szociális háló megerősítését. A kommunikációs stratégia részeként speciális információnyújtási formákat dolgoznak ki, amelyek problémaspecifikus fókuszokkal segítik az eligazodást az ellátórendszerben. Végezetül a koncepció nagy hangsúlyt fektet a humánerőforrás-fejlesztésre is: az egészségügyi és szociális szakképzési rendszer megerősítése, az ösztöndíjprogramok és az ágazati bérfejlesztés támogatása elengedhetetlen feltétele annak, hogy a tervezett szolgáltatásbővítések szakmailag is fenntarthatóak legyenek.

1

Térbeli-társadalmi rétegződés, konfliktusok, érdekviszonyok

A lokális, városi társadalmi rétegződést az iskolai végzettség és a foglalkozási szerkezet alapján célszerű feltérképezni. A térbeli-területi alapú rétegződési folyamatokat pedig a fenti két jelenség városrészi alapú összehasonlításával. Problémát jelent, hogy a térbeli-társadalmi rétegződési folyamatok, a városi társadalom strukturális-tagozódási mintázatainak új aspektusait új, átfogó, nagymintás kérdőíves kutatások hiányában nem lehet objektíven megítélni a helyzetelemzés időpontjában.

Iskolai végzettségen alapuló társadalmi rétegződés

A legmagasabb iskolai végzettség radikális átalakuláson ment keresztül a rendszerváltás óta eltelt évtizedekben megyei és városi szinten. Már 2011-re is a felére csökkent a térségben a legfeljebb általános iskolai végzettségűek aránya, míg a felsőfokú végzettséggel rendelkezőké megduplázódott. A magasabban kvalifikált, iskolázottabb társadalmi rétegek aránya folyamatosan emelkedett a tágabb várostérségben és Győrben is, 2022-re már a felsőfokú végzettséggel rendelkezők a lakosság csaknem egynegyedét tették ki. Győr **iskolázottsági alapú társadalmi rétegződése** nagyvárosias jellegű, tehát a magasan kvalifikált népesség aránya magasabb, mint a kistelepüléseken.

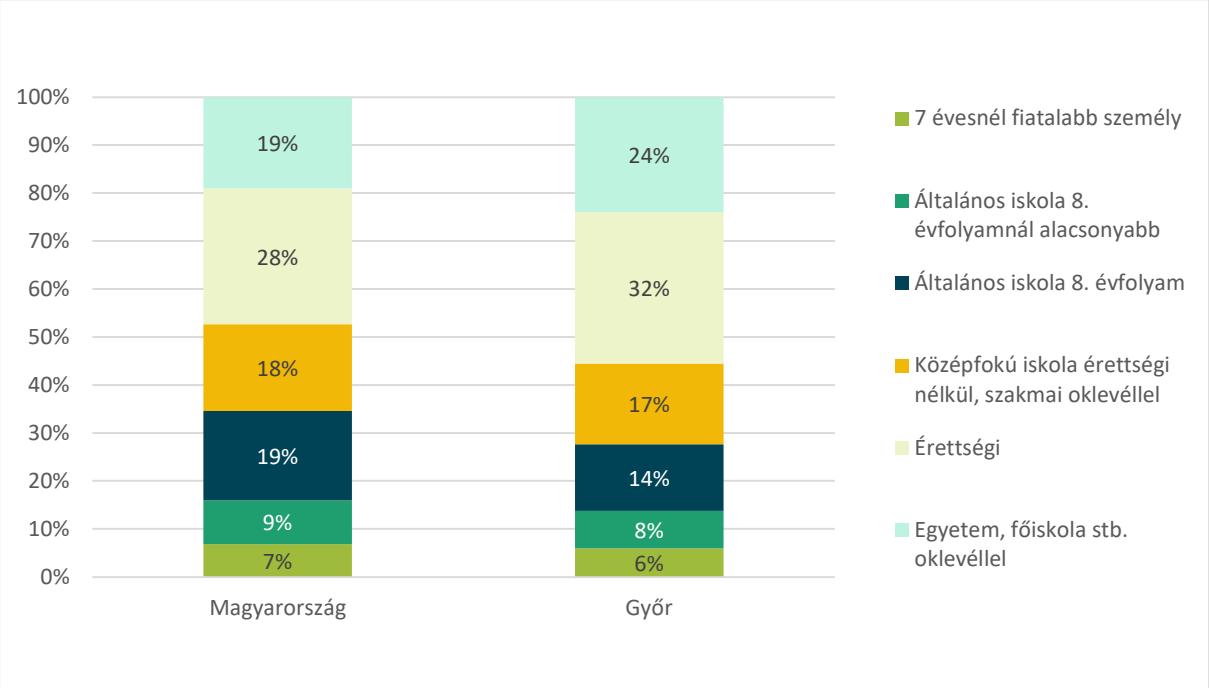

29. ábra: A legmagasabb iskolai végzettség megoszlása Győrben és Magyarországon, %, 2022, Forrás: KSH Népszámlálás 2022.

Térbeli-területi alapú rétegződés

A 2022-es népszámlálás adatai alapján a vizsgált időszakban Győr lakónépességének 56%-a legalább érettségivel rendelkezett, és a lakónépesség 24%-a egyetemen vagy főiskolán végzett. A város vonzáskörzetében, és a Győri járásban ezzel szemben a magasan iskolázott réteg aránya alacsonyabb volt, csak néhány kiugró helyzetű agglomerációs település rajzolódott ki, ahol magasnak volt mondható a diplomások aránya (pl. Győrújbarát, Győrújfalu, Vámosszabadi). Ez azt mutatja, hogy a magasabban képzett társadalmi rétegek koncentrációja Győrtől észak-nyugatra és dél-keletre jelent meg. A legalább érettségivel jelentkezők legmagasabb arányban Győrtől észak-nyugatra voltak jelen – itt arányuk 45% és 50% közé esik, ami közel a magyarországi, régiós és megyei átlagnak megfelelő.

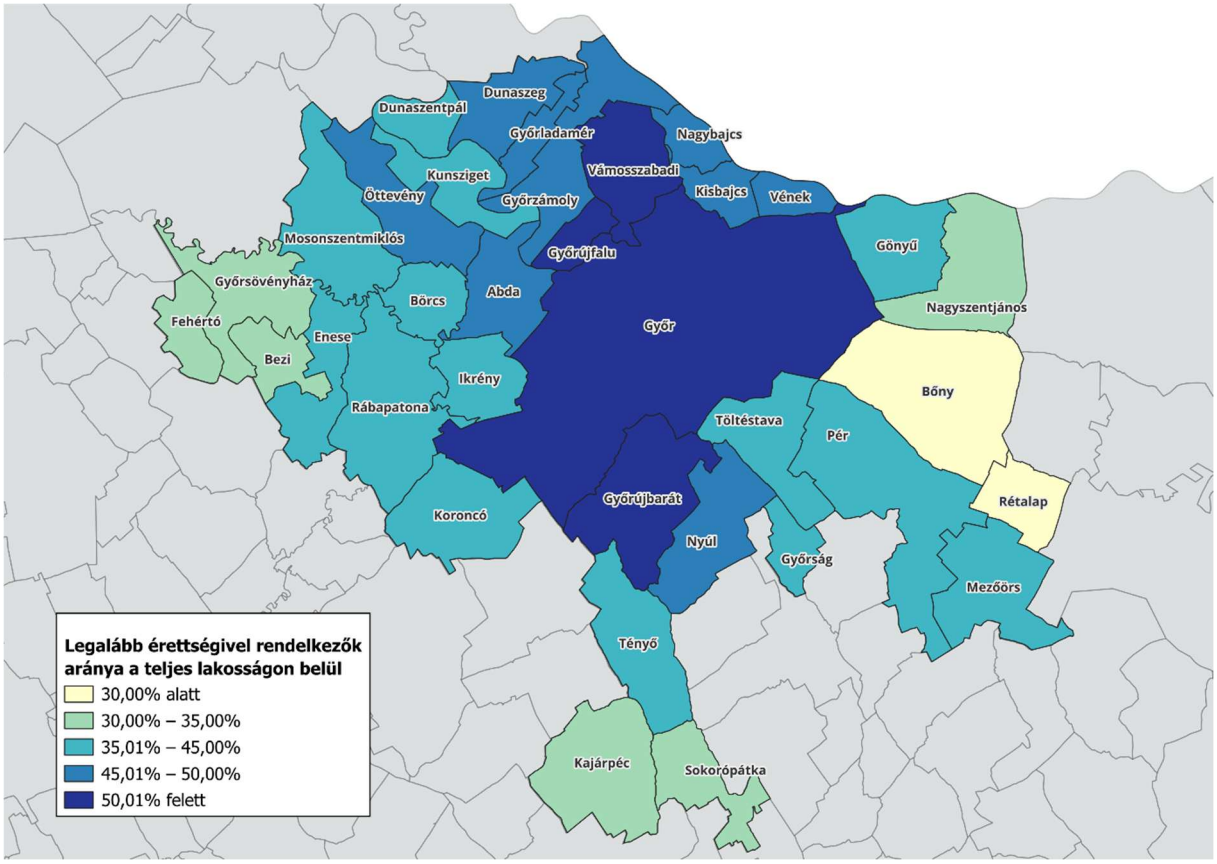

30. ábra: Legalább érettségivel rendelkezők aránya a teljes lakosságon belül a Győri járás településein, %, Forrás: KSH Népszámlálás, 2022

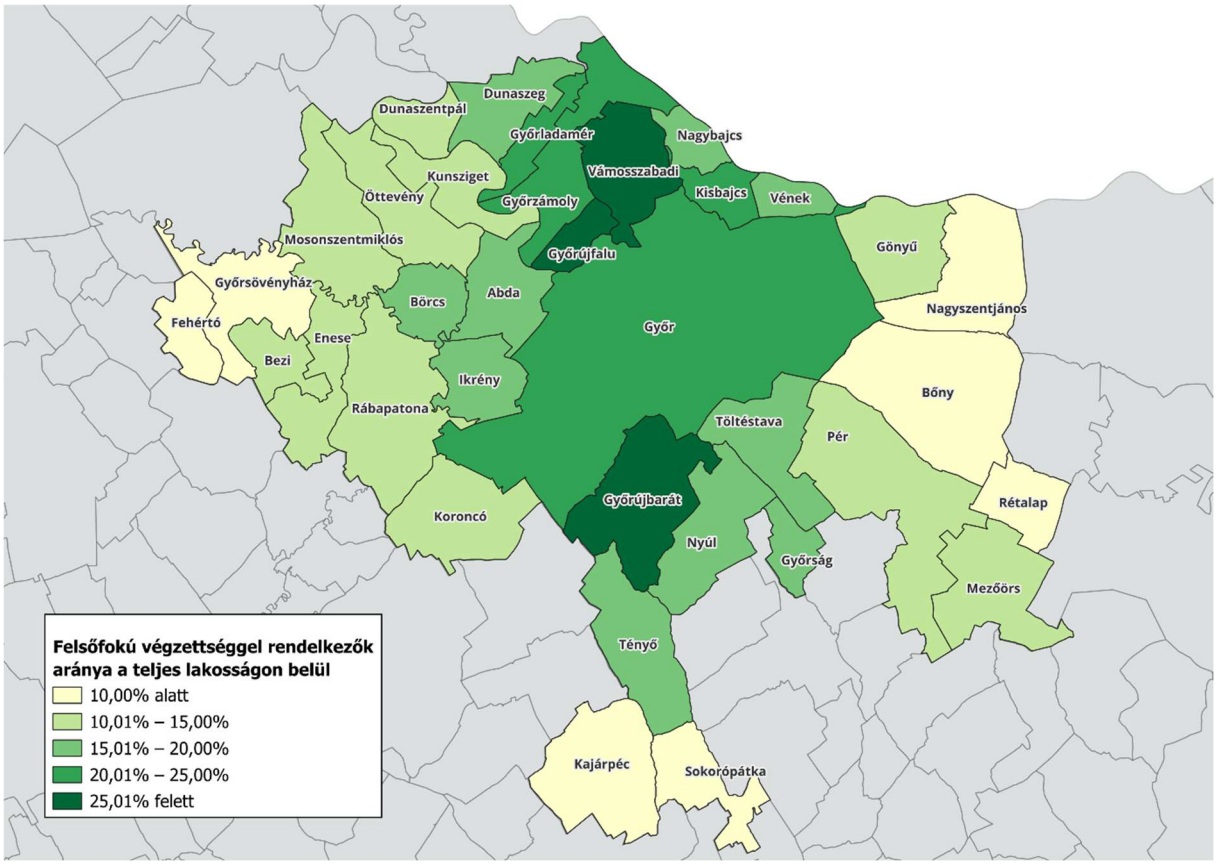

31. ábra: Felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya a teljes lakosságon belül a Győri járás településein, %, Forrás: KSH Népszámlálás, 2022

A **társadalmi rétegződés városon belüli**, városrészi társadalmi különbségei, egyenlőtlenségei esetében is az iskolai végzettség és a foglalkozás-beosztás alapján lehet vizsgálni a térbeli sajátosságokat. Ezen sajátosságok a 2011-es és 2022-es népszámlálásoknál is tetten érhetők. Az elmúlt 20 év változásának dinamikája differenciáltan változott és különböző ütemben emelkedett az egyes városrészekben élő népesség iskolai végzettsége.

Városrész	Felsőfokú végzettségűek aránya 2011-ben (a 25 éves és annál idősebb népességen belül), %	Felsőfokú végzettségűek aránya 2022-ben (a 25 éves és annál idősebb népességen belül), %
Pinnyéd	35,1%	50,5%
Révfalu	43,8%	48,7%
Belváros	34,7%	38,1%
Ménfőcsanak	28,3%	36,0%
Bácsa	33,1%	34,9
Sziget	24,5%	33,3%

Városrész		Felsőfokú végzettségűek aránya 2011-ben (a 25 éves és annál idősebb népességen belül), %	Felsőfokú végzettségűek aránya 2022-ben (a 25 éves és annál idősebb népességen belül), %
Nádorváros		29,1%	33,2%
Kismegyer		24,7%	33.1%
Gyirmót		20,4%	31,7%
Likócs		21,4%	31,1%
Győr összesen		25,4%	30,6%
Szabadhegy		25,7%	30,6%
Szentiván		-	28,9%
Újváros		19,6%	27,0%
Gyárváros		18,7%	26,3%
Jancsifalu		20,2%	23,8%
Marcalváros	Marcalváros I.	20,1%	23,1%
Marcalváros II.	Marcalváros II.	25,8%	
Adyváros		16,2%	18,7%
Külterület		8,3%	11,3%

táblázat: felsőfokú végzettségűek aránya 2011-ben és 2022-ben városrészenként, %, Forrás: Központi Statisztikai Hivatal (ksh.hu) Felsőfokú végzettségűek aránya. Egyedi kérésre összeállított táblázatos adatállomány.

A két népszámlálás közötti változás alapján minden vizsgált városrészben növekedett a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya. A legnagyobb mértékű növekedés Pinnyéd esetében figyelhető meg, ahol az arány 15,4 százalékponttal emelkedett, míg a legkisebb változás Bácsán következett be, 1,8 százalékpontos növekedéssel. A felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya alapján a legmagasabb és legalacsonyabb értéket mutató városrészek a két népszámlálás között nem változott. 2022-ben a legmagasabb arány Pinnyéden volt megfigyelhető (50,5%), míg a legalacsonyabb arány a külterületeken volt mérhető (11,3%).

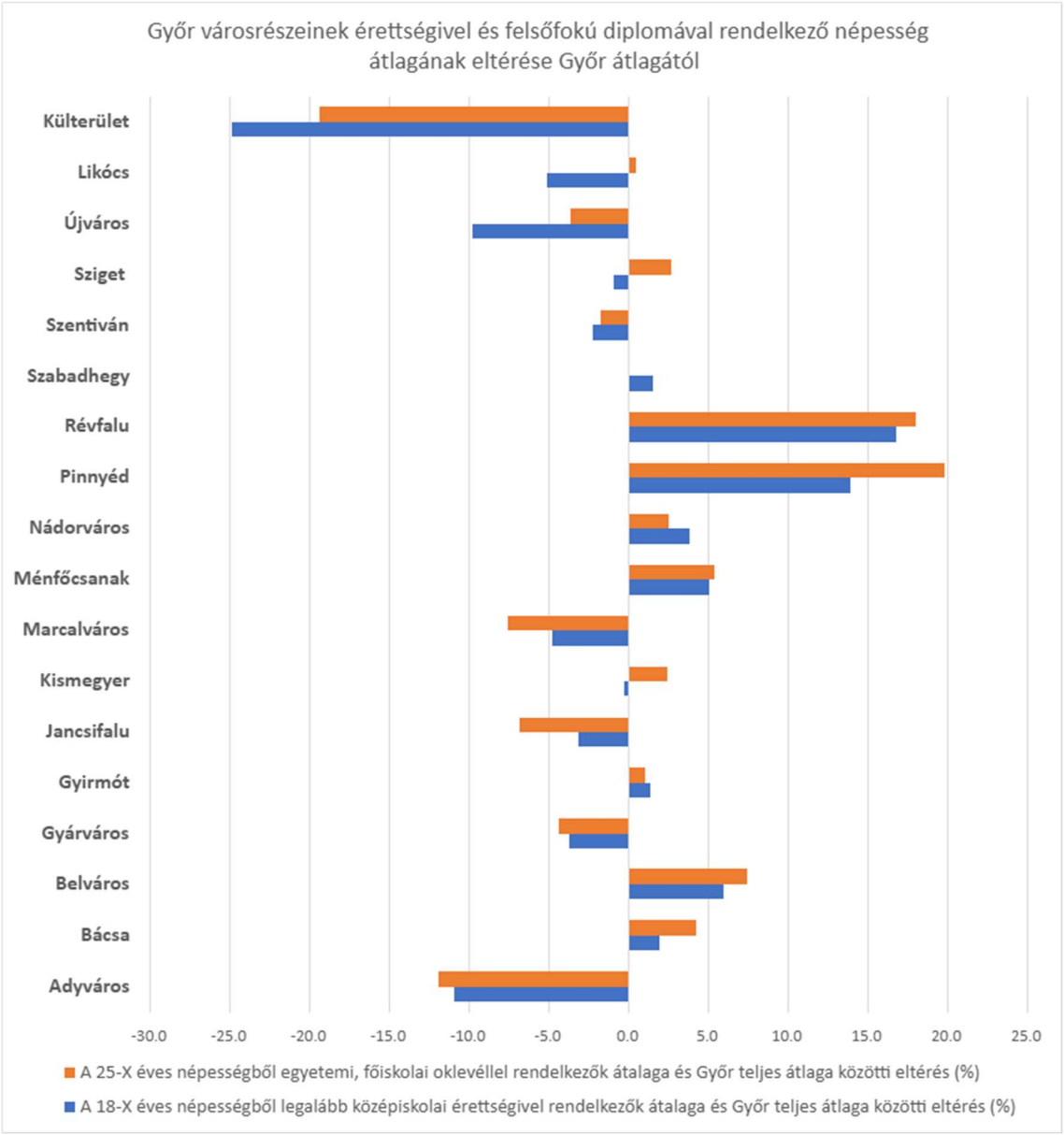

32. ábra: városrészek iskolázottsági mutatóinak eltérése Győr átlagától, %, Forrás: Központi Statisztikai Hivatal (ksh.hu) Felsőfokú végzettségűek aránya. Egyedi kérésre összeállított táblázatos adatállomány4.

A városrészek iskolázottsági profilja jelentős térbeli különbségeket mutat. A 2022-es népszámlálási adatok alapján több városrészben a legalább érettségivel, illetve felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya is meghaladja a győri átlagot, míg más városrészekben mindkét mutató tekintetében átlag alatti érték figyelhető meg. A legmagasabb iskolázottsági profil Révfalu és Pinnyéd esetében rajzolódik ki, ahol mind a legalább érettségivel, mind a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya számottevően meghaladja a városi átlagot. A Belváros és Nádorváros szintén az átlagosnál magasabb iskolázottságú

4 A dokumentumban foglalt számítások és az azokból levont következtetések kizárólag a HÉTFA Kutatóintézet és Elemző Központ, mint szerző szellemi terméke.

városrészek közé tartozik, míg Adyváros és Marcalváros mindkét vizsgált mutató tekintetében elmarad a győri átlagtól.

Különösen jelentős eltérés figyelhető meg a külterület esetében, ahol mindkét mutató értéke nagymértékben a város átlag alatt marad. Újváros, Jancsifalu és Gyárváros szintén az alacsonyabb iskolázottsági értékekkel jellemezhető városrészek közé sorolható Győr átlagával összehasonlítva. Az eltérések ugyanakkor nem minden esetben azonos mértékűek: egyes városrészekben a felsőfokú végzettségűek aránya jóval erősebben tér el a városi átlagtól, mint a legalább érettségivel rendelkezőké, ami a magasabb végzettségű népesség koncentrációjára utalhat.

A 2022-es adatok több tekintetben összhangban állnak a korábbi, 2013-as kutatás egyes megállapításaival. A győri városrészek és lakóövezetek társadalmi tagozódását bemutató tanulmány (Páthy 2014) fő következtetése az volt, hogy a különböző társadalmi csoportokba tartozók lakókörnyezet, illetve városrész szerinti megoszlásában jelentős különbségek figyelhetők meg. A magasabb státuszú, vállalkozói és vezetői rétegek elsősorban a kertes lakóövezetekben, míg a magasan képzett értelmiségi csoportok a belső lakóövezetekben koncentrálódtak. Ezzel szemben az alacsonyabb státuszú, fizikai foglalkozású csoportok nagyobb arányban éltek a lakótelepi és külső lakóövezetekben.

Osztályok	Győr összesen	Belváros	Belső lakó-övezet	Lakótelep	Külső lakó-övezet	Kertes lakóövezet
Vállalkozó	5,7	7,2	6,2	4,0	4,8	7,6
Vezető	2,6	2,4	1,5	1,7	2,8	4,4
Értelmiségi, szakértő	9,3	6,3	12,7	9,4	8,9	8,3
Egyéb szellemi	9,4	10,1	9,8	10,3	7,6	9,3
Szakmunkás	16,7	15,5	15,2	19,1	14,7	16,0
Betanított munkás	5,4	5,3	4,0	7,7	4,8	3,8
Segédmunkás	1,5	0,5	0,6	0,8	3,6	2,0
Munkanélküli	3,0	2,4	2,3	3,5	4,4	2,0
Öregségi nyugdíjas	29,2	39,1	31,8	26,6	29,2	28,3
Rokkantnyug-díjas	3,5	1,9	3,1	4,3	3,8	3,0
Egyéb inaktív	5,3	2,9	5,0	4,3	8,0	5,5
Tanuló	8,4	6,3	7,9	8,3	7,6	10,0

33. ábra: Az egyes foglalkozási-funkcionális társadalmi csoportok aránya Győrben lakóövezetenként, %, 2013, Forrás: Csizmadia–Páthy–Tóth 2015: 110.

A kutatás rámutatott arra, hogy az évtized második felében zajló társadalomszerkezeti folyamatok iránya és intenzitása a megfelelő, teljes populációt vagy nagymintás adatfelvételt biztosító adatforrások

hiányában nem volt pontosan követhető. A 2022-es népszámlálás ezért lehetőséget teremt a korábbi eredmények részleges felülvizsgálatára és a városrészek társadalmi jellemzőinek aktualizálására5.

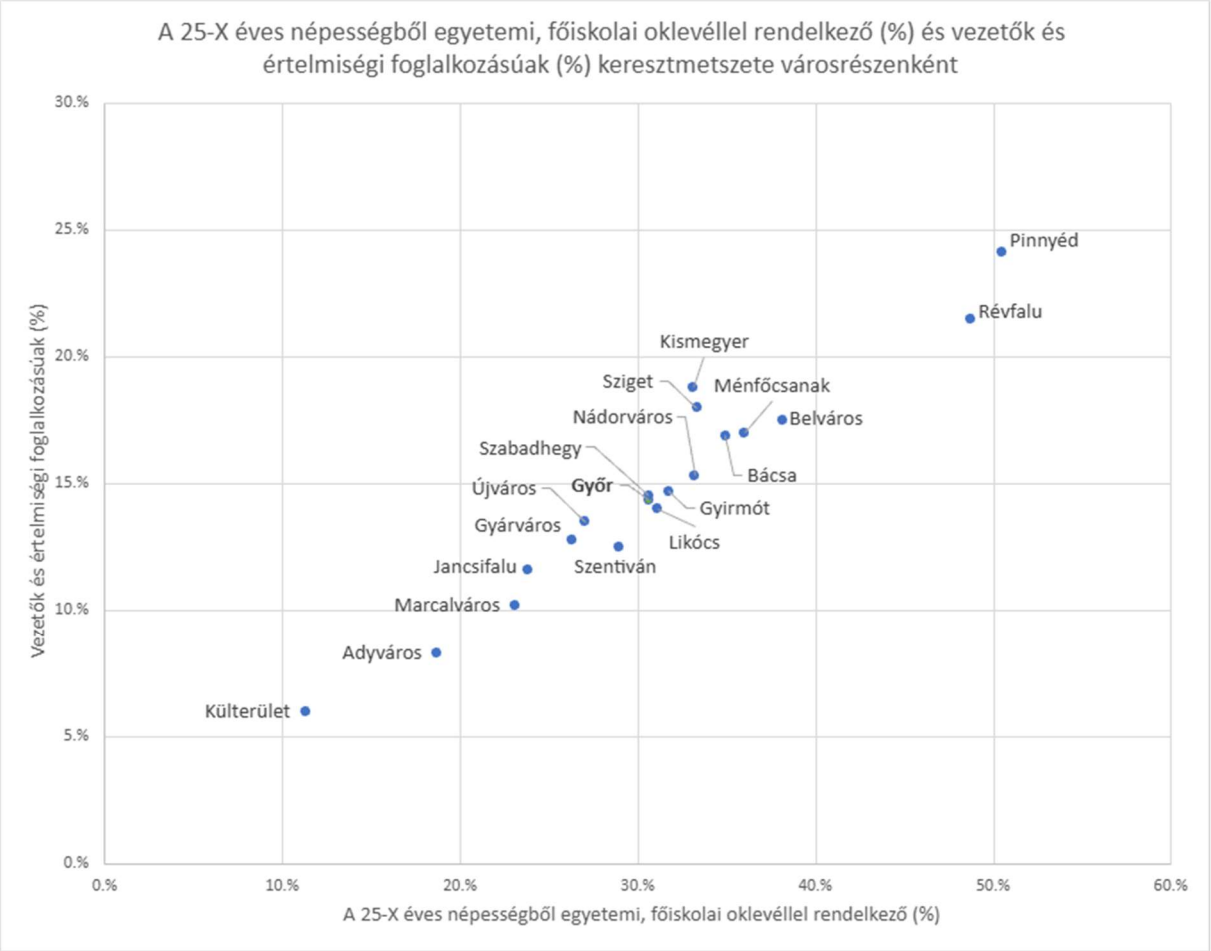

34. ábra: *A 25-X éves népességből egyetemi, főiskolai oklevéllel rendelkező és vezetők és értelmiségi foglalkozásúak keresztmetszete városrészenként, %, Forrás: Központi Statisztikai Hivatal (ksh.hu) Felsőfokú végzettségűek aránya. Egyedi kérésre összeállított táblázatos adatállomány6.*

A városrészek iskolázottsági és foglalkozási szerkezetének összevetése alapján általános pozitív együttjárás figyelhető meg a felsőfokú végzettséggel rendelkezői és a vezetői, illetve értelmiségi foglalkozásúak aránya között. Azokban a városrészekben, ahol a diplomás népesség aránya magasabb, jellemzően vezetői és értelmiségi foglalkozásúak is nagyobb arányban vannak jelen. Pinnyéd és Révfalu mindkét vizsgált mutató tekintetében kiemelkedik a győri városrészek közül. A felsőfokú végzettséggel

5 A 2013-as kutatás és a 2022-es népszámlálás eredményeinek összevetése elsősorban a lakóövezetek társadalmi profiljának változására vonatkozó támpontként értelmezhető, ugyanakkor a két adatforrás eltérő módszertana és változódefiníciói miatt az adatok közvetlen idősoros összehasonlítása nem minden esetben lehetséges.

6 A dokumentumban foglalt számítások és az azokból levont következtetések kizárólag a HÉTFA Kutatóintézet és Elemző Központ, mint szerző szellemi terméke.

rendelkezők, valamint a vezetői és értelmiségi foglalkozásúak magas aránya alapján ezek a városrészek magasabb iskolázottsági és foglalkozási státuszú társadalmi profillal jellemezhetők.

A vizsgált városrészek közül a "Külterület" mind az iskolázottsági, mind a foglalkozási mutató tekintetében elkülönülő profilt mutat. Az alacsonyabb felsőfokú végzettségi arányhoz a vezetői és értelmiségi foglalkozások alacsonyabb részaránya kapcsolódik. A népesebb városrészek között is jelentős különbségek figyelhetők meg. Míg egyes területeken a magasabb iskolázottság és a vezetői, értelmiségi foglalkozások erőteljesebb jelenléte figyelhető meg, Adyváros és Marcalváros mindkét mutató esetében alacsonyabb értékeket mutat. Ez arra utal, hogy a városrészek társadalmi szerkezete differenciált, és az iskolázottsági különbségekhez részben eltérő foglalkozási struktúrák kapcsolódnak.

A lakóövezetek foglalkozási szerkezete alapján markáns társadalmi különbségek rajzolódnak ki. A lakótelepi övezetekben a betanított (rutin) és egyszerű fizikai foglalkozásokat végzők képviselik a legnagyobb arányt, miközben a vezetői és értelmiségi foglalkozásúak részaránya itt a legalacsonyabb. Ezzel szemben a belvárosi, belső és kertes lakóövezetekben magasabb a vezetői és értelmiségi foglalkozásúak aránya. A kertes lakóövezet ugyanakkor sajátos demográfiai és háztartási profilt mutat: itt magasabb a gyermekkorú népesség, az eltartottak és a családháztartások aránya is. A 2022-es adatok alapján a korábbi kutatásban (Páthy, 2014) azonosított lakóövezeti társadalmi különbségek bizonyos tekintetben továbbra is kirajzolódnak. A lakótelepi övezetekben továbbra is alacsonyabb a vezetői és értelmiségi foglalkozásúak aránya, miközben magasabb a betanított, rutin- és egyszerű fizikai foglalkozásúaké.

Települési identitás

A települési identitás fontos pillére a jól működő városi társadalomnak, amely segítségével valódi közösség formálódhat. Az identitás egyik fő alapköve a történelmi múlt: Győr püspöki székhely, egyetemi- és iskolaváros, kulturális és szolgáltató központ egyben, amelynek vonzáskörzete túlnyúlik az ország határán. A városfejlődés a városrészek folyamatos funkcióváltásainak eredménye. A győri polgárosodás az 1743-as szabadkirályi várossá nyilvánítás után indulhatott meg, így a város a 18-19. század fordulóján gabona és állatkereskedelmi központként funkcionált, majd fokozatosan erősödött az ipari funkció a vasút megjelenésével. A 20. századra az ipari jelleg erősödése volt a jellemző, kiváltképp a gépgyártás, textilipar, élelmiszeripar és a könnyűipar. Ennek a gyors fejlődési tendenciának köszönhetően a település lakosságszáma a 20. századra megduplázódott a 19. századi 16 ezer főről.

A következő fejlődési ciklusában Győr a II. világháború utáni államosított gazdaságban tovább erősítette ipari szerepét. Gyárai és üzemei fejlődtek, és az ötvenes években kialakított új megyerendszerben, Győr-Sopron megye székhelye lett, mindeközben a népességszáma folyamatosan nőtt. A 20. században az iparon belül a járműipar vált meghatározóvá az új technológiákon alapuló szolgáltatások mellett. Ezek együttes fejlődése, a város földrajzi pozíciója harmonikusan kiegészítik egymást, erősítik a város

arculatát. A város másfél évtizede elindított új településfejlesztési irányai, az itt elért sikerek mára érezhetők. Az így elért sportsikerek, sportdiplomáciai eredmények egyértelműen erősítik Győrhöz való kötődést, erősítik a városi identitást.

Győrben a főbb közösségi színterek a belváros, a vízparti területek, valamint a szabadon látogatható sport és rekreációs terek. A város fejlett sportinfrastruktúrával rendelkezik, viszont településszerkezetét a mozaikszerű tagoltság jellemzi, a térbeli egyenlőtlenség hozzájárul az egymástól elkülönülő, izolált közösségek létrejöttéhez. Ezt a helyzetet tovább rontja, hogy hiányoznak a különböző generációk, etnikumok és eltérő érdeklődésű csoportok találkozóhelyei, azaz kevés a multifunkcionális kulturális és szabadidős tér.[7] További kihívásként jelentkezik, hogy az egyes csoportok megszólítása is nehézségekbe ütközik. A középiskolás és egyetemista korosztályhoz tartozók bármennyire is jelentős számban képviseltetik magukat a város életében, eltérő elvárásaik miatt a zenei és a sportprogramok kivételével nehezen kimozdíthatók.

A helyi identitást tovább erősíti a városban a közösségi művelődési intézményrendszer, ahol több művelődési ház, és intézmény nyújt terepet a szórakozásnak és művelődésnek egyaránt. Mindemellett nagy jelentőséggel bír Győrben a Xantus János Állatkert, amely a fajmegőrzésben, fajmentésben, és a tudományos ismeretterjesztésben játszik fontos szerepet. A művészeteken belül pedig a színház, múzeumok, kiállítótermek, zene- és táncművészet színvonala kiemelkedő.[8]

A győri sport is jelentős közösségépítő és identitásfejlesztő tényező. A sportos életvitelre történő nevelés a közoktatásban is hangsúlyosan megjelenik, valamint számos lehetőség áll rendelkezésre a közösségi sportok kedvelői számára az iskola falain kívül is. A sport és az oktatási intézmények kapcsolatában a hosszú távú cél Győr számára, hogy az Önkormányzat, a sportélet szereplői, az intézmények és a lakosság érdekei leginkább összhangba kerüljenek, annak érdekében, hogy a lehető legmagasabb sporteredményeket és a jelenleginél mentálisan és fizikálisan egészségesebb társadalmat lehessen építeni.[9]

Érdemes a jelen fejezetben ismertetni a Kreatív Győr Stratégiát is (2019-2028). A stratégia a 2015-ben elfogadott Kulturális koncepció felülvizsgálatának szükségességéből jött létre, és négy pillérre épít: polgárság, közösség, kreativitás és kisugárzás. Célkitűzései közé tartozik az önkormányzati kulturális intézmények és öntevékeny művészeti közösségek együttműködését erősítse, előadó-művészeti intézmények minőségének megtartása, köznevelési és szociális intézményekkel való szorosabb

[7] https://www.clld.arrabona.eu/wp-content/uploads/sites/9/2018/11/HKFS_Gyor_20160629.pdf (Helyi Közösségfejlesztési Stratégia 2014-2020)
[8] https://www.clld.arrabona.eu/wp-content/uploads/sites/9/2018/11/HKFS_Gyor_20160629.pdf (Helyi Közösségfejlesztési Stratégia 2014-2020)
[9] https://gyor.hu/easy-docs/620e8043ccf60 Győr MVJ Sportkoncepció 2021-2026

együttműködés kialakítása, közgyűjtemények interaktivitásának erősítése, civil szervezetek, alkotóművészeti közösségek szakmai és pénzügyi támogatási rendszerének további működtetése és a kulturális intézmény- és tevékenységrendszer magas mértékű önkormányzati finanszírozásának szinten tartása.

Összességében Győr jelentős városi identitásjegyekkel rendelkezik, amelyet tovább erősít a városkülönböző elemei, szimbólumai, (városi címer, szlogen, logó, és a 750 éves városi múlt), amelyek magukba sűrítik mindazt a történeti hátteret, önmeghatározási folyamatot, amivel a város identifikálja magát saját lakossága és a külső érdeklődők számára. A győri városmárka, imázs esetében a folyók, a kultúra, a történelem, az együttműködés és a folyamatos megújulóképesség lehetőségei jelentik a hivatkozási pontokat.

Összefoglalás

A város állandó népessége a 2010-es évek közepétől folyamatos csökkenő tendenciát mutat. Ezzel szemben a lakónépesség az évtized második felében jelentős növekedésnek indult, ám 2019 után ez a mutató is csökkenést jelzett. A lakónépességben 2021-től stagnáló időszak következett be, a város lakónépessége 2024-ben 129373 fő volt. A 2010-es évek közepétől a **természetes fogyás** jellemezte Győr városát és a Győri járás egészét is. Évente nagyságrendileg átlagosan kb. 320 fővel haladta meg a halálozások száma a születésekét. Az országos tendenciákhoz képest viszont Győr-Moson-Sopron megye egészének, a Győri járásnak és Győr városának is alacsonyabbak volt a népességfogyási rátái a vizsgált évtizedben. Győr pozitív **vándorlási különbözete** a 2014-2019 közötti felívelő időszak után visszaesett, és egy kétéves negatív időszak után stagnálni kezdett.

A demográfiai folyamatok legkritikusabb pontja a városi társadalom egyre erőteljesebb ütemű **elöregedése,** korszerkezetének folyamatos eltolódása az idősödő, egyre inkább „őszülő" lokális korstruktúra irányába. A 65 év felettiek csoportjának helyi társadalmon belüli aránya folyamatosan emelkedik, 2024-ben a lakosság 22%-a tartozott ehhez a csoporthoz. Győrben – mint nagyvárosi helyi társadalomban – jóval erőteljesebb az elöregedési folyamat, mint a Győri járásban, Győr-Moson-Sopron vármegyében vagy az ország egészében. Jelentős változások történtek a házassági mozgalom alakulásában is a 2010-es évek második felében: a házaságkötések száma 2021-ig emelkedő tendenciát mutatott, majd ismét csökkenésnek indult, miközben a válások száma 2021-ig csökkenő tendenciát mutatott, majd stagnálni kezdett, ezzel együtt a **válási arányszám megfeleződött.**

Győr és vonzáskörzetének **foglalkoztatási rátája nagyon kedvező**, azonban ez azt is jelenti, hogy alacsony a térség potenciális munkaerő-tartaléka. A különböző munkanélküliségi mutatók adatai alapján a 2008-as válság utáni regenerálódás éveitől 2016-ig csökkent a nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, majd stagnálás következett. Ebből a stagnáló időszakból kiugrik a COVID-járvány

kirobbanásának éve, mikor a munkanélküliségben hirtelen növekedés jelentkezett. A tartós munkanélküliek és pályakezdő munkanélküliek aránya a 2014-2024 közötti időszakban rendre az országos arány alatt marad, és ezen az alacsonyabb szinten követi le az országos tendenciákat.

Győr, mint regionális gazdasági és társadalmi központ, belső- és külső vonzáskörzetével együtt az ország egyik legfejlettebb térsége a fővárosi régió mellett. Ez nem csak a fenti kedvező foglalkoztatottsági és munkanélküliségi adatokban nyilvánul meg, **hanem az országos átlagnál jelentősen jobb jövedelmi viszonyokban és életminőség**ben is. A város népességének több mint a fele adófizető, és egy évtized leforgása alatt az egy lakosra jutó éves nettó jövedelem nominális értéke megtriplázódott a településen, elérve a közel 3,8millió forintot, ami az infláció mértékével korrigálva közel 92%-os növekedést jelent. Emellett Győr komplex mutatók alapján az **egyik legkedvezőbb életminőségű magyar városnak** mondható.

A **háztartások számának emelkedése** is folytatódott az elmúlt évtizedben, amelyen belül a családháztartások aránya viszont csökkenést mutat. A lakásépítések számában a válság utáni dinamikus növekedést követően 2020-ra fordulópont állt be, ennek eredményeképp a 2024. évben az épített lakások száma már húszéves mélypontra került. A **lakások közműellátottsága nagyjából teljesnek mondható**, a lakásállomány szinte teljes hányada hálózati vízvezetékkel ellátott és be van kapcsolva a közcsatorna-hálózatba, azonban a lakások csaknem felének fűtése függ a fosszilis energiától.

Az iskolai végzettséggel összefüggő társadalomszerkezeti átalakulási folyamatok folytatódtak az elmúlt évtizedben. A legmagasabb iskolai végzettségűek aránya radikális átalakuláson ment keresztül a rendszerváltás óta eltelt évtizedekben megyei és városi szinten. Már 2011-re a felére csökkent a térségben az általános iskolai végzettségűek aránya, míg a felsőfokú végzettséggel rendelkezőké megduplázódott, ez az arányeltolódás a 2020-as évekre is folytatódott. A magasabban kvalifikált iskolázottabb társadalmi rétegek aránya folyamatosan emelkedett a tágabb várostérségben és Győrben is. **Győrben, mint nagyvárosban magasabb a diplomás és érettségizett lakosok aránya**, mint a legtöbb szomszédos településen.

Természetesen Győr sem jelent kivételt az egyenlőtlenségek újratermelődésében. A **helyi társadalom mobilitásának alakulása megfelelt az országos tendenciáknak**: a jobb családi háttér – a diplomás vagy vezető beosztású szülők – jelentősen növelik a magasabb végzettség elérésének az esélyeit, míg az alacsonyabb státuszból ritkább a felfelé irányuló mobilitás. Győr mellett a belső agglomerációs zónában volt magasabb a vezető beosztásúak, a szakértők, a szellemi foglalkozásúak és a vállalkozók aránya, tehát a Győrhöz térben közelebbi agglomrációs övezetekben koncentrálódott a magasabb státuszú népesség, míg az alacsonyabban kvalifikált fizikai foglakozásúak és a munkanélküliek inkább a külső agglomerációs övezetekben jelentek meg magasabb arányban. A **különböző társadalmi csoportokba tartozók lakókörnyezet, illetve városrész szerinti megoszlásában is jelentős**

különbségek figyelhetők meg. Bizonyos városrészek homogénebbek, kimutatható a relatíve alacsony (pl. Adyváros, Marcalváros, Jancsifalu), illetve magas státuszú rétegekbe (pl. Révfalu, Pinnyéd, Belváros) tartozók dominanciája, a többi városrész azonban jellemzően heterogén társadalmi összetétellel rendelkezik.

A város földrajzi pozíciója és a városfejlődés történeti rétegei harmonikusan kiegészítik és erősítik egymást. Együtt szilárd alapot szolgáltatnak arra, hogy a városimázs és a győri identitás pillérei legyenek. A város lakossága tisztában van és erősen kötődik ehhez a múlthoz. A másfél évtizede elindított új településfejlesztési irányok: sportgazdaság, idegenforgalom hatásai, az itt elért sikerek mára érezhetők. Az így elért sportsikerek, sportdiplomáciai eredmények egyértelműen erősítik Győrhöz való kötődést, erősítik a városi identitást. Tovább kell folytatni a városrészi sportinfrastruktúra fejlesztését, illetve felújítását, amivel új közösségi tereket nyerhet a város. Az egyházi központi helyzetből, a szerzetesrendek jelenlétéből és színes vallási közösségi életből nem csak spirituális szempontból profitál a város, hiszen az oktatásban, a szociális ellátásban, idegenforgalmi és kulturális szempontból is fontos szereplői a fenti szervezetek a városnak. A város civil szerveződései, illetve informális közösségei munkájukkal hatékonyan egészítik ki a város fejlesztéseit programjait. Országos összevetésben támogatottságuk erősebb, mint a magyar átlag. Az egyetem nemzetköziesítési programja révén pedig új nemzetközi kapcsolatokkal bővülhet a város a jövőben. Győr külső és belső imázsának elemei olyan szimbólumok (címer, szlogen, logó, 750 éves városi múlt), amelyek magukba sűrítik mindazt a történeti hátteret, önmeghatározási folyamatot, amivel a város identifikálja magát saját lakossága és a külső érdeklődők számára. A győri városmárka, imázs esetében a folyók, a kultúra, a történelem, az együttműködés és a folyamatos megújulóképesség lehetőségei jelentik a hivatkozási pontokat.

2.1.6 A TELEPÜLÉS HUMÁN INFRASTRUKTÚRÁJA

Humán közszolgáltatások

Oktatás

Győr oktatási téren fontos szerepet tölt be regionális, agglomerációs és járási szinten egyaránt. Az **iskolavárosi jelleg** az oktatási és nevelési intézmények minden típusában és pontján érzékelhető, ugyanakkor az oktatás magasabb szintjein markánsabban. Az intézmények működtetésének háttere jelentős változáson ment át 2013 óta, először az addig önkormányzati fenntartásban álló iskolák köznevelési feladatellátása, majd működtetése állami kézbe, az akkor létrehozott Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (napjainkban Klebelsberg Központhoz, (közismertebb nevén KLIK) került. Győr város óvodái továbbra is önkormányzati fenntartásban működnek tovább. A szakképzés rendszere is hasonlóan nagy horderejű változásokon ment keresztül, ahol az egyes intézmények fenntartóivá az adott területen működő Szakképzési Centrumok váltak, ugyanakkor találhatóak a városban az intézményfenntartók között alapítványok, egyházak, szerzetesrendek, de intézményfenntartóként jelenik meg alap- és középfokon a Széchenyi István Egyetem is. A középfokú oktatás belső rendszere is többszöri átalakításon ment át az elmúlt években, a szakképzésben 2016-ban megjelentek a szakgimnáziumok a szakközépiskolák helyett, míg a szakközépiskola elnevezés a továbbiakban a szakiskolákra használt kifejezés lett. 2021-től újabb változások következtek, a szakgimnáziumok helyét átvették a technikumok, a szakközépiskolák helyét a szakképző iskolák.

Az **óvodák** esetében bővülés tapasztalható az elmúlt egy évtizedben. Ami a feladatellátási helyek számát illeti: 2014-ben 48 feladatellátási hely működött Győrben, 2024-re ez a szám 47 volt. 2026-ban a Közoktatási Információs Rendszerben tárolt intézményi adatok vizsgálatából kiderül, hogy a 47 feladatellátási hely 22 intézmény része. E 22 intézménynek több mint fele, 12 önkormányzati fenntartású, 4 egyházi fenntartású, továbbá egy gyógypedagógiai feladatokat ellátó óvodát a Győri Tankerületi Központ működtet egy általános iskola tagintézményeként, illetve 2 alapítványi, 2 egyesületi és egy magánóvoda található a fennmaradó óvodák között. A paletta tehát meglehetősen széles, ahol a klasszikus óvodai szolgáltatások mellett speciális, alternatív pedagógiákon alapuló óvodák helyei is elérhetők a város lakosai számára.

A bővülő kínálat azonban egyre szűkülő gyerektömeggel találkozik. Bár 2011 óta kötelező Magyarországon az óvodai nevelésben való részvétel minden harmadik évét betöltött gyermek számára, az elöregedő települési demográfiai helyzet az óvodába beíratott gyermekek számán is lemérhető tíz éves távlatban. Az óvodába beíratott gyermekek száma az elmúlt évtizedben 4630 fővel 2018-ban tetőzött Az adatokat érdemes kiegészíteni azzal a helyi folyamattal, amely Győr városa és agglomerációja között folyik. A 2014-2020-as fejlesztési időszakban Győr agglomerációjában nagymértékben megújult,

bővült a gyermeknevelési intézmények infrastruktúrája, kapacitása, így a Győrben tapasztalható csökkenés ezzel a folyamattal is indokolható.

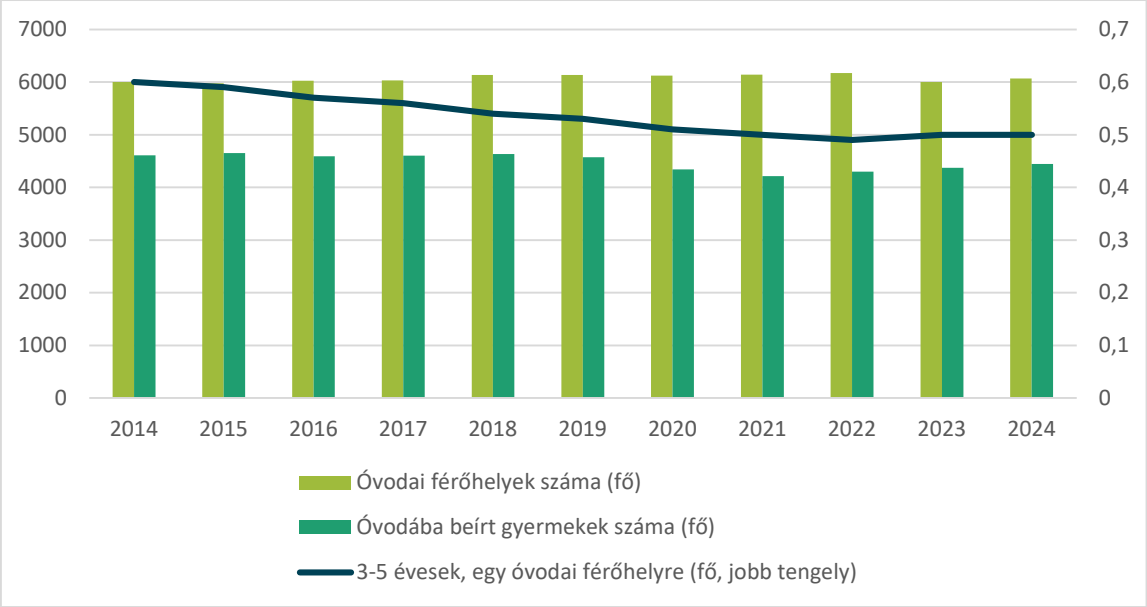

35. ábra: *Az óvodai férőhelyek és az óvodába beírtak számának alakulása, 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis, TEIR*

Ugyan a gyerekszám csökkent az elmúlt 10 évben, a férőhelyek száma keveset változott, mindez pedig az óvodai helyek átlag kihasználtságának fokozatos csökkenéséhez vezet a városban. Míg 10 évvel ezelőtt 0,6 3-5 éves gyerek jutott egy óvodai férőhelyre, 2024-re ez 0,5-re csökkent. Az elérhető adatokból nem derül ki, hogy az óvodai nevelés szintjén mekkora hányadot képviselnek azok az óvodások, akiknek az állandó lakhelye nem Győr városában van, de naponta munkahelyükre ingázó szüleik itt veszik igénybe ezt a szolgáltatást. Problémát jelent továbbá, hogy a férőhelyek száma egyenletesen elosztva bővült, annak ellenére, hogy elöregedő városrészekben található óvodákba kevesebb a gyerek jár, miközben vannak olyan óvodák a külső városrészekben, amelyek egyre inkább túltelítetté válnak.

2024-ben a KSH adatai alapján 34 **általános iskolai** feladatellátási hely működött Győrben, a KIR és az Önkormányzat honlapja alapján 27 intézmény részeként. Ebből17 intézmény a Győri Tankerületi Központ fenntartásában van, egy a Győri Szakképzési Centrumhoz tartozik, emellett 5 egyházi, egy egyesületi, egy alapítványi és 2 egyetem (vagyonkezelő alapítvány fenntartásában működő felsőoktatási intézmény) által fenntartott iskola áll a szülők rendelkezésére.

Az **általános iskolások számában** enyhe felívelés után stagnálás, majd kisebb visszaesés volt tapasztalható a vizsgált években. 2024-ben 10 208 általános iskolai tanuló vett részt az alapfokú oktatásban, ez az érték 7%-kal alacsonyabb, mint a 2014-es kiinduló év 10 959 fős kezdő adata. Az

általános iskolás tanulók száma 2017-ben volt a csúcson, ezzel megközelítve a 2000-es évek elejének csúcsadatait. 2014-ben volt az összes iskolás között a legmagasabb a frissen beíratottak száma, míg 2022-ben a legalacsonyabb, arányuk 11,9% és 14% között mozgott a vizsgált időszakban, ami 1250-1530 új tanulót jelent. Már itt is megnyilvánul Győr iskolavárosi jellege, amit a más településről bejáró diákok számában és az összes iskoláshoz viszonyított arányával lehet bemutatni. 2024-ben az összes általános iskolás 19,5%-a, 1993 gyermek volt más településről bejáró.

A **középfokú oktatás** helyzetének bemutatását megnehezítik annak átszervezései - többek között a szakiskolák és a szakgimnáziumok, majd a szakképző iskolák és technikumok megjelenésével - mely folyamat az egyes intézmények összevonásával vagy szétbomlásával járt. Az intézményi átalakulások után a KSH adatai szerint 2024-ben 50 középfokú iskola működött Győrben.

Az intézményrendszer változásainak részletezése nélkül is megállapítható, hogy a középfokú oktatásban részt vevők száma 2014 óta 10%-kal megemelkedett Győrben, mely emelkedés leginkább az érettségit adó intézmények tanulóinak számában jelentkezett. Míg 2014-ben a középfokú oktatásban résztvevők 81,5%-át tették ki az érettségit adó intézményben tanulók, 2024-re ez az arány 88,9%-ra emelkedett. A legutóbbi átszervezés óta, a 2020 utáni időszakban az egyes intézménytípusokban tanulók részaránya stagnálást mutat: a legtöbben továbbra is technikumban tanulnak, mely a tanulók több, mint felét jelenti, ezt követi a gimnáziumban tanulók 35% körüli aránya, a szakképző iskolákban tanulók 10-12% közötti aránya, végül a szakiskolai vagy készségfejlesztő iskolai tanulók 1,4-1,7%-os aránya.

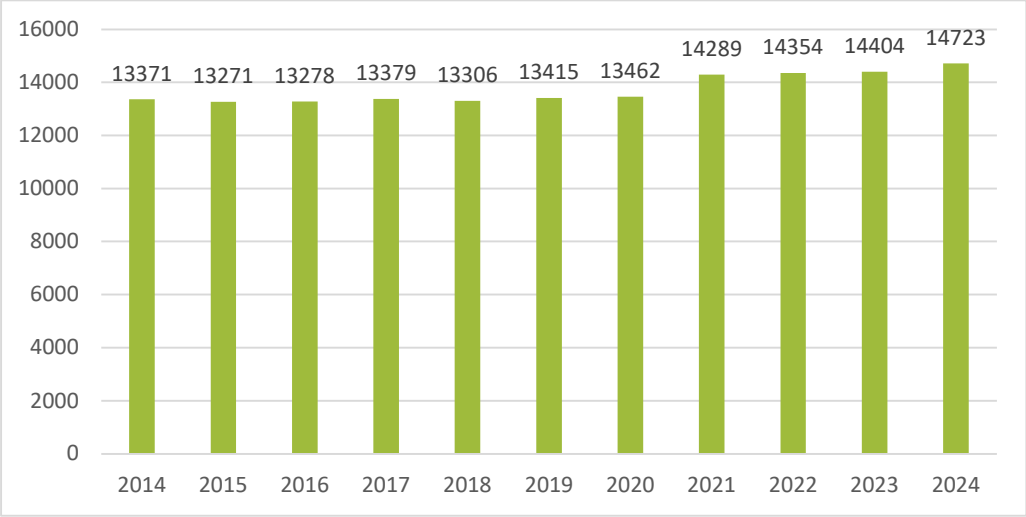

36. ábra: Középfokú iskolák tanulóinak száma a nappali oktatásban, 2014-2024 (fő), Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis

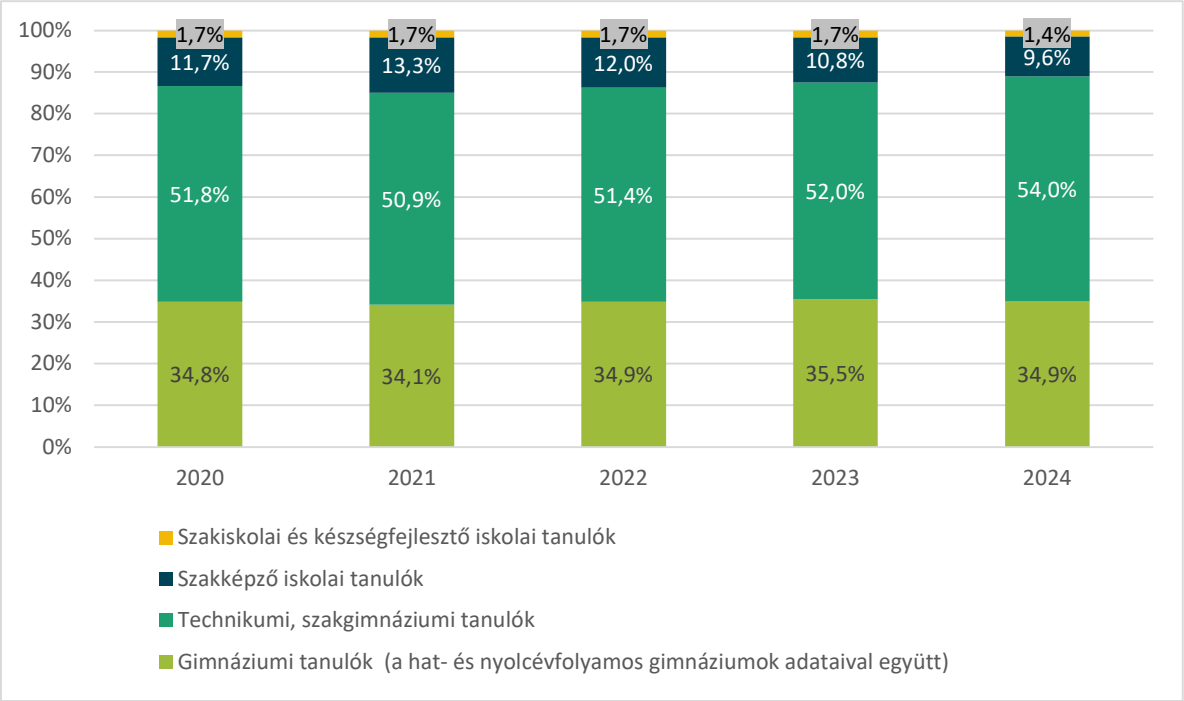

37. ábra: Középfokú iskolák nappali oktatásban részt vevő tanulóinak intézménytípusok közötti megoszlása (%), 2020-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis

	Gimnáziumi tanulók (a hat- és nyolcévfolyamos gimnáziumokkal együtt)	**Szakközépiskolai tanulók (szakmai képzéssel együtt)**	**Szakiskolai és speciális szakiskolai tanulók**	
2014	4131	6766	2474	
2015	4005	6945	2321	
	Gimnáziumi tanulók (a hat- és nyolcévfolyamos gimnáziumokkal együtt)	**Szakgimnáziumi tanulók**	**Szakközépiskolai tanulók**	**Szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók**
2016	4123	6172	2731	252
2017	4191	6978	1974	236
2018	4379	6742	1961	224
2019	4496	6744	1961	214
	Gimnáziumi tanulók (a hat- és nyolcévfolyamos gimnáziumokkal együtt)	**Technikumi, szakgimnáziumi tanulók**	**Szakképző iskolai tanulók**	**Szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók**
2020	4691	6973	1569	229
2021	4876	7269	1901	243
2022	5005	7378	1729	242

2023	5108	7494	1560	242
2024	5145	7950	1415	213

38. ábra: Középfokú iskolák tanulóinak száma a nappali oktatásban, intézménytípusok szerint 2014-2024 (fő), Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis

A város iskoláinak vonzáskörzete főként az agglomerációra és a vármegyére terjed ki. Az általános iskolások körében 2014 és 2024 között 2%-ot emelkedett a bejárósok aránya, így a vizsgált időszak végén a diákok egyötöde volt bejárós. Középfokú oktatásban a más településről bejáró diákok aránya ennél jóval magasabb. Míg 2014-ben a győri középiskolába más településről bejáró diákok aránya 39% volt, a 2010-es évek második felére ez az arány 50% körül stabilizálódott, és azóta stagnáló tendenciát mutat. A város szolgáltatásainak fejlesztésekor tehát a tényt, hogy a középiskolások közel fele ingázó, semmiképpen sem szabad figyelmen kívül hagyni. A város közoktatása – valamint a középiskolások átlagos képességszintje – magas szintű, már ami a **kompetenciafelmérések eredményeit** illeti. Ezen eredmények hátterében egyrészről a bekerülő gyerekek alap-kompetenciái (amely erősen korrelál a családjuk társadalmi helyzetével), másrészről az iskola hozzáadott értéke is szerepet játszik.[10] Az Oktatási Hivatal által közzétett adatok alapján kijelenthető, hogy a győri iskolákba járó középiskolás diákok kompetenciái – mind a matematika, mind a szövegértés terén, mind a 6. mind a 8. osztályosok körében – országos szinten kiemelkedők.

A város **felsőoktatásában** is jelentős változásokat hozott az elmúlt évtized. A városban három felsőoktatási intézmény képzései voltak elérhetőek, műszaki, gazdasági, társadalomtudományi, művészeti, egészségügyi és pedagógiai területeken. A Széchenyi István Egyetem (röviden: Egyetem) mellett a Nyugat-Magyarországi Egyetemet az Apáczai Csere János Kar képviselte a városban, illetve a városban működik a Lateráni Egyetemhez affiliációs szerződéssel kötődő Brenner János Hittudományi Főiskola is. Változás 2015-ben történt, amikor az Apáczai Csere János Kar a Széchenyi István Egyetem részévé vált. Azóta a város felsőoktatásban tanuló hallgatóinak döntő hányada ezen egyetem hallgatója. További változást hozott a Széchenyi István Egyetem modellváltása, alapítványi egyetemmé alakulása 2020-ban. A 2026-ban megválasztott Tisza-kormány által elindított átfogó KEKVA-reform eredményeképp a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványi rendszert teljesen felszámolják és a magánosított közvagyon visszaszáll az államra. A modellváltó egyetemeket fenntartó alapítványok megszüntetésére és vagyonuk visszavételére a végső törvényi határidő 2027. augusztus 31, így az egyetem működésére gyakorolt konkrét hatások jelen dokumentum létrejöttekor még nem látszanak.

[10] https://osszkep.hu/2018/09/hol-mit-nyujt-az-iskola-matematikabol-terkepen-a-12-eves-diakok-matektudasanak-teruleti-kulonbsegei/

A demográfiai trendek, illetve a felsőoktatásban eszközölt reformok együttesen okozták a hallgatói szám hullámzását a városban. 2014 (8123 fő) után a nappali tagozatos hallgatók száma csökkenésnek indult. A vizsgált időszakban a legalacsonyabb létszám 2018-ban volt tapasztalható (6641 fő), amit növekedés követett, ám a 2024-es hallgatói létszám még mindig alacsonyabb volt (7904 fő), mint a vizsgált időszak elején, 2014-ben. A nem nappali tagozatos (levelező, esti tagozat) hallgatók száma hasonlóképp hullámzó képet fest 2014 és 2024 között, azonban az ő létszámukban a tízéves időszak végére 13% növekedés volt jellemző, 2024-re elérve a 4425 főt. Az **egyetemi hallgatók száma** így összesen kb. 2%-kal nőtt, ami a levelezős hallgatók számának növekedésének köszönhető. A kollégiumban elhelyezett hallgatók száma és aránya is változatos volt az időszakban. 2014-ben a nappali tagozatos hallgatók 22,9%-a lakott kollégiumban, ezt követően arányuk emelkedni kezdett, ez a tendencia a maximumát 2019-ben érte el, ami akkor 29,1%-ot jelentett. 2019 után a kollégisták létszáma és aránya is csökkenésnek indult, 2024-ig 20%-ra esett vissza. Eközben az egyetemi fejlesztések nem álltak meg: új karok jöttek létre, új szakok indultak, megkezdődött az egyetem nemzetköziesítése, amit mi sem mutat jobban, mint az, hogy a hallgatószám csökkenése ellenére 2014-től az egyetemi oktatók száma folyamatos emelkedést mutat Győrben: 2014-hez képest 198 fővel több oktató volt alkalmazásban 2024-ben (összesen 1042 fő).

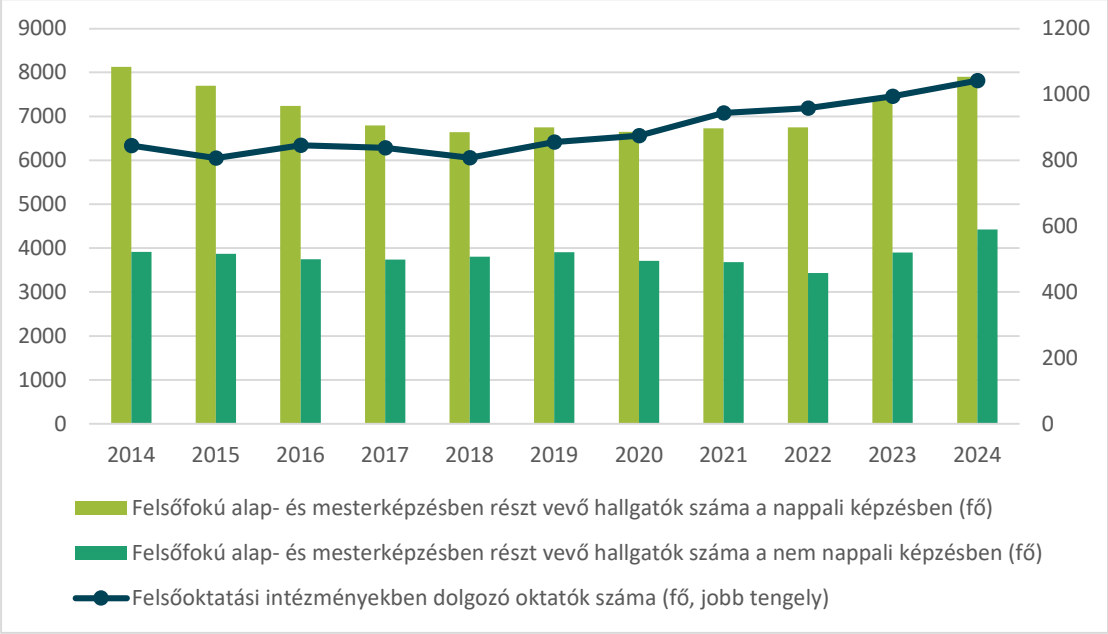

39. ábra: A győri felsőoktatási intézmények hallgatói és oktatói számának alakulása, 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis

A Győr városa és az Egyetem az elmúlt évtized során több közös fejlesztési projektet hajtott végre, amiből nem csak az egyetemi polgárok, de Győr lakossága is profitált. Ezen **együttműködések** egyik példája a 2012-ben megnyitott Mobilis Interaktív Kiállítási Központ léte és működése a városban, vagy

az Egyetemen befejeződött kollégiumi fejlesztések és az Egyetem által önkormányzati tulajdonban lévő épületek és sportpályák használata. Az egyetem 2021-ben birtokba vette a Zrínyi utca kórház műemléki épületegyüttesét, ahol Egészségtudományi Campus fejlesztése kezdődött meg. A fejlesztés négy ütemben folyik, melynek második üteme 2027-re készül el. Mindezen felül a Széchenyi István Egyetem Tudományos és Innovációs Park részeként a hosszú évekig üresen álló Győri Kekszgyár kockaépületének szerkezeteit újrahasznosítva innovációs központ létesült, melyet 2023-ban adtak át. A révfalusi városrész életét nagyban meghatározó Egyetem jelenlegi és jövőbeli fejlesztései ezzel érintik Sziget városrészt és Nádorvárost is.

Egészségügyi ellátás

Győr városának egészségügyi ellátása – az oktatáshoz hasonlóan – egyszerre kell, hogy kielégítse a városban lakók szükségleteit, valamint a város tágabb térségének – járásának, agglomerációjának, vármegyéjének, sőt régiójának – igényeit. Az alábbiakban e szolgáltatásokkal való ellátottság kerül bemutatásra.

A Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő legfrissebb, 2026 májusi összesített listája alapján elmondható, hogy Győr városában 5 felnőtt és egy gyerek háziorvosi praxis áll egy évnél hosszabb ideje betöltetlenül. A praktizáló győri **háziorvosok** száma 2014 és 2024 között ennek ellenére csökkenést mutat, az időszakban a maximum 59 fő volt (2014-ben), míg 2024-ben már csak 47 háziorvos dolgozott a városban. 2024-ben a házi gyerekorvosok száma 25 fő volt Győrben, míg a védőnői dolgozók betöltött állásainak statisztikai létszáma 69,5 fő volt. 2023. július 1. követően a védőnői munkáltatói jogokat az önkormányzatoktól a jogszabályoknak megfelelően a megyei irányító kórházak vették át. Győr Egészségfejlesztési tervéhez készített, 2021-es szakértői interjúkból kiderült, hogy a háziorvosi praxisokban jellemző az elöregedés, a szabad orvosválasztás miatt az egyes körzetekben ellátott betegszám nem egyenletesen oszlik meg ezzel eltérő munkaterhelést eredményezve az egyes praxisokban.

A **betegforgalmi** esetszám területi statisztikának tüzetesebb vizsgálatával kimutatható, hogy 2020 óta, vagyis a COVID-járvány kitörésétől kezdve csökkenés tapasztalható a személyes találkozással járó háziorvosi betegforgalomban, aminek legfőbb oka a telemedicina megjelenése és elterjedése. Ez 2020 után a betegforgalmi statisztikákban is megjelenik az ellátások egyik külön kategóriaként a rendelésen történő ellátás és a lakáson történő beteglátogatások mellett. Az összes ellátás száma két évtized óta egyértelműen csökkenő irányba tart, mely csökkenés leglátványosabban a lakáson történő ellátások számában érzékelhető: ezek száma a 2000-es évek elején több, mint 30 000 eset volt évente, míg 2024-re már csak 4000-et érte el.

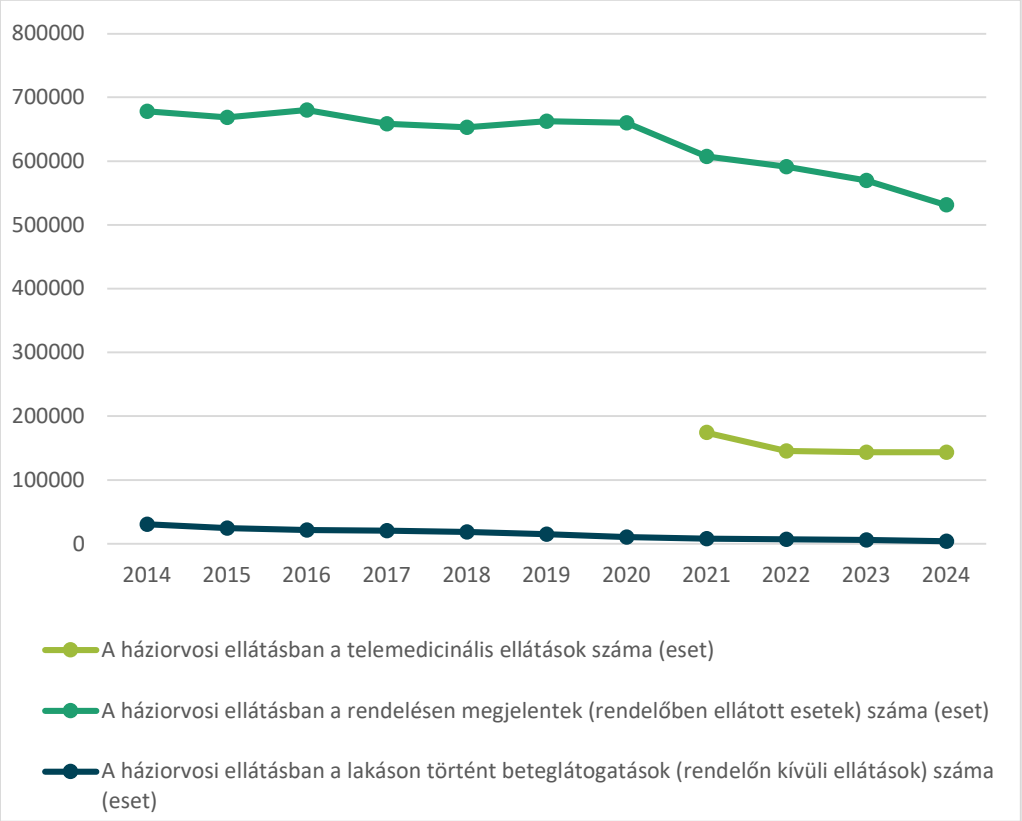

40. ábra: A háziorvosi ellátás esetszámai, 2014– 2024, Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis

A gyermekorvosi **rendelői látogatások** száma gyakorlatilag nem változott Győrben ugyanezen időszakban, kivéve 2020-ban, amikor a COVID miatt visszaesett a személyes érintkezéssel járó látogatások száma. 2020-ban a lakáson történő ellátások száma is visszaesett, azonban ez a rendelői ellátásokkal szemben 2024-re sem állt vissza a járványhelyzet előtt tapasztalható esetszámra. A telemedicina a gyermekorvosi ellátásban is meghatározó, 2024-ben csaknem 50 000 ilyen jellegű ellátásra került sor.

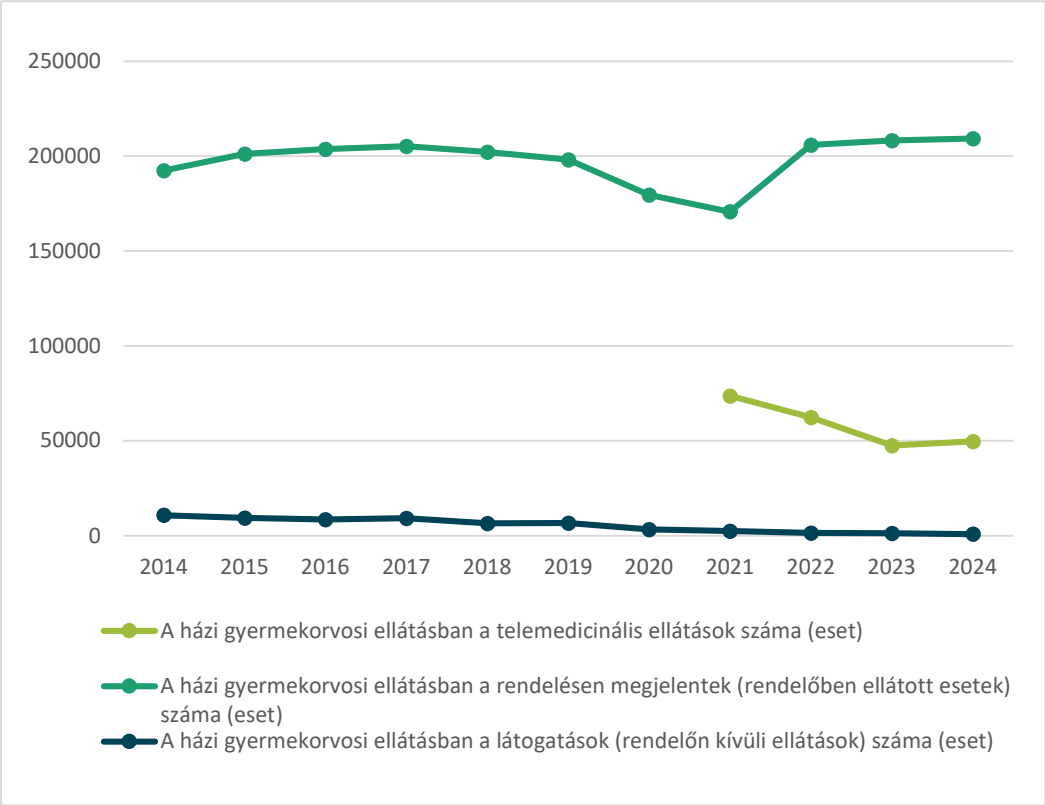

41. ábra: A gyermekorvosi ellátás esetszámai, 2014– 2024, Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis

Az egy orvosra jutó esetek számát tekintve a házi gyermekorvosok leterheltsége alacsonyabb, mint a háziorvosoké, 2024-ban egy gyerekorvosra átlagosan 10 392 eset, míg egy háziorvosra 14 448 eset jutott. Ez utóbbi szám gyermekorvosok esetén 38%-os emelkedést jelent a 2014-es állapothoz képest. Az egy gyermekorvosra jutó nagyobb esetszámok alakulásában meghatározó szerepet játszik a telemedicinális ellátások megjelenése, mely 2024-ben az esetek egy ötödét jelentette. Háziorvosok esetén a terhelés 2014 óta a háziorvosok számának csökkenése miatt 20%-kal nőtt, ám itt is fontos megjegyezni, hogy a COVID járvány óta az ellátások több, mint 20%-át a telemedicina teszi ki.

A **gyógyszertárak** tekintetében elmondható, hogy a gyógyszertárak liberalizációja kedvezően érintette a városban üzemelő gyógyszertárak számát. Főként a sűrűn lakott városnegyedekben és a nagy bevásárlóközpontokban megnyitott új gyógyszertárak növelték ezt a számot, aminek következtében 2010-ben már 39 gyógyszertár üzemelt Győrben. Ez a szám később valamelyest csökkent, napjainkban 35 gyógyszertár szolgálja a város lakosságát.

Az egészségügyi ellátás országos nagy reformjára 2012-ben került sor Magyarországon, aminek során a **járóbeteg ellátás** városi szinten szerveződött meg, önálló szakrendelők vagy kórházak részlegeiként működő egységekkel.

Nyugat-Dunántúl esetében a térségi központ a Győr-Moson-Sopron Megyei Petz Aladár Egyetemi Oktató Kórház lett. Jól mutatja a győri kórház súlyát, hogy a vármegyében található ágyak 49%-a ebben

az intézményben található, mely arány 2014 óta 3%-kal nőtt a környező települések intézményi kapacitásainak csökkenése miatt. A győri kórházi ágyak száma 2014 és 2024 között hangsúlyosan nem változott, azonban 2020-2021-ben összesen 80 ággyal kibővített kapacitással reagált a járványhelyzetre. A kórház 2024-ben 61 303 db betegággyal működött, mely helyekre nem csupán győri, de megyei betegeket is fogad, illetve speciális esetekben más vármegyékből továbbított betegeket is felvesz.

A 2020. novemberében kezdődött **egészségügyi átalakítások** alapján a kórházak korábbi fenntartója, az Állami Egészségügyi Ellátó Központ helyébe 2021. január 1-vel a nagyobb jogköröket kapó Országos Kórházi Főigazgatóság lépett, ez az intézmény szervezi az általános betegellátási rendet az alapellátástól a megyei kórházakig. A szakellátás széles spektruma elérhető ebben a kórházban. A **járóbeteg szakellátásban** éves szinten 1 134 451 esetet regisztráltak 2024-ben. Ez az esetszám kisebb kilengésekkel, de nagyjából állandónak mondható az elmúlt időszakban.

A városban működik továbbá több magánkézben lévő intézmény is, ahol kizárólag járóbeteg ellátással kapcsolatos szolgáltatások vehetők igénybe. Emellett a **magánegészségügy** keretei között elérhetőek az elmúlt évtizedben kiépült, egészségügyi magánlabor- és diagnosztikai hálózat szolgáltatásai is. Az egyszerű laborvizsgálatok vagy a komplexebb laborvizsgálati csomagok orvosi javaslat vagy beutaló nélkül is elérhetőek itt. Győrben a különböző laborvizsgálatok mellett már CT-, MR-, mammográfiás és ultrahangvizsgálatok is igénybe vehetők magánúton. A jövőben számítani lehet a magánszolgáltatók számának és szolgáltatásaik számosságának növekedésére.

Szociális ellátás

Az Önkormányzat Győr városában magas színvonalú szociális ellátórendszert működtet, nagy hangsúlyt fektetve az alapszolgáltatásokra. A szociális ellátások két csoportra bonthatók: gyermekjóléti és szociális ellátásokra.

Gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások

Az alapellátások egyik fontos, gyermekes családokat érintő eleme a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását biztosító két intézménytípus, a bölcsőde, illetve a családi napközi, vagy más néven családi bölcsőde. Győr Megyei Jogú Város területén a **bölcsődei ellátást** 2024-ben az Egyesített Bölcsődei Intézményhálózat (továbbiakban intézményhálózat) 15 bölcsődéje végezte, 787 férőhelyen. Az intézményhálózat Győr Megyei Jogú Város területéről és a működési engedélyben foglalt 26 további településről fogad gyermekeket, továbbá hatéves korig fogad sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermekeket. A férőhelyek száma 2015-től 2022-ig 613 és 646 között mozgott, majd a 2023-as évtől kezdve 103 hellyel nőtt. 2024-ben a rendelkezésre álló 787 férőhelyre 770 gyermeket írattak be, ami 98%-os kihasználtságot jelentett. A városban ezen felül 2024-ben 21

családi bölcsőde is működött 149 férőhellyel, ezekbe összesen 137 gyermeket írattak be. A családi bölcsődékben maximum 5, vagy szakképzett felügyelő esetén 7 gyermek ellátása történhet. A családi bölcsődék többsége magánbölcsőde, az itt található, engedélyezett férőhelyek száma folyamatosan emelkedik, ami a növekvő fizetőképes keresletet mutatja, illetve az igényt a kiscsoportos, családias ellátásra. Győrben továbbá található egy munkahelyi bölcsőde is, melybe 2024-ben 5 gyerek járt.

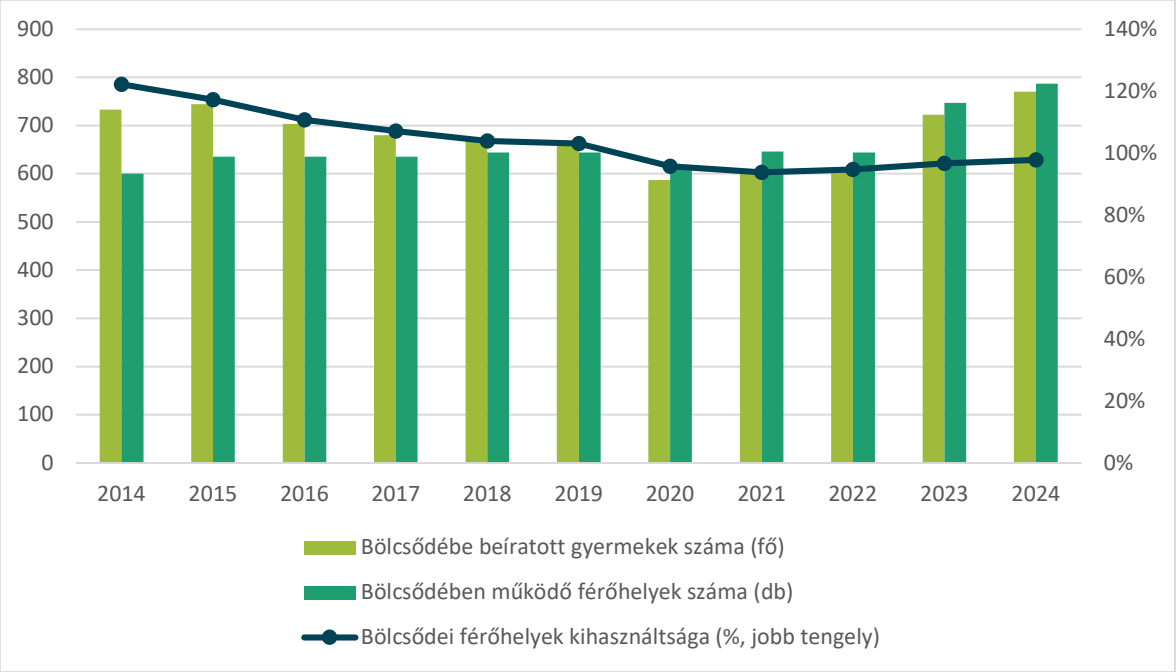

42. ábra: A bölcsődébe beíratott gyerekek száma (fő), bölcsődében működő férőhelyek száma (db) és bölcsődei férőhelyek kihasználtsága (%, jobb tengely) 2014 és 2024 között, Győrben. Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis

A családsegítés szolgáltatásai a Család- és Gyermekjóléti Központhoz (röviden Központ) tartoznak, irodáik négy különböző városrészben működnek. A Központ szakmai egységei: Alapszolgáltatási Csoport, Hatósági Csoport, Speciális Csoport, Köznevelési Csoport.

Az Alapszolgáltatási Csoport látja el a családsegítést, jelzőrendszeri feladatokat, adományközvetítést, az ellátottak adósság- és hátralékkezelési szolgáltatásait.

A Hatósági Csoport a győri járás településeinek teljes lakosságára kiterjedően látja el a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó, a gyermekek védelmére irányuló hatósági tevékenységekhez kapcsolódó esetmenedzselési feladatokat.

A Köznevelési Csoport a gyerekek családban nevelkedésének elősegítése és veszélyeztetettségük megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek során biztosítják az óvodai és iskolai szociális

segítő tevékenységet. Az óvodai és iskolai szociális segítők feladatukat Győrben és a Győri járás területén látják el, a győri és járási köznevelési intézményekbe beiratkozott gyermekek körében.

Speciális Csoport keretében működik a Közösségi Kávézó, Sziget-kék Közösségi Tér és a HÍD Ifjúsági Iroda. A csoport feladatai a fogyatékosügyi, jogi, pszichológiai tanácsadás, fejlesztőpedagógiai tanácsadás, mediáció, utcai, lakótelepi és kórházi szociális munka ellátása, készenléti szolgálat, kapcsolattartási ügyelet végzése.

Szociális szolgáltatások és ellátások

A **hajléktalan emberek** ellátásáról a Hajléktalanokat Segítő Szolgálat (röviden HSSZ) gondoskodik. A HSSZ keretében több szakmai egység működik: Nappali Centrum, Átmeneti Szálló és Éjjeli Menedékhely, Hajléktalanok Rehabilitációs Otthona, Hajléktalanok Otthona. Ezek az egységek több szolgáltatást biztosítanak a hajléktalanok számára, így az étkeztetést, nappali melegedőt, átmeneti szállást, és rehablitációs szolgáltatásokat. A Hajléktalanok Otthona létszáma 40 fő, az önkormányzat adatszolgáltatása alapján 100%-os kihasználtsággal működik, a várakozók száma 2026. május 15-én 78 fő volt. A Hajléktalanok Otthonában élők között, ahogy a hajléktalanellátás többi területének ügyfelei között is, a férfiak vannak többségben.

A Hajléktalanok Otthonának dolgozói létszáma 9 fő: 1 fő otthonvezető, 1 fő szociális munkás, 6 fő gondozó (létszámuk 2025. március 1-től 4 fővel bővült), valamint 1 fő intézményi takarító.

Az Önkormányzat ellátási szerződés alapján biztosítja a gyermekek és családok átmeneti ellátását, a fogyatékosok nappali ellátását, a pszichiátriai betegek nappali ellátását, a támogató szolgáltatást, az utcai szociális munkát, valamint a szenvedélybetegek nappali ellátását.

A **szociális étkeztetés** kapcsán az évtized közepén tapasztalt mérséklődést követően 2020-ban soha nem látott számban vették igénybe ezt a szolgáltatást, az ellátottak száma megközelítette a 2000 főt, míg korábban 1500 körül ingadozott, ennek okai a COVID-19 járványra vezethetők vissza.

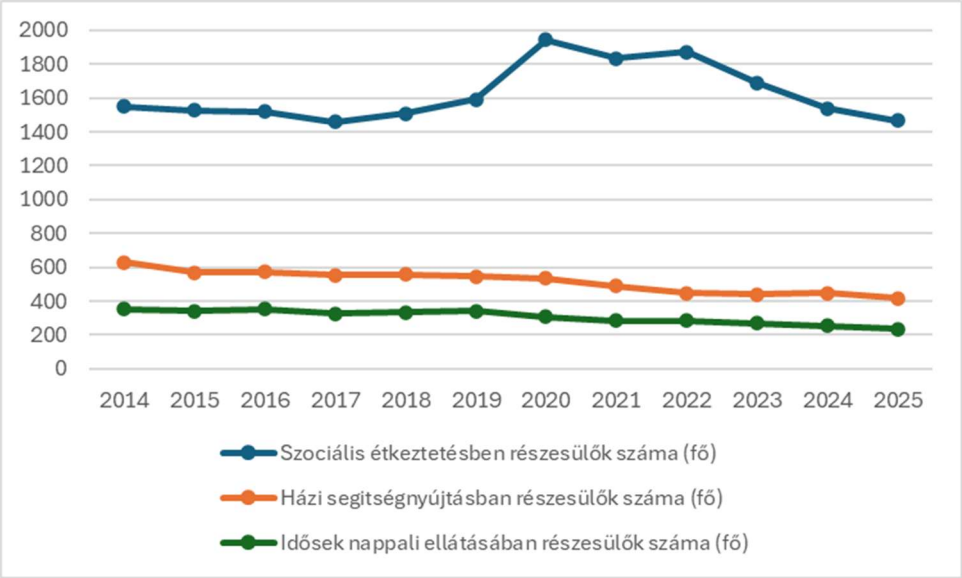

43. ábra: *A szociális alapszolgáltatások alapvető adatai, 2014-2025, Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis*

Az Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény Győr (továbbiakban: EESZI) ellátási területén a Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata fenntartásában biztosítja az alább felsorolt alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat, továbbá az egészségügyi alapellátást.

Alapszolgáltatások: házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, étkeztetés, idősek nappali ellátása, fogyatékos személyek nappali ellátása.

Szakosított ellátások: átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátás (időskorúak gondozóháza), ápolást, gondozást nyújtó intézményi ellátás (idősek otthona).

Az alapszolgáltatások keretében az EESZI három gondozási központon (Rónay utcai Gondozási Központ, Répce utcai Gondozási Központ, Lepke utcai Gondozási Központ) keresztül biztosítja a házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és étkeztetés szolgáltatások szervezését, működtetését. Nappali ellátás keretében az Intézmény 10 idősek klubját és egy Fogyatékosok Napközi Otthonát működtet. A fogyatékos személyek nappali ellátását a napközi otthon 32 fő engedélyezett férőhelyen biztosítja, a megüresedő helyekre várólista alakult ki.

A **házi segítségnyújtásban** 2011-ben megszakítás nélküli munkarendet vezettek be, így a hét minden napján (tehát hétvégén is) napi 12 órában (7 órától 19 óráig) biztosítja az EESZI a szolgáltatást. A kapacitások teljes mértékben kihasználtak a házi segítségnyújtás tekintetében. 2024-ben házi segítségnyújtásban összesen 448 fő részesült.

Évről évre emelkedik a magasabb gondozási szükséglettel rendelkező (rossz fizikai, egészségi és mentális állapotú) ellátottak száma, amely nagy terhet ró a gondozási központok dolgozóira és a hozzátartozókra

egyaránt, miközben a gondozói kapacitások teljes mértékben kihasználtak. 2024. december 31. napján házi segítségnyújtásban részesülők közül 92 fő várakozott tartós bentlakásos intézményi elhelyezésre. [11]

A működési engedélyek szerint a **gondozási központokban** (Rónay utcai, Lepke utcai, Répce utcai Gondozási Központ) az ellátottak száma maximum 690 fő. A házi segítségnyújtás ellátásában problémát jelent a képzett szakemberek hiánya. Az EESZI feladatkörébe tartozik a Kálóczy téri és Rónay utcai garzonházakban a gondozói ügyelet ellátása is. A garzonházi ügyelet biztosítása Intézményen belül a Rónay utcai Gondozási Központhoz delegált feladat. A gondozói ügyelet célja, hogy garzonházakban lakó idősek nagyobb biztonságban éljenek. A garzonházakban a lakások nővérhívó rendszerrel vannak ellátva, amely veszély esetén azonnali segítség hívására ad lehetőséget.

A **jelzőrendszeres házi segítségnyújtás** a házi segítségnyújtás kiegészítő tevékenysége. A szolgáltatás célja az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása, a betegségük miatt bizonytalanságban élő személyek biztonságérzetének növelése. 2007 óta a kihelyezhető hívókészülékek száma 500 db.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás hívókészülékei pályázat alapján történnek kiosztásra. 2024 évben a Gondosóra használatának elterjedése miatt a jelrendszeres házi segítségnyújtást igénybevevők száma csökkent, összesen 371 fő vette igénybe a szolgáltatást, és 1 156 alkalommal történt riasztás.[12]

Az EESZI a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény és a szociális igazgatás és szociális ellátások helyi szabályzásáról szóló 5/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelet alapján a szociális rászorultak részére napi egyszeri meleg **étkezést** (ebédet) biztosít. Az étkeztetésnek kapacitáskorlátja nincs. Az étkeztetésben részesülők száma a KSH adatai szerint 2024-ben 1 538 fő volt.

Az **idősek nappali ellátásában** részvevők száma valamelyest csökkent az évtized közepéhez képest, míg 2014-ben 354, addig 2024-ben már csak 254 fő vette igénybe a szolgáltatást. A kihasználtság azonban még így is magasnak mondható. Az EESZI Győr különböző városrészein 10 idősek klubját működtet, amelyekben mindösszesen 320 fő részére tud nappali ellátást biztosítani. A nappali ellátást igénybe vevők többnyire a 80 év feletti korosztályból kerülnek ki, több éve veszik igénybe a szolgáltatást, nagyobb arányban nők, és családi állapotuk alapján többnyire egyedül élnek. Az igénybe vevők többségénél romló fizikai és mentális egészségi állapot tapasztalható.

A nappali ellátásban évről évre emelkedik a demenciával élők száma, mely megnövekedett szükségletet eredményezett. Erre válaszul a korábban differenciált ellátást kínáló Otthon utcai Idősek Klubja átalakult,

[11] Az EESZI Szakmai programja, 2025 (https://eeszi.hu/wp-content/uploads/2025/09/Szakmai_program20251001.pdf)
[12] Az EESZI Szakmai programja, 2025 (https://eeszi.hu/wp-content/uploads/2025/09/Szakmai_program20251001.pdf)

immár önálló intézményi formában, 40 fő befogadására alkalmas demens személyek nappali intézményeként működik.[13]

Az elmúlt évek során a klubok többségének épületei a kor igényeinek megfelelően felújításra, korszerűsítésre kerültek, az igénybe vevők kényelmét szolgáló bútorokkal berendezve. A Győrszentiványon és Ménfőcsanakon működő Idősek Klubjának megközelítése viszont sokak számára nehézséget okoz, mivel a helyi járatok az alsóbbrendű utakat nem érintik. Ezáltal azok az idősek, akik a klubtól távolabb laknak és már nehezebben mozognak, az ellátást nehezítve tudják csak igénybe venni.

A **fogyatékosok nappali ellátását** a Fogyatékosok Napközi Otthona, az Intézmény 9023 Győr, Török István utca 1. sz. alatti telephelyén, 32 fő engedélyezett férőhelyen biztosítja az EESZI, átlagosan 13 fős várólistával működik. A napközi otthonban 2024. december 31-én 24 éves volt a legfiatalabb és 57 éves a legidősebb személy, aki mintegy 30 éve a napközi otthon ellátottja.[14] Az Önkormányzat fenntartásában működő Fogyatékosok Napközi Otthona mellett Győrben a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság fenntartásában működő Dr. Piróth Endre Mentálhigiénés Otthon Fogyatékosok Átmeneti Gondozóháza és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Gondviselés Háza részesít ellátásban fogyatékos személyeket.

Szakosított ellátások keretében az EESZI 2023. év májusától négy telephelyen, összesen 232 férőhelyen **tartós bentlakásos elhelyezést** nyújtó idősek otthonát és egy telephelyen 24 fős átmeneti elhelyezést nyújtó időskorúak gondozóházát működtet. A Kálóczy téri Idősek Otthonában 135 fő, melyből 31 fő súlyos demens ellátott, a Cuha utcai Idősek Otthonában 44 fő, a Mohi utcai Idősek Otthonában 25 fő, a Lepke utcai Idősek Otthonában 28 fő.[15] A tendencia szerint egyre növekszik az idősek, különösen a 80 év felettiek száma Győrben, ami növeli a bentlakásos szolgáltatások iránti igényt is. Az önkormányzati költségvetésből fenntartott EESZI intézmények mellett egyre nagyobb részt vállalnak a szociális gondoskodásból az egyházi és civil szervezetek, mivel a férőhelyek és a gondozottak közel fele az ő intézményeikhez tartozik.

[13] Az EESZI Szakmai programja, 2025 (https://eeszi.hu/wp-content/uploads/2025/09/Szakmai_program20251001.pdf)
[14] Az EESZI Szakmai programja, 2025 (https://eeszi.hu/wp-content/uploads/2025/09/Szakmai_program20251001.pdf)
[15] Az EESZI Szakmai programja, 2025 (https://eeszi.hu/wp-content/uploads/2025/09/Szakmai_program20251001.pdf)

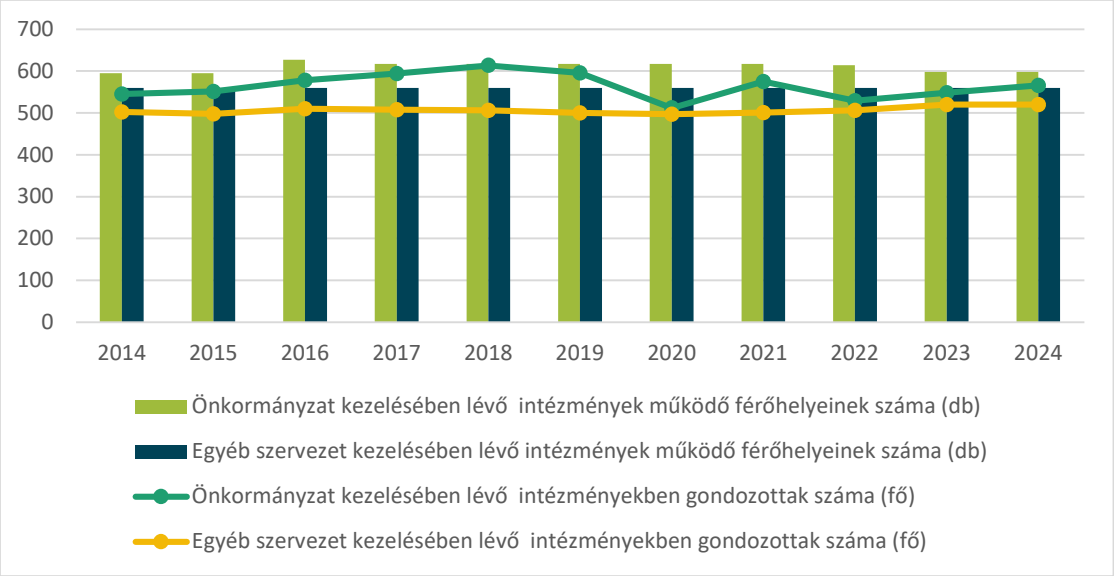

44. ábra: A tartós bentlakásos és átmeneti elhelyezkedést nyújtó intézmények főbb adatai fenntartó szerint, 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis

Az intézmények kihasználtsága mindkét fenntartói kör esetében közel 100%-os, a nem önkormányzati intézményekben általában kisebb a zsúfoltság. Az idősek otthonai és az ott igénybe vehető férőhelyeiben az elmúlt évtizedben nem történt látványos változás. A Győrben működő 11 időskorúak otthonában összesen 782 férőhely található. Az otthonok kihasználtsága is állandónak mondható: 92 és 95% között ingadozik, bár a koronavírus első évében 87%-ra süllyedt. 2024-ben 741 fő vette igénybe valamelyik időskorúak otthonának ellátását.

Kultúra

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata több kulturális intézményt tart fenn, melyek a következők:

Közművelődési intézmények: Generációk Művelődési Háza, Molnár Vid Bertalan Művelődési Központ, Újvárosi Művelődési Ház, Bezerédj-kastély Művelődési Ház és a Győri Szabó József Művelődési Ház

Közgyűjteményi intézmények: Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér, Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum, Győr Megyei Jogú Város Levéltára

Előadó-művészeti intézmények: Győri Nemzeti Színház, Győri Balett, Győri Filharmonikus Zenekar, Vaskakas Bábszínház

Közművelődési feladatok ellátása

A **közgyűjtemények** közül a Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér egyes telephelyei, valamint a Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum egyes telephelyei látnak el közművelődési funkciókat.

Generációk Művelődési Háza

A Generációk Háza célja az egymást, a környezetet, a kultúrát értő és szerető gyerekek, fiatalok, felnőttek és szép korúak nevelése, segítése.

Programjaik hét nagy téma köré szerveződnek: úgymint képzőművészet, kézművesség, tánc, zene, színjátszás, természet- és környezetvédelem, társadalom- és önismeret. Működtetnek több állandó csoportot – alkotóköröket, klubokat – szerveznek hétvégi és szünidei programokat, kiállításokat, táborokat, vetélkedőket, tanfolyamokat, művészeti fesztiválokat, valamint rendhagyó órákat, előadássorozatokat, ismeretterjesztő koncerteket, a magyar néphagyományok ápolását szolgáló eseményeket, valamint ép és fogyatékos gyerekek integrálását segítő komplex programokat.

Molnár Vid Bertalan Művelődési Központ

Az intézmény fő feladata, hogy a Szentiván és Likócs városrészek lakossága valamennyi korosztálya számára lehetőséget nyújtson az iskolán kívüli öntevékeny egyéni és közösségi művelődésre, alkotó tevékenységre, színteret biztosítson az egészséges életmódra orientáló rendezvényeknek, verseny- és szabadidős sportrendezvényeknek.

A művelődési központ őrzője a helyi kulturális hagyományoknak (Orbán-napi szőlőáldás, szüreti ünnepségek, Szent Iván-nap stb.), könnyűzenei koncerteket, népzenei műsorokat és táncházakat rendez, befogadja a szabadidős sportprogramokat. Bázisa az öntevékeny művészeti csoportoknak: néptánccsoportokat és kórust működtet, amatőr képzőművészeti kiállításokat rendez, biztosítja a helyi művészeti alkotókörök működési feltételeit. A hazai és határon túli Szent Iván nevét viselő falvak kulturális együttműködésének részese.

Újvárosi Művelődési Ház

Székhelyén kívül szervezeti egységeként működteti a Pinnyédi Művelődési Házat is.

Szolgáltatásait folyamatosan színesedő megújulás jellemezi. Az intézmény feladatkörében a városrész lakossága számára életmódot és életvitelt orientáló, valamint közösségi és igényes művészeti élményt nyújtó programokat szervez.

Szolgáltatásaival elsődlegesen a lakókörzetben élők számára nyújt közösségi teret, klubok, amatőr művészeti csoportok működéséhez biztosít intézményi hátteret. Kulturális eseményeket kínál az alacsony jövedelmű, szociálisan és művelődésben hátrányos helyzetű lakosság, e körben különösen a gyermekkorúak számára, törekedve arra, hogy megőrizzék kulturális identitásukat, hagyományaikat.

Mindezekkel egyenrangú feladatának tekinti az intézmény a hagyományos nagyrendezvényeknek (Nyárbúcsúztató, Adventi illatok, Karácsonyváró), egészségmegőrző programoknak (Egészség-Piac),

ismeretterjesztő sorozatoknak a gondozását is. A művelődési ház Újvárosi esték sorozatának egyedi, igényes irodalmi pódium-programjai az egész városra kiterjedő vonzerővel bírnak.

Klubokat működtet valamennyi korosztály számára, népi kismesterségeket oktat, nyári gyerektáborokat, játszóházakat szervez. A művelődési ház otthont ad kórusának, néptánccsoportoknak, valamint egyesületeknek.

Bezerédj-kastély Művelődési Ház

A ménfőcsanaki Bezerédj-kastély a győri kulturális élet fontos színtere. A közösségi térben a rendszeresen megszervezett programokat, találkozókat, rendezvényeket (falunapok, koncertek, nyugdíjas találkozók, kiállítások, alkotó foglalkozások) győri, ebből kiemelten a ménfőcsanaki városrészi lakosság minden korosztálya látogatja. A kastélyban található Galgóczi Erzsébet író emlékszobája és a Sulyok Vince irodalmi emlékhely, melyek egész évben megtekinthetőek.

Győri Szabó József Művelődési Ház

A Gyirmóti Művelődési Ház Gyirmót közösségi életének meghatározó színtere. Rendezvényei között megtalálhatók a nagy múltú, hagyományőrző események, mint a Halászléfőző Verseny, a Nótadélután és a Szüreti nap, amelyek évről évre összehozzák a közösséget. A közösségi térben a rendszeresen megszervezett programokat, találkozókat, rendezvényeket (falunapok, koncertek, nyugdíjas találkozók, kiállítások, alkotó foglalkozások) győri, ebből kiemelten a gyirmóti városrészi lakosság minden korosztálya látogatja. A Gyirmóti Művelődési Ház a találkozások, az élmények és a közösségépítés otthona, ahol hagyomány és megújulás kéz a kézben jár.

4. táblázat: Győr Megyei Jogú Város közművelődési feladatokat ellátó intézményei

Közművelődési intézmény székhelye	**Molnár Vid Bertalan Művelődési Központ**
Telephely	Molnár Vid Bertalan Művelődési Központ - Kossuth Lajos Művelődési Ház
Telephely	Molnár Vid Bertalan Művelődési Központ - Likócsi Közösségi Ház
Telephely	Molnár Vid Bertalan Művelődési Központ – Klubház
Telephely	Molnár Vid Bertalan Művelődési Központ – Duna Filmszínház
Telephely	Molnár Vid Bertalan Művelődési Központ - Kincsesház

Közművelődési intézmény székhelye	**Újvárosi Művelődési Ház**
Telephely	Újvárosi Művelődési Ház - Pinnyédi Művelődési Ház
Telephely	Újvárosi Művelődési Ház - Újvárosi Közösségi és Kiállítótér
Közművelődési intézmény székhelye	**Bezerédj-kastély Művelődési Ház**
Közművelődési intézmény székhelye	**Győri Szabó József Művelődési Ház**
Közművelődési intézmény székhelye	**Generációk Művelődési Háza**
Közgyűjteményi intézmény székhelye	**Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér**
Telephely	Gyárvárosi Közösségi Központ és Könyvtár
Telephely	József Attila Művelődési Ház
Telephely	Marcalvárosi Fiókkönyvtár, Szentiváni Fiókkönyvtár, , Ménfőcsanaki Fiókkönyvtár, Szabadhegyi Fiókkönyvtár, Szigeti, Fiókkönyvtár, Marcalvárosi Közösségi Pont, Nyugdíjas Klubok Háza
Közgyűjteményi intézmény székhelye	**Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum**
Telephely	Apátúr ház
Telephely	Esterházy-palota
Telephely	Fruhmann-ház
Telephely	Kreszta-ház
Telephely	Magyar Ispita
Telephely	Püspöki udvarbíróház
Telephely	Rómer Ház
Telephely	Vastuskós ház
Telephely	Várkazamata – Kőtár
Telephely	Alkotóház
Telephely	Képzőművész kör
Telephely	Grafikai Műhely
Telephely	Napóleon-ház

A művelődési intézmények hatékony közösségszervező munkáját az intézményekben otthont találó formális és informális **szervezeti és lakossági csoportok** aktív munkája jellemzi a városan. A különböző öntevékeny körök, klubok száma és a bevont résztvevők száma is dinamikus bővülést mutat a vizsgált időszakban. 2020-ben a fenti intézményekben nyilvántartott alkotó művelődés közösségek száma 91 volt, ami kicsit több mint másfélszerese a 2010-es állapotnak. A közösségek számával párhuzamosan a tagsági szám is dinamikusan növekedett, ám ez a 2020-as évben a COVID-19 járvány miatt valamelyest megtorpant. 2024-re ezek száma 71-re esett vissza.

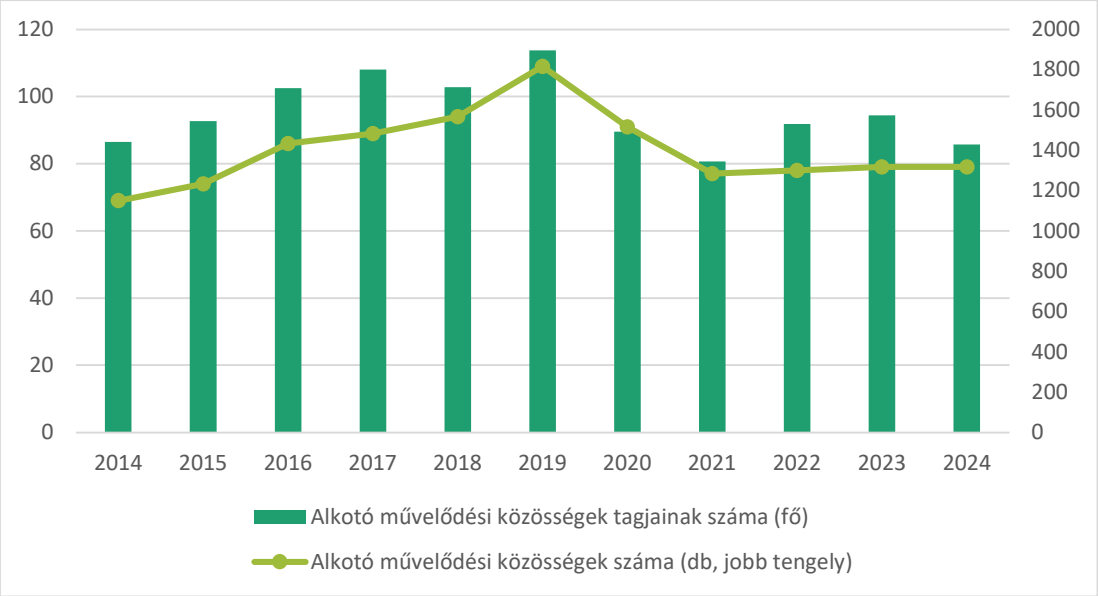

45. ábra: *Közösségi művelődési intézmények összesített mutatói 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis*

További információt szolgáltat az intézmények működéséről az általuk **megszervezett programok** és a programokon megjelenő látogatók száma is. A kulturális rendezvények számában enyhe emelkedés látható a 2013 utáni években, a 2020-as – a koronavírus által sújtott – évet azonban drasztikus visszaesés jellemezte. A 2014 és 2024 között átlagosan évi 6 200 foglalkozást szerveztek, amelyen átlagosan 9 100-an vettek részt.

Előadó-művészeti szervezetek

Győri Filharmonikus Zenekar

A társulat székhelye a 2001-ben birtokba vett Richter Terem. Az együttes művészeti rangját nemzetközi sikerek jelzik, a hazai zenei életben betöltött szerepével kiérdemelte a „nemzeti” minősítést.

Alapfeladata a klasszikus zenei repertoár életben tartása, ősbemutatók, a magyar klasszikus és kortárs művek bemutatása, nagyzenekari hangversenyek rendezése Magyarország vidéki városaiban és a határon túli magyarlakta városokban. A zenekar közreműködik opera- és balett-előadásokon, együttműködik nemzetközileg elismert művészekkel, neves hazai előadókkal, előadó-művészeti szervezetekkel. Ösztönzi új magyar művek létrehozását és elősegíti bemutatásukat, támogatja fiatal művészek pályakezdését.

A Győri Filharmonikus Zenekart az ország egyik legjobb, legdinamikusabban fejlődő és leginnovatívabb zenekaraként tartják számon, az elmúlt évek során tartott koncertjeik a figyelem középpontjába helyezték a társulatot és általa Győr városát is.

Az együttes nemzetközi zenei életben való részvétele mellett fontosnak tartotta, hogy mind a győri, mind a régió zenebarát közönsége számára magas színvonalú művészeti élményeket nyújtson.

Az együttes a helyi kulturális és oktatási intézményekkel, zenei képző iskolákkal, civilszervezetekkel együttműködve, gyermek- és ifjúsági koncertek szervezésével járul hozzá a zenei neveléshez, melyet ifjúsági sorozatai is szolgálnak. E tematikus koncertek célközönsége az óvodás korosztálytól az érettségizőkig terjed.

A zenekar továbbá számos helyi kulturális nagyrendezvény, jeles napok, évfordulók és ünnepek kulturális programjainak rendszeres közreműködője.

A zenekar a 2024/2025-ös évadban összesen 163 koncertet valósított meg, mely hazai és külföldi fellépéseket is magába foglalt. A koncerteknek az évadban összesen 57 050 fő látogatója volt.

Győri Balett

A magyar táncművészeti életben, a magyar tánc történetében és Győr város kultúrtörténetében egyaránt mérföldkőnek számított, amikor 1979-ben a Magyar Állami Balettintézet végzős osztálya úgy döntött: együtt maradnak és társulatot alapítanak. Ügyüknek megnyerték Markó Iványt, aki Győrbe jött, és az együttes vezetője lett. Hosszú évekig vezette a Társulatot, majd az évek során még 2 alkalommal történt vezetőváltás a szervezet életében. A Győri Balett „nemzeti minősítésű táncművészeti intézmény".

1991-től 2020-ig Kiss János, Kossuth-díjas, Liszt Ferenc-díjas balettművész töltötte be a Győri Balett igazgatói posztját, akinek köszönhető, hogy 1993-tól a Magyar Táncművészeti Főiskola Tanárképző Szak Kihelyezett Tagozata elindult az akkori Győri Balett Művészeti Szakközépiskolában, mai nevén a Győri Tánc- és Képzőművészeti Általános Iskola és Szakgimnáziumban.

1998 óta a Magyar Táncfesztiválok majd a Gyermek Táncfesztiválok szervezőjeként tradícióvá tette a tánc ünnepét nemcsak városi, hanem régiói szinten is. A rendezvény a magyar táncművészet legnagyobb ünnepe, ahol a műfaj széles palettája mutatkozik be a klasszikus és kortárs stílusoktól kezdve a néptánc, a társas- és élménytáncokon át, a mindenki által befogadható és követhető városi folklórig.

Mára a "nemzeti minősítésű" Győri Balett a magyar táncélet egyik meghatározó együttese. Repertoárja felöleli a táncművészet szinte valamennyi ágát a klasszikus balettől a kortárs táncig, a táncszínháztól a gyermekprodukciókig.

Évente közel 100 előadással káprázтatja el a közönséget, melynek száma a 2024/2025-ös évadban több mint 30 000 fő volt.

Vaskakas Bábszínház

1991. október 1-jén a Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének döntésével megalakult a Győri Városi Bábszínház. Kezdetben a Kisfaludy Színház színészeivel, majd főállású társulati tagokkal, végzett bábszínészekkel, de még társbérletben, a belvárosi Gyermekek Házában működött. 2015 óta Vaskakas Bábszínház néven az egykori Bartók Béla Művelődési Központ helyén működik.

A Bábszínház 20242/2025-ös évadban közel 350 előadást tartott, több mint 42 000 fős éves nézőszámmal.

A Vaskakas Bábszínház 2026-ban szervezte meg a 19. Győrkőcfesztivált, mely többször elnyerte a „Kiváló Művészeti Fesztivál" minősítést. Az ország legjelentősebb, 300.000 látogatót generáló családokat megszólító összművészeti fesztiválja, a régió legjelentősebb rendezvényévé vált. A 2024/2025-ös évadban a Bábszínház a Győrkőcfesztiválon 29 vendégelőadást szerepeltetett, ami több mint 13 000 nézőhöz jutott el.

Győri Nemzeti Színház

Az ország leglátogatottabb színházainak egyike, mely művészi színvonala és működési mutatói alapján elnyerte a „nemzeti" minősítés elismerést.

A társulat alapfeladata magas művészi színvonalú színpadi alkotások létrehozása, klasszikus és kortárs magyar, valamint külföldi drámák, színművek, vígjátékok, opera és egyéb zenei műfajú darabok bemutatása. Új művek létrehozásának ösztönzése, folyamatos és élő kapcsolat fenntartása alkotó művészekkel. Ősbemutatók, magyarországi és határon túli bemutatók megtartása, befogadása. Gyermek- és ifjúsági előadások bemutatásával az ifjúság művészeti nevelését szolgálja. Kapcsolatot tart a határon túli magyar előadó-művészeti szervezetekkel, fogadja vendégelőadásukat. Rendszeresen részt vesz tájelőadásokon és fesztiválokon.

A prózai és zenés tagozatú színházat a műfaji sokszínűség jellemzi: operát, musicalt, zenés játékot, rock-operát, bohózatot, történelmi színművet és tragédiát egyaránt láthat a közönség.

A kamaradarabok színre viteléhez a közönség által kedvelt helyszínt biztosít a Kisfaludy Terem, valamint a Padlás Színház.

A színház a 2024/2025-ös évadban jegy- és bérleteladásainak száma 123 941 db volt bruttó 625 338 177 Ft értékben. Az évad összesen, 412 előadást tartalmazott.

Közgyűjteményi intézmények

Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum

Szervezeti egységeként 8 állandó gyűjteményi kiállítást és 1 időszaki kiállítóhelyet, valamint 3 többfunkciós közösségi teret működtet a Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum.

Megyei hatókörű városi múzeumként biztosítja a kulturális örökség helyi védelmének a megye területére kiterjedő ellátását, teljesíti a megye és megyei jogú városok gyűjtőterületi feladatait, mely öt muzeológiai szakterületet (képző- és iparművészet, helytörténet, régészet, irodalomtörténet, néprajz) ölel fel. Ellátja a képzőművészeti műalkotásokkal és műgyűjteményekkel kapcsolatos muzeális feladatokat és szolgáltatásokat.

Állami feladatai keretében vagyonkezelője a tevékenység ellátásához szükséges vagyonnak, gyűjtőterületén elvégzi a megelőző és mentő feltárásokat, valamint a kapcsolódó régészeti szaktevékenységeket, vezeti a régészeti lelőhelyek szakmai nyilvántartását és arról adatokat szolgáltat, a régészeti leletet vagy lelőhelyet az örökségvédelmi hatóságnak bejelenti, részt vesz a régészeti emlékek és a műemlékek vissza nem építhető vagy a helyszínen meg nem őrizhető elemei muzeális intézményben történő elhelyezésében.

Szakértőként részt vesz a régészetileg védett területek ellenőrzésében, gyűjtőkörében szakmai tanácsadást folytat, koordinálja és segíti a muzeális intézmények szakmai együttműködését, szerepet vállal a helyi szellemi kulturális örökség védelmében, muzeológiai, múzeumpedagógiai, képzési és restaurálási szakmai-módszertani központként működik. A múzeum számos műalkotást őrző, nagy értékű képzőművészeti gyűjtemény birtokosa. Főbb székhelyi alapfeladata e gyűjtemények kezelése (Radnai Béla-, Vasilescu János-, Váczy Péter-, Kovács Margit-, Borsos Miklós-, Madách-, Cziráki Lajos-, Abád-Hauser-, Petz-gyűjtemény, Fruhmann F. Antal hagyatéka, Timaffy-hagyaték és a múzeum saját gyűjteményei), azok feltárása, dokumentálása, kiállítása, valamint a helyi képzőművészeti alkotóműhelyek munkájának segítése.

Az intézmény a város kulturális intézményeivel együttműködve társművészeti programokat valósít meg. Képzőművészeti albumokat, tudományos dolgozatokat, leporellókat készít és forgalmaz, tematikus tárlatvezetéseket ismeretterjesztő előadásokat tart, gyermekmúzeumi programokat, családi

múzeumlátogatásokat, nyári táborokat, művész-közönség találkozókat szervez, múzeumbarát kört működtet, mentora a győri képzőművészek alkotóközösségeinek.

Az intézmény alapfeladati körében a megye területén ellátja a régészeti szakfeladatokat.

Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér

A Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér a központi könyvtáron túlmenően 7 fiókkönyvtárat és 1 közművelődési intézményegységet működtet. A megyei hatókörű könyvtár a megye területén állami feladatként ellátja a kötelespéldányokkal, a digitalizálással, a gyűjteményét feltáró elektronikus katalógus építésével kapcsolatos feladatokat, szervezi és szolgáltatásokkal segíti a települési könyvtárak együttműködését és a megye nemzetiségi lakosainak ellátását.

Szervezi a könyvtárak statisztikai adatszolgáltatását, végzi az iskolán kívüli könyvtári továbbképzést és szakképzést, működteti a Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszert. A települési önkormányzatok számára – különös figyelemmel a kistelepülésekre – nyilvános könyvtári szolgáltatásokat nyújt, koordinálja könyvtárfejlesztésüket és minősítésük előkészítését, részt vesz az Országos Dokumentumellátási Rendszer (ODR) együttműködésében. 2021. január 1-jétől jogszabályi kötelezettségnek eleget téve regionális feladatellátásra is hivatott.

A győrieket 1898-tól szolgálja városi könyvtár. A Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér, mint általános gyűjtőkörű, nyilvános közkönyvtár, székhelyi feladataként mindenki számára elérhetően szolgálja a város lakosságának információs és művelődési igényeit, az általa felhalmozott és a számára elérhető dokumentumokat és információkat. Közösségi Térként kulturális programkínálatával a szabadidő hasznos eltöltésének és a közösségi életnek meghatározó helyszíne.

A könyvtár közművelődési színterei az egyes városrészekben „kultúr-szigetként" szolgálják a lakókörnyezetben élők mindennapi művelődését és közösségi életét. Az ország egyik legjelentősebb könyvszakmai rendezvénye az immár másfél évtizedes Győri Könyvszalon, mely a könyvek és az olvasás barátai számára a könyvkiadók kínálatán túl számos az irodalomhoz kötődő művészeti ág jeles előadóinak műsorát is programjába illeszti és ajánlja. Az ily módon „összművészetivé" váló rendezvény fő szervezője, megvalósítója és házigazdája a Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér.

Győr Megyei Jogú Város Levéltára

Az intézmény 1993-ban került megalapításra, mely a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény szerinti – nem kötelező helyi önkormányzati feladatként – levéltári tevékenységet végez. Alapfeladataként 1600-tól őrzi a város történelmi iratanyagát, mely a törökkor utáni teljes iratanyagot jelenti. Magániratok, közokiratok, városépítészeti dokumentumok,

egyéb iratok alkotják az állományt. Gyűjtési körébe tartoznak a törvényekben előírt azon iratanyagok, melyekről hivatalos eljárásban felhasználható, hiteles igazolásokat, másolatot adhat ki, kötelező érvényű iratkezelési szabályzatot készít, kötelezett a keletkezett, jogszabályokban meghatározott iratanyagok átvételére, selejtezésére, megőrzésére, állományvédelmére, kutathatóvá tételére. E tekintetben a levéltár „hatósági", közéleti, állampolgári szolgáltató, tudományos kutató, ismeretterjesztő és kiadói feladatkört lát el.

Az intézmény közművelődési tevékenységét elsődlegesen a tudományos ismeretterjesztés, a honismereti és helytörténeti kutatások segítése, eredményeinek publikálása, várostörténeti kiadványok megjelentetése alkotja.

Állandó résztvevője a Győri Könyvszalonnak, ahol saját programokkal mutatkozik be.

A Magyar Nemzeti Levéltár Győr-Moson-Sopron megye Győri Levéltárával és a Győri Egyházmegyei Levéltárral évente közösen megrendezik a Győri Levéltári Napot. Győr múltjához kötődő események és személyek emlékére tudományos konferenciákat, emlékülséseket és kiállításokat rendez, emlékkönyvet ad ki. Kiállítási anyagok kölcsönzésével segíti oktatási intézmények állami és nemzeti ünnepségeinek, megemlékezéseinek megrendezését.

Az intézmény 3000 iratfolyómétert meghaladó anyagot őriz. Az egykori építészeti tervező intézetek (GYŐRITERV) iratai – mintegy 1500 iratfolyóméter – a város szempontjából értékes, pótolhatatlan dokumentációt tartalmaznak.

Rendezvények

A fesztiválok megvalósítói jellemzően az Önkormányzat Kulturális Osztálya és az Önkormányzat fenntartásában működő kulturális intézmények feladatmegosztás alapján; az egyes művészeti ágakhoz kapcsolódó, illetve azt bemutató események gazdái pedig az adott művészeti ág tekintetében kompetens művészeti intézmények.

Győr elismerve a hagyományos, populáris tematikájú és műfajú fesztiválok szabadtéri eseményeinek fontosságát is, fokozott és megkülönböztetett figyelmet kell fordítani az egyediségükkel markánsan győri, magas színvonalú, idegenforgalmilag számontartott, jelentős közönségvonzerővel bíró fesztiválok jövőjére.

Nemzetközi ismertséggel büszkélkedhet a Győri Balett szervezésében megvalósuló Győri Táncfesztivál és Gyermek Táncfesztivál, valamint a Vaskakas Bábszínház által szervezett Győrkőcfesztivál.

Jelentős látogatót vonzanak a már hagyományosnak mondható, évek óta nagy sikerrel megrendezett programok, a Barokk Esküvő, Szent László Napok, Győri Bornapok és az Advent Győrben.

A Győri Könyvszalon 2001 óta a vidék legnagyobb könyves rendezvénye; többféle korosztályt, társadalmi réteget megszólítva érzékenyen reagál a könyvpiac újdonságaira, figyelemmel kíséri és bemutatja a régió irodalmi értékeit, színvonalas programokat kínálva egy teljes hétvégére a könyvek világába invitálja a közönséget. Komplex kulturális esemény, melynek középpontjában az irodalom áll.

A nagyrendezvények része a tömegeket vonzó szabadtéri élőzenés koncertek, mely jellemzően a nyári fesztiválszezont színesíti.

A fentiekben bemutatott kulturális intézmények pénzügyi-gazdasági feladatait a Kulturális Pénzügyi-Gazdasági Szolgáltató Központ látja el.

Xantus János Állatkert

A győri állatkert a Xantus János Állatkert Közhasznú Nonprofit Kft. fenntartása alatt működik. Az állatkertek szerepe jelentősen átalakult a rendszerváltás óta Magyarországon. A fajmegőrzés, fajmentés és a génállomány megőrzése mellett a tudományos ismeretterjesztés és a művészeti jellegű programok is megjelentek a programban a törvényi előírásoknak megfelelően. A győri állatkert az utóbbi tíz évben nagyívű fejlesztéseken esett át, ami jótékonyan hatott az országos ismertségére és a látogatottságára egyaránt. A fejlesztések folyamatosak. Külön kiemelendő az aktív turisztikai programcsomag keretében megvalósuló ökoturisztikai fejlesztés, interaktív bemutatók létrehozása a környezetünkben élő rovarok fontosságának megismertetésére.

Sportélet

Győrben a versenysport rendkívül széles palettája elérhető, több mint 40 sportágban versenyeznek sportolók. Többségében egysportágas sportszervezetek működnek a városban, a multisportágas több szakosztályos egyesületek tekintetében a város három jelentős egyesülettel bír, ezek a 2012-ben újra megalakult **Győri Atlétikai Club** és a **Széchenyi István Egyetem Sportegyesülete**, valamint a 14 szakosztállyal megalakult **RÁBA ETO Győr Sportegyesület**.

A **Győri Úszó Sportegyesület** mind a hazai, mind pedig a nemzetközi élmezőnyben bizonyított.

A **Győri Vízisport SE** a kajak-kenuban 360, a vízilabdában 200 és a szinkronúszásban 60 versenyző képzését szervezi, irányítja.

A csapatsportok győri zászlóshajója az **Győri ETO Kézilabda Club**, mintegy két évtizede a hazai és nemzetközi női kézilabdázás kiemelkedő szervezete. Eredményessége olyan „brandet" képvisel, amely mára Győr stratégiai márkaépítésének kiemelt szereplőjévé emelte nemcsak a sportban, hanem szélesebb értelmezésben a kultúra-, a településmarketing rendszerében, a városmárka építésében is. Kosárlabdában a legmagasabb osztályban szintén egy női csapat, az ***Uni Győr*** kosarasai játszanak.

Labdarúgásban pedig a **ETO FC Győr** és **Gyirmót FC Győr** csapatai sportolnak magas szinten a városban.

A kulturális rendezvények mellett számos magasrangú sportrendezvénynek adott otthont a város. 2025-ben a Mosoni-Duna és a Rába összefolyásánál került megrendezésre a ICF Kajak-Kenu Maraton Világbajnokság, 2017-ben Győrben került megrendezésre a XIV. nyári Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztivál, az EYOF. Az EYOF lebonyolításához megépített Olimpiai Sportparkban került megrendezésre Judo Európa Kupa, U18 Atlétikai Európa Bajnokság, U23 Tornász Világbajnokság, az Audi Aréna Győr adott helyet a Kézilabda Európa Bajnokságnak 2014-ben, és a Kosárlabda Európa Bajnokságnak 2015-ben. 2025. Évben megerendezésre került Győrben a Kajak-Kenu Világbajnokság és a Mazsorettsport Világbajnokság is. Az Önkormányzat szervezésében többek között úszás, futás, birkózás, judo, atlétika sportágakban számos ifjúsági Európa és világbajnokság is megrendezésre került.

Összefoglalás

Győr városának **oktatási kínálata nagyon széles**, iskolavárosi jellege és a város határain túlról érkező beiskolázottak aránya, az erős agglomerációs kapcsolatok miatt már az alapfokú oktatásban is magas. A **középfokú oktatásban tanulók közel fele Győrön kívüli településekről jár be**, és az agglomerációs folyamatokat figyelembe véve ez a jövőben még tovább emelkedhet. Az egyetemi fejlesztések Győr Révfalu mellett további városrészek arculatát és működését is befolyásolják a jövőben.

A **háziorvosok elöregedése** problémát jelenthet a praxisok jövőbeni betöltését tekintve. Ami a járóbeteg ellátást és **a kórházi ellátást illeti, Győr szerepe kiemelkedő**; nem csak a város, hanem bizonyos esetekben a város tágabb térségének, sőt régiójának ellátása is itt történik. A győri Petz Aladár Egyetemi Oktató Kórház (valamint magánszolgáltatók) megfelelő színvonal és állandónak mondható kapacitások mellett látják el e feladatokat, ugyanakkor a koronavírus-járvány kezelése itt is komoly kihívást jelentett. A COVID-19 **járvány miatt lecsökkent a személyes orvos-beteg kapcsolatok száma**, azonban egyre nagyobb szerepet kap a telemedicina.

A kisgyermekek **bölcsődei ellátása terén kellő mértékű kapacitások állnak rendelkezésre**, ami a gyerekszámok stagnálásával várhatóan hosszútávon is kielégítő lesz. Ezzel szemben az **időseknek nyújtott szociális alapú szolgáltatások már most nagyon nagy mértékben kihasználtak**.

A **közművelődési, kulturális szervezetek, intézmények tekintetében Győr megfelelően ellátott**, látogatottság szempontjából pedig a koronavírus éveit megelőzően növekvő tendencia volt. A győri identitást és a külső látogatók számára kínált imázst megerősítik a város történetét, az egyes városrészek helytörténetét bemutató kiállítások.

Ami a győri sportéletet illeti a városban jelentős mértékű a versenysport megjelenése: csapatsportok, atlétika, kosár és labdarúgás, de legmarkánsabban a kézilabda jelenik meg, amely a város sporthírnevét méltán öregbíti.

Esélyegyenlőség biztosítása

Az esélyegyenlőség biztosításának alapköve a városban a Helyi Esélyegyenlőségi Program (röviden GYMJV HEP 2023-2027) elkészítése és megvalósítása. A társadalmi esélyegyenlőséggel kapcsolatos kérdések és problémák összefüggenek egymással, ezért a hátrányos helyzetű emberek társadalmi részvételének javítása érdekében komplex helyzetfeltárásra és beavatkozásokra van szükség. Nagy jelentősége van a foglalkoztatási, a lakásügyi, az oktatási, az egészségügyi, a közbiztonsági és az esélyegyenlőségi problémák kezelésének, amelyben a hatékonyság és sikeresség érdekében minden érintett szereplő bevonása szükséges. A GYMJV HEP 2023-2027 megvalósításában az Önkormányzaton kívül kiemelt szerepe van a szociális szolgáltatást nyújtó szervezeteknek, a munkaügyi központnak, a rendvédelmi szerveknek, a civil szervezeteknek, a nemzetiségi önkormányzatoknak, valamint a hátrányos helyzetű csoportok érdekvédelmi szervezeteinek.

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata a Helyi Esélyegyenlőségi Program (2023-2027) elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- „az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet, valamint
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket” (GYMJV HEP 2023-27: 12).

A GYMJV HEP 2023-2027 Helyzetelemző részének elsődleges célja számba venni a 321/2011 (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók (romák, mélyszegénységben élők, gyermekek és fiatalok, nők, idősek, fogyatékossággal élők) számát és arányát, valamint helyzetét a településen. Emellett cél a célcsoportokba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat. Továbbá fontos meghatározni ezen csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, amelyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód biztosítása érdekében. A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP IT tartalmazza. A HEP IT elkészítése során cél a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása érdekében. További cél meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt. Szintén célként kerül meghatározásra annak az együttműködési rendszernek a felállítása, amely a programalkotás és

végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

Mélyszegénységben élők és a romák helyzete

A célcsoporthoz tartozók helyzetének vizsgálata során láthatóvá vált, hogy ezen családok és személyek hátrányait nem csak jövedelmük alacsony volta okozza, hanem **társadalmi problémáik, kihívásaik összetettsége**. A csoportra jellemző alulfoglalkoztatottság részben alacsony iskolai végzettségükre vezethető vissza, amely többek között a korai iskolaelhagyásra, a lányok esetében pedig sok esetben a roma hagyományok (a nők elsődleges feladata a gyermekvállalás, a háztartás vezetése), és a részben élethelyzetükből fakadó társadalmi-pszichés problémák (szenvedélybetegségek, kábítószerfüggőség stb.) az okai, de hiányoznak azon munkaalkalmak is, amelyekben ezen csoporthoz tartozókat foglalkoztatni tudnák. A foglalkoztatás terén további problémát jelent a gazdaságilag inaktív csoportok azonosíthatatlansága, akik pedig potenciális munkaerő-tartalékként a helyi vállalkozások rendelkezésére állhatnának. Sok esetben az alap- és középfokú oktatásból való lemorzsolódás akadályozza meg, hogy a célcsoport tagjai képzett munkavállalóként jelenhessenek meg a helyi munkaerőpiacon.

A korábbi HEP-ben beazonosított problémák egy része fennmaradt, más része átalakult, néhány esetben újabb jellemzőkkel bővült. Az első a felnőttek kábítószer-használatát csökkentő programok kidolgozása volt, ami mára annyiban módosult, hogy a fiatalok is érzékelhetően szélesebb körben élnek a szerhasználattal, s nyíltan vásárolják a kábítószert a közterületen, főleg Újvárosban. A szakemberek szerint ezek a szerek kétes összetételű, életveszélyes, olcsó próbaanyagok. Ennek folyományaként erősebb, határozottabb, látható a rendőri, polgárőri jelenlét Újváros területén. Szintén felvetődött a korábbi vizsgálat során a roma ügyfelekkel kapcsolatba kerülő szakemberek képzése, amely igény részben továbbra is fenntartható elvárás. A 2018-as elemzésben a célcsoportokkal kapcsolatban álló intézmények közötti információáramlás hiányosságait kiküszöbölendő interprofesszionális jelzőrendszer kialakítása volt megjelölt cél, amely részben megvalósult. Enyhe hiányosságokat a szakemberhiány és az anyagi korlátok, valamint a hatáskörök jelentenek. Erre példa, hogy a rendőrség nem kellő hatékonysággal reagál olyan bejelentésekre, amelyek a kábítószer-kereskedelemre vonatkoznak. Végül egy mentorhálózat kiépítését is megjelölte az előző kutatás; olyan, a roma népesség alacsony iskolai végzettségből fakadó alul-foglalkoztatottságának okait megelőző rendszer kialakítását, amely elsősorban a roma fiatalok oktatási rendszerből való idő előtti kihullását fékezné meg, s célként az álláskereséshez szükséges ismereteket sajátíthatnák el. Mára ez annyiban egészült ki az elmúlt években felhalmozott tapasztalatok alapján, hogy a szakképzettség vált elvárássá. A szakképzettséggel rendelkezők ugyanis kedvezőbb élethelyzetben élnek, mint az azzal nem rendelkező kortársaik. Az iskolázottság foglalkoztatottsághoz vezet, az pedig erősebb társadalmi felelősségvállalást eredményez,

és csökkenti a mélyszegénység újratermelődésének esélyét. Átgondolandó továbbá olyan munkaszervezés megvalósítása, ami váratlan események előfordulásakor nem terheli túl a rendszert. Erre példa a COVID-19 járvány idején vagy az ukrajnai menedékkérők esetében a szociális és egyes egészségügyi szolgáltatásokat igénybevevők megnövekedett, olykor kezelhetetlen száma.

A gyermekek helyzete, gyermekszegénység

A Helyi Esélyegyenlőségi Program 2018-2023 között négy fő problémát azonosított a gyermekek és fiatalok célcsoportját tekintve: az autista gyermekek és fiatalok növekvő számát, az SNI (Sajátos Nevelési Igény) és BTMN (Beilleszkedési, Tanulási és Magatartási Nehézség) kategóriákba besorolt gyermekek és fiatalok növekvő számát, a gyermek- és ifjúsági közösségi terek hiányát, valamint a Győr-Újvárosi gyermekek és fiatalok növekvő droghasználatát. A fenti négy probléma tekintetében több előrelépés is történt a városban: egyrészt az integrált napközbeni ellátások fejlődése tapasztalható volt például a bölcsődei férőhelyszámok növekedésében, és csökkent a kifejezetten gyógypedagógiai csoportok száma az óvodai ellátásban. Ezek mellett a gyógypedagógiai oktatás és nevelés minden iskolában integráltan valósult meg, és a speciális iskolákban növekvő létszámszükségletet ki tudták elégíteni, a Tanoda intézménnyé fejlődött és egyre több gyermek ellátására vállalkozott. Egyre több közösségi tér születik a városban, egyre több közösségi programmal együtt, és az említetteken kívül szünidei prevenciós programok, kerekasztalok valósulnak meg a drogabúzus visszaszorítása érdekében.

Az elmúlt évek azonban olyan krízishelyzeteket teremtettek (COVID-19), melyekre egyik szolgáltatás sem volt felkészülve, de amelyek minden ellátást - legyen szó köznevelési, szociális/gyermekjóléti vagy egészségügyi - elértek. A COVID-19 járványhelyzet hatásai mind a szolgáltatások (köznevelés, bölcsőde, gyermekek átmeneti gondozása, gyermekek átmeneti otthona, védőnői és gyermekorvosi szolgáltatás, óvodai és iskolai szociális segítés), mind a gyermekek célcsoportja esetében komoly hatást fejtettek ki. Közben a családokban megnőtt a feszültség az összezártság, vagy sokak esetében az anyagi-egészségügyi nehézségek miatt, ami a bántalmazások, konfliktusok kiéleződését és gyakoribbá válását eredményezte. Ezek a problémák aztán a CSGYK Alapszolgáltatási Csoportjánál csapódtak le. A másik krízis, ami a 2022-es évben következett be, a rezsiárak emelkedése. A legtöbbször a fűtés alapját adó gázárak oly mértékű emelkedése következett be, mely a szociális és gyermekjóléti/gyermekvédelmi intézményeket, egészségügyi szolgáltatásokat, valamint köznevelési szolgáltatásokat veszélyeztette.

A nők helyzete

A HEP helyzetelemző része **négy problématerületet** határozott meg a nők esetében.

1) Munkaerőpiac nőket érintő elemei Győr városa évtizedek óta a munkaerőpiac fejlődése szempontjából kiemelt település, a győri álláskeresők alacsony száma a helyi munkaadók számára munkaerőhiányt teremtett, aminek következtében a Győrben megtelepedett cégek elsőként az ország más településeiről, majd külföldről próbálnak plusz munkaerőhöz jutni.

Tekintettel a városban megtelepedett cégek profiljára, a kínált állások túlnyomó többsége olyan, aminek betöltésére főként férfiakat várnak. A családegyesítés céljából a városba érkező nők elhelyezkedése és integrációja már sokkal problematikusabbnak mondható folyamat. A városban jelentős, a fentiekben felsorolt civil és önkormányzati erőforrások biztosítják a nők munkaerőpiaci integrációját, adott esetben reintegrációját. Az erőforrás tehát adott, csupán a helyi sajátosságoknak megfelelő belső migrációs gond kezelésére szükséges speciális programot kidolgozni és működtetni. Külön kiemelendő ezen csoportok közül a városba érkező és itt munkát szerezni kívánó külföldiek csoportjainak problémaköre, illetve ezen belül speciális esetként a külföldről érkező nők munkaerőpiaci helyzete, amennyiben tartózkodásukat hosszabb ideig tervezik a városban.

2) Lakhatási problémák: A munkaerőpiac működése hatással van a lakhatásra is. A munkaerő-piaci kínálat által meghatározott szakmák többségében főként férfiakat fogad a város, akiknek elhelyezéséről legtöbb esetben maga a munkáltató gondoskodik fizető magánszállásokon, munkásszállásokon, vagy több munkatárs bérel albérletet közösen. Amennyiben a munkavállaló családja családegyesítés céljából a munkavállaló után költözik, úgy számukra a lakhatás megoldása problematikus, mivel a város ingatlanpiaci helyzete (lakásárak, albérletárak) ezt jelentősen megnehezíti. Különösen problémás ebből a szempontból az egyszülős családok helyzete.

3) Bántalmazás: Egy győri krízisambulancia létrehozásának igénye minden HEP felülvizsgálat esetén felvetésre kerül. A krízisambulancia létrejöttét az elmúlt öt évben a CSGYK esetkezelésében megjelenő, családon belüli bántalmazásos esetek növekedése indokolta, amit a járványidőszakban megerősítettek a Győri Rendőrkapitányság és a bűnügyi statisztikák beszámolói is. Regionális krízisambulancia az Ökomenikus Segélyszervezet hálózatában Mosonmagyaróváron, a Pápai Sarokkő Baptista Gyülekezet működtetésében működik Győr városához a legközelebb. Az Emberi Erőforrások Minisztériuma EFOP-1.2.5-16 jelű, Biztos Menedék elnevezésű pályázatán, amely krízisambulanciák létrehozását támogatja, elindult a Szt. Cirill és Method Alapítvány is, de pályázata sikertelen volt. A bántalmazás és a lakhatási problémák együttes kezelésekor kell szembesülni a bántalmazott nők reintegrációja során a hosszabb távú lakhatás és ellátás lehetőségei megteremtésének problematikájával is. A Mosonmagyaróváron létrehozott, Pápai Sarokkő Baptista Gyülekezet által üzemeltetett két lakásban a családi erőszak elől menekülő családok 4-4,5 évig tartózkodhatnak. Ottlétük alatt a lakók további szakmai – jogi, pszichológiai és szociális segítséget kaphatnak, amennyiben azt igénylik. A fenti szolgáltatás kihasználtsága nagy valószínűséggel hamar eléri a maximális szintet,

így a jövőben a megyeszékhelyen várhatóan szükség lesz a már itt működő Családok Átmeneti Otthonát ilyen szolgáltatással bővíteni.

4) Programok, szolgáltatások: A programok és a szolgáltatások áttekintése kapcsán jól látható, hogy a nőkkel kapcsolatos programok hullámszerűen jelennek meg és követik egymást illeszkedve a pályázatok által előírt megvalósítási tervhez. Ennek következtében vannak olyan időszakok, amikor az adott szolgáltatás vagy programsorozat nem elérhető, nem szerveződik, máskor párhuzamosságok érzékelhetők a programok megvalósításakor. A programok összecsúszására volt példa a járványidőszak végzetével is. A pályázati időszak lezárultával vagy sokkal szerényebb módon folytatódnak a programok, vagy teljesen el is halnak. A bevált programelemek hátteréül szolgáló források megteremtésével állandósíthatók lennének olyan kezdeményezések, amelyek fontossága és fenntarthatósága indokolt hosszabb időtávon is.

Az idősek helyzete

Az idősek helyzetét tekintve legjelentősebb kihívások, és az ezekre reagáló fejlesztési lehetőségek az alábbiak voltak 2023-ban (GYMJV HEP 2023-27):

5. táblázat: Az idősek helyzetével, esélyegyenlőségével kapcsolatos főbb problémák és fejlesztési lehetőségek, Forrás: GYMJV HEP 2018:160.

Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Kapacitáshiány az idősek házi gondozásában	A házi segítségnyújtáshoz kapcsolódó tárgyi feltételek további javítása a szolgáltatásszervezés, a gondozottakhoz való eljutás lehetőségeinek fejlesztése
Megváltozott gondozási igények a nappali ellátásban, a demens idősek számának növekedése	Csoportok kialakítása demenciával élők számára, az ellátás feltételeinek megteremtése több idősklubban
Férőhelyek elégtelen száma a bentlakásos ellátásában	Otthon kialakítása demenciával élők számára
Kapacitásproblémák a háziorvosi ellátásban	A háziorvosi körzetek felülvizsgálata, az aránytalanságok csökkentése
Lakhatási problémák	Nyugdíjas garzonlakások számának bővítése, lehetőség biztosítása a nagyméretű lakásokban egyedül élő idősek számára kisebb lakásba való költözésre
Az idősek közösségi tevékenységének, integrációjának erősítését célzó programok és az azokon részt vevők számának csökkenése	A programokról szóló információk széles körben való terjesztése, az eljutás feltételeinek javítása

A fogyatékkal élők helyzete

A fogyatékkal élők helyzetét tekintve legjelentősebb kihívások, és az ezekre reagáló fejlesztési lehetőségek az alábbiak voltak 2023-ban (GYMJV HEP 2023-27):

6. táblázat: A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége, Forrás: GYMJV GYMJV HEP 2023-27

Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
A fogyatékkal élők nappali ellátására egyre nagyobb igény van, problémát jelent az oktatási intézményekből kikerülő fogyatékkal élő fiatalok napközi otthonban való elhelyezése az intézmények maximális kihasználtsága miatt. Az átmeneti gondozás hozzáférése is rendkívül szűkkörű, nagyobb igény lenne rá. Továbbá problémát jelent az idősebb, a negyvenes, ötvenes korcsoportba tartozó sérültek családon belüli gondozása, sok esetben a szülők már életkoruk, egészségi állapotuk miatt egyre kevésbé tudják vállalni ellátásukat.	A nappali ellátás férőhelyeinek bővítése, illetve a sérülés súlyossága és a társult problémák súlyossága alapján az ellátás további differenciálása. Az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény kapacitásainak kibővítése. Az otthonápolást segítő házi segítségnyújtás kereteinek bővítése, illetve a személyi asszisztencia szolgálat kiépítésének támogatása.
Információhiány, elérhető információk nem naprakészek.	Információhoz jutás segítése, naprakészség biztosítása,
Fogyatékosságban érintett személyek, családok körében „magára hagyottság”, elveszettség érzése.	Érintett családok, személyek nagyobb mértékű mentális és információs támogatása, gondozási mentor szolgálat kialakítása.
Kevés, esetleg téves információk a fogyatékossággal élőkről.	Nagyobb fokú nyilvánosság biztosítása, szemléletformálás.
Akadálymentesítés problémái, hiányosságok: bár az elmúlt időszakban jelentős fejlődés tapasztalható, még mindig nem teljesül számos területen a sérült emberek egyenlő esélyű hozzá férése.	Akadálymentesítés folytatása, kiterjesztése minden fogyatékossági csoportra (pl. súlyosan halmozottan hátrányos személyek, autizmus spektrumzavarral küzdők szükségleteinek figyelembevétele); csak használható akadálymentesítési megoldások elfogadása.
A fogyatékossággal élő emberek számára nehezített a nyílt munkaerőpiacra történő	A fogyatékossággal élő emberek munkához jutásának ösztönzése, támogatása, a 2022 nyarán

bekerülés, megfelelő jövedelmek hiányában hiányt szenvednek szükségleteik ellátásában, kedvezőtlen jövedelmi viszonyok között élnek.	központilag megszüntetett támogatott foglalkoztatási szolgáltatás vagy ahhoz hasonló szolgáltatás biztosításának felvállalása; másrészt a védett foglalkoztatást nyújtó cégek, szervezetek támogatása pl. az önkormányzat és az önkormányzat fenntartásában működő intézmények általi termékmegrendeléssel. Továbbá a nyílt munkaerőpiac cégeinek ösztönzése a fogyatékos személyek foglalkoztatására, szemléletformálással, vagy egyéb módon, pl. „Fogyatékos barát cég" minősítés létrehozásával, ehhez valamilyen „juttatás, kiváltság" kapcsolása.

Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Győr társadalmi fenntarthatóságának kulcsszereplői a civil szervezetek, amelyek tevékenysége a lakosság széles rétegeit lefedi. A KSH 2024-es adatai alapján a civil szervezetek száma Győrben 672 db volt, míg a nonprofit szervezeteké 759 db.

Az Önkormányzat célja, hogy fenntartsa szoros szakmai kapcsolatát a megyei szinten működő Civil Közösségi Szolgáltató Központtal (röviden: CKSZK), mely tanácsadással, tudás- és információátadással, honlapüzemeltetéssel, adatbázisépítéssel, és további, mindennapi működést támogató szolgáltatásokkal (pl. rendezvényhelyszín-biztosítás, önkormányzati párbeszéd elősegítése) erősíti a civil szervezeteket. A CKSZK tevékenységei közé tartozik továbbá, hogy ötévente felülvizsgálja Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Civil Koncepcióját.

A 2025-2030 közötti időszakra vonatkozó Civil Koncepcióhoz készült felmérés 102 szervezet önkéntes részvételével készült, melynek 77,5%-a egyesület, 20,6%-a alapítvány, 1,9%-a pedig szövetség volt. A válaszadók között a Győrben bejegyzett civil szervezetek 28,4 %-a megyeszékhelyen, 37,2%-a községben, a fennmaradó 31,4%-a városban, 3%-a egyéb településen működtette székhelyét. A szervezetek 36,3%-a településszintű hatáskörrel bírt, 18,6%-a több települést érintett, 14,7%-a regionális és 7,8%-a országos hatókörű.

Főállású alkalmazottat a mintában résztvevők döntő többsége, azaz 78,4%-a nem, 10,8%-a egy főt foglalkoztatott. A részmunkaidős foglalkoztatás arányaiban hasonló volt: 88,2% nem foglalkoztatott

alkalmazottat, míg 4,9% 1 főt. Ez összefüggésben áll a bevételi lehetőségek korlátozottságával, mely a válaszadók 80,4%-ának a megbízási díjjal történő foglalkoztatást sem engedik meg, ehelyett önkéntesek bevonásával próbálják közösségi programjaikat, rendezvényeiket lebonyolítani. A Civil Koncepcióhoz készült felmérés alapján megállapítható, hogy azon civil szervezetek tudnak alkalmazottakat fogadni, melyek normatív kormányzati támogatásban részesülnek, vagy EU-s és egyéb pályázati támogatásból szerzik bevételüket.

A felmérés külön vizsgálta az Önkormányzat és a civilek kapcsolatát. A válaszadók többsége (53%-a) a költségvetésből pályázati célra elkülönített támogatáson keresztül került kapcsolatba az Önkormányzattal. 31%-nak volt lehetősége közös pályázaton vagy rendezvényen részt venni, 11%-át az önkormányzat kereste meg, 16% feladatot kapott, 26% pedig közcélú feladatvállalásából adódóan került kontaktusba. Anyagi támogatást 33%, infrastrukturális támogatást 8% kapott. A felmérésből kirajzolódik, hogy a szervezetek igénylik, hogy a véleményüket az Önkormányzattal megoszthassák, ugyanakkor a 16%-nak semmilyen kapcsolata nem volt az Önkormányzattal.

A kérdőív alapján egyértelműen az anyagi segítségnyújtásra van a legtöbb civil szervezetnek szüksége (85%). Az adatok alapján technikai infrastruktúra-fejlesztésre (38%) és a működési feltételek (helyiség) biztosítására (54%) is lenne igény és szükség. A minta 78,4%-a részt venne az újjászerveződő civil érdekegyeztető, érdekképviseleti csoportok munkájában.

A Civil Koncepció a felmérés eredményeire támaszkodva stratégiai irányként jelöli ki a szervezetfejlesztést, képzések szervezését, együttműködő hálózatok kialakítását, fiatalok bevonását, valamint az önkormányzati és for-profit partnerségek erősítését. Ezen felül előirányozza egy Civil Ház létrehozását, mely irodabérléssel, infrastruktúrával, inkubációval, rendezvényterem-biztosítással, székhelyszolgáltatással és adminisztratív támogatással járulna hozzá a helyi civil ökoszisztéma erősítéséhez és fenntartásához (Civil Koncepció, 2025).

2.1.7 A TELEPÜLÉS GAZDASÁGA

A település gazdasági súlya, szerepköre

Győr gazdasági súlyának és szerepkörének bemutatásakor egyaránt törekvés volt a vármegyén és országon belüli helyzetének, szerepének bemutatására; ez utóbbi kapcsán több esetben is az ország többi megyeszékhelyével, megyei jogú városával, illetve Budapesttel vetettük össze gazdasági értékeit.

A város fejlődésének motorja a külföldi befektetések és a hozzájuk kapcsolódó helyi vállalkozások. Győr telekommunikációs, közlekedési és logisztikai infrastruktúrája, valamint oktatási és életszínvonala miatt kedvelt **befektetési célpont a hazai és külföldi vállalatok között**. A város piaci igényekhez igazodó oktatási rendszerrel, valamint évszázados hagyományokra visszatekintő ipari kultúrával rendelkezik.

A HVG TOP 500 rangsora szerint 2025-ben **Magyarország 500 legnagyobb vállalata** közül 20 a vármegyében működött, az alábbi sorrendben:

1. Audi Hungaria Zrt. (3.)
2. SMR Automotive Mirror Technology Bt.(70.)
3. E.On Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt. (119.)
4. Dana Hungary Kft. (139.)
5. Wuppermann Hungary Kft. (195.)
6. Horváth R+K Kft. (196.)
7. Heineken Hungária Sörgyárak Zrt. (238.)
8. Új Ház Zrt. (268.)
9. Alcufer Kft. (269.)
10. Velux Magyarország Kft. (293.)
11. Nemak Győr Alumíniumöntöde Kft. (295.)
12. Agrofeed Kft. (340.)
13. Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zrt. (378.)
14. BOS Automotive Products Bt. (389.)
15. RESRG Automotive HU Kft. (volt Rehau) (399.)
16. Rába Járműipari Holding Nyrt. (403.)
17. HBPO Automotive Hungária Kft. (406.)
18. Leier Hungária Építőanyaggyártó Kft. (417.)
19. E.On Gazdasági Szolgáltató Kft. (433.)
20. Sick Kft. (446.)

A 20 TOP vállalkozás összes árbevétele 2025-ben 5 388 milliárd forint volt, melynek 71%-a, vagyis 3 848 milliárd forint a győri Audi Hungária Zrt.-hez köthető, amely több mint tíz éve Magyarország egyik legnagyobb cége. A TOP 20 vállalkozás közül az Audival együtt összesen **12 található Győrben**.

Ahogy a megye, úgy Győr **húzóágazata** is a **járműipar**. A járműipar a hazai gazdaság fontos alappillére. Győr és térsége ezen a területen évszázados tapasztalatokkal, hagyományokkal rendelkezik. Győr erős gazdasági pozíciója az Audi Hungaria Zrt. 2012. júniusban, illetve a következő hónapokban egyes beszállítói által az **Ipari Park**ban üzembe helyezett, a megépített **logisztikai park**nak, valamint a következő évekre jelzett új fejlesztéseknek is köszönhető.

A város gazdasági erejét a **helyi iparűzési adóbevétel** is érzékelteti. Győr helyi adó bevétele 2016 és 2024 között 72%-kal emelkedett, amelynek legjelentősebb részét (79%-át) az iparűzési adó teszi ki. Az helyi iparűzési adó mértéke 2018-ban 1,8%-ról 1,6%-ra csökkent, ami kismértékben csökkentette az

ebből származó bevételt, azonban még így is jelentős mértékű. A koronavírus-járvány éveiben az iparűzési adóbevételek nem csökkentek jelentős mértékben, az egyéb adóbevételekben tapasztalható hiány főként az átengedett gépjárműadó központosításával és az idegenforgalmi adó elengedésével magyarázható.

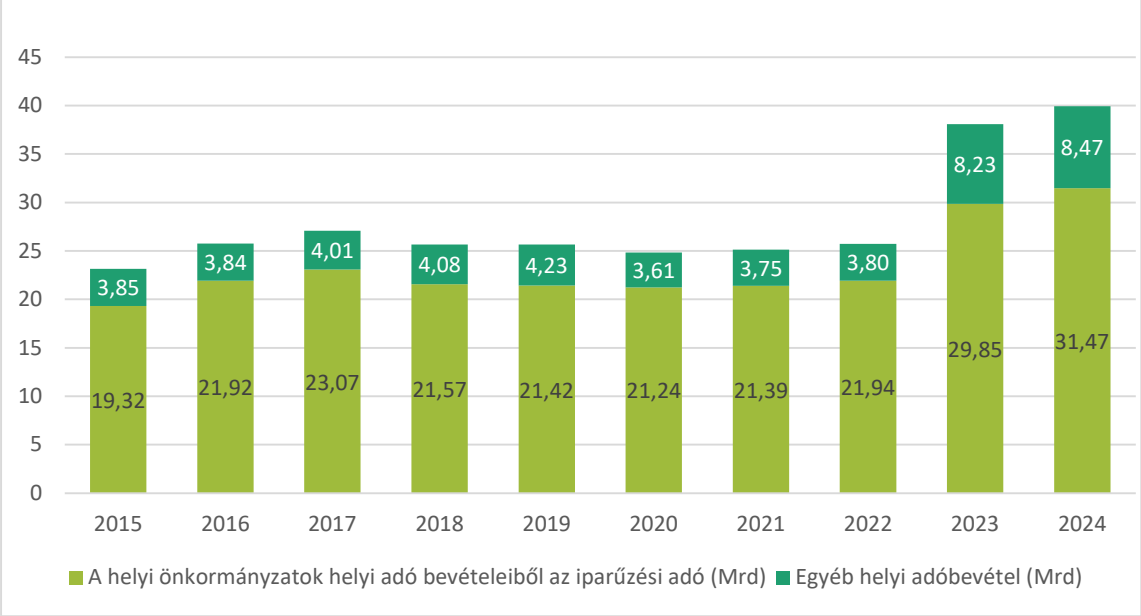

46. ábra: Győr iparűzési és egyéb helyi adó bevétele, 2015-2024 (milliárd Ft), Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis

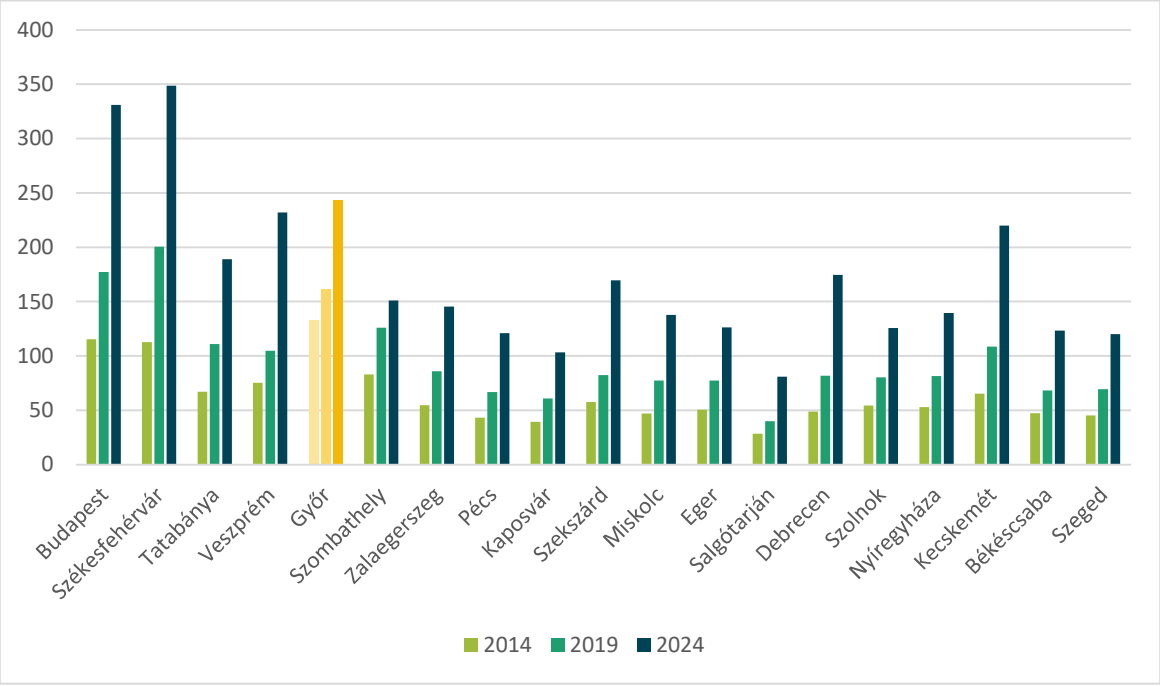

47. ábra: Egy főre jutó helyi iparűzési adó bevétel a megyeszékhelyeken, 2014-2024 (ezer Ft/fő), Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis alapján

A **megtermelt jövedelem** nagyságát tükrözi az az alapján megfizetett **társasági-, valamint személyi jövedelemadó** összege. Ezek lakosságarányosan számolt összegét összehasonlítva a megyei jogú városokban, elmondható, hogy a személyi jövedelemadó tekintetében Győr kiemelkedik a városok között, hiszen Budapest, illetve Székesfehérvár után a legmagasabb értékkel rendelkezik. Ez részben a magas foglalkoztatottság és a magasabb hozzáadott-értéket előállító munkakörök jelenlétével magyarázható.

A település főbb gazdasági ágazatai, jellemzői

A Győrben – 2022-es adatok szerint – összesen több, mint 16 ezer vállalkozás működik (ideértve a nonprofit gazdasági társaságokat is), amelyek **81%-a szolgáltatás, 12%-a az építőipar, 6%-a az ipar és 1%-a a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás és halászat** szektorhoz tartozik; ezek az arányok 2011 óta nem változtak jelentős mértékben. A mezőgazdasági vállalkozások aránya mind a megyei átlagtól (4%), mind a megyei jogú városok átlagától (1,8%) elmarad, míg az ipari és szolgáltatási szektorban működő vállalkozások aránya meghaladja azt. A 2011 és 2022 közötti időszakban Győrben a mezőgazdasági tevékenységet végző működő vállalkozások száma 49%-kal, az ipari vállalkozások száma 7%-kal, a szolgáltatási szektorban működő vállalkozások száma 30%-kal növekedett, míg a legnagyobb bővülés az építőiparban volt (83%). 2023-ra visszaesés volt tapasztalható mind a négy szektorban, azonban a következtetések levonásához frissebb adatokra volna szükség.

7. táblázat: Győrben működő vállalkozások száma nemzetgazdasági ág szerint, 2011-2023, Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis

Év	Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	Ipar	Építőipar	Szolgáltatás
2011	117	895	1040	10 170
2012	110	865	897	9377
2013	111	831	913	9223
2014	116	849	942	9307
2015	117	874	969	9547
2016	126	870	1026	9757
2017	122	860	1148	10 175
2018	130	930	1319	10 848
2019	130	972	1417	11 933

2020	138	976	1673	12 242
2021	194	950	1791	12876
2022	174	954	1906	13229
2023	160	925	1745	12815

Az ipari vállalkozások legnagyobb része (95%-a) – a megyei és a megyei jogú városi adatokhoz hasonlóan – a **feldolgozóipar**ban működik. Az építőipar aránya (11%) elmarad a megyei átlagtól (16%). A szolgáltatások területén működő vállalkozások ágazaton belüli aránya mérsékelten változott, csak a kereskedelem és gépjárműjavítás terén volt megfigyelhető jelentős mértékű csökkenés. Azonban – arányának csökkenése ellenére továbbra is – jelentős szolgáltatási ágazat a kereskedelem, amelyben a szolgáltatási vállalkozások 17%-a működik. Ugyanakkor a szakmai, tudományos tevékenységben működő vállalkozások aránya a vármegyében Győrben a legmagasabb (a szolgáltatási vállalkozások 23% a). A mezőgazdaság kivételével minden ágazatban Győrben több vállalkozás működik, mint a megyei jogú városokban átlagosan.

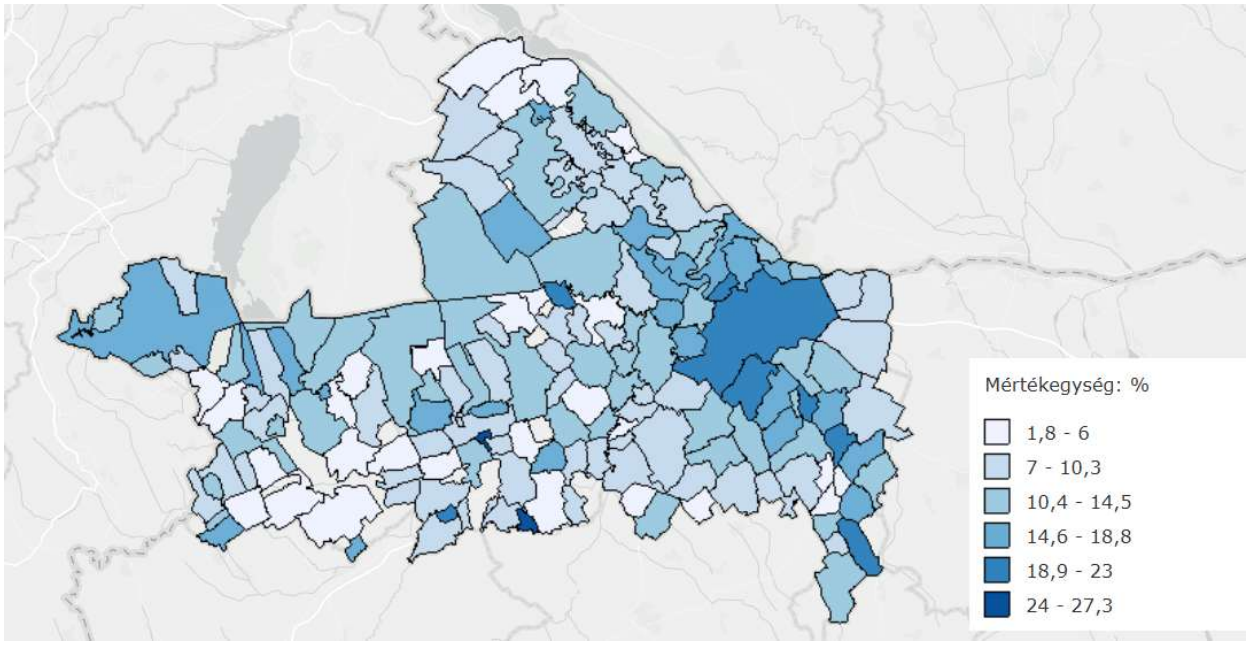

48. ábra: Szakmai, tudományos tevékenységben működő vállalkozások aránya a működő vállalkozásokon belül, 2022 (%), Forrás: KSH Tematikus térképek

Ipar

Annak ellenére, hogy a városban a vállalkozások csupán 8%-a végez ipari tevékenységet, a város legdominánsabb szektora mégis az ipar, mivel a nagyvállalatok ezen a területen tevékenykednek,

amelyek a legtöbb embert foglalkoztatják, és a gazdasági tevékenységek **árbevétel**ének legnagyobb részét adják.

A Győri Ipari Park 1992-ben jött létre, és azóta folyamatosan növekedett, bővült, fejlődött. Jelenleg a területe 210 hektár, amelynek már 100%-át lekötötték, így évek óta indokolt volt egy második ipari park kialakítása. A meglévő ipari park bővítése jelenleg is zajlik állami támogatásból, ám újabb ipari park kijelölése is indokolt lehet a jövőben. A jelenlegi ipari park területén 13 ország több mint 100 vállalata működik, összesen mintegy 7000 foglalkoztatottal. Az ipari park elsősorban a gépjárműgyártásra épül, de jelen vannak más ágazatok is, mint például textilipar, elektronikai ipar, műanyagipar, építőipar, a villamos ipar, szállítmányozás, logisztika és kereskedelem. Győr meghatározó iparága a **járműgyártás**, amelyet a több mint egy évszázados autóipari tapasztalattal rendelkező **Rába Járműipari Holding Nyrt.** elődjei alapoztak meg mind képzett munkaerő, mind infrastrukturális és telephelyi oldalról, amely a járműgyártás és a kapcsolódó iparágak felfutását eredményezték a városban. A Rába jelentősége az elmúlt években valamelyest csökkent, bizonyos tevékenységek leépültek, ugyanakkor még mindig mintegy 1700 főt foglalkoztat. Győr – és egyben Győr-Moson-Sopron megye első, valamint Magyarország második – legjelentősebb ipari vállalata a szintén járműiparban működő **Audi Hungaria Zrt.**, mely a legutolsó rendelkezésre álló információk alapján a teljes helyi iparűzési adó 40-45%-át fizeti. A vállalat helyi szakképzett munkaerő-elszívása jelentős mértékű. A társaság 1998-ban kezdte meg működését a városban, kezdetben sportkocsik gyártásával foglalkozott, majd tevékenységét és termékskáláját folyamatosan bővítette. 2001-ben a gyáron belül kutató fejlesztő egységet indított el, amelyet azóta több lépcsőben bővített. 2013 óta az új gyáregységekkel az Audi győri telephelyén az **autógyártás teljes vertikuma** működik. A vállalat telephelyének területét hatszorosára növelte, foglalkoztatottjainak száma 2021-ben több mint 12 ezer fő volt. A vállalat 2022-ben bejelentette a gyárterület további 120 milliárd forintból történő bővítését, aminek révén 500 új munkahely jöhet létre.

A városban rendszerváltás időszakához képest a **textilipar** és az **élelmiszeripar** jelentősége csökkent, tevékenységük marginális. Ugyanakkor olyan új, a városban korábban kevésbé érzékelhető iparágak jelentek meg és futottak fel, mint például a környezetipar a hulladékfeldolgozás (pl. Alcufer, Büchl Hungária).

Kereskedelem

Győrben 2024-ban több, mint 2000 (tízezer lakosra vetítve 160) **kiskereskedelmi üzlet** működött. Ezen üzletek száma 2012-től 2024-ig évről-évre csökkent, hasonlóan a megyei és az országos tendenciához. Ezalatt az időszak alatt a győri kiskereskedelmi üzletek száma összesen 14%-kal (a megyei 14%-kal, az országos 20%-kal) lett kevesebb. A csökkenés ellenére a tízezer lakosra vetített számuk a megyei átlagnál még így is 40%-kal, a megyei jogú városok átlagánál pedig 13%-kal magasabb, tehát a várost a

kiskereskedelmi egységek magas koncentráltsága jellemzi. A város számos termékkel és szolgáltatással a környező települések lakosait és a szomszédos országokból érkezőket is ellátják.

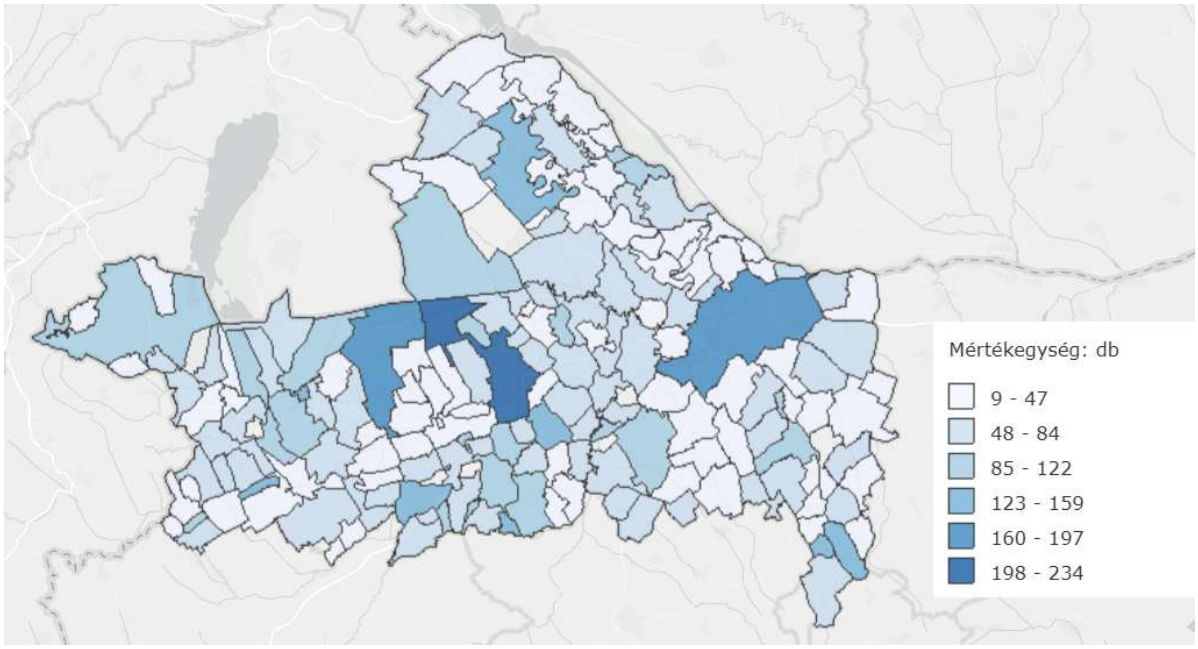

49. ábra: Kiskereskedelmi üzletek száma tízezer lakosra vetítve, Győr-Moson-Sopron megye városaiban, 2023 (db), Forrás: KSH Tematikus térképek

A vármegyében lévő 9 bevásárlóközpontból 5, a 8 hipermarketből pedig 3 Győrben található. A városban 2019 őszén adták át az új **vásárcsarnokot**, ahol őstermelők is árusítanak. 2025-ben a Vásárcsarnokban átlagosan 59 asztalbérlő árusított, 36 üzlethelyiség működött, 8 büfé, 4 pult üzemelt, és egy teljesen új területen, az ún. „Kereskedők utcáján" 32 kereskedői hely állt a kereskedők és vásárlók rendelkezésére. A Vásárcsarnok mellett 3 regisztrált piac-vásár, továbbá a Dunakapu téri helyi termelői piac és a szintén a Belvárosban található virágpiac működik (*Gazdasági Program 2020-2025*).

Vendéglátás

Győrben közel 860 **vendéglátóhely** működött 2024-ben. Ezeknek száma az elmúlt 10 évben hullámzóan alakult, és 2022 után csökkenő tendenciát mutat. A győri vendéglátóhelyek többnyire megfelelnek a mai elvárásoknak és divatnak, számos közülük a nemzetközi trendekhez igazodó modern **bisztró, fast food bar, fast casual** étterem, alternatív táplálkozási lehetőséget biztosító étterem. Emellett vannak, amelyek a hagyományos étkezési lehetőségek biztosítása mellett különböző programokat is szerveznek (*Gazdasági Program 2020-2025, 2025-2029*).

Turizmus

Győr földrajzi fekvése, történelme, kulturális öröksége, aktív társadalmi és művészeti élete **gazdag turisztikai kínálat**ot nyújt. Győr gazdag műemlékekben, a belvárosi barokk városrész egyedülálló, a

városban számos egy önkormányzati fenntartású és egy egyházi fenntartási múzeum található, az önkormányzati fenntartású múzeum számos kiállítótérrel rendelkezik. Győr jelentős vallási központ, a katolikus és evangélikus egyház püspöki székhelye. A turisták körében Győr a nyolcadik legnépszerűbb vidéki város, amelyet kizárólag tradicionális fürdőhelyek előznek meg a listán. A Rába Quelle Gyógy-, Termál- és Élményfürdő **az egészség-, wellness- és élményturizmus** szempontjából kiemelt terület. A fürdő rekonstrukciója és bővítése 2023-ban befejeződött, így turisztikai jelentősége a jövőben várhatóan még tovább fog növekedni (*Gazdasági Program 2020-2025)*.

Ugyanakkor Győrben az erős ipari szektornak köszönhetően elsősorban az **üzleti turizmus** a domináns. Ezt támasztja alá a külföldi vendégforgalom nemzetiség szerinti összetétele, a legtöbb vendég az Audi Hungária Zrt. anyaországából, Németországból érkezik, emellett még Ausztriából, Csehországból látogatnak még sokan a városba, elsősorban üzleti céllal. Egyre nagyobb népszerűségnek örvend a **sportturizmus** és a **fesztiválturizmus** is. Az előbbinek kiváló hátteret adott a 2017-ben a városban megrendezett Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztivál, utóbbira pedig az egyre szélesebb körű városi rendezvények nyújtanak lehetőséget, amelyek egész évben várják a látógatókat. A Magyar Turizmus Zrt. Nyugat-dunántúli Regionális Marketing Igazgatósága által 2012-ben meghirdetett „Nyugat- dunántúli régió kiemelt kulturális- és örökségturisztikai rendezvénye" pályázaton 22 nyertes közül 5 Győrhöz köthető (Győrkőcfesztivál, Barokk Esküvő, Advent Győrben, Magyar Táncfesztivál, Öt Templom Fesztivál) A várost átszelő Mosoni-Duna az **aktív turizmus**on belül a **víziturizmus** potenciális színhelye (*Gazdasági Program 2020-2025*).

Ami a város **szálláshely kapacitásait** illeti, Győrben összesen 154 szálláshely várja a városban megszálló turistákat, amelyek legnagyobb része magán szálláshely, illetve egyéb szálláshely, a szálloda és panzió kapacitás az elmúlt években csökkent. Ennek hátránya, hogy a magán szálláshelyek marketingje és láthatósága – a szállodákhoz és panziókhoz képest – gyengébb, így a turisták kevésbé találják meg azokat. Emellett egyre inkább elterjednek az úgynevezett közösségi szálláshelyek, amelyek tulajdonképpen a munkásszállásokat jelentik. A gazdasági igények kielégítése, a folyamatos munkaerőhiány leküzdésére egyre nagyobb az igény az ilyen típusú szálláshelyre (*Gazdasági Program 2020-2025*). A koronavírus-járvány hatására valamelyest csökkent a kereskedelmi szálláshelyek (hotelek, panziók, egyéb szállástípusok) száma, míg a magánszálláshelyeké pont, hogy megnőtt.

Győrben a kereskedelmi szálláshelyek **vendégforgalma** és az eltöltött vendégéjszakák száma is meredeken növekedett az elmúlt évtizedben. 2010-hez viszonyítva Győr, illetve a Győri járás a megyei, regionális és országos átlagos növekedést is messze túlszárnyalta. Ennek 2020-ban a koronavírus-járvány vetett véget, amikor is a 2010-es szint kb. 75%-ára, azaz 2019-es szint nagyjából harmadára esett vissza az eltöltött vendégéjszakák száma. A 2021-es évben újabb mérsékelt növekedésnek indult a vendégforgalom, a 2010-es év szintjét azonban még nem sikerült elérnie.

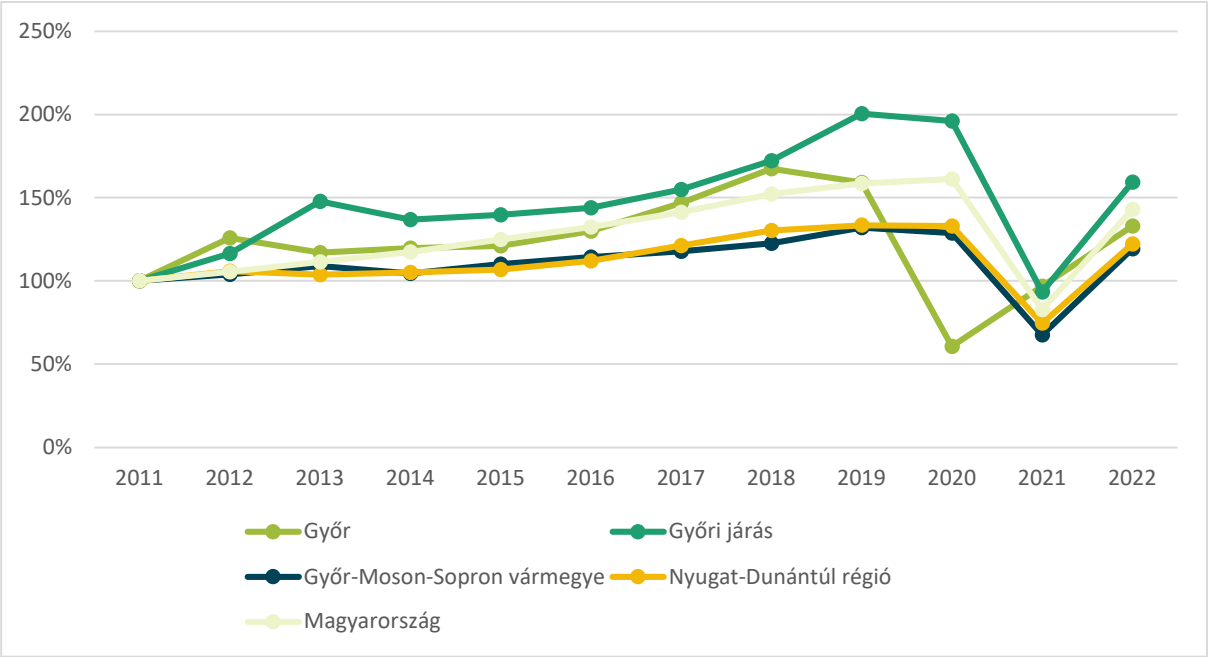

50. ábra: A kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák száma, 2010-2021 = 100%, Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis

Győr idegenforgalmában fontos szerepet játszanak a **külföldi szállóvendégek**: a 2010-es években döntően 55-60%-ra volt tehető a kereskedelmi szálláshelyeken a külföldi vendégek aránya, míg a vendégéjszakák terén nagyjából 50%-os részarányt képviseltek. A koronavírus-járvány leginkább őket érintette: a vendégek körében 45% alá csökkent a külföldiek aránya. A már említett üzleti turizmus jelentőségét szemlélteti, hogy a Győrben a külföldiek átlagos tartózkodási ideje jelentősen alulmaradt a belföldiek által eltöltött vendégéjszakáktól és az országos átlagtól is: a 2010-es években átlagosan kevesebb, mint 2 napot töltöttek el Győrben a külföldiek. Ezzel szemben a járvány hatására – bár számuk lecsökkent – az átlagos tartózkodási idejük megnőtt.

A település **idegenforgalomból származó bevételei** nagyjából követték a vendégéjszakák számának alakulását, a járvány éveiben azonban az elengedett idegenforgalmi adónak köszönhetően a vendégéjszakák számánál is nagyobb mértékben csökkentek az ebből származó bevételek.

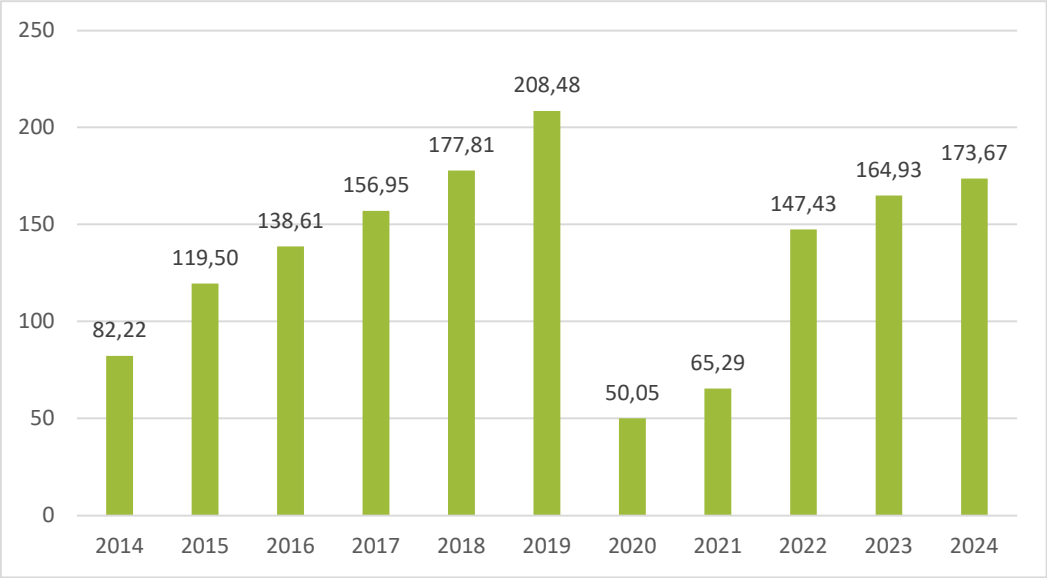

51. ábra: Győr idegenforgalmi adó bevétele, 2014-2024 (millió Ft), Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis

Az idegenforgalmi adó egy lakosra jutó összegét tekintve Győr a megyei jogú városok között 2024-ben a 3. helyen állt, csak Székesfehérvár és Budapest lakosságarányos idegenforgalmiadó-bevétele haladta meg.

A gazdasági szervezetek jellemzői, fontosabb beruházásai

Győrben 2024-ben összesen 24 742 regisztrált vállalkozást tartottak nyilván. A **regisztrált vállalkozások** száma 2011-től 2015-ig stagnált, azóta évente kismértékben (1-3%-kal) növekszik annak ellenére, hogy 2011 és 2020 között évente mintegy 1000-1500 vállalkozás szűnt meg. A regisztrált vállalkozásokon belül a **társas vállalkozások száma** 2014-től csökkenő tendenciát mutat, az önálló vállalkozásokban növekedés figyelhető meg, mialatt a **nonprofit és egyéb nem nyereségérdekelt szervezetek száma** stagnál.

8. táblázat: Regisztrált és működő gazdasági szervezetek száma Győrben gazdálkodási forma szerint, 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis

Év	Vállalkozás				Nonprofit szervezet	Összes vállalkozás	
	Társas vállalkozás		Önálló vállalkozó				
	Regisztrált	Működő	Regisztrált	Működő		Regisztrált	Működő
2014	8 414	6 074	14 286	n/a	823	22 700	11 214
2015	8 019	6 036	14 499	n/a	801	22 518	11 507
2016	7 826	5 827	14 944	n/a	763	22 770	11 779
2017	7 723	5 664	15 441	6 749	763	23 164	12 305

2018	7 569	6 042	16 308	7 297	762	23 877	13 227
2019	7 506	6 023	16 974	8 461	756	24 480	14 512
2020	7 504	6 015	17 596	8 989	748	25 100	14 632
2021	7 711	6 239	18 093	10 040	760	28 331	16 372
2022	7 645	6338	17 484	10 340	770	28 013	16 841
2023	7 478	6 260	17 484	9 274	750	24962	15 599
2024	7 392	n/a	17 350	n/a	759	24742	n/a

Győrben az ezer lakosra jutó regisztrált vállalkozások száma 191 db, ezzel ugyan meghaladja a megyeszékhelyek átlagát (189), viszont velük összehasonlításban mindössze a 12. helyen áll.

Győrben az összes működő vállalkozás száma 2013 és 2023 között csaknem 40%-kal növekedett. A 2022-es évig az önálló vállalkozók száma (ebbe beleértve az egyéni vállalkozókat is) szintén emelkedett, azonban 2023-ra már csökkenés mutatkozott, mely összefüggésben állhat a KATA (Kisadózó Vállalkozók Tételes Adója) 2022 őszi, második szigorításával. A regisztrált társas vállalkozások esetében azonban Győrben 13%-os visszaesés következett be.

A Győrben működő **önálló vállalkozók** 54%-a főfoglalkozású, arányuk 53-56% között ingadozik. A nyugdíjas önálló vállalkozók száma 2017 óta stagnál, de a működő önálló vállalkozások számának emelkedésével arányuk 2023-ra 5,5%-ról 3,8%-ra csökkent. Győrben (az ismert létszámú vállalkozások között) a társas vállalkozások 95%-a **mikrovállalkozás**, azaz 10 főnél kevesebbet foglalkoztat. A társas vállalkozások további 3,6%-a **kisvállalkozás** (10-49 fő foglalkoztatottal), 0,7%-a **közepes méretű vállalkozás** (legfeljebb 250 fő alkalmazottal), és csak 0,2%-a **nagyvállalkozás**.

9. táblázat: Egyéni vállalkozók, valamint a működő vállalkozások száma létszámkategóriák szerint, 2024, Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis

Típus	Létszámkategória (fő)	Darabszám (db)
Egyéni vállalkozó	-	10565
Társas vállalkozások	1-9	14639
	10-19	355
	20-49	201
	50-249	114
	250-	31

A 2014-2020 időszakban számos európai uniós pályázati forrás rendelkezésre állt a vállalati szféra számára. A **Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (röviden GINOP)** keretében kiírt pályázati konstrukciókra 472 kedvezményezett összesen 697 támogatott projektet valósított meg Győr

városában. A GINOP támogatások összege meghaladta a 46,5 milliárd forintot, amelynek **közel kétharmada** az operatív program **kutatás-fejlesztési** tengelyén került megítélésre, valamivel kevesebb, mint egyötöde kifejezetten kis-és középvállalkozások versenyképességének javítását célozta.

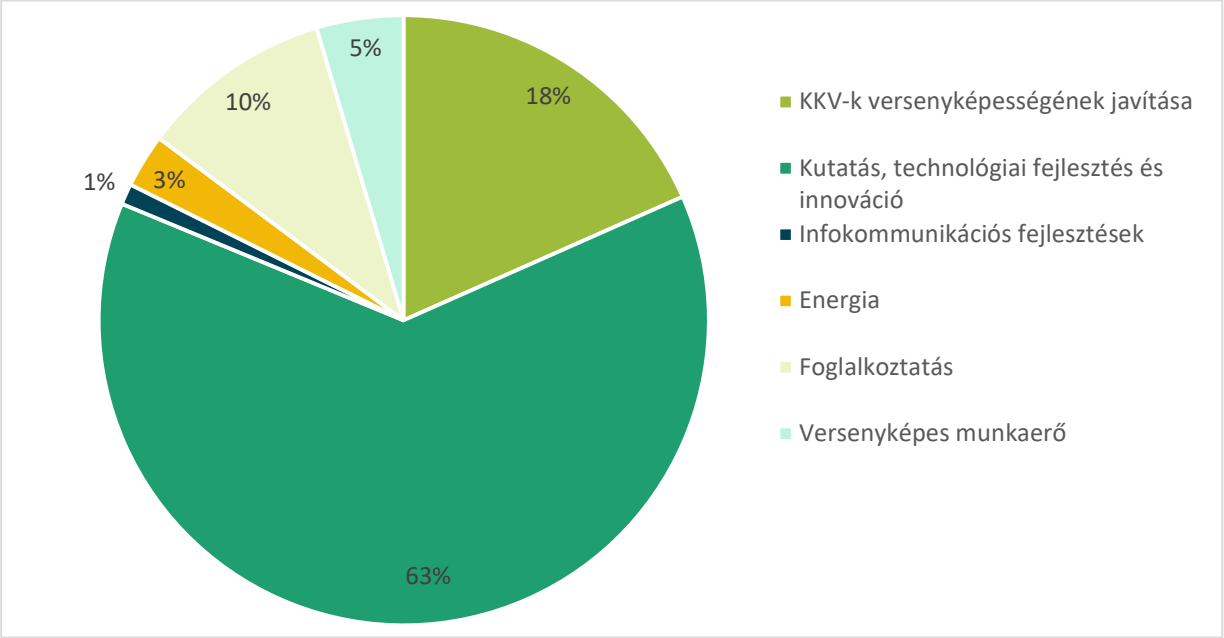

52. ábra: A teljes GINOP támogatási összegének megoszlása az egyes prioritási tengelyek között, Forrás: https://www.palyazat.gov.hu/

A gazdasági versenyképességet befolyásoló tényezők

Elérhetőség

Győr az ország északnyugati szegletében fekszik, így **kaput nyit Nyugat-Európa felé**, ami a város számára mind közlekedési, mind gazdasági szempontból jelentős versenyelőnyt jelent. A határ menti fekvés mellett nem elhanyagolható tényező a város **jó megközelíthetősége**, belföldről és külföldről egyaránt. Győr az ún. „aranyháromszögben" helyezkedik el, három ország fővárosa között, Budapesttől és Bécstől kb. 120 km-re, Pozsonytól pedig 80 km-re található. Emiatt a város közúton, vasúton, vízi- és légi úton is könnyen elérhető. A három főváros közelsége miatt a három nemzetközi repülőtér könnyen és gyorsan elérhető. Győr a **Budapest-Bécs autópálya (M1)** mentén fekszik, de több más főút is keresztezi a várost, mint például a határ felől a 14-es, Komárom felől a 1-es, Székesfehérvárról a 81-es, Veszprémből a 82-es, Pápáról a M83-as, Szombathelyről pedig a 85-ös és az M85-ös út. A városon halad keresztül a **Budapest-Bécs nemzetközi vasútvonal**, amelyen áthaladó nemzetközi járatoknak Győr állandó megállóhelye. A városhoz szintén közel helyezkedik el a **gönyűi nemzetközi folyami kikötő**, amely a Nyugat- és Kelet-Európa közötti tranzitútvonalakon folytatott kereskedelem egyik állomása. A kikötőben többszázezer tonna áru vízi szállítását bonyolítják le. Az áruszállítás mellett a dunai evezős,

motorcsónakos vízi forgalom is jelentős. A Győrtől mintegy 15 km-re lévő **péri repülőtér** a város bármely pontjáról gyorsan elérhető. A repülőtér a nemzetközi forgalom számára is nyitott, nyilvános, kereskedelmi minősítéssel rendelkezik. Szolgáltatásai között szerepel az étterem, motel, repülőtéri minibusz, taxi, autókölcsönzés, sétarepülés és pilótaoktatás. A péri repülőtérnek meghatározó gazdasági partnere az Audi Hungária Zrt., de a döntően autóiparhoz köthető szállításokba a kiszolgálás gyorsaságát kihasználva más hazai alkatrészgyártók is egyre inkább bekapcsolódnak.

Győr számos, 160 km-t meghaladó **kiépített kerékpárút**tal rendelkezik, amelyek nemcsak a belföldi településekkel, hanem a szomszédos országokkal is összeköttetést biztosítanak. Ezek elsősorban idegenforgalmi szempontból jelentősek (*Ongjerth et al. 2006, Győri Autóipari Életpályamodell 2019, Győr Megyei Jogú Város Fenntartható Városi Mobilitási Terve (SUMP), Győr Megyei Jogú Város Kerékpárforgalmi Hálózati Terve*).

Fontos megemlíteni, hogy bár a kedvező földrajzi fekvés növeli a város gazdasági versenyképességét, a fővárosok közelsége erőteljes **elszívó hatást** is kifejt Győr munkaerőpiacára, amely jelentősen hozzájárul a településen tapasztalható munkaerőhiányhoz.

Munkaerő

A várost jellemző foglalkoztatottsági és munkanélküliségi adatokat a dokumentumban már korábban ismertettük, ezért itt csak röviden érdemes visszautalni rájuk. Győr nagyon kedvező foglalkoztatottsági rátával rendelkezik, mely egyben a város alacsony potenciális munkaerő-tartalékát is jelenti. A tartós munkanélküliek és pályakezdő munkanélküliek aránya rendre alacsonyabb, mint az országos arány.

Győrben az **oktatási rendszer a piaci igényekhez igazodik**, amely jól képzett, a mai kor igényeinek megfelelő szakemberek képzését jelenti. A munkaerőpiacon az ipari szakmunkásokból folyamatos hiány van, miközben a fejlett technológiák új szakmák indítását teszik szükségessé. Ennek megfelelően a városban az utóbbi időben átalakult a szakképzés. A Klebelsberg Kunó Intézményfenntartó Központ Győri Tankerülete szorosan együttműködik a szakképzésben érdekelt intézményekkel, valamint közös pályaorientációs tevékenységet végez a Kereskedelmi és Iparkamara megyei szervezeteivel, a Mobilis-szal és a Kormányhivatal Munkaügyi Hivatalával. A pályaorientációs ösztöndíj bevezetésével nem csak a nemzetközi nagyvállalatok, hanem a mikro- és kisvállalkozások számára is elérhetővé vált a tanulók foglalkoztatása.

Emellett 2008. december 3-ától akkreditált képzőintézményként működik az Audi Akademie Hungaria Kft., mely fő tevékenységét, mint az AUDI Hungaria Zrt. szakképző- és továbbképző partnere látja el. Ezen túl további autógyártáshoz kapcsolódó cég is igénybe veszi szolgáltatásait. Jelenleg 14 szakmában folyik szakmai gyakorlati képzés: autószerelő, autóelektronikai műszerész, autógyártó, karos-

szérialakatos, járműfényező, automatikai műszerész technikus, erősáramú elektrotechnikus, elektrotechnikai technikus, mechatronikai műszerész, szerszámkészítő, gépgyártás-technológiai technikus, gépi forgácsoló és villanyszerelő.

Szintén 2008 végén alakult meg a képző iskolákkal együttműködve a Professio Fémipari és Szakképzési Klaszter, amelynek célja a megfelelő mennyiségű és minőségű szakember-utánpótlás, valamint a győri és Győr környéki vállalatok összefogása, versenyképességük javítása az együttműködés, közös képviselet, érdekérvényesítés eszközével. A diákoknak tanulószerződés keretén belül biztosított a gyakorlati képzés, illetve a szakképzés befejezését követő tovább foglalkoztatás (*Győri Autóipari Életpályamodell 2019*).

Kutatás-fejlesztés

A győri kutatás-fejlesztést több intézmény segíti. Győrben az országban az elsők között hozták létre 1997-ben az Ipari Parkban az **Innonet Innovációs és Technológiai Központ**ot, amely innovatív szolgáltatásai mellett inkubátor szerepével a kezdő vállalkozásokat segíti. Célja az innovatív ötletek folyamatos felkutatása és fejlesztése, az innovatív, fejlődőképes, beszállítói tevékenységet végző kis- és közepes vállalkozások megerősítése, az innovációs és technológiai transzferrel kapcsolatos információk közvetítése, valamint a siker érdekében nemzetközi partnerkapcsolatok kiépítése és tapasztalatcsere biztosítása.

A Széchenyi István Egyetem elkötelezett az ipari szereplőkkel való szoros együttműködés irányába, így több ipari-tudományos kapcsolatot létesített a gépjárműgyártás, az elektronika, a faipar és a megújuló energiaforrások területén működő vállalkozásokkal. Az egyetem szoros oktatási és kutatási együttműködésben áll az Audi Hungaria Zrt.-vel. Az Egyetemen önálló karként működik az **AUDI HUNGARIA Járműmérnöki Kar**, melynek tanszékei a következők: Anyagtudományi és Technológia Tanszék, Járműhajtás Technológia Tanszék, Járműfejlesztési Tanszék, Járműgyártás és Technológia Tanszék, Logisztikai és Szállítmányozási Tanszék, AUDI Hungária Külső Tanszék, Közúti és Vasúti Járművek Tanszék, Teljesítményelektronika és Villamoshajtások Tanszék.

A kutatás-fejlesztés, az oktatás és az ipar intézményes együttműködésére a GINOP-2.3.4-15-2016-00003 számú pályázatból létesítették az Egyetemen a Felsőoktatási és Ipari Együttműködési Központot (FIEK), amelynek célja több szakterület szereplőinek együttműködésével a K+F+I eredmények gazdasági hasznosítása. Ilyen központ az országban összesen 8 felsőoktatási intézményben működik. Emellett az intézményben a zalaegerszegi Járműipari Tesztpályára támaszkodva Kompetencia Központ (KK) is működik.

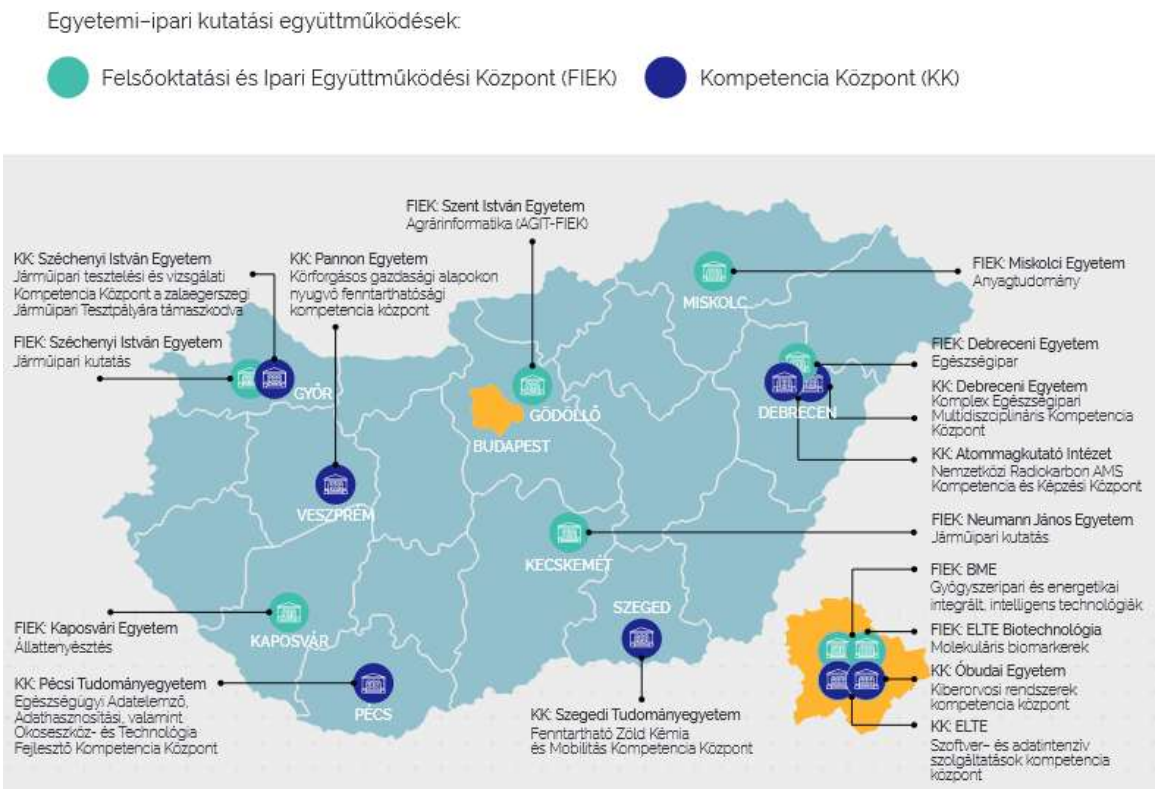

53. ábra: Tudástranszfer projektek kutatási területei, Forrás: NKFIH

A Széchenyi István Egyetem évek óta dolgozik együtt a HUN-REN Magyar Kutatási Hálózathoz (korábban: Eötvös Loránd Kutatási Hálózat) tartozó Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézettel (SZTAKI) kiemelkedő fontosságú járműipari kutatások, illetve kiberfizikai gyártó- és logisztikai rendszerek terén az egyetemen működő Járműipari Kutatóközpontban. A felfedező kutatások hozzájárulnak a Győrben folyó, világviszonylatban is kimagasló színvonalú járműipari kutatásokhoz, és támogatják a jellemzően régiós műszaki és természettudományos K+F+I tevékenységeket. Az MTA az Egyetemen létrehozta a Járműtechnológiai Kutatások Kiválósági Központot (J3K), amelynek működését az elmúlt években az MTA, az Audi Hungaria Zrt., az Egyetem és Győr városa közösen biztosította. Ezen felül a SZTAKI-nak kialakított telephelye van az Egyetem győri épületében, ahol a két intézmény egy Ipar 4.0 mintarendszert működtet elsősorban robotikai irányultsággal. „Az „Ipar 4.0 kutatási és innovációs kiválósági központ" projekt olyan csúcstechnológia területet céloz meg, ahol – szinte páratlan módon – integrálódik a magas szintű alapkutatás szükségessége az égető gyakorlati igények kielégítésével. A projekt az Ipar 4.0 (I4.0) kutatási és fejlesztési irányaival összhangban erőforrás-hatékony, robusztus termeléstervezési és irányítási rendszer fejlesztését; minta smart és logisztikai rendszer megvalósítását; kooperatív és adaptív termelési és logisztikai hálózatok új modelljeinek és működtető rendszerének kifejlesztését; az energia-hatékony és fenntartható gyártás koncepciójának kialakítását; valamint számítási felhő alapú termelésinformatikai szolgáltatások bevezetését tűzi ki célul." (*IPAR 4.0 Kutatási és Innovációs Kiválósági Központ https://ipar40kutatas.hu/*)

Az **Audi Hungaria Zrt.** a Széchenyi István Egyetemmel való szoros kutatási együttműködése mellett önálló kutatás-fejlesztési központtal is rendelkezik. Az első K+F bázis 1999-ben mintegy 40 fővel kezdte meg működését, amely folyamatosan fejlődött, bővült. 2018-ban egy új K+F központot hozott létre, 6,25 milliárd forintból, ötödrészben kormányzati támogatásból. 2020-ban újabb 6,77 milliárd forintos támogatást nyert el az Egyetem egy ún. Tudományos és Innovációs Park létrehozására. A Park az egykori Győri Keksz- és Ostyagyár volt telephelyén, összesen 35 000 m^2-en készül el, amelynek első épületét 2023-ban adták át.

A balassagyarmati székhelyű **Delta-Tech Mérnöki Iroda Kft.** 2017-ben szintén K+F központot hozott létre a győri ipari parkban, amely az automatizálás, robottechnológia, valamint a rendszerintegrálás területeire terjed ki. A beruházás 1500 négyzetméteren, 713 millió forintból valósult meg, amelyhez 253 millió forint támogatást kapott a cég a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programból.

Győrben tehát erős ipari K+F működik, ez azonban elsősorban a járműiparra, automatizálásra, robottechnológiára épül, más területek kutatás-fejlesztési tevékenysége kevésbé jelentős. A régi Keksz- és Ostyagyár területén megépült új **Tudományos és Innovációs Park** a kutatás-fejlesztés új távlatait nyithatja ki Győr számára. Az Egyetem fő kutatási területeire építve ösztönzi a Park révén a régió fejlődését, és arra törekszik, hogy tudományos potenciáljával hozzájáruljon a vállalati szféra sikeres szerepléséhez a nemzetközi versenypiaci világban.

A 2014-2020 időszakban a kutatás-fejlesztésre több, Európai Uniós pályázati forrás rendelkezésre állt. A **Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP)** keretében kiírt kutatás-fejlesztési prioritási tengelyen 29,2 milliárd forintot ítéltek meg összesen 109 projektre. A legnagyobb támogatási összegeket a már korábban ismertetett Széchenyi István Egyetem által megpályázott beruházások kapták. Jelentős fejlesztések történtek emellett a prototípus, termék-, technológia- és szolgáltatásfejlesztés területén, illetve a K+F versenyképességi és kiválósági együttműködések terén is.

1. Táblázat Győr kutatási pályázatainak adatai, 2014-2020, Forrás: www.palyazat.gov.hu

Felhívás címe	***Támogatott pályázatok száma (db)***	***Megítélt támogatások összege (Ft)***
GINOP-2.1.2-8-1-4-16 Vállalatok K+F+I tevékenységének támogatása kombinált hiteltermék keretében	9	768 738 190
GINOP-2.1.3-15 Iparjog	4	10 278 400
GINOP-2.1.5-15 Innovációs ökoszisztéma építése (startup és spinoff)	1	578 376 000
GINOP-2.1.6-16 Exportképes innovatív termékek fejlesztésének támogatása az innováció vezérelt exportbővítés megvalósítása érdekében	2	864 367 358
GINOP-2.1.7-15 Prototípus, termék-, technológia- és szolgáltatásfejlesztés	26	1 322 208 054
GINOP-2.1.8-17 A KKV-k versenyképességének növelése adaptív technológiai innováció révén	59	824 813 010
GINOP-2.2.1-15 K+F versenyképességi és kiválósági együttműködések	3	2 642 562 224
GINOP-2.3.1-20 Regionális kutatóintézeti kapacitások megerősítése	2	10 787 174 666
GINOP-2.3.2-15 Stratégiai K+F műhelyek kiválósága	1	1 835 791 987
GINOP-2.3.4-15 Felsőoktatási és Ipari Együttműködési Központ - Kutatási infrastruktúra fejlesztése	2	7 854 206 176

Ingatlanpiaci viszonyok

A győri lakásállománnyal a dokumentumban korábban részletesen foglalkoztunk, így jelen alfejezetben az ingatlanpiaci viszonyokra fókuszálunk. Magyarországon a 2015 és 2025 közötti időszakban súlyos lakásáremelkedés ment végbe: országos szinten a használt lakások ára nominálisan 3,9-szeresére emelkedett (reálértéket 2,2-szeres a változás), míg az új lakásoké négyszeresére (reálértéken 2,3-szorosra) nőtt. A legnagyobb áremelkedés Budapestet érintette (a használt lakások ára 2015. I. negyedévben 266 ezer forint/m^2 árról indult, és az időszak végére az 1,2 millió forint/m^2-t is meghaladta), azonban 2025 VI. negyedévre a megyeszékhelyek használtlakás-átlagára is jelentősen emelkedett, 2015-höz képest a csaknem 460%-ra nőtt – ez a 2025.VI. negyedévben 734 ezer forint/m^2-t jelentett. A győri négyzetméterárak még ezt az árszínvonalat is meghaladják, a vizsgált időszak végére a használt lakások ára a 906,7 ezer forint/m^2-t volt, mellyel Debrecen után itt a legmagasabbak a négyzetméterárak a megyeszékhelyek között.

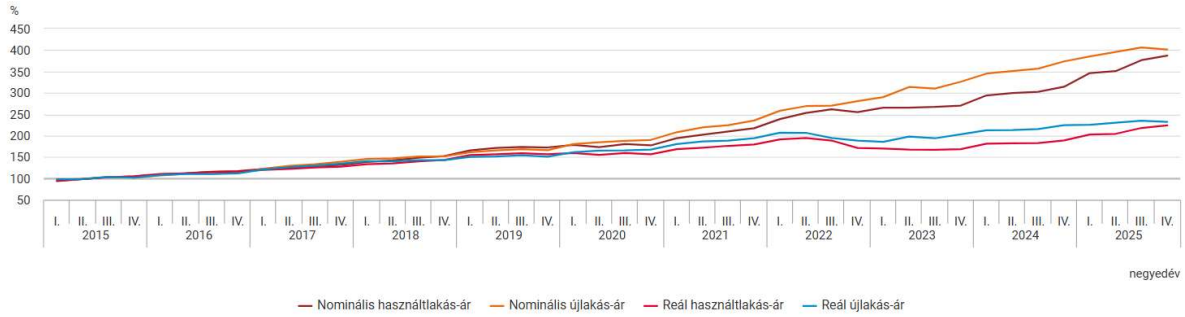

54. ábra: Nominális és reál használt-és újlakás-piaci árindex (tiszta árváltozás, Magyarország), 2015=100%

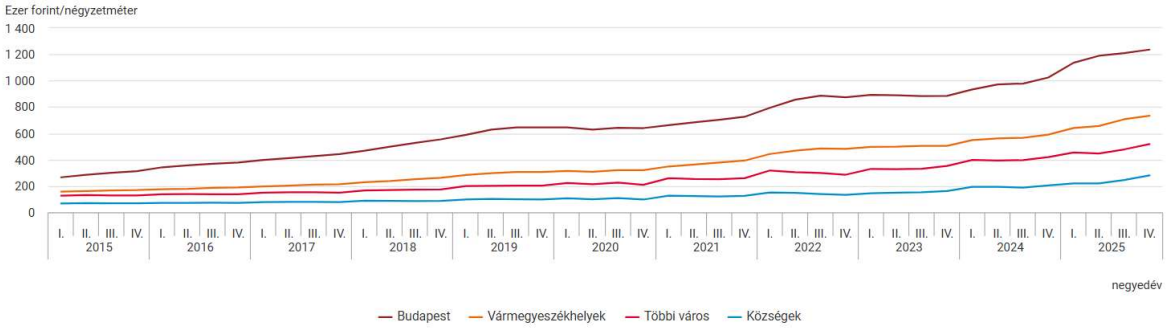

55. ábra: Használt lakások átlagos négyzetméterára településkategóriák szerint, ezer forint/m2, 2015-2025, Forrás: KSH Lakáspiaci árak, lakásárindex, 2025. IV. negyedév

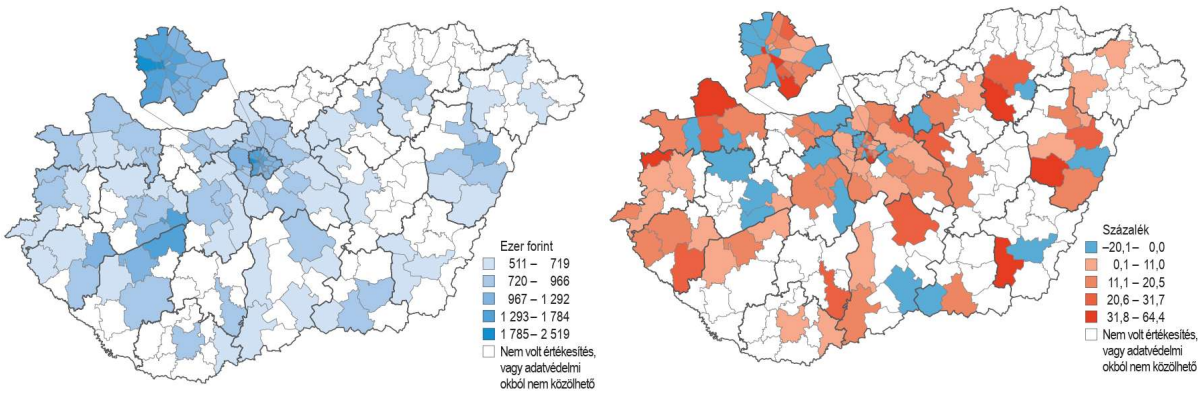

56. ábra: Az értékesített új lakások átlagos négyzetméterára (balra) és az új lakások átlagos négyzetméterárának változása az előző évihez képest (jobbra), 2024. Forrás: KSH TÉR-KÉP 2024

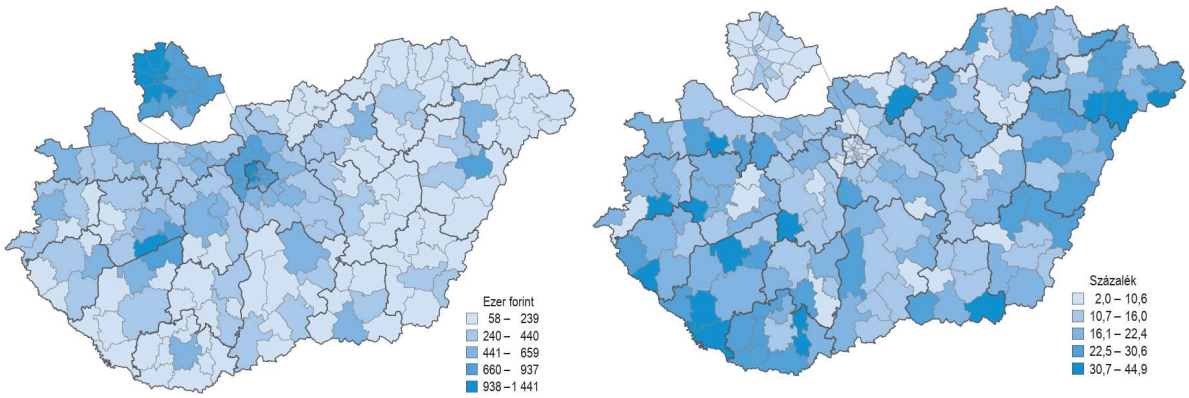

57. ábra: Az értékesített használt lakások átlagos négyzetméterára (balra) és a használt lakások átlagos négyzetméterárának változása az előző évihez képest (jobbra), 2024. Forrás: KSH TÉR-KÉP 2024

A 2025 szeptemberében induló Otthon Start Program, a kormányzat keresletélénkítő lakáspolitikai eszközeként jelentősen átstrukturálta a lakáspiaci viszonyokat, a lakásárak további növekedését eredményezve. A program egy fix 3%-os, legfeljebb 50 millió Ft-os kamattámogatott hitelre szól, amelyet (a tágan értelmezett) első lakást vásárlók igényelhetnek. Az előző kormányzati támogatásokkal szemben újdonság, hogy nem tartalmaz gyermekvállalással kapcsolatos kitételt, illetve mint szociálisan nem célzott lakáspolitikai eszköz, nem tartalmaz jövedelmi vagy vagyoni korlátot sem – tehát nem zárja ki a befeketetési célú ingatlanvásárlást (Habitat for Humanity Magyarország: Éves lakhatási jelentés 2025). Az időszak kritikus volt a győri ingatlanárak szempontjából is, 2025. VI. negyedévre 23%-os növekedést eredményezve az előző év végéhez képest.

Győrben lakástípus szerint a legmagasabb négyzetméteráron a társasházi lakások kelnek el, ezt követik a lakótelepi panellakások, majd a családi házak. Az Ingatlan.com adatai alapján a győri lakások átlagos négyzetméterára 2026. második felében 1 millió forint körül, míg a családi házaké 830 ezer forint körül alakult.

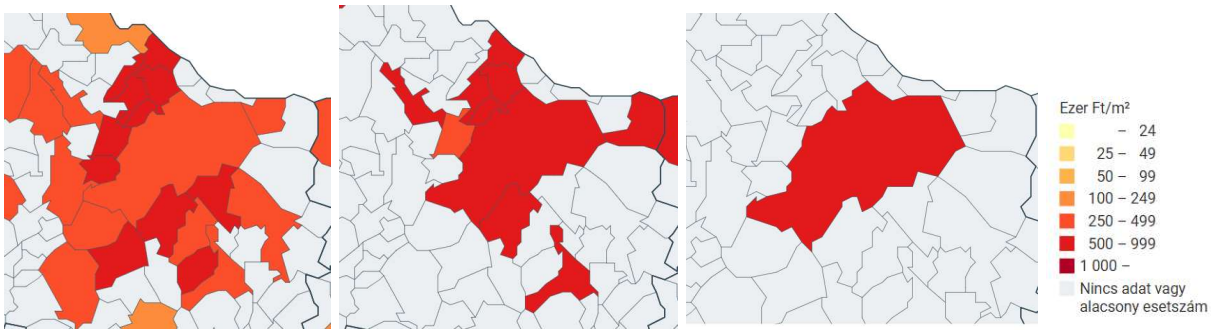

58. ábra: Lakások ára Győrben és a város vonzáskörzetében, a térképek balról jobbra haladva: családi házak átlagos négyzetméterára, többlakásos társasházban található lakások átlagos négyzetméterára, lakótelepi panelházakban található lakások átlagos négyzetméterára, ezer Ft/m², 2024, Forrás: KSH Ingatlanadattár

A győri lakáspiac jellemzői

Győrben a **városrészek** az ott található lakás típusa szerint **karakteresen elválnak egymástól**, vannak egytípusú és vegyes városrészek. Egyes városrészeket a tömbházas, lakótelepi beépítés jellemez, például Adyváros, Marcalváros I-II., más, döntően a Belvárostól távolabb elhelyezkedő városrészeket családi házas, esetleg sorházas övezetek jellemeznek, például Jancsifalu, Likócs, Pinnyéd, Nagybácsa. A harmadik jellegzetes városrész csoportban többféle lakóövezet is megtalálható, ilyen pl. a Belváros, Nádorváros és Révfalu, amelyekben a különböző típusú tömblakások (panel vagy téglaépítésű tömblakások és társasházak), sor- és ikerházak vagy akár családi házak is egyaránt megtalálhatók.

Az elmúlt időszakban a Belvároshoz közeli városrészek – Révfalu, Nádorváros – emelkednek ki, és a családi házakat a több lakásos, kisebb-nagyobb társasházak (4-től akár 31-40 lakásos tömbökig) váltják fel. Ugyanakkor egyes városrészekben – például Kismegyer, Pinnyéd – új telkek kialakításával új családi házas területek kialakítására is lehetőség nyílt, amely kínálatával mérsékelni képes a városból a külső városrészekbe kiköltözők számát.

A **lakásárakat** Győrben – hasonlóan más hasonló méretű és szerkezetű városokhoz – alapvetően két tényező határozza meg, a centrumtól való távolság, valamint a nyugodt, családi házas övezet megléte.

Az alapterületre vetített átlagos árakat tekintve a városrészek között Révfalu, Nádorváros és a Belváros a legmagasabbak, itt az árak meghaladják az egymillió forintot négyzetméterre vetítve. Ezen városrészeket a város külső gyűrűjében található, többnyire családi házas városrészek – Bácsa, Pinnyéd, Ménfőcsanak – követik, valamint a középső gyűrűben található jó infrastruktúrájú területek, mint például Szabadhegy és Adyváros. A legalacsonyabb alapterületre vetített átlagos árak Győrszentiványon, Újvárosban, Gyárvárosban találhatók. Marcalváros I-II.-ről, valamint Kismegyerről az Ingatlannet.hu nem rendelkezett a vizsgált időszakban adattal, míg Gyirmót és Jancsifalu esetében is egy eladott ingatlan került beszámításra.

A legnagyobb, átlagosan a 100 millió Ft-ot meghaladó értékű lakóingatlanok az átlagosnál nagyobb alapterületű lakásokkal rendelkező, családi házas övezetekben találhatók. Ugyanakkor a legolcsóbb, 60 millió Ft alatti átlagárral bíró lakások az átlagosan kis alapterületű – 50-60 m2 közötti – szabadhegyi és adyvárosi panellakások, valamint a leromlott állagú régi építésű és kis alapterületű társasházak Szigetben és Gyárvárosban helyezkednek el.

10. táblázat: Átlagos lakásméret és ingatlanárak Győrben, városrészenként, 2026 május, Forrás: az https://www.ingatlannet.hu alapján saját szerkesztés

Városrész	Átlagos méret (m^2)	Átlagár (ezer Ft/m^2)	Átlagár (millió Ft)
Adyváros	54	885,6	47,9
Bácsa	**169**	**961,7**	140

Belváros	76	**1050,5**	87,6
Gyárváros	76	801,3	53,4
Gyirmót (egy eladott ingatlan alapján)	80	518,7	41,5
Győrszentiván	128	701,8	76,7
Jancsifalu (egy eladott ingatlan alapján)	90	877,8	79
Kisbácsa	149	906,2	139,4
Kismegyer	n/a	n/a	n/a
Likócs	175	825	141,3
Marcalváros I.	n/a	n/a	n/a
Marcalváros II.	n/a	n/a	n/a
Ménfőcsanak	162	914,5	135,3
Nádorváros	**82**	**1028**	73,7
Pinnyéd	**124**	**936**	122,9
Révfalu	**114**	**1076**	133
Sárás	64	873,4	55,9
Szabadhegy	118	917,3	126,7
Sziget	125	931,6	87,8
Újváros	145	733,7	103

Összefoglalás

Győr **gazdasági súlyát** tekintve kiemelkedik a megyei jogú városok sorából, versenytársának sokkal inkább a határ túloldalán található fővárosokat és a budapesti várostérségét tekinti. A foglalkoztatottság szintje kiemelkedően magas, a városban inkább a munkaerőhiány jelent mára problémát. A hazai és külföldi vállalatok körében **kedvelt befektetési célpont**. Helyi adó bevételének legnagyobb részét a helyi iparűzési adó teszi ki.

A város kiemelkedő gazdasági teljesítménye főként az iparhoz, azon belül is a **járműgyártáshoz** köthető, a gazdaság többi szektora (köztük az egyébként komoly hagyományokkal bíró élelmiszeripar és textilipar) nem jelentős. Az **építőipar és a szakmai tudományos tevékenység feltörekvő** szakaszban van, a kereskedelem jelentősége a vármegyén belül és a megyei jogú városok között is kiemelkedő. A kiskereskedelmi üzletek koncentráltan állnak rendelkezésre, ugyanakkor számuk – igazodva az országos tendenciákhoz – csökken. A vendéglátóegységek száma ugyanakkor növekszik, szolgáltatásaik igazodik a kor igényeihez. A **turizmus** dinamikusan fejlődött egészen a koronavírus-járványt megelőző évekig, azonban 2021-ben még mindig nem érte el a járvány előtti időszak vendégforgalmának felét sem. Inkább az üzleti turizmus dominálja a szektort, így a lakossági vendégfogadás esetében még vannak kihasználatlan kapacitások.

Győr legjelentősebb vállalata az **Audi Hungaria Zrt**., amely több mint 12 ezer főt foglalkoztat a térségben.

Győr népszerű a vállalkozói tőkebefektetések tekintetében, mivel **földrajzi fekvése kedvező**, külföldről és belföldről is könnyen elérhető bármilyen közlekedési móddal. Ugyanakkor kedvező földrajzi fekvésének köszönhetően versenytársai között éppen a három főváros térség jelenik meg, amelyek komoly **elszívó hatást** is gyakorolnak rá. Gyakori a munkaerő más városba történő ingázása vagy éppen elvándorlása is.

A **foglalkoztatási ráta rendkívül magas**, az álláskeresők száma a többi megyei jogú városhoz képest alacsony, a közfoglalkoztatás nem jellemző. A gazdaságilag aktív népesség körében magasabb a felsőfokú végzettségűek aránya. Az iparban főként a szakmunkás és okleveles mérnöki munkaerőből van hiány, mely probléma a szakképző intézmények és a vállalkozások együttműködésével a jövőben orvosolható lesz.

A **kutatás-fejlesztés** tekintetében a Széchenyi István Egyetem kulcsszerepet tölt be, számos fejlesztést hajtottak végre az elmúlt években, de fontos kiemelni szoros együttműködéseiket a vállalati szektorral, a megyei iparkamarával vagy éppen az Önkormányzattal.

. A magas jövedelmek és a térség munkaerő felszívó képessége miatt Győrben az **ingatlanárak** a többi megyei jogú városhoz képest jóval magasabbak, azonban a városon belül, városrészenként is jelentős különbségek vannak.

2.1.8 AZ ÖNKORMÁNYZAT GAZDÁLKODÁSA, A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ESZKÖZ- ÉS INTÉZMÉNYRENDSZERE

Költségvetés, vagyongazdálkodás, gazdasági program

Az Önkormányzat gazdálkodásának kereteit az éves szinten elfogadott költségvetés határozza meg, amely adott naptári évre vonatkozóan tartalmazza a költségvetési bevételek és kiadások előirányzott összegét. Az Önkormányzat a költségvetés készítésekor a kötelező feladatok ellátására, többletforrás esetén az önként vállalt feladatai elvégzésére és megkezdett folyamatok továbbvitelére koncentrál, hogy a város a megszerzett versenyelőnyét a jövőben is meg tudja tartani. Ehhez elengedhetetlenül fontos a városi intézményhálózat fenntartása, a közszolgáltatások bővítése, és a győri polgárok életminőségének javítását célzó beruházások és fejlesztések jövőbeni folytatása, természetesen a város stabil pénzügyi pozícióinak megőrzése mellett.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) jelentős változásokat hozott nemcsak az önkormányzati feladatellátásban, de az önkormányzatok gazdálkodásában is. 2013-ban az **új feladatfinanszírozási rendszer** bevezetésének hatására Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának költségvetésében a főösszeg az előző évinél mintegy 5 milliárd Ft-tal alacsonyabb lett. A bevételi oldal változásai közé tartozik, hogy az állami feladatátvállalások okán az illetékbevételek elkerültek a várostól. További változást jelentett 2013-tól, hogy az Önkormányzat által beszedett gépjárműadónak már csak a 40%-a maradt helyben.

A 2020 óta a **COVID-19 járvány is jelentős változásokat eredményezett az Önkormányzatok finanszírozásában**. Az önkormányzatok kompenzációt kaptak a COVID-19 járvány miatti veszteségeik mérséklésére, és bár azok Győr esetében is számottevőek voltak, mégsem kapott ilyen jellegű támogatást. A **veszteségek** részben bizonyos megosztott adók átcsoportosításából és a szolidaritási hozzájárulás révén történő elvonásból, részben a helyi adók adóalapjának központi módosításából, részben a forgalom visszaeséséből, részben az Önkormányzat által nyújtott szolgáltatás árának központi szabályozásából származnak. A 2013-as új feladat-megosztási rendszer bevezetése óta már csak a gépjárműadó maradt megosztott bevételként az Önkormányzat költségvetésében 40%-os mértékkel. A Magyarország Kormány azonban 2020 áprilisában Járvány Elleni Védekezési Alapot hozott létre, és ide csoportosította át egész évre vonatkozóan a gépjárműadó önkormányzatokat megillető részét. Győr esetében ez az elvonás a költségvetésnek 1%-át tette ki.

A helyi adók közé tartozik az **idegenforgalmi adó**, amelynek összege az idegenforgalom visszaesése miatt egyébként is jelentősen csökkent 2020-ban, ráadásul a veszélyhelyzet kihirdetésétől (2020. április) a kormány ezt az adófizetési kötelezettséget ideiglenesen megszüntette. A 2021-es szabályozás szerint az ágazat újraindítása érdekében ezt az adót az első félévben nem kell befizetni, a második félévtől

azonban visszaáll a korábbi rend. Ez éves szinten a 2019-es adatok szerint több, mint 100 millió Ft-os kiesést jelentett Győr város számára 2021-ben. A legnagyobb kiesést azonban az önkormányzati költségvetés számára a helyi iparűzési adó alapjának központi módosítása jelenti. A Magyarország Kormánya ugyanis a koronavírus-világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében elrendelte, hogy **2021-ben a kis- és középvállalkozások számára a helyi iparűzési adó mértéke 1% lehet**, ha az adott adóévben alkalmazandó önkormányzati rendeletben megállapított adómérték több mint 1%. Mivel Győr esetében ez a mérték 2018 óta 1,6%, ez jelentős bevételkiesést jelent a 2021-es és 2022-es években. Ugyanakkor fontos látni, hogy a rendelet csupán a kkv-k számára nyújtott kedvezményesebb adómértéket, így a városban található nagy adózok továbbra is stabilan szolgáltatták a bevételeket az Önkormányzat számára.

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata jogszabályi kötelezettségének eleget téve önkormányzati ciklusonként elkészíti **gazdasági programját**. Ezek alapján megállapítható, hogy **a város pénzügyi helyzete stabil**. A kiadások növekedési üteme az országosnál kicsit magasabb, a megyei trendhez illeszkedik, kiugrást csupán az 2017-es év EYOF kiadásai eredményeztek.

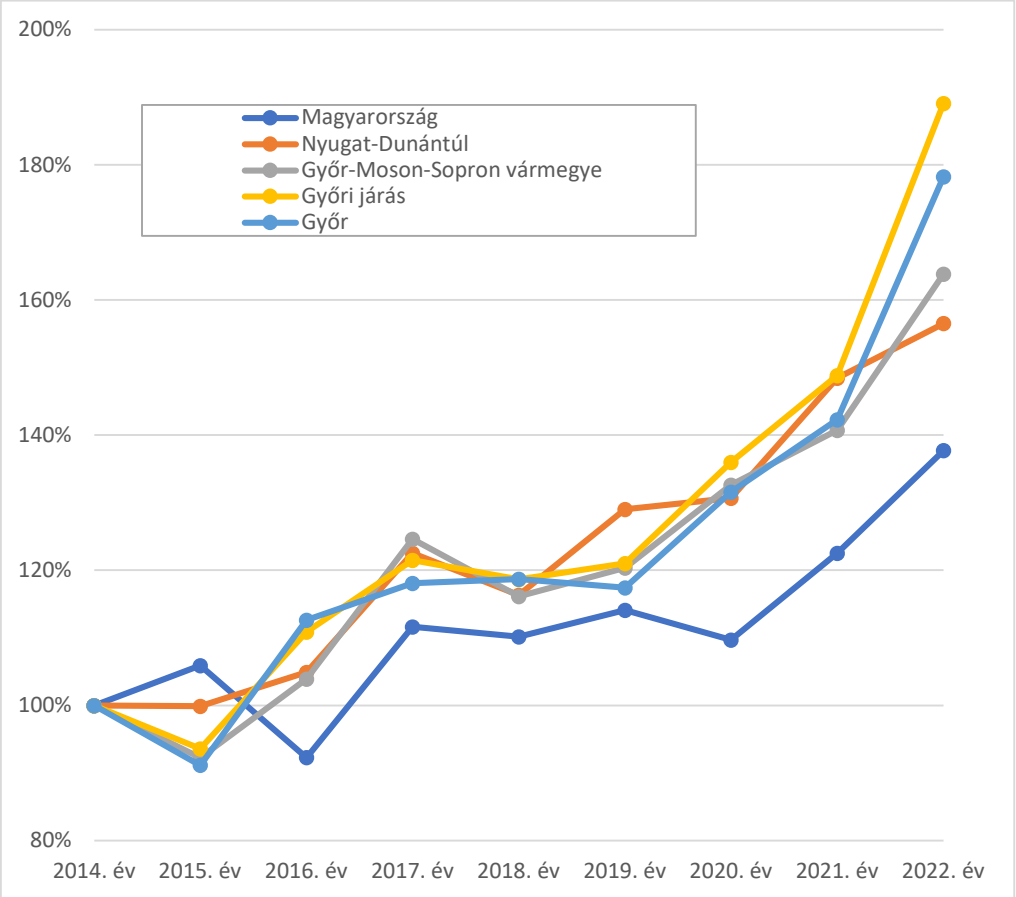

59. ábra: A települési önkormányzatok összes költségvetési bevételének változása (2014=100%), Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis alapján saját szerkesztés

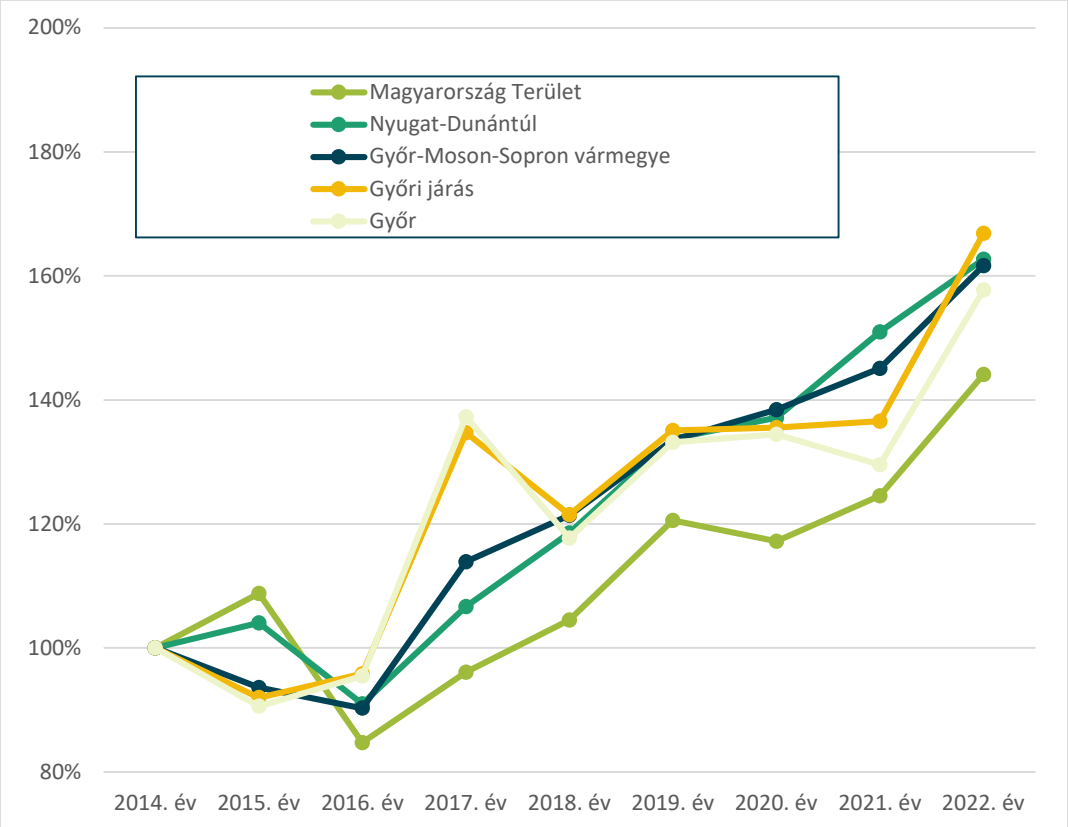

60. ábra: A települési Önkormányzatok összes költségvetési kiadás változása (2014=100%), Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis alapján saját szerkesztés

Az Önkormányzat az önkormányzati rendszer egészét tekintve **kiemelkedő mértékű és stabil forrásokkal rendelkezik**, amelyek biztosítják folyamatos működését, kötelező és önként vállalt feladatainak ellátását, valamint a már folyamatban lévő és a későbbre tervezett fejlesztéseinek finanszírozását. Az Önkormányzat nem rendelkezik sem működési, sem fejlesztési célú hitelkeretekkel. A 2011 előtt felvett fejlesztési célú hiteleket 2013-ban az állam adósságkonszolidáció keretében átvállalta. A folyamatos likviditás fenntartásához biztonsági célú folyószámla hitelkeret áll rendelkezésre, melynek felvételéről a közgyűlés dönt.

A **2024. évi költségvetés** alapján elmondható, hogy a **bevételek** között a teljes költségvetés mintegy 54%-át kitevő helyi adók képezik a leghangsúlyosabb elemet, ebből is az iparűzési adó a legmagasabb, mely a teljes költségvetés 42,5%-át teszi ki. További fontos bevételi tételek az államháztartáson belülről érkező működési (23,16%) támogatások, valamint a készlet értékesítéséből, szolgáltatás nyújtásából származó bevétel (7,87%).

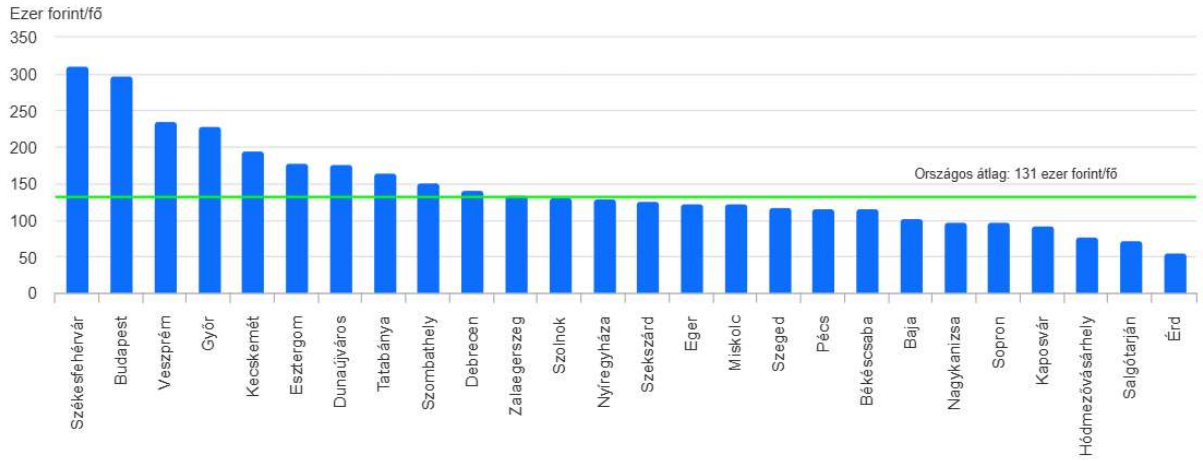

61. ábra: A főváros és megyei jogú városok egy lakosra jutó HIPA-bevétele, 2023 Forrás: KSH Kísérleti statisztika: A helyiiparűzésiadó-bevétel eloszlása Magyarországon

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának költségvetési szervekkel aggregált beszámolója alapján a legnagyobb **kiadási** főcsoportot (35%) 2024-ben az általános közszolgáltatások – vagyis a hivatal fenntartása, az adóigazgatás, a nemzetiségi ügyek és a törvényi előíráson alapuló befizetések tették ki. Utóbbi kategóriából kiemelkedik a kb. 11 milliárd forintra tehető szolidaritási hozzájárulás is, amely a teljes költségvetés 15%-át jelenti.

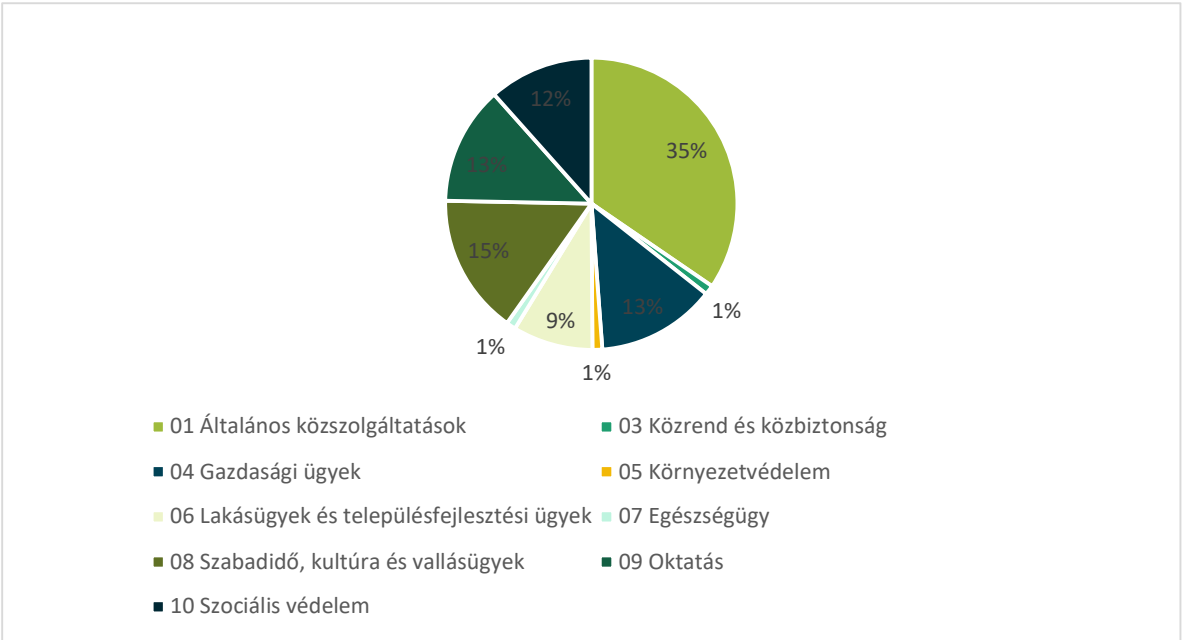

62. ábra: Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának költségvetési kiadásai kormányzati funkciónként, 2024, %, Forrás: Magyar Államkincstár, egyedi adatkérés[16]

[16] Az ENSZ Kormányzati Funkciók szerinti osztályozása alapján a 02 kódú főcsoporthoz a (katonai) védelem funkciói tartoznak. Ilyen kiadása a magyar önkormányzatoknak nincs.

Nagy hangsúlyt (16%) kap Győr költségvetésében a szabadidő, kultúra és vallásügyek is, amelyből a színház, az egyéb művészeti tevékenységek és a közművelődési intézmények emelkednek ki, mint legfőbb kiadási tételek. Jelentős kiadást jelent az alapfokú nevelés-oktatás (13%) továbbá a szociális védelem (12%) is. Utóbbi esetében a legjelentősebb költséggel járó feladatok az idősellátás és a bölcsődei ellátás feladatai. A költségvetés kb. 13%-át teszik ki az ún. gazdasági ügyek, azon belül pedig az útépítés, a közösségi közlekedés és a parkolás üzemeltetése teszik ki a kiadások legnagyobb részét. A költségvetés 9%-át jelentette 2024-ben a lakásügyek és településfejlesztési ügyek csoportja, amelyből a közvilágítás, a zöldterület-kezelés és a fejlesztési beruházások jelentik a legnagyobb kiadási tételeket. Kifejezetten alacsony kiadási csoportot alkot az egészségügy és a környezetvédelem, előbbi esetében ugyanakkor ez a háziorvosi ellátási rendszer sajátos állami finanszírozásával magyarázható.

Az Önkormányzat **vagyongazdálkodásának** alapelveit a Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának vagyonáról és a vagyon feletti tulajdonosi jogok gyakorlásáról szóló 20/2014. (IX. 12.) önkormányzati rendelet (Vagyonrendelet) rögzíti, amely meghatározza az Önkormányzat vagyonával, az azzal való gazdálkodással, továbbá a döntési jogosultságokkal kapcsolatos alapvető önkormányzati rendelkezéseket, továbbá a részletszabályokat is. A rendelkezések kiterjednek az Önkormányzat tulajdonába kerülő vagyonra és a vagyonszerzés szabályozására is. Eszerint az Önkormányzat kiemelt felelősségi körébe tartozik a vagyonnal való felelősségteljes, átgondolt, tervszerű, hatékony, az Önkormányzat céljait legjobban szolgáló gazdálkodás.

Győr MJV Önkormányzata a vagyongazdálkodásra mint a város fejlesztésében is fontos szerepet játszó területre tekint. A város vagyongazdálkodása az országos szintű jogszabályokkal összhangban működik, az önkormányzati vagyon feletti tulajdonosi jogokat a Közgyűlés, a bizottság és a polgármester gyakorolják, amely szervek feladat- és hatásköre a vagyonrendeletben került szabályozásra. A vagyongazdálkodási döntések előkészítését, végrehajtását a jegyző vezetésével a Polgármesteri Hivatal illetékes osztályai végzik (az erre vonatkozó előírások a Polgármesteri Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatában találhatók). Az Önkormányzat számára fontos alapelv a célhoz kötöttség, vagyis, hogy az önkormányzati vagyonnak a közfeladat ellátását kell szolgálnia. Ehhez szorosan kapcsolódik, hogy a vagyongazdálkodás terén az Önkormányzatnak kerülnie kell a kiemelt kockázatot, csak részben gazdálkodhat szabadon (forgalomképes üzleti vagyonával).

Az Önkormányzat vagyongazdálkodása esetében jogszabályi kötelezettségek közé tartozik a város-rehabilitációs projektek megvalósítása, a lakásállomány szerkezeti átalakítása, építési telkek folyamatos kialakítása és eladása, a forgalomképes termőföldek értékesítése, továbbá a vagyonkataszter folyamatos frissítése. A hosszú távú célkitűzések a középtávú célkitűzéseket veszik alapul, hangsúlyozva, hogy a bevételszerzés és a kiadáscsökkentés mellett fontos szempont, hogy az Önkormányzat ne élje fel a

vagyonát. Szintén fontos alapelv, hogy támogatni kell azokat a pályázati lehetőségeket, amelyek az Önkormányzat számára újabb vagyonelemek megszerzését biztosítják

Győr **önkormányzati vagyonállománya** a 2022-ben készült mérlege alapján 214,3 milliárd forintot tett ki. Ezen vagyon több mint háromnegyede (82,2%) ingatlanok és a hozzájuk kapcsolódó vagyoni értékű jogok formájában nyilvánul meg. Jelentős részt képviselnek még a vagyonelemek között a befektetett pénzügyi eszközök és a pénzeszközök is (4,5% és 12%), míg a koncesszióba adott eszközök és a követelések egyenként nem érik el a főösszeg 1%-át.

Az Önkormányzat jelenleg is érvényben lévő **gazdasági programja** 2025-ben készült[17]. A gazdasági program az önkormányzati ciklus 5 évére vonatkozó beruházási, városfejlesztési elképzeléseket tartalmazza. A program összhangban áll az Önkormányzat korábbi stratégiai dokumentumaival (Integrált Településfejlesztési Stratégia, Local Agenda stb.). Az Önkormányzat a nevesített beruházásokat önkormányzati, állami és európai uniós források felhasználásával valósította meg az elmúlt időszakban. A gazdasági programból leszűrhetők a 2025-2029-es ciklus városfejlesztésének legfőbb irányai.

Eszerint a ciklus kiemelt beruházásai Széchenyi Terv Plusz, ezen belül kiemelten a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Pluszhoz (röviden TOP+) kapcsolódnak. A TOP+ elsősorban az Önkormányzatok fejlesztéseihez biztosít forrásokat, az Önkormányzatok gazdaságfejlesztési és azzal összefüggő város- és településfejlesztési akcióit támogatta. Ezen belül kiemelt prioritások voltak:

- Fenntartható városfejlesztés és fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása (zöldfelületrekonstrukciók, köztérmegújítások, közlekedési infrastruktúra – közutak, kerékpárutak – fejlesztése),
- Fenntartható energiahatékonyság (épületek energetikai korszerűsítése),
- Fenntartható humán infrastruktúra (szociális, egészségügyi és gyermeknevelési intézmények felújítása),
- Fenntartható humán fejlesztések (szociális városrehabilitáció, helyi identitás erősítése, szociális és egészségfejlesztést segítő programok) (,
- Fenntartható versenyképes városfejlesztés (turisztikai fejlesztések),

Az Önkormányzat településfejlesztési tevékenysége, intézményrendszere

Az Önkormányzat munkaszervezetként a Polgármesteri Hivatalban a településfejlesztési tevékenységének meghatározó szereplője a Településfejlesztési és Városstratégiai Főosztály, amely

[17] https://gyor.hu/easy-docs/6811be034b12b Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Gazdasági Programja 2025-2029., 2025

ellátja a Főépítészi Osztály, valamint a Városfejlesztési és Városüzemeltetési Osztály tevékenységének összehangolását, irányítását, felügyeletét és ellenőrzését.

A **Településfejlesztési és Városstratégiai Főosztály** alapvetően előkészítő, tervező, terveztető és koordináló és lebonyolító szerepet tölt be a településfejlesztési kérdésekben, együttműködve a többi illetékes szervezeti egységgel. A **Főépítészi Osztály** kiemelt feladatai közé tartozik a város éves és középtávú településfejlesztési terveinek elkészítésében való közreműködés, a településfejlesztési koncepció és integrált településfejlesztési stratégia kialakításában való részvétel, önkormányzati beruházási döntések és városfejlesztési beruházások előkészítése, valamint a településrendezési eszközrendszer kialakítása és működtetése. A **Városfejlesztési és Városüzemeltetési Osztály** elsődleges feladata elkészíttetni az osztály feladatkörébe tartozó, önkormányzati beruházásokhoz szükséges tanulmányokat, engedélyezési és kiviteli terveket. Az osztályon belül négy csoport működik, melyek fő feladatai a következők a Polgármesteri Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzata alapján:

- az Infrastruktúra-fejlesztési Csoport: Az önkormányzati infrastruktúra-fejlesztési (döntően út-, közmű- és közösségi közlekedést érintő fejlesztések) és mélyépítési beruházások szervezésétől és kivitelezésétől egészen a döntéselőkészítésen át a közlekedési fejlesztések stratégiai végrehajtásáig számos feladatot lát el;
- az Ingatlan- és Létesítményfejlesztési Csoport: Legfőbbképp előkészíti és szervezi az önkormányzati létesítményépítési, magasépítési beruházásokat, továbbá szakmai segítséget nyújt az önkormányzati önálló intézmények felújítási és energiagazdálkodási feladatainak ellátásához, illetve pályázati elbírálási és javaslattételi feladatokat is ellát;
- a Stratégiai és Pályázati Csoport: közreműködik a város éves és középtávú településfejlesztési terveinek elkészítésében, részt vesz a területfejlesztési célkitűzés kialakításában, továbbá közreműködik a város területét érintő fejlesztési stratégiák, koncepciók és tervek kidolgozásában; a Csoport ezeken túl figyelemmel kíséri a hazai, nemzetközi és az EU-s fejlesztési programokat, pályázati lehetőségeket, előkészíti a stratégiai területek fejlesztésével kapcsolatos pályázati anyagokat, koordinálja a pályázati kérelmekhez kapcsolódó tervek, tanulmányok elkészítését, gondoskodik a pályázatok benyújtásáról, ellátja a nyertes pályázatokhoz kapcsolódó stratégiai és pályázati menedzsment feladatokat;
- a Városüzemeltetési Csoport: Többek között elvégzi a városüzemeltetési feladatterv összeállítását és az abban foglaltak ellenőrzését, továbbá előkészíti a közszolgáltatások (távhőszolgáltatás, ivóvíz- és csatornaszolgáltatás, települési hulladék, nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz, temetők) ellátásával, megszervezésével kapcsolatos döntéseket.

Gazdaságfejlesztési tevékenység

Győr Önkormányzatának **gazdaságfejlesztési tevékenysége** az alábbi tényezők mentén csoportosítható:

- a helyi gazdaság műszaki infrastruktúra feltételeinek fejlesztése
- városi tulajdonú gazdaságfejlesztéssel foglalkozó szervezetek működtetése
- adminisztratív eszközök
- partnerség

Az egyes tényezők részben átfedik egymást, hiszen az infrastruktúra-fejlesztés feltételezi a rendezési-szabályozási, vagyis az adminisztratív háttér meglétét. Ugyanakkor ezek a fejlesztések gyakran közvetlenül valamelyik, a város közvetlen vagy közvetett tulajdonában lévő gazdaságfejlesztő szervezetéhez kapcsolódnak. Továbbá partnerséget feltételeznek a fejlesztések során a vállalati, vállalkozói szférával is.

Helyi gazdaság műszaki infrastruktúra feltételeinek fejlesztése

A helyi gazdaság fejlődését, versenyképességének növekedését az Önkormányzat a vállalkozások műszaki infrastrukturális feltételeinek fejlesztésével segítheti. Ennek leglátványosabb elemei az elmúlt két évtizedben a modern telephelyi kínálat és a logisztikai rendszerek fejlesztése a **Győri Ipari Park** több ütemben történő fejlesztésével, a **Győr-Gönyű Kikötő és a Győr-Pér Repülőtér** fejlesztésekkel.

A **város belső úthálózatának**, közlekedési viszonyainak megújítása, fejlesztése a vállalkozások városon belüli megközelíthetőségét erősíti mind az alapanyagok beszállítását, a késztermékek kiszállítását, mind a munkaerő mozgását tekintve. A munkaerő-mobilitás biztosítása érdekében jelentős fejlesztések zajlottak a városban, többek közt a Radnóti utcai kikötés, Szövetség utca, a Szent Imre út és a Jókai utca, a külső ipari területeken a Tatai út és a Pesti út vonatkozásában.

Szintén lényeges tényező az infrastrukturális feltételek között a **város közmű rendszerének kiépítettsége**, annak minősége, üzembiztonsága. Az Önkormányzat a szolgáltató cégekkel együttműködve végzi a szükséges hálózatbővítéseket, illetve az elavult rendszerek korszerűsítését, cseréjét.

Városi tulajdonú gazdaságfejlesztéssel foglalkozó szervezetek

Ebbe a körbe alapvetően azokat az Önkormányzat közvetlen vagy közvetett tulajdonába tartozó szervezeteket soroljuk, amelyek közvetítőként, terület és ingatlan tulajdonosként részt vállalnak a város

gazdasági szereplőit segítő működési feltételek biztosításában és ösztönzik a város gazdaságának a megújítását.

A város ilyen típusú szervezetei döntően már két évtizedes múltra tekintenek vissza és fejlődésük több fázisát élték már meg amellett, hogy jövőbeni potenciálokkal is rendelkeznek. Ezek a Győri Nemzetközi Ipari Park Kft. (1991), Győr-Gönyű Kikötő Zrt. (1992) és a Győr-Pér Repülőtér Kft. (1994), INNONET Nonprofit Kft. (1997). Mindegyik szervezet partnerség alapú, továbbá ebben az utóbbi években történtek olyan meghatározó változások, amelyek hozzájárulhatnak az egyes szervezetekhez kapcsolódó gazdaságfejlesztést segítő, kiszolgáló objektumok további fejlődéséhez. A kikötő és a reptér egy komplex logisztikai rendszer alkotó elemei a győri gazdaság erőterében. Megfelelő fejlesztésekkel jelentős gazdasági, termelő és üzleti telephelyfejlesztés is kapcsolódhat ezen objektumokhoz.

A **Győri Nemzetközi Ipari Park Kft.** az ország első modern ipari-üzleti telephelye. Napjainkban több mint 210 hektáros területével, a 14 országból betelepült 110 vállalkozással az ország legsikeresebb ipari parkjai közé tartozik. Mára a területen beruházott összérték meghaladja a 700 millió eurót, a letelepedett cégek éves árbevétele mintegy 450 Mrd Ft, a foglalkoztatottak száma pedig átlagosan 7000 fő. A Győri Nemzetközi Ipari Park Kft. jelenleg a Győr-Szol Zrt. 100%-os tulajdonában van, a Győr-Szol Zrt. 100%-os tulajdonosa Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata.

A Győr-Gönyű Országos Közforgalmú Kikötő a Nyugat-dunántúli régió legnagyobb intermodális logisztikai központja, amely lehetőséget nyújt vízi, közúti, vasúti árutovábbításra. A **Győr-Gönyű Kikötő Zrt.** az alapító önkormányzatokkal együtt 60%-ban magyar tulajdonú. A külföldi tulajdonosok döntően osztrák szakmai befektetők. Az elmúlt évben az állam is belépett a tulajdonosok közé. Ez nagyobb garanciát jelenthet a kikötő már korábban megfogalmazott további fejlesztési ütemeinek megvalósításához.

A **Győr-Pér Repülőtér Kft.** jogelődje 1994-ben kezdte meg működését Pér községben a 70-es években épült, honvédelmi tartalék funkciót ellátó füves repülőtér fejlesztése céljából alapított P-Air Repülőtér Fejlesztő Kft. néven, alapvetően az érintett önkormányzatok együttműködésével. Napjainkra a tulajdonosi szerkezet jelentősen átalakult. Egyrészt belépett a tulajdonosi körbe az Audi Hungaria Zrt., amely a 2000-ben indult fejlesztési projektet jelentős pénzügyi forrással támogatta (részesedése 48%). Szintén a fejlesztések érdekében csatlakozott a tulajdonosi körbe a Széchenyi István Egyetemért Alapítvány 2021-ben (részesedése 13,3%). Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának tulajdoni részaránya 38,7%. A középtávú célok között szerepel a repülőtér tágabb infrastrukturális környezetének szinkronba hozása. A repülőtér jelenleg elsősorban a gazdasági élet szereplőinek igényeit elégíti ki. Annak érdekében, hogy ez tovább bővülhessen, illetve az utasforgalom volumene is növekedhessen, szükséges további repülőgép állóhelyek kialakítása, és bővíteni kell a gépkocsi parkolót is. Ezekkel együtt szükségessé válik egy új közúti kapcsolat kiépítése, és középtávon a Kft. számol még egy korszerű

üzemanyag telep és egy teheráru terminál építésével is, valamint különféle kiszolgáló eszközök beszerzésével. A repülőtér jelentős mértékben járul hozzá Győr gazdasági fejlődéséhez, tőkebefektetéseket vonzó képességéhez, ezért Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának fontos érdeke fűződik a társaság eredményes működéséhez, folyamatos fejlesztéséhez, és tevékenységének színvonalas ellátásához. (Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Gazdasági Programja 2020-2025., 2020)

Az **INNONET Nonprofit Kft.** működteti az Ipari Park szívében elhelyezkedő INNONET Innovációs és Technológiai Központot, amely egyrészt korszerű technikával felszerelt épületben, kedvezményes bérleti díjakkal és szolgáltatásokkal teremt ideális feltételeket az innovatív, beszállítói képességekkel rendelkező kis- és középvállalkozások számára, másrészt kezdeményező szerepet vállal az innovatív gondolatok, ötletek felkutatásában, és részt vesz azok projektté formálásában, nemzetközi partnerkapcsolatok kiépítésén és a tapasztalatok cseréjén keresztül. A szervezet csírái az 1990-es évek közepén indultak el a Kisalföld Vállalkozásfejlesztési Alapítvány kezdeményezéseként és illeszkedtek az ipari park, kikötő és repülőtér fejlesztési tervekhez. A szervezet alapítói között ott volt Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata is, amely az akkori Győr-Moson-Sopron Megyei Önkormányzat tulajdonrészének megvásárlásával és tőkeemelésekkel napjainkra az INNONET NKft.-ben mintegy 85%-os tulajdoni hányaddal bír. Az INNONET Nonprofit Kft. a 2020. évben, infrastruktúra fejlesztési hiteleinek végtörlesztésével működésének abba a fázisába ért, hogy elkezdte az INNONET Innovációs és Technológiai Központ teljes felújításának fokozatos előkészítését és végrehajtását, továbbá a Széchenyi István Egyetem felkérésére részt vett a Modern Városok Program keretében, a volt Kekszgyár területén kialakítandó jövőbemutató Science Park projekt megvalósításában. (Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Gazdasági Programja 2020-2025., 2020)

Adminisztratív eszközök

Az adminisztratív eszközök alapvetően a **helyi rendeleteken** keresztül érvényesülnek. Ezek közül itt kettőt érdemes kiemelni. Az egyik a vállalkozások jelenlegi és jövőbeni fizikai működését is befolyásoló szabályozás, a **város rendezési terve** és az ahhoz kapcsolódó további dokumentumok. Ez meghatározza a gazdasági tevékenységek lehetséges helyszíneit, a működés kapcsolódó, köztük az infrastrukturális feltételeit: tevékenység típusa, beépíthetőség mértéke, szükséges közműrendszerek stb. A város hatályos rendezési tervét 2006-ban fogadta el a közgyűlés, amely azóta sokszor módosult.

A másik főbb adminisztratív eszköz a **helyi adópolitika**, amelyet a helyi adórendeletek szabályoznak. Az Önkormányzat felülvizsgálta a helyi iparűzési adó mentességet és a kedvezményeket keresztül a 2000-es években. A 2010-es években a helyi iparűzési adókulcsot a helyi adókról szóló törvényben meghatározott keretek között jelentős mértékben csökkentette az Önkormányzat a vállalkozásösztönzés

érdekében. Győr Megyei Jogú Város Közgyűlése az elmúlt évtizedben kétszer is élt már az adómérték csökkentés lehetőségével, hogy az Önkormányzat teherviselő képességéhez igazodva a területén működő cégek elégedettségét, helyi beágyazottságát javítsa. Először 2014-től csökkentették az iparűzési adó kulcsát 2%-ról 1,8%-ra, majd 2018-tól újabb 0,2 százalékponttal 1,6%-ra. Ezek a módosítások természetesen már önmagukban is jelentős változásokat eredményeztek a bevételek alakulásában, míg az utolsó két évben már a járványhelyzet adóalanyokra gyakorolt gazdasági következményeit is látható. (Az iparűzési és egyéb helyi adó bevételek arányát 2015 és 2024 között lásd a 47. ábrán.)

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata jogszabály által biztosított lehetőségeit kihasználva egyéb **helyi adókat** is alkalmaz. A helyi adótípusok a következők:

- Építményadó keretén belül a nem lakás céljára szolgáló építmények adókötelesek. Az adó mértéke adóévenként 2000,- Ft/m^2 (2023. január 01-től), kivéve a sport célra szolgáló építmények esetén, ahol a mérték 800 m2 hasznos alapterületet meghaladó építmény esetén 10,- Ft/m2.
- Idegenforgalmi adó, melynek mértéke személyenként és vendég-éjszakánként 450,-Ft/fő. (2020 áprilisától 2021. júniusig központilag felfüggesztve)
- Gépjárműadó, amely korábban átengedett központi adóbevétel volt, 2020. év óta nem eredményez az Önkormányzatnak bevételt. Ezek közül leginkább az építményadó nyújt stabil, jelentős bevételt, ez 2022-ben 3,64 milliárd forintot tett ki.

Partnerség

Az Önkormányzat alapvetően kétféle módon alakított ki partnerséget a város gazdaságának szereplőivel. Egyfelől szoros együttműködési kapcsolatot épített ki a vállalkozásokat képviselő szervezetekkel, mindenekelőtt a Győr-Moson-Sopron Megyei Kereskedelmi és Iparkamarával, ahol a város polgármestere minden évben tájékoztatja a gazdasági szereplőket az Önkormányzatot ért változásokról, fejlesztési elképzelésekről. Ez egyben a visszajelzés közvetlen fóruma is a gazdaság részéről.

A másik módszer a direkt kapcsolat létesítése a vállalkozásokkal. Ez egy-egy meghatározó nagyvállalat esetében gyakoribb találkozást jelent a városvezetés és a cégvezetés között, más esetekben ez a kapcsolat inkább egy-egy induló, folyó nagyberuházás kapcsán működik, pl. egy-egy kereskedelmi központ építéséhez kapcsolódó közútfejlesztési beruházások esetében.

Foglalkoztatáspolitika

Győr az országos átlagnál lényegesen **kedvezőbb munkaerő-piaci jellemzőkkel** bír, mely nem csupán az utóbbi években van így, hanem lényegében a rendszerváltás óta. Ezekről a dokumentumban korábban részletesen szó esett.

Miután 2013. január 1-től a szakképzésnek, mint közszolgáltatásnak a biztosítását az állam átvette az önkormányzatoktól, és ebben az esetben nem csak a közvetlen oktatási feladatok ellátásáért, de a képzés helyét szolgáló ingatlanok működtetéséért is az állam lett a felelős, okafogyottá vált az önkormányzat részéről az önálló ösztöndíj program működtetése. Ugyanakkor a Bursa Hungarica Önkormányzati Ösztöndíjpályázaton keresztül támogatja a helyi tehetségek felsőoktatási tanulmányait, akiknek a helyben tartása szintén fontos feladat.

Lakás- és helyiséggazdálkodás

Önkormányzati ingatlan-vagyon kezelése

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának vagyonát a tulajdonában lévő:

- ingatlanok és ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok,
- ingó vagyontárgyak,
- immateriális javak,
- értékpapírok, valamint
- társasági részesedések

képezik, amelyek az önkormányzati célok és feladatok megvalósítását szolgálják.

Az önkormányzati vagyon **törzsvagyonból és üzleti vagyonból** tevődik össze. Törzsvagyonnak az az önkormányzati tulajdon nyilvánítható, amely közvetlenül kötelező önkormányzati feladat- és hatáskör ellátását vagy közhatalom gyakorlását szolgálja. A törzsvagyon körébe tartozó vagyonelem forgalomképtelen vagy korlátozottan forgalomképes.

Az önkormányzati vagyonnal történő gazdálkodás kereteit központi jogszabályok határozzák meg. A központi jogszabályokkal összhangban került megalkotásra a Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának vagyonáról és a vagyon feletti tulajdonosi jogok gyakorlásáról szóló 20/2014. (IX. 12.) önkormányzati rendelet (Vagyonrendelet), mely meghatározza az önkormányzat vagyonával, az azzal való gazdálkodással, továbbá a döntési jogosultságokkal kapcsolatos alapvető önkormányzati rendelkezéseket, és a részletszabályokat is. A rendelkezések kiterjednek az önkormányzat tulajdonába kerülő vagyonra és a vagyonszerzés szabályozására is. (Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Gazdasági Programja 2020-2025., 2020)

Az Önkormányzat ingatlanvagyona a mérlegnyilvántartás szerint az alábbi csoportokból áll:

1. Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok (a 2022-es mérlegben értéke meghaladja a 176 milliárd Ft-ot)

    1.1. Forgalomképtelen ingatlanok,

    1.2. Korlátozottan forgalomképes ingatlanok,

    1.3. Forgalomképes ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok.

Az ingatlanvagyon-kataszter nyilvántartásában – 2022. december 31-ei fordulónappal – az Önkormányzat tulajdonában 1.298 db forgalomképes ingatlan szerepel. Vagyongazdálkodási szempontból az ingatlanvagyonon belül legnagyobb jelentőséggel rendelkező elem az Önkormányzat tulajdonában lévő bérlakásállomány. A **Humánszolgáltatási Főosztály Népjóléti Osztály Lakásügyi Csoportja** ellátja Győr város közigazgatási területén az önkormányzati tulajdonú, a Győr-Szol Zrt. kezelésében levő önkormányzati bérlakások bérbeadásával kapcsolatos tulajdonosi feladatokat. A Vagyongazdálkodási Főosztály Vagyon-nyilvántartási Osztálya kezdeményezi az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodás döntéseinek meghozatalát és az ingatlanvagyon nyilvántartást érintő változások adminisztrációját. A Vagyonhasznosítási Osztály feladata az önkormányzat ingatlanaival, az elővásárlási joggal érintett önkormányzati tulajdonban álló lakások elidegenítésével, a nem lakás célú helyiségek bérbeadásával kapcsolatos tulajdonosi döntés előkészítése és végrehajtása. Emellett elvégzi az osztály kezelésében lévő ingatlanvagyonnal kapcsolatos feladatokat. Az ingatlanhasznosítás módjától függően előkészíti és lebonyolítja az elidegenítést, bérbe- és használatba adást. (Győr Megyei Jogú Város Szervezeti és Működési Szabályzata, 2022.10.26.)

Lakáskoncepció

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának hatályos - a 2025-2029 évekre vonatkozó - lakáskoncepciója a 133/2025. (VI. 27.) közgyűlési határozatával került elfogadásra, melyben célként került kitűzésre egy olyan rugalmas, átlátható és méltányos lakhatáshoz juttatási rendszer kialakítása, amely alacsony üzemeltetési költségű, reális, ugyanakkor a működtetési költségeket fedező bérleti díjú, jó minőségű, megfelelő műszaki állapotú önkormányzati bérlakásokat biztosít a lakhatási problémákkal küzdők számára.

Ezek megvalósítása érdekében a koncepció a következő főbb célokat fogalmazza meg:

- Üres bérlakások hasznosítása
    - a hasznosítható minőségű üresen álló lakások felújításra történő előkészítése,
    - a karbantartási határidők felgyorsítása,
    - az üresen álló lakások számának csökkentése.
- Ingatlanállomány minőségének fejlesztése

- 100% önkormányzati tulajdonú épületek felmérése, épületkarbantartási és -felújítási ütemterv készítése,
- a gazdaságosan már nem felújítható épületek leürítésének, értékesítésének vagy más módon történő hasznosításának megtervezése, hogy a fenntartási költségek csökkenjenek,
- alacsony komfortfokozatú bérlakások kivezetése a bérlakásállományból.

– Ingatlanállomány bővítése
  - nyugdíjasházi fejlesztés,
  - előtakarékos bérlakások építése,
  - akadálymentes bérlakások kialakítása,
  - életjáradéki program kidolgozása a bérlakás állomány bővítése érdekében.
- Lakhatási rendszer méltányos megújítása
  – a szociális rászorultság alapján benyújtható kérelmek rendszerének felülvizsgálata, ezzel összefüggésben a költségelvű lakáspályázati rendszer beépítésének vizsgálata, bevezetése,
  – a városi hiányszakmákban elhelyezkedők számára lakhatási program kidolgozása,
  – hajléktalanellátásból kikerülők számára lakhatási program kidolgozása,
  – piaci bérleti díjú bérlakások körének egyértelmű meghatározása, a bérlők kiválasztási rendszerének felülvizsgálata, rendeletmódosítás előkészítése,
  – értékesítési szabályok felülvizsgálata értékesítési prioritások rögzítésével,
  – nyugdíjasházi alanyi jogú lakbértámogatás felülvizsgálata a lakhatás célzottabban történő támogatása érdekében,
  – lakhatási támogatás összegének növelése.

A koncepció intézkedési tervet is tartalmaz a 2025–2029 közötti időszakra, meghatározva a fenti céloknak megfelelő fejlesztések és beavatkozások fő irányait, valamint egy leürítési, értékesítési terv is kidolgozásra került, melyben azon 100% önkormányzati tulajdonban álló ingatlanok kerültek kijelölésre, amelyek rossz műszaki állapotúak, gazdaságosan már nem felújíthatóak és fokozatos kiürítésük vált indokolttá, ezáltal lehetővé téve azok felújítását, bontását vagy egyéb hasznosítását.

Bérlakás-gazdálkodás

Az Önkormányzat bérlakás-gazdálkodását elsősorban „Az önkormányzati tulajdonú lakások bérletéről, valamint a lakásvásárlás és- építés támogatásáról" szóló 30/2018. (XII.20.) **önkormányzati rendelet** határozza meg. A rendelettel az alkotók szándéka a korábbi, többször módosított 24/2011. (IX.29) önkormányzati rendelet korszerűsítése volt oly módon, hogy az a mindennapi életben bekövetkezett változásoknak és a hatályos jogszabályoknak jobban megfeleljen. Időközben ugyanis számos olyan új

jogcím keletkezett, amely önkormányzati bérlakásban történő elhelyezést tehet szükségessé, és a korábbi rendelet nem rendelkezett róla. Továbbra is kiemelt cél ugyanakkor, hogy olyan bérlőknek adják ki az ingatlanokat, a szociális szempontok figyelembevétele mellett, akik valóban tudják és akarják is fizetni a bérleti díjat és az Önkormányzat vagyonát megóvják. Hangsúlyosan szerepel benne a bérleti szerződés felmondási okaként az együttélési szabályokkal ellentétes, botrányos magatartás megjelölése, illetve a szerződésben vállalt kötelezettségek nem teljesítése miatti felmondás lehetősége.

Az Önkormányzat elsődlegesen a Közgyűlés lakásügyekért felelős állandó bizottságán keresztül azzal szembesült, hogy egyre többen nem tudnak piaci alapon lakbért fizetni, azonban jövedelmük magasabb, mint a szociális, rászorultsági korlát az önkormányzati ingatlanok bérbeadásának feltétele esetében. A közműdíj tartozás csökkenését is szeretnék elérni a rendelet megalkotásával. A korábbiakhoz képest a bérlakásokhoz kapcsolódó pályázati lehetőségek csak a mozgáskorlátozottak számára fenntartott bérlakásokban történő elhelyezésre irányuló pályázattal bővültek. Továbbra is megmaradt a szociális helyzet alapján történő elhelyezés, ahol minimális jövedelmet is előírnak az igénylők számára és szigorúbb feltételekhez kötik a szerződés meghosszabbítását.

A **Győr-Szol Zrt. Vagyonkezelési Igazgatóságának** egyik fő tevékenysége **az önkormányzat tulajdonában lévő és egyéb tulajdonú lakó-, illetve nem lakó ingatlanok hasznosítási, üzemeltetési és fenntartási feladatainak ellátása**. Az Önkormányzat vagyonkezelését tehát a Győr-Szol Zrt. látja el, míg a tulajdonosi jogok és feladatok az Önkormányzat kezében vannak. Ezen feladatok kiterjednek a megfelelő bérlő kiválasztására is.

A **lakbér mértékét** a 18/2004. (IV. 16.) számú, az Önkormányzati lakások lakbérének mértékéről, a külön szolgáltatási díjakról, ezek megfizetésének módjáról szóló rendelet határozza meg, melyet 2025-ben módosítottak utoljára. A havi lakbért a lakás alapterülete, a lakás használati értékének számszerűsített mértéke és az egységdíj szorzata alapján számítják ki.

Az elmúlt tizenöt évben több alkalommal módosult a lakbérrendelet. Először a lakások bérleti díjának alapjául szolgáló kiinduló 2008-as 5, 91 Ft-os egységdíj két lépcsőben 2012. június 1-től 15%-kal, majd 2013. április 1-től további 10%-kal emelkedett, míg a 2015-ös módosítás további 5%-os, a 2023. január 1-től hatályos módosítás pedig 27,55%-os növekedést eredményezett, amíg elérte a mai 10 Ft-os értékét.

Az ingatlanok értékesítésének 2023. évi bevétele 839 178 212,- Ft volt.

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Gazdasági Társaságai

Az Önkormányzat egyes **feladatok ellátására vonatkozóan gazdasági társaságokat hozott létre** zrt., kft. vagy nonprofit kft. formájában. E társaságok nagy részében az Önkormányzat 100%-kos tulajdonosi

részesedéssel bír. Ezen kívül az Önkormányzat több gazdasági társaságban gyakorol résztulajdonosi jogokat.

Az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok legfontosabb jellemzőit az alábbi táblázat tartalmazza.

11. táblázat: Önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok legfontosabb jellemzőit, Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás alapján saját szerkesztés

Név	Alaptevékenység	Önkormányzati tulajdon aránya
GYŐR-SZOL Győri Közszolgáltató és Vagyongazdálkodó Zrt.	- önkormányzati ingatlanok bérbeadása, - sportintézmény üzemeltetés, - ingatlan beruházás és saját tulajdonú ingatlan üzemeltetés, bérbeadás, - társasházkezelés, - piacok, vásárcsarnok üzemeltetés - városüzemeltetés (játszóterek, strandok, parkfenntartás stb.) - temető üzemeltetés, - felszíni parkolás, parkolóház üzemeltetés, - távhőszolgáltatás - villamos energiatermelés	100%
GYŐR PROJEKT Kft.	- Beruházás bonyolítás: Tevékenységi körünkben lezajlott fejlesztések kivitelezési munkáinak irányítása, ellenőrzése, - Létesítmény-gazdálkodás: A társaság által megvalósított ingatlanfejlesztések eredményeként létrejött létesítmények működtetése, üzemeltetése, - Idegenforgalom, turisztikai tevékenység: Látogatóközpont / Tourinform Győr működtetése, kulturális és sport rendezvények jegyértékesítése, shop működtetése	100%
Győri Térségfejlesztési és Projektmenedzsment Kft.	- fejlesztési elképzelésekkel kapcsolatos pályázatok és a kapcsolódó projektmenedzsment és szakmai megvalósítási feladatok ellátása, - Modern Város Program munkaszervezeti feladatainak ellátása	100%
Esély Győri Rehabilitációs és Foglalkoztatási Közhasznú Nonprofit Kft.	- idősek, fogyatékosok szociális ellátása bentlakás nélkül	100%
Xantus János Állatkert Közhasznú Nonprofit Kft.	- növény-, állatkert, természetvédelmi terület működtetése	100%

Név	Alaptevékenység	Önkormányzati tulajdon aránya
INNONET Innovációs és Technológiai Központ Közhasznú Nonprofit Kft.	- társadalomtudományi, humán és műszaki kutatás, fejlesztés	85%
Mobilis Közhasznú Nonprofit Kft.	- pályaorientációs és tudományos élményközpont működtetése	20%
GYHG Győri Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft.	- Hulladékgyűjtés, hulladékgazdálkodás, MOHU területi szolgáltatója	100%

Önkormányzati részesedés más gazdasági szervezetekben

Név	Alaptevékenység	Önkormányzati tulajdon aránya
Pannon-Víz Regionális Önkormányzati Víziközmű-szolgáltató Zrt. (PANNON-VÍZ Zrt.)	- víziközmű szolgáltatás	a részvények 61,12%-át birtokolja az Önkormányzat
Győr-Pér Repülőtér Kft.	- Üzleti és teheráru légi szállítása	38,7%

Önkormányzati fenntartású intézmények

Az **önkormányzati fenntartású intézmények** feladatellátásuk szerint csoportosíthatók. A szociális ellátáshoz tartozik a Család és Gyermekjóléti Központ, az Egyesített Bölcsődei Intézményhálózat, az Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény, valamint a Hajléktalanokat Segítő Szolgálat. A köznevelési intézményekhez az óvodák, a Gazdasági Működtető Központ Győr, valamint Győr Megyei Jogú Város Gyermektábora sorolható. Az igazgatási területen a Közterület-felügyelet és Mezőőri Szolgálat Győr látja el feladatát. Városüzemeltetési területen működik Győr Megyei Jogú Város Útkezelő Szervezete.

Önkormányzati fenntartású kulturális intézmények keretében a közgyűjteményi intézmények (Győr Megyei Jogú Város Levéltára, dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér, Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum), a közművelődési intézmények (Generációk Művelődési Háza, Molnár Vid Bertalan Művelődési Központ, Újvárosi Művelődési Ház, Győri Szabó József Művelődési Ház, Bezerédj kastély Művelődési Ház), az előadóművészeti intézmények körében a Győri Nemzetin Színház, Győri Balett, Győri Filharmonikus Zenekar, Vaskakas Bábszínház szerepelnek.

A Kulturális Pénzügyi – Gazdasági Szolgáltató Központ (KPGSZK) az önkormányzati intézmények pénzügyi szolgáltatójaként lát el feladatokat. A Polgármesteri Hivatal az Önkormányzat adminisztratív szervezete.

Energiagazdálkodás

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése 2021-ben elfogadta Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Klímastratégiája című dokumentumot, majd a 2023. évben Fenntartható Energia- és Klímaakciótervet, melyek energiagazdálkodási kérdésekkel is foglalkoznak. Az Önkormányzat a fejlesztések során **igyekezett figyelembe venni az energiahatékonyságot.** Ennek megfelelően több olyan intézményfejlesztés történt az elmúlt években, amely az energiahatékonyság javítására helyezte a hangsúlyt (pl. napelemes energiakorszerűsítési beruházások). Ezek a beruházások döntően pályázati forrásból valósultak meg, és nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy az Önkormányzat által az energiáért fizetett költségek csökkenjenek. Az Önkormányzat az energia beszerzése során – jogszabályi kötelezettségéből fakadóan is – közbeszerzési felhívást ír ki, így biztosítja a versenyt a minél alacsonyabb ár és magasabb szolgáltatási színvonal elérése érdekében.

Az **energiahatékonyság** a 2021-es évet követően még inkább fontos szemponttá vált, köszönhetően az energiaárak drasztikus növekedésének. Az Önkormányzat fenntartási költségeinek csökkentéséhez megfelelő eszközként szolgálhatnak a jövőben a középületek energetikai korszerűsítése, szigetelése és a hagyományos (fosszilis) energiahordozók alternatív forrásokkal történő kiváltása.

Távhőszolgáltatás

A távhőszolgáltatás 2010. október 1-ig az addig önállóan működő Győri Hőszolgáltató Kft. (Győrhő) feladati közé tartozott. A **Győrhő** távhőszolgáltatással, gázellátással, villamos energiatermeléssel és kereskedelemmel foglalkozott.

2010. szeptember 10-én Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése határozattal döntött az önkormányzati tulajdonú közszolgáltató cégek összevonásáról, így a Győri Hőszolgáltató Kft. 2010. szeptember 30-ával beolvadt a Győri Közszolgáltató és Vagyongazdálkodó Zrt.-be. 2011-ben megszűnt a gázmotorokkal termelt villamos energia kötelező átvétele, ami nagy kihívást jelentett a gázmotorokat üzemeltető társaságok számára. A gazdaságos üzemvitel érdekében a győri kiserőmű az elsők között, 2011 áprilisától kilépett a magyar villamosenergia-rendszer szabályozását végző piacra, és azóta is szabályozó erőműként dolgozik.

A következő években már a megújuló energiák (biomassza, geotermikus energia) hasznosítása került előtérbe, majd döntés született a geotermikus hőenergia hasznosításról, és 2014-ben aláírták a hosszú

távú, 15 évre szóló hőenergia-szállítási szerződést az Arrabona Geotermia Kft.-vel. A tényleges hőátadás 2015-ben indult meg. 2019-ben a fogyasztók felé kiadott hőmennyiség 47,1%-a már megújuló energiából származott.

2018-ban megszüntették a fűtőolaj-tüzelést. Így már csak a környezetet legkevésbé terhelő fosszilis tüzelőanyagot, földgázt tüzelnek el az erőműben.

2019-ben a KVGM-100, 2020-ban az egyik PTVM 50 kazánon hajtottak végre égőcserét annak érdekében, hogy a kazánok légszennyezőanyag-kibocsátása csökkenjen.

A beruházások során kiemelt jelentőséggel bírt az energiahatékonyság növelése.

A meglévő távhővezeték-hálózat korszerűsítésével az 51 km nyomvonal-hosszúságú primer vezetékhálózat 41 százaléka már korszerű, gyárilag előszigetelt, közvetlenül földbe fektetett technológiával üzemel.

A szolgáltatói berendezések folyamatos fejlesztése mellett az elmúlt években – jelentős állami és önkormányzati támogatással – nagy számban újultak meg a távfűtött épületek is. Jelenleg a távfűtött lakások kicsit több mint a fele rendelkezik radiátorokra szerelt költségmegosztóval vagy a lakásokban elhelyezett költségmegosztó hőmennyiségmérővel a fűtés elszámolásához. Az összes távfűtött győri lakóépület 39 százalékában pedig már megvalósult a teljes energetikai korszerűsítés: a külső hőszigetelés, a nyílászárók cseréje és a fűtési rendszer korszerűsítése, vagy már eleve így épült az épület. Ezekben a felújított épületekben javult a hőérzet, a termosztatikus szelepekkel mindenki saját igénye szerint állíthatja be a kívánt szobahőmérsékletet, és nem utolsó sorban a korábbiakhoz képest jelentősen, akár 40-50 százalékkal csökkent a fűtésihő-felhasználás, és így a fizetendő fűtésihő-díj. A következetes műszaki fejlesztéseknek köszönhetően a győri távhőszolgáltatás kényelmes, biztonságos és környezetbarát.

2.1.9 TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI SZOLGÁLTATÁSOK, OKOSVÁROS TELEPÜLÉSI SZOLGÁLTATÁSOK

Településüzemeltetési szolgáltatások

Önkormányzati szolgáltató szervezetek

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata 2009-ben határozott arról, hogy új gazdasági társaságot hoz létre azzal a szándékkal, hogy az önálló gazdálkodást folytató négy, 100 százalékos önkormányzati tulajdonú cégét (Inszol Zrt., Komszol Kft., Győrhő Kft. és Győri Városfejlesztési Kft.) összevonja és tevékenységeiket a jövőben a Győri Közszolgáltató és Vagyongazdálkodó Zrt. (röviden GYŐR-SZOL Zrt.) látja el.

A GYŐR-SZOL Zrt. működését 2010-ben kezdte meg, mely induláskor 12,5 milliárd forintos alaptőkével rendelkezett, 17,5 milliárdos mérlegfőösszegű vagyont kezelt, és hasonló nagyságrendű éves árbevételt ért el.

A cég profilja jelenleg az ingatlankezeléstől a városüzemeltetésen keresztül a távhőszolgáltatásra, az energiatermelésre, a beruházási és kivitelezési munkák elvégzésére, a társasházkezelésre is kiterjed.

Főbb tevékenységek:

- Városüzemeltetés
- Ingatlangazdálkodás
- Vagyonkezelés
- Beruházás és kivitelezés
- Parkolók, pakolóházak üzemeltetése
- Piacok és vásárcsarnok üzemeltetése
- Temetők fenntartása, üzemeltetése
- Távhőszolgáltatás, energiatermelés
- Sportingatlanok kezelése

A Győr-Szol Zrt. százszázalékos tulajdonú leányvállalatai, a Győri Nemzetközi Ipari Park Kft., az Arrabona Depó Kft., 2026-os megszűnéséig a Győr+ Média Zrt., valamint a többségi tulajdonban lévő Jószív Temetkezési Kft. révén Győr gazdasági életének különböző területein is jelen van.

A hulladékgazdálkodási feladatokat a MOHU területi szolgáltatójaként a **GYHG Győri Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft**. (röviden: GYJG Nonprofit Kft.) látja el a városban. A GYHG Nonprofit Kft. működési területét érintő 112 településen üzemelő szelektív szigetek, 43 darab hulladékudvar, 2 darab átrakó állomás és a Győr-Sashegyi Hulladékkezelő Központ azt a célt szolgálja, hogy az Európai Unió előírásainak megfelelően, a válogatást és előkezelést követően a hulladékokat a lehető legnagyobb mértékben lehessen átadni anyagában történő és energetikai hasznosításra. A **PANNON-VÍZ Regionális Önkormányzati Víziközmű-szolgáltató Zrt.** (Pannon-Víz Zrt.), melynek főtevékenysége az ivóvízszolgáltatás, a szennyvízelvezetés és –tisztítás, végez ezek mellett egyéb kiegészítő szolgáltatásokat is, többek között az iparivíz-szolgáltatást, laborvizsgálatot, nem közművel elvezetett szennyvízszállítást és -kezelést, hulladékhasznosítást, ivóvíz- és szennyvízbekötést, csatorna- és kútkamerás vizsgálatot. Az Önkormányzat részesedése 61.12% a cégben.

Győr Megyei Jogú Város Útkezelő Szervezete végzi a Győr közigazgatási területén belül található, valamint a közösségi közlekedés által igénybe vett, összességében mintegy 822 km hosszúságú

önkormányzati tulajdonú közúthálózat és az ahhoz kapcsolódó kerékpárutak (73 km), hidak, aluljárók és egyéb műtárgyak (pl. közvilágítás) kezelői feladatait.

Nem önkormányzati szolgáltató szervezetek

MVM Égáz-Dégáz Földgázhálózati Zrt. – Fő tevékenység: gázellátás;

Győr területén a gázelosztó hálózat üzemeltetési feladatát, csakúgy, mint az egyetemes szolgáltatói tevékenységet MVM Csoport végzi. A jogelőd Égáz-Dégáz Földgázelosztó Zrt. 2007. június 1-től a GDF SUEZ vállalatcsoport tagja volt, onnan a Nemzeti Közművek (NKM) vásárolta ki 2018-ban, majd 2021-ben integrálódott az MVM Csoportba, amely gyakorlatilag mindennemű energetikai tevékenységet képes a cégcsoporton belül ellátni. A földgázellátás majdnem 100%-osnak mondható Győrben.

E.On Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt. – Fő tevékenység: elektromos energiaellátás;

A korábbi ÉDÁSZ elektromos energiaszolgáltató 2004. június 1. óta E.On Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt. néven működik Győr területén, az E.On Hungária csoport tagjaként. Az elektromos energia ellátás 100%-os Győrben.

Volánbusz Zrt. – Fő tevékenység: közösségi közlekedés;

A Kisalföld Volán Zrt. 2006 óta zártkörűen működő részvénytársaság volt. A győri székhelyű személy- és árufuvarozással foglalkozó részvénytársaság, nemcsak Győr helyi közösségi közlekedési feladatait látta el, hanem Sopronét és Mosonmagyaróvárét is. Továbbá a Kisalföld Volán biztosította a vármegyén belüli helyközi, valamint a vármegyén kívüli távolsági utazások kiszolgálását is. 2015. január 1-én integrálódott az Északnyugat-magyarországi Közlekedési Központba (ÉNYKK), majd 2019. október 1-től az ÉNYKK utódjaként a Volánbusz Zrt. látja el a fenti szolgáltatásokat.

Magyar Telekom Nyrt. – Fő tevékenység: vonalas távközhálózat;

A korábbi MATÁV 2005 után Magyar Telekom Nyrt. (T-Com) néven folytatta tovább működését.

Vidanet Zrt., DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft. – Fő tevékenység: kábeltelevízió hálózat;

A településüzemeltetés és az okos városfejlesztéshez hozzátartozik az internetelérhetőség biztosítása a településen. Ehhez az internetelőfizetések száma a lakásállomány arányában megfelelő mérőszám lehet. Ez alapján 2018-ig folyamatos emelkedés volt jellemző (92,2%), majd 2020-ra visszaesett a lakásállomány ellátottsága 80,1%-ra, amelyet főként az előfizetések számának a csökkenése idézett elő, miközben a lakásállomány száma is növekedett.

Okos város települési szolgáltatások

Az első okos város kezdeményezések Győr városában 2013-ban jelentek meg. A város és az E.ON Hungária Zrt. ekkor írta alá azt az együttműködési megállapodást, amelynek célja az volt, hogy a 2017-ben megrendezendő Európai Ifjúsági Olimpiai Fesztivál idején már „okos városként" fogadhassa a fiatalokat Győr.

Ehhez kapcsolódóan több területen egyszerre indultak meg a **fejlesztések** - okos városhoz kapcsolódó településüzemeltetési szolgáltatásokból összesen 7 db található a településen. Jelentős szakaszon készült el a városban az okos közvilágítás. 150 lámpatest „okosításával" a projekt megteremtette egy olyan kétirányú kommunikációs hálózat kiépítésének lehetőségét is, amely a világítás vezérlésén kívül sok minden másra is képessé teszi a várost. Ezek a fejlesztések a lakossági igények és a technikai, infrastrukturális lehetőségek figyelembevételével még napjainkban is folyamatosan zajlanak.

Továbbá napelemeket helyeztek el több köznevelési, kulturális és szociális intézmény tetejére is: 2025-ben 17 intézmény 50 telephelyének épületén volt napelem. A környezetbarát villamosáram-termelés mellett ezeken a helyszíneken folyamatos adatgyűjtést is végeznek az E.ON szakemberei, amely a közintézmények napenergia termelésének átviteli hálózatra gyakorolt hatását hivatott mérni. Az időközben elkészült **energetikai nyilvántartórendszer** képes egységesen kezelni az Önkormányzat tulajdonában lévő intézmények fogyasztási adatait. A rendszer sokkal több dolgot tud, mint ami jelenleg kihasználható benne. Jelenleg a nyilvántartásnak köszönhetően a város tulajdonában álló épületek/intézmények teljes fogyasztását nyomon tudja követni és abból aggregált és elemi szintű lekérdezéseket készíteni. Ugyancsak hasznos beruházásnak minősül a város új uszodájában, az Aqua Sportközpontban elvégzett komplex épületi energiamenedzsment rendszerfejlesztés, amely jelentős energiamegtakarítást eredményez a létesítmény üzemeltetése során. Ehhez kapcsolódó okos megoldás a BEMS alkalmazása az AQUA Uszoda épületenergetikai felügyelete számára. Az AQUA Uszoda épületében olyan rendszer került telepítésre, ami lehetővé teszi az épület energetikai rendszerének folyamatos felügyeletét. A rendszer képes jelezni a meghibásodásokat, de sok esetben ezek előrejelzésében is segítséget tud nyújtani. Támogatásával jelentősen csökkenthetőek a karbantartási és üzemeltetési költségek. (elérés: https://www.konsys.hu/)

További okos megoldások a városban:

- ***Hulladék applikáció***, amely a GYHG Nonprofit Kft. saját fejlesztésű rendszere, és csak hulladékkal kapcsolatos bejelentéseket tud fogadni. (elérés: https://www.gyhg.hu/#/)
- A ***helyi járatú buszok jegyvásárlása mobiltelefon segítségével***. (elérés: https://www.volanbusz.hu/hu/jegy-es-berlet/mobiljegy)
- Okos ***utastájékoztató rendszer a győri helyi buszok közlekedéséről*** (totemoszlopok). (elérés: http://www.gyoribuszok.hu/hirek/uj_utastajekoztato_rendszer_gyorben.html)

- ***Közösségi kerékpár szolgáltatás***. (elérés: https://manfred.mobi/?lang=hu jelenleg, de bővítése tervezett)
- ***Győr applikáció*** – mobilapplikáció, mely a lakosság és az önkormányzat közötti kommunikációt, valamint a városi szolgáltatások elérését teszi gyorsabbá és egyszerűbbé.
- **Parkolás Győr** applikáció - az alkalmazás segítségével a felhasználók könnyedén megtalálhatják a város parkolóit térképes és listás nézetben is.

Összefoglalás

Győr MJV Önkormányzata az önkormányzati rendszer egészét tekintve kiegyensúlyozottan biztosítja a kötelező és önként vállalt feladatainak ellátását, valamint a már folyamatban lévő és a későbbre tervezett fejlesztéseinek finanszírozását. Az Önkormányzat nem rendelkezik sem működési, sem fejlesztési célú hitelkeretekkel. A COVID járvánnyal összefüggésben jelentkező veszélyhelyzet során központilag bevezetett, de a helyi adó és egyéb költségvetési bevételeket csökkentő szabályok érzékenyen érintették az Önkormányzat költségvetését, a tartalékok mobilizálását tették szükségessé.

A helyi gazdaság fejlődését, versenyképességének növekedését a város a vállalkozások műszaki infrastrukturális feltételeinek fejlesztésével segítette. Ennek leglátványosabb elemei voltak a modern telephelyi kínálat és a logisztikai rendszerek fejlesztései a Győri Ipari Park több ütemben történő kiépítésével, a Győr-Gönyű Kikötő és a Győr-Pér Repülőtér területén történő fejlesztésekkel.

Győr MJV jelentős bérlakás-állománnyal rendelkezik, amely a Győr-Szol Zrt. kezelésében van.

Győr MJV területén a településüzemeltetési szolgáltatások jelentős részét a Győr-Szol Zrt. és a tulajdonában lévő gazdasági társaságok látják el. Az első okos város kezdeményezések Győr városában 2013-ban jelentek meg az Önkormányzat és az E.On együttműködésében. Mára számos okos applikáció segíti a városlakókat a közszolgáltatások igénybevétele során.

2.1.10 ZÖLDFELÜLETI RENDSZER VIZSGÁLATA

A települési zöldfelületi rendszer

A település egésze biológiailag aktív és inaktív területekből tevődik össze, melyek közül előbbi a zöldfelületek és vízfelületek, míg utóbbi a beépített, burkolt felületek összessége. A települési **zöldfelületek** alatt a települések területén belül a növényzettel fedett, benőtt, betelepített területeket értjük. A települések életében kiemelt szerep jut a zöldfelületeknek, a hozzájuk kapcsolódó termesztési (elsősorban gazdasági ültetvények), valamint kondicionáló (ökológiai, rekreációs és esztétikai szolgáltatások) funkciójuknak köszönhetően. A zöldfelületek hozzájárulnak a klímaadaptációhoz

(klimatikus hatásaiknak köszönhetően), az életminőséghez (környezetjavítás, rekreációs és közösségi szerepük), a biodiverzitás megőrzéséhez, valamint a város településképi (közvetve pedig gazdasági) vonzerejéhez. Ugyanakkor ettől megkülönböztetjük a **zöldterületeket**, ami egy területfelhasználási kategória, amelyekre sajátos jogszabályi előírások vonatkoznak. A zöldterületek olyan közterületek, amelyek beépítésre nem szánt, részben vagy egészben állandó növényzettel fedett közterületek, pl. közparkok tartoznak, maximális beépítettségük 3%-os lehet. Mindez jelzi, hogy a zöldterületek kiemelt szerepet játszanak a zöldfelületi rendszerben.

A település felszínborítottsága

Egy település esetében a **felszínborítottság** pontos ismerete a környezeti és természeti erőforrások megismeréséhez, azok kezeléséhez szükséges adatok és modellek egyik fontos kiindulópontja. Ennek megvalósításhoz alapvető cél, hogy egy úgynevezett felszínborítási „leltár" készüljön, mely a hosszú távon a környezettel való jobb gazdálkodást segíti elő.

A Corine Land Cover (CLC) 2018-as adatai alapján elmondható, hogy Győr területének jelentős részét (35,6%-át) nem öntözött szántóföldek adják, melyet követ 15,8%-kal a nem összefüggő települési szerkezet, és 10,3%-kal az ipari és kereskedelmi terület. Ez utóbbi esetében a 2012-es adatokhoz képest jelentős, majdnem 2%-os növekedés volt tapasztalható. A város felszínborítottsági adatait az alábbi táblázat tartalmazza részletesen összehasonlítva a 2012-es és 2018-as adatokkal:

12. táblázat: Corine felszínborítottsági adatok Győrben, 2012-2018, Forrás: TEIR EEA alapján

	2012		2018	
Corine Land Cover (CLC) felszínborítottsági típusok	**hektár**	**%**	**hektár**	**%**
Állóvizek	86	0,5%	87	0,5%
Átmeneti erdős-cserjés területek	796	4,6%	834	4,8%
Elsődlegesen mezőgazdasági területek jelentős természetes formációkkal	273	1,6%	272	1,6%
Építési munkahelyek	312	1,8%	35	0,2%
Folyóvizek és vízi utak	201	1,2%	201	1,2%
Gyümölcsösök, bogyósok	148	0,8%	148	0,8%
Ipari vagy kereskedelmi területek	1465	8,4%	1793	10,3%
Komplex művelési szerkezet	957	5,5%	955	5,5%
Lerakóhelyek (meddőhányók)	56	0,3%	56	0,3%
Lomblevelű erdők	1521	8,7%	1606	9,2%
Nem öntözött szántóföldek	6323	36,2%	6209	35,6%
Nem összefüggő település szerkezet	2714	15,5%	2751	15,8%
Nyersanyag kitermelés	30	0,2%	25	0,1%
Összefüggő település szerkezet	38	0,2%	38	0,2%
Rét, legelő	957	5,5%	983	5,6%
Sport- szabadidő- és üdülő területek	290	1,7%	290	1,7%
Szárazföldi mocsarak	125	0,7%	125	0,7%

Természetes gyepek és természetközeli rétek	399	2,3%	399	2,3%
Tűlevelű erdők	225	1,3%	127	0,7%
Út- és vasúthálózatok és csatlakozó területek	64	0,4%	64	0,4%
Városi zöldterületek	118	0,7%	118	0,7%
Vegyes erdők	357	2,0%	340	1,9%
ÖSSZESEN	17455	100,0%	17456	100,0%

Megjegyzendő ugyanakkor, hogy a CLC adatbázisban nem szerepelnek 25 hektárnál kisebb területek, ezért például – a város zöldfelületi rendszerében és az ott élők életminőségében fontos szerepet betöltő – kisebb kiterjedésű városi parkok és kertes házas területek nem szerepelnek e statisztikákban. Győr Megyei Jogú Város felszínborítottságát az alábbi ábra szemlélteti.

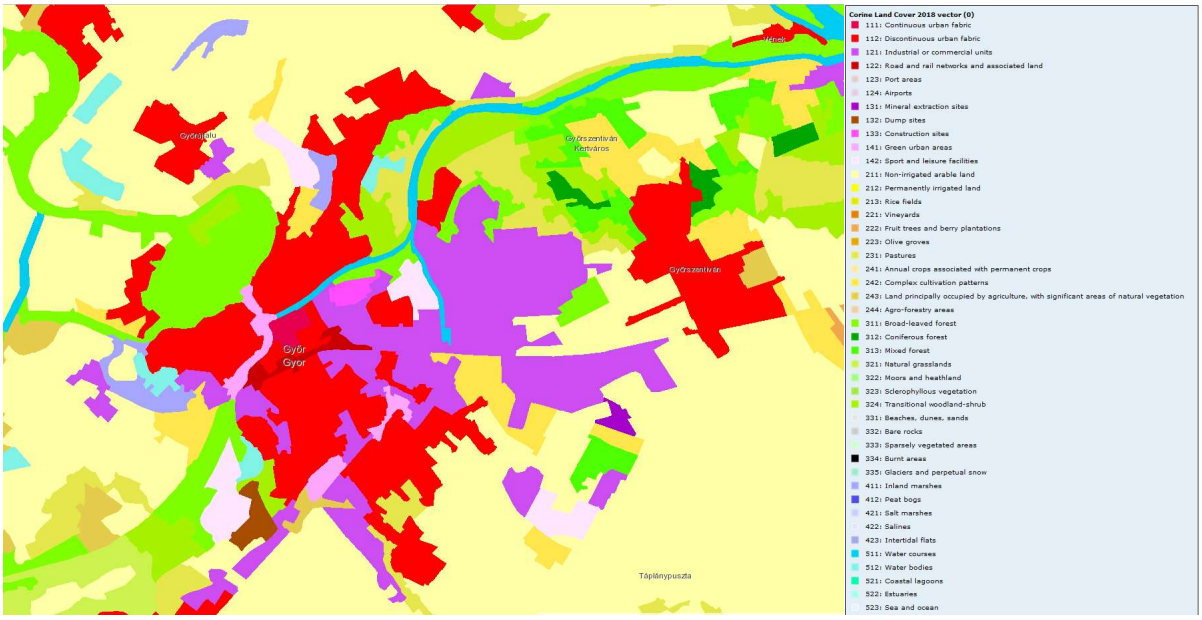

63. ábra: Győr felszínborítottsága CORINE-ban, Forrás: European Environmental Agency – Corine Land Cover, Database, 2018

A város legnagyobb kiterjedésű zöldfelületei a délnyugati és az észak-északkeleti városrészekben találhatók. A zöldfelületet alkotó, zöldfelületi karaktert leginkább meghatározó elemek az alábbiak:

- **természetközeli területek, erdők**: nagyban meghatározzák a város „zöld" arculatát, jelentőségük és védelmük kiemelt fontosságú. Ide tartoznak a Mosoni-Duna, a Rába és a Rábca, Marcal folyókat követő parti, hullámtéri területek tájelemei, a folyószabályozásokat követően kialakult holtágak, morotvák sora, melyek sajátos hangulatú tájat eredményeznek, a feltöltődő egykori medrek igen gazdag növényvilága, a ligetes gyepterületek, valamint erdőterületek, melyek azonban Győr közigazgatási területének csak kis részét borítják;
- **árvízmentesítéssel kapcsolatos létesítmények**: az árvízmentesítéssel kapcsolatos létesítmények is a zöldfelületekbe tartoznak, hiszen például a folyók melletti töltésszakaszok

nagyon kevés kivétellel füvesített területek. A töltések teljes hosszúságából 2023-ban 27,7 km volt önkormányzati tulajdonában;

- **csapadékvíz tározó tavak**: a csapadékvíz tározó tavak és környékük is zöldfelületeknek számítanak. Állatvilága és növényvilága is jelentős. Győrben a 2025-ben 9 csapadékvíz tározó tó volt található, összesen 63 584 m^2 vízfelülettel.;
- **köztemetők**: a városi köztemetők szintén a zöldfelületi rendszer fontos részei. 2025-ben Győrben összesen 8 darab köztemető működött. Területük összesen 507 219 m^2 tett ki, fákból a temetők területén összesen 5120 darab található;
- **szabadstrandok**: Győrben két szabad strand, név szerint az Aranypart I., illetve az Aranypart II. található. Az Aranypart I. közel 2 hektár méretű, míg az Aranypart II. nagyjából 1,8 hektár;
- **Püspökerdő**: kiemelt értéknek számít a „város tüdeje"-ként is jellemzett Püspökerdő, mely egy, Győr belterületén elhelyezkedő, mintegy 250 hektáros ártéri erdő. A területen játszótéri eszközök, labdajátékra alkalmas terek, tűzrakó helyek, esőbeállók mellett erdei tornapálya, valamint egy tanösvény is található. A fejlesztések következtében a Püspökerdő látogatottsága egyre nő, évente 30-40 ezer látogató keresi fel.

Ugyancsak fontos szerepet játszanak a város életében a **vízfelületek** is. A folyóvizek közül – jelentőségük szerint sorrendbe rendezve – a Mosoni-Duna, Holt-Marcal, a Rába és Rábca szerepe kiemelendő, amelyeket vízparti ligetes területek, strandok és mocsaras területek öveznek. Megemlítendők még kisebb állóvizek is.

A város zöldfelületeinek mértékére utal a város területének **művelési ágak szerinti megoszlása**. Ahogy az alábbi alapján megállapítható, a város belterületeinek döntő többségét kivett (már beépített) területek jelentik, míg az erdők és egyéb zöldfelületek összterülete nagyjából 300 hektárra tehető, ami a belterületek bő 5%-át teszi ki. A külterületeken a szántók és a kivett területek részaránya kimagasló, ugyanakkor az erdők aránya is 13%-ra tehető.

13. táblázat: Győr területének megoszlása művelési ágak szerint, 2021, Forrás: Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály Ingatlan-nyilvántartási Osztály (2021-től)

Művelési ág	Terület (ha)			Összesen
	Belterület	Külterület	Zártkert	
Szántó	41,01	5047,87	64,80	5153,67
Rét	15,65	568,18	4,92	588,75
Szőlő	0,06	10,68	36,85	47,59
Kert	2,41	6,68	89,51	98,60
Gyümölcsös	1,67	161,09	36,18	198,94
Legelő	10,37	463,23	2,5991	476,20

Nádas	27,10	76,30	0,84	104,24
Erdő	261,32	1407,43	9,59	1678,34
Kivett	5333,37	3216,34	435,45	8985,16
Halastó		4,97		4,97
Fásított terület	4,17	115,96	5,84	125,97
Összesen	**5697,13**	**11 078,73**	**686,57**	**17 462,44**

Az önkormányzati zöldterületek szerepe a város zöldfelületi rendszerében

A zöldterületek és a zöldfelületi rendszer kezeléséről, fenntartásáról és védelméről a Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 69/2003. (XII. 19.) Ök. rendelete „a zöldterületek fenntartásáról, védelméről és használatáról" rendelkezik. A rendelet célja Győr Megyei Jogú Város közigazgatási területére vonatkozó azon szabályok megállapítása, amelyek meghatározzák az ember és a környezet harmonikus kapcsolatának kialakítását, az ökológiai elemek és folyamataik védelmét. Ennek értelmében **zöldterületnek** minősülnek a közhasználatú és a rendezési terv minősítése szerinti zöldfelületek (pl. közpark, véderdő, közutat, járdát szegélyező, illetőleg a közúti forgalmat irányító vagy elválasztó részben vagy egészben növényzettel borított közterület), valamint ezek építményei, felszerelései és berendezési tárgyai, a védőterületek és a közterületen lévő utcai sorfák. A közhasználatú zöldterületek fenntartásával és üzemeltetésével kapcsolatos feladatokat a fenti rendelet alapján Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata a Győr-Szol Zrt. révén látja el.

A KSH adatai alapján a **zöldterületek mérete** 215 hektárra tehető, ami a város területének 1,23%-át fedik le. Helyzetük 2011 óta alig változott, az elmúlt tizenhárom évben alig több mint 3%-os növekedés tapasztalható. Ugyanakkor a KSH adatbázisában elérhető adatoknál két és félszer nagyobb azon zöldterületek felülete, amelyeket a Győr-Szol Zrt. tart nyilván: a legfrissebb adatok szerint 575 hektárra tehető ezek területe, ami a város összterületének 3,3%-át teszi ki; ez kétötöddel nagyobb, mint 2012-ben.

64. ábra: 2. Táblázat Önkormányzati tulajdonú zöldterületek méretének alakulása, 2011-2020, Forrás: KSH és a Győr-Szol Zrt. adatai alapján, 2022

Év	Összes zöldterület *(KSH)* (hektár)	Zöldterületek aránya a településen (%)	Egy főre jutó zöldterület mérete (m^2/fő)	Nyilvántartott összes zöldterület nagysága *(Győr-Szol Zrt.)* (m^2)
2011	206,03	1,18	16	n.a.
2012	205,89	1,18	16	4.078.548
2013	205,8	1,18	16	4.637.172
2014	205,64	1,18	15,9	4.816.769
2015	201,6 9	1,16	15,6	5.310.442

2016	203,89	1,17	15,8	5.313.713
2017	212,59	1,21	16,3	5.313.713
2018	211,31	1,21	16	5.674.609
2019	211,9	1,21,	15,8	5.705.066
2020	212,45	1,22	16,01	n.a.
2021	213,52	1,22	16,16	n.a.
2022	209,0 7	1,20	16,08	n.a.
2023	214	1,23	16,46	n.a
2024	215	1,23	16,51	n.a

A zöldfelületi ellátottság értékelése

Győr városának zöldfelületeinek nagysága az utóbbi évtizedben nem növekedett számottevően. Zöldfelületben leggazdagabbnak mondható településrészei elsősorban az Ergényi lakótelep, Révfalu, Győrszentiván és Ménfőcsanak térségében találhatóak, mely elsősorban a falusias megjelenésű lakókörnyezetnek köszönhető. Ennél jóval alacsonyabb a zöldfelület a belvárosi sűrűn beépített, valamint a gazdasági-ipari területeken.

A gyönyörű barokk központjáról is méltán híres város fejlesztéseiben az épített értékek védelme kiemelt jelentőségű. Azonban ezzel párhuzamosan elmondható az is, hogy a zöldterületek számának és nagyságának növelése, a meglévő zöldfelületek jó állapotban való fenntartása és fejlesztése ugyancsak fontos prioritást élvez a városban. Ezt alátámasztja, hogy a „város tüdejeként" számontartott Püspökerdő védetté nyilvánítása is megtörtént. Fontos zöld terület még a Marcalvárosi Kiserdő, melyet a lakosság szabadidő eltöltésére szívesen keres fel.

A megvalósított számos intézkedés közül kiemelendő a „Zöld város kialakítása Győrben" című projekt, melynek keretein belül többek között sor került az évek óta tartó fásítási programra, aminek keretében évente átlagosan ezer új fát ültetnek el, vagy épp az egészséges fák mentésére is. Utóbbi kapcsán a Malom ligetben különleges, eddig Győrben nem alkalmazott eljárással mentették meg a parkban található egészséges fákat A fásítási tevékenység szép példájaként szolgál továbbá, hogy a Győrben született gyermek után a szülők igényelhetnek egy fát, amit vagy a Győrkőcligetben vagy mindenki a saját telkén ültethet el. 2020 őszén 112 fával nyitott meg a liget a Marcalvárosi Kiserdőben, 26-an saját lakókörnyezetükben ültették el a fákat.

Összefoglalás

Összegzésképpen elmondható, hogy a természetes, vagy **természetközeli zöldfelületek és vizek együttes aránya meghaladja a város területének egyötödét;** ezek közül a legfontosabb a város tüdejeként is funkcionáló, 250 hektáros **Püspökerdő**. Kiemelt szerepük van még a **folyóvizeknek** és az azokat övező vízparti ligetes területeknek, strandoknak és mocsaras területeknek. Fontos szerepük van még a mesterséges zöldfelületeknek is, amelyek viszont sokszor kisebb területűek.

Az utóbbi időszakban a **zöldfelületek fejlesztése,** valamint **növelése** egyre nagyobb prioritást élvez, számos komplex projekt is megvalósult ezen a téren, továbbá aktív fásítási program is zajlik. A legfontosabb zöldfelületi konfliktust a **beépítettség növekedése**, és ezzel párhuzamosan a zöldfelülettel való borítottság csökkenése jelenti. Ezért is kiemelten fontos a zöldfelületek megújítása, a meglévő növényzet frissítése, esetleg fajgazdagabbá tétele, az intenzívebb fenntartói tevékenység, a nehezebben kezelhető városrészek zöldtetős megoldásainak kialakítása, valamint a felhagyott, barnamezős ipari területek aktív bevonása a zöldfelületi rendszerekbe.

2.1.11 KÖZLEKEDÉS

Hálózatok és hálózati kapcsolatok

Győr a **közúthálózat** tekintetében központi szerepet tölt be megyei (és regionális) szinten. Győr főúthálózatában az 1. sz. főút a leghangsúlyosabb kelet-nyugati tengely, amelybe délről az M19, M86, a 81., 82., 83., és 85. számú főutak sugarasan csatlakoznak bele. A várost délről az M1 autópályán kerüli el a tranzitforgalom összekötve a fenti főutakat. Északi irányban a 14. számú főút Szlovákia irányba vezet, abból ágazik ki a Szigetköz fő közlekedési útvonala, a 1401. sz. összekötő út. 2018-ban átadásra került a város északkeleti elkerülő útszakasza a 813. sz. főút meghosszabbításával, a Mosoni-Dunán átívelő Klatsmányi híd megépítésével. Az új út a 8136. sz. Bőny irányába vezető összekötő út és a 14. sz. főút között teremt kapcsolatot jelentős forgalomtól mentesítve a belvárost.

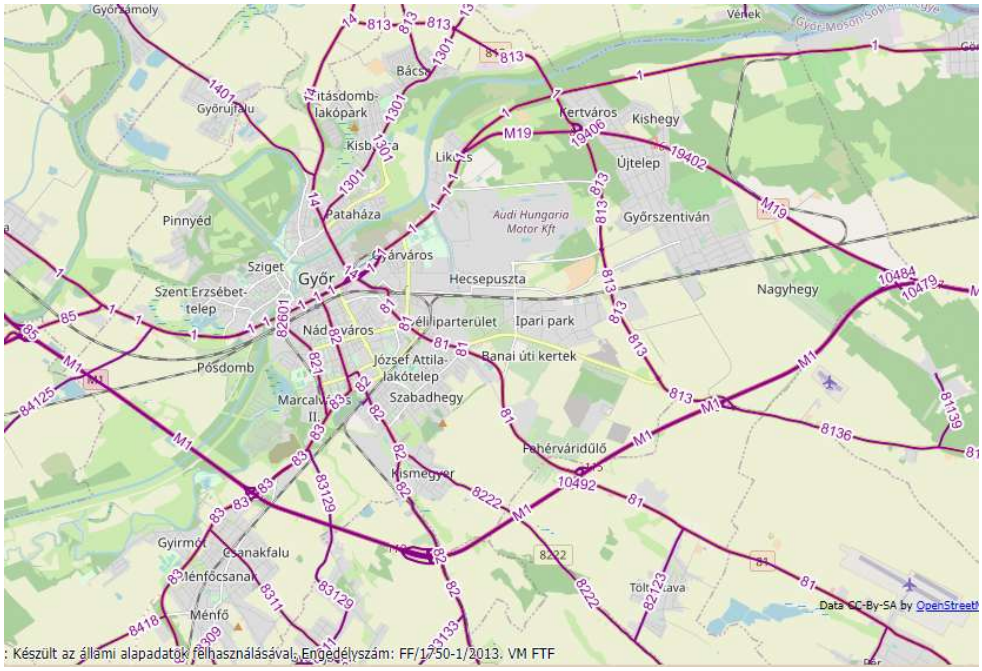

65. ábra: Győr főúthálózata, Forrás: https://kira.kozut.hu

Az Ipar út meghosszabbítása már régóta szerepel a győri **közúthálózat-fejlesztési tervek** között. Az Ipar út első ütemben az Új Bácsai útig, majd második ütemben a 14. sz. főútig épül meg. A város északnyugati területén ugyanakkor jelentős kapcsolati hiány tapasztalható közlekedési szempontból, amelyet a 2021-ben megtervezésre került északnyugati elkerülő út, M1 autópálya és 14. sz. főút közötti útszakasza oldhat meg. A NIF megbízásából elkészült a Győr hiányzó nyugati elkerülő szakasz és a Győr-Országhatár közötti közúti kapcsolat tanulmányterve, mindkét útszakasz tekintetében 3-3 nyomvonalváltozattal.

A város 2012-ben készítette el zajtérképét, melyet 2017. évben megújítottak, valamint kiegészítettek egy zajvédelmi intézkedési tervvel 2017-2022. évre vonatkozóan. A zajcsökkentés érdekében az

Önkormányzat több intézkedést tett arra vonatkozóan, hogy az átmenő forgalmat új hálózati elemekkel (elkerülő utakkal) elvezesse a városból, a helyi és átmenő forgalmat szétválassza, a város belső és lakóterületeiből pedig kivonja. A stratégiai zajtérkép megújítása során elvégzett vizsgálatok alapján megállapításra került, hogy Győr az elkerülő utak, az elkerülő utak mellett épített zajárnyékoló falak, valamint az elmúlt években végzett város- és közlekedésfejlesztések következtében kedvező zajhelyzetet teremtett abszolút és relatív értelemben is az egyéb hasonló nagyságú városokhoz viszonyítva. A „Győr Megyei Jogú Városra 2017 – Stratégiai zajtérkép megújítása" címmel elkészített zajtérkép alapján megállapítást nyert, hogy a városban a közúti közlekedés okoz beavatkozást igénylő, határérték feletti zajterhelést, ezért zajcsökkentési intézkedési terv készült a közúttól származó kibocsátott zaj csökkentésére. A vasúti közlekedéstől származó zajterhelés nem okoz azonnali beavatkozást igénylő intézkedést, azonban ebben az esetben is készültek javaslatok zajcsökkentési intézkedésre.

Győr **vasúti kapcsolatok** szempontjából jó helyzetben van. A Budapest – Bécs közlekedési folyosó közepén fekszik, a Dunántúl északi részének vasúti központja. Az európai TEN-T korridorok közül kettő (a Rajna-Duna és a Kelet-Kelet-Mediterrán) halad át a városon, az európai árufuvarozási folyosók közül azonban három (a Rajna-Duna /RFC9/, a Kelet-Kelet-Mediterrán /RFC7/ és a Borostyán /RFC11/) érinti. A korridorok az 1-es vasútvonal nyomvonalát követik. A Budapest (Keleti pu.) – Hegyeshalom oh. vonal Magyarország egyik legforgalmasabb vonala mind személy, mind áruszállítás tekintetében. A vonal biztosítja Győr számára a kapcsolatot Budapest és Bécs irányába. A vonal kétvágányú, villamosított, ETCS1 vonatbefolyásolási rendszerrel kiépített, 120-160 km pályasebességű.

Déli irányba két vasútvonal vezet, a 10-es Győr (Rendező) – Celldömölk és a 11-es Győrszabadhegy – Veszprém vonalak. Mindkettő egyvágányú, nem villamosított vonal. A pályasebesség a celldömölki vonal esetében 100 km/h, a veszprémi vonalon azonban a pálya állapota és a terepviszonyok miatt nem haladja meg a 60 km/h-t. Mindkét vonal MÁV üzemeltetésű (hasonlóan az 1-es vonalhoz). A veszprémi vonal az 53/2011. (VIII. 25.) NEFMI rendelettel Bakonyszentlászló és Veszprém közötti szakasza védett műemlékké lett nyilvánítva. A celldömölki vonal fejlesztése több évtizedes terv, jelenleg a MÁV-Volán-csoport fenntarthatósági stratégiai célkitűzései dokumentum alapján villamosítása 2050-ig célkitűzés. A 8-as Győr – Sopron oh. vonal az előbbiektől eltérően a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút Zrt (GYSEV Zrt). tulajdonában és üzemeltetésében van. A vonal egyvágányú, villamosított, 100-120 km/h pályasebességű. A forgalom volumenére való tekintettel kétvágányúsítása tervezett, annak előkészítő munkálatai, engedélyeztetése folyamatban van.

Az országos **fejlesztési tervek** között szerepel a Varsó – Budapest nagysebességű vonal megépítése, melynek jelenlegi állapotában az autópályával párhuzamosan jelölték ki a nyomvonalát Győr térségében. A vonal megépülésével, és győri megállási lehetőség kiépülésével, a város nemzetközi kapcsolatai tovább bővülhetnek. A városi/megyei tervek között szerepel a Győr – Kisbér – (Székesfehérvár) elővárosi

vasútvonal kiépítése, mely vasúti kapcsolatot teremt a város melletti Péren található Győr-Pér repülőtérhez, mely regionális repülőtérként jelentős személy és áruforgalmat bonyolít.

A Dunához, mint **hajózási útvonalhoz** Győr a Győr-Gönyű országos közforgalmú kikötőn keresztül kapcsolódik. A Győr-Gönyű Országos Közforgalmú Kikötő a Nyugat-dunántúli régió legnagyobb intermodális logisztikai központja, amely lehetőséget nyújt vízi, közúti, vasúti és légi árutovábbításra. A kikötő **110 hektáron** terül el a **Duna 1794,00 folyamkilométerénél** a Mosoni-Duna torkolatában, több kiemelt jelentőségű országos tranzit vasútvonal, valamint a gyorsforgalmi úthálózat fővonalának találkozásában. A kikötő közvetlenül kapcsolódik a Bresttől Constancáig vezető európai E60-as főútra, illetve az E75 Helsinki-Athén és az Ystad-Rijeka főúthálózatra.

A Győr-Gönyű Kikötő Zrt. **1992 óta működik**, ahol az évek során folyamatos egymásra épülő ütemezett fejlesztéseket hajtottak végre a tulajdonosok. A kikötő áruk rakodásával, tárolásával és szállításával foglalkozik. A társaság a szolgáltatások és fejlesztések teljes folyamatában az MSZ EN ISO 9001:2015 minőségirányítási rendszerszabvány előírásainak megfelelően működik. **Fokozott figyelmet fordít a természeti környezet védelmére,** ezért minden tevékenységét az MSZ EN ISO 14001:2015 szabvány szerinti integrált környezetközpontú irányítási rendszer alkalmazásával végezi.

Modal split

Egy település közlekedési helyzetének feltárásában kiemelt szerepe van a lakosok városon belüli utazásainak közlekedési módok szerinti megoszlásának; a modal splitnek. Egy ilyen felmérés a 2013-as „Győr városi és elővárosi közösségi közlekedési rendszerének átalakítása" című döntéselőkészítő tanulmány helyzetfeltáró anyagához készült. A 2013-as felmérés alapján Győrben az összes helyváltoztatás 21%-a történik autóbusszal, míg a személygépjárművel megtett utazások 31%-ot tesznek ki. A helyváltoztatások közel fele ugyanakkor nem-motorizált módon történik: 12%-a kerékpárral, 36%-a pedig gyalog.

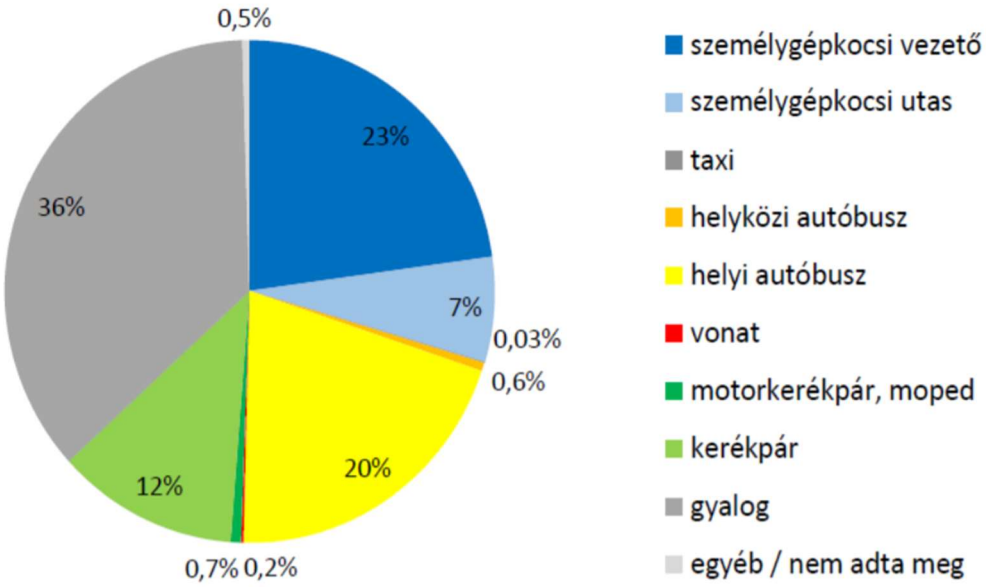

66. ábra: Győri lakosok utazásainak városon belüli közlekedési mód szerinti megoszlása, Forrás: Győr városi és elővárosi közösségi közlekedési rendszerének átalakítása, 2013

A Fenntartható Városfejlesztési Stratégia keretében megvalósított, 2022 nyarán elvégzett kérdőíves megkérdezés során is sor került a győriek közlekedési szokásainak felmérése. A közlekedési módok igénybevételét vizsgálva kiderült, hogy a legnagyobb arányban a személyautót veszik igénybe a győriek mindennapos közlekedésükhöz, ezt a gyaloglás és a kerékpározás követi.

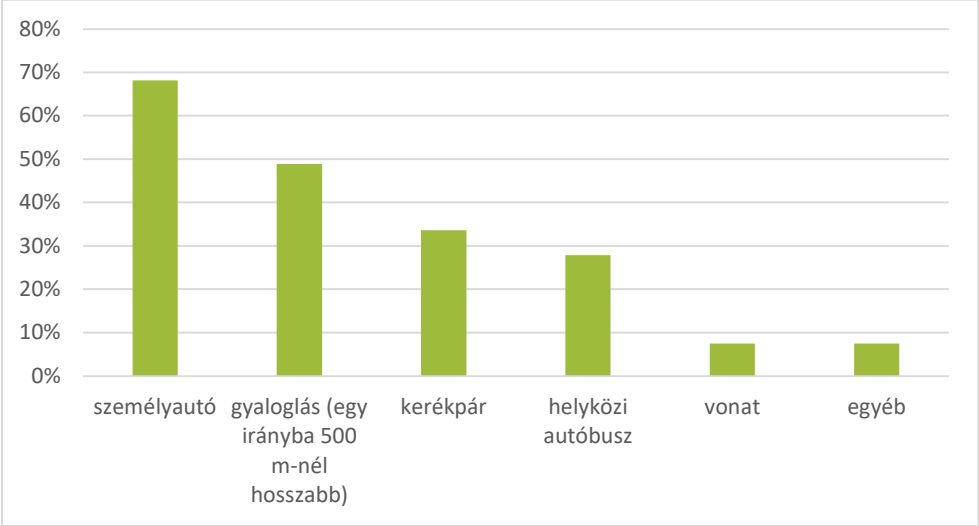

67. ábra: A különböző közlekedési módokat használók aránya a kérdőív kitöltői körében, Forrás: saját szerkesztés

A preferált közlekedési módok között nem található szignifikáns eltérést a nemek tekintetében, az arányuk nagyjából megegyező a részminták esetében. A korcsoportonkénti megoszlást vizsgálva az

látható, hogy a személyautós közlekedés leginkább a 30-49 éves korcsoportra jellemző, a helyi autóbuszjáratok használata pedig a 29 év alattiakra és a 64 év felettiekre.

Közúti közlekedés

A város belső közúthálózata

A város **belső úthálózatában** jelentős szerepe van a Szigethy Attila út – Ipar utca belső gyűrűt alkotó útvonalnak, valamint a 2008-ban átadott, a 83-as utat a Fehérvári úttal (81. sz. főút) összekötő Szauter Ferenc utcának, mint adyvárosi „külső körútnak". Az utóbbi tíz évben erőteljesen növekvő helyi-, cél- és kistérségi forgalom miatt a bevezető útszakaszokon jelentős torlódások vannak. A „folyók városának" közlekedését a **folyókon való átkelési lehetőségek** korlátozott száma nagyban befolyásolja. A Sziget városrészt Révfaluval összekötő Jedlik híd 2010-ben került átadásra. Győr úthálózatának hosszát létesítmény típusonként a 22. táblázat mutatja be.

68. ábra: 3. Táblázat Közlekedési létesítmények statisztikája, 2026, Forrás: http://www.utkezelogyor.hu/

Közúti csomópontok száma	**7 397 db**	**100%**
állami kezelésű	440 db	5,95%
önkormányzati kezelésű	5 033 db	68,04%
egyéb kezelésű	1 924 db	26,01%
Útszakaszok hossza	**1 240,07 km**	**100%**
állami kezelésű szakaszok	132,41 km	10,68%
önkormányzati kezelésű szakaszok	853,26 km	68,81%
egyéb kezelésű szakaszok	254,40 km	20,52%
Önkormányzati szakaszok hossza	**853,26 km**	**100.00%**
belterületi szakaszok	499,68 km	58,56%
külterületi szakaszok	353,58 km	41,44%
Önkormányzati szakaszok útkategóriái	**827,29 km**	**100%**
főutak	23,65 km	2,77%
gyűjtő utak	94,56 km	11,08%
lakó utcák	381,63 km	44,73%
kiszolgáló utak	353,38 km	41,42%

Közúti forgalom

A város útjainak forgalmi terhelése 2014-ig csökkenő, egyes szakaszokon stagnáló tendenciát mutatott. A 2014-2019 közötti időszakban azonban igen jelentős, 20-25%-os emelkedés volt tapasztalható a város forgalomszámlálási állomásain, az M1 két pontján, az M19, az 1. sz. főút és a 83. sz. főút bevezető szakaszán (forrás: Az országos közutak 2013-2020. évekre vonatkozó keresztmetszeti forgalma, Magyar Közút NZRt.). Az alábbi ábrákon az 1. sz. főút belvárosi szakaszának, valamint az M19 autóútnak a forgalomfejlődési tendenciáját láthatjuk 2010 és 2020 között. 2019-hez képest a 2020. évi pandémiának következtében 20-30%-os csökkenés állapítható meg a többi forgalomszámlálási ponton is.

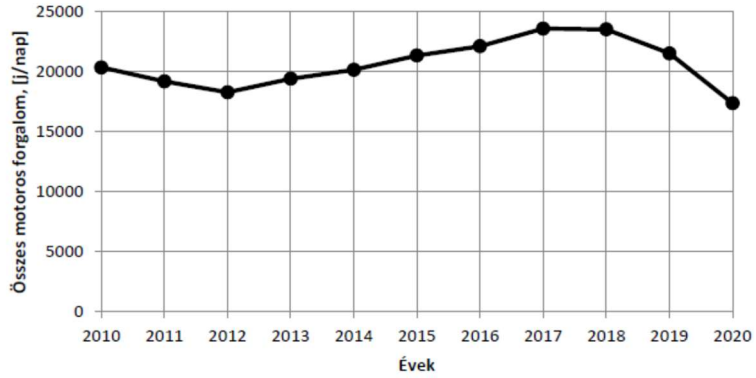

69. ábra: Az 1. sz. főút belvárosi szakaszának forgalomfejlődési tendenciája, 2010-2020, Forrás: Az országos közutak 2013-2020. közötti évekre vonatkozó keresztmetszeti forgalma. Magyar Közút NZRt.

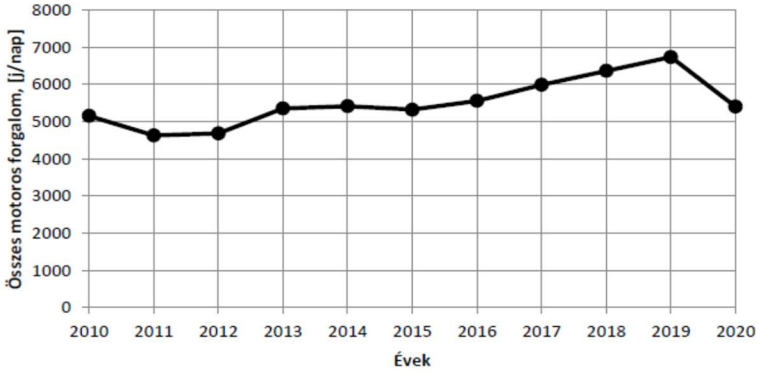

70. ábra: Az M19 autóút forgalomfejlődési tendenciája, 2010-2020, Forrás: Az országos közutak 2013-2020. közötti évekre vonatkozó keresztmetszeti forgalma. Magyar Közút NZRt.

Az 1. sz. főút forgalma nem csak a 2020. évi pandémia miatt csökkent a többi állomáshoz hasonlóan, de már 2018-2019-ben is csökkenés volt tapasztalható a belső és külső elkerülő útszakaszok és hidak megépülésének eredményeképpen. M19 autóút forgalma 2015-2019 között 28%-kal növekedett, majd 2020-ban a 2015-ös értékre esett vissza.

A forgalomnövekedéshez hozzájárul az is, hogy a város motorizációja – azaz a személygépkocsi ellátottsága – egyre növekszik, mind abszolút értelemben, mind népességre vetítve. Míg 2010-ben 1000 lakosra közel 315 személygépjármű jutott, ma ez a szám csaknem eléri a 470-et, ami 49%-os növekedést jelent – a városi utak zsúfolttá váltak, a reggeli és délutáni csúcsórákban jelentősebb torlódások alakultak ki.

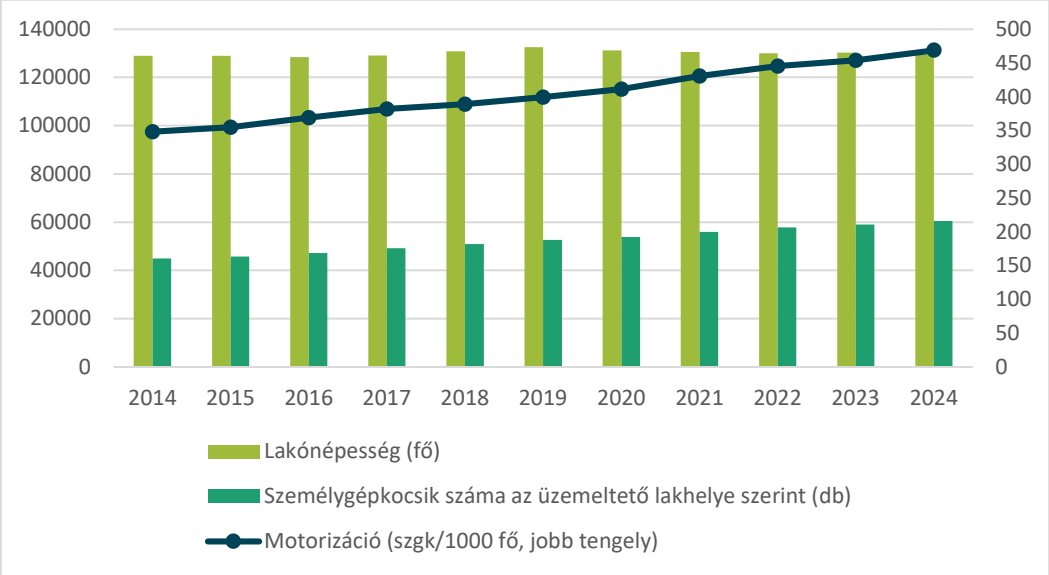

71. ábra: A motorizáció alakulása Győr városában, 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis

A város útjainak forgalmi terhelése a pandémiás időszaktól eltekintve folyamatosan növekedett az utóbbi években, ami egyes szakaszok kapacitásának kimerüléséhez vezet, illetve a túlterhelt szakaszok környezetében a városi környezet élhetőségét veszélyezteti. A közlekedés színvonalának és teljesítőképességének javítása érdekében átgondolt hálózatfejlesztésre van szükség, illetve a fenntartható közlekedési módok (gyaloglás, kerékpározás, közösségi közlekedés) támogatására, előnyben részesítésére.

Parkolás

A parkolási igényeket ma Győrben alapvetően a felszíni fizető parkolási rendszer és a meglévő parkolóházak, mélygarázs szolgálják ki.

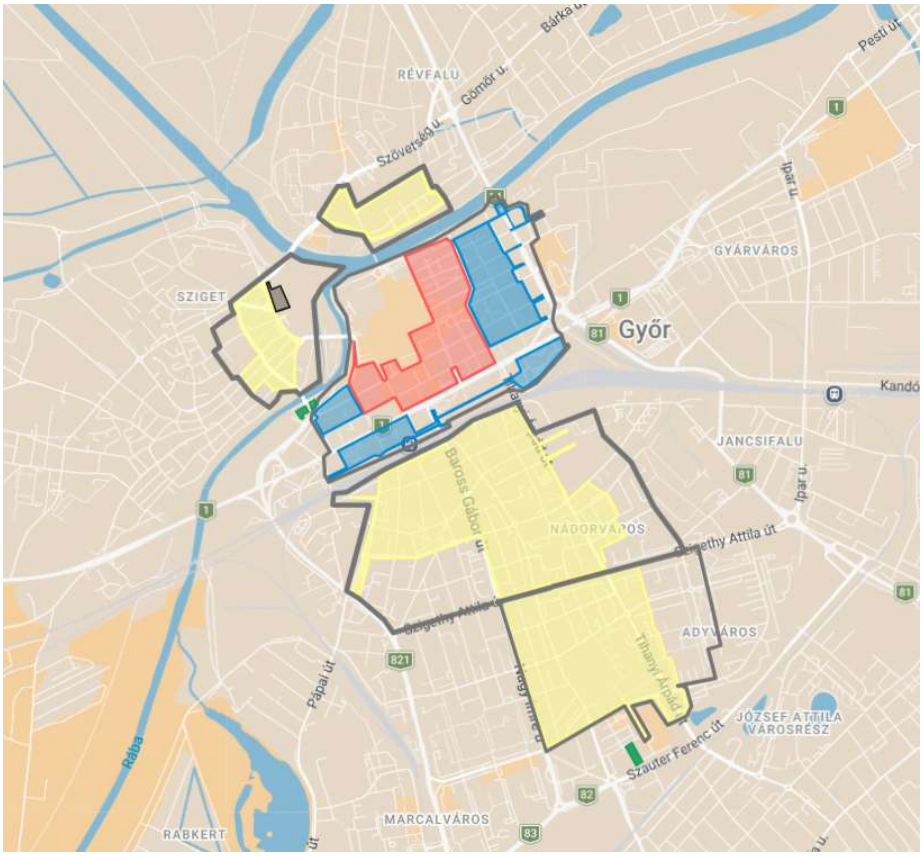

72. ábra: Győr díjfizető parkolási térképe 2026, Forrás: https://gyorszol.hu

14. táblázat: Győr fizetőparkoló övezetei és díjszabásuk, 2026. Forrás: https://gyorszol.hu

Díjövezet	Jelölőszín	Min. parkolási díj [Ft/15 perc]	Óradíj	Max. várakozási idő
I. díjövezet	Piros	*130,-*	*520,-*	*2 óra*
II. díjövezet	Kék	*110,-*	*440,-*	*3 óra*
III. díjövezet	Sárga	*80,-*	*320,-*	*nincs*
IV. díjövezet Dr. Petz parkolóház*		*50,-*	*200,-*	*nincs*
V. díjövezet Fürdőtér		*80,-*	*320,-*	*nincs*

A **felszíni parkolás** a külső városrészekben könnyebben megoldható, azonban a Belváros területén belül jelenleg nincs elegendő felszíni szabad használatú parkoló. Megfelelő járműtárolási rendszer híján ma a belvárosi városrész szélein nem állítható meg a forgalom, így a belvárosi területen belül a parkolást kereső forgalom kedvezőtlen hatású az egész városrész és a környező városrészek közlekedésére nézve

is. A parkolóhelyet kereső autók sok esetben lassítják a Belváros forgalmát, ezzel növelik a forgalmi torlódások kialakítását és az abból adódó környezeti károkat (zaj- és légszennyezés).

Ezzel szemben a **parkolóházak** parkolási díjai kedvezőek, Győrben az alábbi parkolóházak találhatók:

- Jókai Parkolóház
- Révai Parkolóház
- Dunakapu Mélygarázs
- Dr. Petz Lajos Parkolóház
- Árpád Parkolóház
- Vásárcsarnok Parkolóház
- Leier City Center Mélygarázs
- Széchenyi István Egyetem Parkolólemeze
- Kodály Zoltán Parkolóház Kuopio parknál

A Belvárosban a **Jókai utcában lévő parkolóház** 2004. május óta üzemel. A 4 térszint alatti és 10 térszint feletti szinten, valamint az épület tetőszintjén összesen 260 db parkolóhely van. A **Révai utca** mellett 2009. évben került megnyitásra egy újabb parkolóház 220 db-os kapacitással. A Belváros keleti és nyugati szélén szabad használatú P+R parkolók találhatók.

2015-ben a **Dunakapu tér** fejlesztésével párhuzamosan a rendezvénytér alatt megépült egy 263 férőhelyes mélygarázs, mely ugyan nagyban hozzájárult a Belváros parkolási nehézségeinek kiküszöböléséhez, de a Belvárosra nehezedő parkolási problémákat teljes mértékben nem tudta megoldani.

Az Árpád út és a Teleki László utca sarkán épült **Árpád parkolóház** fő funkcióját tekintve egy nyitott gépjármű tároló, a létesítményben 205 gépjármű-parkolóhely áll rendelkezésre – ezen belül 5 db a mozgáskorlátozottaknak. Az épület emellett helyet biztosít a Győri Balett új próbatermének, melynek kialakítási költségeit az Önkormányzat önerőből finanszírozta. A forgalom megfelelő elvezetése érdekében átalakították a Teleki utca – Árpád út csomópontot is. A parkolóház közvetlen szomszédságába GyőrBike közösségi kerékpárkölcsönző állomást telepítettek 15 dokkolóval, lehetővé téve a közlekedési mód váltását a gépkocsival a Belvárosba érkezők számára. A parkolóház mellett fedett kerékpártároló kialakítására is sor került, így a belvárosba kerékpárral érkezők, de a sétálóutcákba útjukat gyalogosan folytatók is biztonságban tudhatják járműveiket.

73. ábra: Az Árpád parkolóház, Forrás: https://gyor.hu/kerekparos-es-parkolasi-infrastruktura-fejlesztese-gyorben/

A **kórház melletti Dr. Petz Lajos Parkolóház** a kórház körüli parkolási nehézségeket hivatott orvosolni, hiszen a létesítmény földszintje, első emelete és tetőszintje összesen 359 kocsi befogadására alkalmas, ami 201 férőhellyel több, mint amennyi jármű azon a területen korábban parkolhatott. A Modern Városok Program keretében a parkolólemezzel együtt így mintegy 560 autó számára biztosít parkolási lehetőséget a területen. (Forrás: https://gyor.hu/megnyilt-a-korhaz-melletti-dr-petz-lajos-parkolohaz/)

2023-ban fejeződött be az adyvárosi **Kuopio parknál** a Kodály Zoltán Parkolóház építése, ahol 156 autó fér el. A **Vásárcsarnok Parkolóház** 2019-ben került átadásra. A parkolóházban 294 db parkolóhely található, A parkolóház közvetlen összeköttetésben van a Vásárcsarnok épületével, melyben elektromos járművek számára töltőberendezések is elhelyezésre kerültek.

A Leier City Center üzleti- és lakónegyed bérlőinek, illetve látogatóinak parkoló igényét a 330 férőhelyes **Leier City Center Mélygarázs**, illetve a parkban kialakított, 180 férőhelyes felszíni parkoló elégíti ki. Mind a mélygarázs, mind az udvari parkoló 0-24 óráig folyamatosan, nyilvános parkolóként is üzemel, így mindenki számára igénybe vehető.

Széchenyi István Egyetem központi campusán megvalósult beruházásoknak köszönhetően jelentősen bővültek a parkolási lehetőségek, négy parkolási zóna és további parkolóhelyek vannak a központi campuson. A központi campus déli területén kialakított parkolólemez esetében, az Igazgatási épület előtti, sorompóval, beléptetési lehetőséggel ellátott parkoló 160 db férőhellyel rendelkezik, amelyek egy része fedett. A központi campus északi területén, a labor épülethez kapcsolódó, sorompóval, beléptetési lehetőséggel ellátott parkolóház 220 db férőhellyel bír, amelyek egy része szintén fedett. Az Egyetem középső területén kialakított, sorompóval, beléptetési lehetőséggel ellátott terület, a Tanulmányi épületek, a Városi-Egyetemi Sportcsarnok és a Menedzsment Campus épületek is közre zárnak egy parkolózónát. Az új épületek mellett 66 db új parkolóhely lett kialakítva, a Tanulmányi épületek mögött

80 db parkolóhely helyezkedik el. Az Új Tudástér alatt kialakított, sorompóval, beléptetési lehetőséggel ellátott 70 db fedett parkolóhelyet tartalmazó zóna található, ez a Vezetői parkoló.

Közösségi közlekedés

Közúti közforgalmú közlekedés

A közforgalmú közlekedés szerepe a rendszerváltást követően háttérbe szorult az egyéni közlekedéssel szemben. Ahogy korábban bemutatásra került, az autós közlekedés a legnépszerűbb közlekedési mód ma Győrben, a már említett motorizációs fejlődéssel és a mobilitási szokások változásával a városok egyre zsúfoltabbá, élhetetlenebbé válnak a jövőben. Ennek kezelése világszerte kihívás elé állítja a városokat. Több módon is reagálhatnak a városok erre a kihívásra, nincs egységes recept, inkább a jó gyakorlatok helyi körülményekhez illeszkedő keveréke valósul meg általában. Az azonban kijelenthető, hogy a területhasználat megfelelő alakításával – kompakt városok, gyalogos- és kerékpárosbarát városszerkezet és infrastruktúra –, valamint a közforgalmú közlekedés fejlesztésével a legtöbb helyen sikereket értek el. Ez sokszor igen magas költségekkel jár, azonban számos nemzetközi példa mutatja, hogy ezen intézkedések elmulasztása hosszú távon nagyobb költségeket okoz, a városi környezet és a városi életkörülmények romlásához vezet.

Országosan a modal splitben, azaz a közlekedési munkamegosztásban mind a közúti, mind a többi (kötöttpályás, vízi) közforgalmú személyszállítás jelentős mértékben visszaesett. Az utasszám csökkenése csupán az utóbbi években állt meg. Ez a folyamat Győr helyi közforgalmú közlekedésében is hasonlóképpen zajlott le. Az alábbi szerint 2010-2020. között stabilizálódott a **közösségi közlekedést igénybe vevők száma**, azonban a koronavírus-járvány következtében a megtett utaskilométerek és az utasok nagyjából egyharmada elmaradt.

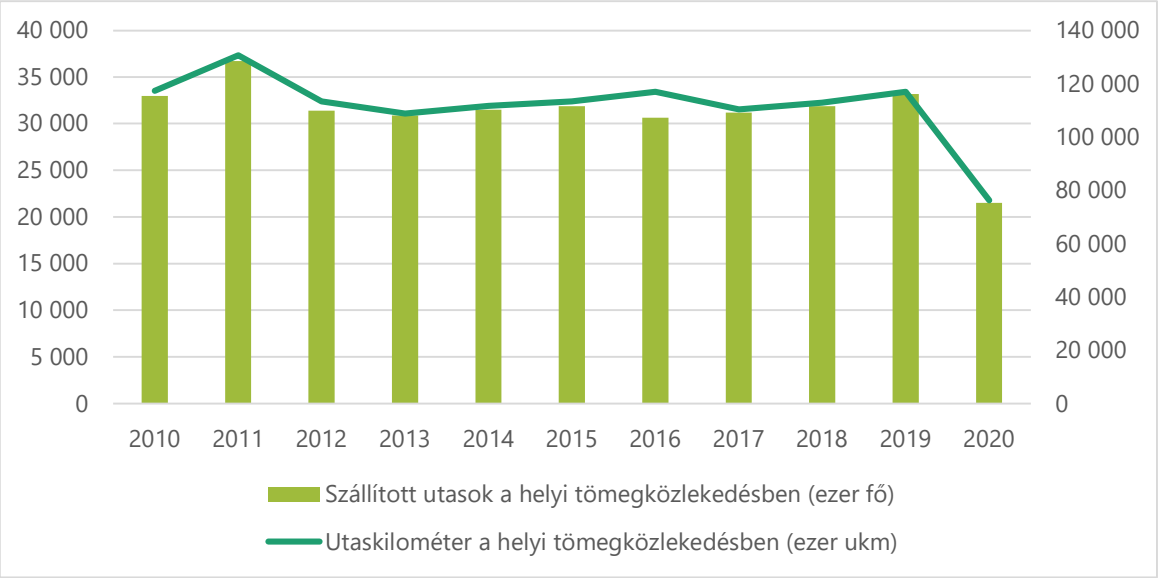

74. ábra: Szállított utasok száma és teljesítmény Győr helyi közforgalmú közlekedésében, 1998-2020, Forrás: TEIR/KSH

A győri **helyi autóbuszhálózat** a város területét megfelelően lefedi. A nettó vonalhossz 2020-2022. év között 160 és 130 km között ingadozott, a viszonylatok száma a 60-at közelíti, de ezek közül több csak napi néhány járatot jelent. A viszonylatok többsége a Révai utcai és Marcalváros decentrumokból indulva szolgálja ki az utazóközönséget. A legsűrűbb a kiszolgálás a sűrűn lakott városrészekben (Belváros, Adyváros, Marcalváros, Nádorváros), ahol több fonódó viszonylat és többnyire kis követési idők jellemzők. A külső városrészekben csúcsidőn kívül fél-egy órás követési idők az általánosak, de a városközponttal közvetlen összeköttetéssel rendelkeznek, ezáltal egy átszállással a város szinte bármely pontja elérhető. A közvetlen vagy egy átszállásos összeköttetést szolgálják a külső városrészeket a belvároson keresztül összekapcsoló átmérős viszonylatok is.

Újkeletű problémakör a város széléhez tapadó, de a város közigazgatási határán kívül eső lakóterületek ellátásának kérdése (Szitásdomb lakópark, Százszorszép lakókert). Az Önkormányzatnak ebben az esetben ellátási kötelezettsége nincs – ennek ellenére jelenleg a közigazgatási határ széléig közlekednek egyes viszonylatok.

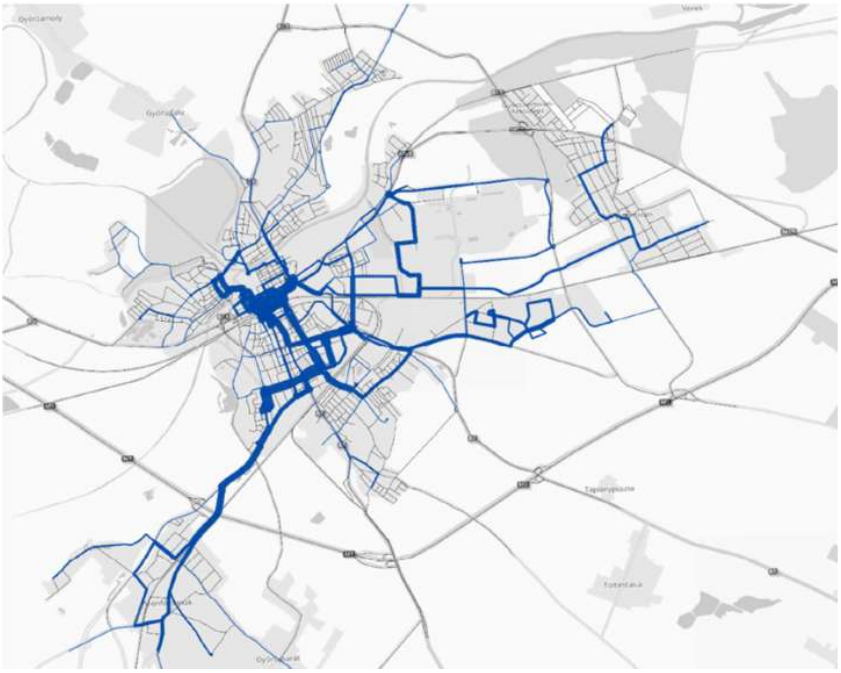

75. ábra: Győr helyi autóbuszvonalai által lefedett útvonalak. Forrás: Közlekedési szokások felmérése és elemzése, UNIVERSITAS-Győr Nonprofit Kft., 2023

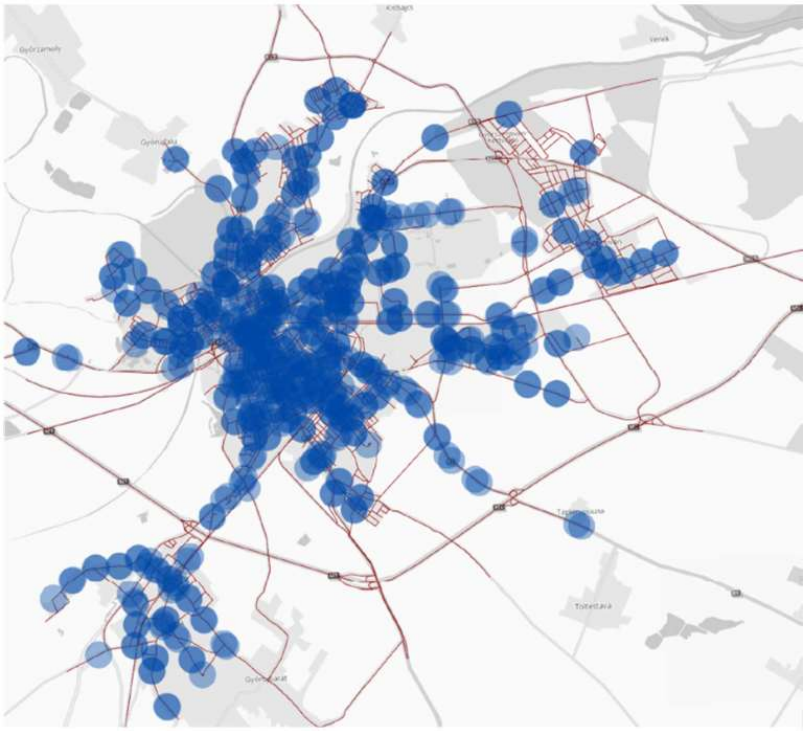

76. ábra: Győr autóbusz-megállóhelyeinek térbeli lefedettsége. Forrás: Közlekedési szokások felmérése és elemzése UNIVERSITAS-Győr Nonprofit Kft., 2023

A helyközi és helyi közlekedés kapcsolódása egyébként nem ismeretlen a város közlekedési gyakorlatában. Egyes helyi viszonylatok biztosítása **helyközi járatok bevonásával** történik, azaz a

helyközi járat Győr közigazgatási határán belül helyi viszonylati számozással közlekedik és helyi tarifával igénybe vehető.

A **helyi közösségi közlekedés vonzerejének növelésére** több intézkedés és beruházás is született az elmúlt években. Az egyik intézkedés a **modern járműpark biztosítása** volt. Győrben a közösségi közlekedés járműállománya elöregedett, az átlagéletkor a 17 évet is meghaladta (17,74 év). 2020-tól 17+22 új jármű beszerzésére került sor, ezzel a régi eszközök leselejtezhetővé váltak, a flotta átlagéletkora pedig 11 év alá (10,92 év) csökkent. Szükséges a járműcsere-program folytatása, a jövő követelményeinek megfelelően zöld (alternatív meghajtású, elektromos) járművek beszerzése.

Másik intézkedés volt a vonzó **menetrendi kínálat** fenntartása, a menetrendi kínálat igényekhez való igazítása.

Harmadik fontos intézkedés volt a „Győr Megyei Jogú Város közösségi autóbusz-közlekedésének átalakítása" c. projekt keretében végrehajtott **komplex utastájékoztató rendszer kiépítése** volt, mely révén 2011-től az autóbuszokat elektronikus fedélzeti egységekkel és GPS helymeghatározókkal szerelték fel, mely révén a forgalomirányítás, valamint az utasok számára könnyebben nyomon követhetővé váltak a járművek. Utóbbiak számára digitális információs oszlopok, ún. „totemoszlopok" kerültek kihelyezésre 24 forgalmas megállóhelyre, ahol valós idejű információt kaphatnak a járatok érkezéséről. A totemoszlopok mellett a szolgáltató járatairól online felületen is kaphatunk információkat.

Emellett számos jegykiadó automata is kihelyezésre került a jegy- és bérletértékesítés javítása érdekében. Üzemeltetési szempontból e fejlesztés lehetővé tette a forgalomirányítás számára a járművek pozíciójának nyomon követését, a menetidő és a követési idő pontosabb betartását, valamint segítséget jelent az esetleges utaspanaszok kezelésében is.

Kínálati oldalról további előremutató fejlesztés a **szolgáltatások integrációja**. A mindennapi élet során számos utat tesz meg mindenki különböző közlekedési módokon. Ennek egyik legkényelmesebb módja az egyéni közlekedés, ami nincs időponthoz, útvonalhoz, más személyekhez kötve. A közösségi közlekedés az egyidejű, tömegesen felmerülő utazási igények kielégítését azonban hatékonyabban (kisebb energiaráfordítással, szennyezőanyag-kibocsátással, területfoglalással) képes kielégíteni. Fontos ezért, hogy a napi utazások sorozata (utazási lánc) közforgalmú közlekedési szolgáltatásokkal is megvalósítható legyen akár helyi, akár helyközi vagy kombinált utazásokról van szó. Ennek egyik gyakorlati megvalósítása az intermodális átszállások biztosítása. Ez történhet egyéni és közösségi közlekedési módok vagy tisztán közforgalmú közlekedési rendszerek között is. Előbbire lehet példa egy városszéli P+R parkoló és a hozzá kapcsolódó vasúti vagy buszmegálló, utóbbira egy közös peronos vasút-autóbusz megállóhelyi kapcsolat. Az „Intermodális közösségi közlekedési csomópont kialakítása Győrött" projekt keretében megvalósíthatósági tanulmány készült a városközpontban egymás

szomszédságában található vasútállomás, autóbusz pályaudvar és Révai utcai helyi közlekedési decentrum **intermodális csomóponttá** történő kiépítéséről. Ennek megvalósulásával a helyi, elővárosi és távolsági közösségi közlekedés térben integrálódik. Nem csak a térbeli, hanem a szolgáltatások közötti integráció is fontos. Közös tarifarendszer, összehangolt menetrendek, közös utastájékoztatás, kiegészítő szolgáltatások; mindezekre szükség van az intermodális központ megfelelő működéséhez. Ezek megvalósításának egy része kívül esik az Önkormányzat kompetenciáján, azonban a kormányzat elkötelezett ezek országos szintű megteremtésében. A Volánbusz és a MÁV átalakításával ez a folyamat meg is kezdődött. A menetrendszerinti autóbusz közlekedést a Volánbusz biztosítja Győrben, így a helyi közlekedés integrációja a helyközi rendszerekkel a közös szolgáltató révén egyszerűbbé válhat.

2023. évben befejeződött az **IKOP-3.2.0-15-2022-00042, Közösségi közlekedés fejlesztése elektromos autóbuszok beszerzésével Győrben és gazdasági övezetében** című projekt, melynek fő célja volt Győr városi közösségi közlekedésének fejlesztése illeszkedve az Európai Unió által képviselt irányelvekhez. A projekt előkészítési szakaszában elkészült az okos megállóhelyek kialakításának koncepciója 15 megállóhely esetében. Megvalósult egy autóbusz forgalmi sáv koncepció terve és egy közterületi utas-tájékoztatásra vonatkozó felmérés. A projekt során elkészült a városra vonatkozó menetrend-fejlesztés, kialakításra került egy zéró emissziós zóna koncepció, egy P+R és egy B+R parkolási koncepció mobilalkalmazással, valamint megtörtént a város közösségi közlekedési csomópontjainak felmérése és új megállóhelyek vizsgálata. A projekt keretében ezeken kívül vizsgálatra kerültek Győr városának közlekedési szokásai, kidolgozásra került 30 elektromos autóbusz beszerzését megelőző műszaki koncepció, egy elektronikus jegyrendszer bevezetésére vonatkozó, valamint az autóbuszok tárolására, illetve szervizelésére vonatkozó koncepcióterv.

Az előbbi projekthez kapcsolódóan szintén befejeződött 2023-ban az **IKOP-3.2.0-15-2022-00043, Győr elővárosi közlekedés fejlesztése (előkészítés)** című projekt, mely célul tűzte ki Győr és elővárosa közlekedésének továbbfejlesztését a környezettudatosság és fenntarthatóság jegyében. A projekten belül elkészült egy Klímavédelmi és fenntarthatósági tanulmány, egy Közlekedési szokások felmérése és elemzése című tanulmány, egy Közútbiztonsági hatásvizsgálat és ezekhez kapcsolódóan egy részletes megvalósíthatósági tanulmány. A projekt keretében készült tanulmányok esetében a gazdaságosság és az eltérő közlekedési módok összekapcsolása jelent meg fő alapelvként.

Kötöttpályás közlekedés

Jelenleg Győr városában kötöttpályás helyi közforgalmú közlekedési rendszer nem üzemel. Ennek ellenére marginális szerepű városon belüli kötöttpályás közlekedés van Győrszentiván és Ménfőcsanak

városrészek esetében, valamint néhány utas Gyárváros és Győrszabadhegy megállóhelyek és a pályaudvar között is igénybe veszi a vasutat.

A „Győr városi és elővárosi közösségi közlekedési rendszerének átalakítása" című projekt keretében javaslat született a **vasút magasabb fokú bevonására a helyi közlekedésbe**. Ehhez szükséges a megállóhelyek felülvizsgálata. Új megállóhelyek kialakítása indokolt nagyobb forgalmi potenciálú helyszínek közelében. A projekt megalapozó tanulmánya szerint ilyen helyszín lehet Győr-Újváros, Győr-Ipari Park, Adyváros, Győr-Bevásárlóközpontok. További javaslat Ménfőcsanak-felső megállóhely áthelyezése a Malom utcához, mellyel jobban megközelíthetővé és népszerűbbé válhat a vasút, valamint a marcalvárosi GYSEV pályaudvar rehabilitációja.

További cél a Győr-Kisbér-(Székesfehérvár) vonal kiépítése, mellyel az elővárosi közlekedésben nőne a vasút szerepe, ez egyúttal megteremtené a Győr és a péri reptér közötti kötöttpályás kapcsolatot is, mely utóbbi forgalmának adhat lendületet.

Légi közlekedés

Győr repülőtere a közeli Péren található. **Regionális repülőtér**, utasforgalmát tekintve a vidéki repülőterek sorában a harmadik. Elsősorban a charter járatok a jellemzőek, menetrend szerinti forgalom nincs a reptéren. Az infrastruktúra rendelkezésre áll közepes méretű repülőgépek (B737, A320) fogadására is a 2013-as fejlesztés eredményeképpen. Potenciálját azonban gyengíti, hogy a nagyobb nemzetközi repülőterek (Bécs-Schwechat, Budapest, Pozsony) viszonylag könnyen és gyorsan elérhetők Győrből. A korábban említett kötöttpályás kapcsolat kialakítása forgalomnövelő hatással járhat a repülőtér szempontjából.

Vízi közlekedés

Győr a folyók városa, ennek ellenére **vízi közforgalmú közlekedés évtizedek óta nincs** a városban. Ennek oka elsősorban a Duna és a Mosoni-Duna hajózhatóságának a problematikája. A Duna felső magyarországi szakasza VI/B osztályú víziút, azonban infrastrukturális hiányosságok, a szabályozhatóság hiánya, valamint az időjárási ingadozások eredményeképpen használhatósága korlátozott. A Mosoni-Duna csupán a Dunától a gönyűi kikötőig VI/B osztályú, Gönyű felett már III. osztályú, országos jelentőségű, de nem nemzetközi víziút. A véneki torkolati műtárgy megépülésével a Mosoni-Duna vízgazdálkodása rendezettebbé, szabályozottabbá vált, ez lehetőséget nyújt Győr újbóli bekapcsolódására a dunai vízi közlekedésbe. Győr jelenlegi kikötője a **Győr-Gönyű Országos Közforgalmú Kikötő**, ez azonban árukikötőként funkcionál. Az Önkormányzat tervezi egy személyforgalmú kikötő kialakítását is a Belvárosban. Az Iparcsatornán jacht kikötőt terveztek kialakítani, mely lehetőség továbbra is adott. A helyi közlekedésben a hajózás szerepe marginális lehet, ugyanakkor a Mosoni-Duna menti településrészek összeköttetése esetében van létjogosultsága.

Kerékpáros közlekedés

A kerékpáros közlekedés szerepe

Győr városa több szempontból is kerékpáros városnak mondható. Kerékpárosbarát egyrészt **domborzati viszonyait** tekintve, hiszen a település a Kisalföld sík vidékén helyezkedik el, nem tagolják dombok-hegyek, ebből kifolyólag nincsenek a város úthálózatában nagyobb fizikai megerőltetést kívánó emelkedők sem. Kerékpárosbarát másrészről azért is, mert ugyan a település Magyarország hatodik legnagyobb városa, de kiterjedése csupán akkora (17 457 hektár), hogy a településen belül jelentkező távolságok könnyedén leküzdhetők emberi erővel hajtott járművekkel úgy, hogy nem lép fel jelentős időveszteség a többi közlekedési móddal összehasonlítva. Ennek megfelelően jelentős a kerékpározás szerepe a város **modal splitjében**: a helyváltoztatások 12%-a történik kerékpárral, 2013-as adatok szerint, frissebb, 2022-es kutatásunk alapján a megkérdezettek harmada használ mindennapos közlekedése során biciklit.

A kerékpáros közlekedés fontos szerepe a különböző fejlesztési dokumentumokban is visszaköszön. 2023-ban két, a kerékpáros közlekedést érintő városi fejlesztési dokumentum is elkészült: egyrészt Győr Megyei Jogú Város Kerékpárforgalmi Hálózati Terve (2023. március), valamint Győr Megyei Jogú Város Fenntartható Városi Mobilitási Terve (SUMP, szintén 2023. március). A dokumentumok figyelembe vették a megyei és országos szintű tervezési dokumentumokat, mint a Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-fejlesztési Stratégia (NKS), az Országos Kerékpáros Koncepció és Hálózati Terv (OKKHT), az Országos Területrendezési Terv (OTrT), Győr-Moson-Sopron Megyei Területrendezési Terve vagy Győr-Moson-Sopron Megye Kerékpárforgalmi Főhálózati Terve. Győr Megyei Jogú Város Kerékpárforgalmi Hálózati Terve bemutatja a városi kerékpáros közlekedés szerepét és helyzetét, valamint a meglévő kerékpárforgalmi létesítményeket a városban. A dokumentum továbbá ismerteti a kerékpáros infrastruktúra-fejlesztési lehetőségeit és kötöttségeit, és bemutatja a rövid- és középtávon tervezett kerékpárút-hálózati fejlesztéseket. A dokumentumok főbb megállapítása alapján a város kerékpáros hálózata egy nagyrészt összefüggő, 160 kilométert meghaladó rendszert alkot, ahol a kerékpáros létesítmények sűrűn helyezkednek el.

A **Győr MJV Településfejlesztési Koncepciójában 2014-2030** a részcélok között az épített és természeti környezet alcsoportban a környezetbarát közlekedés egyik fő elemeként jelenik meg a kerékpáros közlekedés infrastrukturális fejlesztése. Eszerint a város – hazai összehasonlításban – már ma is fejlett kerékpáros infrastruktúrával rendelkezik. Továbbá kiválóan „kerékpározható" város, ugyanakkor különös hangsúlyt kell fektetni a kerékpáros úthálózat további bővítésére. A kerékpár környezetkímélő, biztonságos közlekedési eszköz, széleskörű használata hozzájárul a város energiafelhasználásának

csökkentéséhez. Célul kell kitűzni valamennyi városrészben a kerékpáros úthálózat teljes kiépítését, az összefüggő hálózat megteremtését."

A **Győr Megyei Jogú Város Fenntartható Városi Mobilitási Terve (SUMP)** alapján a település fenntartható városfejlesztéséhez kapcsolódó specifikus fejlesztési irányai:

- A kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenység hálózati kapcsolatainak erősítése a tudástermelés, illetve a tudásáramlás előmozdításán keresztül.
- A felsőoktatási és kutatási profilú intézmények és a helyi gazdasági szereplők kapcsolatrendszerének intenzívebbé tétele.
- A gazdasági tevékenységek által keletkezett és a lakossági hulladék mennyiségének és a szennyező anyagok kibocsátásának csökkentését célzó fejlesztések, valamint az ezekhez kapcsolódó szemléletformáló tevékenység.
- Magas hozzáadott értékű termelő és szolgáltató tevékenységek fejlesztése, új iparágak megtelepedése, valamint befektetés ösztönző környezet megteremtése érdekében történő infrastruktúra fejlesztése (pl. új ipari park létesítése).
- Barnamezős területek rehabilitáció keretében új városi funkció létrehozása.A Duna és a Mosoni-Duna szerepének újrapozícionálása Győr és térsége vonatkozásában a tervezett műszaki és infrastrukturális jellegű fejlesztésekre (Győr-Gönyű kikötő fejlesztése, véneki torkolati mű kiépítése).

Kerékpáros infrastruktúra

Kerékpáros úthálózat és azok forgalma

A kerékpáros hálózat Győrben évről évre folyamatosan növekszik, 2011 és 2022 között közel háromszorosára növekedett. Az összes kerékpáros infrastruktúra hossza jelenleg 165 km Győrben, melynek egyharmada önálló kerékpárút, egyharmada kerékpár nyom, körülbelül egyharmada gyalogos és kerékpárút, illetve járdai kerékpársáv. Ugyanakkor Győr meglévő kerékpáros hálózata a jelenlegi állapotában szakaszos kiépítésűnek mondható, a meglévő kerékpáros elemek nem alkotnak összefüggő hálózatot.

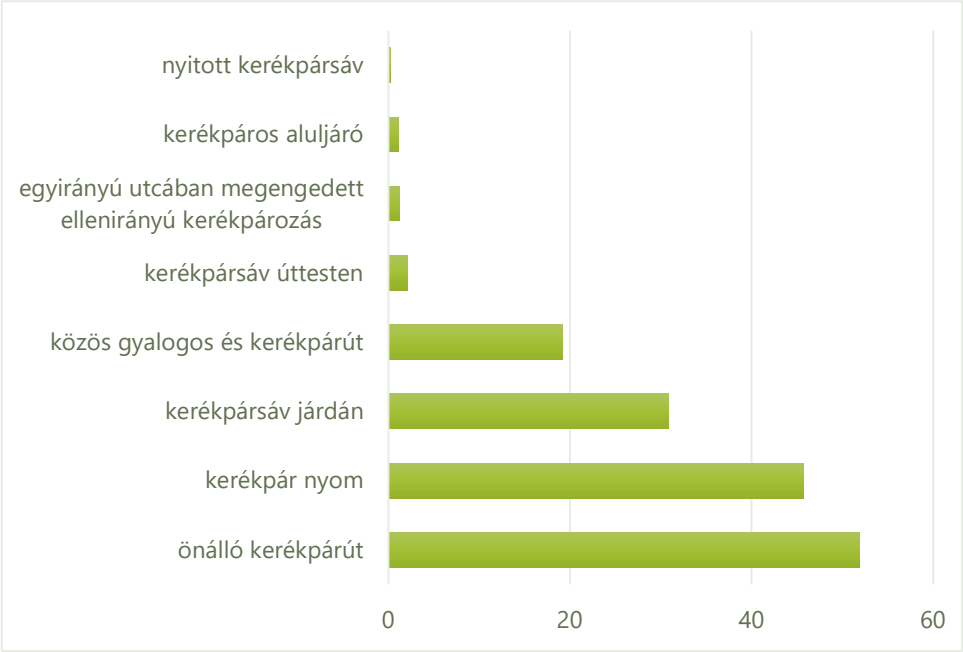

77. ábra: A kerékpáros infrastruktúra hossza Győrben az infrastruktúra típusa szerint (km), 2022, Forrás: Győr Útkezelő, 2022

Észak-déli irányban a legnagyobb forgalmú **tengely** Révfaluból a Rónay Jácint utcán keresztül a Kossuth hídon át a belvárosban a Jedlik Ányos és a Czuczor Gergely utcákon halad keresztül, majd a Baross út végén, a Baross hídon folytatódik. A másik némileg kisebb forgalmú észak-déli tengely a 14. sz. főúton és a Széchenyi hídon halad keresztül, majd kis mértékben szétoszlik. A belváros kisebb forgalmú útszakaszain átszűrődve jelentős forgalom jelenik meg a Tihanyi aluljáróban, bár a Baross híd még mindig kissé nagyobb forgalommal bír.

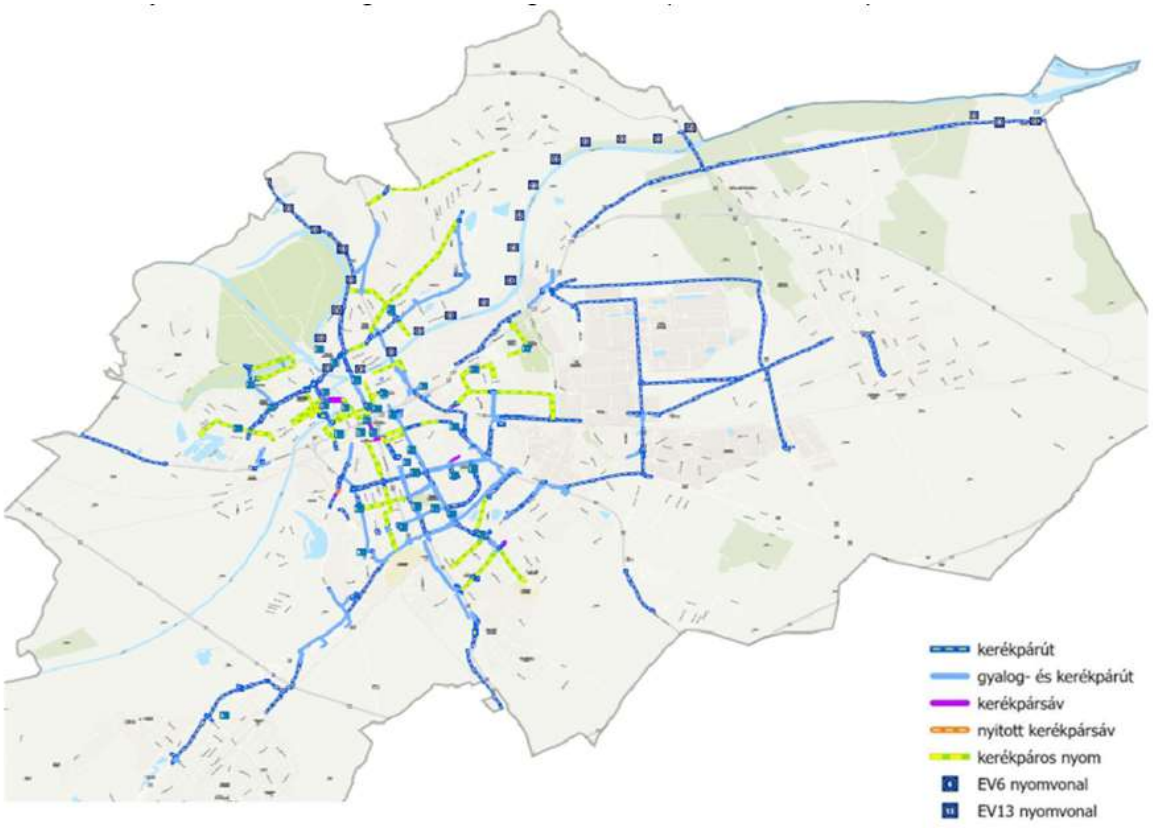

78. ábra: Győr meglévő elválasztott kerékpáros létesítményei. Forrás: Győr Kerékpáros Hálózati Terve 2022

A Tihanyi Árpád utcában koncentrálódik a legnagyobb **forgalom** a városban, valamint a város déli részén, a Tihanyi Árpád út folytatásában erőteljes tengely rajzolódik ki még a Jereváni úton is. Kelet-nyugati irányban a Jedlik-híd Révfalu és Sziget városrészek közötti szakasza hordoz jelentős forgalmat, amely a Radnóti utcában feleződve továbbfolytatódik. Keleten a Budai úton közlekedik a legtöbb kerékpáros, a belvároshoz érve azonban szétoszlik az Árpád út, Bajcsy-Zs. út és a Pálffy utca között, melyek közül a Pálffy utcán halad a legnagyobb forgalom. A Szigethy Attila út kelet-nyugati tengelyén kívül délen a legnagyobb forgalom a Szauter utcán folyik le összekötve az ipari területeket a város lakótelepeivel. Belvárosban a kelet-nyugati irányú közlekedésnek nincs igazán jól kerékpározható tengelye. További hiányosságot mutat a Baross-hídtól délre fekvő úthálózat a külső Baross út tengelyében, illetve attól párhuzamosan nyugatra. Az Újlak utcai vasúti átjárón áthaladó nagy kerékpáros forgalom egy része a Szent István úton, valamint a Munkácsy utcán halad tovább. Az Újlak utca és a Munkácsy Mihály utca kerékpárutas összeköttetése hiányzik.

Győrben a **kerékpáros turizmus** is jelen van, köszönhetően a városon áthaladó **EuroVelo6-**os útvonalnak. Az Eurovelo6 útvonal hiányzó szakaszainak megépítésével, kijelölésével, megfelelő kitáblázással és a kerékpáros szolgáltatások színvonalának fejlesztésével a kerékpáros turisták száma

jelentősen növelhető. Az országos kerékpáros útvonalak közül a Győr-Pannonhalma (-Balaton) kerékpárút megépítése is növelte a hazai és külföldi kerékpáros turisták számát.

Kerékpártárolók

A megfelelő közlekedési infrastruktúra mellett a kerékpáros közlekedés egyik alapfeltétele a biztonságos **kerékpártárolás** a kiinduló és célállomásnál, tehát a lakóépületeknél és az munkahelyeknél, egyéb forgalomvonzó létesítményeknél. Ezért a kerékpárforgalmi létesítmények elengedhetetlen kiegészítő elemei a kerékpártárolók, a kerékpár parkolók és különleges esetekben a kerékpáros pihenőhelyek is.

Közösségi kerékpáros közlekedési rendszer

A gyalogos és kerékpáros közlekedési formák informatikai eszközökkel történő támogatásának kiemelt példája a GyőrBike közösségi bérkerékpár-rendszer, ami 2015-2026 között működött Győr városában. A rendszer harmadik generációs közösségi kerékpármegosztó rendszerként 2026-ra 35 gyűjtőállomással, összesen 198 hagyományos, valamint 35 elektromos kölcsönözhető kerékpárral működött, amelyek bármely állomáson leadhatók voltak. A regisztrációhoz kötött, GPS-alapú nyomkövetéssel ellátott rendszer a mindennapi munkába és iskolába járás mellett a belvárosi gépjárműforgalom csökkentését is szolgálta.

Jelenleg a városi kerékpár kölcsönzési rendszer egy fejlesztési folyamaton megy át, hogy még korszerűbb, könnyebben használható formában tudja azt igénybe venni a város lakossága. Ennek első lépéseként - a GyőrBike rendszer alapjaiból kiindulva és a rendszerhez kiépített állomások használatát újragondolva - az Önkormányzat célja mikromobilitási pontok kialakítása és fejlesztése a település közigazgatási területén, melyeket azután a lakossági felhasználók mellett negyedik generációs kerékpáros és/vagy e-roller rendszereket piaci alapon működtető partnerek – meghatározott feltételek mellett - vehetnek igénybe. Az új partneri kör bevonása a szolgáltatásba az eddigi sziget-szerű, csak a városban érvényes rendszer helyett az ország más városaiban, vagy nemzetközi szintéren is egységesen használható rendszerek megjelenését segíti elő, ami például az ingázók számára jelenthet nagy előnyt a városban.*Kerékpáros infrastruktúra-fejlesztések*

A projektek keretében számos kerékpáros közlekedésfejlesztést szolgáló intézkedés is megvalósult meg. Kialakították azokat a még hiányzó kerékpáros hálózati elemeket, kerékpáros nyomokat és kerékpársávokat, kerékpáros csomóponti átalakításokat, amelyek a biztonságos és balesetmentes kerékpáros közlekedést szolgálják a Belvárosban.

Az egyik jelentős fejlesztés a Gárdonyi G. u. – Pálffy u. – Teleki L. u. –Bajcsy-Zsilinszky út kerékpáros nyomvonal hiányzó szakaszainak kialakítása. A fejlesztést a jelenlegi forgalmi rend figyelembevételével, annak kisebb átalakításával valósult meg. Önálló nyomvonalon jött létre egy egyirányú kerékpárút a meglévő Pálffy út – Gárdonyi utcai körforgalmú csomóponttól a Lukács S. utcán át a Dunakapu térig. A

harmadik fontos fejlesztés a Czuczor G. u. – Árpád u. – Aradi vértanúk útja – Virágpiac – Zechmeister utca – Benczúr u. – Újlak u. kerékpáros nyomvonal kialakítása, az utolsó pedig elsősorban turisztikai jellegű, célja az Euro Velo 6 nyomvonal hiányzó belvárosi szakaszának létesítése a Móricz Zs. rakparttól a Buda utcáig.

Megvalósult/folyamatban lévő/tervezett kerékpáros közlekedést szolgáló projektek 2016-2030 között

- Külső Bácsai úton a Kalapács utca – Fenyőszer utca közötti kerékpárút
- Kerékpárút a Tibormajori úton és a Szőnyi Márton utcában
- Zöld utca felújítása a Jereváni út és a Szőnyi Márton utca közötti szakasza
- Kunszigeti úti kerékpárút építése
- 1301. sz. összekötő út melletti kerékpárút építés – a Karinthy F. u. és Örvény u. csomópont, valamint a 0600/42 hrsz-ú út csomópont között
- Tatai úti kerékpárút
- Győr, Régi Szentiváni út, útépítés, felújítás, kerékpárút építés és zárt csapadékvíz elvezetés
- 81. sz. főút mellett 78+566 km – 79+306 km között, a szelvényezés szerinti jobb oldalon egyoldali kétirányú kerékpárút
- Tatai úti kerékpárút
- 1301. számú állami összekötő út melletti kerékpárút Kalapács utca – Fenyőszer utca közötti szakasza
- Kerékpáros nyomvonal felfestések összesen 5,1 km-en.

2.1.12 KÖZMŰVESÍTÉS

A közmű fogalma alá számos közszolgáltatás tartozik: vízszolgáltatás, szennyvíz-elvezetés, villamos-energiaszolgáltatás, földgázellátás, távhő- és melegvíz-szolgáltatás, a távközlési (vezetékes telefon, internet), szolgáltatások elemei. A közművesítés átfogja a település teljes működését, ezt jól jelzi a környezeti infrastruktúrába bekapcsolt lakások és háztartások száma is. E kategória rendszerelemei közé azok a közösségi szolgáltatást nyújtó létesítmények és szervezetek tartoznak, mint a vízelosztási- és szolgáltatási, szennyvíz-elvezetési- és tisztítási, valamint az energiaelosztási rendszerek.

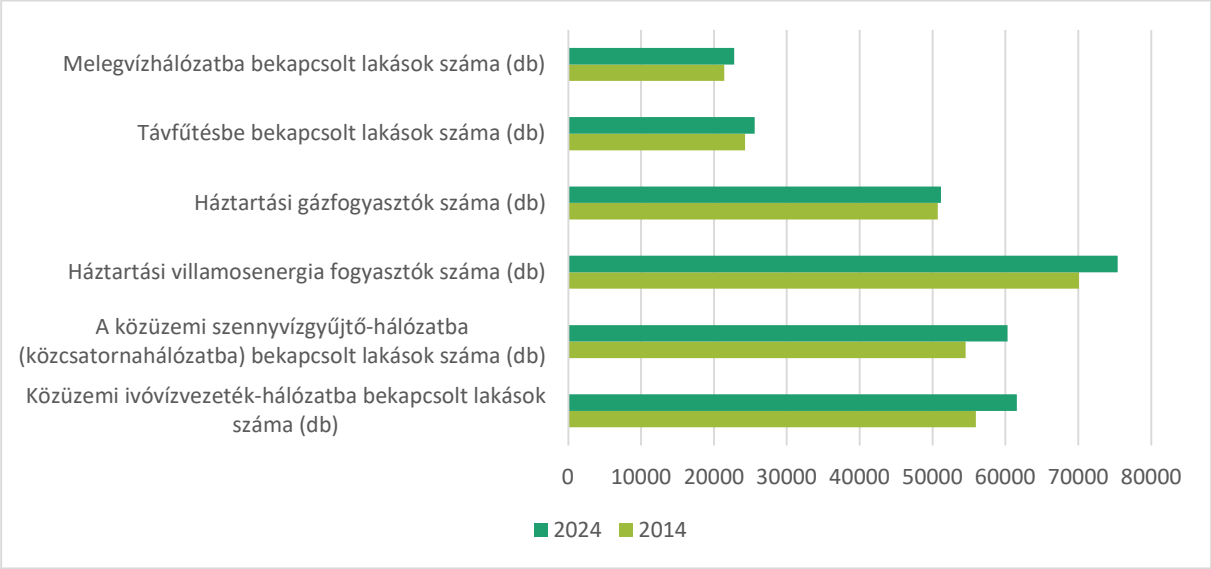

79. ábra: Győr Megyei Jogú Város környezeti infrastruktúrába bevont lakásainak és háztartásainak száma (db), 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis

A vizsgált években mind az **öt közmű esetében növekedés volt kimutatható a bekapcsolt lakások számában**. A legnagyobb növekedés a közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba, valamint a közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások számában jelent meg, ezek 2014-hez képest 10%-kal és 11%-kal emelkedtek. Ennek eredményeképp a győri lakások 95%-a vezetékes ivóvízzel rendelkezik, és 93%-a csatlakozik a közüzemi csatornahálózathoz. A háztartási villamosenergiafogyasztók száma 8%-os növekedést mutatott, míg a melegvízhálózatba bekapcsolt lakások száma 5%-kal, a távfűtésbe bekapcsolt lakások száma 6%-kal nőtt.

Víziközművek

Vízgazdálkodás és vízellátás (ivó-, ipari-, tűzoltó-, öntözővíz, hasznosítás)

Győr-Moson-Sopron megye felszíni és felszín alatti vizeinek minősége nemcsak a Nyugat-Dunántúlon, de országos viszonylatban is a legjobbak közé tartozik. A megye területén található vízfolyásoknak köszönhetően jelentősnek mondható a parti szűrésű kutakból származó ivóvíz mennyisége, emellett a vízellátás szempontjából kisebb hányadban ugyan, de használatos még a rétegvizekből, karsztvizekből és talajvizekből származó vízmennyiség is. A jelentősebbnek tekinthető parti szűrésű vízművek a Szigetköz területén találhatók a Mosoni-Dunához és a Dunához kapcsolódóan. Ezek a **vízbázisok** elhelyezkedésük révén rendkívül kitettek a környezeti ártalmaknak, így a nem megfelelően alkalmazott vagy szakszerűtlen mezőgazdasági gyakorlatok révén megemelkedhet azok nitráttartalma, mely különösen igaz a parti szűrésű vizekre főképp aszályos időszakban, vagy alacsony vízállásnál.

A Pannon-Víz Zrt. Győrben, és Győr-Moson-Sopron vármegyében 43 víziközmű rendszeren, összesen 121 településen megközelítőleg 300 ezer fogyasztónak nyújt egészséges és biztonságos víziközmű-szolgáltatást. A társaság ivóvíz-ellátási szolgáltatása 26 ivóvíz-víziközmű rendszeren 121 település vízellátására terjed ki, továbbá 17 szennyvíz-víziközmű rendszeren 94 település szennyvízelvezetését és tisztítását biztosítja.

Az ivóvíz-szolgáltatás, valamint szennyvízelvezetés és -tisztítás alaptevékenységek biztosítása mellett a társaság szolgáltatásai közé egyéb kiegészítő szolgáltatások is tartoznak, többek között az iparivíz szolgáltatás, laborvizsgálat, nem közművel elvezetett szennyvízszállítás és -kezelés, hulladékhasznosítás, ivóvíz- és szennyvízbekötés, csatorna- és kútkamerás vizsgálat.

A Pannon-Víz Zrt. területileg 3 üzemmérnökségre tagozódik: Győri- Nyúli-, Kapuvár-, Csorna Üzemmérnökségekre, amelyek összesen 29 vízműteleppel és 17 szennyvíztisztító teleppel biztosítják működési területünkön a víziközmű szolgáltatást. A központi szervezetek és kiszolgáló egységek Győrben találhatók.

Győr Megyei Jogú Város területén 2 db vízműtelep, továbbá 3 db víztorony helyezkedik el, melyek ivóvízzel látják el Győrt. Az egyik vízmű a város északi részében található, Győr-Révaluban, a szigetközi főútvonal mentén. A vízmű-telep védőterületén ma 16 db parti szűrésű kút üzemel, melyek napi kapacitása mára meghaladta a 25 000 m^3-t. A vízkitermelő kutak teljesítménye 2011 és 2020 között változatlanul 73 500 m^3/nap volt. A másik vízműtelep Szőgyén helyezkedik el, mely Győrtől mintegy 12 km-re található a Duna jobb partján, a megyeszékhely déli és keleti városrészeit, továbbá az agglomerációhoz tartozó települések egy részét látja el ivóvízzel. Mindkét vízmű-telep a folyópart mentén létesített kutakból nyer vizet, s ugyancsak közös sajátossága mindkettőnek, hogy a víz jelentős vas-és mangántartalommal rendelkezik, melyet levegőztetéssel távolítanak el. Az OTrT alapján a város a

Szigetköz, valamint a Rába melletti területek révén olyan vízkészletekkel rendelkezik, amelyet országos jelentőségű vízkészletet birtokló vízbázisnak kell tekinteni.

A város természeti adottságaiból adódóan mindenképpen ki kell emelni a **termálvízzel való ellátottságát** és lehetőségeit. Győr jelentős kapacitással bír és jelentős mennyiségekkel rendelkezik a gyógyvíznek minősített termálvíz-bázisokból is. A termálvíz korszerű hasznosítása 2003-ban kezdődött és azóta is tart. A termálvíz hasznosítása számos továbbfejlesztési lehetőséggel bír, mely potenciálokat hordoz például a fűtési rendszerek területén is.

2020-ban a győri **nyilvános kutak** száma elérte a 109 darabot.

A tűzcsapok tekintetében jelentős növekedés volt kimutatható, hiszen 2011-ben 1653 db, 2020-ban pedig már 2547 db volt a számuk. A Győri Szeszgyár és Finomító Zrt. üzemterületét ellátó vezetéken kívül még a Mészáros L. utca és a Fehérvári út, Házgyárig tartó szakaszán üzemel még olyan tűzcsap, amely ipari vízvezetékről van ellátva.

A Pannon-Víz Zrt. a vizsgált ciklusban folyamatosan végzett **rekonstrukciós és felújítási munkálatokat**. Előbbiek száma 2011-ben még 132 db-ra, 2020-ban pedig 118 db-ra volt tehető. 2020-ban a 35 db, kimondottan az ivóvízhálózat korszerűsítését célzó projekt került kivitelezésre. Győr Megyei Jogú Város ívóvíz-ellátása a Pannon-Víz Zrt. gondozásában történik. A Központi Statisztikai Hivatal adatbázisa szerint, a megyeszékhelyt érintő közüzemi ivóvízvezeték-hálózat hossza 2011-ben még 406,5 km volt, mely 2020-ra 484 km-re bővült, ebből a bekötővezeték hossza a Pannon-Víz Zrt. adatai szerint 2020-ban 212 km volt.

Győrben az ivóvízhálózatba újonnan bekapcsolt lakások száma 2014-ben 432 db volt, míg az évtized második felében egyes években a 900-1000 db-ot is elérte. Az év közben bekapcsolt lakások száma 2024-ben435 db volt. Ennek a folyamatos növekedésnek eredménye a **közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások** számában is meglátszik: míg 2014-ben 55 927 db volt, 2024-re elérte a 61 559 db-ot.

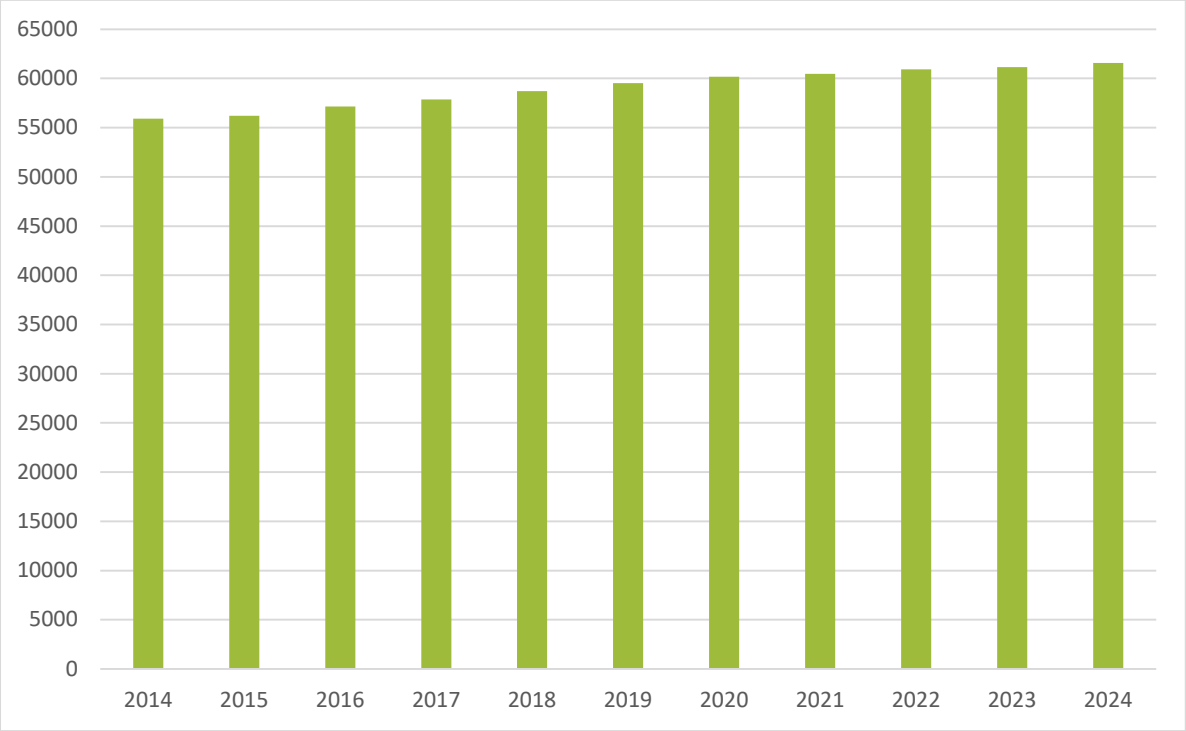

80. ábra: A közüzemi ivóvíz-hálózatba bekapcsolt lakásainak száma (db), 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis

Az **összes szolgáltatott víz mennyisége** 2014-ben 6 515 400 m^3 volt, melynek akkor még 70%-át szolgáltatták háztartások részére. 2024-re ez a szám már 6 859 100 m^3-re nőtt. A vizsgált időszak végére az összes szolgáltatott víz mennyisége 5%-ot nőtt, míg a háztartások számára szolgáltatott víz mennyisége 6%-ot csökkent – ezzel az arányok is átalakultak, 2024-re a háztartások fogyasztása már csak 63%-ot tett ki.

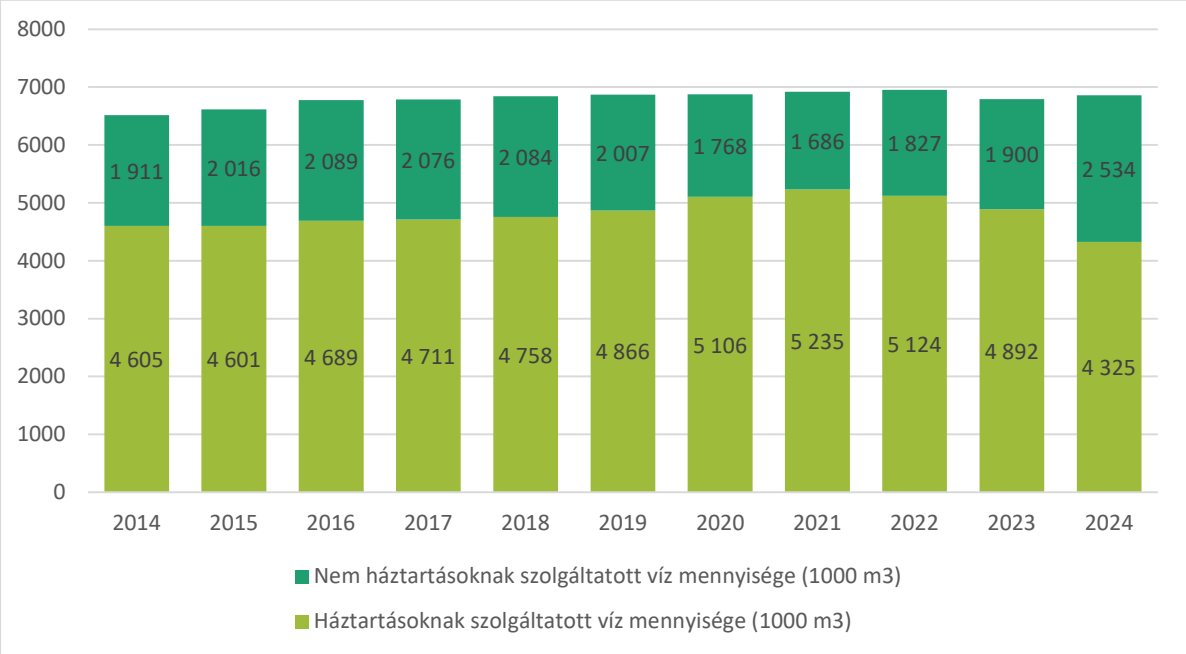

81. ábra: Az összesen szolgáltatott vízmennyiség megoszlása (háztartási, nem háztartási) Győr Megyei Jogú Város területén (1000 m3), 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis

Szennyvízelvezetés

Győr Megyei Jogú Város szennyvízelvezetését és -kezelését a Pannon-Víz Zrt. végzi. Győr **szennyvízhálózatának** hossza 2024-ben a KSH adatai alapján 476,8 km. A megyeszékhely mellett a Pannon-Víz Zrt. további 121 település ellátásáért is felel. A városok esetében a szennyvízelvezetés gravitációs rendszerrel, községek esetében részben gravitációs, részben kényszeráramoltatású szennyvízelvezető rendszerrel történik. Utóbbi módozat esetében jelentős többletfeladatot képeznek a légtelenítési munkálatok, valamint az esetleges hibaelhárítások elvégzéséből adódó kötelezettségek. Győrben a **szennyvíztisztítás** Győr Megyei Jogú Város Önkormányzat területén található szennyvíztisztító telepen történik, maga a szennyvíztisztító mű is az Önkormányzat tulajdonában van. A telep szennyvíztisztításának hatásfokát leginkább a BOI5-eltávolítás mértékével lehet megadni, mely 2011 és 2020 között változatlanul 95%-os hatásfokon állt. A győri szennyvíztisztító energiafelhasználásának nagyobbik felét biogázzal biztosítják. A megfelelően megtisztított szennyvíz végül természetes vizeinkbe kerül vissza. A Pannon-Víz Zrt. jelenleg 704 db szennyvízátemelőt és 18 szennyvíztisztító telepet működtet. A győri szennyvízelvezetés aktuálissá váló kérdése a helyenként alulméretezett, vagy éppen túlterhelt közcsatorna-hálózat, mely adott esetben gátja a további fejlesztéseknek. A **közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások száma** jelentősen nőtt 2014 (55 927 db) és 2024 (61 559 db) között (ld. ábra).

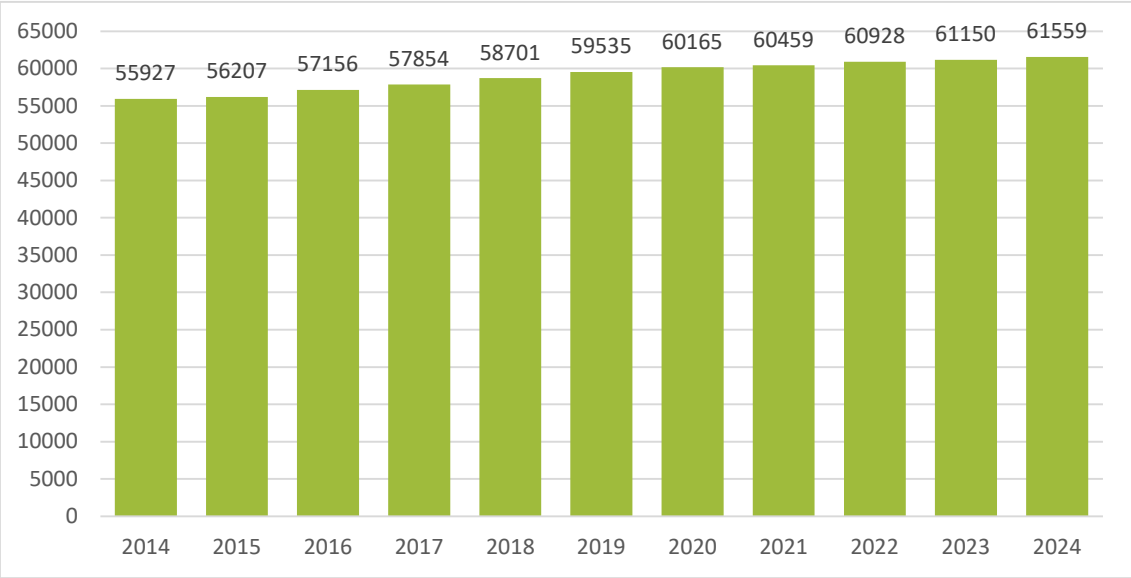

82. ábra: A szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások száma (db), 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis

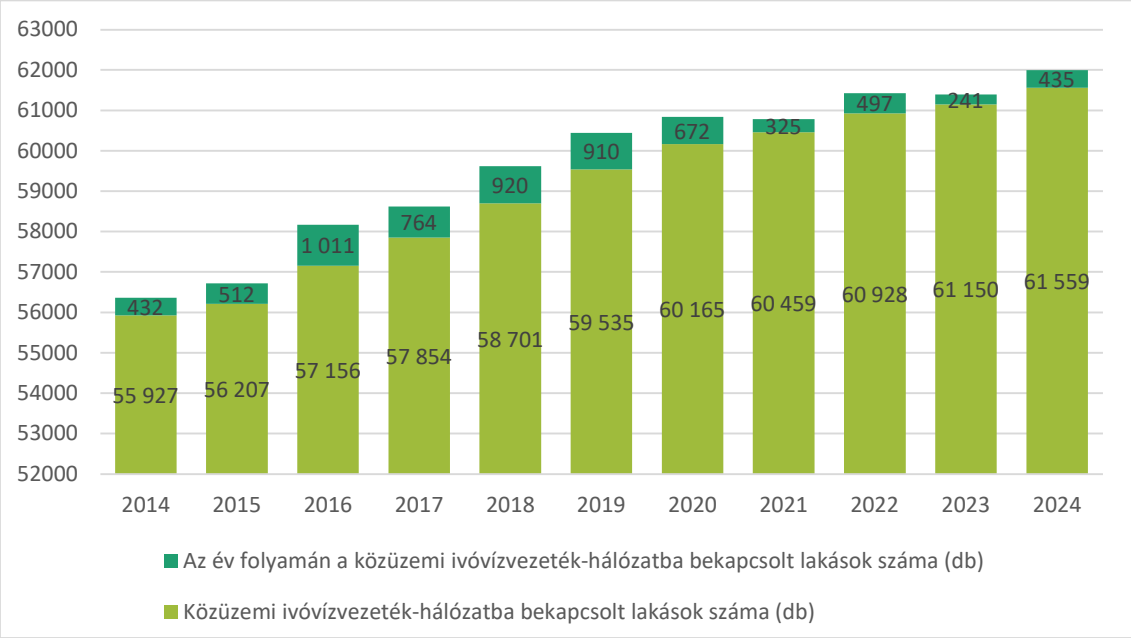

83. ábra: Az elvezetett szennyvíz mennyiségének eredet szerinti megoszlása (1000 m3), 2014-2024 között, Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis

A fenti ábra adatai alapján a város közüzemi vízszolgáltatásba bevont lakásainak száma és a nekik szolgáltatott víz mennyisége is nőtt 2014-hez képest; ez, valamint a 2022 után megugrott nem lakossági szennyvíz mennyiségének növekedése az elvezetett összes szennyvíz mennyiségében is jelentős növekedést eredményezett. **A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatban (közcsatornában) elvezetett**

összes szennyvíz 2014-ben még 7 131 800 m^3 volt, melynek 61%-a származott a háztartásokból (4 379 800 m^3). 2024-re a háztartásokból elvezetett szennyvíz 4 610 640 m^3-ra nőtt, míg a nem háztartási szennyvíz mennyisége a 2018-as csúcsértéket (5 millió m^3) is meghaladva 5 880 550 m^3-re emelkedett, ezzel az összes szennyvíz 56%-át tette ki.

Csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés

A város centrumában a csatornahálózat túlnyomó többségében egyesített rendszerű, míg a peremterületeken ez már elválasztott rendszerű, mely jellemzően NA200-as átmérőjű vezetékekkel és gravitációs rendszerrel épült ki szennyvízátemelők közbeiktatásával. A hirtelen lezúduló esők alkalmával a Rába és a Mosoni-Duna Győrre eső szakaszán az egyesített rendszerű csatornákból csapadékvízzel higított szennyvíz kerül az élővizekbe és vízbázisokba. Ezekben az esetekben záporkiömlőkön keresztül lehet tehermentesíteni a város közcsatorna-hálózatát, ezáltal megelőzve a lakóépületek és a családi házas övezetek, valamint a mély fekvésű városrészek elöntését.

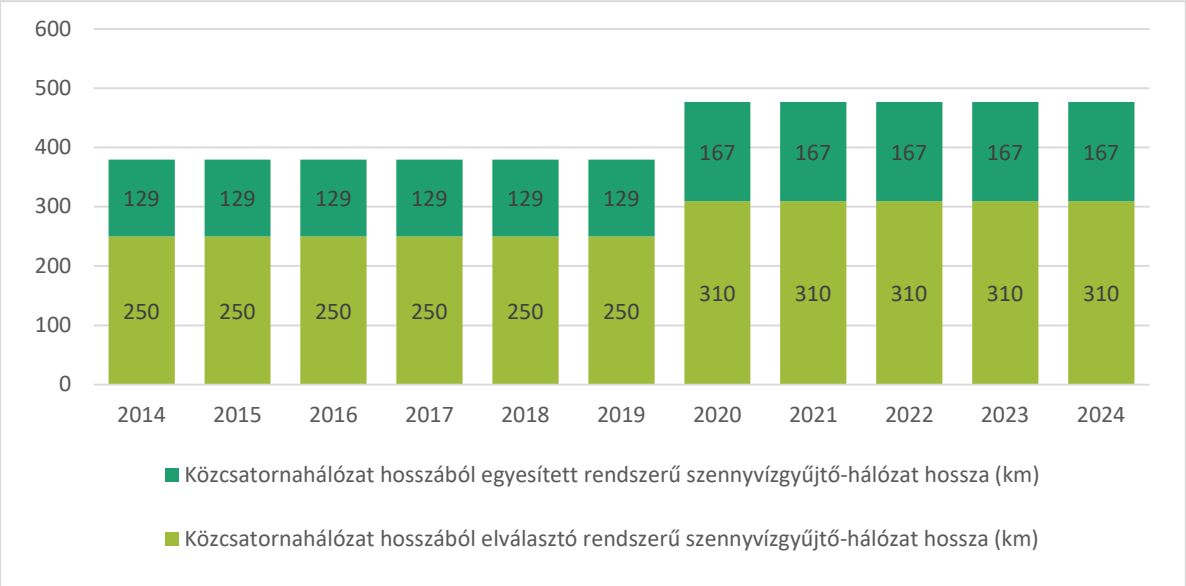

84. ábra: Az elválaszott és egyesített rendszerű szennyvízcsatorna hossza (km), Forrás: KSH adatai alapján saját szerkesztés

A fenti ábra adatai szerint a győri **elválasztott rendszerű hálózat** hossza 2011 és 2019 között érdemben nem változott, viszont 2020-ra az előző év adatához képest 20%-kal növekedett, és azóta nem bővült tovább. 2011-ben hosszúsága 251,2 km-re volt tehető, míg 2020-tól már 310 km alkotta a hálózatot. Az **egyesített rendszer** hossza kis mértékben csökkent 2011 és 2019 között (137 km, majd 129 km volt), viszont 2020-ra 169 km-re nőtt, mely 2024-ig nem változott.

Energiagazdálkodás és energiaellátás

Villamosenergia

A győri **energiaellátás** egyik jelentős mérföldkövének tekinthető a 2011. június 27-én átadott Gönyűi Gázerőmű. Az E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt. tulajdonában álló erőmű évi 433 MW teljesítményével akkor nemcsak a legnagyobb hatásfokú, de a legmodernebb erőműnek is számított Magyarországon. Amellett, hogy a Gönyűn termelt áram elegendő Győr és térsége energiaigényeinek fedezésére, annak jelentős része betáplálásra kerül a magyar átviteli hálózatba is, így a teljes hazai hálózat számára egyaránt elérhető. Ebből kifolyólag Győr energia ellátottsága 100%-osnak tekinthető.

Győrben mindemellett jelen van számos kisebb erőmű is, de ezek nem szolgálják a város energiaellátásának alapját, csupán lokális igények kielégítésére és fölös energiaigény átvételére üzemelnek. Így a város és térsége főelosztó-hálózati rendszerét a 120 kV-os hálózat képviseli, melynek fontos fejlesztési igénye a lakóépületek feletti szakaszok kiváltásának megvalósítása (pl.: Nádorváros). A Tatabánya Bánhidai OVIT és Győr OVIT, Győr OVIT és Kimle, valamint a Győr OVIT és Csorna között kétrendszerű, 120 kV-os vezeték üzemel. Egyrendszerű, 120 kV-os vezeték Győr és Pápa között található. Győrben a belső elosztó gerincét a kétrendszerű, 120 kV-os vezeték szolgáltatja. A város elosztóhálózata 20 kV-os légvezetékes vagy földkábeles, illetve 10 kV-os földkábeles hálózatból áll. Győr belterületének elektromos ellátása többségében a 10 kV-os földkábelen keresztül biztosított. A középfeszültségű hálózat megtáplálását az E.On 120/20 kV-os, a Nádorváros 120/10 kV-os, a déli 120/20/10 kV-os, a keleti 120/20 kV-os, a GMVG 120/20 kV-os és a Dunapart 20/10 kV-os alállomás nyújtja.

A fogyasztó közvetlen ellátását a középfeszültségű elosztó hálózaton keresztül a 0,4 kV-os hálózat biztosítja. A 20/04 kV-os transzformátorok jellemzően oszloptranszformátorok, a 10/04 kV-osak többnyire épített házas vagy konténer állomások. Ezzel szemben a nagyfogyasztók esetében már gyakori a középfeszültségű energiaellátás is. A meglévő 20 kV-os középfeszültségű hálózatok többnyire leterheltek, szabad kapacitásuk kevés, valamint számos térségben felújításra szorulnak. Ugyanakkor továbbra is ezek a hálózatok lennének a legalkalmasabbak a megújuló energia erőművek által termelt áram továbbítására.

Emellett ki kell emelni, hogy a jelenlegi légvezetékes hálózatot továbbra is célszerű lenne földkábeles hálózattal kiváltani, ahogy az számos esetben történt 2011 és 2019 között.

A **közvilágítás a városban földkábeles** azokon a helyeken, ahol a kisfeszültségű hálózat kábeles. 2011 és 2019 között számos projekt valósult meg, melyek célja az útfelújításokkal párhuzamosan elvégzett energiatakarékos közvilágítás megvalósítása volt. Győrben a Vill-Korr Hungária Kft. végzi a közvilágítási rendszer karbantartását.

Győrben a villamosenergia-fogyasztók száma 2014-hez képest 7,8%-kal nőtt. Míg 2014-ben ez a szám 77 473db volt, addig 2024-ben 83 479 fogyasztót tartottak nyilván. A számukra **szolgáltatott villamos energia mennyisége** 2014-ben kiugróan magasnak számított, 712 989 000 KWh-ot tett ki, ez a rákövetkező évre már visszaesett, és 2024-re sem érte el a 2014-ben szolgáltatott mennyiséget. 2024-ben a szolgáltatott összes villamosenergia mennyisége 650 290 000 KWh volt.

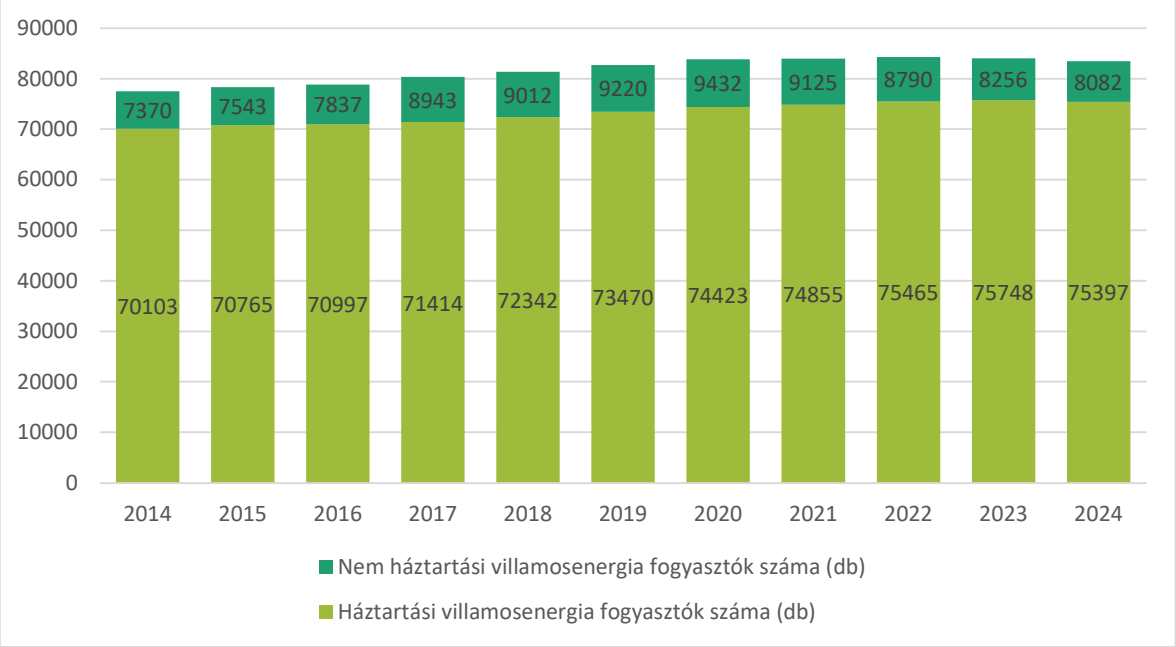

85. ábra: Az villamosenergia fogyasztók számának megoszlása (db), 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis

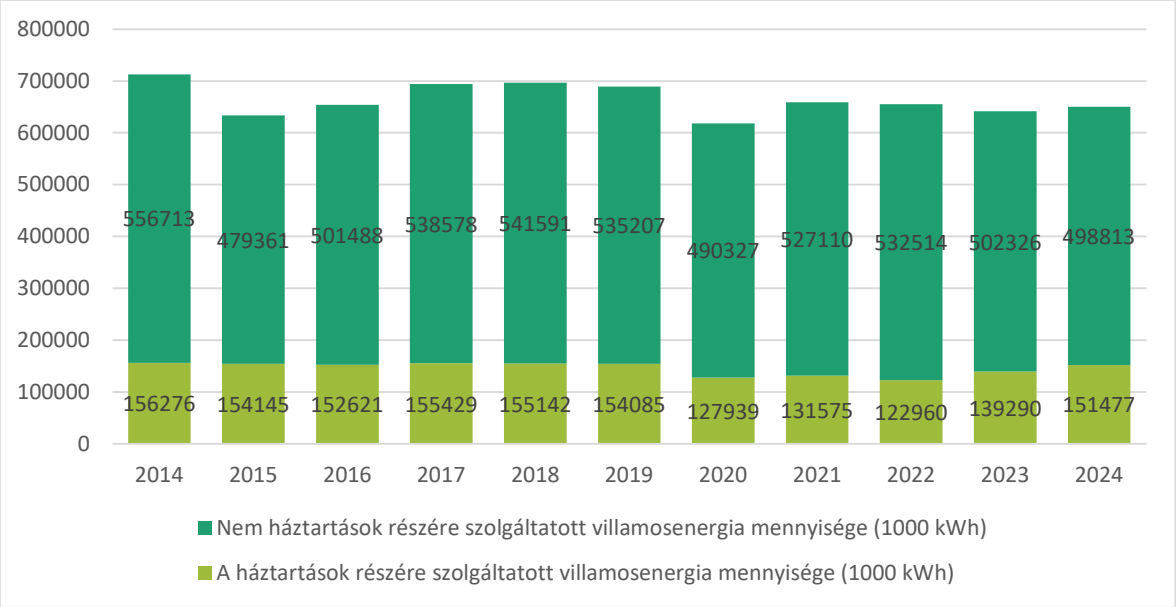

86. ábra: A szolgáltatott összes villamosenergia mennyiségének megoszlása (1000 kWh), 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis

Érdemes még megvizsgálni a **háztartási villamosenergia-fogyasztók** számának és fogyasztásának változását is. 2014-ben még 70 103 db győri háztartási fogyasztó volt nyilvántartva, 2020-ra ez a szám már 75 397 db-ra volt tehető. A teljes villamosenergia-fogyasztáson belül a háztartások részére szolgáltatott villamosenergia mennyisége ezzel szemben 2014 és 2024 között hullámzó volt, majd 2024-re csaknem visszatért a 2014-es mennyiségre.

Gázellátás

Győr Megyei Jogú Város földgázellátása teljeskörűnek mondható, csakúgy, mint a megye településeinek túlnyomó többségében. A megyeszékhely szerepe kulcsfontosságú a települések ellátásában, hiszen a gázelosztás a középnyomású gázelosztó-hálózatról történik. Győr térségében futó nemzetközi és hazai szénhidrogént szállító vezetékek az alábbiak:

- Dorog–Komárom–Győr vezeték
- Győr–Mosonmagyaróvár–Baumgarten vezeték
- Győr–Pápa vezeték
- Győr–Gönyű vezeték.

Győrben nagynyomású gázelosztó vezetéket az MVM Égáz-Dégáz Földgázhálózati Zrt. jelenleg nem üzemeltet. A **nagyközépnyomású** rendszeren elsősorban kiváltások voltak jellemzők az elmúlt időszakban, főképp más beruházások miatt. Jelentősebb fejlesztésnek a Kandó Kálmán utca (Fűtőerőmű-Glovita) és a Laktanya utca (Audi Hungaria út-Laktanya) gázellátását biztosító fejlesztés mondható, valamint ide sorolható még a Győri Ipari park II beruházás keretében egy rövid nagyközépnyomású gázelosztó vezeték és nyomásszabályozó állomás telepítése. A nagyközépnyomású hálózat összesített hosszúsága 2020-ban 2.883,1 méter, melynek 2375,2 méteres szakasza gerinc, 507,9 méteres szakasza pedig leágazás. A hálózaton 16 db csatlakozás található.

A **középnyomású hálózat** alapvetően nem változott, a felhasználói igények teljesítése érdekében a vizsgált időszakban több mint 23 km gázelosztó vezeték létesült. A középnyomású hálózat összesített hosszúsága 23 329,3 méter, melynek 15 173,8 méteres szakaszát gerinc, 8155,5 méteres szakaszát leágazás adja. A hálózaton 758 db csatlakozás található. Középnyomáson ellátott városrészek a következők: Bácsa, Győrszentiván, Jancsifalu, Kismegyer, Likócs, Ménfőcsanak, Újváros nyugati része. Jelentősebb fejlesztések Révfaluban és Bácsán voltak, valamint Győrszentiván és Ménfőcsanak hálózata is jelentősen bővült, továbbá kiépült a Győri Ipari Park II. gázelosztó hálózata is.

A **kisnyomású hálózat** összesített hosszúsága 26 508,2 méter, melynek 19 408,3 méteres szakaszát gerinc, 8877,8 méteres szakaszát leágazás adja. A hálózaton 1082 db csatlakozás található. A győri gázcsőhálózat 2024-ben 635,1 km volt. **A szolgáltatott vezetékes gáz** mennyisége 2014 és 2024 között 40%-kal csökkent: a 2014-2024 közti ciklus első évében a szolgáltatott mennyiség 156 351 600 m^3 volt,

míg 2024-ban 93 521 900 m^3. A tendenciában hangsúlyos szerepet játszik a nem háztartási gázfogyasztás mérséklődése, mely 2014 óta csaknem felére csökkent.

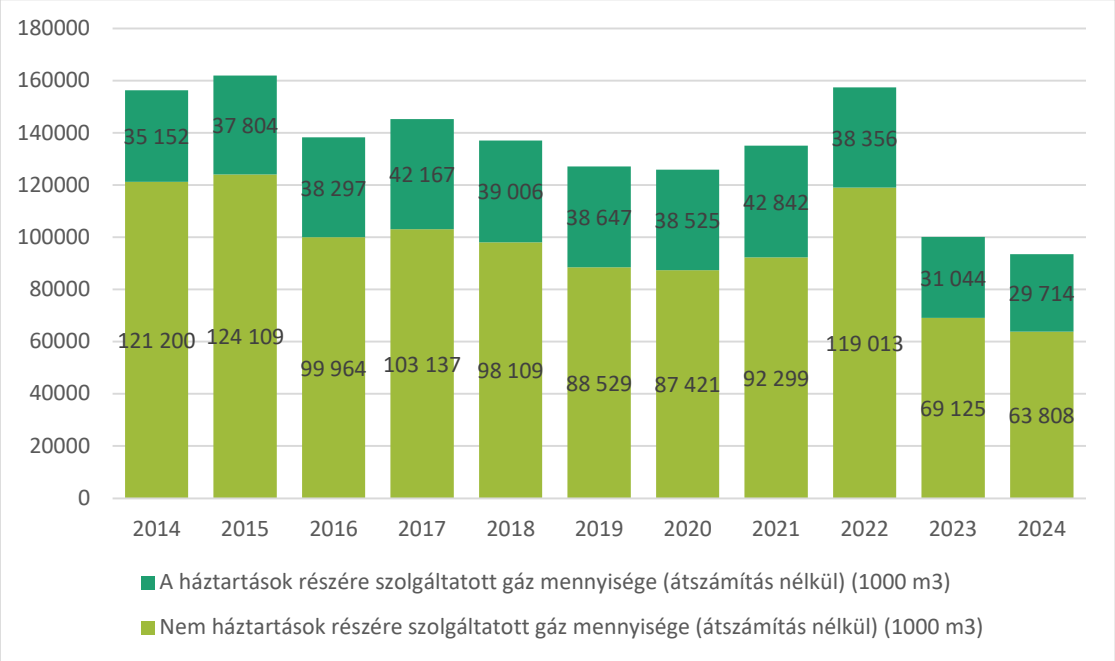

87. ábra: A szolgáltatott vezetékes gáz mennyiségének megoszlása (1000 m3), 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis

Itt is külön meg kell említeni a **háztartási gázfogyasztók** számát, amely 2014-ben még 50 708 győri háztartási fogyasztót jelentett, mely az akkori összes fogyasztónak mintegy 94,5%-át tette ki. Ebből 27 784 db volt a fűtési fogyasztók száma. 2024-re a háztartási fogyasztók száma 51 140 db-ra csökkent, miközben a fűtési fogyasztók száma a vizsgált ciklus végére 34 489 db-ra nőtt. A háztartások részére szolgáltatott gáz mennyisége terén is változás állt be: míg 2014-ben 35,15 millió m^3 gázt szolgáltattak a KSH adatai szerint a háztartások részére, 2024-re ez az érték 29,71 millióra csökkent. A vizsgált időszakan a csúcsév 2022 volt, mikor 38,36 millió m^3 volt a lakossági fogyasztás.

Távhőellátás

Győr-Moson-Sopron megye területén összesen öt településen érhető el távhőszolgáltatás: Csornán, Kapuváron, Mosonmagyaróváron, Sopronban és Győrben. A távhőszolgáltatást Győrben a Győr-Szol Győri Közszolgáltató és Vagyongazdálkodó Zrt. biztosítja. A város másik távhőtermelő cége a korábbi Győri Erőmű Kft., amely mára beolvadt az ALTEO Energiaszolgáltató Nyrt.-be.

Az **ALTEO Group Győri erőműve** elsősorban a város ipari területén elhelyezkedő gazdasági társaságok hőenergiával történő ellátását fedezi. A létesítmény a hőtermeléssel párhuzamosan villamos energiát is termel kapcsolt technológia alkalmazásával.

A **Győr-Szol távhőszolgáltató** telephelyén földgáz és egy 2002-ben létesített gázmotoros erőmű segítségével termelik a forró vizet. A komplexum szabad kapacitása 100 MW-ra tehető, vagyis a kapacitásbiztonság megfelelő.

A 2018-as évhez képest a GYŐR-Szol Zrt. jelentős előrelépéseket tett a **távhőszolgáltatás környezetbarátabbá tétele** érdekében. A 2019-es évtől Győr energiaellátásában már nem használnak fűtőolajat. Másrészt 2018-ban Győr távhőellátásának még csak 20%-át fedezte a Bőny melletti geotermikus erőmű, 2019-re viszont a geotermikus hő részaránya a győri távhőrendszerre kiadott hőben már 47,1% volt. A geotermikus erőművet, valamint az ahhoz kapcsolódó rendszert a PannErgy Csoport 2016-ban továbbfejlesztette a termálvíz eddiginél is hatékonyabb módon történő hasznosítása céljából, elősegítve a város környezetbarát energiaellátását (Frissített Környezetvédelmi Nyilatkozat 2019 Győr). Győrben a legtöbb távhőellátásban részesülő lakóingatlan a 70-80-as években épült panelházas lakótelepek lakásaiból kerül ki.

Ugyan a melegvízhálózatba bekapcsolt lakások száma 2014 és 2024 között nőtt 6%-kal nőtt Győrben, a **lakosság részére szolgáltatott melegvíz mennyisége** csökkent. 2014-ben a felhasznált melegvíz mennyiség közel 708 4000 m^3 volt, 2024-ben pedig már csak 605 200m^3. Ez 2014 és 2024 között mintegy 14%-os csökkenést jelent.

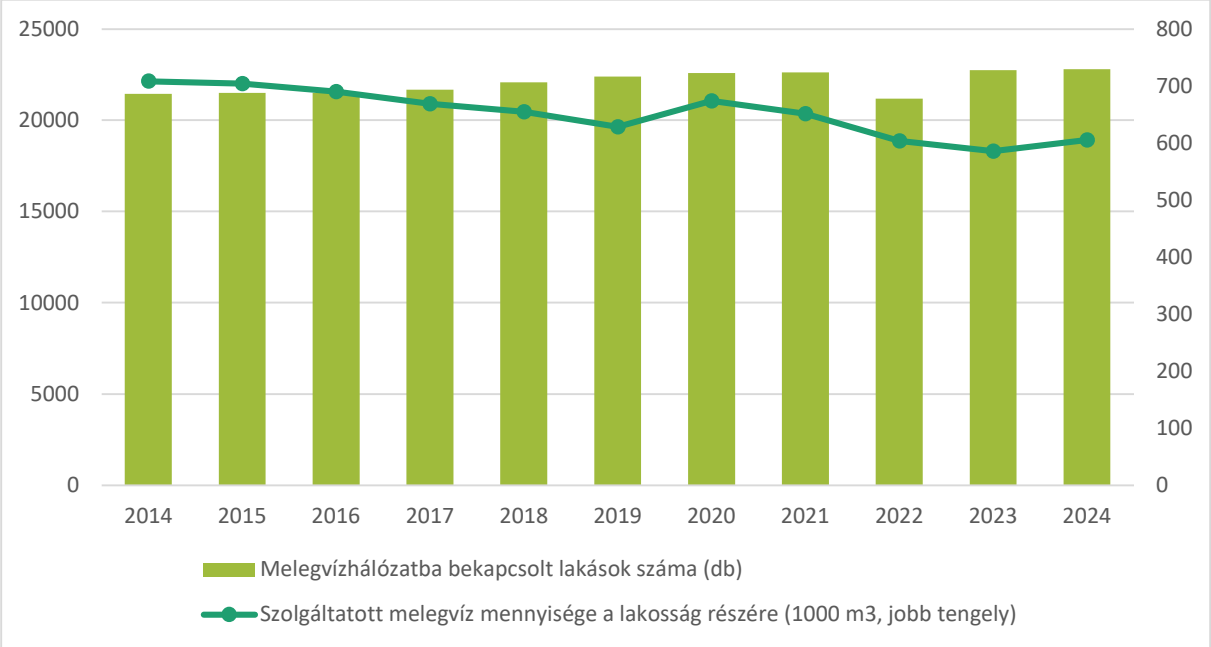

88. ábra: Melegvízhálózatba bekapcsolt lakások számárnak (db) és a lakosság részére szolgáltatott melegvíz mennyiségének (1000 m, jobb tengely[3]) alakulása 2014 és 2024 között, Forrás: Tájékoztatási adatbázis

A **távfűtésbe bekapcsolt lakások száma** az alábbi ábra adatai szerint ugyanakkor növekedett az elmúlt évtizedben, mégpedig 5,4%-kal: 2014-ben még 24 267 db, 2024-ben már 25 577 db fogyasztó volt részese a szolgáltatásnak. A távfűtésbe bekapcsolt lakások növekvő száma és ezzel párhuzamosan a kiadott hőmennyiség csökkenése egyértelműen jelzi a lakások energiahatékonyságának növekedését.

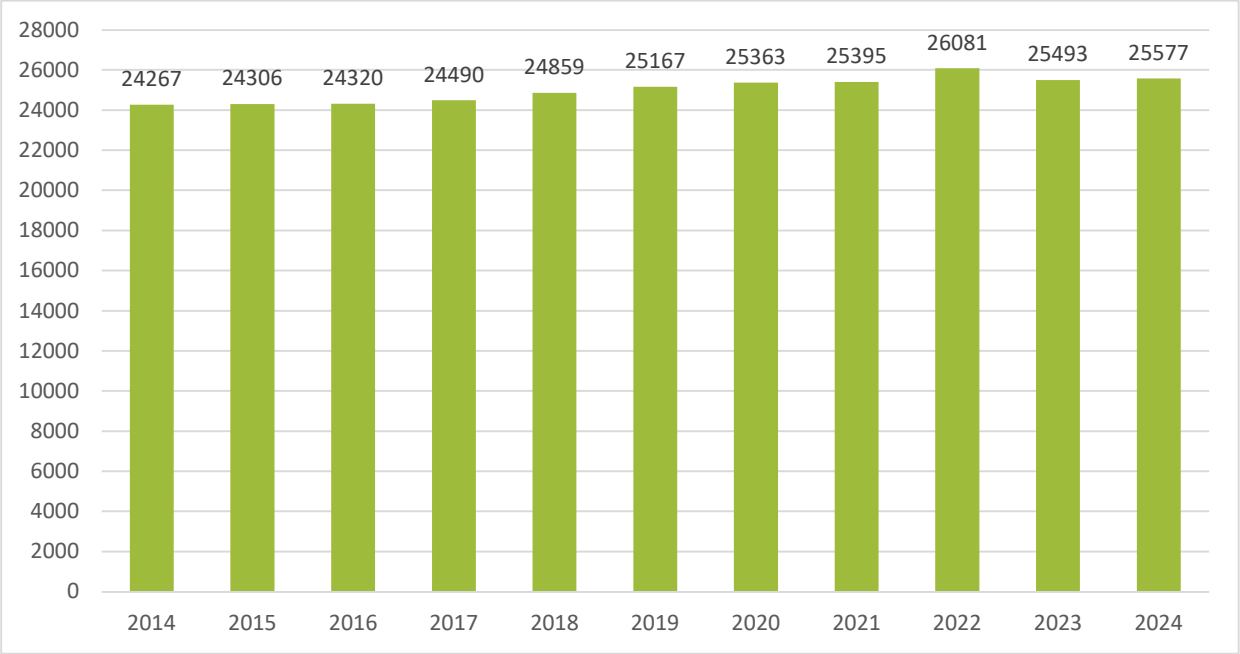

89. ábra: A távfűtésbe bekapcsolt lakások száma (db) 2014 és 2024 között, Forrás: KSH Tájékoztatási Adatbázis

A távhőszolgáltatás egyik nagy előnye, hogy jelentős mértékben hozzájárul a megyeszékhely levegő-szennyezettségi értékeinek csökkentéséhez. Ezt alátámasztja, hogy az Önkormányzat korábban kijelölte a város azon területeit, ahol a környezetvédelmi szempontok alapján kedvezőtlenebb fűtési mód nem alkalmazható. Ugyanakkor fontos azt is megjegyezni, hogy a földfelszín felett vezetett primer távhő-rendszer városképromboló hatású, így az hozzájárul a vizuális környezetterheléshez. Korábban ezek az érintett területek csekély beépültségűek voltak, és most, hogy a város tekintélyes fejlődésen megy keresztül, a vezetékek látványa sokak számára vált nemkívánatossá.

Megújuló energiaforrások alkalmazása, a környezettudatos energiagazdálkodás lehetőségei

Győr-Moson-Sopron megye energiaellátottsága országos viszonylatban is kiválónak mondható. Az elmúlt években komoly előre lépések történtek annak érdekében, hogy a megye energiaellátását minél nagyobb hányadban megújuló energiaforrásokból biztosítsák, de ennek ellenére a hagyományos energiaforráson alapuló energiatermelés mind a mai napig jelentős hányadot képvisel.

Napenergia

A **napfénytartam** fogalma alatt azt az időtartamot értjük, ameddig a felszínt közvetlen sugárzás éri. Győr-Moson-Sopron Megye domborzati adottságait figyelembe véve ugyan eltérőek az évi átlagos napfénytartam értékei, ám összességében évi kb. 1 800- 2 000 óra napfénytartamról beszélhetünk. Ez országos viszonylatban közepesnek mondható, ennek ellenére alkalmassá teszi a szoláris energia hasznosítására és a fotovoltaikus rendszerek alkalmazásának minél szélesebb körű elterjesztésére.

Az elmúlt években a **napenergián alapuló villamosenergia-termelés** jelentős bővülésen ment keresztül, mely természetesen Győrt sem kerülte el. A lakossági szinten alkalmazott háztartási méretű kiserőművek száma és beépített teljesítménye jelentősen emelkedett, de mindezek mellett Győr esetében kiemelendő az Önkormányzati tulajdonban álló épületeken és egyéb középületeken kiépítésre került rendszerek, a Széchenyi István Egyetem épületenergetikai felújítása során telepített kapacitás, továbbá az Audi Hungaria Zrt. Logisztikai csarnokain felépült naperőmű, amely 12 MW_{peak} teljesítményével Európa legnagyobb tetőre telepített naperőműve. Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata TOP forrásból 2018-ban saját tulajdonú napelemparkot hozott létre, majd 2023-ban átadásra került az Önkormányzat újabb napelemparkja szintén Győr-Likócs városrészben.

Biogáz

Győr-Moson-Sopron megye területén több helyen működik **szennyvízre** épült biogáz üzem. Győrben működik egy depóniagázra épült biogázerőmű, és több helyen a távhő-szolgáltatás primer energiaigényét részben a fa és fahulladék biztosítja. A vármegyében négy helyen mezőgazdasági biogáz kiserőmű működik (Kisari, 2017). Azonban ezek egyike sem Győr Megyei Jogú Városban helyezkedik el.

Geotermikus energia

A geotermikus energia - mint alternatív energiaforrás – sokáig kevésbé, de napjainkban már egyre nagyobb mértékben alkalmazott energiaforrások közé tartozik Magyarországon, annak ellenére, hogy adottságai mind európai, mind nemzetközi viszonylatban is kiemelkedőek. Győr-Moson-Sopron megye is **kiváló geotermikus adottságokkal** rendelkezik, a területén elhelyezkedő kőzetrétegekben a nem megújuló hévízkészlet van nagyobb arányban. Ezek a hévíz rétegek túlnyomórészt statikus jellegűek, pótlásukra nincs lehetőség. A Kisalföld területének túlnyomó többségében legalább 50-80°C-os, de adott körülmények között még akár annál magasabb hőmérsékletű hévíz kinyerésére is van lehetőség. Ennek egyik példája a bőnyi geotermikus erőmű, ahol 105°C-os hévíz lép ki az erőmű kútjaiból.

A Bőnyi Hőközpont a PannErgy 10,2 milliárd forint összköltségű Győri Geotermikus Projektje keretében valósult meg. A PannErgy Csoportnak a Győr-Szol Zrt. távhőszolgáltatóval kötött hosszú távú hőszállítási szerződése révén, a győri távhőszolgáltatásban 24 266 lakás és 1046 egyéb díjfizető fűtési rendszerébe jut el a geotermikus energia. Az elkészült Győri Geotermikus Rendszerrel átadható éves hőmennyiség 1100-1200 terajoule.

Az üzembehelyezett győri rendszer, amennyiben teljes kapacitásával üzemel, éves szinten hozzávetőleg akár 67 000 tonnával is csökkentheti a levegőbe kerülő üvegházhatású gázok – elsősorban szén-dioxid és nitrogénoxidok – mennyiségét, továbbá a geotermikus energia csökkenti a földgáz-felhasználást – évente maximális kapacitás mellett legalább 35 millió köbméterrel (Győr-Moson-Sopron Megye Klímastratégiája 2018).

Az önkormányzati intézmények energiahatékonysági értékelése

A 2011-2023 között Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata kiemelt figyelmet fordított a városi **közintézmények épületenergetikai fejlesztéseire és korszerűsítéseire**. Ezek a munkálatok nem csak a Polgármesteri Hivatal épületeit érintették, hanem a közigazgatási területen belül található városi bölcsődéket, óvodákat,, szociális ellátórendszerek épületeit, beleértve a nappali ellátást biztosító vagy bentlakásos otthonokat is. Emellett kiemelt figyelmet fordítottak az egészségügyi ellátórendszer épületeinek, továbbá a közművelődést és a kulturális rendezvényeket biztosító intézmények épületegyütteseinek energetikai korszerűsítésére is.

Mindamellett az Önkormányzat odafigyel az **energiatudatosság növelésére** is, melynek egyik bizonyítéka a 2021-ben elfogadott Klímastratégia, valamint a 2023-ban elfogadott SECAP (Fenntartható Energia- és Klímaakcióterv), melyek legfontosabb célkitűzése úgy biztosítani Győr és térsége számára az energiaigények kielégítését, valamint a lakosság körében történő energiatudatosság növelését, hogy az nem járul hozzá jelentős mértékben az üvegházhatású gázemisszió mértékének növekedéséhez, sőt lehetőségeket nyit annak csökkentésére is. A város kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a különböző városi stratégiák közötti összhang meglegyen, hogy a különböző tervezési feladatok összeérjenek: a jelen, Fenntartható Városfejlesztési Stratégia is összhangban készült a városi Fenntartható Energia- és Klímaakciótervel és a Klímastratégiával.

Elektronikus hírközlés

Győr Megyei Jogú Város lefedettsége az elektronikus hírközlés terén továbbra is teljeskörűnek tekinthető. A digitalizáció mértékének növekedésével, valamint a piaci verseny és előfizetési árak csökkenésének eredményeképpen a vezetékes telefonhasználat mértéke tovább csökkent. A legjelentősebb **vezetékes telefonszolgáltató** Győrben továbbra is a Magyar Telekom Nyrt., ugyanakkor fontos még megemlíteni, hogy számos kisebb szolgáltató is jelen van a városban, amelyek internetszolgáltatás mellett kiegészítő szolgáltatásként is végeznek ilyen ellátást (Vidanet Zrt., DIGI Kft.). Ez ugyanakkor nem csak a lakosság szempontjából jelentős tényező, hiszen ezek a szolgáltató cégek jelen vannak az üzleti szektorban is.

A **kábeltelevíziós hálózatba** bekapcsolt lakások számán kívül, az utóbbi 5 évben a Központi Statisztikai Hivatal már nem gyűjtött és szolgáltatott adatokat, így azok nem áll rendelkezésre. Ennek következtében néhány új indikátoron keresztül történik meg a győri elektronikus távközlési rendszerek aktuális helyzetének elemzése. Győr korábbi legnagyobb kábeltelevíziós szolgáltatói továbbra is jelen vannak a térségben: elsősorban a DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft., a Vidanet Zrt., valamint a Magyar Telekom televíziós szolgáltatásai emelhetők ki. A helyhez kötött televíziószolgáltatás előfizetéseinek száma 2019-hez képest 1,9%-kal csökkent, 2020-ra 51.756 darabra.

A város teljes területén biztosított a **szélessávú ADSL internet és kábelnet** elérhetőség. A digitalizáció, a város lakosságának életében és a gazdasági szereplők működésében betöltött szerepe szerint jelentős előrehaladást mutat. Az Önkormányzat számos e-ügyintézési lehetőséget teremtett meg, melyet az egyes közszolgáltatók gyakorlata is támogat.

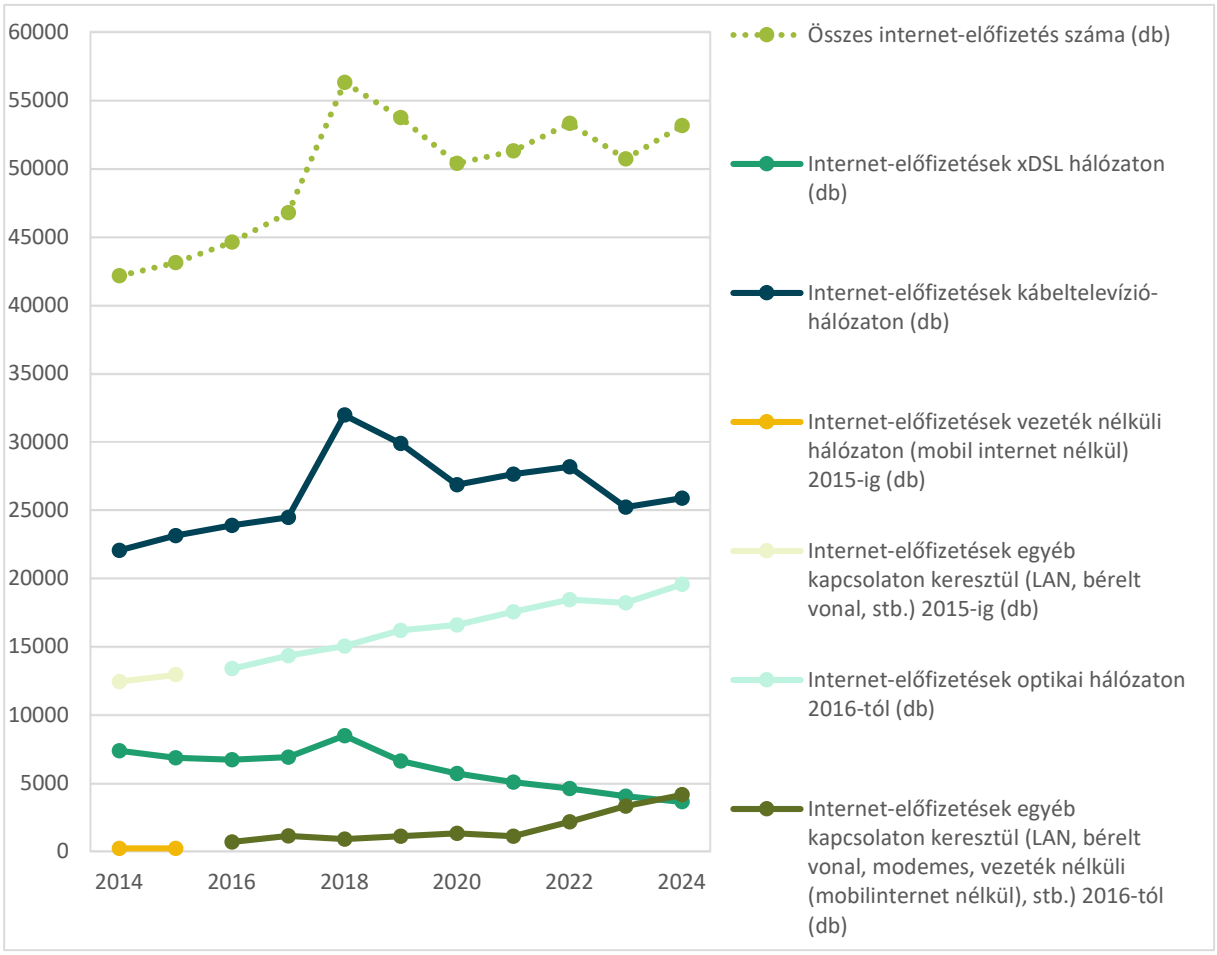

90. ábra: Az internet-előfizetések számának alakulása (db), 2014-2024, Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis

2014 és 2024 között az **internetes előfizetések száma** növekedett. A győri internet-előfizetések száma 2014 és 2024 között 11 018 db előfizetéssel bővült**,** 42 156 db-ról 53 174-ra. Az xDSL hálózaton keresztül

történő internet-előfizetések száma ugyanakkor drasztikusan lecsökkent 2024-re, kevesebb, mint 4000 db-ra. A kábeltelevízió-hálózaton keresztül történő internet-előfizetések száma a 2018-as csúcs (31 957 db) után valamelyest visszaesett, 2024-ben 25 858-at számlált. Az optikai kábelen keresztül érkező internet-előfizetésekről a legrégebbi elérhető adat 2016-os, azonban számuk 2024-ig gyakorlatilag lineárisan növekedett, mely egyre nagyobb népszerűségről és keresletről árulkodik.

2.1.13 KÖRNYEZETVÉDELEM ÉS TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉS

Az alábbi témakör kidolgozása Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata 2022-ben felülvizsgált Környezetvédelmi Programja, 2021-ben elfogadott Klímastratégiája és a 2023-ban elfogadott SECAP-ja alapján készült.

Talaj

Győr közelében érintkeznek a Győri-medence kistájai (Szigetköz és Csornai-sík) a Komárom-Esztergomi-síksággal (Győr-Tatai-teraszvidék, Igmánd-Kisbéri-medence), a Marcal-medencével (Pápa-Devecseri-sík) és a Bakonyvidékkel (Pannonhalmi-dombság). Éppen ezért a város közigazgatási területén lévő talaj változatos (öntéstalajok, csernozjom, barna erdőtalaj).

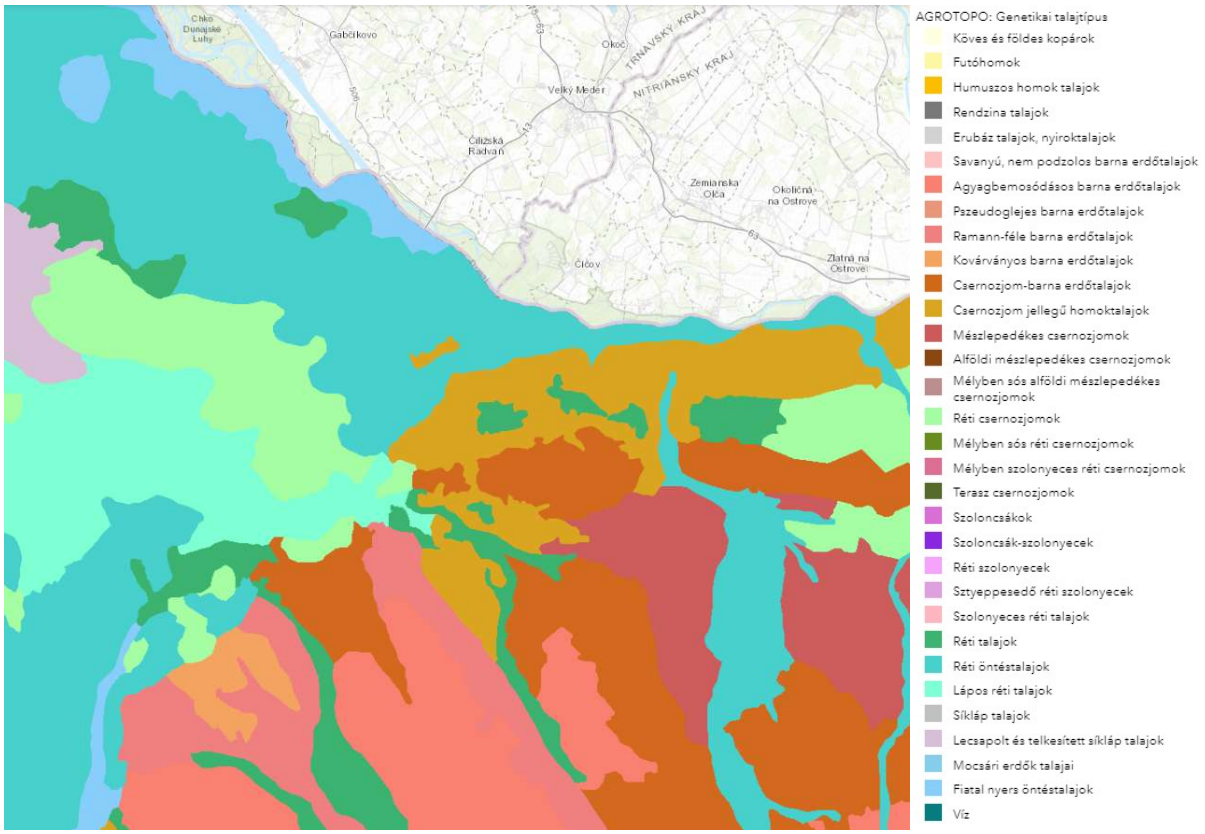

91. ábra: Győr környékére jellemző genetikus talajtípusok, Forrás: ELKH TAKI - AGROTOPO (https://maps.rissac.hu:3344/webappbuilder/apps/2/)

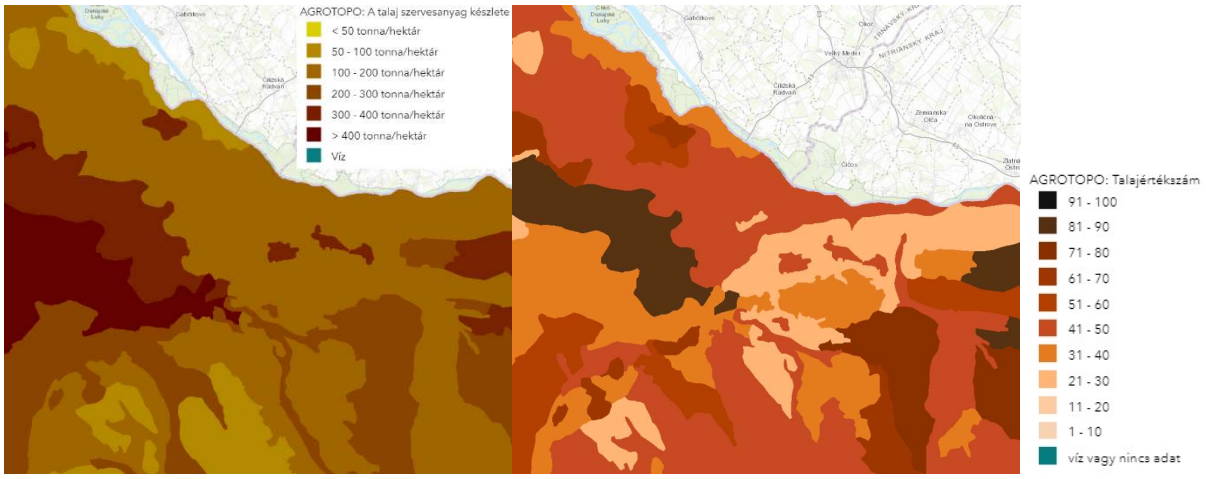

92. ábra: A Győr környéki talajok szervesanyagkészlete és talajértékszáma, Forrás: ELKH TAKI - AGROTOPO (https://www.elkh-taki.hu/hu/keptar/agrotopo)

E talajok egy részének – különösen a várostól nyugatra eső területeken – kifejezetten magas a szervesanyagtartalma, így Győr környékén számos **magas termőképességű** terület található.

A talajra vonatkozóan állandó és folyamatos **monitoringot** a Talajvédelmi Információs és Monitoring (TIM) rendszer pontjai jelentenek. Győr közigazgatási területére két ilyen pont esik: az egyik az M1-es autópálya mellett, a másik Győrújfalu irányában a vízmű kutak mellett található. A vizsgálati eredmények 2010-ig érhetők el. A validált adatok alapján a vizsgált pontokon a talaj enyhén lúgos kémhatású, a toxikus elemek jelenléte nem jelentős, és a vizsgált időszakban nem növekedett a talajban.

Ami a **talajok terhelését, szennyezését** illeti, az több forrásból is történhet. Egyrészt a levegőből történő kiülepedéssel; jelentős szennyező a közlekedés, a füstgázok (pl. vegyes tüzelésű fűtés esetén) és az ipari kibocsátás. Mezőgazdasági területen tápanyag és vegyszer túladagolással lehet számolni, melynek nagyságáról és minőségéről azonban csak a bekövetkezett természetkárosodás alapján lehet információt kapni. Győr közigazgatási területén belül több háborús lövedék maradt a talajban, ezen területek kármentesítése eseti, a felszínre kerülő háborús anyagok eltávolítása megtörtént, megtörténik.

A talajok szennyezettsége mellett jellemző tényező a városi, urbánus környezetben a **termőtalajveszteség**. Ennek egyik fő oka a beépítés, a művi környezet terjeszkedése. Ez egyrészt a népességnövekedésnek és az új lakóterületek építésének, másrészt a gazdasági és kereskedelmi-logisztikai területek rohamos növekedésének, harmadrészt a fentieket kiszolgáló (közlekedési) infrastruktúra-fejlesztéseknek köszönhető. További talajveszteséget okozhat – elsősorban a szántóterületeken – talajerózió is.

Felszíni és felszín alatti vizek

Magyarország a felszíni vizeket illetően jellegzetesen tranzitország, ami azt jelenti, hogy a vízkészletek mennyisége és minősége döntő mértékben a szomszédos országokban végzett beavatkozásokon múlik.

A magyarországi folyók vízkészlete csaknem teljes egészében (96%-ban) külföldről származik. Ez az arány különösen igaz a Kisalföld területére és azon belül Győrre.

A város közigazgatási területén található felszíni folyóvizek jelentős része (Rába, Rábca, Mosoni-Duna) Ausztriából érkezik. A Marcal a Bakonyban ered, Győrnél már a Rába régi medrében halad és abba torkollik, míg az Iparcsatorna a Mosoni-Dunából ágazik ki a Rába Ipartelep felé. A folyóvizek miatt Győr és térsége különösen **árvíz- és belvízveszélyes területnek** számít, ugyanakkor az aszályok általi veszélyeztetettsége elhanyagolható mértékű.

Vízminőségüket (ökológiai állapotukat) biológiai, fizikai-kémiai, kémiai, egyéb specifikus szennyezőanyagok és hidromorfológiai tényezők határozzák meg, melyeket az Európai Uniós Víz Keretirányelv (2000/60/EK) alapján kiadott jogszabályok alapján vizsgálnak. A Vízgyűjtő Gazdálkodási Tervek (VGT), alegységtervei tartalmazzák mind a felszíni, mind a felszín alatti vizek jó ökológiai-, illetve jó mennyiségi és minőségi állapotának elérése érdekében lévő célkitűzéseket és az ehhez kapcsolódó intézkedési terveket. Győrt az 1-1 Szigetköz alegység, 1-2 Rábca és Fertő alegység, 1-3 Rába alegység, valamint az 1-4 Marcal alegység érintik. A Vízgyűjtő-Gazdálkodási Tervvel ellentétes szabályozás nem alkotható. A Keretirányelv által meghatározott Vízgyűjtő Gazdálkodás Tervezés 3. tervezési szakaszába lépett, melyhez kapcsolódóan az információk az egész országra, részvízgyűjtőkre, valamint vízgazdálkodási alegységekre bontva teljeskörűen megtalálhatók a www.vizeink.hu honlapon.

Összességében a Víz Keretirányelv értékelésénél a várost érintő vízfolyások közül 2010-ben a Mosoni-Duna, a Rába és a Rábca is mérsékelt ökológiai állapotú minősítést kapott. A Mosoni-Duna esetében nem megfelelőség két esetben volt kimutatható: réz és PAH szennyezés az alsó szakaszon. A réz esetében fő szennyező a szennyvíztisztító lehetett, míg a PAH szennyezés diffúz forrásokból kerülhetett a víztestbe. A vízfolyások állapotának értékelését 2015-ben (VGT2) és 2021-ben (VGT3) felülvizsgálták, a legutóbbi felülvizsgálat eredményeit az alábbi táblázat tartalmazza:

4. Táblázat Győr területén lévő vízfolyások állapotértékelése, 2021, Forrás: Magyarország vízgyűjtő-gazdálkodási tervének második felülvizsgálata (VGT3), 2021

Víztest neve	Biológiai elemek szerinti állapot	Fizikai-kémiai elemek szerinti állapot	Specifikus szennyezők szerinti állapot	Hidro-morfológiai elemek szerinti állapot	Ökológiai állapot	Kémiai állapot szerinti állapot
Mosoni-Duna (alsó)	mérsékelt	jó	jó	jó	mérsékelt	nem jó
Rába (torkolat)	mérsékelt	mérsékelt	nem jó	jó	mérsékelt	jó
Rábca	mérsékelt	mérsékelt	nem jó	jó	mérsékelt	nem jó
Marcal (torkolat)	jó	mérsékelt	nem jó	jó	mérsékelt	nem jó

A Győrben található **tavak** mesterséges kialakításúak: föld, agyag és kavicsnyerő bányatavak, csapadékvíz tározók, szabadidős, horgásztavak, illetve holtágak. Környezeti értékük elsősorban a helyi mikroklíma jobbá tételében van.

A **felszín alatti vizek** Magyarország stratégiai jelentőségű készletét adják, hiszen az ország vízellátása 95%-ban a felszín alatti készletekre támaszkodik, és ez az arány magasabb, mint a legtöbb európai ország mutatója. Győr **vízellátása** (ivóvíz és ipari víz) partiszűrésű és rétegvíz vízkészlet felhasználásával megoldott, így a vízvédelem, a felszíni és a felszín alatti vizek állapota kiemelten kezelendő kérdés – nemcsak környezeti, de gazdasági és turisztikai szempontból is. Győr térségében 2 db üzemelő vízbázis van (Győr-Révfalu és Győr-Szőgye). Ezen vízbázisok mindegyike a quarter korú törmelékes üledékrétegek valamelyik szintjéből táplálkozik, 10–130 m közötti mélységekből, partiszűrésű, illetve rétegvizes kutakból. A geológiai adottságok miatt a rendelkezésre álló felszín alatti vízkészlet igen érzékeny a felszíni szennyeződésekre.

15. táblázat: Győri vízbázisok 2021, Forrás: Magyarország vízgyűjtő-gazdálkodási tervének második felülvizsgálata (VGT3), 2021

		Győr-Révfalu Vízmű	Győr-Szőgye Vízmű
Védendő termelése m3/nap		35000	35000
Vízbázis szennyeződés veszélyeztetettsége		nincs veszély	nincs veszély
A vízbázis területhasználatból fakadó veszélyeztetettsége		jelentős veszély	közepes veszély
Vízadó földtani közeg veszélyeztetettsége		jelentős veszély	jelentős veszély
Éghajlati veszélyeztetettség	**Mennyiségi**	jelentős veszély	közepes veszély
	Minőségi	közepes veszély	közepes veszély
Árvízi veszélyeztetettség		jelentős veszély	jelentős veszély
Felszíni víz szennyeződéséből fakadó veszélyeztetettség		jelentős veszély	jelentős veszély

A felszín alatti vízkészletet érő lehetséges szennyeződések a következők:

- Hulladékok miatti szennyeződések;
- Mezőgazdasági területekről származó szennyezések (diffúz szennyeződések, növényvédő szerek maradékai jelentenek kockázatot), ebben az esetben az érkező szennyeződések sokszor csak késve észlelhetők, kárelhárításuk költségesebb;
- Elavult csőhálózat cseréje során keletkező szennyeződések.

További lehetséges veszélyek Győr esetében:

- A Győri Hulladékégető a szőgyei vízbázis védőidoma peremén helyezkedik el. A veszélyes hulladékok mennyisége, feldolgozása, égetése iránti igény jogos, ám egyben állandó kockázati tényező a vízbázis védelmében;
- A vízbázisok vízminősége jó, azonban a vas- és mangántartalom meghaladja a szabványban előírt határértékeket. Mindkét vízkivételi helyen van vas- és mangántalanító berendezés; a technológia azonban fejlesztésre szorul;
- Szükséges a több helyen elavult csőhálózat cseréje;
- A szennyvízbevezetések jelentős problémát okoznak: a heves esőzésekkor bevezetett csapadékvízzel kevert tisztítatlan szennyvíz jelenik meg. A Mosoni-Duna győri szakaszán visszatérő probléma, hogy a belváros egyesített rendszerű csatornahálózata, esőzések idején túlterhelt. A városi egyesített rendszerű csatornákból csapadékvízzel hígított csapadékvíz ilyen esetben átemelésre kerül a Mosoni-Dunába.
- A Rába Győr belterületi szakaszán szintén problémát jelent, hogy hirtelen lezúduló heves esőzések alkalmával az egyesített csapadék-szennyvíz hálózat miatt a csapadékvízzel kevert tisztítatlan szennyvíz kerül a folyóba. Pozitív a helyzet az ipar esetében. Az ipari üzemek kommunális szennyvizeiket a közcsatornába vezetik, technológiai szennyvizeik – amelynek jelentős része hűtővíz – általában megfelelő tisztítás után jutnak a befogadóba.

Levegőtisztaság és védelme

A városi levegőterhelés fő okozói **az ipari kibocsátók, a közlekedés és a lakossági fűtés**. Az ipari kibocsátók terhelése bejelentési kötelezettséggel bír Az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat (OLM) szakmai irányításának operatív feladatait és minőségellenőrzését Levegőtisztaság-védelmi Referencia Központ (LRK) látja el.

A levegő állapotának figyelése **két automata mérőállomáson** történik Győrben. Az egyik a Szent István úton található, főként a közlekedési eredetű imisszió figyelésére. A másik az Ifjúság körúton található, melyet a lakótelepi környezet figyelésére építettek.

Az alábbi diagramok a 2018–2025. közötti **légszennyezettségi értékek** változását mutatják be az egyes – Szent István úti és az Ifjúság körúti – automata mérőállomásokon. Jelentős változás – növekedés – mindössze az O_3 és a NO_X esetében volt tapasztalható, míg az NO_X csökkent mindkét mérőállomás helyszínén, az O_3 valamelyest nőtt, ugyanakkor jelentős határérték átlépés nem történt; a riasztási küszöbértéket egyik tényező esetében sem érte el a mért érték. A Szent István úti állomás esetében a O_3 vonatkozásában, míg az Ifjúság körúti állomás esetében a $PM_{2,5}$ kapcsán nem teljes a rendelkezésre álló adatsor.

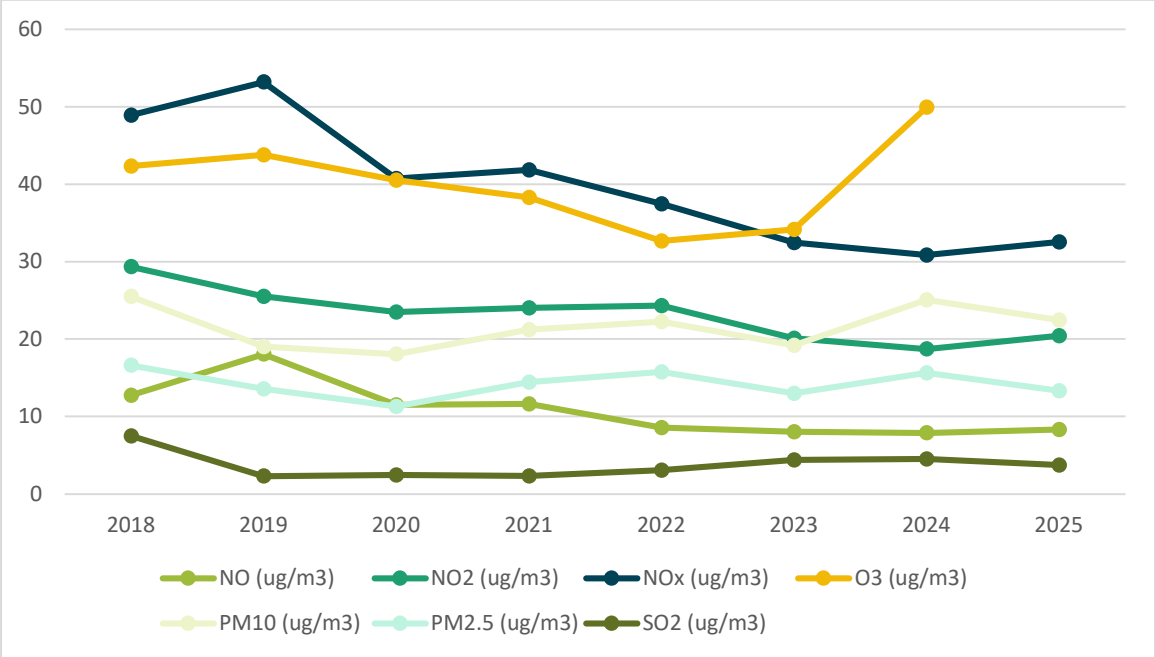

93. ábra: Győr, Szent István úti mérőállomás - légszennyezettség óránkénti értékeinek éves átlaga (ug/m3), Forrás: HungaroMet

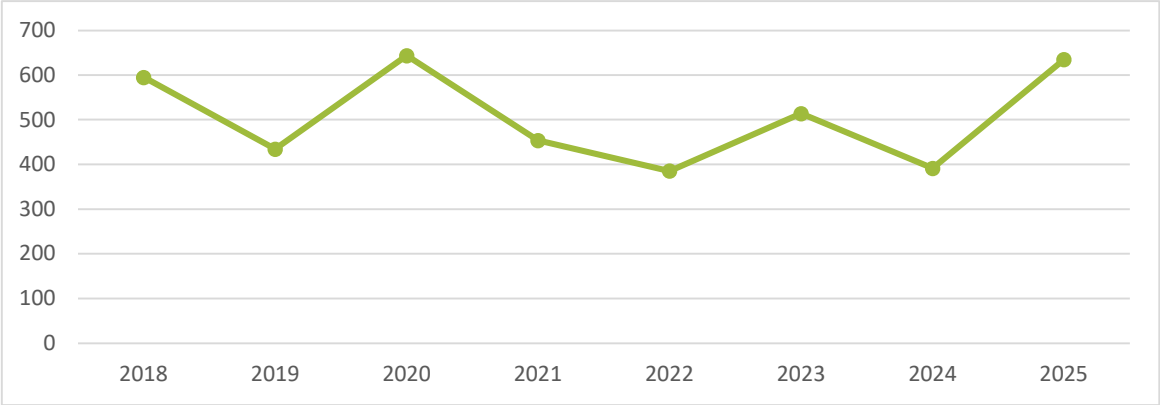

94. ábra: Győr, Szent István úti mérőállomás – CO légszennyezettség óránkénti értékeinek éves átlaga (ug/m3), Forrás: HungaroMet

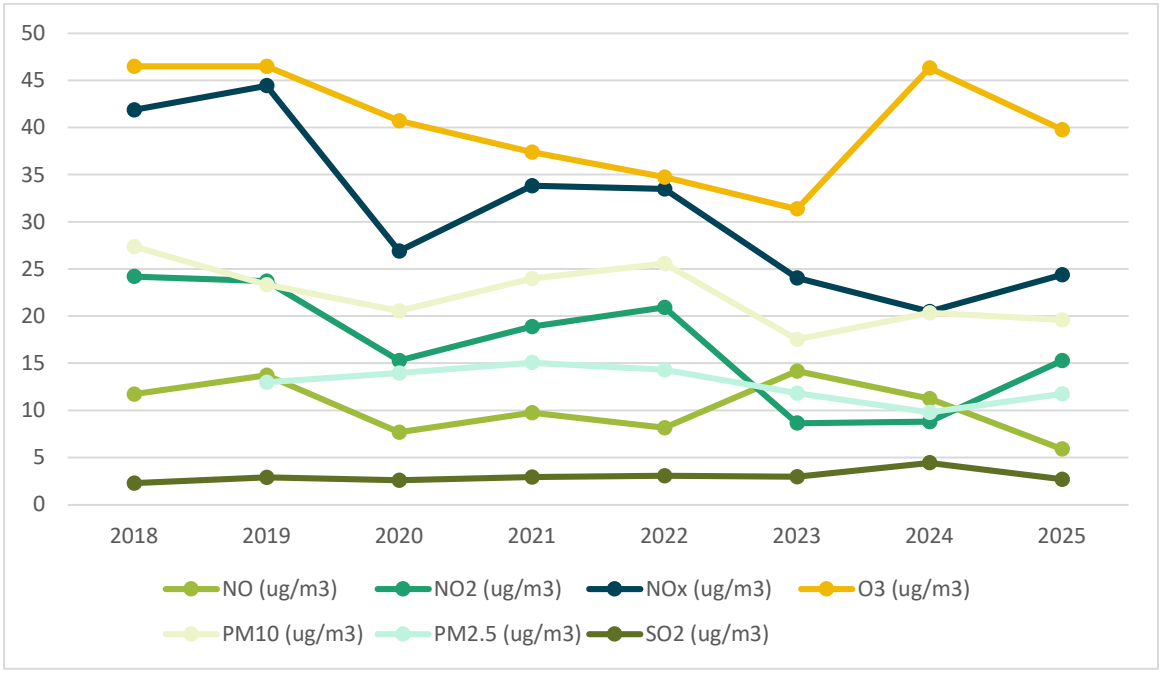

95. ábra: Győr, Ifjúság körúti mérőállomás - légszennyezettség óránkénti értékeinek éves átlaga (ug/m3), Forrás: HungaroMet

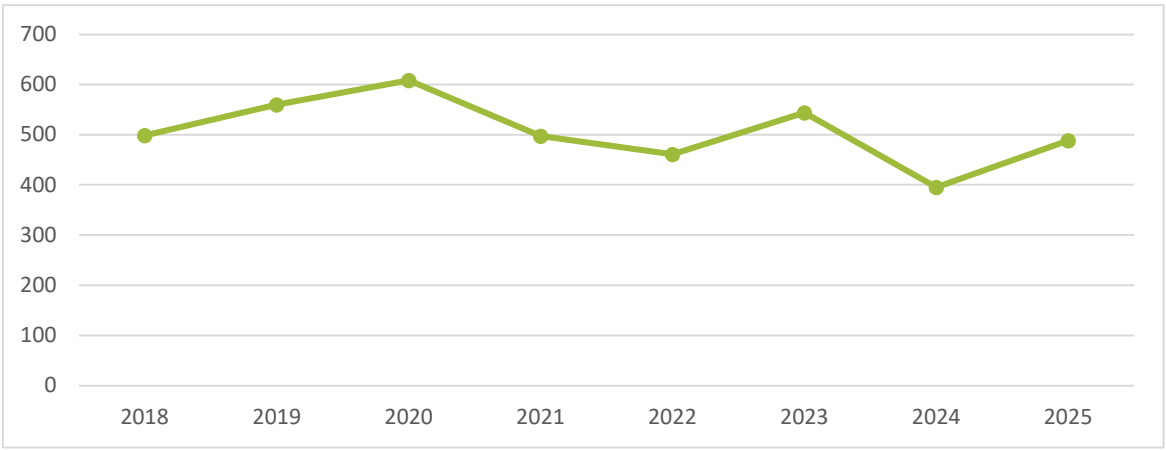

96. ábra: Győr, Ifjúság körúti mérőállomás – CO légszennyezettség óránkénti értékeinek éves átlaga (ug/m3), Forrás: HungaroMet

16. táblázat: 2025. évi légszennyezettségi index, Győr, Forrás: HungaroMet

	Nitrogén-oxidok	Kén-dioxid	Ózon	PM10	PM2,5	Szén-monoxid
Győr 1, Szent István út	kiváló	kiváló	n.a.	jó	jó	kiváló
Győr 2, Ifjúság körút	kiváló	kiváló	kiváló	jó	jó	kiváló

A környezeti levegőben található nehézfémek (arzén, kadmium, nikkel, ólom), benz(a)pirén és egyéb PAH komponensek (benz(a)antracén, benz (b, j, k) fluorantén, indenol(1,2,3-cd) pirén, dibenz (a, h) antracén) vizsgálata a 6/2011. (I. 14.) VM rendelet 8. és 11. mellékletének adatminőségi célkitűzéseit figyelembe véve szintén megtörtént: 4x2 hetes időtartamban folytak a 24 órás mintavételek, egyenletesen elosztva a 2019-es év során.

Az értékelés a 6/2011. (I..14.) VM rendelet 12. mellékletében meghatározott módszerek és a 4/2011. (I..14.) VM rendelet 1. mellékletében megadott egészségügyi határértékek, célértékek szerint, valamint a Légszennyezettségi Index figyelembevételével készült. Ez alapján Győr levegőminősége jónak mondható.

17. táblázat: 2019. évi légszennyezettségi index – szálló por és PAH, Forrás: OMSZ 2019 évi összesítő hazánk levegőminőségéről

Mérőhely	PM_{10}	$PM_{2,5}$	As	Cd	Ni	Pb	BaP
Győr, Szigethy Attila út	jó (2)	jó (2)	kiváló (1)	kiváló (1)	kiváló (1)	kiváló (1)	jó (1)

Zaj- és rezgésterhelés

A 280/2004. Kormányrendelet alapján a 100 000 főnél magasabb lakosságszámú városok közigazgatási területére **stratégiai zajtérképet**, valamint intézkedési tervet kell készíteni. Győr városa a „Győr stratégiai zajtérképének és zajcsökkentési intézkedési tervének elkészítése" elnevezésű projekt keretében 66,4 millió Ft-os összköltséggel 2012-ben elkészítette ezt a dokumentumot. Megújítására 2017-ben került sor. Ennek szöveges munkarésze, az intézkedési terv (Győr Megyei Jogú Város Zajvédelmi Intézkedési Terv 2017-2022) valamint az interaktív stratégiai zajtérkép, mely elérhető a város honlapján.[18].

[18] https://gyor.hu/gyor/telepulesfejlesztes-es-foepiteszi-ugyek/kornyezetvedelem/strategiai-zajterkep/

A **közúti zajterhelés** vizsgálata során a zajtérkép alapján megállapítható, hogy a város számos pontján magas zajterhelés tapasztalható. A részletes területi bontás megtalálható a Győr Megyei Jogú Város stratégiai zajtérképének szöveges munkarészében. A nappal 55 dB feletti zajszinttel érintett lakosság 65 000 fő, éjszaka 50 dB feletti zajszinttel érintett lakosság 47 700 fő.

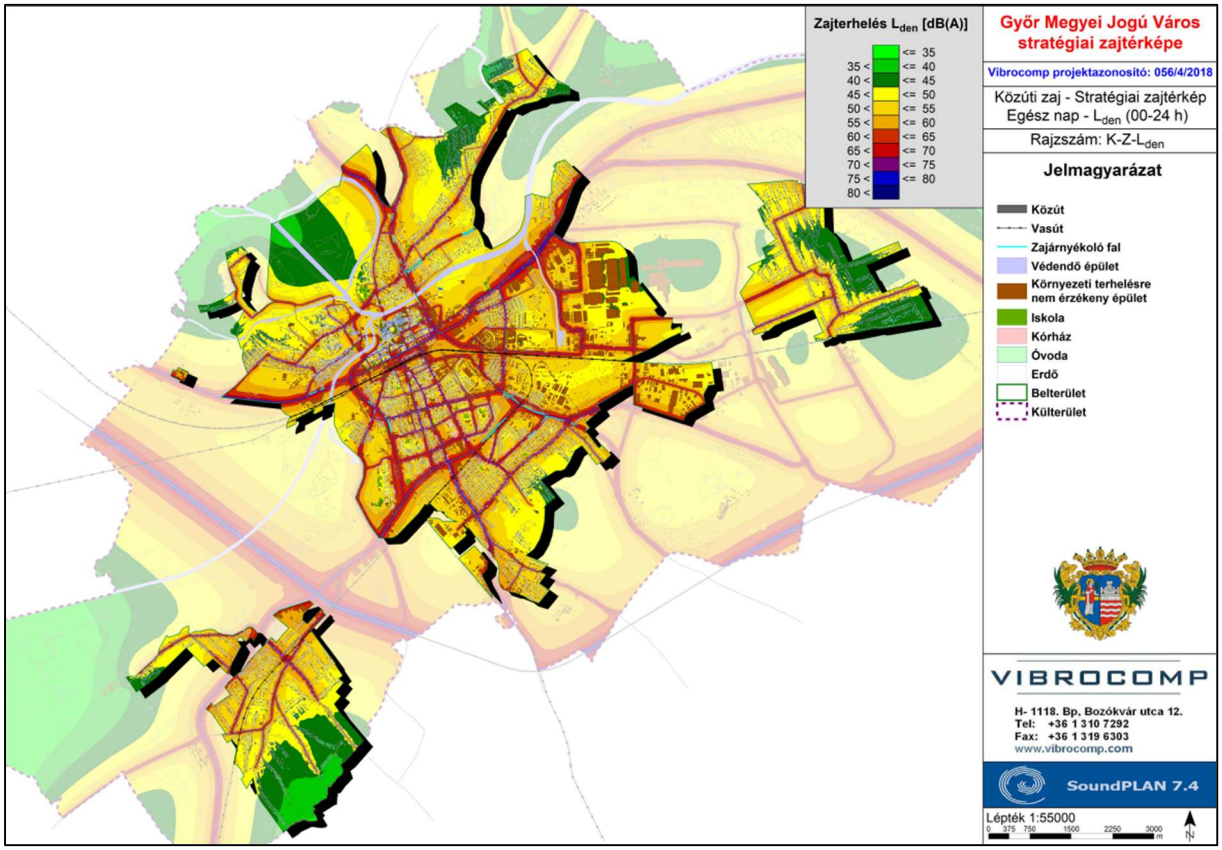

97. ábra: Győr Megyei Jogú Város Stratégiai Zajtérképe közutakra (Lden), Forrás: www.zajterkepek.hu

Győrben összesen négy fő vasúti vonal – az 1-es, a 8-as, a 10-es ill. a 11-es számú vasúti vonal találkozik a város különböző pontjain. A **városi zajterhelés** kialakulásában a legfőbb szerepet a várost átszelő 1-es sz. vasúti fővonal játssza. A 2017. évi zajtérkép szerint a vasútvonalak környezetében a nappali zajterhelési szint jellemzően kisebb, mint 65 dB, 65-70 dB közötti zajterheléssel 800 lakóépület, 70 dB feletti zajterheléssel 200 lakóépület érintett. Az éjszakai zajterhelés jellemzően kisebb, mint 60 dB, 60-65 dB között 600 lakóépületnél, 65 dB feletti zajterhelés 200 lakóépületnél van. A nappal 55 dB feletti zajszinttel érintett lakosság száma 8300 fő, éjszaka 50 dB feletti zajszinttel érintett lakosság száma 5500 fő.

18. táblázat: Győr város közigazgatási területén belüli vasútvonalak, Forrás: Győr Megyei Jogú Város 2017-es stratégiai zajtérkép megújítása

Vonal száma	Leírás
1	Budapest-Keleti– Hegyeshalom

8	Győr – Sopron
8GR	Győr – Győr pvh. VI+15 szelvény
10	Győr – Celldömölk
10K	Győrszentiván elágazás – Győrszabadhegy elágazás
11	Győr – Veszprém

Győr városában az ipari zajterhelés tekintetében a 2017. évi zajtérkép 16 db IPPC-üzemet vizsgált, amelyek a város bel- és külterületén találhatóak az alábbiak szerint.

19. táblázat: Zajterhelés tekintetében fontos üzemek, Forrás: Győr Megyei Jogú Város zajtérképe

Üzemnév	Cím	Elhelyez-kedés
Audi Hungaria Zrt.	Győr, Audi Hungária út 1.	belterület
BIOKOMPLEX Környezetvédelmi Kft.	Győr, 0614/8, 0614/1 és 0614/2 hrsz.	külterület
Busch-Hungária Kft.	Győr, Martin u. 1.	belterület
FP PLUS Brojler Kft.	Győr-Győrszentiván, 01050/10, 01050/14, 01050/4 és 01050/5 hrsz.	külterület
GYHG Győri Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft.	Győr, 01290/3, 01290/4, 01262/1, 01262/2, 01262/3, 01262/4, 01262/5, 01262/6, 01262/7 és 01262/8 hrsz. (Győr hulladékudvarai)	külterület
Győri Hulladékégető Kft.	Győr, 0610/2 hrsz.	külterület
GYŐR-SZOL Győri Közszolgáltató és Vagyongazdálkodó Zrt.	Győr, Rozgonyi u. 44.	belterület
Győri Szeszgyár és Finomító Zrt.	Győr, Budai út. 7.	belterület
HENKEL Kémiai és Elektrokémiai Felületkezelő Kft.	Győr, Tibormajori út 18.	külterület
Hercsi-Agro Kft.	Győr-Győrszentiván, 01116/5 hrsz.	külterület
KENVÉD Győri Kenéstechnikai és Felületvédelmi Szolgáltató Kft.	Győr, Reptéri út 3.	belterület
LENDINVEST Fémkereskedelmi Kft.	Győr, Külső Fehérvári út 7.	külterület
NEMAK Győr Alumíniumöntöde Kft.	Győr, Ipari park, Nyírfa sor 5387/112 hrsz.	belterület
Rába Energiaszolgáltató Kft.	Győr, Martin u. 1.	belterület
Rába Futómű Gyártó és Kereskedelmi Kft.	Győr, Martin u. 1.	belterület
Veolia Water Solutions & Technologies Magyarország Vállalkozási és Szolgáltató Zrt.	Győr, Martin u. 1.	belterület

A 2017. évi zajtérkép alapján az ipari üzemek környezetében a nappali zajterhelési szint 55 dB alatti, kivéve 2 lakóépületnél, melyeknél 60-65 dB között van, az éjszakai zajterhelés 50 dB alatti, kivéve 2

lakóépület esetében, melyeknél 50-60 dB között van a zajszint. A nappal 55 dB feletti zajszinttel érintett lakosság száma 100 fő, éjszaka 50 dB feletti zajszinttel érintett lakosság száma <100 fő.

20. táblázat: Állandó ipari zajterhelés mértéke, helye és időszaka, Forrás: Győr Megyei Jogú Város zajtérképe

Zajterhelés értéke (dB)	Adott zajterhelés helye	Zajterhelés időszaka
>75	Ilyen mértékű zajterhelés nem található a védendő épületek közelében sem éjjel, sem nappal.	
75-70		
70-65		
65-60	Budai út mellett (Szeszgyár utca és a Márai S. utca között található két darab védendő épületnél)	nappali
60-55	Ilyen mértékű zajterhelés nem található a védendő épületek közelében sem éjjel, sem nappal.	
55-50	Budai út mellett (Szeszgyár utca Budai út sarkán található egy darab védendő épületnél)	éjjel és nappal
	Hűtőház utcában található egy darab védendő épületnél.	éjjel és nappal

A zajtérkép megújításához kapcsolódóan **intézkedési terv** (Győr Megyei Jogú Város Zajvédelmi Intézkedési Terv 2017-2022: https://gyor.hu/easy-docs/5dca9480ac0b3) is készült a fenti területek zajterhelésének csökkentése érdekében. A főbb intézkedési pontok a következők: hálózatfejlesztés, a közösségi közlekedés fejlesztése, a közlekedés és parkolás szervezése, a kopóréteg cseréje, valamint zajárnyékoló falak (a vasúti közlekedés zajának mérséklésére is) építése. További javasolt fejlesztések:

- Teherforgalmi korlátozás bevezetése, sebesség korlátozás bevezetése. Forgalomlassító elemek telepítése a gépjárművek sebességének csökkentésére.
- Haránt kapcsolatok kiépítése az egyes települések, kisrégió központok között. Új összekötő és elkerülő utak megtervezése és kiépítése.
- A vasúti közlekedés nagyobb arányú igénybevételének elősegítése a P+R parkolók bővítésével és az intermodális központok építésével, egyúttal az elővárosi vasúti közlekedés fejlesztése.
- A belső zónában városrehabilitáció megvalósítása és a közlekedési problémák kezelése (közösségi közlekedés, parkolás fejlesztése, átmenő forgalom kiszorítása).
- A közösségi közlekedés versenyképességének növelése, az alternatív közlekedési módok kihasználhatóságának elősegítése és a tömegközlekedés fejlesztése a változó igényeknek megfelelően (intermodális kapcsolatok megteremtése, új viszonylatok kialakítása). Az indokolt méretű járatsűrűség növelésével a személygépkocsik kényszerű használatának csökkentése.

- Vízi közlekedés fejlesztése, a Mosoni-Duna és a Rába folyók hajózási útvonalának fejlesztése. A vízi közlekedés városhoz való csatlakozási pontjainak kialakítása a hatályos szabályozási terv szerint.
- Passzív védelemként javasolt az érintett lakások esetében azok fokozott hanggátlású nyílászárókkal való ellátása.

A zajhelyzet megítélése nyomán van lehetőség arra, hogy a város bizonyos részei mint zajtól védett területek kerüljenek kijelölésre. Ilyen területek lehetnek pl. a már védett területek, parkok, üdülőterületek. Csendes területek az Lden <50 dB zajterhelésű területek. A forgalomtól elzárt területeken valamint a gyűjtő- és főutak melletti épületekkel határolt belső, forgalommentes vagy kisforgalmú utak melletti épületek esetében van szó kedvező zajterhelésről.

Sugárzásvédelem

A légkörben található sugárzó anyagok terjedésének mérésére épült ki hazánkban az országos **sugárzásfigyelő rendszer**, melynek legfontosabb eleme a több mint 130 mérőállomásból álló hálózat. Ezek a műszerek folyamatosan mérik a szabadtéri sugárzást, az óránkénti dózist, azaz a dózisteljesítmény értékét. A dózisteljesítmény mértékegysége a nanosievert/óra (nSv/h). A természetes háttérsugárzás mértéke Magyarországon 50-180 nSv/óra körül ingadozik. A mérőállomásokról beérkező jeleket folyamatosan figyelik. A figyelmeztető szint 250 nSv/óra. Ez a szint a valós veszélyt jelentő szint töredéke, nem jelenti azt, hogy az állomás közelében lévők veszélyben lennének, csak a szakembereket figyelmezteti a kivizsgálás megkezdésére.

Győrben két háttérsugárzást mérő berendezés található: HU0407 Győr–Likócs, HU0305 Győr. Összefoglaló adataik a következő ábrán láthatók, melyek szerint az elmúlt évtizedben egyik állomáson sem mértek az átlagosnál magasabb, a figyelmeztető szintet elérő **értékeket**.

21. táblázat: Radiológiai Távmérő Hálózat adatai 2011–2019, Forrás: OKSER – adott évben az első adatcsoport HU0305 mérési pont, második adatcsoport HU0407 mérési pont

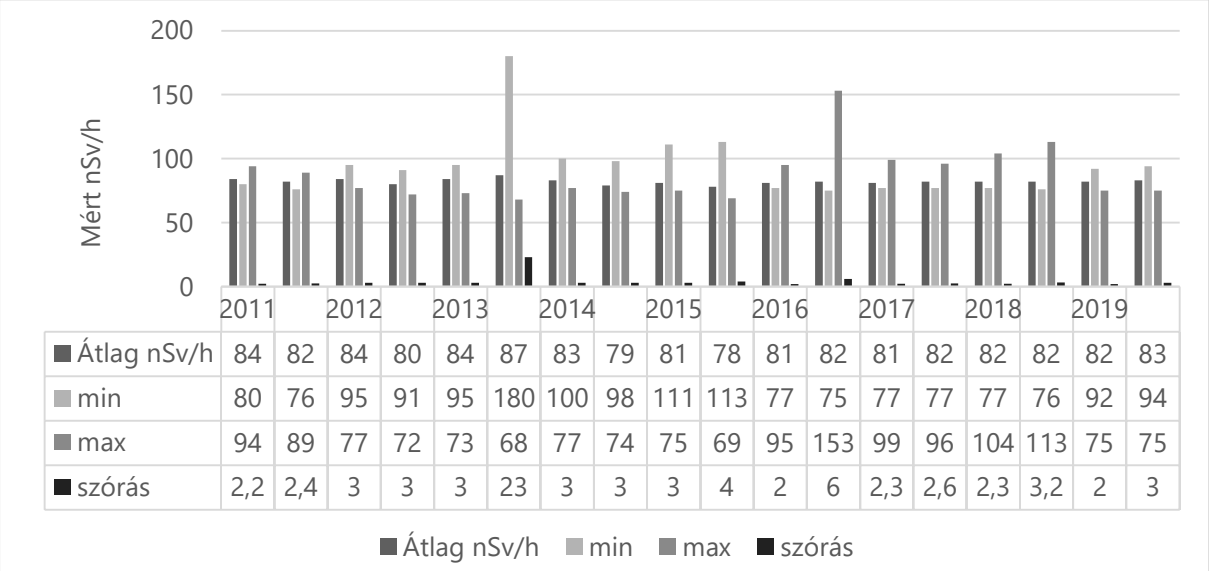

	2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019	
Átlag nSv/h	84	82	84	80	84	87	83	79	81	78	81	82	81	82	82	82	82	83
min	80	76	95	91	95	180	100	98	111	113	77	75	77	77	77	76	92	94
max	94	89	77	72	73	68	77	74	75	69	95	153	99	96	104	113	75	75
szórás	2,2	2,4	3	3	3	23	3	3	3	4	2	6	2,3	2,6	2,3	3,2	2	3

A lakosság mesterséges forrásokból származó sugárterhelése – az orvosi célú alkalmazásokon kívül – hazánkban az utóbbi években 3-6 nSv közöttire becsülhető, míg a természetes eredetű sugárterhelés ennél közel három nagyságrenddel nagyobb.

Hulladékkezelés

A városi környezet egyik jellemző tényezője a keletkező hulladék. Az összes hulladékon belül a nagyobb mennyiséget az ipari hulladék adja. Minden hulladékot bejelentési kötelezettség terhel bizonyos mennyiség felett, így a termelési hulladék keletkezését is, amelynek útja így követhető. A beérkező adatokat az OKIR Egységes Hulladékgazdálkodási Információs Rendszermoduljában (OKIR EHIR) rögzítik, ahol az adatok a nagyközönség számára is elérhetőek. Az EHIR a legnagyobb hulladéktermelőkről és a legnagyobb hulladékhasznosítókról is szolgáltat adatsorokat. A város legnagyobb hulladékkezelője az Alcufer Kft., mely 2023-ban 726 975 tonna hulladék kezelését végezte el.

22. táblázat: Győr város legnagyobb elsődleges és másodlagos hulladéktermelői 2023-ban, Forrás: EHIR

Telephely	Hulladék forrása	Hulladékmennyiség (t)
Alcufer Kft.	másodlagosan keletkezett	428 594
Audi Hungaria Zrt.	elsődlegesen keletkezett	93 071

Győrben a **települési hulladékkezelés** tekintetében 2023. július 01-től a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt., illetve annak alvállalkozójaként a Győri Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. mint az Észak-dunántúli térség régiókoordinátora látja el a települési hulladékgazdálkodás gyűjtési-szállítási feladatait.

A települési hulladékok mennyisége 2014 és 2024 között 14 %-kal növekedett (2014: 40 372.6 tonna; 2024: 46 076.6 tonna). A települési hulladékból a lakossági hulladék mennyisége 20%-kal nőtt, a lakosságtól elkülönített gyűjtéssel elszállított hulladék pedig 42%-kal.

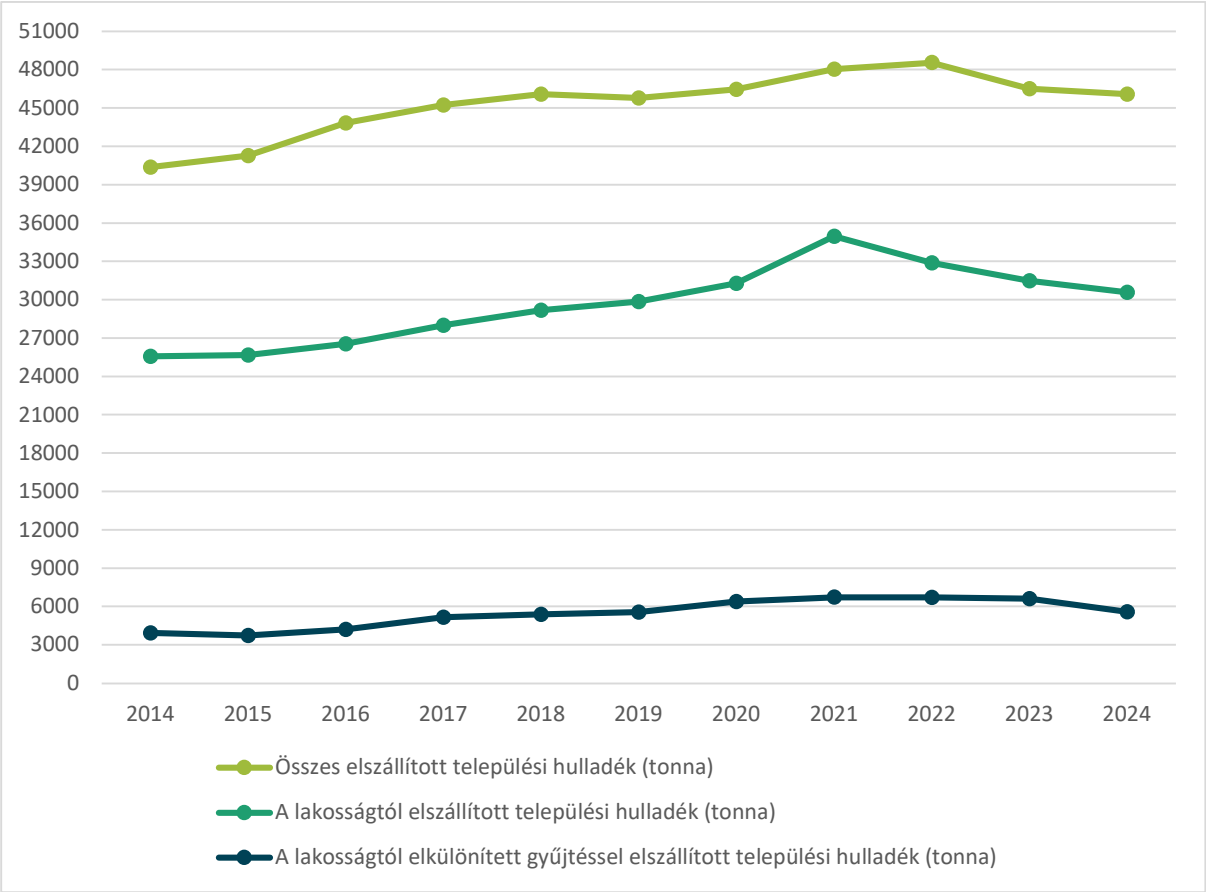

98. ábra: Az összes települési hulladék, a lakosságtól elszállított települési hulladék és a lakosságtól elkülönített gyűjtéssel elszállított települési hulladék mennyiségének változása 2014 és 2024 között (tonna), Forrás: KSH Tájékoztatási adatbázis

Győrben 2026-ban hét hulladékudvar (Nép u., Ötház u., Pápai u., Reptéri u., Szitásdom u., Homoksori u., Sashegy Külső Fehérvári u. 1.), valamint 103 szelektív hulladékgyűjtő sziget működött (https://www.gyhg.hu/szelektiv-szigetek#/). A szelektív hulladékgyűjtő szigetek száma csökkent a 2013-as (159 db) és 2022-es (179 db) állapothoz képest. A város területén lévő utcai hulladékgyűjtők száma 2022-ben meghaladta a 3500 darabot.

A város sikeres pályázatának köszönhetően 2020-ban 27 helyszínen összességében 1.445 m^3 (körülbelül 82 tonna) **illegális hulladékot** szállított el az Önkormányzat a GYHG által. Ezzel mintegy 376 697 m^2

önkormányzati tulajdonú közterület szabadult fel. Az elszállított illegális hulladék mennyisége 2023-ban 228 060 kg, 2024-ben 289 507 kg volt.

Az újabb illegálisan lerakott hulladék megelőzése érdekében tett intézkedések:

- Az Önkormányzat városszerte évente egyszer kihelyezett hulladékudvarokat működtet a Győri Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. (GYHG) megbízásával. A veszélyes hulladékok kivételével a kihelyezett gyűjtőkonténerek fogadják többek között az elektronikai, a fém-, a műanyag-, a papír-, a gumi-, a zöld hulladékot, az építési törmeléket és a különféle lomokat.
- Kísérleti jelleggel 2020-ban Győr egyik városrészében elindult a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés.
- A város területén 20 helyen a szelektív szigetekre 3 m^3-es befogadó képességű süllyesztett edények kerültek kihelyezésre.
- A létrehozott új szigetek nyomán elindult közel harminc hagyományos konténersziget felszámolása, amelyek zömében rendkívül megrongálódtak az elmúlt években. Ezzel együtt is nagyjából 60 százalékos kapacitásbővülést ér el a GyHG, hiszen a földbe süllyesztett edények tárolókapacitása jóval nagyobb a hagyományosnál.
- A régi típusú gyűjtőedények harang alakúra cserélése zajlik, amelyek nemcsak nagyobbak és esztétikusabbak, hanem jelentősen korlátozni lehet ezekkel az oda nem illő hulladék mellédobását.

Vizuális környezetterhelés

A vizuális környezetterhelés témakörében a fényszennyezés kerül kifejtésre.

Ma már egyre több információnk van arra vonatkozóan, hogy a **fényszennyezés** érzékenyen érinti a természeti környezetet, az élővilág jelentős részét, az éjszakai tájképet, ráadásul egészségügyi kockázatot is jelent. Ilyenek a VIIRS térképek, amelyek 2012 óta szolgáltatnak műholdas adatokat a fényszennyezésről. A térképek tanúsága alapján Győrben 2015 és 2025 között elsősorban a város peremein, valamint a környező településeket érintve nőtt a fényszennyezés mértéke.

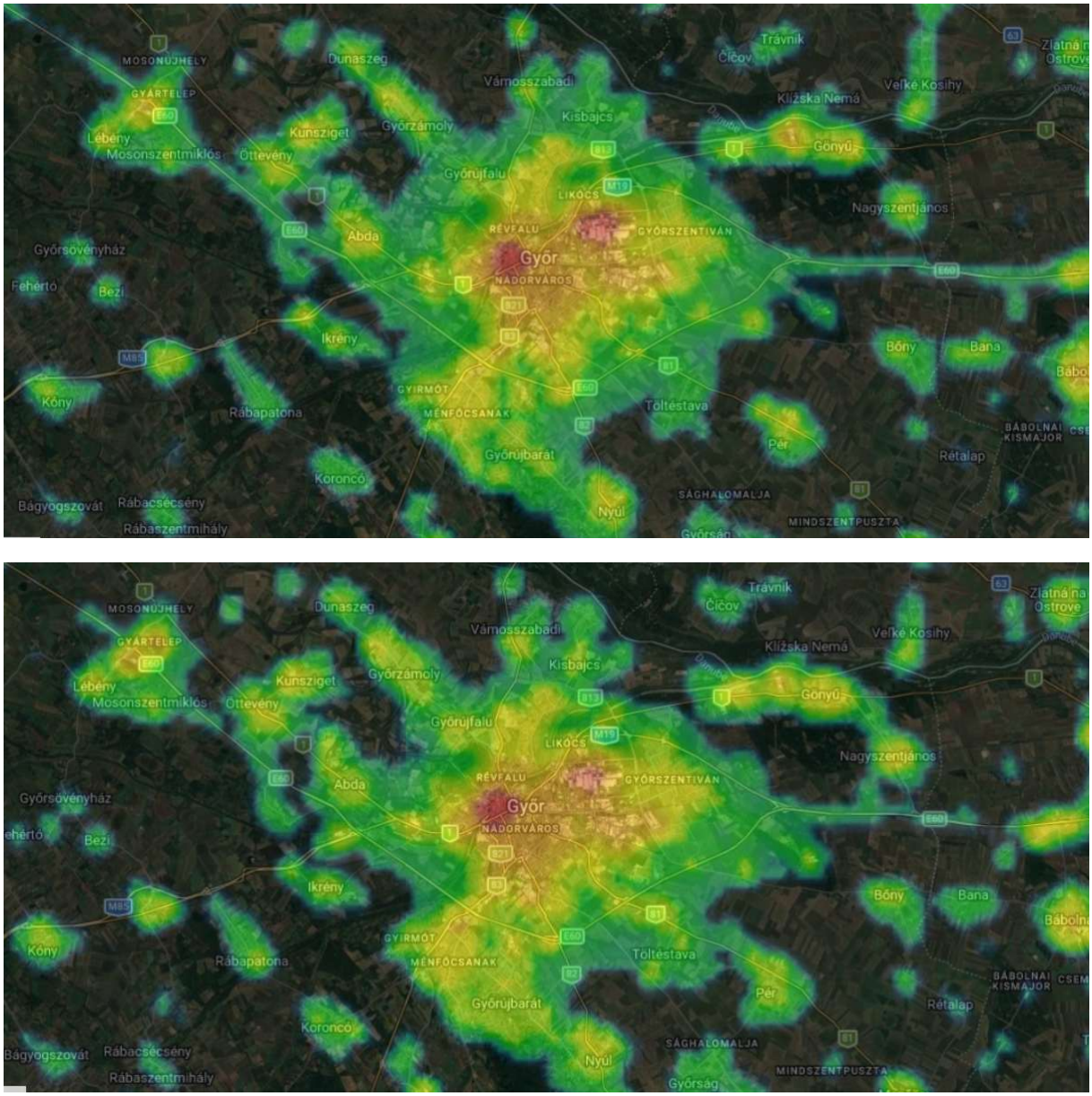

99. ábra: Győr fényszennyezettsége műholdas adatok alapján 2015-ben (fent) és 2025-ban (lent),

Forrás: https://www.lightpollutionmap.info/

Árvízvédelem

Győrben mint több folyó összefolyásánál épült városban, **kiemelten fontos kérdés az árvízvédelem (és a belvízvédelem** is).

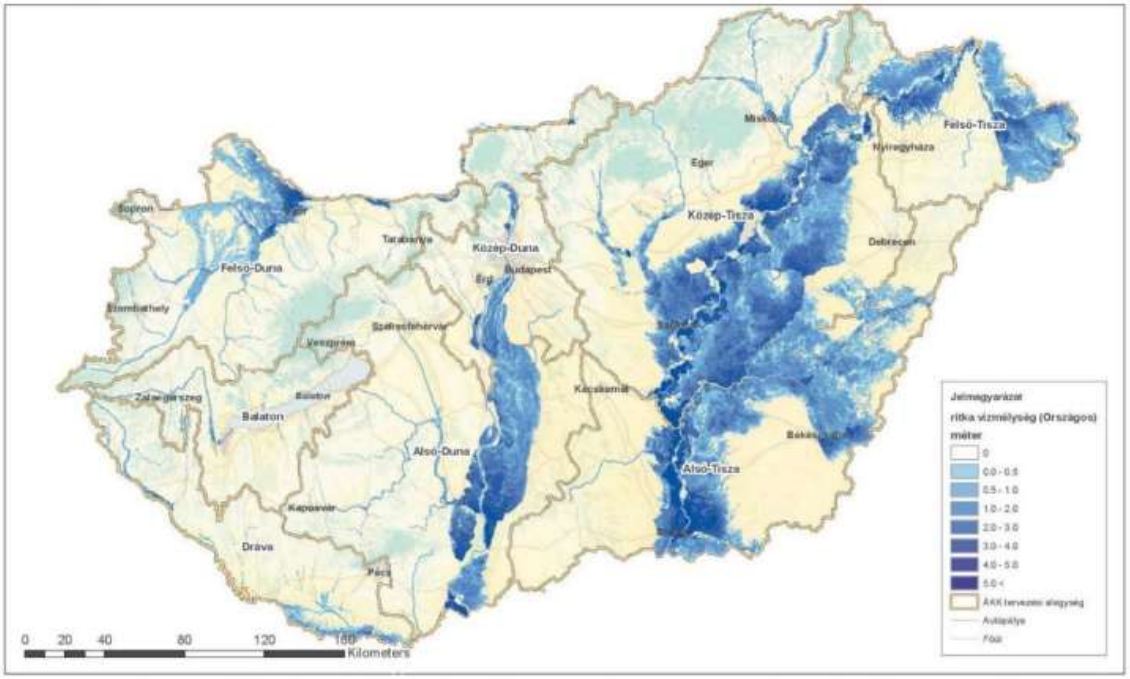

2. ábra Magyarország árvízzel veszélyeztetett területein a lehetséges elöntés vízmélysége, Forrás: OVF

Az Észak-Dunántúli Vízügyi Igazgatóság tájékoztatása alapján az árvízvédelemmel kapcsolatosan az alábbi fejlesztések érintették, érintik a várost.

- A Koroncó-Mórichida árvízvédelmi szakasz alsó részén (a Marcal-torkolatnál) tervezett karbantartás, fejlesztés (az adott mederszakasz árvízlevezető képességének megőrzéséhez és javításához) kis szakaszon érinti Győr külterületi közigazgatási határát. 2015-ben megoldódott a Holt-Marcal – Győri öblözet egy részének, a Marcal jobb parti részöblözet árvízi biztonságának megteremtése.
- A 2014-ben lezárult Duna projekt keretében az előírásoknak megfelelően megerősítésre kerültek az eddig magassági, altalaj és keresztmetszeti hiányos töltésszakaszok a Mosoni-Duna mentén Győr-Dunaszentpál, Győr-Mecsér szakaszokon, valamint új védművek épültek Dunaszentpál és Mecsér térségében az árvízvédelmi biztonság érdekében.
- A Mosoni-Dunára a túlzott mederszélesség miatt helyenként a vízi növényzet túlburjánzása, valamint feliszaposodás jellemző. A Mosoni-Duna-Lajta térségi rehabilitáció keretében rendezésre kerülnek a Mosoni-Duna menti települések belterületi szakaszai, az árvízi, hordalék- és jégelvezetési feltételek javításra kerültek. A települések igényeinek figyelembevételével

partrendezést, burkolat-átalakítást és építést végez az Igazgatóság, így a későbbiekben lehetőség nyílik további fejlesztésekre.

- Győrben a jelentős vízszintsüllyedés miatt a Mosoni-Duna és a Rába folyó partszakaszainak átépítése, mederszűkítése, a burkolatok visszabontása valósult meg. A győri Mosoni-Duna és Rába parton lábazati kőszórás, partbiztosítás és többcélú padka került kialakításra. A Mosoni-Duna bal partján a Víztükör utca és az Aranypart között, a jobbparton a Széchenyi-híd és a Rábca torkolat között, valamint a Rába mindkét partján a torkolat és a Béke-híd között lábazati kőszórás, valamint többcélú víz közeli padka létesült. Lankás partszakasz kerül kialakításra a Mosoni-Duna jobb partján az Iparcsatorna és a Széchenyi híd között, a strand mellett és a püspökerdei átvágásban.
- Az árvizek kizárása, és a folyó alsó szakaszán a kisvízszintek süllyedésének megállítására, illetve az extrém kisvizes állapotok megszüntetése céljából a torkolat áthelyezésével létesülő árvízkapu és hajózsilip építése 2021-ben megvalósult. Győr térségének árvízvédelmi helyzetén várhatóan sokat javít a Mosoni-Duna torkolatában épülő árvízkapu.
- 2022-ben átadásra került a Mosoni-Dunán az a torkolati műtárgy, amelynek nagy szerepe van abban, hogy a folyó megfelelő vízszinttel rendelkezzen a hajózáshoz, ezen kívül árvízvédelmi segítséget is nyújt.
- Ezen kívül Győr térségében rehabilitációra kerül sor a Csóka-szigeten, a Szúnyog-szigeten, a Kálóczi-sziget mellékágában, a Döggyári-holtágban, valamint megtörténik az Iparcsatorna rehabilitációja is. A püspökerdei holtágba új beeresztő zsilip épül.

Összefoglaló

Összességében véve Győr környezeti állapota megfelelőnek mondható. A **talajok minősége kifejezetten jó**, míg a talajterhelések szempontjából a legmeghatározóbb tényező a művi környezet terjeszkedése miatt tapasztalható termőtalaj veszteség, mely az elmúlt években emelkedő tendenciát mutatott.

A Győr területén található **felszíni vízfolyások állapota mérsékelt.** Győr esetében kiemelten fontos **a parti szűrésű vízbázisok védelme, melyek veszélyeztetettsége közepesnek mondható**.

A **légszennyezettség tekintetében jelentős határérték átlépés nem történt**; a riasztási küszöbértéket egyik tényező esetében sem érte el a mért érték. A 2018 és 2025 közötti időszakban jelentősen csökkent a NO_x értéke, valamint valamelyest nőtt Z O_3 szint., A szálló por és a PAH vonatkozásában a légszennyezettségi index jó és kiváló között mozog.

A Győrre elkészült **stratégiai zajtérkép** és annak 2017. évi frissítése alapján elmondható, hogy továbbra is számos terület és lakos érintett a megnövekedett zaj által, **elsősorban a közúti és vasúti zajterhelés**

révén, az **ipari üzemekből származó zajterhelés mértéke jóval alacsonyabb**. A zajtérkép megújításához kapcsolódóan intézkedési terv is készült a fenti területek zajterhelésének csökkentése érdekében.

A sugárzásnak való kitettség kapcsán Győrben a helyzet jónak mondható, a két telepített háttérsugárzást mérő berendezés alapján a **lakosság sugárterhelése** nem nagy.

A városban keletkezett hulladékon belül a **legnagyobb részt az ipari hulladékok** adják, de a vizsgált időszakban 14%-os **növekedést mutatott a települési hulladékok mennyisége** is. A települési hulladékból az elkülönítetten gyűjtött lakossági hulladék aránya (és mértéke) növekedett a vizsgált időszakban. Győrben a **szelektív hulladékgyűjtés rendszere jól kiépített**, pilot jelleggel elindult egy városrészben a házhoz menő szelektív gyűjtés, emellett hét hulladékudvar és 103 szelektív hulladékgyűjtő sziget, továbbá akció jelleggel minden évben, kihelyezett hulladékudvarok segítik az elkülönített gyűjtést.

A VIIRS térképek tanúsága alapján Győrben a 2015. évi és 2025. évi adatok összevetése alapján elsősorban a város peremein **nőtt a fényszennyezés mértéke, de a növekvő fényszennyezés a környező településeket is érintette**.

Az **árvízvédelem vonatkozásában az elmúlt időszakban számos fejlesztés valósult meg**, amelyek az árvízi kockázat csökkentését szolgálták, emellett pedig hozzájárult a vizek turisztikai hasznosításához is.

Összegzésképpen Győr környezeti állapota a talajok, a felszíni és felszín alatti vizek állapota szempontjából megfelelő, az árvízvédelem esetében több előremutató fejlesztés történt. Győr levegőminősége a kiváló és a jó értékek között mozog a 2025. évi légszennyezettségi adatok alapján. A sugárzás esetében nem mértek átlagosnál magasabb értékeket Győrben. A zajvédelem tekintetében számos intézkedés történt.

Az Önkormányzat honlapján (https://gyor.hu/gyor/innovacio/kornyezetvedelem/) találhatóak környezetvédelemmel kapcsolatos adatok, dokumentumok, hírek.

2.1.14 VÁROSI KLÍMA

Győr a Kisalföld nagytáj keleti felében, a Mosoni-Duna, a Rába és Rábca torkolatánál fekszik, gyakran illetik a „folyók városa" vagy a „három folyó városa" jelzővel. A város éghajlata mérsékelten meleg, száraz, ahol a 2022. évi átlaghőmérséklet 12 °C volt. A széljárás legjellemzőbb iránya ÉNY-i, de jelentős a DK-i szél aránya is, és Győrben 2022-es KSH adatok alapján az éves kumulált szeles napok száma 101 nap volt. Mivel Győr a Kisalföld keleti részén helyezkedik el, ahol kevesebb csapadék hullik, mint a tájegység többi részén, 2022-ben 397 mm hullott Győrben és átlagosan a csapadékos napok száma 2022-ben 118 nap. A város hőmérsékleti viszonyainak kialakulására a fenti értékek vannak hatással, melyek a **klimatikus viszonyok** változásaival az évek során egyre szélsőségesebb értékeket fognak mutatni.

A város **levegőminőségi helyzetét** jelentős mértékben meghatározza a közlekedésből származó légszennyezés, az erős átmenő forgalom, valamint a reggeli és a délutáni órákban a városban tapasztalható közlekedési csúcs. Ezen túlmenően jelentős kibocsátónak minősülnek a városba települt ipari létesítmények, valamint – fűtési időszakban – a lakossági fűtés is. A nagyszámú szeles napoknak köszönhetően azonban a városrészek nagy része könnyen át tud „szellőzni".

A városok, köztük Győr éghajlati jellemzői, részben eltérnek a környező térségektől. A jelenség oka a beépített területek magasabb aránya, amely módosíthatja az egyes éghajlati jellemzők alakulását. Az eltérések mértékét a burkolt felületek aránya mellett egyéb tényezők, így mindenekelőtt a település szerkezete, zöldterületek kiterjedése, azok kapcsolata a környező térségekkel, szélcsatornák megléte, illetve hiánya a beépítés módja, jellemző építészeti megoldások, továbbá magának a városnak a földrajzi elhelyezkedése is érdemben befolyásolják. A város azon részeiben, ahol a beépítettség a legnagyobb arányú és a zöldfelületek száma minimális, jelentős hőmérséklettöbblet alakulhat ki. Ezek a városrészek „**hősziget**ként" jelenik meg. Sok helyen tapasztalható ez városszerte, hogy új lakónegyedek, bevásárlóközpontok, ipari üzemek épültek, melyek megnövelték a mesterséges, burkolt felszín nagyságát. Ezen felszínek sugárzási tulajdonságai következtében, valamint az antropogén tevékenységből származó kibocsátott többlethő miatt (pl. klímaberendezések kültéri elemei, trafóházak hőkibocsátása stb.) az érintett városi térség hőmérséklete számottevően növekedik környezetéhez képest. Legjobb példa erre a város lakótelepi városrészei (pl. Adyváros, Marcalváros I.-II.), de ez a negatív tendencia figyelhető meg az újonnan épült társasházi lakásokkal ellátott városrészeken is (pl. Révfalu).

A következő szintet azok a városrészek jelentik, melyek beépítettsége már lényegesen kisebb, több a zöldfelület, légcseréjük kiegyenlített. Ilyenek például Bácsa, Újváros vagy épp a kertvárosias jellegű Nádorváros. Fekvésük a téli délkeleties szelek esetén problémás, hiszen a város szennyezett levegője ebbe az irányba sodródik, azonban ez a szélirány nem gyakori, így levegőminőségük általában jónak mondható.

A város tüdejét az ÉNY-i részen fekvő **Püspökerdő** jelenti. Fekvése által az uralkodó szélirányba esik, így tiszta levegő érkezik a városba, mindemellett a terület a sportot, a pihenést, az üdülést és a kikapcsolódást kitűnően szolgálja.

A város **felszínborítási** értékei a Corine Land Cover Nómenklatúrája alapján kerülnek kategorizálásra. Győr teljes összefüggő település szerkezet 38,2 hektár, míg a nem összefüggő települési szerkezet 2751,4 hektár. A Győr-Szol Zrt. adatbázisa alapján Győrben az **önkormányzati tulajdonú zöldterületek** összesen 2022-ben 571 hektárt tettek ki. A zöldfelületek megtartására és karbantartása, sokszínűségének fejlesztése több szempontból kiemelt cél. Hozzájárul az egészséges, élhető környezethez, sport és rekreációs területekként funkcionál, esztétikai és ökológiai szereppel bír, fontos szerepe van a hőmérsékletszabályozásban, a mikroklimatikus hatások kondicionálásában, valamint a városi zajterhelés csökkentésében.

A számos veszélyeztető tényezők közül az alábbiak jelennek meg leghangsúlyosabban Győr Megyei Jogú Városa tekintetében:

A legnagyobb problémát a város esetében a **hőhullámok** egyre gyakoribb megjelenése jelenti, mely komoly egészségügyi kockázatokat rejt magában (pl. nő a szív- és érrendszeri megbetegedések és az abból fakadó halálozások száma, jelentősen emelkedhet az anyagcserezavarok száma, és romolhatnak a közúti baleseti mutatók). Az erre irányuló kutatások és felmérések is egyaránt megerősítik, hogy az ország egésze, így Győr városa is a magas veszélyeztetettségi kategóriába tartozik ebből a szempontból. A hőhullámok gyakoribbá válásával – azaz abban az esetben, ha legalább három egymást követő napon a napi átlaghőmérséklet meghaladja a napi 25°C-ot – egyenes arányban növekedni fog a hőségriadós napok száma is. A NATéR által elvégzett statisztikai elemzésből látható, hogy 1961 és 1990 közötti időszakban a hőségriadós napok száma évenként átlagosan 2-3 nap/év volt. Azonban a jelen tendenciákkal számolva, az elkészített modellek azt mutatják, hogy a jövőben, azaz 2021-2050 között a hőhullámos napok száma jelentősen növekedni fog várhatóan várhatóan 5 napra a korábbi vizsgált időszakhoz viszonyítva.

A klímaváltozás következményeként várhatóan megnő az **extrém időjárási jelenségek** gyakorisága és intenzitása. Magyarországon a csapadék mennyisége a globális felmelegedés következtében csökken, azonban nagy problémát jelent, hogy a kevesebb csapadék sok esetben időben egyszerre, egyenlőtlen eloszlással hullik le. A légkör melegedésével az esőzések egyre intenzívebbé válnak. Ha sok csapadék hullik le egyszerre, a talaj csak kisebb részét képes magába fogadni, mintha ugyanannyi víz hosszabb idő alatt hullana le. Emiatt kevesebb víz kerül a felszín alá, ugyanakkor több jut a vízfolyásokba, ami az árvízkockázat növekedését okozhatja. A lokálisan jelentkező, hirtelen lezúduló, 30 mm/nap intenzitást meghaladó csapadékesemények gyakran vezetnek **villámárvizek** kialakulásához egyes területeken. Győr esetében, a helyi adottságokhoz igazodva is létrejöhet villámárvízhez hasonló jelenség, melyet a

nagyfokú beépítettség, a csatornahálózat befogadó kapacitása, valamint egyéb talajtani adottságok is befolyásolhatnak.

Összefoglalva, Győr **klímaváltozással kapcsolatos érintettsége közepesnek mondható**, mégis kiemelten fontos, hogy megfelelő stratégiai tervezéssel, a prioritások helyes kiválasztása révén megfelelő mitigációs és adaptációs intézkedések kerüljenek megtételre. A **város levegőminősége erősen változó**, mely függ az egyes városrészek beépítettségétől, területhasználati formáitól, valamint erőteljesen a közlekedéstől is. A város azon részeiben, ahol a beépítettség a legnagyobb arányú, és a zöldfelületek száma minimális, jelentős hőmérséklet többlet alakulhat ki (**hősziget jelenség**). A legfontosabb **klimatikus veszélyeztető tényezők a hőhullámok, az extrém időjárási események és az ezekkel összefüggő károk, a turisztikai kockázatok, valamint az ivóvízbázisok sérülékenysége**, ezért kiemelten fontos, hogy megfelelő stratégiai tervezéssel, a prioritások helyes kiválasztása révén a megfelelő intézkedések megtétele mellett a meglévő és a jövőben várható problémákra hatékonyan kell reagálni, miáltal a városban élők és az ide látogató turisták számára is élhetőbb, fenntartható, kellemes környezet válik biztosíthatóvá.

2.2 TERÜLETI LEHATÁROLÁS

2.2.1. A VÁROS LEHATÁROLÁSA, BEMUTATÁSA

Győr fejlődésében jelentős szerepet játszik a város kedvező területi elhelyezkedése. A település hatása a Győri járáson túl a megye egészére is kihat, **Győr körül kiterjedt agglomerációs gyűrű fejlődött**, amely a Budapesti agglomeráció után a második legjelentősebb az országban. Az utóbbi évtizedekben tovább erősödött Győr kulturális, kereskedelmi, oktatási, igazgatási, egészségügyi és gazdasági szerepe. A megyeszékhely főként a tőle délre és keletre fekvő területekkel fűzte szorosabbra a kapcsolatait, a keleti oldalon tömbszerű alakzatban helyezkednek el a vonzott települések.

Az agglomeráció 1786 km^2 kiterjedésű, melynek legnagyobb része a Duna és Rába által feltöltött medencében lévő településeket tömöríti. A teljes agglomeráció Győr-Moson-Sopron vármegyének a 40%-át, a megye településeinek 37%-t foglalja magában. A KSH 2024. évi adatai alapján 248,6 ezer főt tömörít, melyből a Győr lakónépessége 129 ezer fő. A városba ingázók többsége az agglomeráció településein él: Győrújbarát, Nyúl, Győrszemere, Abda, Győrzámoly, Gyönyű, Tét, Pér és Pannonhalma. Az ingázási adatok alapján lehatárolt **funkcionális várostérség** 96 települést foglal magába és 259 ezer fő volt a lakónépessége 2022-ban, azaz nagyobb területet fed le, mint a Győri agglomeráció, és átnyúlik Komárom-Esztergom és Veszprém vármegyékbe is.

A várostérségi együttműködések mozgatói a kölcsönös függőség (munkaerőpiac, megosztott erőforrások stb.) kapcsán jelentkező közös fejlesztési célok. Mindemellett Győr közigazgatási

szempontból térszervező erővel bír a vármegyében, ezen felül a közép- és felsőfokú oktatás, és ipar területén is jelentős vonzó hatással rendelkezik. A város kaput nyit Nyugat-Európa felé, ami számára mind közlekedési, mind gazdasági szempontból jelentős versenyelőnyt jelent. A határmenti fekvés mellett nem elhanyagolható tényező a város jó megközelíthetősége belföldről és külföldről egyaránt.

5. Táblázat A várostérség lehatárolás szempontjai

	tényező	város szerepe	települések köre	települések száma és/vagy felsorolása
A.) Kötött	közigazgatási egység	megyeszékhely	megye települései	183 település
		járásközpont	járás települési	34 község, 1 város
	körjegyzőség léte	körjegyzőségi központ	a körjegyzőségéhez tartozó települések	nem releváns
B.) Rugalmas	agglomerálódás	agglomerációs központ	azon települések köre, ahová a városból jellemzően kiköltöznek a helyi lakosok, akik munkavégzés és szolgáltatások igénybevétele céljából továbbra is a városhoz kötődnek	A Győri agglomerációt alkotó 78 település, köztük Győrújbarát, Nyúl, Győrszemere, Abda, Győrzámoly, Gönyű, Tét, Pér és Pannonhalma
	foglalkoztatás	vonzásközpont	az adott városba irányuló munkavégzési célú ingázás kibocsátó településeinek köre	Az ingázás alapján lehatárolt funkcionális várostérség 96 települése, melyből vonzott települések közül Lébény, Pannonhalma és Tét város, a többi község.
	funkcionális	szolgáltató központ	a város által nyújtott alap, és közép-szintű köz- és piaci szolgáltatásokat napi szinten igénybe vevő térségi lakosok települései	Győri agglomeráció települései
	funkcionális	szolgáltatói hálózati központok (nem szükségszerűen)	bizonyos térségi szinten szervezett (köz) szolgáltatásokban részt vevő települések köre (társulások pl. szociális gondozás, idősellátás, családsegítés, orvosi ügyelet stb.)	Győri agglomeráció települései
	fejlesztési cél alapon	a térségi fejlesztéseket koordináló önkormányzat (nem feltétlen, hiszen ágazatonként eltérő lehet a központ pl. szennyvízkezelés)	közmű, turisztikai fejlesztések és szolgáltatások, beszállítói hálózatok (jellemzően csak az agráriumban, hagyományos város-vidék kapcsolat-rendszer)	**Ivóvíz ellátás:** Pannon-Víz Zrt.; **Szennyvízgyűjtő hálózat**: Pannon-Víz Zrt.; **Villamosenergia:** E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt.; **Földgázellátás:** MVM Égáz-Dégáz Földgázhálózati Zrt.; **Távhőszolgáltatás:** Győr-Szol Zrt.

2.3 HELYZETÉRTÉKELÉS, SZINTÉZIS

Győr városa rendkívül komplex gazdasági-társadalmi keretrendszerben működik, amelynek mélyebb megértése elengedhetetlen a megfelelő stratégiai környezet kialakításához. E fejezet a helyzetfeltárás adatait, megállapításait felhasználva értékelő szintézist nyújt a város működéséről, kiemeli azokat a külső és belső folyamatokat, összefüggéseket, melyek az FVS stratégiájának kialakítását meghatározzák és alátámasztják.[19] A szintézis az FVS-en végigfutó 5 tervezési dimenzió mentén történik, amelyek az alábbiak:

1. Prosperáló város (helyi gazdaságfejlesztés)
2. Zöldülő város (energetikai átállás)
3. Digitális város (digitális technológia alkalmazása, okos megoldások működési integrációja)
4. Megtartó város (társadalmi folyamatok, beleértve a befogadást és esélyegyenlőséget is)
5. Kiszolgáló város (városi területhasználat, közmű infrastruktúra, épített és természeti környezet).

2.3.1. PROSPERÁLÓ VÁROS

Győr gazdasági súlyát tekintve kiemelkedik a megyei jogú városok sorából, központi helyet foglal el **a térségi gazdasági és innovációs ökoszisztémában**. A gazdasági mutatók tekintetében messze túlszárnyalja Magyarország középvárosainak gazdaságait, éppen ezért versenytársaként inkább a határ túloldalán található fővárosok és a budapesti várostérség tekinthetők. **Ágazati szerkezetét** vizsgálva a város kiemelkedő gazdasági teljesítménye főként az iparhoz, azon belül is a járműgyártáshoz köthető (Audi, Rába, SMR Technologies stb.), a gazdaság többi szektora hozzáadott-érték szempontjából kevésbé jelentős. Fejlődő ágazatok azonban a szolgáltató szektor, az építőipar és a szakmai-tudományos tevékenységek, amelyek kifejezetten feltörekvő szakaszba értek az elmúlt években. Kutatás-fejlesztés tekintetében a Széchenyi István Egyetem kulcsszerepet tölt be, számos fejlesztés hajtottak végre az elmúlt években, de fontos kiemelni a szoros, **hálózatos együttműködéseiket** a vállalati szektorral, a megyei iparkamarával vagy éppen az Önkormányzattal.

Utóbbi szereplők mellett az Ipari Park és az azon belül működő INNONET Kft. aktív részt vállalnak az innovációs ökoszisztéma magas szintű fenntartásában, ennek köszönhető, hogy a vállalkozások száma jelentős növekedést mutatott az elmúlt években, az Ipari Park területeinek 100%-a le van kötve. Jelenleg folyik az Ipari Park 400 hektáros bővítésének előkészítése Magyarország Kormányának

[19] Fenntartható Városfejlesztési Stratégia Módszertani Kézikönyve 2021-27

támogatásával. Ugyancsak fontos fejlesztést valósított meg a Széchenyi István Egyetem a volt Keksz- és Ostyagyár területén, ahol Tudományos és Innovációs Parkot hozott létre, több ütemben. Az Önkormányzat tehát **elkötelezett az ipari- és gazdasági infrastruktúra jövőbeni bővítésére**, annak érdekében, hogy továbbra is otthont tudjon nyújtani a helyi- és kívülről érkező aktív tőkebefektetéseknek egyaránt.

Győr **rendkívül népszerű a vállalkozói tőkebefektetések tekintetében**, mivel földrajzi fekvése és a közlekedési hálózatban elfoglalt helye kedvező, gazdasági és ipari infrastruktúrája magasan fejlettnek mondható. Fontos azonban kiemelni, hogy földrajzi fekvése miatt komoly elszívó hatással is szembe kell néznie, így, a mindössze 1-2 órára található fővárosok (Bécs, Pozsony, Budapest) jelennek meg versenytársként a munkaerő- és tőkebefektetések bevonzása szempontjából egyaránt. A városban a **helyi gazdaságot kiszolgáló üzleti szolgáltatások szintje** rendkívül fejlett. A település kiemelt központja a nyugat-dunántúli pénzügyi szolgáltató szektornak, ahol számos inkubátorház és vállalkozásokat segítő szervezet van jelen.

Győrben a **foglalkoztatás** szintje rendkívül magas, a közfoglalkoztatás a városban nem jellemző, a gazdaságilag aktív népesség körében pedig magasabb a felsőfokú végzettségűek aránya, mint a megyei jogú városokban általában. A városban **fejlett gazdasági igényeken alapuló humán-szolgáltatási infrastruktúra áll rendelkezésre**. A győri lakosok jobbára elégedettek az oktatási és nevelési tevékenység színvonalával, amelyet részint az Önkormányzat, részint a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ és a Szakképzési Centrum lát el feladatként, szolgáltatási területe egészen a megyehatárig ér. Az oktatási célú ingázás leginkább a középiskolások körében jellemző, ahol a tanulók közel fele ingázó, főként Győr agglomerációjába tartozó településekről.

A városi **bölcsődék** telítettsége Győrben az elmúlt évtizedben 100% körül alakult. Az **óvodák** kapacitáskihasználtsága már jóval alacsonyabb, bár városon belül ebben a tekintetben is jelentős eltérések tapasztalhatók.

A győri közoktatásban tanulók átlagos képességszintje magasnak mondható a kompetencia-felmérések eredményei alapján, amelynek hátterében egyrészről a bekerülő gyerekek magas szocioökonómiai háttere és ezáltal magas alapvető kompetenciái, másrészről az iskola magas hozzáadott értéke áll. A város **felsőoktatásában** jelentős változásokat hozott az elmúlt évtized, az egyetemi modellváltás mellett a demográfiai trendeknek megfelelően kis mértékben csökkent a hallgatók száma is. Eközben az egyetemi fejlesztések nem álltak meg (új karok jöttek létre, új szakok indultak, megkezdődött az egyetem nemzetköziesítése) amit mi sem mutat jobban, mint az, hogy a hallgatószám csökkenése ellenére 2012-től az egyetemi oktatók száma folyamatos emelkedést mutat Győrben.

A munkaerő szempontjából kardinális **egészségügyi ellátórendszer** tekintetében jelentős fejlesztések történtek, azonban továbbra is számottevő fejlődési potenciál rejlik benne a győri lakosok visszajelzései alapján. A járóbeteg-szakellátás és a háziorvosi ellátás esetében a stagnáló betegforgalom a korábbinál alacsonyabb betegfogadó kapacitással párosult Győrben, amely főként a koronavírus-járvány beköszöntét követően meghosszabbodott várólisták formájában realizálódott. A városban ezzel párhuzamosan egyre elterjedtebbé váltak a magánegészségügyi szolgáltatók, amelyeknél beutaló nélkül, alacsonyabb várakozási idővel vehetők igénybe az egészségügyi szolgáltatások.

Az emberi erőforrás szempontjából kiemelten fontos demográfiai folyamat a **városi lakosok elöregedése**, amely a munkaképes korú lakosság zsugorodását eredményezi. Ezt a folyamatot valamelyest ellensúlyozza a várostérségbe történő bevándorlás, amelynek fő célpontja a városi agglomeráció. Az elővárosokban a Győrinél fiatalabb korösszetételű települési társadalmak alakulnak ki, amelyek tagjai **ingázó munkaerőként**, a városban állnak alkalmazásba. A várostérségbe történő vándorlás ellenére a gazdasági teljesítőképesség gátjaként jelenik meg a **munkaerőhiány**. Ennek fő területén, az ipari szektorban, jellemzően szakmunkás és okleveles mérnöki munkahelyek maradnak hosszabb ideig betöltetlenül, melyek képzésére azonban az Önkormányzattal, a szakképző intézményekkel és a vállalkozásokkal közös együttműködések jöttek létre, amelyek a jövőben orvosolhatják a problémát. Fontos problémaként jelenik meg az Egyetemen *nem műszaki* területen végzett hallgatók elvándorlása a városból, amelyre válaszul érdemes lehet gazdasági diverzifikációval kapcsolatos lépéseket tenni.

Győr az önkormányzati rendszer egészét **tekintve kiemelkedő mértékű és stabil forrásokkal rendelkezik**, amelyek biztosítják folyamatos működését, kötelező és önként vállalt feladatainak ellátását, valamint a már folyamatban lévő és a későbbre tervezett fejlesztéseinek finanszírozását. Győr a Fővárostól eltekintve az egyik legtöbb helyi iparűzési adóval rendelkező város hazánkban, de egy főre jutó helyi iparűzési adóbevétele is kiemelkedő a megyei jogú városok között.

Győr **a fejlesztési forrásokat** illetően rendkívül sok lehetőséggel tudott élni a 2014-2023 között. Négy fő forrásból sikerült az Önkormányzatnak önállóan vagy konzorciumi partnerként fejlesztéseket megvalósítania összesen 67,7 milliárd forint értékben. Ebből a legnagyobb részt a hazai forrásból megvalósuló fejlesztések tették ki, ezt követték az európai uniós operatív programok forrásai, majd a saját forrásból végrehajtott fejlesztések, végül a mindössze a források 0,7%-át kitevő központi EU-s források segítették a város fejlődését.

2.3.2. ZÖLDÜLŐ VÁROS

Győr és térsége zöldenergia hálózatok-, és szolgáltatások tekintetében kedvező adottságokkal rendelkezik. Győr-Moson-Sopron megye a **nap- és szélenergia, valamint a geotermikus energia területein jelentős kapacitástartalékokkal** rendelkezik. Jelenleg az **energiatermelés jelentős hányadát a földgázon alapuló 433 MW-os gönyűi gázerőmű** adja, de az utóbbi években jelentősebb lépések történtek a megújuló energiatermelés irányába. **A napenergián alapuló villamos termelés lakossági szinten és vállalatok, illetve az Önkormányzat (épületek, egyéb középületek) szintjén is jelentősen emelkedett.** Utóbbira jó példa a TOP forrásból 2018-ban megépült saját tulajdonú 1886 db elemből álló napelempark, a Széchenyi István Egyetem épületenergetikai felújítása vagy a 12 MW maximális teljesítményű, Európa legnagyobb tetőre telepített naperőműve az Audi Hungaria Zrt. logisztikai csarnokain. Az Önkormányzat az **újabb napelemparkot hozott létre**, a Győr-Likócs Napelempark II. ütem beruházás 2023-ban valósult meg. Szélenergia tekintetében a vármegyében **tíz szélerőműpark található, és noha az elméleti potenciál ennél jóval nagyobb**, a jogszabályi környezet nem teszi lehetővé újabb szélerőművek telepítését. Győr térségében **nagyjából 60 MW hőteljesítményt elérő geotermikus rendszer működik, amely három termelő és két visszasajtoló kútból, a Bőnyi Hőközpontból, és mintegy 17 km hosszú szállító infrastruktúrából áll.** A város távhőszolgáltatása szinte teljes mértében saját hőtermelésből gázmotoros kiserőművekből történik, részben pedig fa- és biomassza biztosítja.

Az éghajlatváltozás-alkalmazkodást ösztönző tevékenységek közül fontos feladat Győr esetében az **extrém időjárási esemény**re (hőhullámok, tartós fagyok, szélviharok, villámárvizek, áradások) történő felkészülés, mivel az elmúlt években ezek az események egyre gyakoribbá váltak. Az éghajlatváltozással összefüggő károk, a turisztikai kockázatok, valamint az ivóvízbázisok sérülékenysége miatt kiemelten fontos, hogy megfelelő stratégiai tervezéssel, a prioritások helyes kiválasztása révén a megfelelő intézkedések megtétele mellett meglévő és a jövőben várható problémákra hatékonyan reagáljon az Önkormányzat.

A **város levegőminősége erősen változó**, mely függ az egyes városrészek beépítettségétől, területhasználati formáitól, valamint a közlekedéstől. A Győrben található automata mérőállomások szerint 2018-2025 között főként az **O_3, és a NO_x esetében volt változás**, de jelentős határérték átlépés nem volt tapasztalható ebben az időszakban. Összességében a szálló por és a PAH vonatkozásában a **légszennyezettségi index jó és kiváló között mozgott** a vizsgált időszakban.

Az Önkormányzat Klímastratégiája alapján elmondható, hogy az **üvegházhatású gázok** tekintetében a Győr által kibocsátott mennyiség **mindössze 0,5%-át képesek elnyelni a város zöld- és egyéb biológiailag aktív felületei**, amely egyértelműen indokolja a zöldfelületek arányának növelését.

A stratégiai zajtérkép alapján főként **a közúti és vasúti zajterhelés jellemző a városban**, az ipari üzemek zajhatása kevésbé jelentős. A városi zajterhelés kialakulásában a legfőbb szerepet a városon áthaladó 1-es számú vasúti fővonal játssza. Jelenleg a vasútvonalak környezetében nappal kb. 800 lakóépület érintett 65 és 70 dB közötti zajterheléssel, 70 dB feletti zajterheléssel hozzávetőlegesen 200 lakóépület. Az éjszakai zajterhelés ennél kisebb, 60 dB alatt marad ezen a szakaszon. A zajszennyezés csökkentésére intézkedési terv készült el az elmúlt években, konkrét fejlesztési cél az érintett lakások fokozott hanggátlású nyílászárókkal való ellátása passzív védelemként. Az elmúlt évtizedben jelentősen **nőtt a fényszennyezés mértéke is**, amely főként a Belvárosban, valamint a nagyobb forgalmú utak mentén jellemző

A vízbázisok jelentősek a megye területén, a vízfelhasználás mértéke háztartási szinten megnövekedett 2014-2023 között. Az ivóvíz jelentős része parti szűrésű kutakból származó ivóvíz, kisebb hányadban rétegvizekből, karsztvizekből és talajvízből is származik. Ezek a vízbázisok erősen kitettek a jellemzően emberi tevékenységből következő környezeti hatásoknak, főként a mezőgazdaság műtrágyahasználatának alacsony vízállás esetén. A **termálvizek Győr környékén jelentős potenciállal rendelkeznek**, így nemcsak gyógyvíz szempontjából, hanem fűtési rendszerbe való integrációjának lehetőségével is lehet számolni. Győrben 8 db **csapadékvíz tározó tó**val rendelkezik, területük növekedett az elmúlt években. A szennyvízhálózat hossza 2020-ban 310 km volt, a szennyvíztisztítást a Pannon-Víz Zrt. végzi önkormányzati tulajdonban lévő területen. A győri szennyvíztisztítót 2006-ban újították fel, a telep energiaellátásnak nagyobb részét biogáz fedezi. Az egyre inkább **túlterhelt közcsatornahálózat** a jelentős terheket ró az Önkormányzatra és annak környezetére. Jelentős probléma például, hogy a belvárosi területeken egyesített csapadék-szennyvíz hálózat működik, ami a szürkevíz-hasznosítás hiánya mellett a talaj- és folyóvizek szennyeződésének kockázatát is felveti. A környezetvédelmi intézkedések sorában éppen ezért Győr esetében a legnagyobb **prioritást a csapadékvizek hatékonyabb elvezetése,** az **árvízvédelem** élvezik.

Az épületek energiahatékonyságát növelte az elmúlt években **több napelemes energiakorszerűsítési beruházás valósult meg, melyek bölcsődéket, óvodákat, önkormányzati épületeket érintettek elsősorban.** Az Önkormányzat kiemelt figyelmet fordított az egészségügyi ellátórendszer épületeire, továbbá a közművelődési és kulturális intézmények épületegyütteseire is.

A városi fenntarthatóság szempontjából rendkívül fontos kérdés a közlekedési rendszerek jól szervezettsége, a közösségi közlekedés igénybevétele, illetve a megosztáson alapuló közlekedési rendszerek használata. Győr esetében a **közösségi közlekedés** jelentős fejlesztéseken ment keresztül a jegyvásárlás digitalizációjától az elektromos buszok beszerzésén át a buszmegállók felújításáig, azonban a járatsűrűség, az útvonalak és a kiszámíthatóság tekintetében **nem tud vonzó alternatíva lenni** az autót használók számára. A **megosztáson alapuló** közlekedési rendszerek közül a kerékpáros

közlekedési formák informatikai eszközökkel történő támogatásának kiemelt példája a GyőrBike közösségi bérkerékpár-rendszer, ami 2015-2026 között működött Győr városában. Jelenleg a városi kerékpár kölcsönzési rendszer egy fejlesztési folyamaton megy át, hogy még korszerűbb, könnyebben használható formában tudja azt igénybe venni a város lakossága. Ennek első lépéseként - a GyőrBike rendszer alapjaiból kiindulva és a rendszerhez kiépített állomások használatát újragondolva - az Önkormányzat célja mikromobilitási pontok kialakítása és fejlesztése a település közigazgatási területén, melyeket azután a lakossági felhasználók mellett negyedik generációs kerékpáros és/vagy e-roller rendszereket piaci alapon működtető partnerek – meghatározott feltételek mellett - vehetnek igénybe. Az új partneri kör bevonása a szolgáltatásba az eddigi szigetszerű, csak a városban érvényes rendszer helyett az ország más városaiban, vagy nemzetközi szintéren is egységesen használható rendszerek megjelenését segíti elő, ami például az ingázók számára jelenthet nagy előnyt a városban.

A város legnagyobb kiterjedésű **zöldterületei** a délnyugati és az észak-északkeleti városrészekben találhatók. Az utóbbi időszakban a zöldfelületek védelme, valamint esetleges növelése egyre nagyobb prioritást élvez, számos komplex projekt is megvalósult ezen a téren, továbbá aktív fásítási program is zajlik. **A legfontosabb zöldfelületi konfliktust a beépítettség növekedése és ezzel párhuzamosan a zöldfelülettel való borítottság csökkenése jelenti.** Ezért is kiemelten fontos a zöldfelületek megújítása, a meglévő növényzet frissítése, esetleg fajgazdagabbá tétele, valamint az intenzívebb fenntartói tevékenység, továbbá a nehezebben kezelhető városrészek zöldtetős megoldásainak kialakítása, valamint a felhagyott, barnamezős ipari területek aktív bevonása a zöldfelületi rendszerekbe. A város azon részeiben, ahol a beépítettség a legnagyobb arányú és a zöldfelületek száma minimális, jelentős hőmérséklet-többlet alakulhat ki (**hősziget hatás**).

2.3.3. DIGITÁLIS VÁROS

Győr városának digitalizáció iránti elkötelezettsége kiemelten fontos, annak érdekében, hogy a régió gazdaságában betöltött központi szerepét megőrizze a jövőben. 2018-ban Budapesti Műszaki Egyetem és Győr Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala összeállított egy ún. **Városindex audit rendszert**, amely 220 indikátor segítségével méri egy adott város okosvárossá válásának mértékét, pozícióját. Győr városa az indikátorok jelentős részében fejlődést ért el az elmúlt években.

Bár a fejlődés folyamatos, leginkább a **helyi kis és középvállalkozások (KKV) és mikrovállalkozások maradnak el az üzleti digitalizáció és az e-kereskedelem területein**. Jellemző a KKV szektorban, hogy az online intézhető hivatali ügyek esetében nagy a nyitottság a vállalkozások részéről, saját működésük szempontjából azonban továbbra is 20. századi megoldásokkal operálnak. Ezzel szemben a tőkeerős

nemzetközi nagyvállalatok egy része Győrben már az Ipar 5.0 technikai megoldásait alkalmazza termelése során.

Győr Megyei Jogú Város területén a településüzemeltetési szolgáltatások jelentős részét az önkormányzati tulajdonú Győr-Szol Zrt. látja el. Az első okosváros kezdeményezések Győr városában 2013-ban jelentek meg az Önkormányzat és az E.On együttműködésében. Mára számos okos applikáció segíti a városlakókat a közszolgáltatások igénybevétele során.

Fontos fejlesztés az ún. **energetikai nyilvántartó rendszer,** amely képes egységesen kezelni az Önkormányzat fenntartásában lévő intézmények fogyasztási adatait. Ehhez hasonló okos megoldás a **BEMS alkalmazása** az AQUA Uszoda épületenergetikai felügyelete számára. Az AQUA Uszoda épületében olyan rendszer került telepítésre, ami lehetővé teszi az épület energetikai rendszerének folyamatos felügyeletét. A rendszer képes jelezni a meghibásodásokat, de sok esetben ezek előrejelzésében is segítséget tud nyújtani. Támogatásával **jelentősen csökkenthetőek a karbantartási és üzemeltetési költségek.** A Magyar Mérnöki Kamara számításai alapján az épületautomatika alacsony tőkeigényű befektetés rövid, átlagosan 3 év megtérülési idővel számítható. Egy napjainktól 2030-ig tartó elképzelt szcenárió esetén a pénzügyi nyereség a költségek akár kilencszerese is lehet, beleszámítva a beszerzés, szerelés és üzembe helyezés becsült összköltségét. Ezen felül a helyi megújuló energiaforrások kiválóan integrálhatók, különösen a zéró-energiájú épületekben, és maximalizálni lehet a saját fogyasztást.

A közlekedési szektorban az utasok **utazási preferenciáinak követésé**hez, megértéséhez és a közlekedési rendszerek tervezéséhez kulcsfontosságú az adatalapú tervezési szemlélet. A különböző szenzorok (**forgalomfigyelő szenzor, parkolásfigyelés**) jelenleg nem állnak rendelkezésre vagy mindössze pilot-jelleggel léteznek, kis területen vehetők igénybe. Ezek **megvalósítása technikai, tervezési nehézségek helyett sokszor inkább finanszírozási korlátokba ütközik**, hiszen kialakításuk rendkívül forrásigényes.

A városban egyre növekszik az elektromos autók száma, amely szükségessé teszi a gyorstöltők számának növelését is az elkövetkező években. A közösségi közlekedés digitalizációja is elengedhetetlen, annak érdekében, hogy vonzóbb alternatívaként jelenjen meg az egyéni közlekedéssel szemben. A helyi járatú buszon történő utazáshoz az utasok számára elérhető a **jegyvásárlás mobiltelefonon keresztül**. A megállókban kiépült az **okos utastájékoztató rendszer** a győri helyi buszok közlekedésről. Szintén elérhető elektronikus formában a helyi közösségi kerékpár szolgáltatás is. Az EU módszertan szerinti SUMP elkészítésekor kiemelt feladat volt, hogy a mobility szolgáltatók egy egységes platformon össze legyenek kapcsolva helyi közlekedési társaságokkal az aktív mobilitás és a megosztott mobilitás előmozdításának támogatása érdekében – ez a 2023-ban elkészített Győr Megyei Jogú Városának SUMP-jában is megjelenik. Hatékony, kibocsátásmentes városi logisztikát és utolsó kilométeres

kiszállítást kell megvalósítani a városi logisztikai folyamatok újratervezésével. Ennek eredményeképpen a parkolási kapacitási igény is jelentősen csökkenthető. A SUMP megállapításai – hasonlóan a többi városi stratégiához – beépültek a jelen Fenntartható Városfejlesztési Stratégia anyagába.

A **közműhálózat digitalizációja terén** is történt előrelépés a közelmúltban. A hulladékgazdálkodási rendszer megindulása óta folyamatosan működik az arányos fizetési (**RFID**) rendszer. Ennek lényege, hogy chipes rendszer működik a hulladékszállító teherautókban és a hulladékgyűjtő edényekben, így lehetségessé vált az arányos díjszabás. Az RFID rendszer bevezetése pénzügyi eszközzel ösztönözte a lakosokat a hulladéktermelés csökkentésére. A GYHG Nonprofit Kft. saját fejlesztésű rendszere által a városban működik **hulladék applikáció**, amin keresztül a hulladékkal kapcsolatos észrevételeket lehet jelezni.

Elektronikus hírközlés területen Győr lefedettsége mára 100%-os, a vezetékes telefonhasználat fokozatosan csökkent a mobiltelefonok térnyerésével. Több kisebb szolgáltató mellett a legjelentősebb vezetékes szolgáltató a városban hosszú évek óta a Magyar Telekom Nyrt. A legnagyobb kábeltelevíziós szolgáltatók a DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft., a Vidanet Zrt., valamint a Magyar Telekom, az előfizetők száma évek óta csökkenő tendenciát mutat. **Győr teljes területén elérhető a szélessávú ADSL internet és kábelnet, illetve a nagysebességű mobilinternet is**. Jelenleg már egyes városrészekben elérhetőek az 5G-s szolgáltatások, a jövőben várhatóan még több helyen áll majd rendelkezésre. Az egyre növekvő internetes előfizetők száma miatt megnövekedett az igény az elektronikus ügyintézésre. Az Önkormányzat az elmúlt évtizedben egyre több **e-ügyintézés**t tett lehetővé, ami az egyes közszolgáltatók támogatásával egyszerűsíti és megkönnyíti ezek elvégzését. A fejlesztések megtervezése során alkalmazni kell a jövőállóság (future-proofing) szempontjából való megközelítést: rendszeresen aktualizált technológiai kitekintésre és ajánlásokra van szükség, amely előre jelezi, hogy milyen technológiai innovációk, platformok és üzleti modellek adaptációjára kell felkészülni. Az adatgazdaság és a startup ökoszisztéma élénkítése érdekében fel kell készülni a közadatok legszélesebb körű ingyenes hozzáférhetővé tételére, beleértve az információbiztonsági fejlesztéseket is.

A közvilágítás javítása **energiahatékony lámpák felszerelésé**vel, szenzoros megoldásokkal lehetséges a jövőben. Jelenleg nagyjából 200 kamera található Győrben, de folyamatos a lakossági igény továbbiak telepítésére. Jelenleg a zöld városfejlesztés projektek keretében a fejlesztések területein mindenhol fel lettek szerelve kamerák.

A digitalizáció valójában nemcsak a gazdaságban, de a társadalomban is paradigmaváltást tesz szükségessé, hiszen a digitális készségek fejlesztése nemcsak azért fontos, hogy a munkavállalók felkészültek legyenek a digitális eszközök használatára, hanem azért is, mert a digitalizáció valójában szerkezetváltást eredményez a munkaerőpiacon is azáltal, hogy hagyományos munkakörök tucatjait válthatják ki a digitális megoldások, és ez alkalmazkodni képes munkavállalókat igényel. Vagyis az

oktatási és képzési rendszernek is fel kell készülnie a digitális kihívásokra. A COVID-19 járvány rámutatott az oktatási intézmények digitális elmaradására oktatói és tanulói oldalról egyaránt, az eszközpark vagy a szolgáltatások minősége nem felel meg a 21. század kihívásainak. Ugyanakkor az is kiderült, hogy az oktatás digitalizációjában számos lehetőség is nyílhat a jövőben.

Összességében az állapítható meg, hogy sok területen organikusan, gyakran gazdasági szükségszerűségből elindult és intenzíven zajlik a digitális transzformáció. Azonosíthatóak olyan elemek, kezdeményezések, melyekre lehet építeni a digitalizáció során.

2.3.4. MEGTARTÓ VÁROS

Győr-Moson-Sopron megye egészének, a Győri járásnak és Győr városának is az országos és régiós tendencia alatt maradtak a népességfogyási rátái a 2010-es években. Ugyan a térségben 2011-2020 között **természetes fogyás** volt jellemző, ezt az évtized második felében megfigyelhető vándorlási különbözet ellensúlyozta. A városban pozitív vándorlási különbözet volt jellemző egészen a COVID19-járvány megjelenéséig. A demográfiai folyamatok közül az egyik leginkább aggasztó, **a városi társadalom egyre gyorsabb ütemű elöregedése**. A 65 év felettiek csoportjának helyi társadalmon belüli aránya folyamatosan emelkedik, 2024-ben már közel 26 500 ezer fős korcsoportként a lakosság közel 22 százaléka tartozott az idősödő és idős korosztályhoz. Kiemelten fontos éppen ezért a városfejlesztés során az idősödő korosztály igényeinek megfelelő infrastruktúrát és szolgáltatásokat kialakítani.

Győr és vonzáskörzetének **foglalkoztatási rátája rendkívül magas**. 2012-től kezdődően a regisztrált munkanélküliek számában, arányában, a tartós- és a pályakezdő munkanélküliek arányában is egy folyamatos csökkenési trend indult el. 2022-ben a foglalkoztatottság a 15-64 év közötti népességben 81%-s volt Győrben, ami meghaladja a megyei, nyugat-dunántúli, valamint országos foglalkozatottsági rátát is. A foglalkoztatási statisztikák alapján elmondható, hogy **a város munkanélküliség helyett jellemzően munkaerőhiánnyal küzd**, ami hosszútávon a fejlődés gátját jelentheti.

Győrben az országos átlagnál jelentősen jobb jövedelmi viszonyok és magasabb életminőség tapasztalható. A város népességének több mint a fele adófizető, és **egy évtized leforgása alatt az egy lakosra jutó nettó jövedelem értéke nominálisan megtriplázódott, míg reálértéken számolva 92%-kal nőtt.**

Győrben a felsőoktatási végzettséggel rendelkezők aránya folyamatosan növekedett az elmúlt években. A városban magasabb a diplomás és érettségizett lakosok aránya az országos átlagnál. Magasabb a városban a szellemi foglalkozásúak aránya is, mint az országban általában. A foglalkozási alapú rétegmodell fővárosi-nagyvárosi jellemzőket mutat, amelynek fő sajátossága az értelmiségi és beosztott

szellemi szolgáltató munkakörök koncentrációja. Jellemző azonban a **nem műszaki területen képzett munkaerő városból történő elvándorlása**, ami a város egyprofilú gazdaságszerkezetének tudható be.

A népszámlálási adatok alapján a Győrbe **ingázók száma már 2011-ben is megközelítette a városi lakosság egynegyedét, nagyjából 30 ezer főt, azonban ez 2022-re tovább nőtt: több, mint 46 ezer fő ingázott Győrbe, míg a Győrből más településre ingázók 11 600 főt tettek ki.**

Győr az oktatás terén fontos szerepet tölt be regionális, agglomerációs és járási szinten egyaránt. Ez leginkább a felsőoktatás szintjén hangsúlyos, hiszen az ország minden pontjáról érkeznek Győrbe hallgatók. A gyerekszám csökkenése az oktatás minden szintjén érzékelhető. A folyamatosan fogyó gyerekszám, illetve az egyes városrészek demográfiai átrendeződése miatt az önkormányzati fenntartású szociális, köznevelési és egészségügyi szolgáltatások átstrukturálására lehet szükség a jövőben.

A 2022-ben végrehajtott lakossági reprezentatív kérdőíves felmérés alapján **a humán közszolgáltatásokkal való elégedettség tekintetében az egészségügyi és a szociális ellátás szerepelnek az utolsó helyeken**. A járóbeteg-ellátás esetében a rendelőn kívüli ellátások száma drasztikusan csökkent, míg a rendelői látogatások száma 2020-ig nagyságrendileg nem változott. A COVID-járvány hatására azonban a személyes kontakttal járó ellátások száma csökkenésnek indult, és megjelent a telemedicina, mely azóta a háziorvosi gyakorlat részévé vált, és 2020 óta továbbra is jelen van. A kórházi ellátás tekintetében a betegfogadásra képes ágyak száma és kezelt betegek száma nem változott nagymértékben, míg a járóbeteg-szakellátásban jelentősen csökkent a megjelent betegek száma. Ahogy az ország más nagyvárosaiban, úgy Győrben is jellemző a magán egészségügyi szolgáltatók és az azt igénybevevők számának növekedése. A kisgyermekek bölcsődei ellátása terén kellő mértékű kapacitások állnak rendelkezésre, ami a gyerekszámok stagnálásával várhatóan hosszútávon is kielégítő lesz. Ezzel szemben az időseknek nyújtott szociális alapú szolgáltatások már most nagyon nagymértékben kihasználtak. Bővítésük szükséges a jövőben, tekintettel arra, hogy a város lakosságának átlagéletkora - ezáltal a szolgáltatásokat igénybe venni kívánók száma - folyamatosan emelkedik majd.

A **helyi identitást meghatározó tényezők** között fontos szerep jut a város kedvező földrajzi pozíciójának, a Duna és Rába jelenlétének, a városrészek történelmi épületeinek, a helytörténeti kiállításoknak és a Széchenyi István Egyetemnek, amely a térség meghatározó oktatási intézménye. További fontos **identitásképző elem a város sporthoz fűződő szoros viszonya**, ami az elért sportsikereknek, a nagy érdeklődésre számot tartó ETO kézilabda és futballsportnak köszönhető.

A korábban szegregátumokat tartalmazó városrészek (Újváros, Sziget), **lakótelepi részek társadalmi jellemzői pozitív irányba változtak az elmúlt években.** Egyre inkább kedvező az itt élő lakosság aktivitási rátája, amelynek köszönhetően szűkült a tartós munkajövedelemmel nem rendelkezők csoportja.

A Győr civil szerveződései, illetve informális közösségei munkájukkal hatékonyan egészítik ki az Önkormányzat fejlesztéseit, programjait. **Az utóbbi években egyre nagyobb részt vállalnak a helyi egyházi és civil szervezetek a szociális gondoskodásból**. A tartós bentlakásos elhelyezést nyújtó önkormányzati intézmények férőhelyi nem változtak az elmúlt évtizedben, a civil szervezetek azonban jelentős segítséget nyújtanak további férőhelyek biztosításával.

Az Önkormányzat bérlakás-gazdálkodását elsősorban „az önkormányzati tulajdonú lakások bérletéről, valamint a lakásvásárlás és- építés támogatásáról" szóló 30/2018. (XII.20.) önkormányzati rendelet határozza meg. Az elmúlt években a **piaci bérleti díjak jelentős emelkedésének következtében megnövekedett azok száma, akik bérlakást igényelnének** az Önkormányzattól. Az Önkormányzat az elmúlt években bővítette a mozgáskorlátozottak számára fenntartott bérlakások arányát. Továbbra is megmaradt a szociális helyzet alapján történő elhelyezés, ahol minimális jövedelmet is előírnak az igénylők számára és szigorúbb feltételekhez kötik a szerződés meghosszabbítását.

A „Helyi Esélyegyenlőségi Program 2023-2027" című dokumentum fő célja a bizonyos szempontból hátrányos helyzetű csoportok társadalmi integrációjának erősítése.

A HEP célja a településen jelentkező esélyegyenlőségi problémákra történő reagálás és beavatkozás megtervezése, konkrétan a Győrben élő, hátrányos helyzetű csoportok felzárkóztatása, életminőségének javítása, társadalmi részvételének biztosítása, ezekkel együtt egy mindenki számára „elérhető", „élhető" város megteremtése reális, megalapozott, valós intézményi és finanszírozási háttérrel.

A HEP 5 célcsoportja: nők, mélyszegénységben élők és romák, fogyatékossággal élők, (hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű) gyermekek, idősek. A HEP intézkedési terve az öt célcsoportra 25 intézkedést tartalmaz.

2.3.5. KISZOLGÁLÓ VÁROS

Győr városa hangsúlyos helyet kap az **országos és megyei területfejlesztési dokumentumokban** egyaránt. **Az Országos Fejlesztési- és Területfejlesztési Koncepció** (OFTK) Győr kapcsán a várostérséget érintő kedvező népességszám-változást emeli ki, hangsúlyozva a város körüli növekvő népességkoncentrációt, és annak növekedési irányait és az országhatáron átnyúló kapcsolatait. Az OFTK szerint Győr jövője az egészség, a kultúra és az innováció köré épül, miközben mind a hazai, mind a nemzetközi városhálózatban és együttműködések során kiemelkedő jelentőségű szereplő, egy ún. kapuváros. A város épít járműipari központi szerepére, támaszkodik az elektronikai, informatikai ipari, autóipari és gépgyártási húzóágazataira. A fejlesztések tekintetében az OFTK a közlekedésfejlesztést (közút, vasút és hajózás egyaránt) emeli ki további feladatként.

A Győr-Moson-Sopron Megyei Területfejlesztési Koncepció esetében a város, illetve a hozzá szorosan kapcsolódó agglomerációs övezet olyan gazdasági magterületként jelenik meg, amelynek kulcsfontosságú szerepe van a megye egészének fejlődése szempontjából. Éppen ezért a dokumentum külön területi célt jelöl ki (FV1) Győr városának fenntartható városfejlesztése érdekében. Ehhez az alábbi konkrét fejlesztési irányokat határozza meg:

FV1.1 A K+F tevékenység és innovációs hálózatok erősítése a felsőoktatási, kutatási profilú intézmények és a helyi gazdasági szereplők kapcsolatrendszerének fejlesztése.

FV1.2: Az ipari termeléshez és a lakossághoz kapcsoló hulladék és szennyező anyagok csökkentése.

FV1.3: Magas hozzáadott értékű termelő és szolgáltató tevékenységek fejlesztése Győr gazdasági szerkezetének diverzifikációja érdekében, befektetéseket ösztönző környezet megteremtésével, ellenállóképesség növelésével.

FV1.4: Barnamezős terület rehabilitáció keretében új városi funkció létrehozása.

FV1.5: A Duna és Mosoni-Duna szerepének újrapozícionálása, műszaki és infrastrukturális jellegű fejlesztések.

Az országos, a megyei és a települési rendezési tervek, a területfejlesztés környezeti, társadalmi és gazdasági céljaival összehangolt, hierarchikusan egymásra épülő, műszaki és ökológiai szempontok alapján elkészített tervek, amelyeknek alapvető funkciója a térségi szerkezet meghatározása és a térségi területhasználat szabályozása. A hatékony és korszerű területrendezés ennek érdekében folyamatos, rendszeresen megújuló, összehangolt rendszert alkot az ország területi képét megalkotó fejlesztési stratégiákkal. Az **Országos Területrendezési Tervben** (OTrT) meghatározott térségi területfelhasználási kategóriák közül az alábbiak érintik Győr városát:

- erdőgazdálkodási térség,
- mezőgazdasági térség,
- vízgazdálkodási térség,
- települési térség.

A műszaki infrastruktúra-hálózat főbb építményei jellemzően a távlati gyorsforgalmi utak és főutak, kerékpárutak, valamint a távvezetékek**. A megyei rendezési terv** egyrészről átvezeti az OTrT vonatkozó infrastruktúra elemeket, másrészt meghatározzák a térségi jelentőségű összekötő utakat, meglévő és tervezett mellékutakat, logisztikai központokat, vasúti fő- és mellékvonalakat, repülőtereket és kerékpárutakat, továbbá kikötőket, energiavezetékeket, vízi létesítményeket.

A szomszédos településszerkezeti tervek esetén műszaki szempontból megállapítható, hogy a szomszédos települések szerkezeti terveinek egy része véget ér a település határánál, a szomszédos

települések helyén üres folt található, így a kapcsolatok érdemben nem vizsgálhatók, viszont a fejlesztési területek közül különösen nagy hatással lehetnének Győr fejlődésére az autópálya-csomópontok környéki fejlesztések. Ilyenek vannak Nagyszentjánoson, Töltéstaván, Győrújbaráton, Ikrényben.

Győr városának közműellátottsága rendkívül fejlett; a vízszolgáltatás, szennyvíz-elvezetés, villamos-energiaszolgáltatás, földgázellátás, távhő- és melegvíz-szolgáltatás, illetve a távközlés (vezetékes telefon, internet) területén egyaránt. Az alapvető közművekkel való felszereltség tekintetében egyedül a gázfogyasztók száma csökkent 2014 és 2024 között, az összes többi közmű esetében növekedés volt megfigyelhető a szolgáltatást igénybevevők tekintetében, amely nagyjából leköveti a lakásállomány bővülésének tendenciáit.

Győr-Moson-Sopron megye felszíni és felszín alatti vizeinek minősége nemcsak a Nyugat-Dunántúlon, de országos viszonylatban is a legjobbak közé tartozik.

Győr Megyei Jogú Város területén 2 db vízműtelep, továbbá 3 db víztorony helyezkedik el, melyek a várost és a mellette elhelyezkedő településeket látja el ivóvízzel. Győr és térsége **vízellátását** és szennyvíztisztítását a **Pannon-Víz Zrt.** látja el, mely egyúttal kezelője is a vízkivételi-és tisztító műveknek és magának az elosztóhálózatnak is.

Győr szennyvízhálózatának hossza 2020-ban 310 km volt, melyből a bekötővezeték hossza 137 km-t tett ki. A **szennyvíztisztítás** szintén az Önkormányzat területén található szennyvíztisztító telepen történik. A **közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások száma** jelentősen nőtt 2014 (55 927 db) és 2024 61 559 db) között).

A város centrumában a csatornahálózat túlnyomó többségében egyesített rendszerű, míg a peremterületeken ez már elválasztott rendszerű, **a csapadékvíz** elválasztásának lehetőségével. A Belvárosban található egyesített rendszer komoly hátránya, hogy nagy mennyiségű, hirtelen csapadékhullás esetén csapadékvízzel higított szennyvíz kerülhet a felszínre, továbbá az élővizekbe és vízbázisokba. Éppen ezért a jövőben ezen csatornahálózatok újratervezése és fejlesztése indokolt lehet.

A város villamosenergia-szolgáltatását továbbra is az E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt. biztosítja. A győri **energiaellátás** egyik jelentős mérföldkövének tekinthető a 2011-ben átadott Gönyűi Gázerőmű, amely Győr és környékének energiaellátását 100%-ban fedezi, sőt többletét betáplálja a magyar átviteli hálózatba is. Az E.ON Észak-dunántúli Áramhálózati Zrt. tulajdonában álló erőmű évi 433 MW teljesítményével akkor nemcsak a legnagyobb hatásfokú, de a legmodernebb erőműnek is számított Magyarországon. Győrben a villamosenergia-fogyasztók száma 2014-hez képest közel 8%-kal nőtt. Míg 2014-ben ez a szám 77 473db volt, addig 2024-ben már 83 479 db fogyasztót tartottak nyilván.

Győr Megyei Jogú Város **földgázellátása** teljes körűnek mondható. A megyeszékhely szerepe kulcsfontosságú a települések ellátásában, hiszen a gázelosztás a középnyomású gázelosztó-hálózatról

történik. A szolgáltatott vezetékes gáz mennyisége 2014 és 2024 között 40%-kal csökkent. Ugyan a háztartási gázfogyasztók részére szolgáltatott gáz mennyisége is csökkenő tendenciát mutat az elmúlt években, a csökkenés hangsúlyosabb részét a nem háztartási gázfogyasztás visszaesése okozza: ez 2024-ben már csak a 2014-es fogyasztás felét tette ki.

Győrben távhőszolgáltatás is elérhető, melyet a Győr-Szol Győri Közszolgáltató és Vagyongazdálkodó Zrt. biztosít. A város másik távhőtermelő cége az ALTEO Energiaszolgáltató Nyrt. Győrben a **lakosság részére szolgáltatott melegvíz mennyisége** 2014 óta nagyjából 14%-kal csökkent, míg a **távfűtésbe bekapcsolt lakások száma** növekedett, mégpedig 5,4%-kal.

Győr az **országos közlekedési hálózatok** szempontjából központi szerepet tölt be megyei és regionális szinten is, főúthálózatában az 1. sz. főút a leghangsúlyosabb kelet-nyugati tengely, amelybe délről az M19, a 81., 82., 83., és 85., 14. számú főutak sugarasan csatlakoznak bele. A várost délről az M1 autópályán kerüli ki a tranzitforgalom összekötve a fenti főutakat. Győr vasúti kapcsolatok szempontjából jó helyzetben van. A Budapest – Bécs közlekedési folyosó közepén fekszik, a Dunántúl északi részének vasúti központja. Az európai TEN-T korridorok közül kettő (a Rajna-Duna és a Kelet-Kelet-Mediterrán) halad át a városon, az európai árufuvarozási folyosók közül pedig három. Jelenleg Győr városában kötöttpályás helyi közforgalmú közlekedési rendszer nem üzemel. A „Győr városi és elővárosi közösségi közlekedési rendszerének átalakítása" című projekt keretében javaslat született a **vasút magasabb fokú bevonására a helyi és agglomerációs közlekedésbe**.

Győrben az elmúlt 10 évben közel harmadával nőtt az egyéni motorizáció – azaz a személygépjármű ellátottság – mértéke, éppen ezért a város **útjainak forgalmi terhelése** a pandémiás időszaktól eltekintve folyamatosan növekedett, ami egyes szakaszok kapacitásának kimerüléséhez vezetett, illetve a túlterhelt szakaszokon a városi környezet élhetőségét veszélyezteti. Ugyancsak komoly problémát jelent a városban a parkolás kérdése, amelyet valamelyest enyhítenek a parkolóház- és mélygarázs fejlesztések (Dunakapu tér, Dr. Petz Lajos Parkolóház, Árpád Parkolóház, Kuopio parki parkolólemez).

A belterületi utak kb. harmada jó vagy hibátlan állapotú, harmada közepes állapotú, **egyharmada pedig a tűrhető, illetve rossz kategóriába esik bele**. Ez alapján kijelenthető, hogy mindenképpen indokolt az érintett rossz minőségű utak felújítása, amelyet a győri polgárok utakkal kapcsolatos visszajelzései is tükröznek.

A közösségi közlekedéssel kapcsolatban elmondható, hogy az elmúlt években jelentős fejlesztések történtek az infrastruktúra fejlesztése és a gépjárműpark megújítása érdekében, a győri polgárok visszajelzései alapján azonban egyértelműen látszik, hogy a buszok gyakorisága és megbízhatósága jelenti a fő problémát.

A többi magyar városhoz képest Győr **fejlett kerékpáros infrastruktúrával rendelkezik**. A kerékpáros hálózat Győrben évről évre folyamatosan növekszik, 2011 és 2022 között közel háromszorosára

növekedett. Az összes kerékpáros infrastruktúra hossza jelenleg 165 km Győrben, melynek egyharmada önálló kerékpárút, egyharmada kerékpár nyom, és körülbelül egyharmada pedig gyalogos és kerékpárút, illetve járdai kerékpársáv. Ugyanakkor Győr meglévő kerékpáros hálózata a jelenlegi állapotában szakaszos kiépítésűnek mondható, a meglévő kerékpáros elemek nem alkotnak összefüggő hálózatot.

A kerékpáros közlekedés fejlődése Győrben nem csak egy az egyéni, de a közösségi használat szintjén is tanulmányozható. A kerékpáros közlekedési formák informatikai eszközökkel történő támogatásának kiemelt példája a GyőrBike közösségi bérkerékpár-rendszer, ami 2015-2026 között működött Győr városában. A rendszer harmadik generációs közösségi kerékpármegosztó rendszerként 2026-ra 35 gyűjtőállomással, összesen 198 hagyományos, valamint 35 elektromos kölcsönözhető kerékpárral működött, amelyek bármely állomáson leadhatók voltak. A regisztrációhoz kötött, GPS-alapú nyomkövetéssel ellátott rendszer a mindennapi munkába és iskolába járás mellett a belvárosi gépjárműforgalom csökkentését is szolgálta.

Jelenleg a városi kerékpár kölcsönzési rendszer egy fejlesztési folyamaton megy át, hogy még korszerűbb, könnyebben használható formában tudja azt igénybe venni a város lakossága. Ennek első lépéseként - a GyőrBike rendszer alapjaiból kiindulva és a rendszerhez kiépített állomások használatát újragondolva - az Önkormányzat célja mikromobilitási pontok kialakítása és fejlesztése a település közigazgatási területén, melyeket azután a lakossági felhasználók mellett negyedik generációs kerékpáros és/vagy e-roller rendszereket piaci alapon működtető partnerek – meghatározott feltételek mellett - vehetnek igénybe. Az új partneri kör bevonása a szolgáltatásba az eddigi sziget-szerű, csak a városban érvényes rendszer helyett az ország más városaiban, vagy nemzetközi szintéren is egységesen használható rendszerek megjelenését segíti elő, ami például az ingázók számára jelenthet nagy előnyt a városban.

Győr gazdasága szempontjából kiemelt jelentőségű az ipar, ezen belül a járműipar jelenléte. Az **ipari területek megközelíthetősége** kedvezőnek mondható. A Győri Ipari Park a város keleti részén, az M1 autópályától alig 5 kilométernyire fekszik. A Győr-Pér Repülőtér 13 kilométer, a Győr-Gönyű dunai kikötő 17 kilométer távolságra található. A Győri Ipari Park közvetlen vasúti kapcsolattal is rendelkezik. Az Ipari Park területén működő vállalkozások helyi autóbuszjáratokkal is könnyen megközelíthetőek. Az Ipari Park jelenlegi kihasználtsága a 100%-os.

Győrben 2021-ben közel 64 ezer lakás volt, ez több mint 7 ezerrel (12,7%-kal) több mint 2011-ben. Az egy adott évben újonnan épített lakások száma a 2008-as gazdasági világválság hatására kialakuló mélypontról (fokozatosan kezdett újra emelkedni, 2015-ben már 505, míg 2020-ban 1 223 új lakás épült egy év alatt Győrben (ez már a teljes lakásállomány közel 2 százalékát jelenti). A 2000 óta vezetett idősor egyetlen évében sem építettek Győrben ennyi új lakóingatlan (az előző csúcsév 2002 volt 1036 darab új lakással). A 2020-as csúcs után az épített lakások száma drámai csökkenésbe kezdett: 2024-ben már csak

176 új lakást építettek, amelynél kevesebb az ezredforduló óta csak 2011-ben és 2012-ben épült Győrben a lakások legnagyobb hányada, 37,1%-a kétszobás, 30,9%-a háromszobás, 23,6%-a négy és több szobás, és mindössze 8,4%-a egyszobás. Az elmúlt tíz évben a kettőnél több szobás lakások aránya nőtt, ezzel egyidejűleg az egy lakóra jutó alapterület is folyamatosan növekszik. .

Győrben az **ingatlanpiaci trendeket** vizsgálva Magyarországon a 2015 és 2025 közötti időszakban súlyos lakásáremelkedés ment végbe: országos szinten a használt lakások ára nominálisan 3,9-szeresére emelkedett (reálértéket 2,2-szeres a változás), míg az új lakásoké négyszeresére (reálértéken 2,3-szorosra) nőtt. Az egyik legnagyobb áremelkedés Budapest után a megyeszékhelyeket érintette, ahol a használt lakások ára 2015-höz képest a csaknem 460%-ra nőtt – ez a 2025.VI. negyedévben 734 ezer forint/m^2-t jelentett. A győri négyzetméterárak még ezt az árszínvonalat is meghaladják, a vizsgált időszak végére a használt lakások ára a 906,7 ezer forint/m^2-t volt. Győrben lakástípus szerint a legmagasabb négyzetméteráron a társasházi lakások kelnek el, ezt követik a lakótelepi panellakások, majd a családi házak. Az Ingatlan.com adatai alapján a győri lakások átlagos négyzetméterára 2026. második felében 1 millió forint körül, míg a családi házaké 830 ezer forint körül alakult. A lakásárakat ezen felül alapvetően két tényező határozza meg: a centrumtól való távolság, valamint a nyugodt, családi házas övezet megléte.

A Corine Land Cover (CLC) 2018-as adatai alapján az mondható, hogy Győr területének 11,9%-a erdő, 7,1%-a egyéb természetközeli terület (cserjés-erdős terület, vagy természetközeli gyep, rét), 0,7%-a mocsaras terület, 1,7%-a pedig vízfelület. Azaz a természetes vagy természetközeli zöldfelületek és vizek együttes aránya meghaladja a város területének egyötödét (21,3%) Ezen kívül 2,3%-ra tehető a mesterséges zöldfelületek aránya (sportpályák, városi zöldterületek), míg a mezőgazdasági területek egyes részei is – rétek, legelők, gyümölcsösök, vegyes mezőgazdasági területek – jelentős területeket fednek le (13,5%). Ezzel szemben a lakott területek 16%-ot, míg az egyéb mesterséges (és nem zöld) felületek 11,3%-ot tesznek ki.

A város legnagyobb kiterjedésű zöldterületei a délnyugati és az észak-északkeleti városrészekben találhatók. Az utóbbi időszakban a zöldfelületek védelme, valamint esetleges növelése egyre nagyobb prioritást élvez, számos komplex projekt is megvalósult ezen a téren, továbbá aktív fásítási program is zajlik. A **legfontosabb zöldfelületi konfliktust a beépítettség növekedése és ezzel párhuzamosan a zöldfelülettel való borítottság csökkenése jelenti.** Ezért is kiemelten fontos a zöldfelületek megújítása, a meglévő növényzet frissítése, esetleg fajgazdagabbá tétele, valamint az intenzívebb fenntartói tevékenység, továbbá a nehezebben kezelhető városrészek zöldtetős megoldásainak kialakítása, valamint a felhagyott, barnamezős ipari területek aktív bevonása a zöldfelületi rendszerekbe.

2.4 A VÁROS IRÁNYÍTÁSI ÉS MŰKÖDÉSI MODELLJE

2.4.1. IRÁNYÍTÁSI MODELL

Győr Megyei Jogú Város városfejlesztési irányvonalainak kijelölése és a fejlesztési orientációk meghatározása az Önkormányzat és intézményei, gazdasági társaságai szoros együttműködését követeli meg. Az Önkormányzat legfőbb döntéshozatali szerve a Közgyűlés, melynek feladata a rendeletalkotás és döntéshozatal a szervezeti és személyi kérdésekben, valamint a stratégiaalkotás során.

Az **Önkormányzat** tisztségviselője a polgármester, az alpolgármester, a jegyző és az aljegyző. A Közgyűlés a polgármesterrel együtt 22 főből áll. A Közgyűlés a feladatai ellátására tanácsnokokat választott és bizottságokat hozott létre, melyek segítik a munkáját.

A tanácsnokból kettőt jelöl meg az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzata:

- A peremkerületek fejlesztését felügyelő tanácsnok feladata, hogy Bácsa, Gyirmót, Ménfőcsanak, Likócs, Szentiván, Kismegyer és Pinnyéd fejlesztését elősegítése és a jelentkező problémák megoldása érdekében koordinálja azt.
- Az egyetem fejlesztéséért és ifjúságpolitikáért felelős tanácsnok – feladata, hogy a Széchenyi István Egyetemmel való együttműködést erősítse, az ifjúságot kiemelt célcsoportként kezelje az aktuális ügyekben.

A Közgyűlés három állandó bizottságot hozott létre, amelyek a következők:

- Humánszolgáltatási Bizottság,
- Közigazgatási és Pénzügyi Bizottság,
- Városstratégiai Bizottság

A Győr Megye Jogú Város Önkormányzatának adminisztratív szervezete a **Polgármesteri Hivatal** (röviden hivatal), mely főosztályokra, osztályokra és csoportokra tagozódik. A Polgármesteri és a Jegyzői Kabinet mellett öt főosztály működik a hivatalban.

Kabinetek:

- Polgármesteri Kabinet
    - Feladatok: a hivatal kommunikációs és marketingtevékenységének fenntartása, sport- és kulturális intézmények fenntartása, rendezvények szervezése
- Jegyzői Kabinet
    - Feladatok: ellenőrzés, jogi és munkaügyi feladatok koordinálása, házüzemeltetés

Főosztályok:

- Gazdálkodási Főosztály
    - Feladatok: gazdálkodással kapcsolatos javaslatok kidolgozása és gazdasági ügyekkel kapcsolatos teendők elvégzése
- Vagyongazdálkodási Főosztály
    - Feladatok: vagyonnyilvántartás és vagyonhasznosítás összehangolása és ezzel kapcsolatos ügyek intézése
- Hatósági Főosztály
    - Feladatok: szervezeti működésre vonatkozó ügyek, feladatok elvégzése, lakossági ügyek intézése (születés, halálozás, telekrendezés…), környezetvédelmi feladatok
- Településfejlesztési és Városstratégia Főosztály
    - Feladatok: Főépítészi feladatok ellátása, városfejlesztés és városüzemeltetés
- Humánszolgáltatási Főosztály
    - Feladatok: intézmények fenntartása, szociális és lakhatási ügyek kezelése

Polgármesteri Hivatal szervezeti felépítése
Humánszolgáltatási Főosztály
Intézményfenntartói Osztály
Népjóléti Osztály
Szociális Csoport
Lakásügyi Csoport
Jegyzői Kabinet
Munkaügyi Osztály
Jogi és Önkormányzati Osztály
Jogi Csoport
Közbeszerzési Csoport
Önkormányzati Csoport
Titkársági Csoport
Házüzemeltetési Osztály
Ellenőrzési Osztály
Lakossági Kapcsolattartó Osztály
Gondnoksági Csoport
Iktató Csoport
Informatikai Csoport
Gazdálkodási Főosztály
Pénzügyi Osztály
Adóügyi Osztály
Költségvetési Csoport
Pénzügyi és Gazdálkodási Csoport
Számviteli és Beszámolási Csoport
Adóbeszedési és Adóbehajtási Csoport
Adómegállapítási és Adóellenőrzési Csoport
Adónyilvántartási Csoport
Polgármesteri Kabinet
Sport Osztály
Kulturális Osztály
Kommunikációs, Szervezési és Marketing Osztály
Intézményműködtetési Csoport
Programszervezési Csoport
Kommunikációs Csoport
Marketing Csoport
Településfejlesztési és Városstratégiai Főosztály
Főépítészi Osztály
Városfejlesztési és Városüzemeltetési Osztály
Infrastruktúra-fejlesztési Csoport
Ingatlan- és Létesítményfejlesztési Csoport
Stratégiai és Pályázati Csoport
Városüzemeltetési Csoport
Vagyongazdálkodási Főosztály
Vagyon-nyilvántartási Osztály
Vagyonhasznosítási Osztály
Hatósági Főosztály
Anyakönyvi Osztály
Igazgatási Osztály
Környezetvédelmi Osztály
Általános Igazgatási Csoport
Hagyatéki és Értékbecslő Csoport
Kereskedelmi Csoport

100. ábra: A Polgármesteri Hivatal szervezeti felépítése, Forrás: Győr.hu

2.4.2. MŰKÖDÉSI MODELL

Győr városának mindennapos működése szerteágazó, így az Önkormányzat jelentős forrásokat fordít a különböző szervezetein keresztül a szolgáltatások működtetésére és fenntartására.

Önkormányzati cégek a város működésében:

Az Önkormányzat egyes **feladatok ellátására vonatkozóan gazdasági társaságokat hozott létre** zrt., kft. vagy nonprofit kft. formájában. E társaságok nagy részében az Önkormányzat 100%-os tulajdonosi részesedéssel bír. Ezen kívül az Önkormányzat több gazdasági társaságban gyakorol résztulajdonosi jogokat.

Az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok legfontosabb jellemzőit az alábbi táblázat tartalmazza.

23. táblázat: Önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok legfontosabb jellemzőit, Forrás: Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Gazdasági Programja 2020-2025., 2020, p. 40.

Név	Alaptevékenység
GYŐR-SZOL Győri Közszolgáltató és Vagyongazdálkodó Zrt.	- önkormányzati ingatlanok bérbeadása, - sportintézmény üzemeltetés, - ingatlan beruházás és saját tulajdonú ingatlan üzemeltetés, bérbeadás, - társasházkezelés, - piacok, vásárcsarnok üzemeltetés - városüzemeltetés (játszóterek, strandok, parkfenntartás stb.) - temető üzemeltetés, - felszíni parkolás, parkolóház üzemeltetés, - távhőszolgáltatás - villamos energiatermelés
GYŐR PROJEKT Kft.	- Beruházás bonyolítás: Tevékenységi körünkben lezajlott fejlesztések kivitelezési munkáinak irányítása, ellenőrzése, - Létesítmény-gazdálkodás: A társaság által megvalósított ingatlanfejlesztések eredményeként létrejött létesítmények működtetése, üzemeltetése, - Idegenforgalom, turisztikai tevékenység: Látogatóközpont / Tourinform Győr működtetése, kulturális és sport rendezvények jegyértékesítése, shop működtetése
Győri Térségfejlesztési és Projektmenedzsment Kft.	- fejlesztési elképzelésekkel kapcsolatos pályázatok és a kapcsolódó projektmenedzsment és szakmai megvalósítási feladatok ellátása, - Modern Város Program munkaszervezeti feladatainak ellátása
Esély Győri Rehabilitációs és Foglalkoztatási Közhasznú Nonprofit Kft.	- idősek, fogyatékosok szociális ellátása bentlakás nélkül
Xantus János Állatkert Közhasznú Nonprofit Kft.	- növény-, állatkert, természetvédelmi terület működtetése
INNONET Innovációs és Technológiai Központ Közhasznú Nonprofit Kft.	- társadalomtudományi, humán és műszaki kutatás, fejlesztés
Mobilis Közhasznú Nonprofit Kft.	- pályaorientációs és tudományos élményközpont működtetése
GYHG Győri Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft.	- Hulladékgyűjtés, hulladékgazdálkodás, MOHU területi szolgáltatója

Önkormányzati részesedés más gazdasági szervezetekben

Név	Alaptevékenység
Pannon-Víz Regionális Önkormányzati Víziközmű-szolgáltató Zrt. (PANNON-VÍZ Zrt.)	- víziközmű szolgáltatás
Győr-Pér Repülőtér Kft.	- Üzleti és teheráru légi szállítása

Önkormányzati fenntartású intézmények

Az **önkormányzati fenntartású intézmények** feladatellátásuk szerint csoportosíthatók. A szociális ellátáshoz tartozik a Család és Gyermekjóléti Központ, az Egyesített Bölcsődei Intézményhálózat, az Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény, valamint a Hajléktalanokat Segítő Szolgálat. A köznevelési intézményekhez az óvodák, a Gazdasági Működtető Központ Győr, valamint Győr Megyei Jogú Város Gyermektábora sorolható. Az igazgatási területen Közterület-felügyelet és Mezőőri Szolgálat Győr látja el feladatát. Városüzemeltetési területen működik Győr Megyei Jogú Város Útkezelő Szervezete.

Önkormányzati fenntartású kulturális intézmények keretében a közgyűjteményi intézmények (Győr Megyei Jogú Város Levéltára, dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér, Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum),a közművelődési intézmények (Generációk Művelődési Háza, Molnár Vid Bertalan Művelődési Központ, Újvárosi Művelődési Ház, Győri Szabó József Művelődési Ház, Bezerédj kastély Művelődési Ház), az előadóművészeti intézmények körében a Győri Nemzeti Színház, Győri Balett, Győri Filharmonikus Zenekar, Vaskakas Bábszínház szerepel. A Kulturális Pénzügyi – Gazdasági Szolgáltató Központ (KPGSZK) az önkormányzati intézmények pénzügyi szolgáltatójaként lát el feladatokat. A Polgármesteri Hivatal az Önkormányzat adminisztratív szervezete.

2.4.3. VÁROSTÉRSÉGI KOORDINÁCIÓ

A várostérségi koordinációban kiemelt szerepet kap Győr városa, mint Győr-Moson-Sopron megye székhelye, régióközpont és az ország egyik legjelentősebb gazdasági központja Budapest után.

Országhatáron átnyúló társulások

A megye területfejlesztési koncepciója alapján a nagytérségi kooperációs hálózatokból a Dunamenti Tartományok Munkaközössége (Arge Donau) jelentős, amelynek a jelentősége megnövekedett az Európai Duna Stratégia kialakításával. Számottevő volt az Euregio-k szerepe is, itt a West-Pannonia

Euregio, valamint a Hármas Duna-vidék Euregio említendő meg, ám ezen formák a 2014-2020-as tervezési időszakot követően átalakultak európai területi társulásokká, amelyek közül Győr-Moson-Sopron vármegyét kettő érint.

Az Arrabona Európai Területi Társulás (Arrabona EGTC) kezdetben négy várost foglalt magába (Dunaszerdahely, Győr, Mosonmagyaróvár, Somorja), mára 30-nál is több magyar és szlovák település található benne. Célja a határokon átnyúló együttműködés erősítése, a társadalmi és gazdasági kohézió előmozdítása, valamint a Duna-völgyi ökológiai rendszer megóvása.

OFTK-ban jelölt térségi fejlesztési irányok

Az OFTK-ben megjelölt fejlesztési irányokhoz és kijelölt térségi és határokon átnyúló együttműködésekhez való hozzájárulás Győr esetében kiemelt jelentőségű. A társulási irányok a következők:

- A multi- és interregionális kapcsolatok erősítése: szorosabb együttműködés a nagyvárosi terekben (Bécs-Pozsony-Győr); a megye- és országhatáron átnyúló együttműködések fokozása;
- A Győr és Sopron (a határon átnyúló agglomerációjú centrumok), valamint Mosonmagyaróvár gazdasági, kulturális, oktatási, egészségügyi, szolgáltató és innovációs központi szerepének erősítése.

2.5 KOCKÁZATOK ÉS LEHETŐSÉGEK ÉRTÉKELÉSE

2.5.1. PROSPERÁLÓ VÁROS

Prosperáló város				
Kockázat	**Bekövetkezés valószínűsége (1-5)**	**Hatás (1-5)**	**Lehetőség**	**Értékelés**
A város ágazati szerkezetének egyoldalúsága, egyprofilú gazdasági szerkezet (járműipar)	3	4	A kutatás-fejlesztési ágazat és a magas hozzáadott-értékű szolgáltatóipar fejlesztése	Győr esetében a helyi gazdaság tekintetében visszatérő kritika a gazdasági szerkezet egyoldalúsága. A járműipar és az azt kiszolgáló beszállítói hálózatok dominanciája megkérdőjelezhetetlen, de más magas hozzáadott-értékű szektorok fejlesztése is elindult Győr városában. A jövőben kiemelt lehetőségként jelenik meg az Egyetem által vezetett kutatás-fejlesztési ágazat fejlődése, amelynek legújabb eleme a Tudományos és Innovációs Park előrevetíti az ágazat további fejlődését. Jelentős potenciál rejlik még a petrolkémia és a gépgyártás területein is, valamint az Ipari Park bővítésében.
Közlekedéssel kapcsolatos problémák (busz-, vasút-, kerékpáros közlekedés) súlyosbodnak	4	3	A közösségi és kerékpáros közlekedés fejlesztése a városban és az agglomerációban, a mikromobilitás lehetőségeinek megteremtése	A város gazdasági-társadalmi jólétének alapvető feltétele egy hatékony közlekedési hálózat megléte. A motorizáció növekedésével a közúti torlódások és a parkolási gondok egyre súlyosabbak. Fontos lehetőségként jelenik meg a városi jólét növelése érdekében a közösségi és kerékpáros közlekedés lehetőségeinek fejlesztése.

Prosperáló város				
Kockázat	**Bekövetkezés valószínűsége (1-5)**	**Hatás (1-5)**	**Lehetőség**	**Értékelés**
Az oktatási, képzési szerkezet nem szolgálja a város gazdasági igényeit, fejlődését, vagy nehezen befolyásolható	2	4	Az oktatási, képzési szerkezet fejlesztése, az élethosszig tartó tanulás elősegítése	Az oktatási rendszer számos átszervezésen, fejlesztésen ment keresztül az elmúlt években, amelyből kiemelhető a szakképzési rendszer szorosabb munkaerőpiaci integrációja. Az oktatás területén azonban számos lehetőség is felmerül a fejlesztést illetően, amelyek az élethosszig tartó tanulás hosszútávú céljához járulnak hozzá.
Országos, globális gazdasági válság	5	4	A helyi gazdaság rezilienciájának növelése, a rövid ellátási láncok előnyben részesítése, a körforgásos gazdaság adta lehetőségek kiaknázása	A koronavírus-válság, majd a 2022-es energiaválság megmutatta a globális ellátási láncok és gazdasági rendszerek sérülékenységét. A város rezilienciájának növelése érdekében kiemelten fontos a rövid ellátási láncok előnyben részesítése, a körforgásos gazdaság lehetőségeinek kiaknázása.
A szolgáltató szektor fejlődése nem követi a gazdaság húzóágazatainak növekedési ütemét	3	2	A közszolgáltatások, kulturális szolgáltatások színvonalának és kapacitásának emelése a gazdasági szektor növekedésével egyetemben	A jármű- és feldolgozóipari szektoron túl a szolgáltató szektor fejlesztése is kiemelt lehetőséget jelent a város megtartóképességének növelése érdekében.

2.5.2. ZÖLDÜLŐ VÁROS

Zöldülő város				
Kockázat	**Bekövetkezés valószínűsége (1-5)**	**Hatás (1-5)**	**Lehetőség**	**Értékelés**
Időjárási szélsőségek gyakoribbá válása	4	4	A városi épített infrastruktúra felkészítése az időjárási szélsőségekre (csatornarendszer, árnyékos zöldterületek, árterületi szabályozás)	A klímaváltozásnak következményeképp a szélsőséges időjárási viszonyok egyre általánosabbá válnak a városi környezetben. Amennyiben Győr megfelelő mértékben képes növelni az árnyékot adó zöldfelületek arányát, képes vízparti területeit megfelelően megvédeni és vízmegtartó rendszerekkel a lehulló csapadékot hasznosítani, élhető menedékként szolgálhat a klímaváltozás hatásaival szemben.
A növekvő beépítettség miatt csökkenő biológiailag produktív terület	4	3	A beépítés szabályainak szigorítása, a zöldterületek védelme, növelése kondicionáló és védőfásítások lehetőségével	A városok szétfolyása, a beépített területek arányának növekedése a modern városok egyik leggyakoribb térbeli konfliktusaként említhető. Győr sem kivétel ez alól, éppen ezért fontos lehet a jövőben a beépítés szabályainak szigorítása, a zöldterületek védelme és arányának növelése.
Az autós közlekedés, rossz tüzelési szokások és ipari tevékenység környezetkárosítása romlik	3	4	Meglévő fejlett és versenyképes közösségi közlekedési hálózat fejlesztése az elővárosban, fenntarthatóbb közlekedési módok arányának növelése, alternatív energiaforrások alkalmazása, az ipari tevékenység szabályozása	A városi szennyezők kibocsátása a jólét növekedésével egyetemben növekedett az elmúlt években, ami jelentős környezeti kockázatot hordoz magában. Kiemelten fontos a 21. századi közösségi közlekedés elveinek megfelelő hálózatokat kialakítani, energia tekintetében a kevésbé szennyező, megújuló forrásokra hagyatkozni és az ipari szennyezést szabályozással visszaszorítani.

Zöldülő város				
Kockázat	**Bekövetkezés valószínűsége (1-5)**	**Hatás (1-5)**	**Lehetőség**	**Értékelés**
A zöldterületek nagysága nem növekszik számottevő mértékben	3	4	Barnamezős ipari területek aktív bevonása a zöldterületi rendszerbe	A város zöldterületei nem növekedtek számottevő mértékben az elmúlt években, a város biológiailag aktív területei pedig mindössze a szén-dioxid kibocsátás 0,5%-át képesek elnyelni. Győr ipari múltjának köszönhetően számos alulhasznosított barnamezős területtel rendelkezik, amelyek hasznosítása esetében fontos szempont lehet a zöldfelületek arányának növelése.
Az energiatudatosság nem épül be a helyi szereplők működésébe	2	5	Az energia- és erőforráshiány időszakában az energiatudatosság a helyi szereplők mindennapjainak részét képezi	Az elmúlt évtizedben tapasztalható alacsony energiaárak és a jólét növekedésének kombinációja nem ösztönözte spórolásra a győri lakosokat energia és erőforrások tekintetében. Az energiaárak növekedése és az újonnan fellépő erőforráshiány jó lehetőséget biztosít a lakosok számára, hogy az energiatudatosság növelésével mérsékeljék fogyasztásukat.

2.5.3. DIGITÁLIS VÁROS

Digitális város				
Kockázat	**Bekövetkezés valószínűsége (1-5)**	**Hatás (1-5)**	**Lehetőség**	**Értékelés**
Helyi lakosok digitális felkészültségének elmaradása	4	4	A helyi lakosok digitális kompetenciáinak fejlesztése, szemléletformálása képzések segítségével. Bevált programok folytatása (pl. Idősügyi Infokommunikációs Program, DJP Hálózatba való bekapcsolódás stb.) és új, világosan meghatározott célcsoportokra szabott programok megtervezése és elindítása.	A város demográfiai trendjeit vizsgálva megállapítható, hogy a lakosságon belül növekszik az idősek aránya. A digitális megoldások adaptálásának alapvető feltétele, hogy a felhasználók is motiváltak és képesek legyenek azokat használni. Éppen ezért elengedhetetlen a lakosság megismertetése az új digitális szolgáltatások használatának módjával, annak előnyeivel.
Az erőforrások szűkössége miatt dráguló technológiai megoldások (chiphiány, nemesfémhiány)	3	5	A fejlesztések mielőbbi végrehajtása, a digitális eszközök mielőbbi beszerzése. Rendszeresen aktualizált technológiai kitekintésre és ajánlásokra van szükség, amely előre jelezi, hogy milyen technológiai innovációk, platformok és üzleti modellek adaptációjára kell felkészülni.	A koronavírus-járvány lezárásait követően a lakosság rendelkezésre álló jövedelmét a korábbiaknál jóval nagyobb arányban költötte technológiai eszközökre. A megnövekedett kereslet és a változatlan kínálat következtében jelentősen megnőttek az árak a szektorban, a tendenciát vizsgálva pedig ez a növekedés folytatódhat a jövőben.

Digitális város				
Kockázat	**Bekövetkezés valószínűsége (1-5)**	**Hatás (1-5)**	**Lehetőség**	**Értékelés**
A digitális oktatás és a képzés minősége elmaradhat 21. századi követelményektől, így munkaerőpiaci relevanciája csökkenhet	2	4	Az élethosszon át tartó tanulás lehetőségeinek bővítése, képzési programok szervezése: az alapszintű digitális kompetenciák (DigKomp 1 szint) fejlesztése, mentorálás (a felnőttképzési körön kívül, önálló tanulással vagy mentori támogatással megszerzett mérhető tudás) Magasabb szintű digitális kompetenciák fejlesztése, mentorálás (a felnőttképzés keretében vagy önálló tanulással - akár mentori támogatással - megszerzett mérhető tudás)	Az oktatási rendszer elvárásai, feltételei egyre kevésbé tudnak lépést tartani a 21. századi munkaerőpiac elvárásaival. Győr ebben a tekintetben élen jár, hiszen az Egyetem és a város járműipari szereplői között számos ponton folynak együttműködések. Ezen tevékenység fejlesztése, átképzési programok kidolgozása lehet indokolt a jövőben.
A kkv-k elmaradása az üzleti digitalizáció és az e-kereskedelem használata terén	4	3	A kkv-k digitális kompetenciáinak és a tőkeellátottságának és piacra jutási lehetőségeinek javítása	A digitalizáció tekintetében hatalmas a különbség a tőkeerős multinacionális nagyvállalatok és a mikrovállalkozások között. A lemaradás csökkentése érdekében fontos a kkv-k inkubációja, digitalizációs támogatása, hogy versenyképesek tudjanak maradni a 21. században.
A szabályozási környezet változása (jogszabályok, ösztönzők, ágazati politikák stb.) gátolja a digitalizációs elterjedését	2	4	A szabályozási környezet változása (jogszabályok, ösztönzők, ágazati politikák stb.) elősegíti a térség digitális átállását	A szabályozási környezet kiszámíthatatlansága komoly kockázatot jelenthet az új technológiát alkalmazó cégek, közszolgáltatók vagy akár lakosság számára. Éppen ezért fontos a transzparens, előrelátó, a digitalizációt előnyben részesítő szabályozási környezet kialakítása.
Az oktatási intézmények és tanulók digitális eszközhiányából fakadó lemaradása, egyenlőtlenségek	3	4	A digitális eszközökkel megtámogatott tanulási környezet megteremtése minden tanuló számára, online elérhető tananyagok kifejlesztése	A koronavírus-járvány alatt nyilvánvalóvá vált, hogy komparatív hátránnyal indulnak a technológiai értelemben felkészületlen iskolák és tanulók a távoktatás megszervezésében. A digitális eszközök használata az oktatásban azonban nem csak a járvánnyal terhelt

Digitális város				
Kockázat	**Bekövetkezés valószínűsége (1-5)**	**Hatás (1-5)**	**Lehetőség**	**Értékelés**
				időszakban lehet kiváló lehetőség a hatékonyabb tanulásra, hanem a mindennapos működés során is.
A város közszolgáltatóinak digitális lemaradása	3	2	A közszolgáltatók okosrendszereinek fejlesztése, digitális felkészültségük erősítése. Az adatgazdaság és a startup ökoszisztéma élénkítése érdekében fel kell készülni a közadatok legszélesebb körű ingyenes hozzáférhetővé tételére	Győrben számos közszolgáltatás esetében alkalmaznak már ma is okos megoldásokat (hulladékelszállítás, intézmények energetikája), amelyek hatékonyabbá és kevésbé erőforrás- igényessé teszik a működést. Ezek továbbfejlesztése, európai jó gyakorlatok átvétele kiváló eszközként szolgálhat az energia- és nyersanyaghiány sújtotta években.
A közlekedési hálózatok analóg működéséből adódó hatékonyságromlás	3	4	A közlekedési rendszerek digitalizációja (adaptív forgalominformációk, okosparkolási rendszerek, megosztáson alapuló digitális megoldások)	A közlekedési hálózatok hatékony működtetése, a forgalmi torlódások, parkolási gondok enyhítése különösen aktuális téma Győr számára. A digitalizáció számos megoldást tud nyújtani a mobilitás hatékonyabb szervezése, a közlekedési problémák felszámolása érdekében.

2.5.4. MEGTARTÓ VÁROS

Megtartó város				
Kockázat	**Bekövetkezés valószínűsége (1-5)**	**Hatás (1-5)**	**Lehetőség**	**Értékelés**
Kedvezőtlen demográfiai és munkaerőpiaci változások	3	4	A város gazdasági és kulturális vonzerejének növekedésével fiatal családosok költöznek a térségbe	Győr városának markáns demográfiai folyamata a társadalom elöregedése, a lakosság természetes fogyása. A nyugdíjasok száma kb. negyedével növekedett az elmúlt 10 évben, míg a munkaerőpiacon folyamatos a munkaerőhiány.
Az egészségügyi, szociális és köznevelési szektorban egyre nagyobb mértékű munkaerőhiány	4	3	A humánszolgáltatási szektorban bekövetkező munkaerőhiány következtében felértékelődnek ezen szakmák, ami a bérek és a megbecsültség növekedésével jár és egyre jobb szolgáltatási színvonalat eredményez. Átképzési programokkal, a pályára történő bevonzással és infrastruktúra-fejlesztéssel elősegíthető a probléma megoldása	A humánszolgáltatási szektorban, kiváltképp az oktatásban és a szociális szférában egyre nagyobb a munkaerőhiány Győr városában is.
A globális klímaváltozás begyűrűzése kedvezőtlen hatásokat fejt ki a város vonzerejére	4	4	A klímaváltozás következtében kialakuló extrém nyári aszály és meleg következtében felértékelődnek a vízpartok és a körforgásos vízmegtartó rendszerek, ami Győrt vonzóbbá teheti más városokkal szemben	A klímaváltozás jelentős negatív hatásokkal jár a városi környezetben. Aszályok, extrém nyári hőség, villámárvizek nehezítik meg a városlakók életét. Amennyiben Győr megfelelő mértékben képes növelni a zöldfelületek arányát, képes vízparti területeit megfelelően megvédeni és vízmegtartó rendszerekkel a lehulló csapadékot hasznosítani, élhető menedékként szolgálhat a klímaváltozás hatásaival szemben.

Megtartó város				
Kockázat	**Bekövetkezés valószínűsége (1-5)**	**Hatás (1-5)**	**Lehetőség**	**Értékelés**
A városi lakosság érdektelensége, identitásának csökkenése	3	2	A győri identitást és a külső látogatók számára kínált imázs megerősítése, a győri kulturális programok új szintre emelése	A Győr városába történő ingázás vagy éppen a munkavállalási célú letelepedés üteme minden eddiginél fokozottabb. Annak érdekében, hogy a Győrben dolgozók valóban a városszövet részévé váljanak, kiemelten fontos a győri identitás erősítése, a kulturális és helytörténeti programok szervezése.
A szolgáltató szektor nem követi a húzóágazatok növekedési ütemét	3	3	A vendéglátóipari, kulturális és kiskereskedelmi szolgáltatók együtt fejlődnek a város húzóágazataival	A jármű- és feldolgozóipari szektoron túl a szolgáltató szektor fejlesztése is kiemelt lehetőséget jelent a város megtartóképességének növelése érdekében.

2.5.5. KISZOLGÁLÓ VÁROS

Kiszolgáló város				
Kockázat	**Bekövetkezés valószínűsége (1-5)**	**Hatás (1-5)**	**Lehetőség**	**Értékelés**
A városi inaktív, barnamezős területei kihasználatlanok maradnak	2	3	A városi inaktív, barnamezős területek helyet adnak zöldterületek, parkok, fenntartható lakónegyedek, kulturális és rekreációs központok létrehozására	Győr ipari múltjának köszönhetően számos alulhasznosított barnamezős területtel rendelkezik, amelyek közül kiemelkedik a régi Húsgyár és a Rábagyár területe. A tervek szerint utóbbi területen új városi funkció jöhet létre.
A városi mikroklíma romló tendenciái (hőszigetek, betonfelületek)	4	4	A zöldterületek növekedése, a vízparti területek védelme és az esővíz hasznosítása a mikroklíma védelme érdekében	A város élhetősége szempontjából kiemelt fontosságú a helyi klimatikus viszonyokhoz történő adaptáció. Éppen ezért indokolt a jövőben a nyári extrém hőség kockázatainak mérséklése, a zöldterületek arányának növelése és a vízparti területek védelme.
A humán közszolgáltatások színvonalának romlása, a szolgáltatás minőségében tapasztalható egyenlőtlenségek növekedése	3	4	A humán közszolgáltatások színvonalának javítása, képzési programok, egészségügyi szűrések, szociális ellátás fejlesztése az alsóbb társadalmi rétegek számára	A 2022-ben végrehajtott kérdőíves kutatás eredménye alapján a győri lakosok legkevésbé az egészségügyi és szociális ellátás színvonalával elégedettek, de az oktatás esetében is releváns kritikákat fogalmaztak meg. A humán közszolgáltatások színvonalának emelkedése érdekében szükség lehet a képzési programok fejlesztésére, az egészségügyi szűrések számának növelésére, a szociális ellátás forrásainak megemelésére.

Kiszolgáló város				
Kockázat	**Bekövetkezés valószínűsége (1-5)**	**Hatás (1-5)**	**Lehetőség**	**Értékelés**
Az egyéni motorizált közlekedés térnyerése a közösségi közlekedéssel és a kerékpáros közlekedéssel szemben	4	4	A közösségi közlekedés és a kerékpáros közlekedési infrastruktúra fejlesztése	A motorizáció szintje Győr városában közel negyedével nőtt az elmúlt 10 évben, amely jelentősen terheli a közlekedési hálózatokat és forgalmi torlódásokat okoz városszerte. A 2022-ben végrehajtott kérdőíves felmérés alapján a győri autósok számottevő része hajlandó lenne a közösségi közlekedést igénybe venni, amennyiben az gyakoribb járatszámmal, kiszámíthatóan és biztonságosan működne. A kerékpáros infrastruktúra hálózatos, biztonságos kiépítettsége ugyancsak csökkentheti a közutak terheltségét.
A város energetikai kitettsége növekszik, az ellátás bizonytalanná válik	3	5	Az alternatív energiaforrások további fejlesztésével az energiakitettség csökken	Győr energiaigényét elsősorban importált fosszilis energiaforrások segítségével elégíti ki. Az üvegházhatású gázkibocsátás és a globális energiaáraktól való függés csökkentése érdekében kiemelten fontos a zöldenergia hálózatok kiépítése, a nap-, szél-, víz- és geotermikus energia lehetőségeinek feltérképezése.

STRATÉGIAI MUNKARÉSZ

3.1 FORGATÓKÖNYV-ELEMZÉS

3.1.1 TRENDEK ÉS ELŐREJELZÉSEK

Prosperáló város

Győr gazdasági súlyát tekintve kiemelkedik a megyei jogú városok sorából, központi helyet foglal el a térségi gazdasági és innovációs ökoszisztémában. **Ágazati szerkezetét** vizsgálva a város kiemelkedő gazdasági teljesítménye főként az iparhoz, azon belül is a járműgyártáshoz köthető (Audi, Rába, SMR Technologies stb.), azonban dinamikusan fejlődő ágazatokként említhetők a szolgáltató szektor, az építőipar és a szakmai-tudományos tevékenységek, amelyek kifejezetten feltörekvő szakaszba értek az elmúlt években. A jövőben a kutatás-fejlesztés és a szolgáltató szektor egyéb területeinek megerősödésére lehet számítani a megvalósuló beruházások és a múltbéli tendenciák alapján.

Az **egyéni motorizáció** mértéke a városi lakosság körében rendkívül sebes ütemben növekedett az elmúlt 10 évben, közel negyedével nőtt a személyautók száma. Az egyre bővülő agglomeráció, a szomszédos – illetve a távolabbi, akár határmenti – településekről napi szinten ingázók is „terhelik" a közúthálózatot. A jövőben kiemelten fontos cél versenyképes, fenntartható mobilitási alternatívát (közösségi közlekedés, kerékpáros közlekedés, mikromobilitás) kínálni a városi és elővárosi lakosság számára, hisz ennek hiányában a lakosság jelentős része a személygépjárműveket fogja előnybe részesíteni.

Az **oktatási rendszer** kapcsán Győr esetében a felsőoktatás és a város ipari tengelye közötti együttműködések kiváló példaként szolgálnak az oktatási rendszer jövőbeni irányait illetően. Amennyiben az Önkormányzat, a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, a Szakképzési Centrum és a Széchenyi István Egyetem elkötelezettek a korszerű oktatási és készségfejlesztési módszerek alkalmazásában, jelentősen javulhat a jövőben Győr versenyképessége.

A koronavírus-válság és az azt követő 2022-es energiaválság rávilágított a **globális ellátási láncok és gazdasági rendszerek sérülékenységére**. Amennyiben az Önkormányzat nem tesz lépéseket saját rezilienciájának növelése érdekében, úgy egyre inkább kiszolgáltatottá válhat a globális válságok hatásainak. A jövőben éppen ezért fontossá válik a rövid ellátási láncok előnyben részesítése, az önálló energiagazdálkodás elősegítése, a körforgásos gazdaság lehetőségeinek kiaknázása.

Az elmúlt években rendkívül jelentős fejlődésen ment keresztül a város gazdasága, mára az Ipar Park telítettsége a 100%-ot elérte, és jelentős az érdeklődés további vállalkozói befektetésekre irányulóan. A gazdaság növekedésével együtt fontos azonban **a város közszolgáltatásainak, kulturális és**

közművelődési lehetőségeinek és vendéglátóiparának fejlődése is. Ezek erősödése javíthatja a város munkaerőpiaci megtartó erejét, és előnyére válhat a munkaerő bevonzása szempontjából. Ezen ágazatok fejlesztése éppen ezért egyre relevánsabb lehet a jövőben.

Zöldülő város

Az **éghajlatváltozás** tekintetében a legnagyobb kockázatot Győr esetében a szélsőséges időjárási jelenségek gyakoribbá válása, a hősziget-hatás erősödése és a lehulló csapadék csökkenése jelentik. Amennyiben Győr megfelelő mértékben képes növelni az árnyékot adó zöldfelületek arányát, képes vízparti területeit megfelelően megvédeni és vízmegtartó rendszerekkel a lehulló csapadékot hasznosítani, élhető menedékként szolgálhat a klímaváltozás hatásaival szemben. Ellenkező esetben a klímaváltozás városra kifejtett hatásai jelentősen veszélyeztethetik a győri lakosok jóllétét, életminőségét.

A modern városok egyik leggyakoribb térszerkezeti konfliktusa **a város szétterülése,** azaz a beépített területek térnyerése a biológiailag produktív, zöld területekkel szemben. Győr városát sem kerülte ez el az elmúlt években. A város térségének zöldfelületei védelmében szükséges lehet a jövőben a beépítés szabályainak szigorítása, a meglévő biológiailag aktív területek védelem alá helyezése és arányának növelése. Ezzel összefüggésben a zöldfelületek arányának növelésére lehetőséget nyújtanak a város alulhasznosított **barnamezős területei** is, amelyeket kulturális és szabadidős szolgáltatásokkal és többfunkciós, rekreációs zöldfelületekkel lehetne fejleszteni.

A megnövekedett elővárosból érkező forgalom, a helytelen tüzelési szokások, kerti hulladék égetése és a növekvő ipari kibocsátás következtében rosszabbá válhat a jövőben **a levegő minősége**, amely egészségügyi kockázattal járhat a helyi lakosok számára. A város térségének országos léptékben az átlagnál jobb geotermikus és egyéb megújuló energiaforrás (szél, nap) adottságokkal rendelkezik, az erre épülő energiatermelés komoly fejlődési lehetőséget biztosíthat. Az energiatudatosság a növekvő energiaárak mellett egyre inkább a helyi lakosok mindennapjainak része, ám az ismeretterjesztés és tanácsadás tovább javíthatja az emberek témában való jártasságát. Kiemelten fontos továbbá a 21. századi közösségi közlekedés elveinek megfelelő hálózatokat kialakítani, és az ipari szennyezést szabályozással visszaszorítani.

Digitális város

A város demográfiai trendjeit figyelembe véve megállapítható, hogy az idősek lakosságon belüli aránya rohamos tempóban növekszik. A digitális megoldások alkalmazásának feltétele a motivált és felkészült felhasználók jelenléte. Amennyiben az **idősebb generációk** nem kapnak lehetőséget az új megoldások megismerésére, az a jövőben kizárhatja őket a használatból. Éppen ezért kiemelten fontos edukációs és ismeretterjesztő programokkal segíteni őket az új digitális szolgáltatások használatának

megismerésében. Ugyancsak fontos a közoktatásban történő digitális készségfejlesztési tevékenység támogatása, hogy a fiatalok megfelelő biztonsággal legyenek képesek használni a digitális eszközöket.

Az **üzleti digitalizáció** tekintetében hatalmas különbségek fedezhetők fel a multinacionális nagyvállalatok és a kkv-k között, amely a jövőben tovább növekedhet. A lemaradás csökkentése érdekében fontos a kkv-k felzárkóztatása, a digitalizáció támogatása versenyképességük megőrzése érdekében.

Győrben számos **közműszolgáltatás** esetében alkalmaznak már ma is **okos megoldásokat** (pl. hulladékelszállításban vagy az intézmények energetikájában), amelyek hatékonyabbá és kevésbé erőforrás-igényessé teszik a működést. Ezek továbbfejlesztése, az európai jó gyakorlatok átvétele kiváló eszközként szolgálhat az energia- és nyersanyaghiány sújtotta években. A digitalizáció számos megoldást tud nyújtani a **mobilitás** hatékonyabb szervezése, a közlekedési problémák felszámolása érdekében, amelyek alkalmazása még inkább indokolttá válhat a jövőben.

Megtartó város

Az elmúlt 10 évben Győr városát **természetes fogyás** jellemezte, évente több mint 300 fővel csökken a város népessége a természetes fogyás miatt, miközben a nyugdíjasok száma közel negyedével nőtt 10 év alatt. A vándorlási különbözet ebben az évtizedben pozitív volt, átlagosan 670 fő körül alakult 2024-ig. A múltbéli trendek alapján jól látható, hogy a vándorlási különbözet képes lehet stabilizálni a jövőben a városi lakosság fogyását, elöregedését. A város gazdasági vonzerejének növekedésével és szabadidő eltöltési lehetőségeinek bővítésével **ösztönözhetők a fiatal családosok arra, hogy a térségbe költözzenek**, ezzel megállítva a kedvezőtlen demográfiai folyamatokat.

Az **éghajlatváltozás** hatásai egyre inkább érzékelhetők Győr városában is, főként aszályok, extrém nyári hőség és villámárvízek formájában. Ha a város nem képes megfelelő mértékben növelni a zöldfelületek arányát, vízparti területeit megfelelően megvédeni és vízmegtartó rendszerekkel a lehulló csapadékot hasznosítani, a város élhetősége, megtartó ereje komoly veszélybe kerülhet.

A város életében egyre meghatározóbb az a 20-30 ezer főre taksált ingázó és munkavállalási céllal a térségbe költöző lakos, akiknek **térségi kötődésük, identitásuk még nem alakult ki,** így kiemelten fontos az esetükben a győri identitás erősítése

Kiszolgáló város

Győr városa ipari múltjának köszönhetően számos alulhasznosított barnamezős területtel rendelkezik. A jövőben kiemelten fontos lehet ezen területek hasznosítása, **zöldfelületek, parkok, lakónegyedek, illetve kulturális intézmények létrehozása**. A városok élhetősége a klímaváltozás környezetre gyakorolt hatásainak köszönhetően egyre romlik, amely növeli a helyi klimatikus viszonyokhoz történő

adaptáció szükségességét. Éppen ezért indokolt a jövőben a nyári extrém hőség kockázatainak mérséklése a zöldterületek arányának növelésével és a vízparti területek védelmével.

A városban 2026-ban lefolytatott kérdőíves kutatás eredménye alapján a győri lakosok legkevésbé (az utak állapotán kívül) a szociális ellátással és az egészségügyi ellátás színvonalával voltak elégedettek, de a kulturális szolgáltatások terén is alacsony volt az elégedettségi mutató. A **humán közszolgáltatások színvonalának** emelése elengedhetetlen a város gazdasági-társadalmi fejlődéséhez a jövőben.

A város közlekedési rendszerét 2026-ban **az egyéni motorizált közlekedés dominálja**. A korábbi trendek alapján az autózás egyre elterjedtebbé válása a jövőben is valószínűsíthető. A kerékpáros infrastruktúra hálózatos, biztonságos kiépítettsége ugyancsak csökkentheti a közutak terheltségét.

3.1.2 STANDARD ÉS ADAPTÍV FORGATÓKÖNYVEK

A jelen fejezetben a korábban már azonosított kockázatok és lehetőségek közül a kockázatok hatáselemzésére fókuszálva kerül bemutatásra a város standard és adaptív forgatókönyve. A standard forgatókönyv a külső hatások begyűrűzésével számol, melyre a város korlátozottan tud intézkedéseket hozni. Ennek megfelelően készült el az Önkormányzat kitettségi mátrixa.

6. Táblázat Győr városának kitettségi mátrixa

Kockázat	*Milyen a hatás kockázati besorolása? (1-5)*	*Milyen gyakoriságú a hatás? (1-5)*	*Mekkora a várható hatás mértéke? (1-5)*
Prosperáló város			
A város ágazati szerkezetének egyoldalúsága, egyprofilú gazdasági szerkezet (járműipar) fennmarad	3	3	3
A közoktatás nem szolgálja a város gazdasági igényeit, fejlődését	4	4	4
Országos, globális gazdasági válság	4	1-2	5
A szolgáltató szektor fejlődése nem követi a gazdaság húzóágazatainak növekedési ütemét	3	2	3
Digitális város			
Az idősebb lakosság digitális felkészültségének elmaradása	2	5	2
Az erőforrások szűkössége miatt drágúló technológiai megoldások (chiphiány, nemesfémhiány)	3	3	3
A KKV-k elmaradása az üzleti digitalizáció és az e-kereskedelem használata terén	4	4	3
A szabályozási környezet változása (jogszabályok, ösztönzők, ágazati politikák stb.) gátolja a digitalizációs elterjedését	3	3	3
Az oktatási intézmények és tanulók digitális eszközhiányából fakadó lemaradása, egyenlőtlenségek	4	4	3
A város közműszolgáltatóinak digitális lemaradása	2	5	4
Zöldülő város			
Időjárási szélsőségek gyakoribbá válása	5	4	5
A növekvő beépítettség miatt csökkenő biológiailag produktív felület	4	4	3
Az autós közlekedés, rossz tüzelési szokások és ipari tevékenység környezetkárosítása romlik	4	4	4
Az energiatudatosság nem épül be a helyi szereplők működésébe	3	3	3
A városi inaktív, barnamezős területei kihasználatlanok maradnak	3	3	3
A városi mikroklíma romló tendenciái (hőszigetek, betonfelületek)	3	4	3
Megtartó város			
Kedvezőtlen demográfiai és munkaerő-piaci változások	4	5	4
Az egészségügyi, szociális és oktatási szektorban egyre nagyobb mértékű munkaerőhiány	4	5	5
A globális klímaváltozás begyűrűzése kedvezőtlen hatásokat fejt ki a város vonzerejére	4	4	3
A városi lakosság érdektelensége, identitásának csökkenése	2	3	3

Kockázat	*Milyen a hatás kockázati besorolása? (1-5)*	*Milyen gyakoriságú a hatás? (1-5)*	*Mekkora a várható hatás mértéke? (1-5)*
A szolgáltató szektor nem követi a húzóágazatok növekedési ütemét	3	3	3
Kiszolgáló város			
A humán közszolgáltatások színvonalának romlása, a szolgáltatás minőségében tapasztalható egyenlőtlenségek növekedése	3	4	4
Az egyéni motorizált közlekedés térnyerése a közösségi közlekedéssel és a kerékpáros közlekedéssel szemben	4	5	5
A város energetikai kitettsége növekszik, az ellátás bizonytalanná válik	5	5	5

Standard forgatókönyv

A standard forgatókönyv megvalósulása esetén Győr egyoldalú gazdasági szerkezetéből fakadóan lemarad regionális versenytársaitól. A tőkebefektetők és a potenciális munkaerő inkább a szomszédos nagyvárosokat (Bécs, Pozsony, Budapest) választja, melyek az oktatás, digitalizáció és közlekedés területeken jobb lehetőségekkel rendelkeznek. A város globális gazdaságtól való függése, kitettsége a gazdasági válságoktól továbbra is jelentős marad, amely a lakosság munkahely-stabilitását veszélyezteti.

A digitalizáció terén az idősebb generációk nem kapnak lehetőséget az új megoldások megismerésére, ami a jövőben kizárja őket a használatból, és tovább növeli lemaradásukat a társadalmon belül. Az erőforrások szűkösségéből kifolyólag tovább növekednek az árak az információs technológiák piacán, a városban működő közműszolgáltatók, oktatási intézmények digitális lemaradása tovább növekszik. A problémát tovább tetézi a szabályozási környezet változása, amely a digitális megoldások használatát gátolja.

A zöldülő város tekintetében a zöldfelületek csökkenése, a szélsőséges időjárási körülmények okozta károk (aszály, viharkár, hősziget-hatás, árvízkockázat, csökkenő biodiverzitás) növekedése várható, amelyek egészségügyi kockázatokkal és a város népességmegtartó képességének csökkenésével jár a jövőben. A gazdag felszíni vízhálózattal rendelkező Győr és térsége a régióban megnövekedett vízhasználás és annak elszennyezése és az csökkenő csapadék hatására súlyos környezeti, egészségügyi és mezőgazdasági problémákkal kell szembenéznie, ami kihat számos más ágazatra is (turizmus, közműhálózat működtetése). Emellett a város kihasználatlan barnamezős területei alulhasznosítottak maradnak, amelynek terhére a zöldterületek aránya nem növekszik, új kulturális és egyéb szolgáltatások nem jönnek létre.

A megtartó város dimenziójában a kedvezőtlen demográfiai és munkaerőpiaci változások, a szolgáltató szektor lemaradása, valamint városi lakosság helyi kötődésének hiánya következtében Győr folyamatos elvándorlással és megfogyatkozó népességgel néz szembe.

A kiszolgáló város tekintetében a város mikroklimatikus állapota tovább romlik, a hőszigethatás fokozódik. A város energetikai kitettsége növekszik, amely válság időszakában akadozó hálózati ellátást eredményez a lakossági és vállalati ügyfelek számára egyaránt. A közösségi- és aktív közlekedési rendszerek fejlesztések nélküli működtetése tovább növeli az autós közlekedést a városban és az agglomerációban, ami már jelenleg is súlyos problémákat okoz.

A felkészültségi mátrix a kiemelten kockázatos (4-es vagy 5-ös kockázati besorolású) külső hatásokat foglalja össze Győr adott kockázattal összefüggésben felmerülő abszorpciós, adaptációs és transzformációs képességét bemutatva. A felkészültségi mátrix összesen 11 kockázati elemet tartalmaz, ami alapján felvázolásra került a város adaptív forgatókönyve.

7. táblázat Győr városának felkészültségi mátrixa

Kockázat	Milyen a város abszorpciós képessége? (1-5)	Milyen a város adaptációs képessége? (1-5)	Milyen a város transzformációs képessége? (1-5)
Prosperáló város			
A közoktatás nem szolgálja a város gazdasági igényeit, fejlődését	3	4	3
Országos, globális gazdasági válság	2	3	2
Digitális város			
A KKV-k elmaradása az üzleti digitalizáció és az e-kereskedelem használata terén	4	4	3
Az oktatási intézmények és tanulók digitális eszközhiányából fakadó lemaradása, egyenlőtlenségek	3	4	3
Zöldülő város			
Időjárási szélsőségek gyakoribbá válása	4	3	3
Az autós közlekedés, rossz tüzelési szokások és ipari tevékenység környezetkárosítása romlik	4	3	4
Megtartó város			
Kedvezőtlen demográfiai és munkaerő-piaci változások	4	3	4
Az egészségügyi, szociális és oktatási szektorban egyre nagyobb mértékű munkaerőhiány	2	3	3
A globális klímaváltozás begyűrűzése kedvezőtlen hatásokat fejt ki a város vonzerejére	3	2	3
Kiszolgáló város			
Az egyéni motorizált közlekedés térnyerése a közösségi közlekedéssel és a kerékpáros közlekedéssel szemben	3	2	4
A város energetikai kitettsége növekszik, az ellátás bizonytalanná válik	3	3	2

Adaptív forgatókönyv

A felkészültségi mátrix alapján Győr két fő hatással számolhat a jövőben a prosperáló város dimenzió esetében. Az egyik a közoktatás lemaradása, a tanulók munkaerőpiacon való érvényesülésének nehézségei. Győrben kiépült együttműködési hálózat működik a város ipari tengelye és a Széchenyi István Egyetem, illetve szakképzés között. Amennyiben az Önkormányzat, a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ, a Szakképzési Centrum és a Széchenyi István Egyetem elkötelezettek a korszerű oktatási és készségfejlesztési módszerek alkalmazásában, jelentősen javulhat a jövőben Győr versenyképessége. A másik nagy kockázattal járó hatás a globális gazdasági válságok begyűrűzése a térségbe, amely esetében kifejezetten alacsony abszorpciós és adaptációs képessége lehet a városnak. A gazdasági szerkezet diverzifikációja, a rövid ellátási láncok előnyben részesítése segíthet egy esetleges recesszió hatásainak mérséklésében.

A digitális város dimenzió esetében a kis- és középvállalkozások, illetve az oktatási intézmények, tanulók digitális értelemben történő lemaradása szerepelnek nagyobb mértékű kockázatként. A kis- és középvállalkozások digitális eszközökkel, képzésekkel történő felkészítése a 21. századi működésre kiemelten fontos lehet a versenyképesség megőrzése érdekében.

A zöldülő város esetében az időjárási szélsőségek gyakoribbá válása jelent komoly kockázatot, amire a város csak részben van felkészülve. Amennyiben Győr megfelelő mértékben képes növelni az árnyékot adó zöldfelületek arányát, a klímaváltozás hatásainak ellenálló fajokat telepít, korszerű növényápolási és növényvédelmi technikákat alkalmaz, ökológiai szemléletű zöldfelület-gazdálkodást épít ki, képes vízparti területeit megfelelően megvédeni és vízmegtartó rendszerekkel a lehulló csapadékot hasznosítani, azok élhető menedékként szolgálhatnak a klímaváltozás hatásaival szemben.

Győr kedvezőtlen hosszútávú demográfiai és munkaerőpiaci változásainak kezelésére több eszköz is rendelkezésre áll az Önkormányzat számára a fiatal családosok bevonzásától, a szolgáltatások minőségének javításáig, hogy az Önkormányzat vándorlási egyenlege továbbra is pozitív maradjon. Az egészségügyi, szociális és köznevelési szektorban tapasztalható munkaerőhiány esetében a város már jóval kevésbé képes kezelni a kockázatokat, hiszen ezen szektorok jelentős része nem önkormányzati kompetenciát képeznek.

A kiszolgáló város dimenziója esetében Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata képes lehet a jövőben közlekedési rendszerét a fenntarthatóság irányába billenteni az ehhez szükséges pályázati forrásokkal, valamint azzal, hogy megfelelő szabályozási eszközökkel rendelkezik. Az energetikai szektor valamivel kisebb mozgástérrel rendelkezik, de lehetséges az elmozdulás a fosszilis energiahordozóktól a megújuló energiaforrások irányába.

3.2 JÖVŐKÉP

Győr Megyei Jogú Város regionális központként képes rugalmasan alkalmazkodni a jövőbeni környezeti, társadalmi és gazdasági kihívásokhoz, fejlett intézményrendszerrel, adaptív stratégiákkal rendelkezik a felmerülő problémák kezelésére. Az Önkormányzat versenyképes közszolgáltatásokkal, a helyi identitást erősítő kulturális szolgáltatásokkal és diverz gazdaságszerkezettel biztosítja a város élhetőségét.

Győr prosperáló városként a jövőben diverz gazdaságszerkezettel működik, fejlett járműipara mellett kiemelkedő kutatói központként, szolgáltatóközpontként és építőipari központként funkcionál. Fejlett, hatékony közlekedési hálózatával és korszerű oktatási rendszerével sikeresen képes kiszolgálni a város gazdasági ökoszisztémáját. A város diverz gazdasági rendszere mellett rövid ellátási láncokkal, önálló energiagazdálkodással és a körforgásos gazdaság megoldásaival képes reziliensen ellenállni az ágazati, országos és globális gazdasági válságok hatásainak. A város magas szintű vendéglátóiparának, közszolgáltatásainak és kulturális programjainak köszönhetően vonzó, élhető alternatívát jelent a környező nagyvárosokkal szemben, amely pótlólagos munkaerő-keresletet biztosít a gazdaság szereplői számára.

Győr zöldülő városként élhető menedéket képez a klímaváltozás okozta extrém időjárási szélsőségekkel szemben. Csatorna- és vízmegtartó-rendszerei képesek elvezetni, és a későbbiekben hasznosítani a villámárvizek során lehulló csapadékot, fejlett zöldinfrastruktúrája csökkenti a hősziget-hatást az extrém nyári hőségben. Fejlett építési szabályai korlátozzák a város szétterülését, és a barnamezős területeinek hasznosításával új és élhető városi funkciók, városnegyedek jönnek létre. A városi levegő minősége kiváló, köszönhetően a magas energiahatékonysággal és alacsony kibocsátással rendelkező lakóházaknak, az ipari szennyezés alacsony szintjének és a fenntartható közlekedési módok elterjedtségének.

Győr a digitális város dimenziójában aktívan odafigyel az idősebb és fiatalabb korosztályok kompetenciafejlesztésére, hogy ők is képesek legyenek teljes egészében használni a város által kínált digitális szolgáltatásokat. Fejlett infrastruktúrával rendelkezik a kis- és középvállalkozások üzleti digitalizáció terén történő felzárkóztatására, és széleskörben alkalmaz digitális megoldásokat a közműszolgáltatások és a közlekedés terén is.

Győr, mint megtartó város sikeresen vonzza a fiatal családosokat a térségbe, amelynek köszönhetően pozitív vándorlási különbözet és természetes szaporodás jellemzi. A városi identitás meghatározóvá válik a kulturális és helytörténeti programoknak, intézményeknek köszönhetően, melyek jelenleg is számos kulturális programmal várják az érdeklődőket.

A kiszolgáló város dimenziójában az Önkormányzat fenntartható közlekedési rendszert működtet, amely a fejlett közösségi közlekedés, az egyéni motorizált és kerékpáros közlekedés és a gyaloglás megfelelő kombinációjával képes minden mobilitási igényt hatékonyan kielégíteni. Az Önkormányzat a jövőben

számos középület, termelési egység és lakossági épületegyüttes energiaellátását fedezi megújuló energiaforrásokkal.

8. táblázat A stratégiai célok és az 5 FVS tervezési dimenzió összevetése (Jelmagyarázat: + meglévő kapcsolat; ++ erős kapcsolat; +++ nagyon erős kapcsolat)

Tervezési dimenziók/Stratégiai célok	**S1. Társadalom**		
Részcélok	**Egészséges társadalom**	**Kultúra szerepének növekedése a társadalomban**	**Helyi közösségfejlesztés**
1. Prosperáló város (helyi gazdaságfejlesztés)	+	++	++
2. Zöldülő város (energetikai átállás)	+++	+	+
3. Digitális város (digitális technológia alkalmazása, okos megoldások működési integrációja)	+	++	++
4. Megtartó város (társadalmi folyamatok, beleértve a befogadást és esélyegyenlőséget is)	+	+++	+++
5. Kiszolgáló város (városi területhasználat, közmű infrastruktúra, épített és természeti környezet).	+	+	+
Tervezési dimenziók/Stratégiai célok	**S2. Gazdaság**		
Részcélok	**Diverzifikált gazdaság**	**Gazdaságfejlesztés támogatása**	**Korszerű, hatékony ipar**
1. Prosperáló város (helyi gazdaságfejlesztés)	+++	+++	+++
2. Zöldülő város (energetikai átállás)	++	++	+++
3. Digitális város (digitális technológia alkalmazása, okos megoldások működési integrációja)	++	++	++
4. Megtartó város (társadalmi folyamatok, beleértve a befogadást és esélyegyenlőséget is)	+	+	+
5. Kiszolgáló város (városi területhasználat, közmű infrastruktúra, épített és természeti környezet).	++	++	+++
Tervezési dimenziók/Stratégiai célok	**S3. Épített környezet**		
Részcélok	**Igényes településkép védelme és városrehabilitáció folytatása**	**Fenntartható és energiahatékony épített környezet megteremtése**	**Policentrikus város**
1. Prosperáló város (helyi gazdaságfejlesztés)	++	+	++
2. Zöldülő város (energetikai átállás)	++	+++	++
3. Digitális város (digitális technológia alkalmazása, okos megoldások működési integrációja)	+++	++	+

4. Megtartó város (társadalmi folyamatok, beleértve a befogadást és esélyegyenlőséget is)	++	+	++
5. Kiszolgáló város (városi területhasználat, közmű infrastruktúra, épített és természeti környezet).	+++	+	+++

Tervezési dimenziók/Stratégiai célok	**S4. Városfenntartás, üzemeltetés és közlekedés**	
Részcélok	**Közlekedésfejlesztés**	**Hatékony közműellátás és városüzemeltetés**
1. Prosperáló város (helyi gazdaságfejlesztés)	++	+
2. Zöldülő város (energetikai átállás)	++	++
3. Digitális város (digitális technológia alkalmazása, okos megoldások működési integrációja)	++	++
4. Megtartó város (társadalmi folyamatok, beleértve a befogadást és esélyegyenlőséget is)	+	+
5. Kiszolgáló város (városi területhasználat, közmű infrastruktúra, épített és természeti környezet).	+++	+++

Tervezési dimenziók/Stratégiai célok	**S5. Természeti környezet és városi élhetőség**	
Részcélok	**Környezet védelme, zöldfelületek fejlesztése**	**Kék infrastruktúra fejlesztés**
1. Prosperáló város (helyi gazdaságfejlesztés)	+	+
2. Zöldülő város (energetikai átállás)	+++	+++
3. Digitális város (digitális technológia alkalmazása, okos megoldások működési integrációja)	+	+
4. Megtartó város (társadalmi folyamatok, beleértve a befogadást és esélyegyenlőséget is)	++	++
5. Kiszolgáló város (városi területhasználat, közmű infrastruktúra, épített és természeti környezet).	+++	+++

9. táblázat A városrészi célok megjelenítése (Jelmagyarázat: + meglévő kapcsolat; ++ erős kapcsolat; +++ nagyon erős kapcsolat)

városrészek / stratégiai célok kapcsolódásai (mely stratégiai célok miként kapcsolódnak a városrészekhez)	**S1. Társadalom**		
	Egészséges társadalom	**Kultúra szerepének növekedése a társadalomban**	**Helyi közösségfejlesztés**
Adyváros	+++	++	++
Bácsa	+	+	+
Belváros	+	+++	++
Góré-Dűlő	+	+	+
Gyárváros	++	+++	+++

Gyirmót	+	+	++
Győrszentiván	++	+	+
József Attila városrész	+	+	+
Kisbácsa	+++	++	++
Kismegyer	++	++	+++
Központi Iparterület	+	+	+
Likócs	+	+	+
Marcalváros	++	+	++
Ménfőcsanak	+	+	++
Nádorváros	++	++	++
Pinnyéd	++	+	++
Rabkert	+	+	+
Révfalu	+	+++	++
Sárás	++	+	+
Szabadhegy	++	++	++
Sziget	+++	++	++
Újváros	+	+	+
városrészek / stratégiai célok kapcsolódásai (mely stratégiai célok miként kapcsolódnak a városrészekhez)	**S2. Gazdaság**		
	Diverzifikált gazdaság	**Gazdaságfejlesztés támogatása**	**Korszerű, hatékony ipar**
Adyváros	+	+	+
Bácsa	+	+	+
Belváros	+++	+++	+
Góré-Dűlő	+	+	+
Gyárváros	+++	+++	+
Gyirmót	+++	+++	+
Győrszentiván	++	++	+++
József Attila városrész	+	+	+
Kisbácsa	+++	+++	+
Kismegyer	++	++	+
Központi Iparterület	+++	+++	+++
Likócs	++	++	+++
Marcalváros	+++	+++	++
Ménfőcsanak	+++	+++	++
Nádorváros	+++	+++	++
Pinnyéd	+	+	+
Rabkert	+	+	+
Révfalu	++	++	+
Sárás	+	+	+
Szabadhegy	++	++	++
Sziget	+++	+++	++
Újváros	+	+	+

városrészek / stratégiai célok kapcsolódásai (mely stratégiai célok miként kapcsolódnak a városrészekhez)	S3. Épített környezet		
	Igényes településkép védelme és városrehabilitáció folytatása	Fenntartható és energiahatékony épített környezet megteremtése	Policentrikus város
Adyváros	++	+++	+
Bácsa	+	+	+
Belváros	+++	+++	+
Góré-Dűlő	+	+	+
Gyárváros	+++	++	+
Gyirmót	+	+	+++
Győrszentiván	+	++	+
József Attila városrész	+	+	+
Kisbácsa	+++	+++	+
Kismegyer	+	++	+
Központi Iparterület	+	++	++
Likócs	+	+	+
Marcalváros	+++	+++	++
Ménfőcsanak	+	++	+++
Nádorváros	+	++	++
Pinnyéd	+	++	+
Rabkert	+	+	+
Révfalu	+++	++	+
Sárás	+	+++	+
Szabadhegy	+	++	++
Sziget	+++	++	+
Újváros	+	+	+

városrészek / stratégiai célok kapcsolódásai (mely stratégiai célok miként kapcsolódnak a városrészekhez)	S4. Városfenntartás, üzemeltetés és közlekedés	
	Közlekedésfejlesztés	Hatékony közműellátás és városüzemeltetés
Adyváros	++	+++
Bácsa	+	+
Belváros	+++	++
Góré-Dűlő	+	+
Gyárváros	++	++
Gyirmót	+++	++
Győrszentiván	+++	+++
József Attila városrész	+	+
Kisbácsa	++	++
Kismegyer	++	+++
Központi Iparterület	+++	++
Likócs	++	+++
Marcalváros	++	++
Ménfőcsanak	+++	++
Nádorváros	++	++

Pinnyéd	++	+++
Rabkert	+	+
Révfalu	+++	++
Sárás	++	+++
Szabadhegy	+++	+++
Sziget	++	++
Újváros	+	+
városrészek / stratégiai célok kapcsolódásai (mely stratégiai célok miként kapcsolódnak a városrészekhez)	**S5. Természeti környezet és városi élhetőség**	
	Környezet védelme, zöldfelületek fejlesztése	**Kék infrastruktúra fejlesztés**
Adyváros	++	+
Bácsa	+	+
Belváros	+	+++
Góré-Dűlő	+	+
Gyárváros	+	+
Gyirmót	++	+
Győrszentiván	+	+
József Attila városrész	+	+
Kisbácsa	+++	+
Kismegyer	+	+
Központi Iparterület	+	+
Likócs	+	+
Marcalváros	+++	+
Ménfőcanak	++	+
Nádorváros	+	+
Pinnyéd	+++	+
Rabkert	+	+
Révfalu	++	+++
Sárás	+++	++
Szabadhegy	+	+
Sziget	++	++
Újváros	+	+

3.3 A STRATÉGIA CÉLRENDSZERE

Stratégiai célok	S1. Társadalom	S2. Gazdaság	S3. Épített környezet	S4. Városfenntartás, üzemeltetés és közlekedés	S5. Természeti környezet és városi élhetőség
Részcélok	*Egészséges társadalom*	*Diverzifikált gazdaság*	*Igényes településkép védelme és város-rehabilitáció folytatása*	*Közlekedésfejlesztés*	*Környezet védelme, zöldfelületek fejlesztése*
Tematikus célok	Egészségügyi és szociális szolgáltatások bővítése, hatékonyság javítása	K+F+I tevékenységek ösztönzése	Egészséges lakókörülmények biztosítása	Városi úthálózat fejlesztés	Természeti értékek (víz, levegő, talaj, klíma, élővilág) védelme
	Egészség-tudatosság, fejlesztés, prevenció, szemléletformálás	Logisztikai iparágak fejlesztése	Közbiztonság javítása	Kerékpáros- és gyalogos közlekedés infrastrukturális fejlesztése	Új közösségi és rekreációs zöldfelületek létrehozása
	Élethosszig tartó sportolás lehetőségeinek fejlesztése	Idegenforgalom fejlesztése	Tömbrehabilitáció, tömbfeltárások folytatása	Közösségi közlekedés fejlesztése	Területtel és a termőfölddel való takarékos gazdálkodás érvényesítése
	Szabadidő-eltöltés lehetőségeinek szélesítése	Differenciált kereskedelmi ellátás erősítése	Műemléki területek megóvása, értékőrző megújítása	Kikötők fejlesztése, hajózási lehetőségek fejlesztése	Minimális környezetszennyezéssel járó, nagy ellátási biztonságot nyújtó megoldások előnyben részesítése az energiatermelésben
	Időskorúak védelmének fejlesztése	Duális gazdaság elősegítése	Városi közterületek megújítása, korszerűsítése	Intermodális közlekedési csomópontok kialakítása és fejlesztése	Körforgásos gazdaság ösztönzése
	Digitalizáció fejlesztése az egészségügyben	Kreatív és tudásigényes iparágak megjelenésének ösztönzése	Barnamezős területek revitalizációja	Kötöttpályás közlekedés és elővárosi vasúti közlekedés fejlesztése	
				Parkolási problémák enyhítése	
				Energiahatékonyság ösztönzése a városi közlekedésben	

Stratégiai célok	S1. Társadalom	S2. Gazdaság	S3. Épített környezet	S4. Városfenntartás, üzemeltetés és közlekedés	S5. Természeti környezet és városi élhetőség
Részcélok	*Kultúra szerepének növelése a társadalomban*	*Gazdaságfejlesztés támogatása*	*Fenntartható és energiahatékony épített környezet megteremtése*	*Hatékony közműellátás és városüzemeltetés*	*Kék infrastruktúra fejlesztés*
Tematikus célok	Oktatás színvonalának emelése	Munkaerőpiacra való eljutás elősegítése, munkaerő mobilitás ösztönzése	Meglévő épületállomány energiatakarékos rekonstrukciójának folytatása	Szennyvízelhelyezés és kezelés, csapadékvíz elvezetés fejlesztése, hálózat-rehabilitáció	Hullámterek zöldfelületi rendszerbe kapcsolása, vízparti sétányok összefüggő közhasználatú rendszerének folytatása
	A város kulturális központ szerepének erősítése	Nemzetközi kapcsolatok erősítésének ösztönzése	Alacsony energiafogyasztású és passzív házak építésének támogatása, támogatási rendszer kiépítése	Árvízvédelem, vízrendezés	Mederrendezések folytatása
	A lakosság térségi kötődésének erősítése (helytörténet, helyi kultúra, hagyományok)	Munkáltatói igényeken alapuló képzési és foglalkoztatási programok ösztönzése	Panelprogram folytatása	Hulladék-gazdálkodás, hulladék-hasznosítás továbbfejlesztése	Vízparti területek revitalizációjának folytatása
	Hozzájárulás erősítése a civil szervezetek működési feltételeinek biztosításához	Vállalkozásfejlesztés	Fenntartható városi energiastratégia készítése	Intelligens energia-elosztó hálózat kiépítésének folytatása	Hatékony csapadékvíz gazdálkodás fejlesztése
	Hozzájárulás erősítése az egyházak működési feltételeinek biztosításához	Start-up és spin-off cégek létrehozásának elősegítése	Energiatakarékos fejlesztési programok támogatásának folytatása	Informatika szolgáltatások fejlesztése	Vízpartok elérhetőségének, hozzáférhetőségének javítása
				Városi szolgáltatások intelligens rendszerbe szervezésének továbbfejlesztése	
Részcélok	*Helyi közösségfejlesztés*	*Korszerű, hatékony ipar*	*Policentrikus város*		
Tematikus célok	Meglévő munkahelyek megtartása, új munkahelyek teremtése, munkaerő biztosítása	Győr központú technológiai régió létrehozása - Győri Járműipari Életpálya Modell	Várostérségi települések együttműködésének elősegítése		
	Befogadó társadalom fenntartása, ösztönzése		Szolgáltatáshiányos területek javítása		

Stratégiai célok	S1. Társadalom	S2. Gazdaság	S3. Épített környezet	S4. Városfenntartás, üzemeltetés és közlekedés	S5. Természeti környezet és városi élhetőség
			Kompakt város elvének érvényesítése		
			Kaputérségek fejlesztése		
Horizontális célok	**H1.** Energiahatékonyság, klímavédelem; **H2.** Fenntartható fejlődés; **H3**. Reziliencia; **H4.** A digitális (okos) technológiák elterjedésének elősegítése; **H5.** Esélyegyenlőség; **H6**. Társadalmi-területi kohézió erősítése				

S1. TÁRSADALOM

Győr városának jövője szempontjából elsődleges stratégiai cél a humán infrastruktúra fejlesztése, az élhetőség biztosítása, a társadalmi szolgáltatások magas színvonalának fenntartása. A város demográfiai trendjeit vizsgálva megállapítható, hogy a jövőben növekedni fog az idős korosztály aránya a társadalmon belül. Éppen ezért kiemelten fontos fejlett egészségügyi ellátással, élethosszig tartó sportolási és egyéb szabadidő eltöltési lehetőségekkel és egészségtudatossági programokkal növelni az idősebb és fiatalabb korosztályok életminőségét egyaránt. A humán közszolgáltatások, kiváltképp az egészségügyi ellátórendszer hatékonyságát jelentős mértékben javíthatja a digitalizáció, a fejlett informatikai rendszerek.

A város oktatási intézményeiben kiemelkedő színvonalon képeznek szakembereket, a további versenyképesség fenntartása érdekében azonban elengedhetetlen a jövőben is a folyamatos megújulás, a munkaerő-piaci igényekre történő reagálás. Az oktatás terén az infrastrukturális fejlesztéseken túl többek között szervezeti fejlesztések, pedagógiai továbbképzések, lemorzsolódás elleni programok és az élethosszig tartó tanulást erősítő projektek is helyet kaphatnak.

A város megtartóképességének növelése érdekében elengedhetetlen a kulturális szolgáltatások fejlesztése. A helyi értékekre alapozott kulturális intézmények, programok segítenek a helyi identitás erősítésében és a kulturális turisztikai vonzerő növelésében egyaránt.

Győrben a város gazdasági erejének köszönhetően egyre nagyobb arányban vannak jelen a munkavállalás céljából ingázók vagy frissen letelepedők. Annak érdekében, hogy ők is a város társadalmi szövetének részévé válhassanak, kiemelten fontos a munkaerő megtartása, a közösségfejlesztés, a befogadó közösségek kialakítása, amely az identitás-képzésben is jelentős szereppel bír.

S2. GAZDASÁG

Győr gazdasági súlyát tekintve kiemelkedik a megyei jogú városok sorából, és központi helyet foglal el a térségi gazdasági és innovációs ökoszisztémában. Ágazati szerkezetét vizsgálva főként az iparhoz, azon belül is a járműgyártáshoz köthető a gazdasági húzóereje. Éppen ezért kiemelt cél a korszerű hatékony ipari termelés megőrzése, az ágazat folyamatos fejlesztése és a régiós járműipari központ szerepének betöltése. A város rezilienciája érdekében emellett fontos a diverz gazdaságszerkezet megteremtése és a minél szélesebb ágazati paletta ösztönzése a vállalkozások körében. Ennek egy kiváló eszköze a magas hozzáadott értékű kutatás-fejlesztés és innováció ágazat további támogatása, a tudományos és gazdasági szektor közötti szinergiák kiaknázása. Jelentős potenciált hordoznak magukban a logisztikai iparágak, a turisztikai ágazat vagy éppen a kreatívipar, amelyek fejlesztése tovább erősítheti a város ellenálló-képességét.

Az ágazati fejlesztéseken túl ugyancsak fontos célként jelenik meg a gazdasági szervezeteket körülvevő ökoszisztéma fejlesztése, a vállalkozási tevékenység feltételeinek javítása. Ennek keretében helyet kapnak a tematikus célok között a városban tapasztalható munkaerőhiány enyhítése érdekében tervezett munkaerő-mobilitási fejlesztések és munkáltatói igényeken alapuló képzési és foglakoztatási programok egyaránt. Fontos cél még a város nemzetközi kapcsolatainak erősítése, befektetői pozíciójának javítása, illetve a start-up és spin-off cégek létrejöttének támogatása is.

S3. ÉPÍTETT KÖRNYEZET

A város épített környezetének védelme, fejlesztése ugyancsak kiemelt stratégiai célként jelenik meg Győr jövőképében. A műemléki épületek, a településkép védelme hozzájárul a város történeti múltjának megőrzéséhez, a városi identitás erősödéséhez. A város épületeivel kapcsolatban kiemelt cél még az egészséges és méltányos lakókörülmények biztosítása a helyi lakosok számára, amelynek részeként az önkormányzati lakásállomány arányának növekedése és a szociális város-rehabilitáció folytatása jelennek meg tematikus célokként. Az épületeken túl a városi közterületek megújítása, korszerűsítése is fontos feladat a város számára, hiszen a funkciójában és kinézetében megújuló közterületek hozzájárulnak a szabadidő eltöltésének minőségi fejlődéséhez. A város számos hasznosítható barnamezős területtel is rendelkezik, amelyek jövőbeni beépítése új városi tereket, funkcionális negyedeket nyithat meg a lakosság előtt.

A 2022-ben kibontakozó energiaválság rávilágított arra, hogy számos lakó- és intézményi épület energiahatékonysága elmarad a kívánatos szinttől. Éppen ezért rendkívül fontos a város épületállományának energiatakarékos rekonstrukciója, a régi, energetikailag alacsony besorolású épületállomány fejlesztése és az alacsony fogyasztású, illetve passzív házak építésének támogatása.

Győrt - mint sok más közép- illetve nagyvárost Európában - is érinti a városi szétterülés jelensége, az alvóvárosok, városrészek kialakulása. Az egyközpontú várostérségek fenntartása jóval kevésbé hatékony, mint a policentrikus, kompakt városok működése. Fontos cél éppen ezért a városi, várostérségi alközpontok kialakulásának támogatása, a szolgáltatáshiányos területek fejlesztése, annak érdekében, hogy a város közlekedési, intézményi és egyéb infrastrukturális leterheltsége enyhüljön.

S4. VÁROSFENNTARTÁS, ÜZEMELTETÉS ÉS KÖZLEKEDÉS

Győr városában az egyik legfőbb konfliktus a közlekedés terén lelhető fel. A motorizáció szintje a városban negyedével nőtt tíz év alatt, amely jelentősen terheli a városi parkolási rendszert és a közúthálózatot. Kiemelten fontos cél éppen ezért életképes alternatívát nyújtani az egyéni motorizált közlekedéssel szemben. Ezen fejlesztések közé sorolható a közösségi közlekedés infrastruktúrájának, javítása, a kerékpáros- és gyalogos közlekedés, illetve a mikromobilitás lehetőségeinek fejlesztése. Ugyancsak fontos a meglévő közúthálózat és parkolási rendszer fejlesztése annak érdekében, hogy az

egyéni közlekedés lehetőségei is javuljanak. A modern hatékony mobilitási hálózatok elengedhetetlen részei az intermodális csomópontok, amelyek a különböző közlekedési módok közötti váltást teszik gördülékennyé. Az elővárosokban élő népesség növekedésével jelentős igény mutatkozik a kötöttpályás agglomerációs közlekedés fejlesztésére, de a város földrajzi adottságait kihasználva a vízi közlekedés is meghaladhatja a turisztikai hasznosítás lehetőségét, és valós mobilitási igényeket elégíthet ki.

A térség népességnövekedésének következtében ugyancsak jelentős terhelés éri a város közműellátását és a városüzemeltetés egyéb szolgáltatásait is. A helyzeten tovább rontanak a klímaváltozás okozta villámárvízek és egyéb extrém időjárási körülmények. Jelentős fejlesztésre szorul éppen ezért a város szennyvíz- és csapadékvíz-elvezető rendszere, illetve az árvízvédelem, vízrendezés területén is szükséges fejlesztéseket végrehajtani. A digitális és okosmegoldások alkalmazásának fejlesztése jelentősen növelheti a városüzemeltetési szolgáltatások hatékonyságát, így a jövőben fontos célként jelennek meg az intelligens energia-elosztó hálózatok fejlesztése vagy éppen a hulladékgazdálkodás okosfejlesztése.

S5. TERMÉSZETI KÖRNYEZET ÉS VÁROSI ÉLHETŐSÉG

A már korábban tárgyalt káros környezeti hatások mérséklése érdekében elengedhetetlen a környezet védelme, a zöld- és kék infrastruktúra fejlesztése. Emellett a többfunkciós, rekreációs zöldfelületek fejlesztése, a vízvisszatartó ökológiai rendszerek kialakítása, új zöldfelületek kialakítása barnamezős területen vagy közlekedési infrastruktúra környezetében, klímaváltozásnak ellenálló fajok telepítése, lakossági szemléletformálás az ökológiai megoldásokkal kapcsolatban.

Győr esetében a természeti értékek széles tárházával találkozhatunk a vízfelületektől, erdőterületen át a termőföldekig. Ezek megőrzése kiemelten fontos célt alkotnak, ahogy a körforgásos gazdasági modellek kialakítása és a fenntartható energiatermelési módok fejlesztései is. Győr esetében külön célként jelenik meg a kék infrastruktúra fejlesztése is, amely magában foglalja a vízparti területek revitalizációját, elérhetőségének funkciójának fejlesztését.

3.4 A REZILIENS VÁROS A STRATÉGIAI CÉLRENDSZERBEN

A reziliencia, mint a település ellenállóképessége fontos tényező, mivel a külső kihívások nyomása alatt adott megfelelő reakció elengedhetetlen a város sikeressége érdekében. A városok a folyamatosan változó környezetben rugalmasan alkalmazkodva alakítják a saját cél- és eszközrendszerüket, ezzel biztosítva a városi reziliencia szempontjainak érvényesülését a hosszú távú fenntartható jövő érdekében.

Három olyan tényezőt szükséges vizsgálni, amely összetevőknek köszönhetően javul a rugalmas alkalmazkodási képesség: „elsősorban kiemelkedik a település azon képessége, amelynek köszönhetően a rendszer külső negatív hatásoknak ellenáll (abszorpciós képesség), a külső behatásokra megváltozik (transzformációs képesség), avagy a megváltozott külső körülményekhez adaptálódik (adaptációs képesség). A reziliens város rugalmasan alkalmazkodik a begyűrűző, akár sokkszerűen megjelenő változásokra, és azokat követően képes viszonylag rövid idő alatt újra működőképessé válni vagy új pályára állni" (FVS útmutató).

Az alábbi táblázat a FVS öt tervezési dimenziója (prosperáló, zöldülő, digitális, megtartó, kiszolgáló) mentén mutatja be az illeszkedést:

Adaptív forgatókönyv jelentős tényezői	Alacsony abszorpciós képesség esetén tervezett beavatkozások	Alacsony adaptációs képesség esetén tervezett beavatkozások	Alacsony transzformációs képesség esetén tervezett beavatkozások
Prosperáló város			
A közoktatás nem szolgálja a város gazdasági igényeit, fejlődését	A közoktatástól függetlenül, vállalatok által támogatott képzések fejlesztése	A közoktatás feltételeinek javítása, a kerettantervek, programtantervek átdolgozása	Szervezeti és szakmai továbbképzések a pedagógusok számára a 21 századi oktatási színvonal megteremtése érdekében
Országos, globális gazdasági válság	A válság által érintett ágazatok és munkanélküliek támogatása	Munkahelyteremtés, Üzleti inkubáció, reziliens ágazatok fejlesztése	Diverz gazdasági szerkezet kialakítása, az önkormányzati bevételek diverzifikációja
Digitális város			
A KKV-k elmaradása az üzleti digitalizáció és az e-kereskedelem használata terén	A megváltozott szabályozási környezet esetében alkalmazható digitális eszközök támogatása	A digitalizációban lemaradt intézmények, vállalatok felzárkóztatása, különbségek mérséklése	Digitalizációs fejlesztéseket koordináló szervezeti egység létrehozása
Az oktatási intézmények és tanulók digitális eszközhiányából fakadó lemaradása, egyenlőtlenségek	A lemaradt tanulók digitális készségeinek fejlesztése, felzárkóztatás	Digitális eszközök beszerzése és iskolai biztosításai	A digitális készségfejlesztésre történő oktatói felkészítések, továbbképzések tartása, eszközfelmérés a tanulók körében
Zöldülő város			
Időjárási szélsőségek gyakoribbá válása	Károk bejelentésére alkalmas Városszervíz applikáció továbbfejlesztése	Csatornarendszerek felújítása, bővítése a villámárvizek ellen, zöld infrastruktúra fejlesztése	Fenntartható Városi Energiastratégia és egyéb komplex elemzések elkészítése
Az autós közlekedés, rossz tüzelési szokások és ipari tevékenység környezetkárosítása romlik	A károsanyag elnyelésére alkalmas zöldfelületek arányának növelése	Károsanyag-kibocsátás csökkentése a közlekedés, az energetika és az ipari termelés fejlesztésével	A kevésbé szennyező technológiák előnyben részesítése az intézményi, lakossági, önkormányzati vásárlások, beruházások során
Megtartó város			
Kedvezőtlen demográfiai és munkaerő-piaci változások	Az idős korosztály életminőségét javító intézkedések, az öngondoskodás lehetőségeinek népszerűsítése	A munkaerőhiány által érintett humánszolgáltatási szektor fejlesztése, képzési rendszerek átalakítása	A város vonzóvá tétele kulturális programokkal, fejlett szabadidő eltöltési

Adaptív forgatókönyv jelentős tényezői	Alacsony abszorpciós képesség esetén tervezett beavatkozások	Alacsony adaptációs képesség esetén tervezett beavatkozások	Alacsony transzformációs képesség esetén tervezett beavatkozások
			lehetőségekkel és diverz munkaerő-igény megteremtésének továbbfejlesztésével
Az egészségügyi, szociális és oktatási szektorban egyre nagyobb mértékű munkaerőhiány	A technikai feltételek javítása a pálya vonzóbbá tétele és az esetleges munkaerő-kiváltás érdekében	A kék- és zöld infrastruktúra fejlesztése, mederrendezés, zöldfelületek arányának növelése	A munkaerőhiány csökkentését célzó akciócsoport felállítása, források biztosítása a szakmák vonzóbbá tétele érdekében
A globális klímaváltozás begyűrűzése kedvezőtlen hatásokat fejt ki a város vonzerejére	Az extrém nyári hőség elleni hidratáló pontok, párakapuk számának növelése vitorlavásznak felszerelése		A klímaváltozás hatásainak mitigációja érdekében fenntartható energetikai, közlekedési rendszerek kialakítása
Kiszolgáló város			
Az egyéni motorizált közlekedés térnyerése a közösségi és a kerékpáros közlekedéssel szemben	Védett kerékpársávok kialakítása	A közösségi közlekedés minőségi fejlesztése, a kerékpárhálózat bővítése	Motiválás a közösségi közlekedés, a kerékpár és egyéb mikromobilitási lehetőségek használatára
A város energetikai kitettsége növekszik, az ellátás bizonytalanná válik	Az energiaigény csökkentése, a hatékonyság érdekében hozott szervezési intézkedések	A középületek épületek energiahatékonyságának növelése	Önálló, térségi energiatermelés arányának növelése

Prosperáló város

A prosperáló város megvalósulását a város helyi erőforrásait és adottságait innovatív módon hasznosító, a külső feltételrendszerek változására és a begyűrűző kihívásokra adaptív módon reagáló, versenyképes gazdaság erősíti. A helyi gazdaságfejlesztés feladata tehát a húzóágazatok és hálózataik, valamint a hozzájuk kötődő innovációk megtelepedési feltételeinek biztosítása a fizikai és a szoft infrastruktúrák kiépítésével és a kedvező és vonzó működési környezet fenntartásával, amibe a köz- és magánszolgáltatások széles köre és jó minősége ugyanúgy beletartozik, mint az élhető város vagy akár a kiemelkedő városhálózati pozíció.

Győr célrendszerében több stratégiai és részcél támogatja a prosperáló város dimenzióját. A gazdaság szempontjából Győrben kiemelkedő a járműipar és annak hatékony fejlesztése, amely az *S2. Gazdaság* stratégiai cél alatt jelenik meg. Önálló mivoltát és a prosperáló városhoz való markáns kapcsolódását a gazdasági súlyának felülreprezentáltsága adja. Ennek értelmében a prosperáló városhoz ún. *Győri Járműipari Életpályamodell* került hozzárendelésre, amely szinergikus kapcsolatban áll más helyi tényezőkkel. Győr stratégiai célrendszerének kapcsolódása a prosperáló város dimenziójához továbbá megjelenik a *„Diverzifikált gazdaság,* és a *„Gazdaságfejlesztés támogatása"* részcélok alatt, ahol szerteágazó módon kerültek kifejtésre a gazdaság élénkítésére, kiegyensúlyozott szerkezetű, reziliens ágazatokra támaszkodó gazdaságszerkezet létrehozására irányuló célkitűzések, karöltve az ellátási láncok ellenállóképességének erősítésével.

Zöldülő város

A zöldülő város támogatását alapvetően az *„S5. Természeti környezet és városi élhetőség"* stratégiai célhoz tartozó részcélok szolgálják. A Nemzeti Tiszta Fejlődési Stratégia keretében Magyarország 2050-re klímasemlegességet határoz meg, amely elváráshoz az önkormányzatok bevonásával kell mérsékelni a környezetterhelő kibocsátásokat, és átállni a nagy energiahatékonyságú és környezetkímélő megoldásokra. Győrben ez több szempontból is megjelenik a részcélok és tematikus célok esetében. Az Európai Parlament és Tanács Taxonómia rendelete értelmében feltüntetett célok mind nagy hangsúlyt kapnak Győr stratégiai célrendszerében. A természeti értékek védelme mellett megjelenik a közösségi rekreációs terek létrehozása és védelme, a termőföldekkel való takarékos és hatékony gazdálkodás, a minimális környezetszennyezéssel járó megoldások előnyben részesítése, a körforgásos gazdaság ösztönzése, valamint az épített környezet energiatakarékos fejlesztései. A dimenzió hangsúlyosságát mutatják a H1. Energiahatékonyság, klímavédelem és a H2. Fenntartható fejlődés horizontális célok is.

Győr, mint *a „folyók városa"*-ként ismert település nagy hangsúlyt fektet a kék infrastruktúra fejlesztésre, amely a vizek védelme, a hatékony csapadékvíz gazdálkodás és mederrendezések mellett

törekszik a vízparti területek közösségépítő, turisztikai attrakcióvá, rekreációs hellyé és a helyi identitásképzés elemévé tételére.

Digitális város

A Digitális város dimenzió fókuszában a digitális technológia és okos megoldások városi alkalmazása, működési integrációja áll. A digitális fejlesztésekre önálló cél nem található az Önkormányzat célrendszerében, mivel a technológiai innovációknak alapvetően a városi működés hatékonyságát kell szolgálniuk, nem öncélú fejlesztésekként megjelenniük. Az utóbbi időben markánsan felértékelődtek a digitalizációs igények az egészségügyben, amelyet az *„S1. Társadalom"* stratégiai cél alatti *„egészséges társadalom"* részcél tartalmaz. Emellett az *„S4. Városfenntartás, üzemeltetés és közlekedés"* stratégiai cél alá integrálódtak be a digitális város dimenziói. A közlekedésfejlesztés terén számos okos megoldás áll a város rendelkezésére, amely segítségével növelhető a hatékonyság és a digitalizáció. A *„hatékony közműellátás és városüzemeltetés"* esetében található meg legjelentősebb szinten a digitalizációs folyamatok integrálása: intelligens energiaelosztó-hálózat kiépítése, informatika szolgáltatások fejlesztése, valamint városi szolgáltatások intelligens rendszerbe szervezésének továbbfejlesztése által. Emellett az IKT technológiák és digitális készségek támogatása az *oktatás színvonalának emelése* tematikus cél és a *Gazdaságfejlesztés támogatása* részcél szerves részét kell képezze a versenyképesség erősítése érdekében.

Megtartó város

A megtartó város dimenzióját Győr célrendszerében legerősebben az *„S1. Társadalom"* stratégiai cél, és az alá tartozó rész- és tematikus célok szolgálják, hiszen az oktatási intézmények, az egészségügyi ellátás, a szociális és kulturális szolgáltatások bővítése a települési lehetőségeket szélesítik, növelik a hozzáférhetőségen és elégedettségen keresztül az élhetőséget. A humán infrastruktúrák és városi szolgáltatások fejlesztése a helyi igényeknek megfelelő szintre elősegíti a lakosság helyben tartását, akárcsak a munkahelyteremtő gazdasági kezdeményezések.

Mindemellett a gazdaságfejlesztés támogatása során is érvényesül a megtartó város dimenziója: a „munkaerőpiacra való eljutás elősegítése, munkaerő mobilitás ösztönzése" tematikus cél során kialakítható egy vonzóbb, munkaerőpiaci szempontból kedvezőbb környezet, amely anyagi biztonsággal és kiszámíthatósággal segítheti az itt élőket. A klímaváltozás következtében a város vonzerejére gyakorolt negatív hatások mérséklését elsősorban a Zöldülő város dimenzió alatt bemutatott fejlesztések szolgálják.

Kiszolgáló város

A kiszolgáló város alapvetően az épített infrastruktúrák felől közelíti meg a városi rendszereket, így az *„S3. Épített környezet"* stratégiai cél esetében is érvényesül a kiszolgáló város dimenziója. Az egészséges lakókörülmények biztosítása mellett a közbiztonság javítása és a városi területek

rehabilitációja, újra pozícionálása szintén elősegíti a lakosság jóllétét és elégedettségét, amely során a jövőben Győr továbbra is vonzó város tud maradni. Az S3. stratégiai cél teljes rész- és tematikus célkészlete alkalmas a kiszolgáló város dimenziójának teljesítésére. Továbbá az *„S4. Városfenntartás, üzemeltetés és közlekedés"* részcéljai, amelyben külön kezelendő a közlekedési infrastruktúra, illetve a közműellátás és városüzemeltetés kérdésköre is támogatják ezt a tervezési dimenziót, előbbinek különös jelentősége van a fenntartható közlekedési módok elősegítésében, míg utóbbinak az energiafüggőség csökkentésében. Emellett a kiszolgáló várost erősítik még az *„S5. Természeti környezet és városi élhetőség"* stratégiai célhoz tartozó tematikus célok is: a közösségi és rekreációs zöldfelületek létrehozása, a vízparti területek revitalizációja vagy a vízpartok elérhetőségének, hozzáférhetőségének javítása. Ezen célok együttes elérése markánsan hozzájárul a kiszolgáló város dimenziójának teljesüléséhez.

3.5 A STRATÉGIA ÖSSZHANGJA MÁS STRATÉGIÁKKAL

A településfejlesztési tervek, így a Fenntartható Városfejlesztési Stratégia célja, hogy egységes keretbe rendezze azon fejlesztéseket, amelyeket a város rövid, közép- és hosszú távon tervez megvalósítani. Az FVS tervezés során szükséges megvizsgálni, hogy Győr stratégiája, célrendszere milyen viszonyban áll más országos, megyei vagy települési, esetleg nemzetközi (uniós) tervekkel. E koherencia-vizsgálat részletes bemutatása a jelen fejezet feladata. Az egyes dokumentumokkal való összefüggések táblázatos összefoglalása során a győri célokra az alábbi jelölések használatosak:

- S1. Társadalom
- S2. Gazdaság
- S3. Épített környezet
- S4. Városfenntartás, üzemeltetés és közlekedés
- S5. Természeti környezet és városi élhetőség

3.5.1 KAPCSOLÓDÁS AZ EURÓPAI UNIÓS CÉLKITŰZÉSEKHEZ

Az Európai Unió 2021-2027-es időszakra kijelölt öt fő célkitűzése közül mindegyik kapcsolódik Győr Fenntartható Városi Stratégiájának valamely céljához:

- **Intelligensebb Európa:** kapcsolódik a győri FVS céljaihoz a K+F+I, gazdaság diverzifikációja, valamint a vállalkozásfejlesztés területeken keresztül (S2).
- **Zöldebb, karbonszegény Európa:** illeszkedik a Párizsi Megállapodás végrehajtásával, valamint az energiahatékonyság ösztönzése a városi közlekedésben, közösségi közlekedés fejlesztése, környezet védelme, zöld területek fejlesztése céljai által (S4, S5).
- **Jobban összekapcsolt Európa:** Idegenforgalom fejlesztésével, nemzetközi kapcsolatok erősítésének ösztönzése céljaival illeszkedik (S2).
- **Szociálisabb Európa:** Egészségügyi és szociális szolgáltatások bővítése, hatékonyság javítása, egészség-tudatosság, prevenció, szemléletformálás célokon keresztül (S1).
- **A polgárokhoz közelebb álló Európa:** Egészséges társadalom, igényes településkép védelme és város-rehabilitáció folytatása, közlekedésfejlesztés, természeti értékek védelme rész- és tematikus céljaival illeszkedve (S1, S2, S3, S4, S5).

3.5.2 KAPCSOLÓDÁS MÁS TERÜLETFEJLESZTÉSI DOKUMENTUMOKHOZ

Győr városát az alábbi területfejlesztési dokumentumok érintik, melyek esetében kifejtésre kerülnek a stratégiai célokhoz való illeszkedés:

Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	Magyarország legfontosabb fejlesztési koncepciója, az ország társadalmi, gazdasági, valamint ágazati területi fejlesztési szükségleteiből kiindulva egy hosszú távú (2030-ig terjedő) jövőképet, valamint fejlesztéspolitikai célokat és elveket határoz meg. *Erős kapcsolódás van a dokumentummal, mivel az FVS kitér átfogóan minden területre (gazdaság, társadalom, épített környezet, közlekedés, természeti környezet).*				
	S1 X	S2 X	S3 X	S4 X	S5 X
Országos Területrendezési Terv	„Meghatározza az ország egyes térségei területfelhasználásának feltételeit, a műszaki-infrastrukturális hálózatok összehangolt térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek megőrzésére, illetve erőforrások védelmére." *Nagyon erős a kapcsolódás az FVS épített környezet, valamint természeti környezeti és városi élhetőség stratégiai céljaival.*				
	S1 X	S2 X	S3 X	S4 X	S5 X
Program a Versenyképesebb Magyarországért	A K+F szektor fejlesztését, a munkavállalók képzettségét és a vállalati környezetének javítását, az adózást, a közszférát, az oktatást és az egészségügyet érintő program, a magasabb gazdasági növekedés elérése céljából. *A győri célrendszerhez a gazdasági célokon belül leginkább a vállalkozásfejlesztés, a differenciált kereskedelmi ellátás erősítése, kreatív és tudásigényes iparágak megjelenésének ösztönzése területén kapcsolódik.*				
	S1	S2 X	S3 X	S4	S5
Nemzeti Reformprogram	A koronavírus-járvány okozta válsághelyzet utáni, hazai helyreállítási program, amely megoldást nyújt a járvány okozta társadalmi-gazdasági válságra. *Erős kapcsolódás található a gazdaságfejlesztés területén, azon belül a vállalkozásfejlesztés, K+F+I területeken, a társadalmi környezeten belül az oktatás színvonalának emelése a fő kapcsolódás, emellett fenntarthatósági és környezeti célok, energiahatékonyság terén kapcsolódik a célrendszerrel.*				
	S1 X	S2 X	S3 X	S4 X	S5
A magyar mikro-, kis- és középvállalkozások megerősítésének Stratégiája 2019-2030	Sikeres magyar kisvállalkozói kör kialakítása és a megélhetést biztosító fejlesztési támogatások szétosztása. *Kimondottan a kis és középvállalkozások stratégiai fókuszán alapszik, így nagyon erős a kapcsolódás vállalkozásfejlesztés, nemzetközi kapcsolatok erősítésének ösztönzése terén.*				
	S1	S2 X	S3	S4	S5

Nemzeti Turizmusfejlesztési Stratégia 2030	A turizmussal kapcsolatos hazai lehetőségek kihasználásával kapcsolatos dokumentum. A gazdaságon, az infrastruktúrán, a helyi értékeken és marketingen keresztül komplex módon tervezi fejleszteni a hazai turizmust. *Kapcsolat az idegenforgalom fejlesztése céllal, a természeti környezet, városi kulturális fejlesztések terén lehetnek további kapcsolódási pontok.*				
	S1 X	S2 X	S3	S4	S5 X
Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia	Az emberi, a társadalmi, a természeti és a gazdasági erőforrásokkal kapcsolatos fenntarthatósági célkitűzések. *A stratégiához kapcsolódik Győr város célrendszerének társadalmi, természeti, gazdasági erőforrásainak terén.*				
	S1 X	S2 X	S3 X	S4	S5 X
Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (2018-2030)	Az éghajlatváltozáshoz hozzájáruló szennyezőanyagok (üvegházhatású-gázok) csökkentése, negatív hatásokhoz való alkalmazkodás segítése. *A dokumentum illeszkedik a stratégiai célok közül az energiahatékonyság, természeti erőforrások védelme, K+F+I, oktatás területeken.*				
	S1 X	S2 X	S3	S4	S5 X
Nemzeti Tájstratégia (2017-2026)	A stratégia alapvető célja a hazai és határon átnyúló táj védelme kezelése és tervezése. *Az győri célrendszerhez való illeszkedés szinte mindegyik cél esetében kimutatható, hiszen a tájhasználatra vonatkozó stratégia a győri FVS társadalmi, gazdasági, városfenntartási, természeti és az épített környezetre is egyaránt tartalmaz ehhez kapcsolódó részeket.*				
	S1 X	S2 X	S3 X	S4 X	S5 X
Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II.	„A stratégia két, a társadalmi felzárkózás esélyeinek javítása szempontjából kulcsfontosságú célcsoportra fókuszál: a mélyszegénységben élőkre (különös tekintettel a romákra) és a gyermekekre. A stratégia egyúttal tovább viszi az Európai Unió lejáró Európa 2020 növekedési stratégiája logikáját, amelynek célrendszerében megjelent a társadalmi integráció erősítése is." *A stratégia erősen kapcsolódik a befogadó társadalom fenntartása, ösztönzése és a meglévő munkahelyek megtartása, új munkahelyek teremtése, egészséges lakókörülmények biztosítása célkitűzéshez.*				
	S1 X	S2	S3 X	S4	S5
Nemzeti Közlekedési Infrastruktúra-fejlesztési Stratégia 2014-2030	„A 2014-2050-es időszakra kiterjedő stratégia alapvető céljának tekinti, hogy a közlekedési infrastruktúra a gazdasági folyamatok hatékony kiszolgálásával a lehető legnagyobb mértékben segítse elő Magyarország versenyképességének növelését. A Stratégia célja a gazdaság és a jólét mobilitási feltételeinek biztosítása." *Erősen kapcsolódik a megfogalmazott közlekedésfejlesztési célokhoz és az ezzel kapcsolatos társadalmi és gazdasági célokhoz is.*				

	S1 X	S2 X	S3	S4 X	S5
5. Nemzeti Környezetvédelmi Program (2021-2026)	„A Program feladata, hogy az ország adottságait, a társadalom hosszú távú érdekeit és jövőbeni fejlődési céljait, valamint a globális felelősségből és a nemzetközi együttműködésből, EU-tagságból adódó kötelezettségeket átfogóan kezelje, hozzájárulva a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosításához." *A program a győri FVS célrendszerhez leginkább a természeti értékekhez és az épített környezet fejlesztések mentén kapcsolódik.*				
	S1	S2	S3 X	S4	S5 X
Nemzeti Ifjúsági Stratégia 2009-2024	A stratégia célja segíteni a fiatalabb korosztály számára a sikeres társadalmi integrációt, az ehhez szükséges környezetnek megteremtését és a fiatalokban rejlő potenciálok kiaknázását. *Gyenge kapcsolódás, egyedül a társadalmi környezeten belül az oktatás színvonalának emelése célhoz mutatható ki.*				
	S1 X	S2	S3	S4	S5
Idősügyi Nemzeti Stratégia (2034-ig)	A stratégia célja az idős korosztály társadalmi részvételének, megbecsültségének megőrzése Magyarországon. *Erős kapcsolódás a társadalmi környezeten belül az időskorúak védelme, illetve az élethosszig tartó sportolás lehetőségeinek fejlesztése célkitűzésekkel.*				
	S1 X	S2	S3	S4	S5
Nemzeti Tehetség Program 126/2008. OGY-határozat (2008-2028)	A program célja, hogy a fiatal korosztályban felfedezze, támogassa és segítse pályafutásukban a hazai tehetségeket. *Kapcsolódás a társadalmi környezeten belül a befogadó társadalom fenntartása, ösztönzése tematikus célhoz és a gazdasági környezeten belül a K+F+I tevékenységek ösztönzése célhoz.*				
	S1 X	S2 X	S3	S4	S5
Magyarország Nemzeti Energia- és Klímaterve	Az energia és klímastratégia lefedi a dekarbonizáció, az energiahatékonyság, az energiabiztonság, magyarországi energiapiac (hálózat) fejlesztését, környezeti szempontok érvényesítését a hazai energiaiparban. *A győri FVS célrendszerben elsősorban a környezeti célokhoz és a megjelölt energiahatékonysági részcélokhoz, illetve a gazdaság célokon belül a K+F+I célhoz kapcsolódik.*				
	S1	S2	S3	S4 X	S5 X
Egészséges Magyarország 2021-2027	A program kapcsolódik a WHO „Egészséget 2020" Európai Stratégiájához, központi eleme az egészségtelen életmód hatásainak mérséklése, a dohányzás, alkoholizmus és elhízás visszaszorítása, a táplálkozási és testmozgási szokások átalakítása és a sérülés-megelőzés valamennyi korcsoportban."				

	A stratégia a győri FVS társadalmi céljain belül az egészségügyi és szociális szolgáltatások bővítése, hatékonyság javítása, illetve az egészség-tudatosság, prevenció, szemléletformálás célokhoz kapcsolódik.				
	S1 X	S2	S3	S4	S5
Nemzeti Intelligens Szakosodási Stratégai 2021-2027	Innovációs stratégia, melynek célja, hogy hozzájáruljon az EU „Intelligensebb Európa" szakpolitikai célkitűzéséhez, továbbá a regionális az Európai Közösség versenyképességének növekedéséhez és az ipari átalakuláshoz, digitalizációhoz történő strukturális alkalmazkodás erősítéséhez." *Leginkább a diverzifikált gazdaság céljaihoz kapcsolódik a stratégia, valamint környezet védelme, zöldfelületek célokhoz.*				
	S1 X	S2 X	S3	S4	S5 X

3.5.3 AZ ITS ÉS AZ FVS ÖSSZEVETÉSE

Győr Megyei Jogú Város Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) fejlesztési célrendszere szolgált kiinduló alapul a Fenntartható Városfejlesztési Stratégia (FVS) célrendszerének elkészítésekor. Általánosan elmondható, hogy az ITS célrendszere megfelelő a város számára, viszont az FVS egyes speciálisabb hangsúlyai miatt a célrendszerben kisebb változtatások találhatóak, melyek főként a célrendszer struktúráját érintik.

A célrendszer a továbbiakban is három szintben határozza meg céljait: (1) Stratégiai célok; (2) Részcélok; (3) Tematikus célok. Az ITS-ben négy stratégiai cél szerepel, ám a „3. Épített és természeti környezet" további három elemet tartalmaz, így a gyakorlatban hat különböző stratégiai cél jelent meg (1. Társadalom; 2. Gazdaság; 3. Épített és természeti környezet; 3.1. Épített környezet; 3.2. Természeti környezet; 3.3. Műszaki infrastruktúra; 4. Energiahatékonyság, klímavédelem). Az FVS struktúrája tehát nagyban követi az ITS kialakítását, a célrendszerek egyes elemei között erős a szinergia.

3.5.4 KAPCSOLÓDÁS A MEGYEI TERVEKHEZ, ÁGAZATI PROGRAMOKHOZ ÉS STRATÉGIÁKHOZ

Győr a stratégiában megfogalmazott célrendszer tekintetében illeszkedik az európai uniós, a nemzeti, a megyei és a helyi szintű stratégiai-tervezési dokumentumokhoz. Az alábbi táblázat mutatja Győr-Moson-Sopron megye Területfejlesztési Koncepciójához való illeszkedést a két célrendszer függvényében:

10. Táblázat Győr-Moson-Sopron Megye Területfejlesztési Koncepciójához való illeszkedés

Átfogó célok	Stratégiai célok	FVS célok				
		S1	S2	S3	S4	S5
A1. Innovatív versenyképes megye	S1. Rugalmas gazdaság		X			X
	S2. Intelligens gazdaság		X		X	X
A2. Fenntartható klímabarát megye	S3. Klíma- Környezetbarát megye			X	X	X
	S4. Élhető települések	X		X	X	X
A3. „Egészséges megyei társadalom	S5. Megfelelően képzett humán erőforrás	X	X	X	X	
	S6. Egészséges és támogató társadalom	X		X	X	

MONITORING, KONTROLLING, INDIKÁTOROK

4.1 AZ FVS MONITORINGRENDSZERE, NYOMON KÖVETÉS A TERVEZÉS ÉS VÉGREHAJTÁS SORÁN

Győr város stratégiai célrendszerének megvalósulását, nyomon követését és eredményességét a részcélokhoz rendelt indikátorok mérése biztosítja, amely érvényes az FVS megvalósításának teljes időszaka alatt. A korábban már beazonosított stratégiai- és részcélokhoz számszerűsíthető és mérhető eredmények rendelhetőek. Győr esetében a részcélok szintjén kerülnek leírásra az indikátorok úgy, hogy azok összessége fogja megadni a stratégiai célok indikátorait, amelyek önmagukban rendkívül komplexen épülnek fel.

A stratégiai menedzsment szemléletében a célok teljesülés mértékének rendszeres vizsgálata biztosítja, hogy a városfejlesztés és annak működési eredményei nem csupán utólagosan, hanem még folyamatában értékelhetővé váljanak, a fejlesztési folyamat pedig alkalmazkodhasson a belső és külső környezet esetleges módosulása által indukált változásokhoz.

A monitoringrendszer hatékony működéséhez elengedhetetlen egy szakmailag jól megalapozott indikátorkészlet. Az FVS módszertana alapján olyan monitoringrendszert szükséges működtetni, amely alkalmas az időközönkénti visszacsatolásra, azaz, ahogy a stratégiai menedzsmentciklus is működik, spirálformában értelmezhető. Mindezen folyamatok összessége és lépései újra és újra ismétlődnek. Ennek értelmében az Önkormányzat célrendszeréhez illeszkedő indikátorkészletnek is

visszakövethetőnek kell lennie. Az indikátorok segítségével épül fel a monitoring, amely nem csupán az eredmények elérését nyomon követő rendszer, hanem összetettebb feladata van, melynek lényege, hogy minél konkrétabban megfogható célokat tudjon megvalósítani Győr.

A hosszú távú célok – projektben realizálódó – megvalósulását hatás- és eredményindikátorok, az egy egyes projektek fizikai megvalósulását kimeneti indikátorok megadásával lehet mérni. A szakmailag megalapozott indikátorkészlettel a célok elérése hatékonyan számszerűsíthető. Az eredményességet vizsgáló monitoring az Önkormányzat saját belső adataira, valamint külső adatszolgáltatásra támaszkodik. A mérés alapját a kiindulási évben meghatározott bázisérték adja, és kiemelendő az indikátorkészlet esetében a folyamatos adatszolgáltatás.

4.2. AZ FVS-HEZ KAPCSOLÓDÓ INDIKÁTOROK ÉS AZOK MÉRÉSI MÓDSZERTANA

Az indikátor értékeinek méréséhez a folyamatos adatszolgáltatás szükséges az FVS teljes megvalósítási ciklusában. Az alábbi táblázatban Győr célrendszerének összes részcél mérését elősegítő indikátorkészlet kerül bemutatásra, amelyek a bázisévek és bázisértékek mellett a célértékeket is megjelenítik. A bázisévek a rendelkezésre álló adatok elérhetőségéhez igazodnak.

Részcél	Indikátor	Mérték-egység	Bázis-érték	Célérték	Definíció, mérés módszertana, adatok forrása Kiegészítés a 9.1. mellékletben.
S1. Társadalom					
Egészséges társadalom	Fejlesztéssel érintett háziorvosi, házi gyermekorvosi rendelők száma a fejlesztési időszakban (2021-2027)	db	0	5	Önkormányzat adatgyűjtése alapján a fejlesztéssel érintett háziorvosi és házi gyermekorvosi rendelők számbavétele a fejlesztési időszakban.
	Fejlesztett egészségügyi szolgáltatásokban részesülő lakosság száma a fejlesztési időszakban (2021-2027)	fő	0	10 000	Önkormányzat adatgyűjtése alapján fejlesztett egészségügyi szolgáltatásokban részesülő lakosság száma a fejlesztési időszakban (2021-2027)
	Digitális fejlesztéssel érintett háziorvosi és házi gyermekorvosi rendelők száma a fejlesztési időszakban (2021-2027)	db	0	5	Önkormányzat adatgyűjtése alapján digitális fejlesztéssel érintett háziorvosi és házi gyermekorvosi rendelők számbavétele a fejlesztési időszakban
Kultúra szerepének növelése a társadalomban	Az önkormányzati intézményrendszer által megvalósított kulturális programok száma a fejlesztési időszakban (2021-2027)	db	0	20	Önkormányzat adatgyűjtése alapján az önkormányzati intézményrendszer által megvalósított kulturális programok számbavétele a fejlesztési időszakban
	Felújított önkormányzati tulajdonban lévő helyi vagy országos védelem alatt álló épületek száma a fejlesztési időszakban (2021-2027)	db	0	3	Önkormányzat adatgyűjtése alapján az önkormányzati tulajdonban lévő felújított védelem alatt álló épületek számbavétele

Helyi közösségfejlesztés	Az Önkormányzat és intézményei által szervezett helyi közösségfejlesztési programok száma a fejlesztési időszakban (2021-2027)	db	0	20	Önkormányzat adatgyűjtése alapján az Önkormányzat és intézményei által szervezett helyi közösségfejlesztési programok számbavétele a fejlesztési időszakban
	Az Önkormányzat vagy intézményei által szervezett helyi társadalmi akciókba bevont személyek száma a fejlesztési időszakban (2021-2027)	db	0	200	Önkormányzat adatgyűjtése alapján az Önkormányzat vagy intézményei által szervezett a társadalmi akciókba bevont személyek számának gyűjtése
S.2. Gazdaság					
Diverzifikált gazdaság	Regisztrált kis- és középvállalkozások száma (2021-2027)	db	25777	26000	A regisztrált helyi kkv-k száma a KSH adatszolgáltatása alapján
	Vendégéjszakák száma a kereskedelmi szálláshelyeken (2022-2027)	db	458716	50000	A vendégéjszakák számának mérése a KSH adatszolgáltatása alapján.
Gazdaságfejlesztés támogatása	A város közigazgatási területén belül működő vállalkozások száma (2021-2027)	db	16372	17000	Győr-Moson-Sopron Megyei Iparkamara illetve a KSH adatszolgáltatása alapján a vállalkozások számának mérése.
	Az Ipari Park Győr területén működő vállalkozások száma (2024-2027)	db	100	101	A Győri Nemzetközi Ipari Park Kft. adatszolgáltatása alapján a vállalkozások számbavétele.

Korszerű, hatékony ipar	Helyi iparűzési adóbevétel a városban (2023-2027)	Ft	30 220 876 656 Ft	33 000 000 Ft	Önkormányzati, illetve KSH adatszolgáltatás alapján számolva.
S.3. Épített környezet					
Igényes településkép védelme és városrehabilitáció folytatása	A védelem alatt álló, funkciójában és/vagy szerkezetében megújított önkormányzati tulajdonban lévő épületek száma	db	0	3	Önkormányzat adatgyűjtése alapján az önkormányzati tulajdonban lévő megújított épületek számbavétele a fejlesztési időszakban.
Fenntartható és energiahatékony épített környezet megteremtése	Önkormányzati épületekben megvalósított energiahatékonysági fejlesztések száma	db	0	5	Önkormányzat adatgyűjtése alapján az önkormányzati épületekben végrehajtott energiahatékonysági fejlesztések számbavétele.
Policentrikus város	Városrészi központok száma	db	n.a.	8	Önkormányzati adatgyűjtése alapján egyes városrészekben a szolgáltatás-sűrűsödés (humán, kereskedelmi) vizsgálata.
	Új vagy felújított szolgáltatások, közszolgáltatások megjelenése a városrészi központokban	db	0	1	Önkormányzati adatgyűjtése alapján egyes városrészi központokban szolgáltatások számbavétele.
S4. Városfenntartás, üzemeltetés és közlekedés					
Közlekedésfejlesztés	Közösségi közlekedésen utazók száma (2021-2027)	fő	20772	22000	Önkormányzati adatgyűjtése alapján a közösségi közlekedés részaránya a többi közlekedési módhoz viszonyítva.

	Fenntartható, környezetbarát közlekedési módokat használók aránya (2021-2027)	%	54	60	A SUMP módozati megoszlás (modal split) felmérése a SUMP felülvizsgálatok során.
Hatékony közműellátás és városüzemeltetés	A felújított, illetve újonnan épített csapadékvíz-elvezető hálózat hossza	km	0	5	Önkormányzati és szolgáltatói adatszolgáltatás alapján a változás mérése.
	A lakossági hulladéktól elkülönített gyűjtéssel elszállított hulladék aránya (2021-2027)	%	19,2	25	KSH adatszolgáltatás alapján a lakossági hulladéktól elkülönített gyűjtéssel elszállított hulladék arányának változása.
S5. Természeti környezet és városi élhetőség					
Környezet védelme, zöldfelületek fejlesztése	Megújult vagy újonnan kialakított zöldfelületek nagysága	m^2	0	1000	Önkormányzati adatszolgáltatás alapján.
	Éves ÜHG kibocsátás egyenérték (2018-2027)	t, CO_2 egyenérték	678714	60000	Az üvegházhatású gázok éves kibocsátásának mérése.
	Környezet védelméhez, zöldfelületek fejlesztéséhez köthető projektek száma a fejlesztési időszakban (2021-2027)	db	0	10	Önkormányzati adatgyűjtése alapján a projektek száma a fejlesztési időszakban.
Kék infrastruktúra fejlesztés	Megújult és a lakosság számára hozzáférhetővé tett vízparti területek mérete	m^2	0	1000	Önkormányzat adatgyűjtése alapján a hozzáférhetővé tett vízparti területek mérete.

A célok teljesülését mérő monitoring mutatók mellett központilag meghatározott FVS szintű egységes indikátorok nyomon követése is szükséges. Ezen indikátorok célja, hogy országosan egységes módszertan szerint vizsgálják a rezilienciát, illetve az öt tervezési dimenzió mentén történő eredményeket.

	Indikátor	Mértékegység	Bázisérték	Célérték (2029)	Mérés módszere Kiegészítés a 9.1. mellékletben.
Reziliencia: a gazdaság több lábon állása	helyi gazdaság diverzifikációjának mértéke (2019-2029)	%	97,4%	95%	Önkormányzati adatbázis, NAV adatszolgáltatás
Reziliencia: energiafüggőség alternatív energiaforrásokkal való oldása	megújuló energiatermelés arányának növekedése (2024-2029)	%	0,29	1	MAVIR és/vagy helyi áramszolgáltatótól származó adatokból számítható, KSH
Reziliencia: digitális város	digitális ügymenetek aránya (2020-2029)	%	30	50	Önkormányzati és kormányablak/kormányhivatali adatbázis, NAV adatok
Reziliencia: megtartó város	az életminőséget meghatározó szolgáltatásokkal való elégedettség (2021-2029)	%	3,0*	3,5	A településen igénybe vehető közszolgáltatásokkal, piaci szolgáltatásokkal, települési infrastruktúrákkal stb. való lakossági elégedettség mértéke. Egységes módszertan alapján végzett lakossági elégedettségmérés, évente.
Reziliencia: zöldfelületek	zöld- és vízfelületek arányának változása (2021-2029)	%	601	500	Önkormányzati adatbázis: zöldfelületi kataszter, Lechner adatszolgáltatás
Prosperáló város	fejlesztésekbe bevont külső forrás aránya (2021-2029)	%	n.a.	n.a.	Önkormányzati adatbázis/EPTK, GINOP
Zöldülő város	éves ÜHG kibocsátás egyenérték (CO_2/t) (2018-2029)	tonna CO_2 egyenérték	678 714	600 000	KSH, Klímastratégia, SECAP évente
Digitális város	digitálisan mért adattípusok száma (2021-2029)	db	3	10	Önkormányzati adatbázis
Megtartó város	vándorlási egyenleg (2021-2029)	fő	-253	+500	KSH – Tájékoztatási adatbázis
Kiszolgáló város	újonnan belterületbe vont területek és a kihasználatlan városi területek aránya (2021-2029)	%	n. a.	n.a.	Önkormányzati adatbázis

4.3 A BEAVATKOZÁSOKRA VONATKOZÓ ADATOK GYŰJTÉSÉNEK ÉS KEZELÉSÉNEK HELYI MÓDSZERTANA

A fentebb rögzítésre került indikátorokhoz részben közhiteles adatbázis, részben belső, önkormányzati adatszolgáltatás biztosítja az inputot. Az önkormányzati adatok esetében forrásként azonosíthatók be a Polgármesteri Hivatal, illetve az Önkormányzat közvetlen együttműködési körébe tartozó szervezetek. Az adatgyűjtés és -strukturálás kapcsán jól alkalmazhatók az FVS készítéséhez kapcsolódó kérdőíves felmérés során szerzett szakmai tapasztalatok.

A programtervezés és –megvalósítás folyamatának kulcseleme az értékelési fázis. A stratégiai és részcélok teljesülését, valamint az egyes tervezési dimenziókhoz rendelt mutatók értékeinek alakulását projekt szinten összegezve állítja elő az Önkormányzat. A stratégia előrehaladásának nyomon követéséhez ugyanakkor indokolt egy középtávú (mid-term) értékelési folyamat lebonyolítása, ahol az indikátorok teljesülésével összhangban a megvalósítási folyamat módosítására, adott esetben a tematikus súlypontok áthelyezésére nyílhat lehetőség.

AZ IRÁNYÍTÁSI ÉS MŰKÖDÉSI MODELL

5.1. A VÁROSIRÁNYÍTÁSI MODELL INDOKOLT MÓDOSÍTÁSAI

Az FVS megalapozó munkarész 2.4. fejezetében részletes kifejtésre került Győr MJV Önkormányzatának irányítási modellje. Az FVS sikeres végrehajtása, a különböző szereplők hatékony együttműködése csak megfelelően felépített irányítási és működési keretek között lehetséges. Az előző, 2014-2020-as tervezési időszakban Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata és a 2.4.1. fejezetben bemutatott szervezetek több sikeres projektet bonyolítottak le, így kialakult a megfelelő szaktudás és a működési mechanizmus. Jelen fejezetben a korábban leírtakra építve, a módszertan által rögzített szempontok mentén kerül bemutatásra az irányítási és működési modellhez kapcsolódó, esetlegesen tervezett beavatkozásokat.

5.1.1. AZ ÁTFOGÓ VÁROSIRÁNYÍTÁSI RENDSZER VÁLTOZÁSAI

Az irányítási és működési mechanizmusban a városfejlesztési döntési kompetenciák Közgyűlésnél, illetve egyes esetekben a Bizottságoknál jelennek meg. A Polgármesteri Hivatal kiemelt tevékenységei az önkormányzati rendelettervezetek előkészítése, a Közgyűlés rendeleteinek és határozatainak a nyilvántartása, valamint végrehajtása. Mindemellett a javaslattételi, döntés-előkészítési és ellenőrzési kompetenciák a Polgármesteri Hivatal szervezeti egységeinél, főosztályoknál, osztályoknál és csoportoknál jelennek meg.

5.1.2. A TÉRSÉGI KOORDINÁCIÓ MECHANIZMUSAINAK VÁLTOZÁSAI

Győr város térségi kapcsolatai főként a környező településekkel szoros, amelyek a megalapozó munkarészben kifejtett agglomerációs térséget alkotnak, valamint a megyeszékhely kedvező földrajzi fekvése lehetőséget biztosít a határon átnyúló társulásokban való aktív részvételre. A társulások megnevezéseit a 2.4.3. Várostérségi koordináció fejezet tartalmazza. Lehetőséget kell biztosítani a közös társadalmi-gazdasági együttműködésekre, mint a képzések szervezése, a hatékony munkaerőpiaci folyamatok elősegítése, befektetések ösztönzése vagy közös intézményi és társadalmi fejlesztések létrehozása. Az érintett partnerek már több sikeres projektet végrehajtottak az elmúlt években, így a térségi koordináció mechanizmusában változtatás nem indokolt.

5.1.3. RÉSZVÉTELI AKCIÓK A STRATÉGIAI CIKLUS VÉGREHAJTÁSI SZAKASZÁBAN

A partnerség a stratégiai ciklust teljes egészében végig kísérő folyamata, és kiemelt szerep jut az intézkedéscsoportoknak. A megvalósítás szakaszban fontos szerep jut az intézményi és civil szereplőknek. Az FVS tervezésében a digitális és zöld átállás menetrend lebonyolítása a bevont szereplők segítségével valósulhat meg. Az érintett partneri kör Győr esetében elsődlegesen az önkormányzati intézmények, az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok, a városban működő civil szervezetek, közintézmények, egyházi szervezetek, illetve a Széchenyi István Egyetem. Ez a kör a FVS tervezésében megjelenő digitális és zöld átállás okán változhat, mivel indokolttá válik a szakértők, felelős koordináló személyek bevonása is.

Az FVS megköveteli, hogy az önkormányzati szereplők mellett a lakossági részvétel is markánsan jelenjen meg az önkormányzati szereplők és helyi civil szervezetek mellett.

5.2. A VÁROSI MŰKÖDÉSI MODELLT ÉRINTŐ TERVEZETT VÁLTOZTATÁSOK

Az FVS 2.4.2. fejezetében bemutatott működési modell az előző, 2014-2020-as ciklusban hatékonyan támogatta a város fejlesztési törekvéseit. A jelenlegi struktúra a rendszer működtetésében hatékonyan működik, amely átfogó, konkrét változtatásra nem szorul.

A végrehajtási tevékenység fő aktora a Polgármesteri Hivatal hatályos Szervezeti és működési szabályzata (SZMSZ) alapján a Polgármesteri Kabinet alá tartozó Településfejlesztési és Városstratégiai Főosztály Városfejlesztési és Városüzemeltetési Osztályának különböző szervezeti egységei.

Funkciók tekintetében az FVS létrehozása során a jövőben prognosztizálható a feladatkörök differenciálása, valamint funkciók és szolgáltatások bővülése.

Működési terület/ szervezet[20]	Változás / fejlesztés
Győri Közszolgáltató és Vagyongazdálkodó Zrt. (Győr-Szol Zrt.)	Humánerőforrás fejlesztés a digitális átállás témakörében.
Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata	Humánerőforrás fejlesztés a digitális átállás témakörében, digitális kompetenciafejlesztő tevékenységek, tréningek.
Más önkormányzati cégek a város működésében	A digitális és zöld átálláshoz kapcsolódó munkakörök fejlesztése, létrehozása, a témában releváns szakemberek és aktorok szerepének erősítése.
Köznevelési intézmények	Humánerőforrás fejlesztése.

[20] A 2.4.2. Működési modell fejezet alapján

• CSELEKVÉSI TERV

6.1 PRIORITÁSOK ÉS INTÉZKEDÉSEK RENDSZERE

TÁRSADALOM	A köznevelési intézményrendszer fejlesztése
	Az egészségügyi és szociális ellátás fejlesztése
	Az idősek életminőségének fejlesztése
	A kulturális, közösségi és szabadidős terek fejlesztése
GAZDASÁG	Gazdaságfejlesztési beavatkozások
ÉPÍTETT KÖRNYEZET	Az épített környezet védelme
	A lakhatás támogatása
	Fenntartható és energiahatékony épített környezet
KORSZERŰ VÁROSÜZEMELTETÉS ÉS KÖZLEKEDÉS	Közlekedésfejlesztés
	Modern városüzemeltetés kialakítása
TERMÉSZETI KÖRNYEZET ÉS VÁROSI ÉLHETŐSÉG	Környezet védelme, zöld infrastruktúra fejlesztése
	Kék infrastruktúra fejlesztése

INTÉZKEDÉSEK ÉS BEAVATKOZÁSOK RENDSZERE

INTÉZKEDÉSEK	BEAVATKOZÁSI TERÜLETEK
A köznevelési és oktatási intézményrendszer fejlesztése	Bölcsődefejlesztési program
	Óvodafejlesztési program
Az egészségügyi és szociális ellátás fejlesztése	Az egészségügyi ellátórendszer fejlesztése
	Szociális ellátó intézmények fejlesztése
Az idősek életminőségének javítása	Bentlakásos és átmeneti intézmények fejlesztése
A kulturális, közösségi és szabadidős terek fejlesztése	Meglévő kulturális, közművelődési terek fejlesztése
	Új kulturális terek létrehozása, barnamezős területek hasznosítása
	Vízparti területek fejlesztése, szolgáltatásbővítése
	Helyi identitás és összetartozás erősítését támogató programok
	Közösségi sportterületek fejlesztése

Gazdaságfejlesztési beavatkozások	Ipari infrastruktúra-fejlesztés
	Energiahatékony működés elősegítése az ipari szektorban
	Munkaerőpiacra való eljutás elősegítése, munkaerő mobilitás ösztönzése
Az épített környezet védelme	Települési épített környezet fejlesztése, örökségek védelme
	Egyéb infrastrukturális beruházások, felújítások
A lakhatás támogatása	Városi lakóinfrastruktúra fejlesztése
Fenntartható és energiahatékony épített környezet	Humán szolgáltatások infrastruktúrájának energetikai fejlesztése
	Közintézmények energiahatékonyságának növelése
	Lakossági zöldenergia és energiahatékonysági beruházások ösztönzése
	Szabályozási és stratégiai háttér kidolgozása, szemléletformálás (mitigációs és adaptációs célok)
Modern városüzemeltetés kialakítása	Döntéshozatali és műszaki háttér támogató rendszer kiépítése, humánerőforrás-fejlesztése
	Fenntartható hulladékgazdálkodási rendszer kialakítása
	A közvilágítási rendszer fejlesztése

Közlekedésfejlesztés	Városrészek összekötését szolgáló kerékpárút-fejlesztés
	Elkerülő úthálózat kialakítása, fejlesztése
	Belterületi utak, járdák minőségi fejlesztése
	Parkolási rendszer fejlesztése
	Kötöttpályás közlekedés fejlesztése
Környezet védelme, zöld infrastruktúra fejlesztése	Természeti értékek védelme
	Közösségi és rekreációs zöldfelületi fejlesztések
Kék infrastruktúra fejlesztése	Víziközművel kapcsolatos fejlesztések
	Csapadékvíz-gazdálkodás fejlesztése
	Vízpartok környezeti védelme és revitalizációja

6.2 AZ AKCIÓTERÜLETEK KIJELÖLÉSE, A KIJELÖLÉS ÉS A LEHATÁROLÁS INDOKLÁSA

6.2.1 GYŐR FVS BEAVATKOZÁSOK ÖSSZEFOGLALÓ TÁBLÁZATA

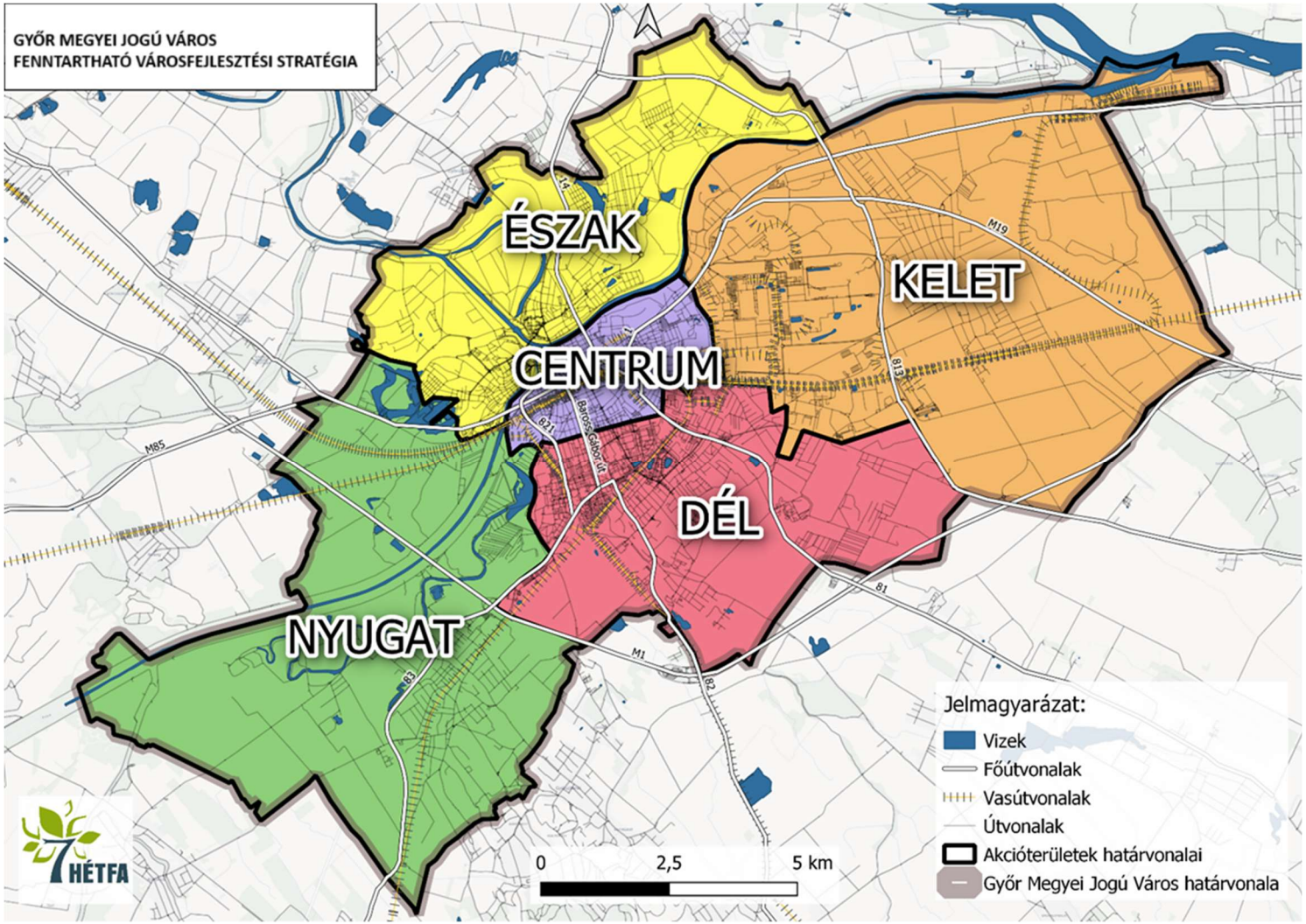

AKCIÓTERÜLETI BEAVATKOZÁSOK	
GYŐR CENTRUM AKCIÓTERÜLET	**GYŐR KELET AKCIÓTERÜLET**
Bartók Óvoda és Bartók Óvoda Attila Utcai Tagóvodája részére közösen használható tornaterem építése	Az Ipari Park energetikai korszerűsítése és közvilágításának fejlesztése
Győri Nádorvárosi Ének-zenei Általános Iskola bővítése	Hűtőház utca csarnokok telepítése
Magyar Ispita felújítása	A meglévő Ipari Park bővítése
Batthyány téri rendelő kialakítása	Reptéri út - Hűtőház utca kereszteződésének felújítása
Bólyai utcai Idősek Klubja (műemlék épület) felújítása	Molnár Vid Bertalan Közösségi Ház bővítése és környezetének fejlesztése, valamint energetikai fejlesztése
Bisinger sétány zöldfelületeinek megújítása	Kossuth Lajos Művelődési Ház (Molnár Vid Bertalan Közösségi Ház telephelye) a családok, fiatalok és idősek közösségi terének felújítása; és energetikai fejlesztés
Virágpiac felújítása	Szentiváni Óvoda Váci utcai tagóvoda infrastrukturális fejlesztése
Barokk kert kialakítása (Zichy-palota)	Szentiváni Váci úti rendelő kiváltása saját tulajdonú épületben
Borsos Ház felújítása	Győrszentiváni tanuszoda építése
Napóleon ház felújítása, rendezvényközponttá alakítása	Kamaszpark Győrszentivánon és azon kívül még 2 városrészben (Árnyas u.)
Zechmeister u. 11. szám alatti Levéltár áthelyezése, felújítása	Gyárvárosi Művelődési Ház felújítása / fejlesztése
Kikötőfejlesztés a Mosoni-Duna Dunakapu tér melletti szakaszán	Győri ipari park fejlesztése - elektromos busz telephely + töltőkapacitás fejlesztése
Rómer ház felújítása	Kiskútliget fejlesztése
Spartacus-csónakház felújítása	**GYŐR DÉL AKCIÓTERÜLET**
Apátur-ház felújítása	Királyszéki út és a mellette található szervízút, járda, kerékpárút, csapadékvíz-elvezetés komplex fejlesztése, jelzőlámpás gyalogos átkelőhely kialakítása
Vaskakas Taverna és Schäfer ház felújítása, és a Radó-Sziget fejlesztése	Sportpálya kialakítása Ménfőcsanakon
Városháza épület rekonstrukciója (homlokzatfelújítás, tető, az épület süllyedésének kezelése, torony rész rekonstrukció, belső felújítás)	EBI, Örkény István utcai Bölcsőde infrastrukturális felújítása
Megyeház tér felújítása	Sün Balázs Óvoda Mesevár Tagóvodája Infrastrukturális felújítása
Káptalandomb közterület felújítása	Lajta úti Rendelő teljes felújítása
Zichy-palota tetőszerkezetének korszerűsítése (II.b.)	Mécs László utcai Rendelő bővítése
Kisfaludy Károly Könyvtár épületenergetikai korszerűsítése	Egykori malom területén kereskedelmi egység kialakítása
A Baross Gábor út 61-63. szám alatti Győr Város Levéltára Műszaki Levéltárának fejlesztése, energetikai fejlesztés	Győr-Szol Zrt. székhelyének energetikai korszerűsítése (9024 Győr, Orgona u. 10.)

AKCIÓTERÜLETI BEAVATKOZÁSOK	
Rákóczi utca 1. szám alatti épület elektromos hálózatának korszerűsítése	Lajta úti rendelő energetikai felújítása
Rákóczi utca 1. szám alatti épület nyílászáróinak cseréje, energetikai fejlesztés	Előtakarékos garzonház energetikai korszerűsítése (9024 Győr Mészáros L u. 10.)
Előtakarékos garzonház energetikai korszerűsítése (9028 Győr Zöld u. 3/b.)	Marcalváros (Marcalváros I. és II.) parkolólemezek kialakítása
Győr Szigethy Attila út 109. szám alatti épületegyüttes energetikai felújítása	Ifjúság körút parkolólemez és parkoló kialakítása
Pálffy utca alatt mélygarázsépítés, teljes útrekonstrukció	Honvéd Ligeti parkolólemez kialakítása, parkolóhelyek számának növelése
Batthyány tér alá tervezett mélygarázs és a Pálffy út – Batthyány tér – Schwarzenberg utca tengely átépítése	Borsos M. utca-Déry T. utca közötti tér fejlesztése
Schöpf-Merei ház (Rákóczi út 13.) felújítása	Illyés Gy. utca 14. melletti zöldterületen Kiss&go parkoló kialakítása
Magyar utca 1. és Aradi vértanuk útja 6. fejlesztése	Jereváni úti piactér és közvetlen környezete rehabilitációja
Győri Nemzeti Színház felújítása	Közvilágítás bővítés Szabadhegyen a II-es és III-as tó melletti területeken
Táncok Háza létrehozása	Szőnyi Márton utca felújításának folytatása
Ifjúsági Ház újjáépítése	Csapadékvíztározó tavak komplex funkció és rekreációs fejlesztése
Városháza új szárnyának kialakítása	Erzsébet liget zöldfelületeinek fejlesztése és nyilvános illemhely kialakítása
Győri Barokk belváros zöldítése	Orgona utca - gördeszkapark közösségi térré fejlesztése
Vízi és ártéri élőhelyek kialakítása a Rábca partján, kiegészítve egy tematikus tanösvénnyel	Közösségi és rekreációs fejlesztés Szabadhegyen
Batthyány tér felújítása	Adyvárosi közösségi tér létesítése
Városrét komplex tájépítészeti tervezése	Kiserdő komplex fejlesztése
Vasútállomás környezetének felújítása, parkoló (mélygarázs) kialakítása	
Városháza tér Honvéd liget zöldfelületeinek komplex felújítása	
GYŐR ÉSZAK AKCIÓTERÜLET	**GYŐR NYUGAT AKCIÓTERÜLET**
Kultúrház utcai rendelő teljes felújítása	Győri Móricz Zsigmond Általános Iskola infrastrukturális fejlesztése
Kálóczy tér zöldfelületeinek felújítása	Győri Ménfőcsanaki Petőfi Sándor Általános Iskola feladatellátási helyeinek infrastrukturális fejlesztése
Pinnyédi Művelődési Ház bővítése, udvarrendezése	Horgas utcai Rendelő tetőszerkezetének javítása, illetve az épület energetikai felújítása
Újvárosi Művelődési Ház - Közvilágítás fejlesztése (B I. g)	Péterfy Sándor iskola mögötti zöldterület hasznosítása
Nyugdíjas garzonház energetikai felújítása (9026 Győr, Kálóczy tér 9-11.)	Gyirmóton állandó szabadtéri színpad kialakítása
Közterület teljes rekonstrukció II. ütem - Sárás városrész (közmű, út, elektromos, közvilágítás)	Sziget városrész szolgáltatáshiányos területén üzletház kialakítása
Közterület teljes rekonstrukció II. ütem - Mayer utca (közmű, út, elektromos, közvilágítás)	A Bezerédj-kastély kertjének fejlesztése
Lazaret utcai hajléktalanellátás színvonalának fejlesztése	Magyar Vilmos uszoda energetikai felújítása

AKCIÓTERÜLETI BEAVATKOZÁSOK	
Gördeszkapálya létesítése a Jedlik híd alatt	Új idősváros kialakítása
Rába Quelle szálloda kialakítása	Gyirmóti Zúgó park zöldfelületeinek fejlesztése
Mihálkovics sétány zöldfelületeinek felújítása	Ménfőcsanaki "temető park" zöldfelületeinek fejlesztése (Győzelem u. - Győri út közötti zöldterület)
Bácsai csatorna Fenyőszer utcai szakaszának zöldfelületi felújítása	
Aranypart I-II. szabad strandok zöldfelületeinek felújítása, funkcióbővítés	
Simor János Püspök tere megújítása	
Borostyán sétány játszótér és sportpark felújítása	

HÁLÓZATOS BEAVATKOZÁSOK	
KÖZLEKEDÉS	**KLÍMAVÉDELEM ÉS FENNTARTHATÓSÁG**
Reptéri út I. ütem - Martin utca- Dohány utca közötti pályaszerkezet csere	Applikáció fejlesztése a munkába járás megkönnyítésére
Tatai út külső szakasz) felújítása (Tibormajori út - 813-as főút között	Szabályozhatóság megteremtése az energiafelhasználó berendezések esetében (automatizálás, intelligens központi szabályozás)
Tibormajori út felújítása járdaépítéssel (Juharfa utca - Almafa utca között)	Mérési rendszer kiépítése az energiafogyasztás pontos megismerése és nyomon követése érdekében
Régi Szentiváni út felújítása járdaépítéssel (Hecsei út - Gesztenyefa utca között)	Komplex, megújuló energiahasznosításra vonatkozó stratégia és felülvizsgálat elkészítése Győrben
Gesztenyefa utca felújítása (Régi Szentiváni út - Nyírfa sor között, valamint Berkenyefa sor - Tatai út között)	Energiaközösség létrehozása Győr városban, Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata aggregátori szerepének megerősítése energetikai együttműködések, energiaközösségek létrehozásának előmozdításában
Kardánút felújítása csapadékcsatorna felújítással	Beruházást nem igénylő mérési rendszer bevezetése
A vízi közlekedés fejlesztése, Győr és Győr közeli dunai települések hajókapcsolat összeköttetése	Napelemek telepítése önkormányzati tulajdonú épületekre
Pápai út melletti kerékpárút építés	H2-gazdaság kiépítésének támogatására szolgáló koncepció
Nagy Imre úti kerékpárút építés (Vasvári Pál utca - Szauter utca között)	Energiatárolási lehetőségek megvizsgálása, kiépítése
Ipar úti kerékpárút építés (Puskás Tivadar utca - Nagysándor József utca között)	Megfelelő létesítménygazdálkodás megteremtése, tudatos energiamenedzsment kiépítése az önkormányzati közintézmények és cégek esetében
Bácsai úti kerékpárút építése (1301. sz. út mellett Kalapács utca - Fenyőszer utca között)	Hatékony üzemeltetés megteremtése a fogyasztási kultúra aktív befolyásolása által
Szabadhegy - Adyváros összekötő kerékpárút létesítése (Erfurti út - Ifjúság körút között)	
Martin utca kerékpárút építés	Lakosság ösztönzése a zöld energiák alkalmazása/zöldítés terén
Váci Mihály utcai kerékpárút építése (Déryné utca és településhatár között, csatlakozva a Vonal úthoz)	Szemléletformálással foglalkozó szervezetek, illetve munkatársainak képzése/fejlesztése

HÁLÓZATOS BEAVATKOZÁSOK	
Győrszentiván Körtér kerékpárút építése (Szelényi Imre Rudolf utca)	Helyi médiafelületek stratégia mentén összeállított terv szerinti, tudatos, koncepcionális használata energetikai és klímavédelmi üzenetek átadására
Adyváros kelet-nyugati irányú kerékpárút építése (Ifjúság körút - Tihanyi Árpád út között)	Lakossági tájékoztatási rendszer kidolgozása és működtetése
Homoksori utca - Törökverő utca kerékpárút építése (Napos utca - Déryné utca között)	Szenzibilizáció és szemléletformáló lokális program kidolgozása a győri közoktatási intézmények számára
Szent Vendel utca kerékpárút építése (Fő utca - Diós utca között)	HR-kapacitás fejlesztés – városi főenergetikus alkalmazása
Zöld úti kerékpárút építése (Somogyi Imre utca - Szőnyi Márton utca között)	Energetikai és klímavédelmi monitoring rendszer építése és üzemeltetése
Mosoni-Duna menti kerékpárút és rekreációs útvonal létesítése Püspökerdő és 813-as főút között	Energiaklaszter létrehozása az energiahatékonysági információk és jó gyakorlatok megosztása érdekében
Mosoni-Duna menti kerékpárút és rekreációs útvonal létesítése Belváros és Likócs között	Biogáz erőmű létrehozása
Kerékpáros kivezető szakasz építése a Sokorópátkai úton	Kerti és fás szárú hulladékstratégiai koncepció/program kidolgozása
Győr-Győrújbarát-Nyúl-Écs-Ravazd kerékpárút megépítése, meglévő hálózati elemekkel bringakörutak megvalósítása, hiányzó szakaszok megépítése	Energia előállítására alkalmas hulladékhasznosító mű kialakítási lehetőségeinek feltárása
Győr-Ménfőcsanak-Tényő-Sokorópátka-Gic kerékpárút megépítése, a győri, sokorói, bakonyi kerékpárutak turisztikai összeköttetésének biztosítása	Közvilágítás fejlesztése okos közvilágítási rendszer kiépítése révén
Kunszigeti út melletti kerékpárút építése	Városi közvilágítási hálózat korszerűsítése
Győr-Vámosszabadi kerékpárút, a Felvidéki kerékpáros turisztikai összeköttetés biztosítása	Meglévő erdőterületek megfelelő, szakszerű kezelése
821. sz. főút - Kálvária utca jelzőlámpás körforgalmú csomópont kiépítése	Győr Projekt Kft. + GYMJVÖ sportlétesítmények energetikai korszerűsítése
821. sz. főút 2x2 sávra bővítése a 83. sz. főút és a Szigethy Attila út közötti szakaszon	Tudatos, klímaadaptív és klímareziliens várostervezés
Liget utca – Fő utca közúti kapcsolat megteremtése (Szent Vendel utca - átkötés között)	Nyílt gyepterületek kerülése céljával városi zöldfelületi stratégia kidolgozása
Győrszentiván bekötését biztosító közút, északi bekötőút I. ütem - II. ütem: 0+065- 0+657	Győr területén található NATURA2000 területek fejlesztése
Belső nyugati elkerülő út kiépítésének folytatása a hiányzó elemek megépítésével (1. sz. - 83. sz. főút közötti szakasz)	Az Aranypart zöldterületi fejlesztése
82. sz. főút új nyomvonal kiépítése a 82/M1 és a 83/821 csomópontok közötti szakaszon	„közös a zöld 1.0”
Panoráma út (81. sz. - 82. sz. főutakat összekötő új szakasz) Városi elkerülő délkeleti útszakasz	„közös a zöld 2.0”
14. sz. főút (Győr-Dunaszerdahely) négysávosítása	Erdőtelepítési program / fasortelepítési program
M1-81-es számú főút találkozásától és a Töltéstava kereszteződésig a 81-es főút út bővítése, átépítése közlekedésbiztonsági elemekkel való kiegészítése	ESG szemlélet bevezetése az Önkormányzatnál, szemléletformálás
1. sz. főút bevezető szakasz négysávosítása a 85-ös csomóponttól	Tudatos vízfelhasználás és vízmegtartással kapcsolatos szemléletformálás

HÁLÓZATOS BEAVATKOZÁSOK	
Tatai út - 81. sz. főút körforgalmú csomópont - Zöld utca közötti útszakasz 2x2 sávosra bővítése	Városi természetvédelmi területek infrastruktúrájának kiépítése
M1-82-es számú főút kereszteződése és Pannonhalma/Ravazd között új, településeket elkerülő 2x2 sávos út megépítése	Győri zöldfelületi kataszter elkészítéséhez, nyilvántartásához szükséges szoftverfejlesztés
Észak-nyugati elkerülő a 813-as számú elkerülő főút szakasz folytatásaként a 14. számú főutat köti össze az 1-es számú főúttal az M85. számú gyorsforgalmi úti csomópontig	**OKTATÁS, NEVELÉS ÉS INNOVÁCIÓ**
Belső keleti elkerülő az 1. sz. főút és Ipar út csomópontból indulva összeköttetést biztosít a Bácsai úttal. Új Mosoni-Duna keresztezéssel, az Új Bácsai útig 2x2 sávon, onnantól 2x1 sávon.	Szakápolói és egészségügyi szakdolgozó képzési infrastrukturális feltételeinek fejlesztése
Szigethy Attila út szegélyek közötti burkolat felújítása a Szent Imre út és a 821. sz. főút közötti szakaszon; Táncsics utca, Csokonai utca és Nádor utca csomópontokban összehangolt jelzőlámpák telepítése	Széchenyi István Egyetem fejlesztései (lista)
József Attila utca burkolat felújítása (Fehérvári út - Üteg utca között)	Óvodafejlesztés új óvoda építésével (férőhelykiváltással és új férőhelyek kialakításával)
Vasvári Pál út felújítása (Tihanyi Árpád út - Nagy Imre utca között)	**FEJLETT GAZDASÁGI ÉS IPARI INFRASTRUKTÚRA**
Pápai út felújítása (a GYSEV vasúti átjáró - Tessedik utca között)	A Győr, 1. sz. út mentén tervezett „Nyugati városkapu" kialakítása (01142, 01143, 04837, 03852 sz. övezetek területén tervezett gazdasági területfejlesztés)
Kandó Kálmán utca felújítása (Vágóhíd utca - Ipar úti híd között)	Energiaközösség rendszerének kialakítása a Győri Ipari Park esetében
Tihanyi Árpád út felújítása (Somogyi Béla utca – Szauter utca között)	Lakóautó - parkoló és kiszolgáló terület kialakítása
Kereszt utca útépítése (Temető utca - Szarvas utca között)	Győri zöld várfalkilátó és zöldtető kialakítása
Régi Bácsai útnak a Szövetség utca és a 14. sz. főút közötti szakaszon, valamint a Kárász utcának a Régi Bácsai út és a Szövetség utca új kikötése közötti szakaszon történő útépítése, közműkiváltások	**KULTÚRA, KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS, SPORT ÉS SZÓRAKOZÁS**
Váci Mihály utca felújítása (Egressy utca és településhatár között)	Szabadtéri színpad és ahhoz tartozó kiszolgáló építmény építése, valamint az alapműködéshez szükséges tárgyi eszközbeszerzés a győri Rába parton felállított Víziszínpad tekintetében
Baross út megújítása és zöldítése	Radó-sziget, mint rendezvény helyszín fejlesztése
Pápai úttól a Rába vasúti híd alatt a Petőfi hídhoz vezető kerékpárút kiépítése	Állatkert bővítése – A volt győri kemping és Gázgyár területének megvásárlása, a Xantus János állatkert bővítéseként hasznosítva, funkcióváltással, madárház kialakítással
Kossuth utca felújítása (Városház Köz - Bálint Mihály utca között)	Aranypart I. – Mosoni-Duna, Aranypart II. – Mosoni-Duna Holtág mederkotrása és szabadstrand kialakítása
Hunyadi utca pályaszerkezet csere (Bartók Béla utca - Baross-híd között)	Mosoni-Duna vízi turizmusfejlesztés, kishajó kikötő létesítés
Bartók Béla utca felújítása (Eszperantó utca - Buda utca között)	Tanuszoda program megvalósítása Győrszentiványon, Adyvárosban
Szent Vendel utca - Erdőtelepi utca felújítása (Napfény utca - Kunszigeti út között)	Ipartörténeti Múzeum létrehozása

HÁLÓZATOS BEAVATKOZÁSOK	
Révai utca felújítása buszdecentrummal együtt (Baross híd - Gárdonyi utca között)	Szépművészeti Galéria létrehozása
Magyar utca felújítása	Hangverseny- és konferenciaterem létrehozása
Győrszentiván Körtér felújítása	Befogadószínház / Kamaraszínház létrehozása
Stadion utca felújítása	Képzőművészeti alkotótelep létesítése
Sokorópátkai út kivezető szakasz felújítása	Szociális város rehabilitáció Győrben
Radnóti utca - Köztelek utca csomópont átépítése	A lokális identitás erősítése és generációk közötti kapcsolatok erősítése Győrben
Vasúti átkelő fejlesztése a 2-es postai logisztikai központnál	Pumpapálya kialakítása több városrészben
Mosoni-Duna híd építése	
A biztonságosabb közlekedési viszonyok céljából „S" kanyar kialakítása a garázsok elbontásával a vasúti pályaudvar közelében	
Puskás Tivadar utca meghosszabbítása Iparcsatorna feletti híddal a Reptéri útra csatlakozva és továbbvezetve a Rába gyáron keresztül a Hecsei úti körforgalomba	**KÉK INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSE**
Hédervári úti körforgalom és a Stormfeld Aladár utcai csomópont közötti szakaszon kapacitásfejlesztés	Vízparti sétányfejlesztés
Liget utca - Fő utca közúti kapcsolat megteremtése, új átkötés (Szent Vendel utca - átkötés között)	Csónakházak fejlesztése
Központi vasútállomás és vidéki buszpályaudvar fejlesztése	Marcalvárosi tanuszoda építése
Kötöttpályás városi-elővárosi közösségi közlekedési rendszer kialakítása és fejlesztése, P+R zónák kialakítása (Győr-Ménfőcsanak — Belváros — Ipari Park és Győrszentiván — Ipari Park — Belváros és Marcalváros — Adyváros— Belváros — Ipari Park vonatkozásában)	Győr város csatornahálózat hosszú távú korszerűsítési terv 2+5 éves program
Új nemzetközi rakodó és rendező pályaudvar létrehozása nemzetközi és hazai logisztikai műveletek végrehajtásához, a város rakodópályaudvar kiköltöztetése	Győr-belváros csatornahálózat akut problémáinak kezelése [Győr belváros-dél átemelők építése kapacitás bővítés, nyomott hálózat kialakítása]
Okos parkolási rendszer kialakítása	Zárt, közúti csapadékvíz-elvezető rendszerek kiépítése városszerte
Szintbeli vasúti kereszteződések korszerűsítése	Csapadékvíz-tározók és szikkasztók létesítése, fejlesztése
Győri Intermodális Csomópont fejlesztési program	Szennyvíz- és csapadékvízrendszerek szétválasztása, fejlesztése
Vasúti megállóhelyek fejlesztése	Kisbácsa, Kultúrház utca csapadékvíz elvezető rendszer kiépítése
Hűtőházi út új nyomvonalon való kiépítése	Szabadhegy városrész (Levendula utca, Virág utca, Koppány utca, Gábor Áron utca, Mozsár utca, Kopja utca, Szabadhegyi III. sz. tározótó rekonstrukció és környezetrendezés) csapadékvíz elvezető rendszerének kiépítése és rekonstrukciója

HÁLÓZATOS BEAVATKOZÁSOK	
Észak-nyugati elkerülőút építése	Kisbácsa, Benedek Elek utca csapadékvízelvezető-rendszer kiépítése faltól falig utcarendezéssel
Veszprém úti bevezető fejlesztése	Sárás csapadékvíz-elvezetőrendszer kiépítése (Szitásdomb utca - Írisz utca között)
Szabadhegy városrész belterületi úthálózatának komplex fejlesztése	Révfalu, Hédervári úttól Keletre eső utcák (Zólyom utca, Németh László utca, Rozmaring utca) csapadékvízelvezető-rendszerének kiépítése
Fehérvári út - Zöld utca jelzőlámpás csomópont áteresztő kapacitásának javítása	Veres Péter utca - Paptagi út zárt csapadékvízelvezető-rendszer kiépítése
Révfalu városrész belterületi úthálózatának komplex fejlesztése	Szent Vendel utca - Újsor - Erdőtelepi utca zárt rendszer kiépítése
FEJLETT SZOCIÁLIS ÉS EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁS	Pápai út 800-as gerincvezeték építése a vasút és a Tessedik utca között, bekötése a "Rabkerti tóba"
Egészségügyi Centrum kialakítása a Hajléktalanokat Segítő Szolgálat Győr központi telephelyén (9027 Győr, Avar u. 3.)	Pataházi utca alatti zárt csapadékvízelvezető-rendszer kiépítése, meglévő bontása
Társadalmi felzárkóztatást és integrációt elősegítő szociális és mentálhigiénés beavatkozás megvalósítása	Innovatív csapadékvíz szikkasztó, tározó rendszerek beépítése Marcalváros és Belváros-Gyárváros területén
A Család- és Gyermekjóléti Központ Győr HÍD Ifjúsági Információs és Tanácsadó Irodájának kiváltása	Mosoni-Duna vízpart rehabilitáció és Győri Duna Korzó
Idősek otthona fejlesztési program	Vízpartok környezeti védelme és fejlesztése
Nyugdíjas otthonok és garzonlakások kialakítása	Aktív vízi turisztikai fejlesztések Győrben
EESZI - fogyatékosok nappali ellátása férőhelybővítés	Rába-Pándzsa-Cowalter városi túraútvonal kiépítése
Hajléktalanok Otthona férőhelybővítés	Ivóvízhálózat bővítése Szabadhegy városrészben
Rehabilitációs intézményfejlesztés	Győr Pápai úti bezárt kommunális hulladéklerakó végleges rekultivációja
Hospice Ház kialakítása	
Autista nappali ellátó intézmény	
Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás	
Önkormányzati bérlakásprogram végrehajtása	
EGYEDI BEAVATKOZÁSOK	
Fenntartható városfejlesztési stratégiák elkészítése	
Győri Szabadtéri Koncerthelyszín kialakítása	
Pinnyédi kiserdő szabadidő parkká alakítása	
Sportpályák felújítása	
Városi közbiztonság javítása térfigyelő kamerák kihelyezésével	
IP kamerarendszer üzemeltetés digitális fejlesztése	

HÁLÓZATOS BEAVATKOZÁSOK
Közeljövőben várható nagyobb volumenű lakóépület-fejlesztések
GYMJV PH informatikai hálózati kapacitásfejlesztés
Family Park - többgenerációs szórakoztató központ kialakítása - élménypark családoknak

6.2.2 AZ AKCIÓTERÜLETEK BEMUTATÁSA

1. GYŐR CENTRUM AKCIÓTERÜLET

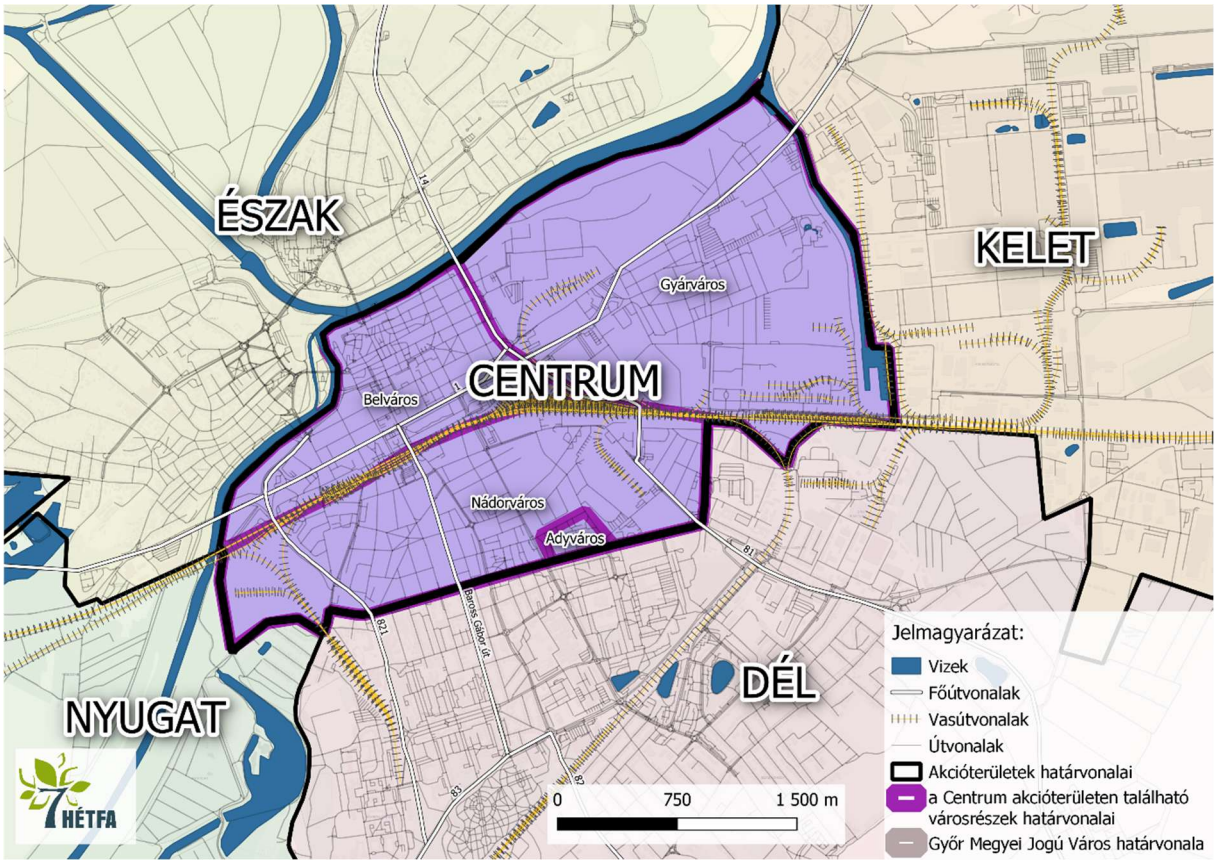

Győr centrum akcióterület a város közepén található, melynek alegységei a római korig visszavezethető, török kori várfalakkal korábban elkerített történelmi városmag, a Belváros, valamint Városrét és Gyárváros nevű városrészek. Az akcióterület határai Nyugatról és Északról a Rába, majd Mosoni-Duna, a keleti irány felől az Ipar-csatorna, Dél felől pedig a vasúti sínek.

A *Belvárosban* található a kulturális intézmények nagy része, a vasútállomás a városközpontban helyezkedik el, mely a személyforgalom szempontjából kedvező. A 2000-es évek belvárosi rehabilitációs intézkedéseinek keretében megújultak a közterületek, fejlesztették a kulturális intézményeket, a közösségi tereket, és komplex felújítások is zajlottak. Az itt található főutak, tér- elválasztó hatásukkal akadályozzák a Nádorváros felé irányuló kapcsolatokat, valamint a keleti irányban található, felhagyott iparterületek újrahasznosítását. A városrész funkciója a kereskedelmi központ jelleg felől, az utóbbi évtizedekben a vendéglátás irányába tolódott. A városfalakon belüli terület műemlék jelentőségű, így kiemelt cél, hogy az itt kialakult telekszerkezet megmaradjon, a nem védett területeken pedig törekedni kell ennek megóvására. Az elmúlt közlekedésfejlesztési beavatkozások célja többek között az átmenő

forgalom mérséklése volt, azonban a forgalmi adatok csökkenő tendenciája helyett növekvő irányt mutatnak. A parkolási problémák enyhítése céljával megvalósított parkolóház-fejlesztések részleges eredményekkel jártak, a felszíni parkolóhelyek száma továbbra sem elegendő. *Gyárváros* városrész „centruma" az ún. ágyúgyári lakótelep, mely jelenleg műemléki védettséget élvez. A 70-es évek lakótelep-fejlesztéseivel együtt létrehozott Magyar Vagon- és Gépgyár első gyártelepe rendszerváltáskor elvesztette funkcióját. Ezen (Nyugat felé eső terület) funkcióváltása, újrahasznosítása csak részlegesen valósult meg. A 14. sz. főútvonal melletti terület kereskedelmi funkciót kapott ezzel indirekt módon okozva belváros városrész funkcióváltását. Keleti részén szabadidős funkciót ellátó létesítmények és intézmények (ETO Park, Audi Aréna Győr, Nemak Jégcsarnok, Xantus János Állatkert) koncentrálódnak. Az ezredfordulót követően *Városréten,* a Rába-gyár volt területén komoly ingatlanfejlesztési projekt indult.

Az akcióterület tehát kiemelt kulturális, városrehabilitációs, műemlékvédelmi szempontból, valamint a Győrben megvalósítandó barnamezős beruházások célpontja. A fejlesztések célja, hogy a város kulturális szerepköre és imázsa erősödjön. Az akcióterület a város szövetébe illeszkedik, ám imázsában és funkcionális szerepében kiemelkedő részévé válik a településnek. A fejlesztések hatására a környező városrészek (Révfalu, Sziget, Újváros és Nádorváros) közötti kapcsolatok is szorosabbá válnak, illetve mérséklődik a külterületek alvóváros jellege. A „szétterülő" város (agglomeráció, alközpontok nélküli ellátatlan területek) helyett egy olyan korszerű városfejlesztés indulhat be, mely évtizedekre meghatározza a város fejlődésének dinamikáját, kompakt módon, zöld koncepcióval kiegészítve.

2. GYŐR KELET AKCIÓTERÜLET

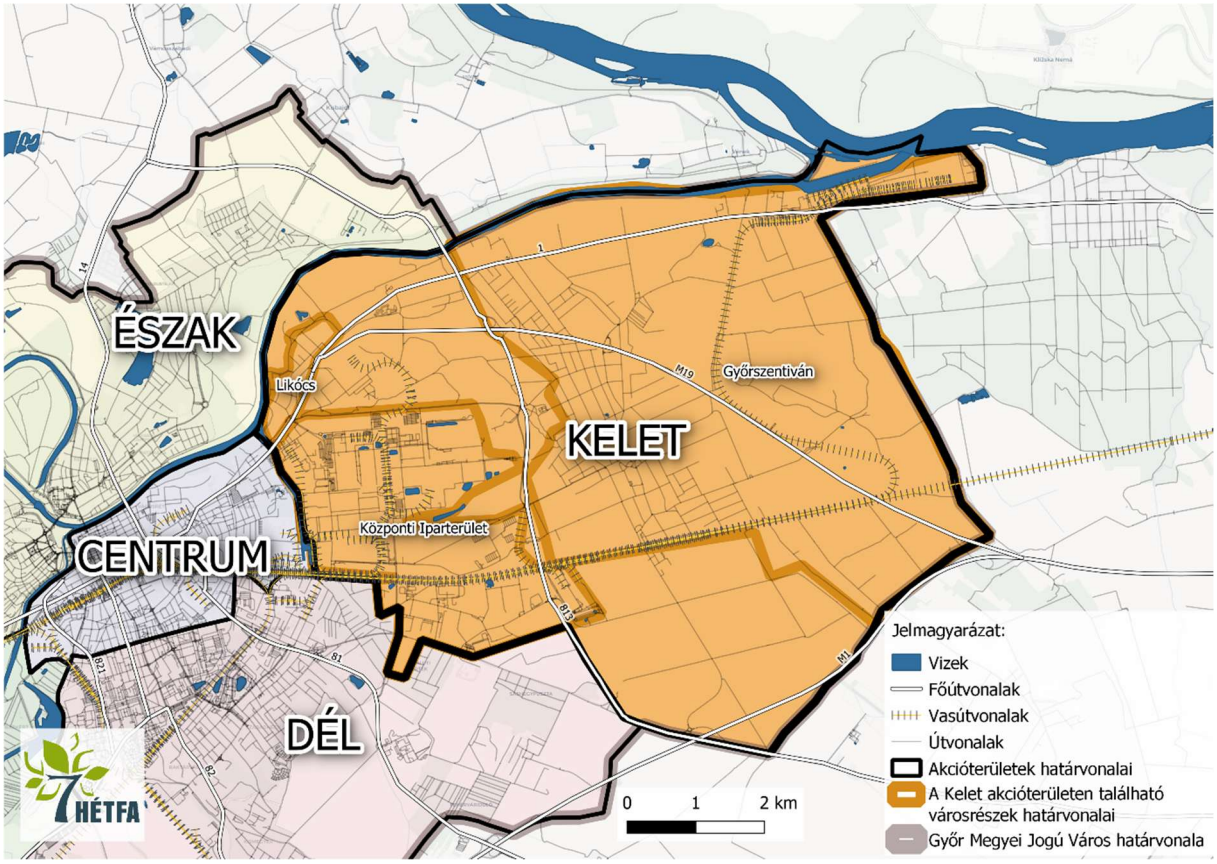

Győr akcióterület Győrszentiván, Központi-iparterület, Déli Iparterület és Likócs városrészekből áll. Határai Észak felől a Mosoni-Duna, keleti irányból Győr település külső határa, Délről a vasúti sínek, Nyugatról pedig az Ipar-csatorna. Győr Keleti Ipari Park akcióterület egy nagyobb területet foglal magába a város keleti részén, ahol jellemzően már meglévő ipari létesítmények és ipari funkciók találhatóak.

Az *Ipari Park* kiépítése 1992-ben kezdődött az ország egyik legfontosabb zöldmezős beruházásaként. Az ipari termelés a belváros-környéki ipari üzemek leépülésével ide helyeződött át. Folyamatos bővülése miatt jelenlegi területe 210 hektár, amelynek 100%-a van lekötve. A bővítéseket követően a helyszín a város legaktívabb iparfejlesztési területe az Audi Hungária Zrt. mellett, mely sikerét részben a társaság közelségének és az abból fakadó kiváló kooperációs lehetőségeknek köszönheti. Az Önkormányzat kizárólagos 100%-os tulajdonában lévő Nemzetközi Ipari Park Kft. a terület fejlesztője és közös szolgáltatásainak működtetője. Az elmúlt évtized folyamán az Ipari Park területe tovább bővült, elsősorban déli irányban, a Tatai út felé. Ez évek óta indokolttá teszi az Ipari Park bővítését, melynek előkészítése 2022. évben elkezdődött állami támogatásból. A jelenlegi Ipari Park területén 13 ország több mint 100 vállalata működik, összesen mintegy 7000 foglalkoztatottal. Az Ipari Park elsősorban a gépjárműgyártásra épül, de jelen vannak más ágazatok is, mint például textilipar, elektronikai ipar,

műanyagipar, építőipar, a villamos ipar, szállítmányozás, logisztika és kereskedelem. Győr fő ipari profilja a járműgyártás, amelyet a több mint egy évszázados autóipari tapasztalattal rendelkező Rába Járműipari Holding Nyrt. alapozott meg, mind képzett munkaerő, mind infrastrukturális és telephelyi oldalról, amely a járműgyártás és a kapcsolódó iparágak felfutását eredményezték a városban. A Rába jelentősége az elmúlt években valamelyest csökkent, bizonyos tevékenységek leépültek, ugyanakkor még mindig mintegy 1700 főt foglalkoztat. Az ipari terület bővítése elősegíti a város gazdasági szerkezetének diverzifikálását – a település kiemelt célja a város egészségipari szerepkörének erősítése, melyhez a létrejövő új ipari területetek megfelelő lehetőségeket kínálnak. Az akcióterületi projektek alapvetően a terület nyugati részére összpontosulnak. Az akcióterület célja, hogy elősegítse a helyi gazdaság élénkítését, és a már meglévő ipari területeken további fejlődés mehessen végbe. Az akcióterülethez komplex módon kapcsolódik a helyi telepek és a közmű energiahatékony fejlesztése, amely biztosítja a magas minőségű működést. Mindemellett fontos szempont a helyi ipari park közlekedési helyzetének javítása, amely elősegíti a terület elérhetőségét. Utóbbi esetében a közúthálózati fejlesztések mellett a csomóponti, valamint a kerékpárfejlesztések is kiemelendőek. Az ipari terület fejlesztése és bővítése támogatja a kompakt város kialakulását. A fenntartható területgazdálkodás jegyében a bővítések fokozatosan és koordináltan valósulnak meg.

Likócs, mely 1954 előtt önálló település volt, s azóta Győr része, a Győr-környéki iparterületek kialakulásában jelentős szerepet játszott a XX. században. A területen jelenleg a családi házas beépítés jellemző, az 1. számú főútvonal keleti oldalán lévő „likócsi laktanya" már inkább iparterület, mintsem a lakónegyed része. A kertes beépítésű *Győrszentiván*t 1970-ben csatolták Győrhöz, ennek ellenére továbbra is önállóan fejlődött tovább. Ez egyrészt Győr-városközponttól való nagy távolságával, másrészt pedig észak-déli irányú fekvésével indokolható. A városrész területére jelentős hatást gyakorol a vasút, majd a gyorsforgalmi út (M19) feldaraboló hatása, mivel a városrész a két közlekedési egység között helyezkedik. A külső részeken kertek és zártkertek találhatók. A városrésznek külön központja van, amely a katolikus templom környékén alakult ki az intézmények sűrűsödésével. A városrész egyre inkább felértékelődni látszik, mely a környéki ipartelepeknek (Ipari Park, Audi), valamint az autópályáról való közvetlen elérhetőségnek, továbbá a kedvezőbb ingatlanáraknak köszönhető. A kertvárosi övezet esetében fontos feladatot jelent a közművesítés, az övezet fejlesztése a növekvő lakosság igényeit figyelembe véve.

3. GYŐR DÉL AKCIÓTERÜLET

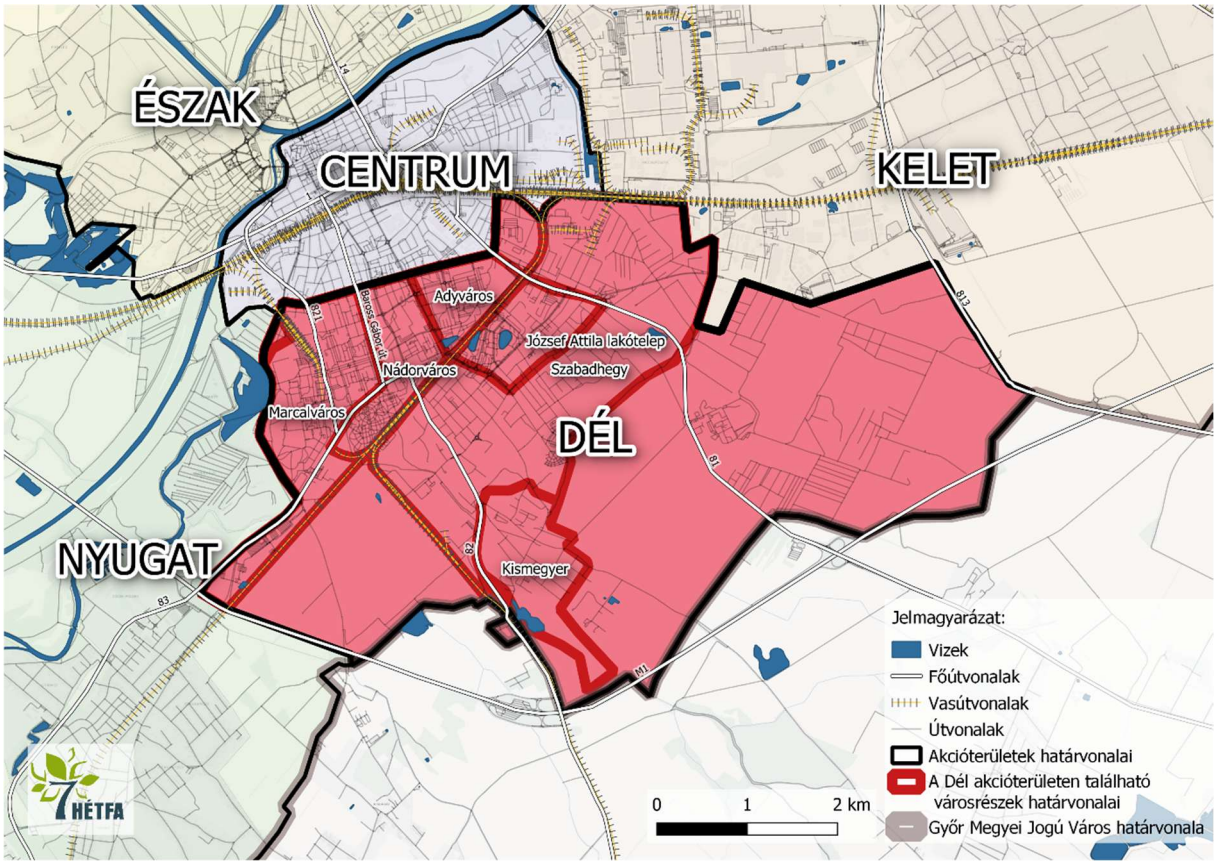

A Győr-Dél akcióterület a város déli területeit foglalja magába, mely a következő városrészekre korlátozódik: Nádorváros, Jancsifalu, Marcalváros, Rabkert, Góré Dűlő, Szabadhegy, Kismegyer, valamint József Attila lakótelep. Határai Dél felől az M1-es autópálya, nyugati irányból a Rába, Északról a vasúti sínek, Keletről pedig a Központi Iparterület városrész határai, valamint a 813. sz. főút. Az akcióterületbe tartozó városrészek többnyire lakófunkcióval rendelkeznek. A vasúti pályaudvar mellett elterülő *Nádorváros*ban a családi házas lakóterületei mellett kiemelt szerepet játszanak a szolgáltató-ipari telephelyek, a Frigyes laktanya, a buszpályaudvar, valamint a vasútvonalon túl az autó-nagykereskedés logisztikai telephelye. A városrendezési körzetek szerint való beosztás Nádorvároshoz sorolja a Rába mentén elterülő zártkerti övezeteket (Góré-dűlő, Rabkert). A városrészen belül, a keleti irányban található *Jancsifalu*ban zárványszerű családi házas lakóterületek találhatók. A városrész keleti fele alapvetően egy nagyobb gazdasági terület, melynek része a bevásárló központ, vagyis a kereskedelmi funkció az alapvető. Adyváros jelenleg is egy lakótelepből áll, melynek panelépületein energetikai felújítások jelenleg is zajlanak. Ezen felül a Barátság parkban egy sportterület is megépült, valamint kórház- és közútfejlesztések is végbementek. *Marcalváros*ban alapvetően nyitott és zártkertes beépítésű tömbök, a centrum belseje felé egy lakótelep található. A városnegyed emellett kereskedelmi (áruházak, közüzemi telephelyek, garázs-üzletek, bevásárló központok stb.) funkciókkal

és esztétikai értékekkel rendelkező közintézményekkel (Apor Vilmos Iskolaközpont) is rendelkezik, valamint hatalmas zöldterületek (Kiserdő) is találhatók területén. A mozaikszerű, központtal nem rendelkező *Szabadhegy* területe egyrészt lakóövezet, de ipari és szolgáltatói szereppel rendelkezik, mely funkciók a József Attila lakótelepre és Déli Iparterületre (Raktárváros, házgyári iparterület) jellemzőek inkább. Ezen kívül eső részein meghatározó a zártkertes, családi házas beépítési forma. Az utóbbi időszakban jelentős ingatlanfejlesztések (pl. lakópark) valósultak meg a területen, valamint családi házas beépítésű utcák nyíltak a dombtető irányában. Az akcióterület legdélebbi részére eső *Kismegyer* gyakorlatilag egy majorság és a hegyen álló kápolna, az ezektől északra a Sági út mentén lévő házsor inkább a szabadhegyi házsor folytatása. Egyetlen nagyobb közösségi tere az új templom előtere, egyébként külön központja nincs.

Az akcióterület fejlesztésének célja, hogy erősítse a policentrikus város koncepcióját, valamint egészséges és kielégítő lakhatást biztosítson a városban élők számára a megfelelő szolgáltatásokkal kiegészülve. A térség népességnövekedésének következtében ugyancsak jelentős terhelés éri a város közműellátását és a városüzemeltetés egyéb szolgáltatásait is. A helyzeten tovább rontanak a klímaváltozás okozta villámárvizek és egyéb extrém időjárási körülmények. Éppen ezért az akcióterületen jelentős fejlesztésre szorul a város szennyvíz- és csapadékvíz-elvezető rendszere, valamint a közlekedés-hálózat fejlesztése is indokolt. Utóbbi esetében főként a kerékpáros közlekedésfejlesztés válik relevánssá az akcióterületen, amely segítségével a város ösztönzőleg hat az egészségesebb közlekedési alternatívák használatára a megfelelő infrastrukturális háttér biztosításával, valamint a közutak személygépjármű-forgalmának tehermentesítéséhez is hozzájárul. Az akcióterület fejlesztéseinek fő célja a „szétterülő" város, azaz az alközpontok nélküli ellátatlan területek csökkentése, és a kompakt város koncepció erősítése.

4. GYŐR ÉSZAK AKCIÓTERÜLET

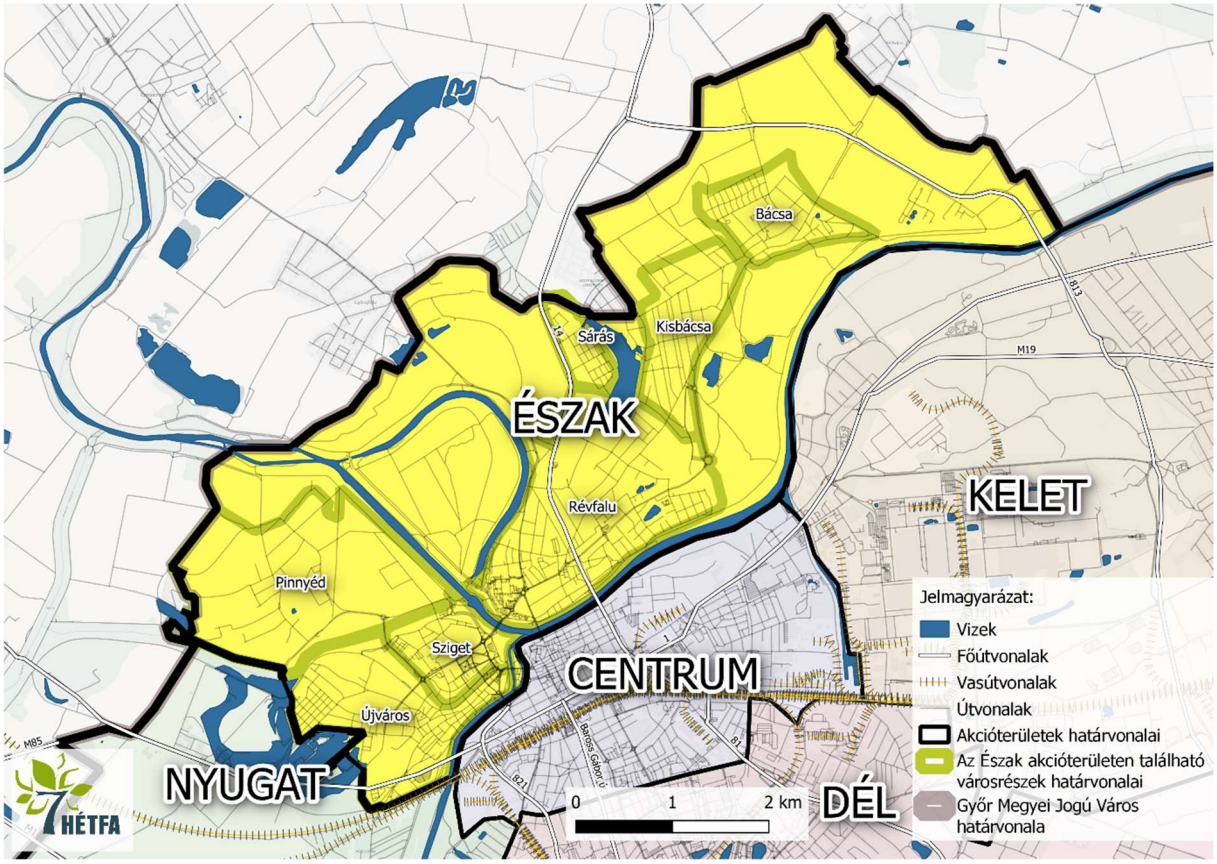

A Győr Észak Akcióterület részei Sziget, Újváros, Pinnyéd, Révfalu, Sárás, Kisbácsa és Bácsa. Határai keleti, északi és nyugati irányba Győr településhatára választja el más településektől, déli irányba pedig a Rába, valamint a Mosoni-Duna folyója. Az alacsony népességű *Sárás, Kisbácsa, Bácsa*, és *Pinnyéd* városrészek alapvetően lakófunkcióval rendelkeznek. Sáráson és Pinnyéden zártkertek jellemzők, míg Bácsán és Kisbácsán inkább családias jelleggel beépített területek találhatók. Az utóbbiak esetében alapvető települési szolgáltatások, azaz közintézmények rendelkezésre állnak és a kereskedelmi-szolgáltató is funkció megjelenik, míg az előbbieknél ez hiányzik. Bácsán társasházas lakótelep is található, Sáráson pedig vannak bérlakások is. Kiemelendő továbbá, hogy a kisbácsai Szitásdomb közelében fekvő, zavaros felszínű területet helyi természetvédelmi területté nyilvánították.

Az Egyetemmel kapcsolatos akcióterületi fejlesztések leginkább *Révfalu* városrészre korlátozódnak, hiszen a Széchenyi István Egyetem campusa itt található. Ezzel párhuzamosan ebben a városrészben játszik kiemelkedő szerepet a kutatás-fejlesztés. Ezek mellett, a kertvárosias jellegű területen zártsorú, többszintes átépülés, valamint lakótelepek jellemzőek. A városrész „vízivárosi" jellege a látványkép és a közlekedés szempontjából is fontos szerepet játszik. A szabálytalan utcaszerkezetű *Szigeten* történő közlekedési infrastruktúra fejlesztések hatással voltak a városrészre, melynek laksűrűsége rohamosan növekszik. A terület sokfunkciós: kereskedelmi-szolgáltató funkció a lakóteleppel párhuzamosan

fejlődött, turizmus szempontjából kiemelendő a termál- és gyógyfürdője (RQ Vízi Élménypark és Gyógyfürdő), kutatás-fejlesztés vonatkozásában innovációs parkját érdemes kiemelni, emellett a város egészségéhez hozzájárul sportcentruma és sportuszodája, melyet az EYOF ifjúsági olimpiai fesztivál alkalmából fejlesztettek. A területen meghatározó jelentőségűek a gyári (Kekszgyár helyett az Egyetem Tudományos és Innovációs Parkja) és lakótelepi rehabilitációs intézkedések, valamint a vállalkozói lakásépítés is. Az akcióterület délnyugati csücskében található *Újváros*ra hagyományos, zártsorú, egyemeletes beépítés jellemző. Ebben a városrészben található a Kispiac, az evangélikus templom. A városrészben műemlék-jellegű épületek jelentős mennyiségben állnak rendelkezésre. A városban kiemelt módon zajlott le az 1980-as évektől egy szociális város-rehabilitáció is, melynek keretében az épületállomány helyreállításán túl hangsúlyt fektettek az ott található szegregátumok felszámolására. A városrészen továbbra is fennállnak lakókörnyezeti és szociális problémák. A városrészben találhatók továbbá ipari szolgáltató jellegű telephelyek, valamint mesterséges tavak, melyek esetében turisztikai-szabadidős jellegű fejlesztés is felmerült.

A megyeszékhely életében a Széchenyi István Egyetem jelentős szerepet játszik. A felsőoktatási képzések mellett a település kiemelt célja az oktatási intézmények és a településen jelen lévő vállalkozások közötti szinergiák, együttműködések erősítése, jellemzően a kutatás-fejlesztés területén. A győri Széchenyi István Egyetem szoros együttműködést folytat a településen jelen lévő cégekkel és vállalkozásokkal, így a jövőbeli víziók között is hangsúlyos szerepet játszik a gyakorlatorientált képzések népszerűsítése. Az Egyetem által tervezett beavatkozások is ezen szellemiség tükrében kerültek meghatározásra. Az akcióterület projektjei alapvetően a dél felé eső városrészekbe koncentrálódnak, illetve vannak az akcióterületnek olyan projektjei is, melyek akcióterületen kívül esően, a Centrumban valósulnak meg.

5. GYŐR NYUGAT AKCIÓTERÜLET

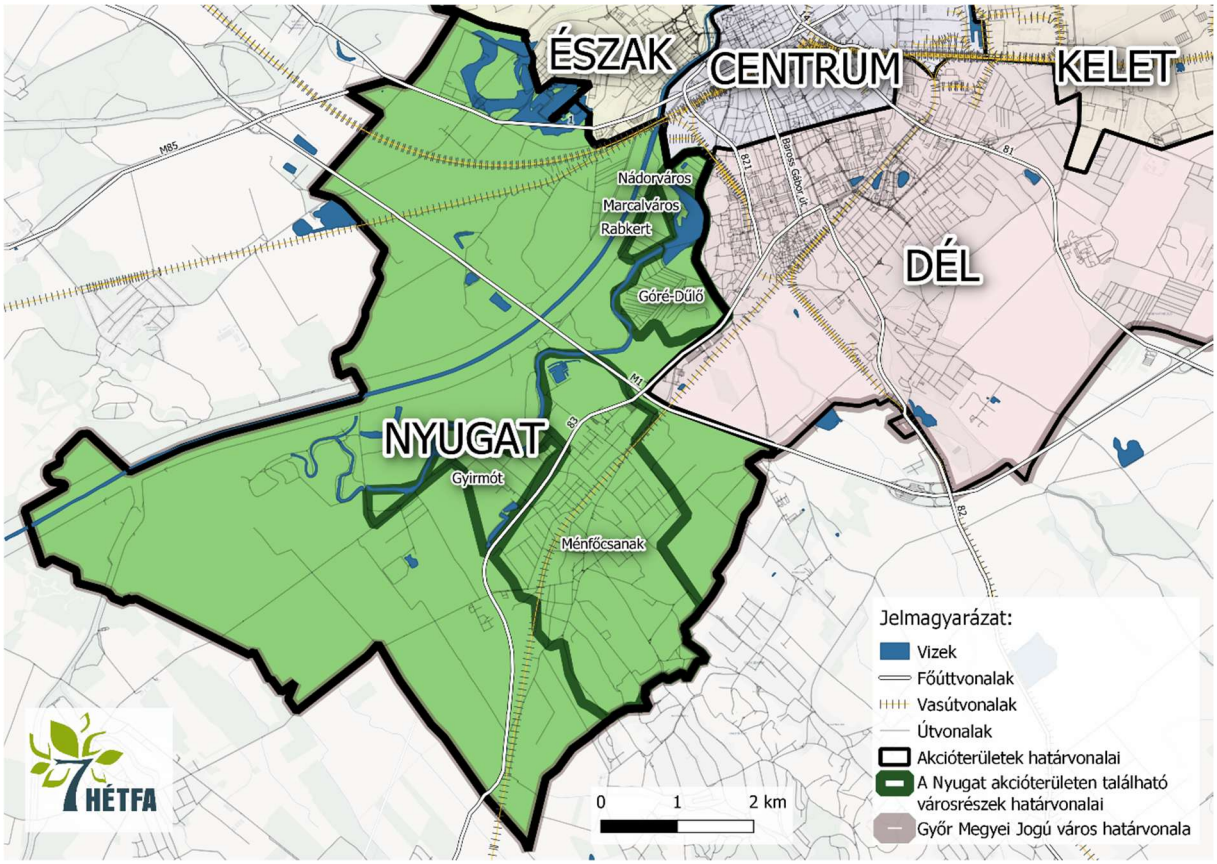

A győri 1. számú főút mentén tervezett „Nyugati városkapu" akcióterület a város belterületétől nyugatra eső területét foglalja magába, alapvetően idetartoznak Gyirmót és Ménfőcsanak városrészek. Az akcióterületet észak-nyugatról a Rába, Északkeletről az M1-es autópálya, délről pedig Győr településhatára határolja. *Ménfőcsanak* alapvetően közlekedési és kereskedelmi funkciót lát el. Itt fut a déli irányba haladó vasútvonal, mellette megy el az M1-es számú autópálya, is. A városrészen található a Metró áruház, továbbá rendelkezésre állnak kiskereskedelmi egységek, valamint található egy bevásárlóközpont is. A Bezerédj kastély környékén kialakult intézménysűrűsödés kezdi kialakítani a városrész központját. A népesség gyorsuló növekedése elérte a kritikus tömeget, mind a lakossági szolgáltatási, mind pedig infrastrukturális vonatkozásban. *Gyirmót*on az új 83-as út elkerülő szakasza a városrész lakóterületeinek növekedésére és átépülésére jelentős hatást gyakorolt, egyúttal megakadályozta a városrész Ménfőcsanakkal történő összefonódását. Gyirmót tekintetében kiemelendő a Holt-Rába menti természet közeli terület, melyhez kötődik egy horgásztelep és egy szabadidőpark is.

A területen több kereskedelmi és szolgáltató jellegű vállalkozás telephelye alakult ki a 85. számú főút csomópontja és az Ikrényi úti elágazás között. A jelenleg mozaikosan elhelyezkedő gazdasági területek, amelyek a Somos-major területén, valamint az Ikrényi, és a 85. számú utak mellett

helyezkednek el, további gazdasági területfejlesztési igényeket generáltak. A helyi vállalkozások letelepülése, valamint a jövőbeli telephelyek területeinek hatékonyabb kihasználása indukálja, hogy egy egységes, gazdasági-logisztikai funkciójú terület jöhessen itt létre. A terület egyfajta „Nyugati Városkapu" szerepet betöltve kedvező alternatívát jelenthet a városban telephelyet kereső vállalkozások számára, egyúttal a jelenleg koncentráltan a város keleti oldalán lévő gazdasági területek ellenpólusaként elősegíthetik a közlekedési igények diverzifikálódását is. A tervezési területről könnyen, a városi forgalom zavarása nélkül elérhetőek a közlekedési infrastruktúra főbb elemei. Az M1-és M85 autópálya csomópont a területről közvetlenül elérhető, valamint a tervezett győri északi elkerülő út végpontja is a terület mellett fog bekötni a 85. számú főút csomópontjába. Az akcióterület célja, hogy elősegítse a helyi gazdaság élénkítését, és a már meglévő ipari területeken további fejlődés mehessen végbe. Az akcióterülethez komplex módon kapcsolódik a helyi közlekedési infrastruktúra fejlesztése, ahol a közúthálózati fejlesztések mellett a csomóponti fejlesztések is indokoltak.

6.3 VÁROSI SZINTŰ BEAVATKOZÁSI TERÜLETEK RÉSZLETEZÉSE

Az alábbi fejezet célja, hogy bemutassa a városi szintű beavatkozásokat, azok stratégiába ágyazottságát, indokoltságát. A fejezet egyfajta projektgyűjtés, a városi, megvalósítani tervezett projektek bemutatása, ismertetve azok kapcsolódását az FVS tervezési dimenzióihoz, céljaihoz, röviden bemutatva tartalmukat és indoklásukat.

A projektek három nagyobb csoportban kerülnek bemutatásra: (1) az akcióterületi beavatkozások köre; (2) a hálózatos beavatkozások köre; valamint (3) az egyedi projektek köre. A különböző kategóriák rövid jellemzése:

(1) **Akcióterületi komplex projektek** többféle, de egymással szorosan összehangolt beruházási jellegű és/vagy szoft beavatkozásokat tartalmaznak, térben és időben koncentrált, komplex fejlesztési intézkedések, volumenük, így várható hatásuk is akkora, hogy érzékelhető változást idéznek elő az akcióterületen, együttesen szinergikus hatást fejtenek ki, vagyis az egyes projektelemek segítik más projektelemek megvalósulását, illetve hatásának kiteljesedését.

(2) **A hálózatos projektek** egymással összehangolt, összekapcsolódó beruházási jellegű és/vagy szoft beavatkozások. Az összekapcsolódás azt jelenti, hogy a hálózatos beavatkozás kiterjedhet több városrészre, vagy akár a város egészére is, kapcsolódhat továbbá nagyobb léptékű térségi (országos, megyei, járási) hálózatokhoz is, a beavatkozási pontok pedig egy együttműködő rendszer elemeit képezik.

(3) **Az egyedi, pontszerű projektek** nem kapcsolódnak szervesen városi vagy városi szintű fejlesztésekhez, szűkebb környezetükben jelentkező helyi szintű hiányzó funkciót pótolnak, vagy meglévő funkciót fejlesztenek.

6.3.2. STRATÉGIAI CÉLKITŰZÉSEKET TÁMOGATÓ NAGYOBB VÁROSI TERÜLETEKRE KITERJEDŐ BEAVATKOZÁSOK

Stratégiai célkitűzéseket támogató nagyobb városi területekre kiterjedő beavatkozások az **akcióterületi projektek**. Ahogy ez a 6.2-es fejezetben már kifejtésre került, a város öt nagyobb akcióterületre lett felosztva, ezek között oszlanak meg a projektek. Az öt akcióterület:

(1) Győr Centrum akcióterület
(2) Győr Kelet akcióterület
(3) Győr Dél akcióterület
(4) Győr Észak akcióterület
(5) Győr Nyugat akcióterület

Az alábbi alfejezet felsorolásszerűen bemutatja a konkrét projekteket, akcióterületenként.

GYŐR CENTRUM AKCIÓTERÜLET

MEGNEVEZÉS	BARTÓK ÓVODA ÉS BARTÓK ÓVODA ATTILA UTCAI TAGÓVODÁJA RÉSZÉRE KÖZÖSEN HASZNÁLHATÓ TORNATEREM ÉPÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.1., S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	A Bartók Óvoda és a Bartók Óvoda Attila Utcai Tagóvodája részére közösen használható tornaterem építése.
INDOKLÁS	A Bartók Óvoda és a Bartók Óvoda Attila Utcai Tagóvodája nem rendelkezik tornateremmel és tornaszobával, az épületek helyiségadottságai nem is teszik lehetővé ilyen funkciójú terem kialakítását. A két épület játszóudvarai közvetlenül határosak egymással.
MEGNEVEZÉS	GYŐRI NÁDORVÁROSI ÉNEK-ZENEI ÁLTALÁNOS ISKOLA BŐVÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.1., S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	Győr-Nádorvárosban működő Győri Nádorvárosi Ének-zenei Általános Iskola infrastrukturális ellátottságának fejlesztése, tornatermének felújítása, tantermekkel történő bővítése.
INDOKLÁS	A város központi részén található intézmény magas színvonalú ének-zenei oktatást nyújt az általános iskolás korú gyermekek részére, így városszerte jól ismert, a zenei oktatást kiemelten fontosnak tartó családok körében elismert közoktatási intézményként tartják számon Győrben. A magas jelentkezési arány mellett a tantermi ellátottság és tornatermének állapota fejlesztést igényel.
MEGNEVEZÉS	MAGYAR ISPITA FELÚJÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.1., S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	A győri múzeum működtetésében levő Magyar Ispita műemléki épületének felújítása.
INDOKLÁS	A műemléki épület állapota rendkívül leromlott.
MEGNEVEZÉS	BATTHYÁNY TÉRI RENDELŐ KIALAKÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.1., S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	A rendelő épületének kialakítása, az egészségügyi szolgáltatások fejlesztése.
INDOKLÁS	A Batthyány téri rendelő kialakítása a megfelelő minőségű egészségügyi szolgáltatások biztosítása érdekében.
MEGNEVEZÉS	BÓLYAI UTCAI IDŐSEK KLUBJA (MŰEMLÉK ÉPÜLET) FELÚJÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	A beruházás célja az idősek klubjának helyet adó műemlék épület teljes felújítása, fűtési rendszerének korszerűsítése.

INDOKLÁS	A földszintes, magastetős, jelenleg egyedi gázfűtéssel működő műemlék épület teljes felújítást igényel, szükséges továbbá egy akadálymentesített vizes blokk kialakítása is.
MEGNEVEZÉS	BISINGER SÉTÁNY ZÖLDFELÜLETEINEK MEGÚJÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.1., S.3., S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város, Zöldülő város
TARTALOM	A Győr-Belvárosban található Bisinger sétány megújítása.
INDOKLÁS	A város központi részén található sétány felújításával a cél egy új, korszerű, mindenki által elérhető közösségi szabadtér létrehozása, a városi zöldfelületek növelése rekreáció céljából, az élethosszig tartó sportolás lehetőségének megteremtése a városban.
MEGNEVEZÉS	VIRÁGPIAC FELÚJÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.1., S.3., S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város, Megtartó város
TARTALOM	Belvárosi virágpiac felújítása a tér kihasználtságának optimalizálásával, a jelenleginél nagyobb arányú zöldfelület kialakításával, utcabútorok elhelyezésével.
INDOKLÁS	A győri belváros arculatának megújítása, zöld felületek nagyságának növelése, Győr-Belváros turisztikai vonzerejének, kereskedelmi funkciójának erősítése.
MEGNEVEZÉS	BAROKK KERT KIALAKÍTÁSA (ZICHY-PALOTA)
FVS CÉL(OK)	S.1., S.3., S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város, Megtartó város
TARTALOM	A műemlék Zichy-palota udvarán található önkormányzati tulajdonú, közhasználatú zöldterület rekonstrukciójával egy, a környező épületekben lakók, a palota látogatói és a turisták részére is hűsítő, kikapcsolódásra és rendezvények szervezésére is alkalmas udvar kialakítása.
INDOKLÁS	Győr kulturális szempontból jelentős központnak számít, ám a megyeszékhely kulturális szerepkörének erősítése érdekében indokolt a funkcióbővítés. A beavatkozás során olyan hiánypótló fejlesztések valósulnak meg, melyek jótékony hatásúak a település turizmusára és a helyi és környékbeli lakosok számára is változatos és magas minőségű kulturális szolgáltatásokat kínálnak. A városi zöldfelületek növelésével, rekonstrukciójával cél a városi környezet élhetőbbé tétele.
MEGNEVEZÉS	BORSOS HÁZ FELÚJÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	A jelenlegi vendégház funkció újragondolása, az ingatlan kulturális hasznosítása.
INDOKLÁS	Szükséges a meglévő kulturális, közművelődési terek fejlesztése Győrben, amelynek része a városközpontban található Borsos Ház.
MEGNEVEZÉS	NAPÓLEON HÁZ FELÚJÍTÁSA, RENDEZVÉNYKÖZPONTTÁ ALAKÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	A Napóleon ház teljes körű felújítása.

INDOKLÁS	A Napóleon ház Győr egyik legrégibb és legszebb épülete. Az épület jelenleg egy alulhasznosított tér, mely felújításra szorul. A megújítás lehetővé teszi, hogy az épület belső és külső tereit alkalmassá tegyük egy rendezvényközpont kialakítására. A felújításnak és az új funkciónak köszönhetően az épület fenntarthatóvá válna és a belváros számára is biztosítva lenne egy színvonalas új közösségi tér, mely nagyobb rendezvények megtartására is alkalmas lenne. Ezzel egyrészt megoldódna a műemléki terület rendbetétele, másrészt az épület új funkciójának köszönhetően egy a lakosság és a turisták számára is vonzó, rendezvények megtartására szolgáló új közösségi tér is létrejönne.
MEGNEVEZÉS	ZECHMEISTER U. 11. SZ. ALATTI LEVÉLTÁR ÁTHELYEZÉSE, FELÚJÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	Zechmeister utca 11. szám alatt álló Levéltár felújítása.
INDOKLÁS	A győri Levéltárnak helyet adó, elavult, leromlott állapotú épület teljes felújításra szorul.
MEGNEVEZÉS	KIKÖTŐFEJLESZTÉS A DUNAKAPU TÉR MELLETTI MOSONI-DUNA SZAKASZÁN
FVS CÉL(OK)	S.2., S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	A település vízi közlekedése számára jelentős beavatkozás a Dunakapu tér közelében lévő kikötő minőségi fejlesztése
INDOKLÁS	Győr város egyik kiemelt, Fenntartható Városfejlesztési Stratégiában is meghatározott stratégiai célja a vízi szállítás, vízi turizmus fejlesztése
MEGNEVEZÉS	RÓMER HÁZ FELÚJÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.2., S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város, Megtartó város
TARTALOM	A Teleki László utcában található kulturális és építészeti értéket képviselő Rómer Ház felújítása és korszerűsítése.
INDOKLÁS	A jelenleg is közösségi, művelődési, kulturális funkciókat ellátó épület energetikai korszerűsítésre szorul.
MEGNEVEZÉS	APÁTUR-HÁZ FELÚJÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.2. S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város, Megtartó város
TARTALOM	Az Apátúr-Ház felújítása.
INDOKLÁS	A Széchenyi téren áll a város egyik legszebb ékköveként számon tartott barokk palota, az Apátúr-ház. Az épület kilenc XVII. századi ház helyén jött létre, melyeket fokozatosan megvásároltak a pannonhalmi főapátok. Jelenleg a Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum kiállítóhelye, ami az épület állapota miatt használaton kívül van. A műemléki épület jellegéből adódóan az energetikai felújítása csak bizonyos elemeket tartalmaz, úgymint a nyílászárók felújítását, fűtési rendszer korszerűsítését, távhőre történő átállását. A projekt tartalmazza az belső udvar lefedését, valamit belső átalakításokat.

MEGNEVEZÉS	SPARTACUS CSÓNAKHÁZ FELÚJÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	Kiszolgáló város, Megtartó város
FVS DIMENZIÓ(K)	S.2, S.3
TARTALOM	Spartacus csónakház műemléki rekonstrukciója és fejlesztése.
INDOKLÁS	A Spartacus csónakház fejlesztése kulcsfontosságú a Mosoni-Duna-part aktív közösségi és sportéletének felélesztésében, megőrizve a város gazdag vízisport-hagyományait. A leromlott állapotú épület fenntartható és multifunkcionális felújítása emellett elősegíti a zöld-kék infrastruktúra ökoturisztikai célú hasznosítását, hozzájárulva az élhetőbb városi környezet megteremtéséhez.
MEGNEVEZÉS	VASKAKAS TAVERNA ÉS SCHÄFER HÁZ FELÚJÍTÁSA ÉS A RADÓ-SZIGET FEJLESZTÉSE
FVS CÉL(OK)	Kiszolgáló város, Megtartó város
FVS DIMENZIÓ(K)	S.2, S.3
TARTALOM	A Vaskakas-Taverna és Schäfer ház teljes körű átépítése, bővítése, új funkciókkal történő ellátása, a Radó-sziget minőségi fejlesztése.
INDOKLÁS	A Rába parton, patinás helyen található, évek óta üresen álló épületcsoport megújítása, közösségi funkcióval történő ellátása nagyban hozzájárul Győr-Belváros további szépítéséhez, történelmi örökségének megőrzéséhez, turisztikai vonzerejének növeléséhez. A Radó-sziget köztéri fejlesztése, komplex megújítása hozzájárul a város és a folyók kapcsolatának erősítéséhez.
MEGNEVEZÉS	VÁROSHÁZA ÉPÜLET REKONSTRUKCIÓJA (HOMLOKZATFELÚJÍTÁS, TETŐ, AZ ÉPÜLET SÜLLYEDÉSÉNEK KEZELÉSE, TORONY RÉSZ REKONSTRUKCIÓ, BELSŐ FELÚJÍTÁS)
FVS CÉL(OK)	S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	A győri Városháza épületének renoválása, melynek során tető-, homlokzat-felújítás, toronyrekonstrukció és belső felújítás történik.
INDOKLÁS	A győri Városháza neobarokk stílusban épült kétemeletes, középütt óratoronnyal, s a főhomlokzaton kiugró két kisebb toronnyal rendelkező műemlék épület. A Városháza Győr legforgalmasabb pontján, a város kelet-nyugati és észak-déli tengelyeinek metszéspontjában áll. 1981. évben végezték az utolsó felújítást az épületen, mely a tető palafedésének javítását jelentette, valamint 1985-ben a homlokzat egy felülettisztításon esett át. A felújításokat követő utóbbi közel 40 év alatt a győri Városháza épületének állapota jelentősen leromlott, felújításra szorul: a homlokzat több helyen a beázások miatt megsérült, az ereszcsatornák töredezetté váltak, a tetőborítás több helyen elöregedett, az óratorony megsüllyedt. Beázások miatt az épület belső homlokzata is több helyen megsérült.
MEGNEVEZÉS	MEGYEHÁZ TÉR FELÚJÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	A győri Megyeház tér teljes körű felújítása, burkolatcseréje
INDOKLÁS	Győr-Belvárosban a Városházával szemben levő, számos nagy városi rendezvénynek helyet adó Megyeház tér állapota rendkívül leromlott, burkolata töredezett. Annak érdekében, hogy a jövőben modern, színvonalas helyszínt tudjon biztosítani nagyobb városi rendezvényeknek, szükséges teljes körű felújítása.

MEGNEVEZÉS	KÁPTALANDOMB KÖZTERÜLET FELÚJÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Káptalandomb utca burkolatának felújítása, utcabútorok kihelyezése, közvilágítás korszerűsítése.
INDOKLÁS	A Káptalandomb Győr legősibb magja, itt terült el a rómaiak Arrabona nevezetű tábora, s ide jelölte ki I. István a püspökség és a várispán székhelyét a 11. században. Ezért épült itt az első székesegyház, a püspöki épületek és a székeskáptalanhoz tartozó házak, melyekről a negyed a nevét kapta. Egész mai területe a régi középkori vár helyén alakult ki. A XVII—XVIII. században a Káptalandomb területén több utca húzódott, a Duna felé nyíló kis közökkel, ezek azonban időközben mind beépültek. A mai Káptalandombnak két tere (Apor Vilmos Püspök tere és Gutenberg tér) van és egyetlen utcája, a „Káptalandomb." Az utca térkőburkolata felújításra szorul, utcabútorok, világítás korszerűsítése is szükségessé vált.
MEGNEVEZÉS	ZICHY-PALOTA TETŐSZERKEZETÉNEK KORSZERŰSÍTÉSE (II.B.)
FVS CÉL(OK)	S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	A Zichy-palota tetőszerkezetének korszerűsítése.
INDOKLÁS	A Zichy-palota tetőszerkezetét a 80-as évek elején újították fel, ma már elavult technikával, így szükségessé vált a teljes tető cseréje, korszerűsítése. A műemlék Zichy-palota udvarán található önkormányzati tulajdonú, közhasználatú zöldterület rekonstrukciójával egy, a környező épületekben lakók, a palota látogatói és a turisták részére is hűsítő, kikapcsolódásra alkalmas udvar kialakítására ad lehetőséget. A barokk kert kialakítása teret biztosítana koncertek, gyerekprogramok és esküvők részére.
MEGNEVEZÉS	KISFALUDY KÁROLY KÖNYVTÁR ÉPÜLETENERGETIKAI KORSZERŰSÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.3. S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város, Megtartó város
TARTALOM	A Kisfaludy Károly Könyvtár épületének energetikai fejlesztése.
INDOKLÁS	A KISFALUDY KÁROLY Könyvtár épületének energetikai korszerűsítése a település energiafüggetlensége előmozdításának és a klímavédelmi célkitűzések teljesítésének érdekében elengedhetetlen.
MEGNEVEZÉS	A BAROSS GÁBOR ÚT 61-63. SZÁM ALATTI GYŐR VÁROS LEVÉLTÁRA MŰSZAKI LEVÉLTÁRÁNAK FELÚJÍTÁSA, ENERGETIKAI FEJLESZTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.3., S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város, Zöldülő város
TARTALOM	Az épület teljes körű felújítása, korszerűsítése, energetikai rendszerének fejlesztése, modernizálása.
INDOKLÁS	A közfunkciókat ellátó épület műszakilag és esztétikailag elavult, leromlott állapotú, felújítása, korszerűsítése, energiahatékonyságának növelése elengedhetetlen. Az energiahatékonyság a 2021-es évet követően még inkább fontos szemponttá vált,

	köszönhetően az energiaárak drasztikus növekedésének. Az energiahatékonyságot növelő beruházások elősegítik a klímavédelmi és fenntarthatósági célok elérését.
MEGNEVEZÉS	RÁKÓCZI UTCA 1. SZÁM ALATTI ÉPÜLET ELEKTROMOS HÁLÓZATÁNAK KORSZERŰSÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.3., S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város, Zöldülő város
TARTALOM	Az épület elektromos hálózatának korszerűsítése.
INDOKLÁS	Az energiahatékonyság a 2021-es évet követően még inkább fontos szemponttá vált, köszönhetően az energiaárak drasztikus növekedésének. Az energiahatékonyságot növelő beruházások elősegítik a klímavédelmi és fenntarthatósági célok elérését.
MEGNEVEZÉS	RÁKÓCZI UTCA 1. SZÁM ALATTI ÉPÜLET NYÍLÁSZÁRÓINAK CSERÉJE, ENERGETIKAI FEJLESZTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.3., S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város, Zöldülő város
TARTALOM	Az épület energetikai korszerűsítése, nyílászáróinak cseréje.
INDOKLÁS	Az energiahatékonyság a 2021-es évet követően még inkább fontos szemponttá vált, köszönhetően az energiaárak drasztikus növekedésének. Az energiahatékonyságot növelő beruházások elősegítik a klímavédelmi és fenntarthatósági célok elérését.
MEGNEVEZÉS	ELŐTAKARÉKOS GARZONHÁZ ENERGETIKAI KORSZERŰSÍTÉSE (9028 GYŐR ZÖLD U. 3/B.)
FVS CÉL(OK)	S.3., S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város, Zöldülő város
TARTALOM	A garzonház energetikai korszerűsítése, napelemekkel történő ellátása.
INDOKLÁS	Az energiahatékonyság a 2021-es évet követően még inkább fontos szemponttá vált, köszönhetően az energiaárak drasztikus növekedésének. Az energiahatékonyságot növelő beruházások elősegítik a klímavédelmi és fenntarthatósági célok elérését.
MEGNEVEZÉS	SZIGETHY ATTILA ÚT 109. SZÁM ALATTI ÉPÜLETEGYÜTTES ENERGETIKAI FELÚJÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.3., S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város, Zöldülő város
TARTALOM	Távhős fűtési rendszer korszerűsítése, homlokzati hőszigetelés, lapostetőkre napelemek telepítése.
INDOKLÁS	Az épület energetikai korszerűsítésre szorul. Az energiahatékonyság a 2021-es évet követően még inkább fontos szemponttá vált, köszönhetően az energiaárak drasztikus növekedésének. Az energiahatékonyságot növelő beruházások elősegítik a klímavédelmi és fenntarthatósági célok elérését.

MEGNEVEZÉS	PÁLFFY UTCA ALATT MÉLYGARÁZSÉPÍTÉS, TELJES ÚTREKONSTRUKCIÓ
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Mélygarázs létrehozása és teljes útrekonstrukció a Pálffy utcában.
INDOKLÁS	A beavatkozás segíti a városrész közlekedési kapcsolatainak javítását.
MEGNEVEZÉS	BATTHYÁNY TÉR ALÁ TERVEZETT MÉLYGARÁZS ÉS A PÁLFFY ÚT – BATTHYÁNY TÉR – SCHWARZENBERG UTCA TENGELY ÁTÉPÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	A Belváros parkolási igényeinek kiszolgálása érdekében a Batthyány téren mélygarázs építése.
INDOKLÁS	A beavatkozás segíti a városrész közlekedési kapcsolatainak javítását, valamint a biztonságos városi közlekedés megteremtését a jövőben.
MEGNEVEZÉS	SCHÖPF-MEREI HÁZ (RÁKÓCZI ÚT 13.) FELÚJÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.1, S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	A műemlék jellegű épület felújítása, amely kórházban ápolt gyermekek családjai számára biztosít átmeneti szálláshelyet (4 lakás, ebből 3 jelenleg üresen áll).
INDOKLÁS	Az épület jelenlegi állapota miatt a bérlakások kihasználatlanul állnak, felújítással a szociális célú lakásállomány bővíthető.
MEGNEVEZÉS	MAGYAR UTCA 1. ÉS ARADI VÉRTANUK ÚTJA 6. FEJLESZTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.1, S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	A Magyar utca 1. szám alatti nappali ellátó és a Jászai Mari ház (Aradi vértanúk útja 6.) belső felújítása, fejlesztése.
INDOKLÁS	A szociális ellátó funkciókat betöltő épületek korszerűsítése szükséges a szolgáltatási színvonal fenntartásához.
MEGNEVEZÉS	GYŐRI NEMZETI SZÍNHÁZ FELÚJÍTÁSA
FVS CÉLO(K)	S.1.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	A Győri Nemzeti Színház felújítási programjának megvalósítása az MVP keretében elkészült tervdokumentáció alapján, felülvizsgálatot követően.

INDOKLÁS	A kulturális intézmény színvonalas működéséhez és a kulturális központ szerep erősítéséhez szükséges a felújítás.
MEGNEVEZÉS	TÁNCOK HÁZÁNAK LÉTREHOZÁSA
FVS CÉL(OK)	S.1.
.FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	Új létesítmény kialakítása a volt MSZP-székház helyén, központi próba- és előadástérrel a győri amatőr és profi táncegyesületek számára.
INDOKLÁS	A győri táncegyesületeknek jelenleg nincs központi, megfelelőpróba- és előadástere.
MEGNEVEZÉS	IFJÚSÁGI HÁZ ÚJJÁÉPÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.1.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	Az Ifjúsági Ház újjáépítése új, belvárosi helyszínen.
INDOKLÁS	A fiatalok közösségi tereinek biztosításához új, korszerű helyszínen történő újjáépítés szükséges.
MEGNEVEZÉS	VÁROSHÁZA ÚJ SZÁRNYÁNAK KIALAKÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	A városháza megfelelő feladatellátásához szükség új szárnyának kialakítása.
INDOKLÁS	Az önkormányzati működés hatékony kiszolgálásához bővíteni szükséges a rendelkezésre álló hivatali infrastruktúrát.
MEGNEVEZÉS	GYŐRI BAROKK BELVÁROS ZÖLDÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Zöldülő város
TARTALOM	Fatelepítés és árnyas zöldfelületek kialakítása a barokk belvárosban.
INDOKLÁS	A belváros zöldfelületi ellátottságának és klímakomfortjának javítása fatelepítéssel érhető el.
MEGNEVEZÉS	VÍZI ÉS ÁRTÉRI ÉLŐHELYEK KIALAKÍTÁSA A RÁBCA PARTJÁN, TANÖSVÉNNYEL
FVS CÉL(OK)	S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Zöldülő város
TARTALOM	Védett vízi élőhelyek kialakítása a Rábca városi szakaszain, kiegészítve egy vízi élőhelyeket és természetes vízmegtartást bemutató tanösvénnyel a Hajós Alfréd utcai szakaszon.

INDOKLÁS	A vízi élőhelyek védelme és a lakossági szemléletformálás egyaránt indokolja a tanösvénnyel kiegészített fejlesztést.
MEGNEVEZÉS	BATTHYÁNY TÉR FELÚJÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	Zöldülő város
FVS DIMENZIÓ(K)	S.1., S.5.
TARTALOM	A Batthyányi tér zöldfelületeinek felújítása, burkolatok cseréje, funkciók korszerűsítése
INDOKLÁS	A Batthyány tér a település központjában található, melynek felújítására azért van szükség, hogy a mai kor elvárásainak megfelelő, biztonságos és élhető közösségi térré válhasson. A korszerűsítés során elengedhetetlen a korszerűtlen játszóterek, elavult utcabútorok és a kopott burkolatok cseréje, valamint az akadálymentesítés megvalósítása a lakosok kényelme érdekében. Ezzel párhuzamosan a lepusztult zöldfelületek revitalizációja – új növények telepítésével és a biodiverzitás növelésével – hatékonyan javítja a városi mikroklímát és élhetőbbé teszi a környezetet. Így a park ismét a helyi közösség igazán vonzó, pezsgő és fenntartható találkozóhelyévé alakulhat vissza.
MEGNEVEZÉS	VÁROSRÉT KOMPLEX TÁJÉPÍTÉSZETI TERVEZÉSE
FVS CÉL(OK)	Zöldülő város
FVS DIMENZIÓ(K)	S.1., S.5.
TARTALOM	A volt Rába gyár területén elterülő Városrét barna mezős zónájának komplex, tájépítészeti alapú revitalizációja, egy modern, zöldinfrastruktúra-alapú új városrész létrehozása, amely szervesen és fenntartható módon illeszkedik Győr meglévő városszerkezetébe.
INDOKLÁS	A volt Rába gyár évtizedek óta fel nem újított, felhagyott iparterülete egyedülálló lehetőséget és egyben kritikus városszerkezeti feladatot jelent Győr számára. A területen tervezett új városrész sikerének és élhetőségének alapköve a komplex zöldfelületi tervezés, amely barna mezős rehabilitációként orvosolja a korábbi évtizedek környezeti terhelését, növeli a biodiverzitást, és hatékonyan javítja a városi mikroklímát. Ugyanakkor önmagában egy zöldterületi megújítás sem elegendő: a fejlesztés kulcsa a meglévő városi infrastruktúrával való szervezett, logikus összeépítés, biztosítva a zökkenőmentes közlekedési, ökológiai és közösségi kapcsolatokat a meglévő városrészekkel. Ezzel a stratégiai léptékű beavatkozással Győr nemcsak egy alulhasznosított rozsdaövezetet kapcsol vissza a vérkeringésbe, hanem egy jövőálló, klímatudatos és zöld közösségi terekben gazdag városrésszel gazdagodik.
MEGNEVEZÉS	VASÚTÁLLOMÁS KÖRNYEZETÉNEK FELÚJÍTÁSA, PARKOLÓ (MÉLYGARÁZS) KIALAKÍTÁSA
FVS cél(ok)	Zöldülő város
FVS dimenzió(k)	S.1., S.5.
Tartalom	A győri Vasútállomás térségének és a Honvéd ligetnek a komplex funkcionális megújítása, amely egy integrált csomópont (multimodális közlekedés, mélygarázs, „Kiss & Ride" rendszer, buszvégállomás) kialakításával, valamint a zöldfelületek minőségi rekreációs térré fejlesztésével teremti meg a modern, akadálymentes és élhető városi kaput.

Indoklás	A vasútállomás környezete jelenleg súlyos kapacitáshiányokkal és logisztikai káosszal küzd: a hivatalok, iskolák és a napi ingázók által generált óriási gépjárműforgalom számára nincs biztosított parkolóhely, ami illegális várakozáshoz és a forgalom akadályozásához vezet. A környéken dolgozók és az ingázók számára elengedhetetlen egy mélygarázs és a kulturált utasleadást segítő „Kiss & Go" sáv kialakítása, miközben a taxiknak és az időszakosan előforduló vonatpótló-buszok számára is rendezett, biztonságos megállási feltételeket kell teremteni. Ezzel a zsúfolt, funkcióját vesztett közeggel szervesen összefügg a Honvéd liget is, amely jelenleg csupán egy kihasználatlan, funkció nélküli átjáróként funkcionál. A liget zöldfelületeinek megújításával és modernizálásával nemcsak egy ökológiailag értékesebb, hűsítő zöldsávot kap a város, hanem a közlekedési csomópont terhelését ellensúlyozó, biztonságos és élhető közösségi találkozóhelyet is teremtünk a mindennapi használók számára.
MEGNEVEZÉS	VÁROSHÁZA TÉR HONVÉD LIGET ZÖLDFELÜLETEINEK KOMPLEX FELÚJÍTÁSA
FVS cél(ok)	Zöldülő város
FVS dimenzió(k)	S.1., S.5.
Tartalom	Győr történelmi szívének, a Városháza térnek és a szomszédos Honvéd ligetnek az egységes, komplex tájépítészeti megújítása, amely a barokk térszerkezet tiszteletben tartásával, de a klímatudatosság és a fenntarthatóság elvei mentén alakítja át a zöldfelületeket egy modern, ökológiailag stabil és reprezentatív városi főtérré.
Indoklás	A Városháza előtti tér reprezentatív barokk karaktere meghatározza Győr arculatát, azonban a jelenlegi növényállomány – különösen az intenzív fenntartási igényű és a klímaváltozással szemben sérülékeny buxus sövényrendszer – fenntarthatatlanná vált, hatalmas öntözési, permetezési és munkaerő-ráfordítást igényel. Emiatt elengedhetetlen a tér zöldfelületeinek klímatudatos átalakítása: a szárazságtűrő, a helyi viszonyokhoz jobban alkalmazkodó, biodiverz növényfajok alkalmazása, amely drasztikusan csökkenti a fenntartási költségeket és a vízigényt, miközben javítja a belváros mikroklímáját. Ezt a reprezentatív teret szervesen kell összekötni a funkcionálisan megújult Honvéd ligettel, így egy olyan egységes, összefüggő zöld zóna jön létre, amely harmonikusan mossa össze a történelmi örökséget a 21. századi, fenntartható városfejlesztési elvárásokkal.

GYŐR KELET AKCIÓTERÜLET

MEGNEVEZÉS	AZ IPARI PARK ENERGETIKAI KORSZERŰSÍTÉSE ÉS KÖZVILÁGÍTÁSÁNAK FEJLESZTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város, Zöldülő város
TARTALOM	A győri Ipari Park útszakaszain a meglévő közvilágítási lámpafejek LED-re történő cseréje, a csomópontokban hosszabb lámpakar kiépítése.
INDOKLÁS	Az energiahatékonyság a 2021-es évet követően még inkább fontos szemponttá vált, köszönhetően az energiaárak drasztikus növekedésének. Az energiahatékonyságot növelő beruházások elősegítik a klímavédelmi és fenntarthatósági célok elérését.
MEGNEVEZÉS	HŰTŐHÁZ UTCA CSARNOKOK TELEPÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város

TARTALOM	Ipari, kereskedelmi és szolgáltatási célokat szolgáló létesítmények telepítése.
INDOKLÁS	Győr gazdasági súlyát tekintve kiemelkedik a megyei jogú városok sorából, és központi helyet foglal el a térségi gazdasági és innovációs ökoszisztémában. Ágazati szerkezetét vizsgálva főként az iparhoz köthető a gazdasági húzóereje. Éppen ezért kiemelt cél a korszerű hatékony ipari termelés megőrzése, az ágazat folyamatos fejlesztése, és a régiós járműipari központ szerepének betöltése.
MEGNEVEZÉS	A MEGLÉVŐ IPARI PARK BŐVÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	A megnövekedett vállalkozói-beszállítói igények alapján a győri Ipari Park területének bővítése, a kapcsolódó úthálózat, közműhálózat, villamos hálózat bővítése, fejlesztése
INDOKLÁS	Győr gazdasági súlyát tekintve kiemelkedik a megyei jogú városok sorából, és központi helyet foglal el a térségi gazdasági és innovációs ökoszisztémában. Ágazati szerkezetét vizsgálva főként az iparhoz, azon belül is a járműgyártáshoz köthető a gazdasági húzóereje. Éppen ezért kiemelt cél a korszerű hatékony ipari termelés megőrzése, az ágazat folyamatos fejlesztése, és a régiós járműipari központ szerepének betöltése
MEGNEVEZÉS	REPTÉRI ÚT – HŰTŐHÁZ UTCA KERESZTEZŐDÉSÉNEK FELÚJÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	A Reptéri utca - Hűtőházi utca kereszteződésének felújítása.
INDOKLÁS	A beavatkozás segíti a városrész közlekedési kapcsolatainak javítását.
MEGNEVEZÉS	MOLNÁR VID BERTALAN KÖZÖSSÉGI HÁZ BŐVÍTÉSE ÉS KÖRNYEZETÉNEK FEJLESZTÉSE, VALAMINT ENERGETIKAI FEJLESZTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.1., S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város, Zöldülő város
TARTALOM	Molnár Vid Bertalan Közösségi Ház bővítése és környezetének fejlesztése, valamint energetikai fejlesztése. Költséghatékony, környezettudatos üzemeltetés céljából napelempark biztosítaná a csarnok és az új rész energiaellátását. A csarnok halogénizzói helyett LED-es világítótestek segítenék az intézmény energiafelhasználását. A közösségi házhoz tartozó zöldterületen környezetfejlesztés keretében szabadtéri mozgáslehetőségek kiépítése, közösségi kert létesítése a cél továbberősítve az elmúlt évtizedben itt kialakult találkozási pontot.
INDOKLÁS	A közösségi, kulturális, művelődési funkciókat ellátó épület bővítésre, energetikai korszerűsítésre szorul.

MEGNEVEZÉS	KOSSUTH LAJOS MŰVELŐDÉSI HÁZ (Molnár Vid Bertalan Közösségi Ház telephelye) A CSALÁDOK, FIATALOK ÉS IDŐSEK KÖZÖSSÉGI TERÉNEK FELÚJÍTÁSA ÉS ENERGETIKAI FEJLESZTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.1., S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város, Zöldülő város
TARTALOM	Külső fal megerősítése, technikai fejlesztések, illemhelyek korszerűsítése, pelenkázó rész kialakítása, energetikai korszerűsítések. Udvari sátor és szabadtéri színpad cseréje. A kisebb terekben új közösségek létrehozása.
INDOKLÁS	A közösségi, kulturális, művelődési funkciókat ellátó épület energetikai korszerűsítésre szorul.
MEGNEVEZÉS	SZENTIVÁNI ÓVODA VÁCI UTCAI TAGÓVODA INFRASTRUKTURÁLIS FEJLESZTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.1.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	A régi épületű tagóvoda infrastrukturális és energetikai felújítása.
INDOKLÁS	Az épület elavult állapota miatt indokolt az energetikai és infrastrukturális korszerűsítés.
MEGNEVEZÉS	SZENTIVÁNI VÁCI ÚTI RENDELŐ KIVÁLTÁSA SAJÁT TULAJDONÚ ÉPÜLETBEN
FVS CÉL(OK)	S1
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	A jelenleg bérelt ingatlanban működő 2 orvosi és 1 fogorvosi rendelő kiváltása saját tulajdonú épületben.
INDOKLÁS	A jelenlegi épület akadálymentesítése hiányos és balesetveszélyes tűzlépcsőn közelíthető meg, amely már idősek sérülését okozta.
MEGNEVEZÉS	GYŐRSZENTIVÁNI TANUSZODA ÉPÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.1.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	Tanuszoda építése a Molnár Vid Bertalan Művelődési Központ melletti önkormányzati tulajdonú területen.
INDOKLÁS	A városrész távol esik a meglévő, amúgy is nagy kihasználtságú uszodáktól, ezért helyi fejlesztés indokolt.
MEGNEVEZÉS	GYÁRVÁROSI MŰV. HÁZ FELÚJÍTÁSA / FEJLESZTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.1.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	A Gyárvárosi Művelődési Ház felújítása, fejlesztése.

INDOKLÁS	A helyi közösségi és kulturális élet fenntartásához szükséges az intézmény korszerűsítése.
MEGNEVEZÉS	PUMPAPÁLYA GYŐRSZENTIVÁNON
FVS CÉL(OK)	S.1.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	Hiánypótló pumpapálya kialakítása kerékpárosok, gördeszkások, rolleresek és görkorcsolyázók számára Győrszentivánon.
INDOKLÁS	A városrészben jelenleg nincs ilyen jellegű sportolási lehetőség, holott arra igény mutatkozik.
MEGNEVEZÉS	GYŐRI IPARI PARK FEJLESZTÉSE - ELEKTROMOS BUSZ TELEPHELY + TÖLTŐKAPACITÁS FEJLESZTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Elektromos busz telephely és a hozzá tartozó töltőkapacitás fejlesztése a győri ipari parkban.
INDOKLÁS	A közösségi közlekedés elektrifikációjához szükséges háttér-infrastruktúra jelenleg hiányzik.
FVS CÉL(OK)	KISKÚTLIGET FEJLESZTÉSE
FVS DIMENZIÓ(K)	Zöldülő város
TARTALOM	S.1., S.5.
INDOKLÁS	A Gyárvárosban, az állatkert szomszédságában elterülő Kiskútliget hatalmas, jelenleg alulhasznosított zöldterületének komplex, urbanisztikai szemléletű fejlesztése, amely egy multifunkcionális, ökológiailag értékes és a helyi lakosság számára aktív rekreációs lehetőségeket nyújtó városi parkká alakítja a térséget.
FVS CÉL(OK)	A Kiskútliget hatalmas kiterjedésű zöldfelülete jelentős rekreációs potenciállal bír Győr Gyárvárosban, az állatkert vonzáskörzetében, jelenleg azonban funkció nélküli, kihasználatlan területként elmarad az urbanisztikai elvárásoktól. A fenntartható városfejlesztési stratégia részeként elengedhetetlen ezen zöldtömeg hasznosítása és aktív bekapcsolása a város vérkeringésébe. A terület tájépítészeti megújításával, ligetesítéssel, sport- és pihenőfunkciók, valamint biztonságos gyalogos- és kerékpáros kapcsolatok kiépítésével egy olyan modern közösségi tér hozható létre, amely egyszerre szolgálja a helyiek életminőségének javítását, a biodiverzitás megőrzését és a környék városrészi identitásának erősítését.

GYŐR DÉL AKCIÓTERÜLET

MEGNEVEZÉS	EBI, ÖRKÉNY ISTVÁN UTCAI BÖLCSŐDE INFRASTRUKTURÁLIS FELÚJÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.1., S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város, Zöldülő város, Megtartó város

TARTALOM	Örkény István utcai Bölcsőde teljes körű és energetikai felújítása.
INDOKLÁS	A bölcsődében időszerűvé vált az épület komplex felújítása, melynek része a fűtéskorszerűsítés, gépészeti felújítás, külső-belső szigetelés javítása.
MEGNEVEZÉS	SÜN BALÁZS ÓVODA MESEVÁR TAGÓVODÁJA INFRASTRUKTURÁLIS FELÚJÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.1., S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város, Zöldülő város, Megtartó város
TARTALOM	A Sün Balázs Óvoda Mesevár Tagóvodájának teljes körű és energetikai felújítása.
INDOKLÁS	Az óvodában időszerűvé vált az épület komplex felújítása, melynek része a fűtéskorszerűsítés, gépészeti felújítás, külső-belső szigetelés javítása.
MEGNEVEZÉS	LAJTA ÚTI RENDELŐ TELJES FELÚJÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.1., S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város, Zöldülő város
TARTALOM	A Lajta úti rendelő teljes körű felújítása, átalakítása.
INDOKLÁS	Szükséges a rendelő korszerűsítése, valamint akadálymentesítése. Az épület földszintes-lapostetős, fűtési rendszere távfűtés. Tetőszigetelés jelenleg nincs. Akadálymentesített WC nincs az épületben.
MEGNEVEZÉS	MÉCS LÁSZLÓ UTCAI RENDELŐ BŐVÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.1, S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város, Zöldülő város
TARTALOM	A rendelő akadálymentesítése, energetikai korszerűsítése, az egészségügyi szolgáltatások minőségének javítása.
INDOKLÁS	Jelenleg nem megoldott az akadálymentesítés az épületben, korszerűsítésre szorul.
MEGNEVEZÉS	EGYKORI MALOM TERÜLETÉN KERESKEDELMI EGYSÉG KIALAKÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S1
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	Győr-Ménfőcsanak városrészben az egykori malom területén kereskedelmi egység kialakításához szükséges fejlesztések.
INDOKLÁS	Győr-Ménfőcsanak városrészben az egykori malom területe jelenleg egy barnamezős terület, amelyen az Önkormányzat egy kereskedelmi egység létrehozásához kíván kedvező feltételeket kialakítani. A kereskedelmi egység Győr-Ménfőcsanak városrész lakosságát szolgálná ki. Így az adott városrészben élő lakosság nagyobb utazás nélkül

	elérni az adott kereskedelmi egységet, és ezzel csökkenteni lehetne Győr belvárosának közlekedési leterheltségét is.
MEGNEVEZÉS	GYŐR-SZOL ZRT. SZÉKHELYÉNEK ENERGETIKAI KORSZERŰSÍTÉSE (9024 GYŐR, ORGONA U. 10.)
FVS CÉL(OK)	S.2., S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város, Zöldülő város
TARTALOM	Az udvari lapostetős épületekre, illetve a főépület árnyékolóira napelemek telepítése.
INDOKLÁS	Az épület energetikai korszerűsítése hozzájárul az alacsonyabb rezsiköltségekhez, nagyobb arányú energiafüggetlenséghez. Az energiahatékonyság a 2021-es évet követően még inkább fontos szemponttá vált, köszönhetően az energiaárak drasztikus növekedésének. Az energiahatékonyságot növelő beruházások elősegítik a klímavédelmi és fenntarthatósági célok elérését.
MEGNEVEZÉS	LAJTA ÚTI RENDELŐ ENERGETIKAI FELÚJÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.1., S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város, Zöldülő város
TARTALOM	A Lajta úti rendelő épületének komplex felújítása, külső-belső szigetelése, fűtéskorszerűsítés, gépészeti felújítás.
INDOKLÁS	Az épület energetikai korszerűsítése hozzájárul az alacsonyabb rezsiköltségekhez, nagyobb arányú energiafüggetlenséghez. Az energiahatékonyság a 2021-es évet követően még inkább fontos szemponttá vált, köszönhetően az energiaárak drasztikus növekedésének. Az energiahatékonyságot növelő beruházások elősegítik a klímavédelmi és fenntarthatósági célok elérését.
MEGNEVEZÉS	ELŐTAKARÉKOS GARZONHÁZ ENERGETIKAI KORSZERŰSÍTÉSE (9024 GYŐR MÉSZÁROS L U. 10.)
FVS CÉL(OK)	S.1., S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város, Zöldülő város
TARTALOM	Előtakarékos garzonház energetikai korszerűsítése (9024 Győr Mészáros L u. 10.).
INDOKLÁS	Az épület energetikai korszerűsítése hozzájárul az alacsonyabb rezsiköltségekhez, nagyobb arányú energiafüggetlenséghez. Az energiahatékonyság a 2021-es évet követően még inkább fontos szemponttá vált, köszönhetően az energiaárak drasztikus növekedésének. Az energiahatékonyságot növelő beruházások elősegítik a klímavédelmi és fenntarthatósági célok elérését.
MEGNEVEZÉS	MARCALVÁROS (MARCALVÁROS I. ÉS II.) PARKOLÓLEMEZEK KIALAKÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Marcalvárosban a régi építésű házakban és a lakóparkokban a lakók is sokkal több autóval rendelkeznek. A parkolási problémák megoldása érdekében az Önkormányzat Marcalváros I. és II. területén is egy-egy új parkolólemezt kíván kialakítani a környezetvédelmi szempontokat is figyelembe véve, így ügyelve arra, hogy a zöld területek nagysága ne csökkenjen jelentősen a parkolóházak építésével.

INDOKLÁS	Győrben Marcalvárosban számos új lakópark épült, a lakosság száma megnőtt, azonban a parkolóhelyek száma ezzel arányban nem emelkedett.
MEGNEVEZÉS	IFJÚSÁG KÖRÚT PARKOLÓLEMEZ ÉS PARKOLÓ KIALAKÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	A parkolási problémák megoldása érdekében az Önkormányzat egy új parkolólemezt kíván kialakítani környezetvédelmi szempontokat is figyelembe véve, így ügyelve arra, hogy a zöld területek nagysága ne csökkenjen jelentősen a parkolóház építésével. Emellett a felszíni parkolók számának növekedését is szeretné megvalósítani.
INDOKLÁS	Győrben az Ifjúság körút mellett nagy területen panelházak, számos üzlet és szolgáltatóhely található, azonban állandóak a parkolási gondok a parkolóhelyek alacsony száma miatt, indokolt a parkolási rendszer fejlesztése.
MEGNEVEZÉS	HONVÉD LIGETI PARKOLÓLEMEZ KIALAKÍTÁSA, PARKOLÓHELYEK SZÁMÁNAK NÖVELÉSE
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	A parkolási problémák megoldása érdekében az Önkormányzat a Honvéd liget területén a parkolóhelyek számát bővíteni kívánja a környezetvédelmi szempontokat is figyelembe véve, így ügyelve arra, hogy a zöld területek nagysága ne csökkenjen jelentősen a parkolólemez építésével. Emellett a felszíni parkolók számának növekedését is szeretné megvalósítani.
INDOKLÁS	Győrben a Honvéd ligettel határos területen több iskola, az Önkormányzat igazgatási épülete és a győri pályaudvar helyezkedik el. Állandóak a parkolási gondok a parkolóhelyek alacsony száma miatt, így indokolt a parkolási rendszer fejlesztése.
MEGNEVEZÉS	KIRÁLYSZÉKI ÚT ÉS A MELLETTE TALÁLHATÓ SZERVÍZÚT, JÁRDA, KERÉKPÁRÚT, CSAPADÉKVÍZ-ELVEZETÉS KOMPLEX FEJLESZTÉSE, JELZŐLÁMPÁS GYALOGOS ÁTKELŐHELY KIALAKÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	A Királyszéki út és a mellette található szervízút, járda, kerékpárút, csapadékvíz-elvezetés komplex fejlesztése és jelzőlámpás gyalogos átkelőhely kialakítása.
INDOKLÁS	A munkaerő-mobilitás szempontjából kiemelt fontosságú szerepet tölt be a Királyszéki út, mely a ménfőcsanaki városrész egyik bejárata. Az út, szervízút, járda/kerékpárút minősége nem megfelelő, a csapadékvíz-elvezetés fejlesztése is szükséges és időszerű. Mind az út, mind a kerékpárút a legforgalmasabb szakaszok egyike a városrészen belül. A meglévő gyalogos átkelőhely nem biztonságos, jelzőlámpás bővítése indokolt.
MEGNEVEZÉS	ÚJ, MULTIFUNKCIONÁLIS KÖZÖSSÉGI TÉR LÉTESÍTÉSE MÉNFŐCSANAKON
FVS CÉL(OK)	S.2., S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	Új, multifunkcionális közösségi tér létesítése Ménfőcsanakon a METRO melletti, Királyszék út mögötti területen.

INDOKLÁS	A városrész nem rendelkezik nagyobb befogadású közösségi térrel, mely a kulturális, zenei, művészeti előadások, programok mellett a sportolás különböző formáinak is lehetőséget tud biztosítani.
MEGNEVEZÉS	SPORTPÁLYA KIALAKÍTÁSA MÉNFŐCSANAKON
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Kültéri sportpálya kialakítása Ménfőcsanakon a Hármashatár utcában.
INDOKLÁS	A ménfőcsanaki városrészben nincs kültéri sportpálya. A lakosok által használható sportpálya fontos infrastrukturális szükséglet az egészségmegőrzés és az egészséges életmód tekintetében.
MEGNEVEZÉS	BORSOS M. UTCA – DÉRY T. UTCA KÖZÖTTI TÉR FEJLESZTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Borsos M. utca – Déry T. utca közötti tér fejlesztése
INDOKLÁS	Közösségi-rekreációs tér kialakítása a városrészben.
MEGNEVEZÉS	ILLYÉS GY. UTCA 14. MELLETTI ZÖLDTERÜLETEN KISS&GO PARKOLÓ KIALAKÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Kiss&go rendszerű parkoló kialakítása a közeli oktatási-nevelési intézmények (3 iskola, óvoda, bölcsőde) által generált forgalom levezetésére.
INDOKLÁS	A meglévő úthálózat és parkolókapacitás nem elegendő az intézmények által vonzott nagy gépjárműforgalom kiszolgálására.
MEGNEVEZÉS	JEREVÁNI ÚTI PIACTÉR ÉS KÖZVETLEN KÖRNYEZETE REHABILITÁCIÓJA
FVS CÉL(OK)	S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Szabadhegy központi, nagy gyalogosforgalmú területének rehabilitációja (posta, gyógyszertár, üzletek, buszmegálló környezete).
INDOKLÁS	A magas gyalogosforgalom és a sűrű szolgáltatáskínálat miatt a terület megújítása jelentősen javítaná a városrész élhetőségét.
MEGNEVEZÉS	KÖZVILÁGÍTÁS BŐVÍTÉS SZABADHEGYEN A II-ES ÉS III-AS TÓ MELLETTI TERÜLETEKEN
FVS CÉL(OK)	S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város

TARTALOM	A II-es és III-as tó melletti gyengén megvilágított területek közvilágításának bővítése.
INDOKLÁS	A gyenge esti megvilágítás rontja az itt élők biztonságérzetét, ezért szükséges a közbiztonság javítása.
MEGNEVEZÉS	SZŐNYI MÁRTON UTCA FELÚJÍTÁSÁNAK FOLYTATÁSA
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	A nagy forgalmat lebonyolító, erősen elhasználódott Szőnyi Márton utca útburkolatának folytatólagos felújítása.
INDOKLÁS	A nagy forgalom miatt erősen elhasználódott útburkolat balesetveszélyes és karbantartást igényel.
MEGNEVEZÉS	ORGONA UTCA - GÖRDESZKAPARK KÖZÖSSÉGI TÉRRÉ FEJLESZTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.1.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	A jelenleg versenyekre alkalmas, de közösségi térként nem funkcionáló gördeszkapark közösségi tervezéssel történő továbbfejlesztése.
INDOKLÁS	A terület jelenleg nem szolgálja megfelelően az utánpótlás-nevelést és a közösségi célú szabadidő-eltöltést.
MEGNEVEZÉS	KÖZÖSSÉGI ÉS REKREÁCIÓS FEJLESZTÉS SZABADHEGYEN
FVS CÉL(OK)	S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Zöldülő város
TARTALOM	A II. és III. tározó tavak környezetének fejlesztése, parkosítása a közösségépítés és környezettudatos szemléletformálás jegyében.
INDOKLÁS	A tavak környezetének rendezetlensége akadályozza a terület közösségi és rekreációs hasznosítását.
MEGNEVEZÉS	ADYVÁROSI KÖZÖSSÉGI TÉR LÉTESÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.1, S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	Közösségi tér létesítése Adyvároson (művelődési ház / közösségi tér / tanuszoda funkcióval).
INDOKLÁS	A városrészben hiányzik a helyi lakosság igényeit kiszolgáló közösségi és szabadidős infrastruktúra.

MEGNEVEZÉS	KISERDŐ KOMPLEX FEJLESZTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Zöldülő város
TARTALOM	A Kiserdő területének komplex fejlesztése.
INDOKLÁS	A meglévő zöldterület komplex megújítása javítja annak közösségi és rekreációs hasznosíthatóságát.
MEGNEVEZÉS	CSAPADÉKVÍZTÁROZÓ TAVAK KOMPLEX FUNKCIÓ ÉS REKREÁCIÓS CÉLÚ FEJLESZTÉSE
FVS CÉL(OK)	Zöldülő város
FVS DIMENZIÓ(K)	S.1., S.5.
TARTALOM	Az adyvárosi I-es és a Szabadhegyi II-III-as csapadékvíztározó tavak komplex, ökológiai és rekreációs szemléletű fejlesztése, amely a csapadékvíz-kezelés és a szennyeződések szűrésének modernizálásával párhuzamosan biztonságos, természetközeli és élhető közösségi zöldterületté alakítja a tavak környezetét.
INDOKLÁS	A sűrűn lakott lakóterületek szerves részét képező tavak alapvető hidrológiai funkciójuk mellett hatalmas rekreációs potenciállal bírnak, a jelenlegi műszaki állapotukban azonban sem a környezetvédelmi, sem a közösségi elvárásoknak nem felelnek meg. Az utakról lefolyó csapadékvíz ugyanis jelentős mennyiségű mérgező és veszélyes anyagot (nehézfémek, olajszármazékok) mos be a tavakba, ami közvetlenül veszélyezteti az ott megtelepedő gazdag állat- és növényvilágot, és megakadályozza a terület természetközeli működését. A fenntartható városfejlesztési stratégia részeként elengedhetetlen a vízgyűjtő területek tisztító műtárgyainak, hordalék- és olajfogóinak korszerűsítése, valamint a part menti zónák tájépítészeti rendezése. Ezzel a kettős – vízminőség-javítási és rekreációs – beavatkozással a tavak nemcsak a városi vízelvezetés biztonságos és ökológiailag stabil elemeivé válnak, hanem a lakótelepi környezetbe harmonikusan illeszkedő, magas színvonalú zöld rekreációs területekké is.
MEGNEVEZÉS	ERZSÉBET LIGET ZÖLDFELÜLETEINEK FEJLESZTÉSE ÉS NYILVÁNOS ILLEMHELY KIALAKÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	Zöldülő város
FVS DIMENZIÓ(K)	S.1., S.5.
TARTALOM	Az Erzsébet liget zöldfelületeinek, növényállományának és rekreációs infrastruktúrájának komplex fejlesztése, amely a már megújult KRESZ-parkhoz illeszkedve, modern utcabútorokkal, felújított járdákkal és egy automatizált nyilvános illemhely kiépítésével biztosítja a magas színvonalú, családbarát környezetet.
INDOKLÁS	Az Erzsébet liget népszerű közösségi tér Győrben, ahol a KRESZ-park sikeres megújulása megtörtént, azonban a környező zöldfelületek, az idős fák ápolása, a kopott növényzet és a játszótér további fejlesztése, valamint a burkolatok és az utcabútorok korszerűsítése elengedhetetlenné vált a mai kor elvárásaihoz igazodva. A liget intenzív látogatottsága és családbarát jellege miatt égető hiányosság a megfelelő higiéniai infrastruktúra hiánya, ezért a fejlesztés kulcsfontosságú eleme egy korszerű, automata nyilvános illemhely kialakítása is. Ezzel a komplex beavatkozással a liget nemcsak esztétikailag és ökológiailag újul meg, hanem a látogatók kényelmét, egészségét és a park hosszú távú, fenntartható üzemeltetését is teljes körűen kiszolgáló modern közösségi térré válik.

GYŐR ÉSZAK AKCIÓTERÜLET

MEGNEVEZÉS	KULTÚRHÁZ UTCAI RENDELŐ TELJES FELÚJÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.1., S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	A rendelő épületének korszerűsítése, az egészségügyi szolgáltatások bővítése, fejlesztése a cél.
INDOKLÁS	A rendelő teljes felújításra vagy kiváltásra szorul, jelenleg nem megfelelő az egészségügyi szolgáltatások minősége.
MEGNEVEZÉS	PINNYÉDI MŰVELŐDÉSI HÁZ BŐVÍTÉSE, UDVARRENDEZÉSE
FVS CÉL(OK)	S.1., S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város, Zöldülő város
TARTALOM	A Pinnyédi Művelődési Ház épületének bővítése, az udvar új díszburkolattal való ellátása, korszerű rendezvényhelyszínné való alakítása.
INDOKLÁS	Korszerű közösségi tér, rendezvényhelyszín létrehozása Pinnyéd városrészben.
MEGNEVEZÉS	ÚJVÁROSI MŰVELŐDÉSI HÁZ - KÖZVILÁGÍTÁS FEJLESZTÉSE (B I. G)
FVS CÉL(OK)	S.1., S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város, Zöldülő város
TARTALOM	Győr-Újváros városrészben a Művelődési Ház közvilágítási rendszerének fejlesztése, korszerűsítése.
INDOKLÁS	Az Újvárosi Művelődési Ház közvilágítási rendszerének fejlesztése hozzájárul az alacsonyabb rezsiköltségekhez, nagyobb arányú energiafüggetlenséghez. Az energiahatékonyság a 2021-es évet követően még inkább fontos szemponttá vált, köszönhetően az energiaárak drasztikus növekedésének. Az energiahatékonyságot növelő beruházások elősegítik a klímavédelmi és fenntarthatósági célok elérését.
MEGNEVEZÉS	KÁLÓCZY TÉR ZÖLDFELÜLETEINEK FELÚJÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Zöldülő város
TARTALOM	A Kálóczy tér zöldfelületeinek megújítása
INDOKLÁS	Cél a Kálóczy tér zöldfelületeinek megváltozott klímaviszonyokhoz igazodó megújítása, újragondolása.
MEGNEVEZÉS	NYUGDÍJAS GARZONHÁZ ENERGETIKAI FELÚJÍTÁSA (9026 GYŐR, KÁLÓCZY TÉR 9-11.)
FVS CÉL(OK)	S.1., S.3.,
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város, Zöldülő város

TARTALOM	Homlokzati hőszigetelés, lapostetőre napelemek telepítése, központi szellőzőrendszer korszerűsítése.
INDOKLÁS	Az épület energetikai korszerűsítésre szorul.
MEGNEVEZÉS	KÖZTERÜLET TELJES REKONSTRUKCIÓ II. ÜTEM - SÁRÁS VÁROSRÉSZ (KÖZMŰ, ÚT, ELEKTROMOS, KÖZVILÁGÍTÁS)
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	A korábbi hétvégi házas övezet nem rendelkezik kiépített utakkal, szennyvízelvezetéssel, megfelelő villamoshálózattal, amely a mai kor településeivel szemben elengedhetetlen követelmény. A projektben az önkormányzat több ütemben kíván végrehajtani útfejlesztéseket, közműrekonstrukciót, ez utóbbi alatt értve szennyvízelvezetés, a közvilágítási problémák megoldását.
INDOKLÁS	A beavatkozással az Önkormányzat hozzájárul a korszerű, élhető, biztonságos lakókörnyezet kialakításához, a közlekedési problémák megoldásához Győr egyik városrészében. Sárás városrész korábban Győr zártkertes, hétvégi házas övezete volt, azonban az utóbbi években sokan kiköltöztek ide Győr belső kerületeiből, így innen járnak munkába, iskolába. A Sáráson élők régóta kérik e városrész korszerűsítését, élhetőbbé tételét.
MEGNEVEZÉS	KÖZTERÜLET TELJES REKONSTRUKCIÓ II. ÜTEM - MAYER UTCA (KÖZMŰ, ÚT, ELEKTROMOS, KÖZVILÁGÍTÁS)
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	A megkezdett első ütemhez kapcsolódva a Győr-Révfaluban található Mayer utca második szakaszának teljes körű felújítása (közművek cseréje, közvilágítás korszerűsítése, burkolat felújítás)
INDOKLÁS	A beavatkozással az Önkormányzat hozzájárul a korszerű, élhető, biztonságos lakókörnyezet kialakításához, a közlekedési problémák megoldásához Győr egyik városrészében.
MEGNEVEZÉS	LAZARET UTCAI HAJLÉKTALANELLÁTÁS SZÍNVONALÁNAK FEJLESZTÉSE
FVS CÉL(OK)	S1
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	Nappali és éjszakai szakellátás egy helyszínen történő kialakítása, krízislakásokkal, dühöngő kialakításával, tömbrekonstrukcióval és játszótér-áthelyezéssel.
INDOKLÁS	Az egységes, magasabb színvonalú ellátás biztosítása érdekében szükséges az intézmény infrastrukturális fejlesztése.
MEGNEVEZÉS	GÖRDESZKAPÁLYA LÉTESÍTÉSE A JEDLIK HÍD ALATT
FVS CÉL(OK)	S1
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	Urban gördeszkapálya kialakítása a Jedlik híd alatti területen a folyásirány szerinti bal oldalon

INDOKLÁS	A jelenleg kihasználatlan híd alatti terület alkalmas helyszínt biztosít egy hiánypótló szabadidős sportlétesítménynek.
MEGNEVEZÉS	A RÁBA QUELLE FÜRDŐ KÖRNYEZETÉBEN SZÁLLODAÉPÍTÉS
FVS CÉL(OK)	S2
FVS DIMENZIÓ(K)	Prosperáló város
TARTALOM	A Rába Quelle fürdő közvetlen közelében magas minőségű szálláshely létesítése, amely szoros kapcsolatot teremt a fürdővel.
INDOKLÁS	A négyévszakos, folyamatos turistaforgalom biztosításához a fürdő mellett hiányzik a megfelelő minőségű szálláskapacitás.
MEGNEVEZÉS	MIHÁLKOVICS SÉTÁNY ZÖLDFELÜLETEINEK FELÚJÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	Zöldülő város
FVS DIMENZIÓ(K)	S.1., S.5.
TARTALOM	A Rába folyó közelségében elterülő, jelenleg méltatlan állapotú Mihálkovics sétány komplex tájépítészeti és sportinfrastruktúra-fejlesztése, amely a meglévő kész kiviteli tervekre támaszkodva egy modern, zöldben gazdag és a környékbeli iskolák igényeit is kiszolgáló sport- és rekreációs tengellyé alakítja a területet.
INDOKLÁS	A Mihálkovics sétány jelenlegi állapota rendkívül elhanyagolt: a zöldfelületek szinte teljesen hiányoznak, a sportpálya burkolata pedig töredezett és balesetveszélyes, ami méltatlan a Rába-parti környezethez. Mivel a térséget a közeli iskolák rendszeresen használják sportolásra, nagy szükség van a korszerű, biztonságos sportburkolatok kialakítására és a zöldfelületek minőségi revitalizációjára. A területben rejlő kiaknázatlan természeti lehetőségeket – különösen a folyó közelségét – a már elkészült kiviteli tervekre alapozva, azonnali megvalósítással kell kihasználni, hogy egy élhető, zöld, aktív mozgásra ösztönző közösségi teret kapjanak vissza a diákok és a lakosok.
MEGNEVEZÉS	BÁCSAI CSATORNA FENYŐSZER UTCAI SZAKASZÁNAK ZÖLDFELÜLETI FELÚJÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	Zöldülő város
FVS DIMENZIÓ(K)	S.1., S.5.
TARTALOM	A Bácsai csatorna Fenyőszer utcai szakaszának komplex zöldfelületi és rekreációs megújítása, amely az elöregedett növényállomány cseréjével, a helyi ökológiai értékek (lápi póc) védelmével, valamint kulturált sétányok, pihenők, horgászstégek, sütögetőhelyek és rendezett parkolás kialakításával egy vonzó, természetközeli vízparti közösségi térré fejleszti a területet.
INDOKLÁS	A Bácsai csatorna partja közkedvelt találkozó- és horgászhely a lakosok körében, a Fenyőszer utcai szakasz azonban mára jelentősen leromlott: a zöldállomány túlnyomórészt elöregedett, pusztuló pionír fafajokból (fűz, nyár) áll. A terület kiemelt ökológiai jelentőségét – mint a védett lápi póc élőhelyét, amelyet egy fából faragott szobor is jelez – fokozottan védeni kell, miközben a környezet rekreációs potenciálját kulturált formában ki kell aknázni. A fejlesztés keretében szükség lehet sétányok, padok, pihenőhelyek, tűzrakók és horgászstégek kialakítására, valamint a meglévő fitneszpark fejlesztésére. Ugyancsak elengedhetetlen a gépjármű parkolás rendezése, megszüntetve az út menti zöldterületeket károsító szabálytalan parkolást, és biztosítva egy környezetbarát, kulturált infrastruktúrát a látogatóknak.

MEGNEVEZÉS	ARANYPART I-II. SZABAD STRANDOK ZÖLDFELÜLETEINEK FELÚJÍTÁSA, FUNKCIÓBŐVÍTÉS
FVS CÉL(OK)	Zöldülő város
FVS DIMENZIÓ(K)	S.1., S.5.
TARTALOM	A fejlesztés célja a győri Aranypart I-II. szabad strandok zöldfelületeinek felújítása, újragondolása, a lakosok számára magas színvonalú, könnyen elérhető rekreációs helyszín létrehozása. Az Aranypart I-II. szabad strandok komplex, egész évben élhető vízparti közösségi térré fejlesztése, amely egységes arculatú parkbútorok kihelyezésével, a sport- és szolgáltatói infrastruktúra (büfé, fürdőház, strandröplabda) korszerűsítésével, valamint a vízzel való aktív és folyamatos kapcsolat (stégek, vízreszállási lehetőség) megteremtésével maximálisan kihasználja a rekreációs potenciált.
INDOKLÁS	A győri Aranypart I-II. jelenleg a lakosok körében kedvelt szabadstrandok. Az Aranypart I-II. szabad strandok jelenlegi formájukban jelentős kihasználatlan rekreációs lehetőségeket hordoznak, és elmaradnak a modern vízparti szabadidő eltöltés elvárásaitól. A terület fejlesztése elengedhetetlen a kulturált közösségi élethez: szükség van az alapvető közművek (víz, villany) kiépítésére, a rendezett parkolásra, valamint olyan korszerű elemek telepítésére, mint a közterületi strandbútorok (napágyak, függőágyak), a korszerűsített strandröplabdapályák, egy új büférészleg és egy modern fürdőház. Kulcsfontosságú stratégiai elem a vízzel való kapcsolat erősítése: új stégek építésével és vízreszállási lehetőségek kialakításával a terület nemcsak a nyári szezoni fürdőzésre alkalmas, hanem a hidegebb hónapokban is aktív, vonzó találkozóhellyé és rekreációs tengellyé alakulhat Győrben.
MEGNEVEZÉS	BOROSTYÁN SÉTÁNY JÁTSZÓTÉR ÉS SPORTPARK FELÚJÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	Zöldülő város
FVS DIMENZIÓ(K)	S.1., S.5.
TARTALOM	A fejlesztés célja a Borostány sétányon működő játszótér és sportpark felújítása, modernizálása.
INDOKLÁS	A Győr-Kisbácsa városrészben található Borostyán sétány mentén működő játszótér és sportpark rendkívül kedvelt szabadidős és sportolási, rekreációs helyszín a környéken lakó családok körében. A szabadidős park, a röplabda és focipálya állapota, eszközállománya ugyanakkor rendkívül elavult, elhasználódott, megújításuk, modernizálásuk mostanra elengedhetetlenné vált.
MEGNEVEZÉS	SIMOR JÁNOS PÜSPÖK TERE MEGÚJÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	Zöldülő város
FVS DIMENZIÓ(K)	S.1., S.5.
TARTALOM	A Sziget városrészben található Simor János Püspök terének megújítása, esőkert kialakítása.
INDOKLÁS	A városrész lakói körében népszerű pihenő és rekreációs park megújítása, korszerűsítése, zöld felületeinek újragondolása nagyban hozzájárul a városrész megtartó hatásának erősítéséhez.

GYŐR NYUGAT AKCIÓTERÜLET

MEGNEVEZÉS	GYŐRI MÓRICZ ZSIGMOND ÁLTALÁNOS ISKOLA INFRASTRUKTURÁLIS FEJLESZTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.1., S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	A beavatkozás egy már meglévő általános iskola két tanteremmel történő bővítésére vonatkozik. Amennyiben bővítés nem lehetséges úgy a meglévő épület felújítása, korszerűsítése és ehhez kapcsolódó eszközbeszerzés a megvalósítandó cél. Ennek keretén belül többek között az alapinfrastruktúra (például villamoshálózat felújítása), nyílászáró csere, szükség szerinti padozat-és burkolatok csere indokolt a kapcsolódó eszköz és bútor beszerzéssel. A mindennapos testnevelés feltételinek javítása.
INDOKLÁS	Az érintett településrészen egyetlen állami fenntartású általános iskolaként működő iskola férőhely-kihasználtsága a 100%-ot közelíti, ezért szükség van további infrastruktúra bővítésre.
MEGNEVEZÉS	GYŐRI MÉNFŐCSANAKI PETŐFI SÁNDOR ÁLTALÁNOS ISKOLA FELADATELLÁTÁSI HELYEINEK INFRASTRUKTURÁLIS FEJLESZTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.1., S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	A meglévő épületek felújítása, korszerűsítése és ehhez kapcsolódó eszközbeszerzés a megvalósítandó cél. Ennek keretén belül a világítási és gépészeti rendszer felújítása, nyílászáró csere, a tantermek és kiszolgáló helyiségek részleges felújítása (padozat csere, vizesblokkok felújítása) indokolt a kapcsolódó eszköz és bútor beszerzéssel. A mindennapos testnevelés feltételeinek javítása, a tornaterem teljes körű felújítása.
INDOKLÁS	A város oktatási intézményrendszerének infrastruktúrája bővülhet a fejlesztéssel.
MEGNEVEZÉS	HORGAS UTCAI RENDELŐ TETŐSZERKEZETÉNEK JAVÍTÁSA, ILLETVE AZ ÉPÜLET ENERGETIKAI FELÚJÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.1., S.3., S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város, Zöldülő város
TARTALOM	A Horgas utcai Rendelő tetőszerkezetének javítása, illetve az épület energetikai felújítása.
INDOKLÁS	Energetikai, illetve műszaki felújítás szükséges az épületben.
MEGNEVEZÉS	PÉTERFY SÁNDOR ISKOLA MÖGÖTTI ZÖLDTERÜLET HASZNOSÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.1., S.3., S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város, Zöldülő város
TARTALOM	Városi közpark kialakítása a terület zöldfelületeinek rekonstrukciójával, és a kiegészítő infrastruktúra kiépítésével (illemhely, utcabútorok elhelyezése, rekreációs terek, játszótér kialakítása).
INDOKLÁS	A zöldfelületek esetében elsősorban mennyiségi fejlesztési igény merül fel a kérdőíves felmérés kitöltőiben, több parkot, fát, növényzetet látnának szívesen a városban, az ezt kiegészítő infrastruktúra tekintetében pedig nyilvános illemhelyeket, padokat és játszótereket, valamint több kulturális és szabadidős programot szeretnének. Az Önkormányzat több olyan fejlesztést irányoz elő, amely a városi zöldfelületek megtartására, a városi környezet élhetőbbé tételére vonatkozik.

MEGNEVEZÉS	GYIRMÓTON ÁLLANDÓ SZABADTÉRI SZÍNPAD KIALAKÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.2., S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	Szabadtéri színpad és ahhoz tartozó kiszolgáló építmény építése, valamint az alapműködéshez szükséges tárgyi eszközbeszerzés.
INDOKLÁS	A város nem rendelkezik olyan nagy szabadtéri koncertek és rendezvények lebonyolítására kialakított helyszínnel, ami elég messze van a lakosságtól, hogy a megnövekedett zaj és forgalom ne zavarja a helyszín közelében élő lakókat, viszont elég közel lenne, hogy a lakosság akár a tömegközlekedést is igénybe tudja venni a megközelítéséhez.
MEGNEVEZÉS	SZIGET VÁROSRÉSZ SZOLGÁLTATÁSHIÁNYOS TERÜLETÉN ÜZLETHÁZ KIALAKÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.2., S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város, Kiszolgáló város
TARTALOM	Győr-Sziget városrész szolgáltatáshiányos területén üzletház kialakítása meglévő épület felújításával vagy új épület építésével
INDOKLÁS	Győr-Sziget városrész szolgáltatói-kereskedelmi ellátottsági szempontból messze elmarad a többi városrésztől, így szükséges a városrész ilyen irányú fejlesztése, elmaradottságának javítása
MEGNEVEZÉS	A BEZERÉDJ-KASTÉLY KERTJÉNEK FEJLESZTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.2., S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	A Bezerédj-kastély kertjének rendezése, fejlesztése.
INDOKLÁS	A Bezerédj-kastély korábbi teljes körű felújítását követően további feladat udvarának, kertjének rendezése, fejlesztése, ezáltal a város turisztikai vonzerejének erősítése, illetve egy korszerű, modern közösségi-művelődési hely, rendezvénytér kialakítása.
MEGNEVEZÉS	MAGYAR VILMOS USZODA ENERGETIKAI FELÚJÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.2., S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város, Zöldülő város
TARTALOM	A Magyar Vilmos uszoda energetikai felújítása, szigetelése, napelemek felszerelése.
INDOKLÁS	A sportolni, pihenni vágyó városlakók által sűrűn látogatott Magyar Vilmos uszoda energetikai rendszere elavult, korszerűtlen, állapota leromlott. A teljes körű energetikai felújítás jelentősen hozzájárul az alacsonyabb rezsiköltségekhez, nagyobb arányú energiafüggetlenséghez. Az energiahatékonyság a 2021-es évet követően még inkább fontos szemponttá vált, köszönhetően az energiaárak drasztikus növekedésének. Az energiahatékonyságot növelő beruházások elősegítik a klímavédelmi és fenntarthatósági célok elérését.
MEGNEVEZÉS	ÚJ "IDŐSVÁROS" KIALAKÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S1, S2
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város

TARTALOM	A Pápai úti volt sertéstelep területén a piaci/magán és szociális/önkormányzati idősellátási feladatok koncepcionális összekapcsolása.
INDOKLÁS	Az idősödő lakosság növekvő lakhatási és ellátási igényei komplex, több szereplőt bevonó fejlesztéssel elégíthetők ki.
MEGNEVEZÉS	GYIRMÓTI ZÚGÓ PARK ZÖLDFELÜLETEINEK FEJLESZTÉSE
FVS CÉL(OK)	Zöldülő város
FVS DIMENZIÓ(K)	S.1., S.5.
TARTALOM	A Holt-Marcal közelségében elterülő Gyirmóti Zúgó park zöldinfrastruktúrájának fejlesztése, amely a meglévő sport- és rekreációs funkciók (rekortán futópálya, játszótér, strandröplabda) mellett a lombos faállomány erősítésére, a növekedés feltételeinek biztosítására és kulturált parkolási lehetőségek kialakítására fókuszál.
INDOKLÁS	A Gyirmóti Zúgó park már most is népszerű mozgás- és találkozóhely a futópályának, a játszótérnek és a strandröplabda-pályának köszönhetően, azonban a területen jelenleg hiányoznak a kellő árnyékot adó, fejlett lombkoronájú fák. A fenntartható fejlesztés kulcsa a meglévő csemeték fejlődésének professzionális szakmai támogatása, új, nagylombú fák telepítése, valamint az ezek fennmaradását és öntözését biztosító vízvételezési lehetőségek kiépítése. Emellett a rendezett, kulturált jelenlét érdekében szükség van néhány kijelölt parkolóhely kialakítására is, míg a Holt-Marcal közelsége tovább növeli a terület természetközeli vonzerejét.
MEGNEVEZÉS	MÉNFŐCSANAKI "TEMETŐ PARK" ZÖLDFELÜLETEINEK FEJLESZTÉSE (GYŐZELEM U. - GYŐRI ÚT KÖZÖTTI ZÖLDTERÜLET)
FVS CÉL(OK)	Zöldülő város
FVS DIMENZIÓ(K)	S.1., S.5.
TARTALOM	A projekt célja a ménfőcsanaki Győzelem u. - Győri út közötti zöldterület, az ún. "temető park" zöldfelületeinek fejlesztése, megújítása. A ménfőcsanaki Győzelem utca és Győri út közötti, „temető parkként” ismert zöldterület csendes, nyugodt rekreációs területként való megőrzése és fejlesztése, amely mindenféle túlbonyolítás nélkül, minőségi növényzettel, valamint visszafogott, természetközel elemekkel (pl. sakkasztal, mesés installációk) szolgálja a regenerálódást.
INDOKLÁS	A ménfőcsanaki Győzelem u. - Győri út közötti zöldterület, az ún. "temető park" zöldfelületeinek akklimatizációs körülményekhez igazodó fejlesztése elengedhetetlenné vált. Szükség van olyan védettséget és nyugalmat árasztó zöldfelületekre, amelynek karaktere megköveteli a csendes, elmélyült pihenésre alkalmas funkciók megőrzését. A fenntartható fejlesztés itt nem a sport- vagy tömegfunkciókról szól, hanem a növényzet fejlesztéséről (többszintű növényállomány, biodiverzitás), ápolásáról és a zöldfelületek rekreációs értékének növeléséről. A terület nyugodt hangulatához a békés időtöltést segítő installációk illeszkednek.

6.3.3. STRATÉGIAI CÉLKITŰZÉSEKET TÁMOGATÓ, ÁTFOGÓ SZERVEZETI RENDSZERKÉNT MŰKÖDŐ STRATÉGIAI KERETRENDSZEREK (HÁLÓZATOS, VONALAS FEJLESZTÉSEK)

A **hálózatos projektek** egymással összehangolt, összekapcsolódó beruházási jellegű és/vagy szoft beavatkozások. Az összekapcsolódás azt jelenti, hogy a hálózatos beavatkozás kiterjedhet több városrészre, vagy akár a város egészére is, kapcsolódhat továbbá nagyobb léptékű térségi (országos, megyei, járási) hálózatokhoz is, a beavatkozási pontok pedig egy együttműködő rendszer elemeit képezik. Az alábbi alfejezetben hét nagyobb kategóriában kerülnek bemutatásra a különböző városi hálózatos projektek. A hét kategória az alábbi:

(1) Közlekedés
(2) Klímavédelem és fenntarthatóság
(3) Oktatás, nevelés, innováció
(4) Fejlett szociális és egészségügyi ellátás
(5) Fejlett gazdasági és ipari infrastruktúra
(6) Kultúra, közösségfejlesztés, sport és szórakozás
(7) Városi infrastruktúra fejlesztése, bővítése

Az alábbi alfejezetben felsorolásszerűen bemutatásra kerülnek a különböző hálózatos projektek, kategóriák szerint.

KÖZLEKEDÉS

MEGNEVEZÉS	REPTÉRI ÚT I. ÜTEM - MARTIN UTCA- DOHÁNY UTCA KÖZÖTTI PÁLYASZERKEZET CSERÉJE
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	A Reptéri út és Martin utca – Dohány utca közötti szakasz pályaszerkezet cseréje.
INDOKLÁS	A biztonságos városi közlekedés megteremtése a jövőben.
MEGNEVEZÉS	TATAI ÚT KÜLSŐ SZAKASZ FELÚJÍTÁSA (TIBORMAJORI ÚT - 813-AS FŐÚT KÖZÖTT)
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Pályaszerkezet csere (hidegremix).
INDOKLÁS	A biztonságos városi közlekedés megteremtése a jövőben.
MEGNEVEZÉS	TIBORMAJORI ÚT FELÚJÍTÁSA JÁRDAÉPÍTÉSSEL (JUHARFA UTCA - ALMAFA UTCA KÖZÖTT)
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város

TARTALOM	Kopóréteg csere pályamegerősítéssel, a hiányzó szakaszokon járdaépítéssel.
INDOKLÁS	A biztonságos városi közlekedés megteremtése a jövőben.
MEGNEVEZÉS	RÉGI SZENTIVÁNI ÚT FELÚJÍTÁSA JÁRDAÉPÍTÉSSEL (HECSEI ÚT - GESZTENYEFA UTCA KÖZÖTT)
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Kopóréteg csere pályamegerősítéssel, a hiányzó szakaszokon járdaépítéssel.
INDOKLÁS	A biztonságos városi közlekedés megteremtése a jövőben.
MEGNEVEZÉS	GESZTENYEFA UTCA FELÚJÍTÁSA (RÉGI SZENTIVÁNI ÚT - NYÍRFA SOR KÖZÖTT, VALAMINT BERKENYEFA SOR - TATAI ÚT KÖZÖTT)
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Kopóréteg csere.
INDOKLÁS	A biztonságos városi közlekedés megteremtése a jövőben.
MEGNEVEZÉS	KARDÁN ÚT FELÚJÍTÁSA CSAPADÉKCSATORNA FELÚJÍTÁSSAL
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Kopó-és kötőréteg csere, a zárt csapadékvíz-elvezető rendszer felújítása.
INDOKLÁS	A biztonságos városi közlekedés megteremtése a jövőben.
MEGNEVEZÉS	A VÍZI KÖZLEKEDÉS FEJLESZTÉSE, GYŐR ÉS GYŐR KÖZELI DUNAI TELEPÜLÉSEK HAJÓKAPCSOLAT ÖSSZEKÖTTETÉSE
FVS CÉL(OK)	S.2., S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Győr és Győr közeli dunai települések hajókapcsolat összeköttetése.
INDOKLÁS	Egy, a Mosoni-Duna győri szakaszán kiépített hajó kikötő nem csak a nagyobb hajókkal érkezők részére biztosít pihenési lehetőséget, de az állandó vízállásnak köszönhetően a város vízi turizmusa is növelhető. A vízi közlekedés fejlesztése hozzájárul Győr és a környező vízparti települések turisztikai célú összekapcsolásához, valamint felelevenítheti a város korábbi éveinek élénk szabadidős és vízi életét.
MEGNEVEZÉS	PÁPAI ÚT MELLETTI KERÉKPÁRÚT ÉPÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Új, önálló, kétirányú kerékpárút építése a Pápai út mentén a Tessedik Sámuel utca és a Téglagyári utca között.
INDOKLÁS	A fenntartható közlekedés lehetőségének megteremtése a városban, a kerékpáros infrastruktúra fejlesztése.

MEGNEVEZÉS	NAGY IMRE ÚTI KERÉKPÁRÚT ÉPÍTÉSE (VASVÁRI PÁL UTCA - SZAUTER UTCA KÖZÖTT)
FVS CÉL(OK)	S.1., S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Új kerékpárút építése Vasvári Pál út és Szauter utca között (MOL töltőállomással szemben), hiányzó szakasz létesítése.
INDOKLÁS	A fenntartható közlekedés lehetőségének megteremtése a városban, a kerékpáros infrastruktúra fejlesztése.
MEGNEVEZÉS	IPAR ÚTI KERÉKPÁRÚT ÉPÍTÉSE (PUSKÁS TIVADAR UTCA - NAGYSÁNDOR JÓZSEF UTCA KÖZÖTT)
FVS CÉL(OK)	S.1., S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Új kerékpárút építése Puskás Tivadar utca és Nagysándor József utca között.
INDOKLÁS	A fenntartható közlekedés lehetőségének megteremtése a városban, a kerékpáros infrastruktúra fejlesztése.
MEGNEVEZÉS	BÁCSAI ÚTI KERÉKPÁRÚT ÉPÍTÉSE (1301. SZ. ÚT MELLETT KALAPÁCS UTCA- FENYŐSZER UTCA KÖZÖTT)
FVS CÉL(OK)	S.1., S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	1301. sz. út mellett kerékpárút építése Győr, Kalapács u. és a Fenyőszer u. között.
INDOKLÁS	A fenntartható közlekedés lehetőségének megteremtése a városban, a kerékpáros infrastruktúra fejlesztése.
MEGNEVEZÉS	SZABADHEGY - ADYVÁROS ÖSSZEKÖTŐ KERÉKPÁRÚT LÉTESÍTÉSE (ERFURTI ÚT - IFJÚSÁG KÖRÚT KÖZÖTT)
FVS CÉL(OK)	S.1., S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Erfurti út - Ifjúság körút között városrészeket összekötő kerékpárút építése.
INDOKLÁS	A fenntartható közlekedés lehetőségének megteremtése a városban, a kerékpáros infrastruktúra fejlesztése.
MEGNEVEZÉS	MARTIN UTCAI KERÉKPÁRÚT ÉPÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.1., S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Új kerékpárút építése Reptéri út és Kardán út között.
INDOKLÁS	A fenntartható közlekedés lehetőségének megteremtése a városban, a kerékpáros infrastruktúra fejlesztése.
MEGNEVEZÉS	VÁCI MIHÁLY UTCAI KERÉKPÁRÚT ÉPÍTÉSE (DÉRYNÉ UTCA ÉS TELEPÜLÉSHATÁR KÖZÖTT, CSATLAKOZVA A VONAL ÚTHOZ)
FVS CÉL(OK)	S.1., S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Új kerékpárút építése.

INDOKLÁS	A fenntartható közlekedés lehetőségének megteremtése a városban, a kerékpáros infrastruktúra fejlesztése.
MEGNEVEZÉS	GYŐRSZENTIVÁN KÖRTÉR KERÉKPÁRÚT ÉPÍTÉSE (SZELÉNYI IMRE RUDOLF UTCA)
FVS CÉL(OK)	S.1., S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Új járda, kerékpárút, csapadékvíz elvezetés, burkolatfelújítás Győrszentiványon
INDOKLÁS	A fenntartható közlekedés lehetőségének megteremtése a városban, a kerékpáros infrastruktúra fejlesztése.
MEGNEVEZÉS	ADYVÁROS KELET-NYUGATI IRÁNYÚ KERÉKPÁRÚT ÉPÍTÉSE (IFJÚSÁG KÖRÚT - TIHANYI ÁRPÁD ÚT KÖZÖTT)
FVS CÉL(OK)	S.1., S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Adyváros kelet-nyugat irány kerékpáros tengely létrehozása.
INDOKLÁS	A fenntartható közlekedés lehetőségének megteremtése a városban, a kerékpáros infrastruktúra fejlesztése.
MEGNEVEZÉS	HOMOKSORI UTCA - TÖRÖKVERŐ UTCA KERÉKPÁRÚT ÉPÍTÉSE (NAPOS UTCA - DÉRYNÉ UTCA KÖZÖTT)
FVS CÉL(OK)	S.1., S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Homoksori u. - Törökverő u. kerékpárút építése (Napos u. és Déryné u. között). A beavatkozás során új járda, kerékpárút, csapadékvíz elvezetés, illetve burkolatfelújítás valósulhat meg.
INDOKLÁS	A fenntartható közlekedés lehetőségének megteremtése a városban, a kerékpáros infrastruktúra fejlesztése.
MEGNEVEZÉS	SZENT VENDEL UTCA KERÉKPÁRÚT ÉPÍTÉSE (FŐ UTCA - DIÓS UTCA KÖZÖTT)
FVS CÉL(OK)	S.1., S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Szent Vendel utca kerékpárút építése a Fő utca - Diós utca között.
INDOKLÁS	A fenntartható közlekedés lehetőségének megteremtése a városban, a kerékpáros infrastruktúra fejlesztése.
MEGNEVEZÉS	ZÖLD ÚTI KERÉKPÁRÚT ÉPÍTÉSE (SOMOGYI IMRE UTCA - SZŐNYI MÁRTON UTCA KÖZÖTT)
FVS CÉL(OK)	S.1., S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Új kerékpárút építése a Zöld utcán.
INDOKLÁS	A fenntartható közlekedés lehetőségének megteremtése a városban, a kerékpáros infrastruktúra fejlesztése.

MEGNEVEZÉS	MOSONI-DUNA MENTI KERÉKPÁRÚT ÉS REKREÁCIÓS ÚTVONAL LÉTESÍTÉSE PÜSPÖKERDŐ ÉS 813-AS FŐÚT KÖZÖTT
FVS CÉL(OK)	S.1., S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Mosoni-Duna melletti töltés környezetében új kerékpáros és futófelület létrehozása rekreációs, szabadidős tevékenység kiszolgálására.
INDOKLÁS	A fenntartható közlekedés lehetőségének megteremtése a városban, a kerékpáros infrastruktúra fejlesztése.
MEGNEVEZÉS	MOSONI-DUNA MENTI KERÉKPÁRÚT ÉS REKREÁCIÓS ÚTVONAL LÉTESÍTÉSE BELVÁROS ÉS LIKÓCS KÖZÖTT
FVS CÉL(OK)	S.1., S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Mosoni-Duna melletti töltés környezetében új kerékpáros és futófelület létrehozása rekreációs, szabadidős tevékenység kiszolgálására.,
INDOKLÁS	A fenntartható közlekedés lehetőségének megteremtése a városban, a kerékpáros infrastruktúra fejlesztése.
MEGNEVEZÉS	KERÉKPÁROS KIVEZETŐ SZAKASZ ÉPÍTÉSE A SOKORÓPÁTKAI ÚTON
FVS CÉL(OK)	S.1., S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Új kerékpárút építése a Sokorópátkai úton.
INDOKLÁS	A fenntartható közlekedés lehetőségének megteremtése a városban, a kerékpáros infrastruktúra fejlesztése.
MEGNEVEZÉS	GYŐR-GYŐRÚJBARÁT-NYÚL-ÉCS-RAVAZD KERÉKPÁRÚT MEGÉPÍTÉSE, MEGLÉVŐ HÁLÓZATI ELEMEKKEL BRINGAKÖRUTAK MEGVALÓSÍTÁSA, HIÁNYZÓ SZAKASZOK MEGÉPÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.1., S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Jelen beruházás célja Győr-Győrújbarát-Nyúl-Écs-Ravazd közötti szakaszon kerékpárút győri szakaszának megépítése, bringakörutak megvalósítása.
INDOKLÁS	A fenntartható közlekedés lehetőségének megteremtése, a kerékpáros infrastruktúra fejlesztése.
MEGNEVEZÉS	GYŐR-MÉNFŐCSANAK-TÉNYŐ-SOKORÓPÁTKA-GIC KERÉKPÁRÚT MEGÉPÍTÉSE, A GYŐRI, SOKORÓI, BAKONYI KERÉKPÁRUTAK TURISZTIKAI ÖSSZEKÖTTETÉSÉNEK BIZTOSÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.1., S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Győr-Ménfőcsanak-Tényő-Sokorópátka-Gic közötti szakaszon kerékpárút építése, ezen belül a győri szakasz megépítése.
INDOKLÁS	A fenntartható közlekedés lehetőségének megteremtése, a kerékpáros infrastruktúra fejlesztése.

MEGNEVEZÉS	KUNSZIGETI ÚT MELLETTI KERÉKPÁRÚT ÉPÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.1., S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	A Kunszigeti út melletti szakaszon kerékpárút építése.
INDOKLÁS	A beruházás által biztonságos, korszerű infrastrukturális feltételek biztosításával kerékpáron is elérhetővé válik Győr-Pinnyéd városrész. A beruházás nagyban hozzájárul az alternatív közlekedési módok kiterjesztéséhez, az egészséges életmód, megelőzés szemléletének erősödéséhez.
MEGNEVEZÉS	GYŐR-VÁMOSSZABADI KERÉKPÁRÚT ÉPÍTÉSE A FELVIDÉKI KERÉKPÁROS TURISZTIKAI ÖSSZEKÖTTETÉS BIZTOSÍTÁSA ÉRDEKÉBEN
FVS CÉL(OK)	S.1., S,2, S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Győr-Vámosszabadi közötti szakaszon kerékpárút építés, a felvidéki kerékpáros turisztikai összeköttetés biztosítása.
INDOKLÁS	A fenntartható közlekedés lehetőségének megteremtése, a kerékpáros infrastruktúra fejlesztése.
MEGNEVEZÉS	821. SZ. FŐÚT - KÁLVÁRIA UTCA JELZŐ-LÁMPÁS KÖRFORGALMÚ CSOMÓPONT KIÉPÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Győr 821. sz. főút - Kálvária utca jelzőlámpás körforgalmú csomópont fejlesztése.
INDOKLÁS	A biztonságos városi közlekedés megteremtése a jövőben.
MEGNEVEZÉS	821. SZ. FŐÚT 2X2 SÁVRA BŐVÍTÉSE A 83. SZ. FŐÚT ÉS A SZIGETHY ATTILA ÚT KÖZÖTTI SZAKASZON
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	821. sz. főút 2x2 sávra bővítése a 83. sz. főút és a Szigethy Attila út közötti szakaszon.
INDOKLÁS	A beavatkozás segíti a városrész közlekedési kapcsolatainak javítását.
MEGNEVEZÉS	LIGET UTCA – FŐ UTCA KÖZÚTI KAPCSOLAT MEGTEREMTÉSE (SZENT VENDEL UTCA - ÁTKÖTÉS KÖZÖTT)
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Liget utca –Fő utca (Szent Vendel utca és az átkötés között) közúti kapcsolat megteremtése, új út építése, valamint útszakasz felújítás.
INDOKLÁS	A beavatkozás segíti a városrész közlekedési kapcsolatainak javítását, valamint a biztonságos városi közlekedés megteremtését a jövőben.
MEGNEVEZÉS	GYŐRSZENTIVÁN BEKÖTÉSÉT BIZTOSÍTÓ KÖZÚT ÉPÍTÉSE, ÉSZAKI BEKÖTŐÚT I. ÜTEM - II. ÜTEM: 0+065-0+657
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város

TARTALOM	Győrszentiván bekötését biztosító közút, északi bekötőút fejlesztése, amelynek része a kopóréteg, kötőréteg cseréje, valamint szegélycsere.
INDOKLÁS	A beavatkozás segíti a városrész közlekedési kapcsolatainak javítását.
MEGNEVEZÉS	BELSŐ NYUGATI ELKERÜLŐ ÚT KIÉPÍTÉSÉNEK FOLYTATÁSA A HIÁNYZÓ ELEMEK MEGÉPÍTÉSÉVEL (1. SZ. - 83. SZ. FŐÚT KÖZÖTTI SZAKASZ)
FVS CÉL(OK)	S.2., S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	A beruházás célja - győri elkerülő körgyűrű további bővítéseként, a város belső fő közlekedési útvonalainak tehermentesítése érdekében - tervezett az 1. sz. főút – 83. sz. főút közötti szakasz megépítése.
INDOKLÁS	Győr gazdaságfejlesztése szempontjából, a fenntartható városi közlekedés érdekében kiemelten fontos a közúti infrastruktúra megfelelő színvonalának biztosítása, a hiányzó közúthálózati elemek, különösképpen a fő úthálózati elemek fejlesztése, bővítése. A beavatkozás segíti a városrész közlekedési kapcsolatainak javítását, valamint a biztonságos városi közlekedés megteremtését a jövőben.
MEGNEVEZÉS	82. SZ. FŐÚT ÚJ NYOMVONAL KIÉPÍTÉSE A 82/M1 ÉS A 83/821 CSOMÓPONTOK KÖZÖTTI SZAKASZON
FVS CÉL(OK)	S.2., S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	A beruházás célja - Győr déli városrész közlekedésének tehermentesítése érdekében - a Veszprém felé vezető 82. sz. főút új nyomvonalának kiépítése a 82/M1 és a 83/821 csomópontok közötti szakaszon.
INDOKLÁS	Győr gazdaságfejlesztése szempontjából a fenntartható városi közlekedés érdekében kiemelten fontos a közúti infrastruktúra megfelelő színvonalának biztosítása, a hiányzó közúthálózati elemek, különösképpen a fő úthálózati elemek fejlesztése, bővítése. A beavatkozás segíti a városrész közlekedési kapcsolatainak javítását valamint a biztonságos városi közlekedés megteremtését a jövőben.
MEGNEVEZÉS	PANORÁMA ÚT (81. SZ. - 82. SZ. FŐUTAKAT ÖSSZEKÖTŐ ÚJ SZAKASZ) VÁROSI ELKERÜLŐ DÉLKELETI ÚTSZAKASZÁNAK ÉPÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Városi elkerülő délkeleti útszakasz megépítése, Panoráma út (81. sz. - 82. sz. főutakat összekötő új szakasz).
INDOKLÁS	A beavatkozás segíti a városrész közlekedési kapcsolatainak javítását, valamint a biztonságos városi közlekedés megteremtését a jövőben.
MEGNEVEZÉS	14. SZ. FŐÚT (GYŐR-DUNASZERDAHELY) NÉGYSÁVOSÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	A beruházás célja a 14. sz. főút Győr-Dunaszerdahely közötti szakaszának négysávosítása.
INDOKLÁS	Győr gazdaságfejlesztése szempontjából a fenntartható városi közlekedés érdekében kiemelten fontos a közúti infrastruktúra megfelelő színvonalának biztosítása, a hiányzó közúthálózati elemek, különösképpen a fő úthálózati elemek fejlesztése, bővítése. A

	beavatkozás segíti a városrész közlekedési kapcsolatainak javítását, valamint a biztonságos városi közlekedés megteremtését a jövőben.
MEGNEVEZÉS	M1-81-ES SZÁMÚ FŐÚT TALÁLKOZÁSÁTÓL ÉS TÖLTÉSTAVA KERESZTEZŐDÉSIG A 81-ES FŐÚT ÚT BŐVÍTÉSE, ÁTÉPÍTÉSE KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁGI ELEMEKKEL VALÓ KIEGÉSZÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	A beruházás célja, hogy a 81-es M1 autópálya és a töltéstavai elágazás közötti szakaszának átépítése, kapacitás bővítése, közlekedésbiztonsági elemekkel (körforgalom stb.) való kiegészítése.
INDOKLÁS	A beavatkozás segíti a városrész közlekedési kapcsolatainak javítását, valamint a biztonságos városi közlekedés megteremtését a jövőben. Nagyon jelentős forgalom zajlik ezen a főúti szakaszon. Szociális bentlakásos intézmény is működik. A közösségi közlekedés iránya sok település számára Töltéstaván keresztül zajlik. Nagyszámú a Töltéstavára, illetve a településen keresztül közlekedő lakosok száma. A beruházás keretében mindkét autópálya lehajtó végében turbókörforgalom épülne.
MEGNEVEZÉS	1. SZ. FŐÚT BEVEZETŐ SZAKASZ NÉGYSÁVOSÍTÁSA A 85-ÖS CSOMÓPONTTÓL
FVS CÉL(OK)	S.2., S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	A beruházás célja – egy korábbi, a Radnóti utca 1. sz. főútra történő kikötését célzó, megvalósult fejlesztés továbbviteleként – a 1. sz. főút 85-ös csomóponttól induló, bevezető szakaszának négysávosítása.
INDOKLÁS	Győr gazdaságfejlesztése szempontjából a fenntartható városi közlekedés érdekében kiemelten fontos a közúti infrastruktúra megfelelő színvonalának biztosítása, a hiányzó közúthálózati elemek, különösképpen a fő úthálózati elemek fejlesztése, bővítése. A beavatkozás segíti a városrész közlekedési kapcsolatainak javítását valamint a biztonságos városi közlekedés megteremtését a jövőben.
MEGNEVEZÉS	TATAI ÚT - 81. SZ. FŐÚT KÖRFORGALMÚ CSOMÓPONT - ZÖLD UTCA KÖZÖTTI ÚTSZAKASZ 2X2 SÁVOSRA BŐVÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.2., S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Tatai út81. sz. főút körforgalmú csp. - Zöld u. közötti útszakasz 2x2 sávosra bővítése.
INDOKLÁS	A közelmúltban többsávos körforgalmi csomóponttá bővített Tatai út-81.sz. főút kereszteződésének fejlesztéshez kapcsolódóan a Zöld utca felé kivezető útszakasz 2x2 sávossá bővítése az útszakasz áteresztő képességének javítása, a forgalmi torlódások elkerülése érdekében.
MEGNEVEZÉS	M1-82-ES SZÁMÚ FŐÚT KERESZTEZŐDÉSE ÉS PANNONHALMA/RAVAZD KÖZÖTT ÚJ, TELEPÜLÉSEKET ELKERÜLŐ 2X2 SÁVOS ÚT MEGÉPÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	M1-82-es számú főút kereszteződése és Pannonhalma/Ravazd között új, településeket elkerülő 2x2 sávos út megépítése.
INDOKLÁS	A beruházás célja, hogy a 82-es út menti településeket tehermentesítse.

MEGNEVEZÉS	**ÉSZAK-NYUGATI ELKERÜLŐ A 813-AS SZÁMÚ ELKERÜLŐ FŐÚT SZAKASZ FOLYTATÁSÁNAK MEGÉPÍTÉSE**
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Észak-nyugati elkerülő a 813-as számú elkerülő főút szakasz folytatása a 14. számú főút összekötése az 1-es számú főúttal az M85. számú gyorsforgalmi úti csomópontig
INDOKLÁS	Győr elérhetősége azáltal, hogy megépül a szakasz, javul, illetve a Győrt elkerülő teljes körgyűrű ezzel bezárul.
MEGNEVEZÉS	BELSŐ KELETI ELKERÜLŐ MEGÉPÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Belső keleti elkerülő az 1. sz. főút és Ipar út csomópontból indulva összeköttetést biztosít a Bácsai úttal, új Mosoni-Duna keresztezéssel, az Új Bácsai útig 2x2 sávon, onnantól 2x1 sávon.
INDOKLÁS	A beavatkozás segíti a városrész közlekedési kapcsolatainak javítását.
MEGNEVEZÉS	SZIGETHY ATTILA ÚT SZEGÉLYEK KÖZÖTTI BURKOLAT FELÚJÍTÁSA A SZENT IMRE ÚT ÉS A 821-ES ÚT KÖZÖTTI SZAKASZON
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Szigethy Attila út szegélyek közötti burkolat felújítása a 821. sz. főút és a Táncsics Mihály utcai szakaszon, a kopóréteg cseréje szükséges.
INDOKLÁS	A beavatkozás segíti a városrész közlekedési kapcsolatainak javítását.
MEGNEVEZÉS	JÓZSEF ATTILA UTCA BURKOLAT FELÚJÍTÁSA (FEHÉRVÁRI ÚT - ÜTEG UTCA KÖZÖTT)
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	József Attila utcában a Fehérvári út - Üteg utca közötti szakasz burkolat felújítása.
INDOKLÁS	A biztonságos városi közlekedés megteremtése a jövőben.
MEGNEVEZÉS	VASVÁRI PÁL ÚT FELÚJÍTÁSA (TIHANYI ÁRPÁD ÚT - NAGY IMRE UTCA KÖZÖTT)
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Vasvári. P. út felújítása (Tihanyi Á. u. és Nagy Imre u. között), pályaszerkezet cseréje.
INDOKLÁS	A biztonságosabb városi közlekedés megteremtése a jövőben.
MEGNEVEZÉS	PÁPAI ÚT FELÚJÍTÁSA (A GYSEV VASÚTI ÁTJÁRÓ - TESSEDIK UTCA KÖZÖTT)
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Pápai út felújítása a GYSEV vasúti átjáró és Tessedik utca között, pályaszerkezet cseréje. Tessedik S. u. és Téglagyári u. között önálló, kétirányú kerékpárút építése.
INDOKLÁS	A beavatkozás segíti a városrész közlekedési kapcsolatainak javítását valamint a biztonságos városi közlekedés megteremtését a jövőben.

MEGNEVEZÉS	KANDÓ KÁLMÁN UTCA FELÚJÍTÁSA (VÁGÓHÍD UTCA - IPAR ÚTI HÍD KÖZÖTT)
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Kandó K. utca (Vágóhíd u. - Ipar úti híd között) pályaszerkezet cseréje
INDOKLÁS	A biztonságosabb városi közlekedés megteremtése a jövőben.
MEGNEVEZÉS	PÁPAI ÚTTÓL A RÁBA VASÚTI HÍD ALATT A PETŐFI HÍDHOZ VEZETŐ KERÉKPÁRÚT KIÉPÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Pápai úttól a Rába vasúti híd alatt a Petőfi hídhoz vezető kerékpárút kiépítése
INDOKLÁS	A biztonságosabb városi közlekedés megteremtése a jövőben.
MEGNEVEZÉS	BAROSS ÚT MEGÚJÍTÁSA ÉS ZÖLDÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Győr fő sétálóutcájának megújítása, zöldítése a klímaváltozáshoz igazodva
INDOKLÁS	A változó klímaadottságokhoz igazodva szükséges a sétálóutca infrastrukturális megújítása, zöldfelületek kialakítása a hőszigethatás minimalizálása érdekében.
MEGNEVEZÉS	TIHANYI ÁRPÁD ÚT FELÚJÍTÁSA (SOMOGYI BÉLA UTCA – SZAUTER UTCA KÖZÖTT)
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Tihanyi Á. út felújítása (Somogyi B. utca – Szauter utca között), pályaszerkezet cseréje.
INDOKLÁS	A biztonságosabb városi közlekedés megteremtése a jövőben.
MEGNEVEZÉS	KERESZT UTCA ÚTÉPÍTÉSE (TEMETŐ UTCA - SZARVAS UTCA KÖZÖTT)
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Kereszt utca útépítése a Temető utca és a Szarvas utca között, a beavatkozás része a pályaszerkezet cseréje.
INDOKLÁS	A biztonságosabb városi közlekedés megteremtése a jövőben.
MEGNEVEZÉS	RÉGI BÁCSAI ÚTNAK A SZÖVETSÉG UTCA ÉS A 14. SZ. FŐÚT KÖZÖTTI SZAKASZON, VALAMINT A KÁRÁSZ UTCÁNAK A RÉGI BÁCSAI ÚT ÉS A SZÖVETSÉG UTCA ÚJ KIKÖTÉSE KÖZÖTTI SZAKASZON TÖRTÉNŐ ÚTÉPÍTÉSE, KÖZMŰKIVÁLTÁSOK
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Bácsai útnak a Szövetség utca és a 14. sz. főút közötti szakaszon, valamint a Kárász utcának a Bácsai út és a Szövetség utca új kikötése közötti szakaszon történő útépítése, közműkiváltások, illetve pályaszerkezet cseréje járdafelújítással.
INDOKLÁS	A beavatkozás segíti a városrész közlekedési kapcsolatainak javítását, valamint a biztonságosabb városi közlekedés megteremtését a jövőben.

MEGNEVEZÉS	VÁCI MIHÁLY UTCA FELÚJÍTÁSA (EGRESSY UTCA ÉS TELEPÜLÉSHATÁR KÖZÖTT)
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Váci Mihály utcafelújítása (Egressy u. és településhatár között) pályaszerkezet cseréje.
INDOKLÁS	A biztonságosabb városi közlekedés megteremtése a jövőben.
MEGNEVEZÉS	KOSSUTH UTCA FELÚJÍTÁSA (VÁROSHÁZ KÖZ - BÁLINT MIHÁLY UTCA KÖZÖTT)
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Kossuth u. felújítása (Városház köz és Bálint M. u. között) pályaszerkezet cseréje.
INDOKLÁS	A biztonságosabb városi közlekedés megteremtése a jövőben.
MEGNEVEZÉS	HUNYADI UTCA PÁLYASZERKEZET CSERÉJE (BARTÓK BÉLA UTCA - BAROSS-HÍD KÖZÖTT)
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Hunyadi u. pályaszerkezet csere (Bartók B. u. és Baross-híd között) pályaszerkezet cseréje.
INDOKLÁS	A biztonságosabb városi közlekedés megteremtése a jövőben.
MEGNEVEZÉS	BARTÓK BÉLA UTCA FELÚJÍTÁSA (ESZPERANTÓ UTCA - BUDA UTCA KÖZÖTT)
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Bartók B. utca (Eszperantó u. - Buda u. között) pályaszerkezet cseréje.
INDOKLÁS	A biztonságosabb városi közlekedés megteremtése a jövőben.
MEGNEVEZÉS	SZENT VENDEL UTCA - ERDŐTELEPI UTCA FELÚJÍTÁSA (NAPFÉNY UTCA - KUNSZIGETI ÚT KÖZÖTT)
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Szent Vendel u. Erdőtelepi u. felújítása (Napfény u. és Kunszigeti u. között) pályaszerkezet cseréje.
INDOKLÁS	A biztonságosabb városi közlekedés megteremtése a jövőben.
MEGNEVEZÉS	RÉVAI UTCA FELÚJÍTÁSA BUSZDECENTRUMMAL EGYÜTT (BAROSS HÍD - GÁRDONYI UTCA KÖZÖTT)
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Révai utca (Baross híd - Gárdonyi u. között) felújítása buszdecentrummal együtt, pályaszerkezet cseréje.
INDOKLÁS	A beavatkozás segíti a városrész közlekedési kapcsolatainak javítását valamint a biztonságosabb városi közlekedés megteremtését a jövőben.

MEGNEVEZÉS	MAGYAR UTCA FELÚJÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Pályaszerkezet cseréje a Magyar utcában.
INDOKLÁS	A biztonságosabb városi közlekedés megteremtése a jövőben.
MEGNEVEZÉS	GYŐRSZENTIVÁN KÖRTÉR FELÚJÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Kör-tér felújítása (Egressy u. és Déryné u. között) pályaszerkezet cseréje.
INDOKLÁS	A beavatkozás segíti a városrész közlekedési kapcsolatainak javítását, valamint a biztonságosabb városi közlekedés megteremtését a jövőben.
MEGNEVEZÉS	STADION UTCA FELÚJÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Stadion utca felújítása, kopóréteg cseréje, több szakaszon pályaszerkezet cseréje.
INDOKLÁS	A biztonságosabb városi közlekedés megteremtése a jövőben.
MEGNEVEZÉS	SOKORÓPÁTKAI ÚT KIVEZETŐ SZAKASZÁNAK FELÚJÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Sokorópátkai út kivezető szakasz felújítása.
INDOKLÁS	A beavatkozás segíti a városrész közlekedési kapcsolatainak javítását valamint a biztonságosabb városi közlekedés megteremtését a jövőben.
MEGNEVEZÉS	RADNÓTI UTCA - KÖZTELEK UTCA CSOMÓPONT ÁTÉPÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	A beavatkozás része a középszigetes csomópont átépítés.
INDOKLÁS	A beavatkozás segíti a városrész közlekedési kapcsolatainak javítását valamint a biztonságosabb városi közlekedés megteremtését a jövőben.
MEGNEVEZÉS	VASÚTI ÁTKELŐ FEJLESZTÉSE A 2-ES POSTAI LOGISZTIKAI KÖZPONTNÁL
FVS CÉL(OK)	S.2., S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	A 2-es postai logisztikai központnál vasúti átkelő fejlesztése.
INDOKLÁS	A beavatkozás segíti a városrész közlekedési kapcsolatainak javítását.

MEGNEVEZÉS	A VASÚTÁLLOMÁS FELETT GYALOGOS ÉS KERÉKPÁROS ÁTKELŐHÍD KIALAKÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Gyalogos átkelő híd kiépítése a vasút felett, a börtönnel szembe eső területen a biztonságos közlekedési viszonyok megteremtése érdekében.
INDOKLÁS	A beavatkozás segíti a városrész közlekedési kapcsolatainak javítását.
MEGNEVEZÉS	A BIZTONSÁGOSABB KÖZLEKEDÉSI VISZONYOK CÉLJÁBÓL „S" KANYAR KIALAKÍTÁSA A GARÁZSOK ELBONTÁSÁVAL A VASÚTI PÁLYAUDVAR KÖZELÉBEN
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	A biztonságosabb közlekedési viszonyok céljából „S" kanyar kialakítása a jelenleg a területen lévő garázsok elbontásával a vasúti pályaudvar közelében, a Révai utcában.
INDOKLÁS	A beavatkozás segíti a városrész közlekedési kapcsolatainak javítását.
MEGNEVEZÉS	PUSKÁS TIVADAR UTCA MEGHOSSZABBÍTÁSA IPARCSATORNA FELETTI HÍDDAL A REPTÉRI ÚTRA CSATLAKOZVA ÉS TOVÁBBVEZETVE A RÁBA GYÁRON KERESZTÜL A HECSEI ÚTI KÖRFORGALOMBA
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	A tervezett beruházás célja a gazdaság és sportgazdaság fejlesztést és a munkaerő mobilitását ösztönző közlekedésfejlesztés megvalósítása. A beruházás eredményeként a Puskás Tivadar út meghosszabbításának Iparcsatornát és a Reptéri utat keresztező iránya egy jelentős rangú közlekedési nyomvonal lesz, ami az AUDI megkerülő út és a Hecsei út meglévő körforgalmú csomópont negyedik ágaként kapcsolódik a meglévő közlekedési hálózatba. A Puskás Tivadar út – Audit megkerülő körút déli szakasza - Vonal út útvonal-együttes hiányzó szakasz megvalósítása, közel 1600 m hosszan jelentős közlekedés szerkezeti hiányt szüntet meg.
INDOKLÁS	A beavatkozás segíti a városrész közlekedési kapcsolatainak javítását, valamint a biztonságos városi közlekedés megteremtését a jövőben. Az új nyomvonalépítés és a kapcsolódó meglévő úthálózat fejlesztés nagymértékben javítja a meglévő közlekedési környezet szolgáltatási színvonalát. Ezen a területen minden új közlekedési infrastruktúra fejlesztési elem az ipari környezet felértékelődését jelenti. Az új útépítés növeli a térség gazdasági potenciáját. A fejlesztés megvalósítását követően a Győr város gazdasági stabilitásához nagymértékben hozzájáruló, folyamatosan bővülő, fejlődő Győri Ipari Parkban működő vállalatok nagyarányú szállítási kapacitása miatt jelentkező közlekedési infrastruktúra adottságai jelentős mértékben javulnak.
MEGNEVEZÉS	HÉDERVÁRI ÚTI KÖRFORGALOM ÉS A STORMFELD ALADÁR UTCAI CSOMÓPONT KÖZÖTTI SZAKASZON KAPACITÁSFEJLESZTÉS
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Győr, Hédervári út - Kálóczy tér - Jedlik híd - Stromfeld utca közlekedési nyomvonalának kapacitásnövelő átépítése a Rónay Jácint út és a Radnóti utca között.
INDOKLÁS	Győr-Révfaluban a Széchenyi István Egyetem mellett található kereszteződésben található körforgalmú csomópont többsávossá bővítése a megnövekedett igényeknek megfelelően. A Győrtől északra található agglomerációs településekről napi szinten városba, munkába ingázók napi szinten többször érintik a körforgalmat, ezáltal naponta

	többször jelentős forgalmi torlódás alakul ki az érintett be-, illetve kivezető útszakaszokon.
MEGNEVEZÉS	LIGET UTCA - FŐ UTCA KÖZÚTI KAPCSOLAT MEGTEREMTÉSE, ÚJ ÁTKÖTÉS BIZTOSÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	A beruházás keretében GYMJV Önkormányzata Győr-Újváros, Liget utca – Győr-Pinnyéd Fő utca közötti közlekedési kapcsolatépítés megvalósítását tervezi, a Régi Rábca keresztezésével.
INDOKLÁS	A beavatkozás segíti a városrész közlekedési kapcsolatainak javítását, valamint a biztonságos városi közlekedés megteremtését a jövőben. A Fő utca – Liget utcai közlekedési kapcsolat a városközpont körüljárhatóságának elvét fontos kérdésként kezeli az új közlekedési kapacitás megteremtésének a lehetőségével. A Liget utca ma is egy széles közterületű gyűjtőút, meglévő nyomvonalának nagy része már ma is közösségi közlekedési és nagy forgalmú útvonal. A Pinnyéd – Újváros közötti hiányzó közlekedési kapcsolat megvalósítása közlekedés szerkezeti szempontból indokolt és szükséges, megvalósítása műszakilag lehetséges, a pinnyédi városrész közlekedési integrálása szempontjából pedig jelentős közlekedésfejlesztési, városépítési lépés, tekintettel arra, hogy az Olimpia utca megnyitása ellenére még mindig közlekedésszerkezeti hiányossággal működik a városrész.
MEGNEVEZÉS	KÖZPONTI VASÚTÁLLOMÁS ÉS VIDÉKI BUSZPÁLYAUDVAR FEJLESZTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Központi vasútállomás és a vidéki buszpályaudvar fejlesztése.
INDOKLÁS	A projektnek köszönhetően úgy fejleszthető a belváros, hogy annak zsúfoltsága csökken, a város forgalmi rendszere javul és a vasút is megtartja a frekventált szerepét a város életében.
MEGNEVEZÉS	KÖTÖTTPÁLYÁS VÁROSI-ELŐVÁROSI KÖZÖSSÉGI KÖZLEKEDÉSI RENDSZER KIALAKÍTÁSA ÉS FEJLESZTÉSE, P+R ZÓNÁK KIALAKÍTÁSA (GYŐR-MÉNFŐCSANAK — BELVÁROS — IPARI PARK ÉS GYŐRSZENTIVÁN — IPARI PARK — BELVÁROS ÉS MARCALVÁROS — ADYVÁROS— BELVÁROS — IPARI PARK VONATKOZÁSÁBAN)
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Kötöttpályás városi-elővárosi közösségi közlekedési rendszer kialakítása és fejlesztése, P+R zónák kialakítása.
INDOKLÁS	A város közösségi közlekedésének gyökeres átalakítása, az élhető városi közlekedés megteremtése. A város peremkerületeiről a gyorsabb és fenntarthatóbb közösségi közlekedés ösztönzése az elővárosi vasútvonalak összehangolásával, illetve építésével. P+R parkolók kialakításával az egyéni gépjármű használat csökkentésének ösztönzése, átszállási lehetőségek biztosítása a közösségi közlekedési eszközökre.
MEGNEVEZÉS	ÚJ NEMZETKÖZI RAKODÓ ÉS RENDEZŐ PÁLYAUDVAR LÉTREHOZÁSA NEMZETKÖZI ÉS HAZAI LOGISZTIKAI MŰVELETEK VÉGREHAJTÁSÁHOZ, A VÁROS RAKODÓPÁLYAUDVAR KIKÖLTÖZTETÉSE
FVS CÉL(OK)	S.2., S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	A terület kialakítása lehetővé tenné Győr belvárosának tehermentesítését mind a vasúti, mind a közúti teherforgalom szempontjából. A területnek jó közlekedési kapcsolata van a jelenleg is fejlesztés alatt álló Győr-Gönyű dunai kikötővel is.
INDOKLÁS	Az új rendezőpályaudvar kialakítására igény van mióta az Önkormányzat kialakította a keleti határában az ipari parkot és a város legnagyobb ipari beruházásaként ide települt

	az AUDI Hungária Zrt. A fejlesztendő terület közvetlenül a Budapest-Bécs vasútvonal mellett helyezkedik el a 813-as út szomszédságában. A területnek közvetlen összekötést biztosít a 813-as út az M1-es Budapest-Bécs autópályával és a Klatsmányi hídon keresztül Szlovákia irányába a Mosoni-Dunától északra eső területekkel is. Ezek a kapcsolatok lehetővé teszik, hogy a területen települt ipari üzemek Győr belterületeit elkerülve tudjanak teherszállítást végezni. A területnek nagy előnye, hogy a vasút közelsége miatt több helyi iparüzem logisztikai központjához is közvetlen kapcsolata van.
MEGNEVEZÉS	OKOS PARKOLÁSI RENDSZER KIALAKÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Digitális város, Kiszolgáló város
TARTALOM	Az egyes parkolóhelyekre jellemzően Narrowband-IoT kommunikáció alapú szenzorok kerülnek telepítésre, mely információk valós időben megosztásra kerülnek a felhasználókkal egy mobill app segítségéve, valamint a központtal. A rendszer kiegészíthető fizikálisan kihelyezett forgalomirányító táblákkal, melyek az applikációt nem használó autósok számára nyújthat segítséget, valamint a szenzorok más célú kihelyezésével további értékes információkat tud meg az üzemeltető. Ilyen „más cél" lehet az inverz modell, azaz az illetéktelen parkolások kiszűrése, forgalom mennyiségének, időbeliségének mérése, vagy forgalomtól elzárt területek aktívabb felügyelete.
INDOKLÁS	A városok egyik közlekedési kihívása a parkolás, parkolási lehetőségek kérdésköre. Iparági becslések szerint a gépjármű forgalom 30%-át a parkolóhelyet kereső autók teszik ki. Mindezt másképp megközelítve, egy szabadhely megtaláláshoz – csúcsidőben - átlagosan a 15 percet is meghaladja. Mindez forgalmi fennakadásokhoz, megemelkedett zaj- és légszennyezéshez vezet, ami a városi környezetben élők életminőségének romlást eredményezi. E probléma egyik lehetséges megoldása lehet az okosparkolás bevezetése a földfelszíni parkolóknál, alapul véve a parkolóházaknál átvett kedvező tapasztalatokat.
MEGNEVEZÉS	SZINTBELI VASÚTI KERESZTEZŐDÉSEK KORSZERŰSÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	A szintbeli vasúti kereszteződéseket biztosító berendezések korszerűsítése a várakozási idő csökkentése érdekében.
INDOKLÁS	Az elavult biztosítóberendezések hosszú várakozási időt okoznak, ami rontja a közlekedés hatékonyságát.
MEGNEVEZÉS	GYŐRI INTERMODÁLIS CSOMÓPONT FEJLESZTÉSI PROGRAM
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Helyi és elővárosi vasútfejlesztés a Győri Intermodális csomópont fejlesztési program keretében.
INDOKLÁS	A közlekedési módok összekapcsolása és a vasúti közlekedés vonzóbbá tétele intermodális csomópontfejlesztést igényel.

MEGNEVEZÉS	VASÚTI MEGÁLLÓHELYEK FEJLESZTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	A Győr közigazgatási területén található vasúti megállóhelyek (pl. Ménfőcsanak-felső, Győrváros, Szabadhegy) fejlesztése.
INDOKLÁS	A megállóhelyek korszerűsítése javítja az elővárosi vasúti közlekedés kényelmét és vonzerejét.
MEGNEVEZÉS	ÉSZAK-NYUGATI ELKERÜLŐÚT ÉPÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Észak-nyugati elkerülőút megépítése a városi úthálózat fejlesztése keretében.
INDOKLÁS	Az átmenő forgalom városon kívülre terelése csökkenti a belterületi úthálózat terhelését.
MEGNEVEZÉS	VESZPRÉM ÚTI BEVEZETŐ FEJLESZTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	A Veszprém úti bevezető szakasz fejlesztése az Adyliget fejlesztési program részeként.
INDOKLÁS	A városba vezető forgalmi tengely fejlesztése szükséges a kapcsolódó városrész-fejlesztés kiszolgálásához.
MEGNEVEZÉS	HŰTŐHÁZ ÚT ÚJ NYOMVONALON VALÓ KIÉPÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	A Hűtőház út új nyomvonalon történő kiépítése.
INDOKLÁS	Az Audi Hungária úttól délre eső terület jelenleg is kiszabályozott ipari terület, melyen fejlesztések kezdenek indulni. A teherforgalom és a győrszentiváni forgalom, illetve a 813. sz. út - M1 autópálya kapcsolat könnyebb és biztonságosabb kiváltása érdekében a rendezési terven szereplő nyomvonalon való kiépítése hálózati szempontból fontos elem.
MEGNEVEZÉS	SZABADHEGY VÁROSRÉSZ BELTERÜLETI ÚTHÁLÓZATÁNAK KOMPLEX FEJLESZTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Szabadhegy városrész belterületi úthálózatának komplex fejlesztése.
INDOKLÁS	A projekt átfogó célja, hogy javítsa a közlekedés biztonságát és kényelmét, csökkentve a balesetek és forgalmi torlódások kockázatát. Továbbá célja a meglévő úthálózat karbantartása és fejlesztése, hogy hosszú távon fenntartható és hatékony közlekedési rendszert biztosítson. Az útfelújítás során fontos szempont a környezeti hatások minimalizálása, például a zaj- és levegőszennyezés csökkentése. Ezen kívül célja, hogy

	támogassa a fenntartható közlekedési módokat, mint a gyaloglás és kerékpározás, biztonságos infrastruktúra kialakításával.
MEGNEVEZÉS	FEHÉRVÁRI ÚT - ZÖLD UTCA JELZŐLÁMPÁS CSOMÓPONT ÁTERESZTŐ KAPACITÁSÁNAK JAVÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Fehérvári út - Zöld utca jelzőlámpás csomópontban sávbővítés végrehajtása
INDOKLÁS	A projekt átfogó célja, hogy javítsa a közlekedés biztonságát és kényelmét, csökkentve a balesetek és forgalmi torlódások kockázatát. Továbbá célja a meglévő úthálózat karbantartása és fejlesztése, hogy hosszú távon fenntartható és hatékony közlekedési rendszert biztosítson. Az útfelújítás során fontos szempont a környezeti hatások minimalizálása, például a zaj- és levegőszennyezés csökkentése.
MEGNEVEZÉS	RÉVFALU VÁROSRÉSZ BELTERÜLETI ÚTHÁLÓZATÁNAK KOMPLEX FEJLESZTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Révfalu városrész egyes utcáinak burkolatfelújítása, csapadékvízhálózat fejlesztése
INDOKLÁS	A projekt átfogó célja, hogy javítsa a közlekedés biztonságát és kényelmét, csökkentve a balesetek és forgalmi torlódások kockázatát. Továbbá célja a meglévő úthálózat karbantartása és fejlesztése, hogy hosszú távon fenntartható és hatékony közlekedési rendszert biztosítson. Az útfelújítás során fontos szempont a környezeti hatások minimalizálása, például a zaj- és levegőszennyezés csökkentése.

KLÍMAVÉDELEM ÉS FENNTARTHATÓSÁG

MEGNEVEZÉS	APPLIKÁCIÓ FEJLESZTÉSE A MUNKÁBA JÁRÁS MEGKÖNNYÍTÉSÉRE
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Digitális város, Kiszolgáló város
TARTALOM	A projektjavaslat egy innovatív mobilalkalmazás kifejlesztésére irányul, amelynek célja a munkavállalók munkába járásának megkönnyítése és optimalizálása. Az alkalmazás számos komplex funkcióval rendelkezne, központi eleme pedig a közösségi közlekedés lenne. Ennek köszönhetően az alkalmazás képes lenne optimalizálni az útvonaltervezést és javasolni a legmegfelelőbb tömegközlekedési lehetőséget az adott felhasználó preferenciái alapján. Az alkalmazás tervezésekor fontos szempont lenne a felhasználói igények feltérképezése és figyelembevétele. Az alkalmazás integrálná a közlekedési hálózatot és valós idejű forgalmi információkat, hogy a leggyorsabb és leghatékonyabb útvonalakat javasolja. Az intuitív felhasználói felület és a könnyű navigáció segítené a felhasználókat az alkalmazás egyszerű és hatékony használatában. Az alkalmazás további előnye, hogy nemcsak összekapcsolná a különböző közlekedési módokat, hanem lehetőséget biztosítana a ridesharingre is. Ezáltal a felhasználók egyszerűen megoszthatnák az utazást egymással, csökkentve ezzel a gépjárművek számát az utakon és a környezetre gyakorolt hatást. A projekt részeként lehetőség lenne egy közös munkába járási koncepció kidolgozására is.
INDOKLÁS	Ma már a mobilitás, sőt még a mikromobilitás is mobilra váltott. Az egész mobilitási út minden jelentős része most már elérhető és teljesíthető eszközeinken keresztül. A

	közlekedési mód választása, időzítése, jegyvásárlás, hozzáférés és útvonaltervezés mind a mai napig alkalmazott modern felhasználói élmény és mobilitásalkalmazás-szoftverek fejlesztése révén valósul meg. A mobilitási téren belüli megoldások, legyen szó két- vagy négykerekű technológiákról, a hozzá tartozó mobil alkalmazások fejlesztése szerves részét képezi a digitálisan jártas fogyasztók új generációjának eléréséhez. Az applikáció kiemelkedően fontos szerepet játszhat a közösségi közlekedés előnyeinek kiaknázásában és a fenntartható mobilitás előmozdításában. Az alkalmazás segítségével a munkavállalók könnyebben és hatékonyabban tudnának munkába jutni, csökkentve ezzel a forgalmat és a szénlábnyomot. Ezenkívül az alkalmazás használata hozzájárulhat a közlekedési kultúra változásához, a közös utazások előmozdításához és az emberek közötti kapcsolatok erősítéséhez.
MEGNEVEZÉS	SZABÁLYOZHATÓSÁG MEGTEREMTÉSE AZ ENERGIAFELHASZNÁLÓ BERENDEZÉSEK ESETÉBEN (AUTOMATIZÁLÁS, INTELLIGENS KÖZPONTI SZABÁLYOZÁS)
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Digitális város, Kiszolgáló város
TARTALOM	A meglévő épületállomány energetikai korszerűsítése és energiahatékonysági fejlesztése mellett kiemelten fontos szempont, hogy az adott épület épületgépészeti rendszere is megfeleljen a jelenleg elérhető legjobb technika követelményeinek, és támogassa az energiahatékony üzemeltetést, továbbá, hogy a kialakításra kerülő gépészeti rendszer a mindenkori (adott vagy fejlesztés során előálló) épületenergetikai állapotnak megfelelően legyen méretezve és illesztve. Ez több részfeladatot is takar. Egyrészt a megváltozott épületenergetikai körülményekhez kell illeszteni az épületgépészeti rendszert (pl. alacsonyabb hőigényhez méretezni a hőtermelő és hőleadó egységeket), hiszen csak ezáltal garantálható az energiafogyasztás szempontjából leginkább hatékony megoldás. Ezen túlmenően lehetővé kell tenni az épületgépészeti rendszerek igényorientált szabályozhatóságát, mellyel le lehet képezni a mindenkori felhasználói igényeket és időjárási, hőmérsékleti körülményeket. A szabályozhatóságnak minden energiahasználatra (villamos energia, hőfelhasználás – fűtés, hűtés) ki kell terjednie és lehetővé kell tennie az automatizált beavatkozást, vezérlést, valamint a szakaszolhatóságot, illetve különálló terek különféle vezérlését, esetleges lekapcsolhatóságát is. A valós idejű és tervezett beavatkozási lehetőségek kialakítása mellett kiemelten fontos a szabályzás automatizálása is, azaz olyan okos szabályozó rendszerek telepítése, melyek – pl. öntanuló algoritmusok révén – lehetővé teszik az automatizált, távolról is elérhető több célfüggvény szerint optimált (pl. energiafelhasználás minimum, karbonlábnyom minimum, költségminimum, ellátásbiztonság garantálása stb.) szabályozást és működtetést is. Különösen fontos és nagy kihívást jelentő feladat mindennek megvalósítása a központi ellátású (pl. távhő) ingatlanok esetében. Szintén fontos kiépíteni ezzel párhuzamosan a megfelelő mérési és adatgyűjtési rendszereket, hiszen csak ezen révén garantálható azon adatok begyűjtése, melyre alapozva a szabályozási, beavatkozási algoritmusok meghatározhatók, egyben a bevezetett intézkedések hatása visszaigazolható. A meglévő rendszerek esetében az alkalmazott megoldások áttekintése és fejlesztése indokolt, míg új beruházások esetén a tervezés során már kiemelten figyelembe kell venni az erre vonatkozó elveket és elvárásokat.
INDOKLÁS	Ld. Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve (SECAP).

MEGNEVEZÉS	**MÉRÉSI RENDSZER KIÉPÍTÉSE AZ ENERGIAFOGYASZTÁS PONTOS MEGISMERÉSE ÉS NYOMON KÖVETÉSE ÉRDEKÉBEN**
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Digitális város, Kiszolgáló város
TARTALOM	A projektjavaslat keretében az első feladat a jelenlegi mérési infrastruktúra, adatgyűjtési, -tárolási és -feldolgozási rendszer felmérése, a szükséges beavatkozások meghatározása, a mérési topológia kellő gondosságú megtervezése, azaz egy átfogó kép alkotása a jelenlegi helyzetről, párhuzamosan az igények megfogalmazásával, mely két rész révén meghatározhatóvá válnak a szükséges intézkedések. A következő részfeladat a mérések során gyűjtött adatok átvezetése megfelelő adatbázisokba és ott azok megfelelő tárolásának biztosítása. Fontos és egyben célszerű, hogy az adattovábbítás automatizáltan, távolról is elérhető módon történjen. A gyűjtött adatok feldolgozása és tovább alakítása szükséges ahhoz, hogy azokból a döntések előkészítéséhez megfelelő információk legyenek kinyerhetők. Ehhez megfelelő, mindig az adott feladathoz és célhoz illesztett adatelemzési és -feldolgozási módszerek alkalmazása szükséges. Szintén garantálni kell a feldolgozott adatok megfelelő riportálási felületének kialakítását, továbbá a monitoring folyamatát is meg kell határozni. A megfelelő infrastruktúra és folyamatok kidolgozása mellett szükséges a kapcsolódó humán infrastruktúra fejlesztés is, hogy legyenek megfelelő kompetenciával rendelkező kollégák, akik a monitoring rendszert működtetik és az abból származó adatokat értelmezik.
INDOKLÁS	Az energiahatékonyság növelésének alapja a mindenkori fogyasztások pontos ismerete és nyomon követése. Konkrét mérési és monitoring adatok nélkül nem lehetséges az energiafelhasználás hatékonyságának megismerése, sem pedig a trendszerű változások észlelése, valamint az egyes beruházások energiafogyasztásra gyakorolt hatásának visszamérése sem.
MEGNEVEZÉS	KOMPLEX, MEGÚJULÓ ENERGIAHASZNOSÍTÁSRA VONATKOZÓ STRATÉGIA ÉS FELÜLVIZSGÁLAT ELKÉSZÍTÉSE GYŐRBEN
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Digitális város, Kiszolgáló város
TARTALOM	Az esetleges negatív, vagy kontraproduktív hatások elkerülése érdekében fontos a jövőbeli megújuló alapú energiatermelési megoldások rendszerben való tervezése és azoknak a meglévő energiaellátási rendszerre való hatásának vizsgálata. Ennek érdekében javasolt egy komplex, az egész városra kiterjedő, hosszú távú megújuló energia hasznosítási koncepció kidolgozása és elfogadása. Ennek első lépése a jelenlegi megújuló energiatermelési megoldások felmérése, azok termelési adatainak összegyűjtése, működtetési tapasztalatainak elemzése kell, hogy legyen. A felmérés során nem csak termelési adatokat, hanem az azokhoz kapcsolódó egyéb környezeti paraméterek és a termelés időbeliségének vizsgálata is szükséges. Ezzel párhuzamosan szükséges a jövőbeli energiaigények és a konvencionális energiatermelés alakulásának modellezése. Ehhez jó támpontot tud nyújtani a 2023-as évben elfogadott „Győr városára vonatkozó energiaellátás fejlesztése tanulmány” is többek között. A várható energiaigények és konvencionális termelési kapacitások ismeretében modellezhetővé válik a jövőbeli megújuló alapú energiatermelés is. A modellezési eredmények ismeretében szükséges hosszú távra meghatározni, hogy mely megújuló alapú energiatermelési módokat érdemes priorizálni, azok esetében milyen potenciális kapacitások tervezhetők, milyen műszaki megoldások valósíthatók meg mely helyszíneken, illetve hogyan történhet mindezek finanszírozása és későbbi gazdaságos

	működtetése. A lehetséges hasznosítási megoldások meghatározása során kiemelten fontos, hogy azok várható környezeti lábnyoma is kellő komplexitásban vizsgálatra kerüljön. Ehhez javasolt megoldás a különböző hasznosítási forgatókönyvek teljes életciklus alapú karbonlábnyom elemzése.
INDOKLÁS	A komplex megújuló energiahasznosításra vonatkozó stratégia ennek megfelelően hosszú távra kijelöli azt a konzekvens megújuló energia termelés-fejlesztési utat, mely reziliens, környezetileg előnyös és gazdaságilag, műszakilag is hatékonyan fenntartható alacsony karbonlábnyomú energiatermelést tesz lehetővé Győr városában.
MEGNEVEZÉS	ENERGIAKÖZÖSSÉG LÉTREHOZÁSA GYŐR VÁROSBAN, GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA AGGREGÁTORI SZEREPÉNEK MEGERŐSÍTÉSE ENERGETIKAI EGYÜTTMŰKÖDÉSEK, ENERGIAKÖZÖSSÉGEK LÉTREHOZÁSÁNAK ELŐMOZDÍTÁSÁBAN
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Digitális város, Kiszolgáló város
TARTALOM	Energiaközösség a vonatkozó uniós irányelvek szerint bármely, a tagállami jog szerinti jogi személy lehet. Az energiaközösség szövetkezet vagy nonprofit gazdasági társaság formában működő jogalany, amelynek elsődleges célja nem a pénzügyi haszonszerzés, hanem hogy a tagjai számára, vagy az energiaközösség létesítő okiratában megjelölt működési területen környezeti, gazdasági és szociális közösségi előnyöket biztosítson azáltal, hogy villamosenergia termelés, tárolás, fogyasztás, elosztói rugalmassági szolgáltatás nyújtása, villamosenergiamegosztás, aggregálás, a közúti közlekedésről szóló törvény szerint elektromobilitás szolgáltatás nyújtása és elektromos töltőberendezés üzemeltetése tevékenységek közül legalább az egyiket végzi. Győr város politikai vezetése is elkötelezett ezen irányban, hiszen jelenleg is aktívan keresi a pályázati és pénzügyi forrásokat, hogy a városban egy közösségi alapú megújuló energiatermelő rendszert hozzanak létre. Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata olyan megújuló energia-közösség/együttműködés létrehozására törekszik, amely energiahatékonyan és fenntartható módon tudja biztosítania város fő energiafogyasztó helyi intézményeinek energiaellátását. A megújuló energia együttműködésbe elsőként bevonandó tervezett partnerek: > Audi Aréna Győr, > Xantus János Állatkert, > Nemak Jégcsarnok, > Magvassy Mihály Sportcsarnok, > Olimpiai Sportpark, > Aqua Sportközpont. Fenti telephelyek mind Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának, vagy 100%-os tulajdonú gazdasági társaságainak tulajdonában állnak. Amennyiben a helyi önkormányzat akár csak helyi adminisztrációs, ún. elősegítő keretrendszert tud működtetni a létesülő energiaközösségek számára, már az is nagy segítséget tud jelenteni az érdekelt szervezetek számára.
INDOKLÁS	A magyar energiastratégia 2030-ra kitűzött célja az, hogy Magyarország minden kistérségében (175) működjön legalább egy (független aggregátor által irányított) megújuló energiaközösség.
MEGNEVEZÉS	BERUHÁZÁST NEM IGÉNYLŐ MÉRÉSI RENDSZER BEVEZETÉSE
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Digitális város, Kiszolgáló város
TARTALOM	A projektjavaslat célja a városi intézményekhez és ingatlanokhoz kötődő energetikai adatbázisok áttekintése, rendszerbe tétele a hatékonyabb energetikai döntéshozatal

	érdekében, továbbá átfogó épületenergetikai monitoring rendszer bevezetése az önkormányzati tulajdonú épületek esetében. A projektjavaslat kifejezetten azokra az esetekre és ingatlanokra fókuszál, melyek esetében már kiépítésre került az okos mérési rendszer, csak annak használatba vétele még nem történt meg.
INDOKLÁS	Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata számos energetikai fejlesztést hajtott végre ingatlanállományán, úgymint pl: Városháza épülete, óvodai, bölcsődei, könyvtári stb. épületei. E fejlesztések hatékonyaknak bizonyultak, de egyik beruházás sem foglalkozott a felhasznált energia folyamatos, nagy gyakoriságú (akár negyedórás adatok) mérésével, és a gyűjtött adatok rendszeres mélységi elemzésével. Emellett megoldandó kihívásként jelentkezik az energia-közbeszerzések előkészítése során is az energiamennyiségek meghatározása, melyek ugyan eseti jelleggel összegyűjtésre kerülnek az adott kérések/utasítások nyomán, de ezen adatgyűjtések eseti jellegükből adódóan az energiafolyamok pontos megismerésére korlátozottan alkalmasak. Az energiafelhasználás jó gazda módjára történő kezeléssel – elemezve az előző év tapasztalatait – jelentősen javíthatók a bázis évhez viszonyított adatok, mely „csupán" a folyamatos „villanyóra" figyeléssel is elérhető.
MEGNEVEZÉS	NAPELEMEK TELEPÍTÉSE ÖNKORMÁNYZATI TULAJDONÚ ÉPÜLETEKRE
FVS CÉL(OK)	S.3., S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város, Zöldülő város
TARTALOM	Önkormányzati épületek napelemekkel történő felszerelése, ellátása.
INDOKLÁS	A napelemek telepítése jelentősen hozzájárul az alacsonyabb rezsiköltségekhez, nagyobb arányú energiafüggetlenséghez. Az energiahatékonyság a 2021-es évet követően még inkább fontos szemponttá vált, köszönhetően az energiaárak drasztikus növekedésének. Az energiahatékonyságot növelő beruházások nagyban hozzájárulnak a város költséghatékony működéséhez, emellett elősegítik a klímavédelmi és fenntarthatósági célok elérését.
MEGNEVEZÉS	H2-GAZDASÁG KIÉPÍTÉSÉNEK TÁMOGATÁSÁRA SZOLGÁLÓ KONCEPCIÓ KIDOLGOZÁSA
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Digitális város, Kiszolgáló város, Zöldülő város
TARTALOM	Egy olyan városi stratégia/koncepció kidolgozása, mely figyelembe veszi a H2 erőforrás jövőbeli nagyobb arányú megjelenését és hasznosítását a városban. A koncepciónak ki kell térnie mind a zöld hidrogén előállítás, mind a zöld hidrogén hasznosítás kérdésére, annak jövőbeli fejlesztésére, a fejlesztések támogatására is. A támogatás kitérhet az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén előállítási technológiák elterjesztésére, a hidrogén infrastruktúra kialakítására, a hidrogén alapú mobilitás térnyerésére, a helyi szabályozási keretek megteremtésére, nemzetközi együttműködésekben való részvételre és a téma kutatásainak fellendítésére.
INDOKLÁS	Ld. Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve (SECAP).
MEGNEVEZÉS	ENERGIATÁROLÁSI LEHETŐSÉGEK MEGVIZSGÁLÁSA, KIÉPÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Digitális város, Kiszolgáló város, Zöldülő város
TARTALOM	Az energia szektor jelenlegi átalakulási folyamatai, továbbá a klímaváltozás következtében előálló időjárási viszontagságoknak és szélsőséges jelenségeknek kitett

	energiaelosztó hálózatok, valamint az időjárásfüggő megújuló energia alapú áramtermelés térnyerése megköveteli a nagyobb léptékű energiafogyasztási és termelési rugalmasságot. Ezt tovább erősítik azok a stratégiák is, amelyek a megújuló alapú energiatermelés további elterjesztését célozzák. Jelen projektjavaslat célja az energiatárolás, a rendszerszintű szabályozás fejlesztése Győr Megyei Jogú Város területén. Győr klímavédelmi céljaiban jelentős szerepet kell, hogy kapjon az energiahatékonyság támogatása, továbbá a megújuló energiákra való átállás, melyet igazol a település emissziós leltárának energiafogyasztásból származó emissziós volumene is. Amellett, hogy növelni kell az alternatív energiatermelés- és fogyasztás arányát, a jelenlegi termelési ingadozást is szükséges energiatárolók segítségével kisimítani, így a jelenlegi energiatárolási kapacitásokat növelni kell. Ennek megteremtése érdekében, első lépésként fontos a jelenleg üzemeltett energiatárolási megoldások részletes energetikai és infrastrukturális felmérése, az egyes eszközök energetikai szempontból történő besorolása, a követelményeknek nem megfelelő vagy az energiahatékonyság szempontjából kiváltandó eszközök/hálózatok azonosítása, valamint az aktuális követelményeknek megfelelő, okos hálózatra történő átállás feltételeinek megteremtése, az ehhez szükséges fejlesztések megtervezése és tudatos végrehajtása.
INDOKLÁS	Mivel a jövőben az alternatív energiahordozókra alapuló energiatermelés további térnyerése várható, és ez további kihívásokat jelent majd az energiaelosztó hálózatok stabilitására és ezáltal ezen energiatermelő egységek hálózatra való kapcsolása kapcsán, ezért mindenképp szükséges városi szinten koncepciózusan is foglalkozni az energiatárolás kérdésével és egy erre vonatkozó koncepciót kialakítani. Fontos kiemelni, hogy az energiatárolási koncepciónak nem csak a villamos energia kérdésével, hanem más energiaformák tárolásával (pl. hő, hűtési energia stb.) is foglalkoznia kell. A tárolási koncepció megtervezése során figyelembe kell venni a lehetséges energiaközösségek szerepét is a tárolási megoldásokban.
MEGNEVEZÉS	MEGFELELŐ LÉTESÍTMÉNYGAZDÁLKODÁS MEGTEREMTÉSE, TUDATOS ENERGIAMENEDZSMENT KIÉPÍTÉSE AZ ÖNKORMÁNYZATI KÖZINTÉZMÉNYEK ÉS CÉGEK ESETÉBEN
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Digitális város, Kiszolgáló város, Zöldülő város
TARTALOM	Jelen fejlesztés szorosan összekapcsolható a „Beruházást nem igénylő mérési rendszer bevezetése" és a „HR-kapacitás fejlesztés – városi főenergetikus alkalmazása" című projektjavaslatokkal. A rendszer működtetéséhez szükséges egy – önkormányzat által alkalmazott- energetikai szakképzetséggel rendelkező energetikusra. Az energia menedzsment rendszer olyan kombinált hardver és szoftver rendszer, amely rendelkezik távfelügyeleti, mérési és/vagy távmérési, megjelenítő, analizáló (összehasonlítás a múlt adataival), prognosztizáló (a jövőbeni fogyasztás előrejelzése) modulokkal, és hatékonyan képes beavatkozni az energia termelő és fogyasztó rendszerekbe, hogy azok működését az optimális üzem elérésére sarkallja. Az energia menedzsment rendszerek speciális felmérő (elsődleges adatgyűjtő) szoftverrel kerülnek beüzemelésre, melyek segítségével a helyszínen felvett adatok adatbázisa jön létre, hogy a rendszer tervezés pontosabb, gyorsabb és teljesen testreszabott legyen.
INDOKLÁS	Napjaink egyik legfontosabb megoldandó kérdése a hatékony energiafelhasználás, legyen az lakossági, közintézményi vagy ipari szereplő által történő ingatlanüzemeltetés. Jelen projektjavaslat célkitűzése, hogy a városi közintézmények, illetve városhoz kötődő további szervezetek által üzemeltetett ingatlanok részére olyan támogatás kerüljön kialakításra, amivel energiahatékonyabb működési gyakorlatot tudnak bevezetni. A rendszer bevezetésének legfőbb célkitűzései: > Energia költségek csökkentése

	> Üzemeltetési költségek csökkentése > Üzembiztonság növelése Marketing, CSR, controlling jelentések, adatszolgáltatás.
MEGNEVEZÉS	HATÉKONY ÜZEMELTETÉS MEGTEREMTÉSE A FOGYASZTÁSI KULTÚRA AKTÍV BEFOLYÁSOLÁSA ÁLTAL
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Digitális város, Kiszolgáló város, Zöldülő város
TARTALOM	A projektjavaslat a hatékony üzemeltetést célozza a fogyasztási kultúra aktív befolyásolása által. Ennek meghatározó része az épületek működési rendjének felmérése és a felmérési eredmények alapján annak energiafogyasztás-csökkenést eredményező megváltoztatása (pl. használói, üzemeltetői igények felmérése, "home office kérdés" szabályozása révén). A projektjavaslat magában foglalja az épületek okos használatának elsajátítását, az épületek működésének megismertetését. Szakmérnök tevékenysége szükséges lehet a jó megoldások megtalálására.
INDOKLÁS	Ld. Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve (SECAP).
MEGNEVEZÉS	LAKOSSÁG ÖSZTÖNZÉSE A ZÖLD ENERGIÁK ALKALMAZÁSA/ZÖLDÍTÉS TERÉN, LAKOSSÁGI SZEMLÉLETFORMÁLÁS
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Digitális város, Kiszolgáló város, Zöldülő város
TARTALOM	Az Önkormányzat lehetőségeit tekintve a lakosság zöld energiák használatának ösztönzését leginkább két módszerrel tudja segíteni. Egyrészt a példamutató fejlesztési tevékenységeivel, hiszen amennyiben a város a fejlesztéseit ezen zöld eszközökkel valósítja meg, akkor a jó példák elterjedését nagyban tudja segíteni Másrészt a lakosság tájékoztatásában, szemléletformálásában lehet feladata az Önkormányzatnak, melyet különböző eszközökkel tud végrehajtani.
INDOKLÁS	Ld. Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve (SECAP).
MEGNEVEZÉS	SZEMLÉLETFORMÁLÁSSAL FOGLALKOZÓ SZERVEZETEK, ILLETVE MUNKATÁRSAINAK KÉPZÉSE/FEJLESZTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város, Zöldülő város
TARTALOM	A projektjavaslat célja olyan települési szintű szemléletformálási programok és rendezvények megtartása, amelyek az energiahatékonyságra, valamint a fenntarthatóságra hívják fel a figyelmet és témaspecifikusan célozzák meg a témaköröket érintő jó gyakorlatok bemutatását, tudományos eredményeit és azok gyakorlati alkalmazhatóságát. A projektjavaslat megvalósulása a tervezési időszakban olyan átfogó adaptációs célt jelenít meg, amely tükrözi a település elhivatottságát a klímaváltozáshoz, az energiahatékonyságra való átállás és az ahhoz való alkalmazkodás iránt. Adaptációt elősegítő projektek lehetnek a programok és rendezvényeken túl a tematikus fejlesztő előadások és workshopok tartása, szervezetek egymásra épülésének megvalósítása közös fejlesztő tréningeken keresztül, mely előtérben helyezi az adaptációs lehetőségek feltárását és alkalmazhatóságát jó gyakorlatokon keresztül.

INDOKLÁS	Napjainkban kiemelkedő fontossággal bír a környezeti szemléletformálás, mely szükséges és fontos. A környezetügy átfogó felelőssége, hogy feladatai magas színvonalú ellátásával segítse elő az ország, azon belül az egyes térségek társadalmi-gazdasági fejlődését, ugyanakkor tudatosan lépjen fel a társadalmi és környezeti értékek rombolása ellen, valamint hatékonyan működjön közre a környezeti szemléletformálásban. A klímatudatosság, az energiahatékonyság területén dolgozó szakemberek, döntéshozók felelőssége is jelentős abban, hogy mind a lakosság, mind a gazdasági élet szereplői felé alapos, megbízható és a fenntarthatósági folyamatok kihívásaiban segítő információbázissal és tudással rendelkezzenek. Éppen ezért az ezen a területen dolgozók, valamint magát a szemléletformáló tevékenységet végző szervezetek szakmai tudásának és egyéni kompetenciának folyamatos fejlesztése kulcsfontosságú feladat.
MEGNEVEZÉS	HELYI MÉDIAFELÜLETEK STRATÉGIA MENTÉN ÖSSZEÁLLÍTOTT TERV SZERINTI, TUDATOS, KONCEPCIONÁLIS HASZNÁLATA ENERGETIKAI ÉS KLÍMAVÉDELMI ÜZENETEK ÁTADÁSÁRA
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város, Zöldülő város
TARTALOM	A projektjavaslat célja, hogy a helyi médiafelületek segítségével, egy szakmai stáb által kidolgozott stratégia mentén összeállítson egy terv szerinti, tudatos, koncepcionális menetrendet, melyen belül témaspecifikusan célul tűzze ki a lakosság életmódjának, fogyasztási szokásainak, cselekvésének és gondolkodásának befolyásolását, valamint a lakossági felelősségvállalás és klíma- és energiatudatosság erősítését, hiszen ezen szereplők aktív megszólítása és bevonása nélkül az adaptációs célok elérése nem vagy nagyon nehéz lenne. Különösen nagy hangsúlyt kell fektetni a tudatos és célzott akciók megvalósítására, a hiteles és szakmai alapokon nyugvó kommunikációra és a megfelelő segítségnyújtásra az energiával és klímavédelemmel kapcsolatos témákban. A projekten belül sor kerülne széles körben alkalmazott (digitális és papír alapú médiaeszközök segítségével) társadalmi, lakossági kampányok megvalósítására, melyek eléréséhez szükséges a szoros együttműködés kialakítása a helyi média képviselőivel, valamint ugyancsak ezen lehetőségen keresztül sor kerülne helyi mintaprojektek, jó példák bemutatására. További fontos prioritás a különböző szereplők kommunikációjának koordinálása a közös üzenetek megfogalmazása révén (egyszerű és érthető kommunikáció megvalósulása).
INDOKLÁS	Ld. Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve (SECAP).
MEGNEVEZÉS	LAKOSSÁGI TÁJÉKOZTATÁSI RENDSZER KIDOLGOZÁSA ÉS MŰKÖDTETÉSE
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Digitális város, Kiszolgáló város
TARTALOM	A projekt célja többek között az, hogy az egyének és a közösségek jobban megértsék az éghajlatváltozás kockázatait és hatásait, és felkészüljenek azokra a változásokra, amelyekkel szembesülhetnek. Mindezt egy rendszer támogatja meg, aminek köszönhetően az információk gyorsan és naprakészen állnak rendelkezése. A tájékoztatási rendszer kidolgozása és működtetése energiahatékonysági és megújuló energiával kapcsolatosan, valamint pályázati információk átadása révén segíti elő a lakossági adaptáció megvalósulását olyan elemeket is figyelembe véve, mint támogatási lehetőségek feltárása, segítségnyújtás azok elérésében, szakértőkkel való beszélgetések, interjúk bemutatása és/vagy bizonyos időközönként egy adott témában szakértőkkel való nyilvános fórumok tartása.

INDOKLÁS	A klímaváltozás adaptációjának lakossági ismerete rendkívül fontos, hiszen lakosság nélkül sikeresen nem kivitelezhető. Erősíthető a klímaváltozással kapcsolatos lakossági tudatosság és a felkészültség növelése.
MEGNEVEZÉS	SZENZIBILIZÁCIÓ ÉS SZEMLÉLETFORMÁLÓ LOKÁLIS PROGRAM KIDOLGOZÁSA A GYŐRI KÖZOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK SZÁMÁRA
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Digitális város, Kiszolgáló város
TARTALOM	A projekt célja egy olyan koncepció/program kidolgozása, amely a megyeszékhely köznevelési és közoktatási intézményeiben történő érzékenyítő és szemléletformáló program kidolgozását célozza meg.
INDOKLÁS	Az adaptációra fókuszáló szemléletformáló és szenzibilizációs program kidolgozása lehetővé teszi, hogy a diákok, pedagógusok és szülők aktívan részt vegyenek a klímaváltozáshoz való jobb alkalmazkodás megértésében és a megváltozott környezeti feltételekhez jobban igazodó életmódra való átállásban.
MEGNEVEZÉS	GYMJV POLGÁRMESTERI HIVATALÁNAK HR-KAPACITÁS FEJLESZTÉS – VÁROSI FŐENERGETIKUS ALKALMAZÁSA
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Digitális város, Kiszolgáló város
TARTALOM	Győr városa számára a környezet védelme és a fenntarthatóság kiemelten fontos, mely nemcsak az elfogadott stratégiai dokumentumokban mutatkozik meg, hanem a Polgármesteri Hivatal működésében is, mintegy beépülve a város működési struktúrájába. A hatékony és témaspecifikus működés a jövőben is nagy hangsúllyal bír. A téma kiemelt fontosságát mutatja az is, hogy a város évről évre egyre nagyobb figyelmet fordít a környezetvédelmet érintő célok megvalósítására, köztük az energetikai korszerűsítésekre is. Jelen projektjavaslat célja a humánkapacitás bővítése a szükséges területeken, hiszen a környezetvédelmet, fenntarthatóságot érintő kérdések egyre szélesebben körben jelennek meg és egyre inkább komplex megközelítést és megoldásokat igényelnek. Ezen témán belül kiemelt kérdéskört jelentenek az energiahatékonysági feladatok és megoldásai. A fenti feladatok koordinálásához cél egy főenergetikus és/vagy energetikai szakreferens/ek alkalmazása, valamint a munkáját segítő koordinációs munkacsoport létrehozása.
INDOKLÁS	Ld. Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve (SECAP).
MEGNEVEZÉS	ENERGETIKAI ÉS KLÍMAVÉDELMI MONITORING RENDSZER ÉPÍTÉSE ÉS ÜZEMELTETÉSE
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Digitális város, Kiszolgáló város, Zöldülő város
TARTALOM	Jelen projektjavaslat célja egy olyan monitoring-rendszer felállítása, melynek elsődleges feladata a győri energetikai és klímavédelmi intézkedések, fejlesztések, projektek és döntések folyamatos figyelemmel kísérése, azok hatékonyságának felülvizsgálata. A javasolt monitoring-rendszer az egyes célokhoz kitűzött különböző indikátorokra alapul, melynek legfontosabb feladata a szükséges adatok gyűjtése, az egyes fejlesztések, projektek és döntések meghatározott időközönkénti értékelése és felülvizsgálata.
	Ennek megteremtése érdekében, első lépésként fontos a jelenleg üzemeltett monitoring-rendszer részletes felmérése, az egyes adatszolgáltató érintettek, cégek és vállalatok besorolása, a követelményeknek nem megfelelő adatszolgáltatók és

	adatkörök érintettségének azonosítása, valamint az aktuális követelményeknek megfelelő, adatbázisrendszer felállításának megteremtése.
	A tervezett monitoring rendszer kiépítése során a cél a lehető legmagasabb szintű automatizáltság és digitalizálás szintjének elérése.
INDOKLÁS	Az egyes projektek, beruházások megvalósítása során fontos a tapasztalatok, eredmények és adatok folyamatos gyűjtése és azok visszaforgatása a tervezői, kivitelezői gyakorlatba, ezáltal növelve a jövőbeni beavatkozások hatékonyságát. A monitoring révén nyert információk kellő alapot biztosítanak a klíma- és energiahatékony városvezetés megteremtésének.
MEGNEVEZÉS	ENERGIAKLASZTER LÉTREHOZÁSA AZ ENERGIAHATÉKONYSÁGI INFORMÁCIÓK ÉS JÓ GYAKORLATOK MEGOSZTÁSA ÉRDEKÉBEN
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Zöldülő város, Kiszolgáló város
TARTALOM	A projektjavaslat célja, hogy egy olyan felület/találkozási pont jöhessen létre melynek keretében az energiahatékonyságra és karbonlábnyom csökkentésére vonatkozó tapasztalatok rendszeresen, szervezett formában cserélhessenek gazdát. A tervezett energiaklaszter több dimenziójú lehet, itt most Győr esetében helyi szinten működő kezdeményezés. Mivel a város életében meghatározó az ipar és az ipari szereplők, fontos, hogy a lehető legtöbb ponton támogatást nyújtson a város, ha kell, információ gyűjtésével és kiszolgálásával. Az energiaklaszterek általában egy adott régió vagy városi szereplők energiapolitikájának támogatását tűzik ki célul, és erősítik az együttműködést a szereplők között a közös projektekben és tudásmegosztásban.
INDOKLÁS	Ld. Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve (SECAP).
MEGNEVEZÉS	BIOGÁZ ERŐMŰ LÉTREHOZÁSA
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Zöldülő város, Kiszolgáló város
TARTALOM	A városi biogázerőmű létrehozásának alapvető célja a fenntartható és megújuló energiatermelés előmozdítása, párhuzamosan a hulladéklerakók terhelésének csökkentésével és a CO_2-kibocsátás mérséklésével.
INDOKLÁS	Ld. Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve (SECAP).
MEGNEVEZÉS	KERTI ÉS FÁS SZÁRÚ HULLADÉKSTRATÉGIAI KONCEPCIÓ/PROGRAM KIDOLGOZÁSA
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Zöldülő város, Kiszolgáló város
TARTALOM	A projekt célja egy olyan koncepció/program kidolgozása, amely a megyeszékhely területén keletkező kerti, fás szárú hulladékok kezelésére irányul. Ezen túlmenően a projektjavaslat vizsgálja esetlegesen a háztáji/közösségi komposztáló rendszerek kialakításának/kombinálásának lehetőségét is.
INDOKLÁS	Ld. Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve (SECAP).
MEGNEVEZÉS	ENERGIA ELŐÁLLÍTÁSÁRA ALKALMAS HULLADÉKHASZNOSÍTÓ MŰ KIALAKÍTÁSI LEHETŐSÉGEINEK FELTÁRÁSA
FVS CÉL(OK)	S.4.

FVS DIMENZIÓ(K)	Zöldülő város, Kiszolgáló város
TARTALOM	A javasolt projekt fókuszában a város hulladékkezelési rendszerének fejlesztése és a fenntartható energiatermelés elősegítése áll. A projekt egy olyan vizsgálatot és kutatást foglal magában, amelynek célja a város hulladékhasznosítási lehetőségeinek és energia előállítására alkalmas hulladékhasznosító művek kialakításának lehetőségeinek feltárása. A projekt során szakértők segítségével összegyűjtésre kerülnének a város hulladékáramlására, hulladékkezelésére és összetételére vonatkozó adatok, amelyek alapján azonosíthatóak a lehetséges energia előállítási módok, mint például égetés vagy biogáz előállítás stb. révén történő energiatermelés. A projekt során részletes üzleti terv kerülne kidolgozásra a hulladékhasznosító mű létrehozásához.
INDOKLÁS	A hulladékból energia előállítását lehetővé tevő rendszer bevezetése lehetőséget nyújthat a hulladéktermelés által okozott környezeti hatások csökkentésére, valamint megújuló és fenntartható energia előállítására, miközben a körkörös gazdaság elérését is lehetővé teszi. Az ilyen projektek hozzájárulhatnak a város fenntarthatóságához és a környezetvédelem előmozdításához, valamint a gazdasági előnyökkel járhatnak a helyi közösség számára.
MEGNEVEZÉS	KÖZVILÁGÍTÁS FEJLESZTÉSE OKOS KÖZVILÁGÍTÁSI RENDSZER KIÉPÍTÉSE RÉVÉN
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Digitális város, Kiszolgáló város, Zöldülő város
TARTALOM	A közvilágítás fejlesztése és korszerűsítése elsősorban programozható, szabályozható fényerővel rendelkező LED fényforrások telepítésével valósulhat meg, mely fejlesztés kapcsolódhat az okos város programhoz. A beruházás eredményeként trafókörzetenként olyan központok kerülnének kialakításra, melyek egy előre megírt program alapján határozzák meg az adott körzetben telepített világítótestek fényerejét. A központok egy közös applikáció keretei belül egyesülnek, mely lehetővé teszi, hogy az egész város közvilágítása egyetlen platformon keresztül váljon kezelhetővé. A közvilágítás fejlesztése és korszerűsítése ütemezetten, trafókörzetenként is megvalósítható, a beruházás költsége árajánlatkérés útján határozható meg.
INDOKLÁS	Ld. Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve (SECAP)
MEGNEVEZÉS	VÁROSI KÖZVILÁGÍTÁSI HÁLÓZAT KORSZERŰSÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.3., S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város, Zöldülő város
TARTALOM	Győr közvilágítási rendszerének korszerűsítése, hálózatfejlesztés, környezetbarát LED világítók felszerelése.
INDOKLÁS	A teljes körű energetikai felújítás jelentősen hozzájárul az alacsonyabb rezsiköltségekhez, nagyobb arányú energiafüggetlenséghez. Az energiahatékonyság a 2021-es évet követően még inkább fontos szemponttá vált, köszönhetően az energiaárak drasztikus növekedésének. Az energiahatékonyságot növelő beruházások nagyban hozzájárulnak a város költséghatékony működéséhez, emellett elősegítik a klímavédelmi és fenntarthatósági célok elérését.
MEGNEVEZÉS	MEGLÉVŐ ERDŐTERÜLETEK MEGFELELŐ, SZAKSZERŰ KEZELÉSE
FVS CÉL(OK)	S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Zöldülő város, Megtartó város

TARTALOM	A zöldfelületek védelme és fenntartása érdekében lényeges a meglévő erdőterületek megfelelő és szakszerű kezelése. Az erdők fontos ökoszisztémák, amelyek hozzájárulnak a biológiai sokféleséghez, az éghajlat-szabályozáshoz és a természeti erőforrások megőrzéséhez. A megfelelő erdőkezelés biztosítja az erdők hosszú távú fenntarthatóságát, az ökoszisztémák egészségét és a társadalmi-gazdasági előnyöket. Az erdős területek kezelése során figyelembe kell venni a helyi ökológiai adottságokat (pl. csapadékviszonyok, hőmérsékleti tényezők, talajadottságok stb.) és az erdőt alkotó növény- és állatfajok igényeit.
INDOKLÁS	Ld. Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve (SECAP).
MEGNEVEZÉS	TUDATOS, KLÍMAADAPTÍV ÉS KLÍMAREZILIENS VÁROSTERVEZÉS
FVS CÉL(OK)	S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Zöldülő város, Megtartó város
TARTALOM	A Klímaadaptív várostervezés a fenntarthatóságot és az alkalmazkodóképességet helyezi a figyelem középpontjába összekapcsolva és összehangolva a klímaváltozás elkerülhetetlen következményeivel. Mindezt úgy kell megvalósítani, hogy ne csak egy-egy pont kerüljön kiragadásra a város életében, hanem már a tervezés fázisától a megvalósításon át mindent folyamatot ennek a klímatudatosságnak kerüljön alárendelésre. Ez magában foglalja a következő, klímarezilienciát támogató intézkedéseket: ➢ A negatív környezeti hatások csökkentése, minden környezeti hatásviselőt beleértve; ➢ az erőforrás-hatékonyság; ➢ a megújuló energiaforrások növekvő mértékű, szélesebb körben történő használata; ➢ az energiahatékonyság a városi működés minden színterén; anyagok fenntartható felhasználása.
INDOKLÁS	Ld. Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve (SECAP).
MEGNEVEZÉS	NYÍLT GYEPTERÜLETEK KERÜLÉSE CÉLJÁVAL VÁROSI ZÖLDFELÜLETI STRATÉGIA KIDOLGOZÁSA
FVS CÉL(OK)	S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Zöldülő város, Megtartó város
TARTALOM	A városi zöldfelület-kialakítás a városi területeken történő zöldterületek tervezését, kialakítását és kezelését jelenti. A városi zöldfelületek, mint például parkok, kertek, zöldövezetek és városi erdők, számos előnyt nyújtanak a városi közösségek számára, hiszen többek között javítják a közvetlen környezet minőségét, tisztítják az egyes környezeti elemeket, mint például a levegő, a víz, csökkentik a városi hősziget hatást. Ezek a projektek segítik fenntarthatóbbá és élhetőbbé tenni a várost. Városi zöldfelületi stratégia elkészítésével konkrét fejlesztési irányvonalak adhatók. A városi zöldfelület-kialakításra vonatkozóan pár fontos szempont: Tervezés és területkijelölés: A városi zöldfelületek tervezése során figyelembe kell venni a rendelkezésre álló területeket és az adott terület specifikus igényeit. Sokféleség és biodiverzitás: A városi zöldfelületeknek változatos növényzetet kell tartalmazniuk, hogy támogassák a biodiverzitást és lehetővé tegyék a különböző élőlényeknek megtelepedését növelve ezzel a stabilitást és a rezilienciát.

	Megfelelő infrastruktúra: A zöldfelületek tervezésekor fontos figyelembe venni a megfelelő infrastruktúrát, mint például sétautakat, kerékpárutakat és pihenőhelyeket, zöld folyosókat, ökológiai átjárókat. Vízgazdálkodás: A városi zöldfelületek tervezésénél fontos figyelembe venni a vízgazdálkodást. Az esővíz megfelelő elvezetése és visszatartása kulcsfontosságú ebben a melegedő klímában. Az ily módon nyert víz segítséget nyújthat a városi zöldfelületek fenntartásában és a városi vízszennyezés csökkentésében. Győrben számos lehetőség adódik zöldfelület növelésére, a zöld infrastruktúra fejlesztésére, így például: > Parkok és közösségi kertek nagyobb számú kialakítása (akár rurális, barnamezős területeken); > zöldtetők és függőkertek; > fásítási programok, növényültetések; > kerékpárutak és gyalogos zónák; > burkolt városi terek, burkolt felszínek zöldítése. A felsorolt lehetőségek közül már számos megvalósítással találkozhatunk Győr városában, de még van kiaknázatlan terület ebből a szempontból. Városszerte csökkenteni kell a nyílt gyepek borítottságát, hiszen ezek a vegetáció előfordulások nehezen vezetik el a vizet, a talaj sokkal inkább ki van téve az eróziónak, nem támogatják a hősziget hatás csökkentését, nem utolsó sorban a karbon megkötő képességük is viszonylag kevés összehasonlítva egy erdő borította területtel.
INDOKLÁS	Ld. Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve (SECAP).
MEGNEVEZÉS	GYŐR TERÜLETÉN TALÁLHATÓ NATURA2000 TERÜLETEK FEJLESZTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Zöldülő város, Megtartó város
TARTALOM	Győr város területén található NATURA2000 területek védelme, zöldterületek állapotának javítása, megújítása, vizes élőhelyek vízellátásnak javítása, vízhez kötődő fajok élőhelyi feltételeinek javítása. Tervezett projektek: 1. Győrszentiváni Tölgyes természetvédelmi célú helyreállítása, 2. Holt-Marcal és környéke vízellátásának fejlesztése, 3. Győr – Kovalter területének szabad stranddá alakítása.
INDOKLÁS	A város területén több NATURA2000 terület is található, melyek állapotának fenntartása, esetleg megújítása, az ott élő fajok életkörülményeinek javítása kiemelten fontos.
MEGNEVEZÉS	AZ ARANYPART ZÖLDTERÜLETI FEJLESZTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Zöldülő város, Megtartó város
TARTALOM	Aranypart I. – Mosoni-Duna, Aranypart II. – Mosoni-Duna Holtág mederkotrása, a hozzá tartozó zöldterület rehabilitációja. A területen Szabadstrand kialakítása, illetve kishajó kikötő létrehozása.
INDOKLÁS	Aranypart I. és Aranypart II. a városi lakosság, a pihenni, sportolni, kikapcsolódni vágyók körében rendkívül nagy népszerűségnek örvend, napi szintű látogatottsága, kihasználtsága nagymértékű, emiatt szükséges az elavult, leromlott állapotú infrastruktúrák, zöldfelületek megújítása, újragondolása.
MEGNEVEZÉS	GYŐR PROJEKT KFT. + GYMJVÖ SPORTLÉTESÍTMÉNYEK ENERGETIKAI KORSZERŰSÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Zöldülő város

TARTALOM	A Győr Projekt Kft. és a GYMJVÖ sportlétesítményeinek energetikai korszerűsítése, világítás LED-esítése.
INDOKLÁS	Az elavult világítási és energetikai rendszerek cseréje jelentős energiamegtakarítást eredményezhet.
MEGNEVEZÉS	„KÖZÖS A ZÖLD 1.0" – ZÖLD KÖZTERÜLETEK KÖZÖSSÉGI FENNTARTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Zöldülő város
TARTALOM	Zöld közterületek közösségi fenntartását és üzemeltetését célzó módszertani és mintaprojekt kidolgozása.
INDOKLÁS	A közösségi részvétel bevonása a zöldfelület-fenntartásba hosszú távon hatékonyabb és fenntarthatóbb üzemeltetést tesz lehetővé.
MEGNEVEZÉS	„KÖZÖS A ZÖLD 2.0" – KÖZÖSSÉGI KERTEK LÉTESÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Zöldülő város
TARTALOM	Közösségi kertek létesítését célzó módszertani és mintaprojekt kidolgozása.
INDOKLÁS	A közösségi kertek a lakossági környezettudatosság erősítése és a helyi közösségek fejlesztése szempontjából is indokoltak.
MEGNEVEZÉS	ERDŐTELEPÍTÉSI / FASORTELEPÍTÉSI PROGRAM KIDOLGOZÁSA ÉS VÉGREHAJTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Zöldülő város
TARTALOM	Erdő- és véderdő besorolású, jelenleg nem erdősült területek, valamint fasortelepítésre alkalmas utcák felmérése és beültetése.
INDOKLÁS	A zöldfelületi arány és a klímavédelmi célok teljesítése érdekében szükséges az erdősítés és fásítás bővítése.
MEGNEVEZÉS	VÁROSI TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLETEK INFRASTRUKTÚRÁJÁNAK KIÉPÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Zöldülő város
TARTALOM	Tájékoztató táblák, sorompós zárások, hulladékgyűjtők és kamerarendszer kiépítése a városi természetvédelmi területek rendeltetésszerű használatához.
INDOKLÁS	A természeti értékek védelme és a rendeltetésszerű használat biztosítása megfelelő tájékoztató infrastruktúrát igényel.
MEGNEVEZÉS	GYŐRI ZÖLDFELÜLETI KATASZTER ELKÉSZÍTÉSÉHEZ, NYILVÁNTARTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES SZOFTVERFEJLESZTÉS

FVS CÉL(OK)	S.4, S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Digitális város
TARTALOM	A győri zöldfelületi és fakataszter elkészítéséhez és nyilvántartásához szükséges szoftverfejlesztés. A projekt célja egy olyan szisztematikus zöldfelület nyilvántartás kidolgozása – azaz zöldfelületi kataszter –, amelynek köszönhetően tervezhetőbbé válik a város zöldterületeinek frissítése, megóvása és gondozása.
INDOKLÁS	A városi zöldterület és faállomány tervszerű kezeléséhez és védelméhez digitális nyilvántartási rendszer kialakítása szükséges.
MEGNEVEZÉS	ESG SZEMLÉLET BEVEZETÉSE AZ ÖNKORMÁNYZATNÁL, SZEMLÉLETFORMÁLÁS
FVS CÉL(OK)	S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Zöldülő város
TARTALOM	Az ESG-szemlélet alapján a szervezet okozta környezeti hatások vizsgálata, a gazdálkodó tevékenységgel történő összhang megteremtésének elemzése, döntéshozatali mechanizmusok kidolgozása.
INDOKLÁS	A szervezeti gazdálkodás, pénzügyi döntéshozatal során környezeti szempontok érvényesítése, figyelembevétele.

OKTATÁS, NEVELÉS, INNOVÁCIÓ

MEGNEVEZÉS	SZÉCHENYI ISTVÁN EGYETEM FEJLESZTÉSEI (LISTA)
FVS CÉL(OK)	S.1., S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	A Széchenyi István Egyetem célja, hogy 2024. év végére minden győri egyetemi épület energetikai szempontú felújítása megtörténjen. Ezzel egy olyan modern és épületenergetikai, valamint környezetvédelmi jellemzőiben is előremutató Campus jön létre, mely élhető teret nyújt az ott tanulóknak, dolgozóknak, mindezt úgy, hogy közben a lehető legkevesebb energiát fogyasztja. Az Egyetem az alábbi energetikai fejlesztéseket tervezi a jövőben: - Hotel Famulus Oktatószálloda és Konferenciaközpont energetikai felújítása - Petz Lajos Egészségügyi és Szociális Intézet energetikai felújítása - Öveges Kálmán Gyakorló Iskola energetikai és belső felújítása - Apáczai Csere János Kar I. számú épület energetikai felújítása - Apáczai Csere János Kar III. számú épület energetikai felújítása - Külső kollégium energetikai felújítása - Budai u. szakkollégium energetikai felújítása - Posta épület energetikai felújítása - Apáczai Csere János Kar IV. számú épület energetikai felújítása. A kifejezetten energetikai célú fejlesztések mellett egyéb oktatási, kutatási épületek infrastrukturális fejlesztéseit is tervezi az Egyetem: - Egészségtechnológiai campus kompetencia fejlesztés - Rekreációs és rehabilitációs épület - Körtöltés utcai Egyetemi sporttelep fejlesztése - Tudományos és Innovációs Park II. ütem.

INDOKLÁS	A Széchenyi István Egyetem egyik stratégiai célja, hogy működését is a lehető leginkább környezetbarát módon valósítsa meg. Ennek egyik fókuszterülete az ingatlanállomány felújítása a fenntarthatóság és a klímavédelem jegyében, a társadalmi felelősségvállalást is szem előtt tartva. Az egyetem az elmúlt évtizedben nagyszabású fejlesztési programot hajtott végre, ami az új létesítmények építése mellett kiterjedt a győri campus kollégiumi szárnyainak és tanulmányi épületének energiatakarékossági megújítására is. Ebben a folyamatban jelent újabb mérföldkövet, hogy az Egyetem további forrásokat nyert több egyetemi épület energetikai korszerűsítésére. A korszerűsítések közvetlen célja az ingatlanok hőveszteségének csökkentése, az épületszerkezetek szigetelése, korszerűsítése, élettartamának növelése, valamint a megújuló energiafelhasználás növelése.
MEGNEVEZÉS	SZAKÁPOLÓI ÉS EGÉSZSÉGÜGYI SZAKDOLGOZÓ KÉPZÉSI INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSE
FVS CÉL(OK)	S1, S2
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	A szakápolói és egészségügyi szakdolgozói képzés infrastrukturális feltételeinek fejlesztése.
INDOKLÁS	A munkáltatói igényeken alapuló egészségügyi szakemberképzés csak megfelelő képzési infrastruktúrával biztosítható.

FEJLETT SZOCIÁLIS ÉS EGÉSZSÉGÜGYI ELLÁTÁS

MEGNEVEZÉS	**EGÉSZSÉGÜGYI CENTRUM KIALAKÍTÁSA A HAJLÉKTALANOKAT SEGÍTŐ SZOLGÁLAT GYŐR KÖZPONTI TELEPHELYÉN (9027 GYŐR, AVAR U. 3.)**
FVS CÉL(OK)	S.1., S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	Egy hajléktalanokat ellátó egészségügyi központ létrehozása a Hajléktalanokat Segítő Szolgálat Avar utcai telephelyén.
INDOKLÁS	A beavatkozás elősegítené Győrben a hajléktalan ellátás minőségének javulását.
MEGNEVEZÉS	TÁRSADALMI FELZÁRKÓZTATÁST ÉS INTEGRÁCIÓT ELŐSEGÍTŐ SZOCIÁLIS ÉS MENTÁLHIGIÉNÉS BEAVATKOZÁS MEGVALÓSÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.1.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	Képzési, közösségszervező, mentálhigiénés programok, akciók szervezése a közösségi és társadalmi integráció megteremtése érdekében.
INDOKLÁS	A szegénység, a társadalmi és a munkaerő-piaci hátrányok újratermelődésének megállítása, valamint a közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek megteremtése Győrben.

MEGNEVEZÉS	CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT GYŐR HÍD IFJÚSÁGI INFORMÁCIÓS ÉS TANÁCSADÓ IRODÁJÁNAK KIVÁLTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.1.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	A HÍD Iroda jelenleg alkalmatlan, engedélyezési problémákkal küzdő ingatlanának kiváltása egy megfelelő, tárgyi feltételeknek megfelelő helyszínre.
INDOKLÁS	A jelenlegi helyszín gyakorlatilag használhatatlan, miközben a szolgáltatást sok fiatal veszi igénybe, így a folyamatos működés csak új helyszínen biztosítható.
MEGNEVEZÉS	IDŐSEK OTTHONA FEJLESZTÉSI PROGRAM KIDOLGOZÁSA, VÉGREHAJTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.1, S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	Az idősotthonok klímaberendezéssel való ellátása és fényvisszaverő fóliák felhelyezése az ablakokra.
INDOKLÁS	Az egyre melegebb nyarak miatt az idősotthonokban élők életkörülményeinek és biztonságának javítása indokolt.
MEGNEVEZÉS	NYUGDÍJAS OTTHONOK ÉS GARZONLAKÁSOK KIALAKÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.1.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	Biztonságos környezetben, hasonló korú lakók közösségében megvalósuló lakhatási forma kialakítása időskorúak számára.
INDOKLÁS	A nyugdíjas lakosság körében óriási igény mutatkozik az önálló, de közösségi jellegű, biztonságos lakhatásra.
MEGNEVEZÉS	EESZI - FOGYATÉKOSOK NAPPALI ELLÁTÁSA FÉRŐHELYBŐVÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.1.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	A jelenlegi nappali ellátás férőhelybővítése szükséges a várólista csökkentésére.
INDOKLÁS	A várólistán lévő, enyhébb fokban érintett, de nem integrálható személyek ellátása jelenleg nem megoldott.

MEGNEVEZÉS	HAJLÉKTALANOK OTTHONÁNAK FÉRŐHELYBŐVÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.1.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	A jelenleg 40 fős kapacitású Hajléktalanok Otthonának bővítése.
INDOKLÁS	A várólista miatt az intézmény túlterheltsége egyszerre szociális és közbiztonsági problémát okoz.
MEGNEVEZÉS	REHABILITÁCIÓS INTÉZMÉNYFEJLESZTÉS
FVS CÉL(OK)	S.1.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	Intézményi háttér kialakítása addiktológiai és prevenciós szakemberek számára a szenvedélybetegséggel küzdő, felépülni kívánó kliensek ellátására.
INDOKLÁS	Győrben jelenleg nincs olyan intézmény, ahová a kábítószer-problémákkal küzdő kliensek kiközvetíthetők lennének.
MEGNEVEZÉS	HOSPICE HÁZ KIALAKÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.1.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	Hospice szolgáltatást biztosító intézmény létrehozása Győrben.
INDOKLÁS	A szolgáltatás jelenleg nem érhető el helyben, az igénybe vevők kénytelenek Mosonmagyaróvárra utazni.
MEGNEVEZÉS	AUTISTA NAPPALI ELLÁTÓ INTÉZMÉNY LÉTREHOZÁSA, INFRASTRUKTURÁLIS FELTÉTELEK BIZTOSÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.1.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	Autista nappali ellátás biztosítása Győr városában.
INDOKLÁS	A célcsoport számára jelenleg nem áll rendelkezésre megfelelő nappali ellátási forma a városban.
MEGNEVEZÉS	ÖNKORMÁNYZATI BÉRLAKÁSPROGRAM VÉGREHAJTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.1.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	Önkormányzati bérlakásfelújítási program indítása
INDOKLÁS	Győr városában számos olyan önkormányzati bérlakás található, melyeknek felújítása mára elengedhetetlenné vált. A bérlakásfelújítási program célja ezen lakások renoválásával a szociálisan rászorulók részére felkínálható önkormányzati lakásállomány bővítése.

FEJLETT GAZDASÁGI ÉS IPARI INFRASTRUKTÚRA

MEGNEVEZÉS	A GYŐR, 1. SZ. ÚT MENTÉN TERVEZETT „NYUGATI VÁROSKAPU KIALAKÍTÁSA (01142, 01143, 04837, 03852 SZ. ÖVEZETEK TERÜLETÉN TERVEZETT GAZDASÁGI TERÜLETFEJLESZTÉS)
FVS CÉL(OK)	S.4
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	A megnövekedett vállalkozói igények alapján a Győr 1. sz. út mentén található, ipari termelésre alkalmas terület rekonstrukciója, bővítése, a kapcsolódó úthálózat, közműhálózat, villamos hálózat bővítése, fejlesztése.
INDOKLÁS	A terület egyfajta „Nyugati Városkapu" szerepet betöltve kedvező alternatívát jelenthet a városban telephelyet kereső vállalkozások számára, egyúttal a jelenleg koncentráltan a város keleti oldalán lévő gazdasági területek ellenpólusaként elősegíthetik a közlekedési igények diverzifikálódását is.
MEGNEVEZÉS	ENERGIAKÖZÖSSÉG RENDSZERÉNEK KIALAKÍTÁSA A GYŐRI IPARI PARK ESETÉBEN
FVS CÉL(OK)	S.4
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	A Győri Ipari Park területén működő vállalkozások hatékony, környezetbarát, fenntartható energiaellátása érdekében alternatív energiát használó energiaközösségek rendszerének kialakítása.
INDOKLÁS	A vállalkozások energetikai hálózatának rendszerfejlesztése jelentősen hozzájárul az alacsonyabb rezsiköltségekhez, nagyobb arányú energiafüggetlenséghez. Az energiahatékonyság a 2021-es évet követően még inkább fontos szemponttá vált, köszönhetően az energiaárak drasztikus növekedésének. Az energiahatékonyságot növelő beruházások közvetetten járulnak hozzá az ipari park megfelelő működéséhez és kiszolgálásához, emellett elősegítik a klímavédelmi és fenntarthatósági célok elérését.
MEGNEVEZÉS	LAKÓAUTÓ - PARKOLÓ ÉS KISZOLGÁLÓ TERÜLET KIALAKÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.2.
FVS DIMENZIÓ(K)	Prosperáló város
TARTALOM	Lakóautó-parkoló és kiszolgáló terület kialakítása elsősorban a városba érkező lakó- és kempingautósok számára.
INDOKLÁS	A városba érkező lakóautós turisták jelenleg nem rendelkeznek megfelelő fogadó- és kiszolgáló infrastruktúrával.
MEGNEVEZÉS	GYŐRI ZÖLD VÁRFALKILÁTÓ ÉS ZÖLDTETŐ KIALAKÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.2, S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Zöldülő város
TARTALOM	Zöld várfalkilátó és zöldtető kialakítása.
INDOKLÁS	A zöldfelületi és turisztikai attrakciófejlesztés egyaránt indokolja a várfal zöldtetős hasznosítását.

KULTÚRA, KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS, SPORT ÉS SZÓRAKOZÁS

MEGNEVEZÉS	SZABADTÉRI SZÍNPAD ÉS AHHOZ TARTOZÓ KISZOLGÁLÓ ÉPÍTMÉNY ÉPÍTÉSE, VALAMINT AZ ALAPMŰKÖDÉSHEZ SZÜKSÉGES TÁRGYI ESZKÖZBESZERZÉS A GYŐRI RÁBA PARTON FELÁLLÍTOTT VÍZISZÍNPAD TEKINTETÉBEN
FVS CÉL(OK)	S.1.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	Víziszínpad felújítása a győri Rába parton és az alapműködéshez szükséges tárgyi eszközbeszerzés.
INDOKLÁS	A település turisztikai vonzerejének növelése és a helyi, környékbeli lakosok számára változatos és magas minőségű kulturális szolgáltatásokhoz szükséges infrastruktúra fejlesztése.
MEGNEVEZÉS	RADÓ-SZIGET, MINT RENDEZVÉNY HELYSZÍN FEJLESZTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.1.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	Szabadtéri színpad és ahhoz tartozó kiszolgáló építmény építése, valamint az alapműködéshez szükséges tárgyi eszközbeszerzés a Radó szigeten
INDOKLÁS	A település turisztikai vonzerejének növelése és a helyi, környékbeli lakosok számára változatos és magas minőségű kulturális szolgáltatásokhoz szükséges infrastruktúra fejlesztése.
MEGNEVEZÉS	ÁLLATKERT BŐVÍTÉSE – A VOLT GYŐRI KEMPING ÉS GÁZGYÁR TERÜLETÉNEK MEGVÁSÁRLÁSA, A XANTUS JÁNOS ÁLLATKERT BŐVÍTÉSEKÉNT HASZNOSÍTVA
FVS CÉL(OK)	S.2., S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	A volt győri kemping és Gázgyár területének megvásárlása, a Xantus J. állatkert bővítéseként hasznosulhat. A területen további izgalmas, az állatvilághoz kapcsolódó élményszolgáltatások létrehozása is cél.
INDOKLÁS	Az egykori kemping területe évtizedek óta kihasználatlanul áll. A terület újjáélesztése funkcióváltással újabb lendületet adhat a város turizmusának. Az Állatkert elmúlt években történő bővítése ezzel folytatódhat.
MEGNEVEZÉS	ARANYPART I. – MOSONI-DUNA, ARANYPART II. – MOSONI-DUNA HOLTÁG, „CO-WALTER" – RÁBA MEDERKOTRÁSA ÉS SZABADSTRAND KIALAKÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.4., S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város, Prosperáló város
TARTALOM	Aranypart I. – Mosoni-Duna, Aranypart II. – Mosoni-Duna Holtág, „Kovalter" – Rába mederkotrása, mindhárom szakaszon és a hozzá tartozó zöldterület rehabilitációja. A területen Szabadstrand kialakítása.
INDOKLÁS	A mederrendezés és a hajózási lehetőségek fejlesztése kiemelt tematikus cél Győr városának.

MEGNEVEZÉS	MOSONI-DUNA VÍZI TURIZMUS FEJLESZTÉS, KISHAJÓ KIKÖTŐ LÉTESÍTÉS
FVS CÉL(OK)	S.2., S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város, Kiszolgáló város, Prosperáló város
TARTALOM	A Mosoni-Duna torkolati szakaszának vízszint rehabilitációját követően a városban a hajózáshoz szükséges állandó vízszint biztosított lesz. A kishajó kikötő és a hozzá kapcsolódó infrastruktúra kiépítése a városba vízi úton látogató turisták számára nyújt kedvező lehetőséget a kikapcsolódásra.
INDOKLÁS	A vízparti fejlesztések és a vízi turizmus fejlesztése kiemelt terület Győr városának. A vízparti területek zöldfelületei fejlesztésre szorulnak.
MEGNEVEZÉS	SZOCIÁLIS ALAPSZOLGÁLTATÁSOKHOZ ÉS GYERMEKJÓLÉTI ALAPELLÁTÁSOKHOZ KAPCSOLÓDÓ SZEMLÉLETFORMÁLÁS
FVS CÉL(OK)	S.1.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálást tartalmazó programok valósulnak meg szakmai szervezetek együttműködésével, melynek keretében idősek, fogyatékos személyek számára egészségügyi szűrővizsgálatok, mentálhigiénes programok, hátrányos helyzetű gyerekek, fiatalok számára iskolai előrehaladást segítő, drogprevenciós, szexuális felvilágosító programok kerülnek lebonyolításra. .
INDOKLÁS	Az idősek, fogyatékos személyek fizikai és lelki egészségének megőrzése érdekében szükséges e programok megvalósítása. A hátrányos helyzetű gyerekek, fiatalok tanulásban való segítése, az őket érő veszélyekről szóló felvilágosítás hozzájárul az iskolából való lemorzsolódásuk elkerüléséhez, mely szükségessé teszi e programok megvalósítását.
MEGNEVEZÉS	SZOCIÁLIS VÁROS REHABILITÁCIÓ GYŐRBEN
FVS CÉL(OK)	S.1.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	Győr-Újváros városrész területén található szegregátumban, illetve a szegregációval veszélyeztetett területeken élő hátrányos helyzetű személyek és társadalmi csoportok társadalmi-gazdasági hátrányainak enyhítését, életkörülményeinek javítását, valamint a helyi közösség társadalmi kohéziójának erősítését célzó programok megvalósítása
INDOKLÁS	A programok megvalósítása révén elősegíthető a szegregátumban élők társadalmi felzárkózása.
MEGNEVEZÉS	A LOKÁLIS IDENTITÁS ERŐSÍTÉSE GYŐRÖTT ÉS AZ EGYKORI GYŐRBEN
FVS CÉL(OK)	S.1.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	A Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum sajátos profiljának megfelelően a Győr és az egykori Győr Vármegyét alkotó etnikai-vallási közösségek történelmének, a legszélesebben értelmezett szellemi, kulturális örökségének feltárása és archiválása, valamint az így elért eredmények hozzáférhetővé tétele közösségi akciók, kiállítások, ismeretterjesztő előadások, ifjúsági táborok révén. A Generációk Háza működési területéhez igazodva generációk közötti párbeszéd fejlesztése elsősorban a kamasz és középkorú, kamasz, középkorú és szépkorú lakosok relációjában.
INDOKLÁS	A helyi közösségek művelődését, az egyéni kreativitás kibontakozását szolgáló kulturális tevékenységek valósulhatnak meg és a generációk közötti kapcsolatok erősödhetnek meg a programok során.

MEGNEVEZÉS	TANUSZODA PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSA GYŐRSZENTIVÁNON, ADYVÁROSBAN
FVS CÉL(OK)	S.1.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	Tanuszodák építése Győrszentiványon és Adyváros on.
INDOKLÁS	A városrészek uszodai ellátottságának hiánya indokolja a helyi tanuszoda-kapacitások fejlesztését.
MEGNEVEZÉS	IPARTÖRTÉNETI MÚZEUM LÉTESÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.1, S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	Ipartörténeti Múzeum létesítése, építése barnamezős területen.
INDOKLÁS	A város ipartörténeti örökségének bemutatása mellett a barnamezős terület hasznosítása is megvalósulna.
MEGNEVEZÉS	SZÉPMŰVÉSZETI GALÉRIA LÉTESÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.1.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	Regionális hatókörű Szépművészeti Galéria létesítése, építése.
INDOKLÁS	A kulturális kínálat bővítése és a régiós kulturális központ szerep erősítése indokolja a létesítést.
MEGNEVEZÉS	HANGVERSENY- ÉS KONFERENCIATEREM LÉTESÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.1.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	Hangverseny- és konferenciaterem létesítése.
INDOKLÁS	A kulturális és rendezvényi kínálat bővítéséhez korszerű, nagy befogadóképességű terem szükséges.
MEGNEVEZÉS	BEFOGADÓSZÍNHÁZ / KAMARASZÍNHÁZ LÉTESÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.1.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	Befogadószínházi / kamaraszínházi funkciójú létesítmény kialakítása.
INDOKLÁS	A színházi kínálat bővítése erősíti a város kulturális központ szerepét.
MEGNEVEZÉS	KÉPZŐMŰVÉSZETI ALKOTÓTELEP KIALAKÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.1.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város

TARTALOM	Alkotótelep/ház kialakítása győri képzőművészek (festő, szobrász, grafikus stb.) számára.
INDOKLÁS	A helyi képzőművészeknek jelenleg nincs önálló alkotóterük, amely gátolja a helyi művészeti élet fejlődését.
MEGNEVEZÉS	KAMASZPARK KIALAKÍTÁSA GYŐRSZENTIVÁNON ÉS AZON KÍVÜL MÉG 2 VÁROSRÉSZBEN
FVS CÉL(OK)	S.1.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	Fiatalok sportolására és időtöltésére alkalmas park kialakítása Győrszentiványon (kész tervekkel) és további 2 városrészben.
INDOKLÁS	A városrészben jelenleg nincs megfelelő tér a fiatalok sportolására és szabadidő-eltöltésére.
MEGNEVEZÉS	PUMPAPÁLYA KIALAKÍTÁSA TÖBB VÁROSRÉSZBEN
FVS CÉL(OK)	S.1.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	Fiatalok sportolására és időtöltésére alkalmas pumpapálya kialakítása, amely használható kerékpárral, görkorcsolyával, rollerrel és gördeszkával egyaránt.
INDOKLÁS	Nem minden városrészben elérhető pumpapálya a fiatalok számára, holott igény mutatkozik rá a fiatalok sportolásának előmozdítása érdekében. A pumpapálya multifunkciós; egyaránt használható kerékpárral, görkorcsolyával, rollerrel és gördeszkával is.

KÉK INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSE

MEGNEVEZÉS	VÍZPARTI SÉTÁNYFEJLESZTÉS
FVS CÉL(OK)	S.2., S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	A „folyók városában" a belvárosi és kapcsolódó, kijjebb eső részeken a folyópartok mentén futó vízparti sétányok kiépítése, fejlesztése, megújítása.
INDOKLÁS	A városi környezet élhetősége szempontjából kiemelten fontos a nyári hőhatások elkerülése érdekében a gyalogos közlekedés vízpartokhoz közeli lehetőségének biztosítása, a vízi turizmus és a hajózhatóság lehetőségeinek megteremtése, a szabadidős-rekreációs-sportolási tevékenységekhez megfelelő fizikai-infrastrukturális feltételek biztosítása.
MEGNEVEZÉS	CSÓNAKHÁZAK FEJLESZTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.1., S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	Csónakházak felújítása.

INDOKLÁS	A városban hagyományos, vízi sportok támogatása, fenntartása annak érdekében, hogy a jövőben is meghatározóak legyenek Győr életében a vízi sportok.
MEGNEVEZÉS	MARCALVÁROSI TANUSZODA ÉPÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.1.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Tanuszoda létesítése a marcalvárosi kiserdő területén.
INDOKLÁS	A környékbeli iskolák, sportolni vágyok számára a tanuszoda kiváltja a korábbi igényeket.
MEGNEVEZÉS	GYŐR VÁROS CSATORNAHÁLÓZAT HOSSZÚ TÁVÚ KORSZERŰSÍTÉSI TERV 2+5 ÉVES PROGRAM
FVS CÉL(OK)	S.3., S.5,
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Teljes városi csatornahálózat szétválasztás - tehermentesítő rendszer kialakítása (Meglévő egyesített rendszer szétválasztása azokon a szakaszokon, ahol az műszakilag lehetséges, tehermentesítő hálózat kiépítése, belvárosi szükségtározó jóléti tavak kialakítása kis helyigényű környezetbarát szennyvíztisztítók építése, zéró szagkibocsájtás, környezetbe illő építési technológia alkalmazásával)
INDOKLÁS	Környezettudatos, korszerű, hosszútávú fenntarthatóságra törekvő és lakosságbarát beavatkozás létrehozása.
MEGNEVEZÉS	GYŐR-BELVÁROS CSATORNAHÁLÓZAT AKUT PROBLÉMÁINAK KEZELÉSE [GYŐR BELVÁROS-DÉL ÁTEMELŐK ÉPÍTÉSE, KAPACITÁSBŐVÍTÉS, NYOMOTT HÁLÓZAT KIALAKÍTÁSA]
FVS CÉL(OK)	S.3., S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Győr-Belvárosában jelenleg egyesített csapadék- és szennyvíz-rendszer működik. Ez a rendszer normál esetben a szennyvíztisztítás után kerül a város folyóinak élő vizébe.
INDOKLÁS	Győr belváros-dél átemelők építése kapacitásbővítés, nyomott hálózat kialakítása. Jelenleg csapadékosabb időszakokban a csapadék és szennyvíz rendszert tehermentesíteni kell ún. vészkiömlők alkalmazásával, melyek használatakor a szennyvízzel kevert csapadékvíz tisztítatlanul kerül a folyókba. A projekt célja egyrészt a rendszer kapacitásának növelése, másrészt a szennyvíz- és a csapadékvíz-rendszerének szétválasztása. A szétválasztás azért is fontos, mert így egyrészt csökkenne a környezet szennyvízterhelése, másrészt a csapadékvíz területen tartása is megoldható lenne, mely segíteni a terület vízháztartásának javítását.
MEGNEVEZÉS	ZÁRT, KÖZÚTI CSAPADÉKVÍZ-ELVEZETŐ RENDSZEREK KIÉPÍTÉSE VÁROSSZERTE
FVS CÉL(OK)	S.3., S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Új, zárt csapadékvíz elvezető rendszer létesítése, kiépítése, fejlesztése.
INDOKLÁS	Az éghajlatváltozásnak köszönhetően egyre gyakrabban fordulnak elő hirtelen lezúduló, nagy mennyiségű nyári záporok, melyek évente több alkalommal okoznak komoly károkat, fennakadásokat az ingatlanok, közutak, jelentősebb városi útvonalak elöntésével; emiatt rendkívül sürgető a csapadékvíz-elvezető rendszerek korszerűsítése, átépítése.

MEGNEVEZÉS	CSAPADÉKVÍZ-TÁROZÓK ÉS SZIKKASZTÓK LÉTESÍTÉSE, FEJLESZTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.3., S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Új csapadékvíz-tározók és szikkasztók létesítése, kiépítése, fejlesztése.
INDOKLÁS	Az éghajlatváltozásnak köszönhetően egyre gyakrabban fordulnak elő hirtelen lezúduló, nagy mennyiségű nyári záporok, melyek évente több alkalommal okoznak komoly károkat, fennakadásokat az ingatlanok, közutak, jelentősebb városi útvonalak elöntésével. A keletkezett csapadékvíz összegyűjtése, tárolása jelentős környezetvédelmi, költséghatékonysági eredményekkel jár.
MEGNEVEZÉS	SZENNYVÍZ- ÉS CSAPADÉKVÍZRENDSZEREK SZÉTVÁLASZTÁSA, FEJLESZTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.3., S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Új, zárt csapadékvíz elvezető rendszer létesítése, kiépítése, fejlesztése.
INDOKLÁS	Az éghajlatváltozásnak köszönhetően egyre gyakrabban fordulnak elő hirtelen lezúduló, nagy mennyiségű nyári záporok, melyek évente több alkalommal okoznak komoly károkat, fennakadásokat az ingatlanok, közutak, jelentősebb városi útvonalak elöntésével, emiatt rendkívül sürgető a csapadékvíz-elvezető rendszerek korszerűsítése, átépítése, koncepcionális újragondolása. A szennyvíz- és csapadékvízrendszerek különválasztása, a lehulló csapadékvíz összegyűjtése, tárolása jelentős környezetvédelmi, költséghatékonysági eredményekkel jár.
MEGNEVEZÉS	KISBÁCSA, KULTÚRHÁZ UTCA CSAPADÉKVÍZ ELVEZETŐ RENDSZER KIÉPÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.3., S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Kisbácsán a Kultúrház utcában csapadékvíz elvezető rendszer kiépítése. 1200 fm KGEM csatornacső fektetése, 49 db tisztítóakna építésével, valamint 34 db víznyelőbekötéssel.
INDOKLÁS	Nyári záporoknál évente többször elöntésre kerülnek ingatlanok, jelentősebb útvonalak. Ennek megoldására javasolt a csapadékvíz elvezető rendszer.
MEGNEVEZÉS	KISBÁCSA, BENEDEK ELEK UTCA CSAPADÉKVÍZELVEZETŐ-RENDSZER KIÉPÍTÉSE FALTÓL FALIG UTCARENDEZÉSSEL
FVS CÉL(OK)	S.3., S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Zárt rendszerű csapadékvízelvezető-rendszer kiépítése utcarendezéssel.
INDOKLÁS	Nyári záporoknál évente többször elöntésre kerülnek ingatlanok, jelentősebb útvonalak. Ennek megoldására javasolt a csapadékvízelvezető-rendszer.
MEGNEVEZÉS	SÁRÁS CSAPADÉKVÍZ-ELVEZETŐRENDSZER KIÉPÍTÉSE (SZITÁSDOMB UTCA - ÍRISZ UTCA KÖZÖTT)
FVS CÉL(OK)	S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Szitásdomb u. - Hortenzia u. - Írisz u. - Kövirózsa u. által határolt tömbön belül a még ki nem épült szakaszokon csapadékvízelvezető-rendszer kiépítése drain+elvezető megoldással.
INDOKLÁS	Nyári záporoknál évente többször elöntésre kerülnek ingatlanok, jelentősebb útvonalak. Ennek megoldására javasolt a csapadékvíz elvezető rendszer

MEGNEVEZÉS	RÉVFALU, HÉDERVÁRI ÚTTÓL KELETRE ESŐ UTCÁK (ZÓLYOM UTCA, NÉMETH LÁSZLÓ UTCA, ROZMARING UTCA) CSAPADÉKVÍZELVEZETŐ-RENDSZERÉNEK KIÉPÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	A Győr-Révfalu városrész csapadékvíz-elvezetőrendszer korszerűsítése részeként a beruházás célja az elavult csapadékvíz-elvezetőrendszer modernizálása, a Hédervári úttól keletre eső utcák (Zólyom u., Németh László u., Rozmaring u.) csapadékvíz-elvezetőrendszerének kiépítése.
INDOKLÁS	Nyári hirtelen lezúduló záporoknál évente többször elöntésre kerülnek jelentősebb útvonalak. Ennek megoldására javasolt a csapadékvíz elvezető rendszer kiépítése és az elavult elemek modernizálása.
MEGNEVEZÉS	VERES PÉTER UTCA - PAPTAGI ÚT ZÁRT CSAPADÉKVÍZELVEZETŐ-RENDSZER KIÉPÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Új, zárt csapadékvízelvezető-rendszer kiépítése.
INDOKLÁS	Nyári záporoknál évente többször elöntésre kerülnek ingatlanok, jelentősebb útvonalak. Ennek megoldására javasolt a csapadékvíz elvezető rendszer.
MEGNEVEZÉS	SZENT VENDEL UTCA - ÚJSOR - ERDŐTELEPI UTCA ZÁRT RENDSZER KIÉPÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Új, zárt csapadékvízelvezető-rendszer kiépítése.
INDOKLÁS	Nyári záporoknál évente többször elöntésre kerülnek ingatlanok, jelentősebb útvonalak. Ennek megoldására javasolt a csapadékvíz elvezető rendszer.
MEGNEVEZÉS	PÁPAI ÚT 800-AS GERINCVEZETÉK ÉPÍTÉSE A VASÚT ÉS A TESSEDIK UTCA KÖZÖTT, BEKÖTÉSE A "RABKERTI TÓBA"
FVS CÉL(OK)	S.3., S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	A Pápai úton 800-as gerincvezeték építése a vasút és a Tessedik utca között, annak bekötése a „Rabkerti tóba".
INDOKLÁS	Nyári záporoknál évente többször elöntésre kerülnek ingatlanok, jelentősebb útvonalak. A város közműhálózata emiatt fejlesztése szorul.
MEGNEVEZÉS	PATAHÁZI UTCA ALATTI ZÁRT CSAPADÉKVÍZELVEZETŐ-RENDSZER KIÉPÍTÉSE, MEGLÉVŐ BONTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Új, zárt csapadékvízelvezető-rendszer kiépítése.
INDOKLÁS	Nyári záporoknál évente többször elöntésre kerülnek ingatlanok, jelentősebb útvonalak. Ennek megoldására javasolt a csapadékvíz elvezető rendszer.

MEGNEVEZÉS	INNOVATÍV CSAPADÉKVÍZ SZIKKASZTÓ, TÁROZÓ RENDSZEREK BEÉPÍTÉSE MARCALVÁROS ÉS BELVÁROS-GYÁRVÁROS TERÜLETÉN
FVS CÉL(OK)	S.3., S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Innovatív csapadékvíz szikkasztó, tározó rendszerek beépítése Marcalváros és Belváros-Gyárváros városrészeken.
INDOKLÁS	Nyári záporoknál évente többször elöntésre kerülnek ingatlanok, jelentősebb útvonalak. Erre a rendszerre épülne tározó/szikkasztó. A fejlesztés segítené az aszályos időszakok negatív hatásainak enyhítését.
MEGNEVEZÉS	MOSONI-DUNA VÍZPART REHABILITÁCIÓ ÉS GYŐRI DUNA KORZÓ
FVS CÉL(OK)	S.1., S.3., S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város, Zöldülő város
TARTALOM	A városközpont fejlődése szempontjából lényeges, hogy a Mosoni-Duna vízpart mentén kialakított Győri Duna Korzó további része is kiépítésre kerüljön.
INDOKLÁS	A városközpont fejlődése szempontjából lényeges, hogy k a Mosoni-Duna vízpart mentén kialakított Győri Duna Korzó további része is kiépítésre kerüljön.
MEGNEVEZÉS	VÍZPARTOK KÖRNYEZETI VÉDELME ÉS FEJLESZTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Zöldülő város
TARTALOM	A Holt-Rábca part rehabilitációja és fejlesztése, az élővilág védelme, valamint a vízi sportolás lehetőségének vizsgálata.
INDOKLÁS	A vízparti élővilág védelme és a terület rekreációs hasznosítása egyaránt indokolja a part rehabilitációját.
MEGNEVEZÉS	AKTÍV VÍZI TURISZTIKAI FEJLESZTÉSEK GYŐRBEN
FVS CÉL(OK)	S.2, S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Prosperáló város
TARTALOM	A győri turizmus fejlesztése a Mosoni-Duna holtág, a Mosoni-Duna és a Rába vízfelületeinek bekapcsolásával, kiegészítő horgász-, strand- és ökoturisztikai fejlesztésekkel.
INDOKLÁS	A város kiemelkedő vízi adottságai jelenleg kihasználatlanok, integrált turisztikai fejlesztéssel a gazdaság élénkíthető.
MEGNEVEZÉS	MOSONI-DUNA HÍD ÉPÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város

TARTALOM	Új híd építése a Mosoni-Dunán, 2023-as becsléssel mintegy 55 milliárd forint értékben.
INDOKLÁS	A városrészek közötti közlekedési kapcsolatok javításához és a forgalom tehermentesítéséhez új Mosoni-Duna-híd szükséges.
MEGNEVEZÉS	TUDATOS VÍZFELHASZNÁLÁS ÉS VÍZMEGTARTÁS SZEMLÉLETFORMÁLÁS
FVS CÉL(OK)	S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Zöldülő város
TARTALOM	Szabályozási és stratégiai háttér kidolgozása, valamint szemléletformálás a tudatos vízfelhasználás és vízmegtartás érdekében.
INDOKLÁS	A klímaváltozás hatásainak mérsékléséhez a lakossági és intézményi vízhasználati szemlélet tudatos formálása szükséges.
MEGNEVEZÉS	IVÓVÍZHÁLÓZAT BŐVÍTÉSE SZABADHEGY VÁROSRÉSZBEN
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Szabadhegy városrész ivóvízhálózatának infrastrukturális fejlesztése.
INDOKLÁS	Az elmúlt évek során a város déli területeinek fokozott beépítés fejlődését az ivóvízhálózat fejlesztése nem követte. A jelenlegi és a még további tervezett beépítések miatt szükséges a víziközmű fejlesztése, bővítése, a szolgáltatás biztonságos és elégséges megvalósítása.
MEGNEVEZÉS	GYŐR PÁPAI ÚTI BEZÁRT KOMMUNÁLIS HULLADÉKLERAKÓ VÉGLEGES REKULTIVÁCIÓJA
FVS CÉL(OK)	S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Zöldülő város
TARTALOM	Győr Pápai úti bezárt hulladéklerakó végleges rekultivációja a tisztább és élhetőbb városi környezetért.
INDOKLÁS	A rekultiváció megszünteti a korábbi hulladékgazdálkodási tevékenységből eredő környezeti és talajvíz-szennyezési kockázatokat. Ezzel a zöldinfrastruktúra-fejlesztéssel Győr egy biztonságosabb, tisztább és élhetőbb városi környezetet teremt a lakosság számára.

6.3.1. STRATÉGIAI CÉLKITŰZÉSEKET TÁMOGATÓ EGYEDI BEAVATKOZÁSOK

MEGNEVEZÉS	PINNYÉDI KISERDŐ SZABADIDŐ PARKKÁ ALAKÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.3., S.5.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	A szabadidő eltöltés lehetőségeinek bővítése, közösségi és rekreációs területek létrehozása és az élethosszig tartó sportolás fejlesztése.
INDOKLÁS	Közösségi tér létrehozása rekreáció céljából.

MEGNEVEZÉS	FAMILY PARK - TÖBBGENERÁCIÓS SZÓRAKOZTATÓ KÖZPONT KIALAKÍTÁSA - ÉLMÉNYPARK CSALÁDOKNAK
FVS CÉL(OK)	S.1.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	Family Park - többgenerációs szórakoztató központ kialakítása - élménypark családoknak.
INDOKLÁS	Győr kulturális szempontból jelentős központnak számít, ám a megyeszékhely kulturális-szabadidős szerepkörének erősítése érdekében indokolt a funkcióbővítés. A beavatkozás során olyan hiánypótló fejlesztés valósul meg, mely jótékony hatású a település turizmusára és a helyi és környékbeli lakosok számára is változatos és magas minőségű kulturális-szabadidős szolgáltatásokat kínálnak.

MEGNEVEZÉS	SPORTPÁLYÁK FELÚJÍTÁSA
FVS CÉL(OK)	S.1.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Győr város közterületein található sportpályák felújítása, korszerűsítése
INDOKLÁS	A korábban megkezdett sportpálya felújítási program folytatásaként – lakossági igények alapján – a város közterületein található sportpályák körének bővítése, felújítása, korszerűsítése, ezáltal a sportolási-szabadidős-rekreációs feltételek további városi szintű javítása.

MEGNEVEZÉS	KÖZELJÖVŐBEN VÁRHATÓ NAGYOBB VOLUMENŰ LAKÓÉPÜLET-FEJLESZTÉSEK
FVS CÉL(OK)	S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város
TARTALOM	A városi lakhatás megfelelő színvonalú biztosítása kiemelt stratégiai célként jelenik meg Győr jövőképében. A műemléki épületek, a településkép védelme hozzájárul a város történeti múltjának megőrzéséhez, a városi identitás erősödéséhez, de legalább ennyire fontos cél a helyi lakosság számára egészséges és méltányos lakókörülmények biztosítása. A város számos hasznosítható barnamezős területtel is rendelkezik, amelyek

	jövőbeni beépítése új városi tereket, funkcionális városi alközpontokat nyithat meg a lakosság előtt. A város területileg kiegyensúlyozott szolgáltatási kapacitáselosztása érdekében indokolt városi alközpontok kialakítása, amelyek esetében elsődlegesen a lakhatási funkció bővítése szükséges. Ennek megfelelően a következő lakóterületi fejlesztéseket tervezi az Önkormányzat: 1. Panoráma út menti lakópark 2. Gerő Major új lakóterület 3. Alsókert utcai új lakóterület 4. Búzakalász u. mögötti új lakóterület 5. Dohánypajta utcától nyugatra lévő új lakóterület 6. Pillangó I. új lakóterület 7. Pillangó II. új lakóterület 8. Pinnyédi kápolna és környéke 9. Bácsai út - Bárka utca közötti új lakóterület 10. Kulturális városnegyed új lakóterület 11. Szitásdomb új lakóterület
INDOKLÁS	A győri várostérség népessége folyamatosan növekvő tendenciát mutatott az elmúlt 10 évben. A Győrben megvalósuló ipari beruházások, fejlesztések további munkaerőigényt támasztanak a térség lakosságával szemben, azonban a vármegyére jellemző alacsony munkanélküliségi ráta alapján ennek az igénynek csupán újabb beköltözők tudnak eleget tenni. Elengedhetetlen éppen ezért, hogy a meglévő lakásállomány mennyiségi és minőségi fejlődésen menjen keresztül a város kevésbé frekventált részein is.

MEGNEVEZÉS	GYŐRI SZABADTÉRI KONCERTHELYSZÍN LÉTREHOZÁSA
FVS CÉL(OK)	S.1, S.2
FVS DIMENZIÓ(K)	Megtartó város, Kiszolgáló város
TARTALOM	Barnamezős területen létrehozott koncerthelyszín a veszprémi "Gyárkert" mintájára.
INDOKLÁS	A barnamezős területek kulturális hasznosítása elterjedt gyakorlat Európában, Győrnek pedig égető szüksége van egy nagyobb koncertet befogadni képes helyszínre.

MEGNEVEZÉS	VÁROSI KÖZBIZTONSÁG JAVÍTÁSA TÉRFIGYELŐ KAMERÁK KIHELYEZÉSÉVEL
FVS CÉL(OK)	S.3.
FVS DIMENZIÓ(K)	Digitális város
TARTALOM	Térfigyelő kamerarendszer bővítése a városi közbiztonság digitális eszközökkel történő javítása érdekében.
INDOKLÁS	A közbiztonság erősítése és a bűnmegelőzés hatékonysága digitális megfigyelőrendszerrel javítható.

MEGNEVEZÉS	IP KAMERARENDSZER ÜZEMELTETÉSÉNEK DIGITÁLIS FEJLESZTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.3, S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Digitális város
TARTALOM	A meglévő IP kamerarendszer üzemeltetésének digitális fejlesztése.
INDOKLÁS	A közbiztonsági kamerarendszer digitális korszerűsítése javítja a rendszer hatékonyságát és megbízhatóságát.

MEGNEVEZÉS	GYMJV PH INFORMATIKAI HÁLÓZATI KAPACITÁSFEJLESZTÉS
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Digitális város
TARTALOM	A Győr Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának informatikai hálózati kapacitásfejlesztése.
INDOKLÁS	A hivatali digitális szolgáltatások megbízható működéséhez korszerű informatikai hálózati háttér szükséges.

MEGNEVEZÉS	FENNTARTHATÓ VÁROSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁK ELKÉSZÍTÉSE
FVS CÉL(OK)	S.4.
FVS DIMENZIÓ(K)	Kiszolgáló város
TARTALOM	Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata Fenntartható Városfejlesztési Stratégiájának és TOP Plusz Városfejlesztési Programtervének elkészítése, további városfejlesztési stratégiai dokumentumok kidolgozása
INDOKLÁS	Városfejlesztési projektek, beruházások előkészítése, megalapozása.

6.4. STRATÉGIA EGYÜTTMŰKÖDÉSI MENETRENDEK

6.4.1. ZÖLD ÁTÁLLÁS MENETREND

Ld. a külön dokumentumként elkészült zöld átállási és finanszírozási keretrendszert.

6.4.2. DIGITÁLIS ÁTÁLLÁS MENETREND

Ld. a külön dokumentumként elkészült digitális átállás akciótervet.

FINANSZÍROZÁSI TERV

A Fenntartható Városfejlesztési Stratégia elkészítési útmutatója alapján a településfejlesztési akciók összehangolt, vázlatos pénzügyi terve a fenntartható városfejlesztési stratégia elengedhetetlen része. A pénzügyi terv alapos és részletes alátámasztást, értékelést és elemzést igényel, amely a stratégia többi részéhez hasonlóan iteratív, és szerepe kifejezetten a program megvalósulási feltételeinek biztosítása.

Részletesen ld. a külön dokumentumként elkészült üzleti modellt és finanszírozási tervet.

7.1. ELÉRHETŐ ÉS BEVONHATÓ FORRÁSOK SZÁMBAVÉTELE

A bevonható források között alapvetően a következő támogatási típusok különböztethetőek meg:

Európai uniós vagy hazai források, az önkormányzat bevételeiből származó források, hitelek, valamint piaci szereplők által biztosított támogatások. A nagyobb volumenű projektek Győr esetén csak uniós vagy hazai támogatások igénybevételével valósulhatnak meg az önkormányzati bevételi források szűkössége miatt.

Uniós források:

- Széchenyi Terv Plusz - Operatív Programok (hat ágazati, egy területi): TOP+, DIMOP+, EFOP+, GINOP+, IKOP+, KEHOP+, VOP+, melyek közül kiemelt jelentőséggel bír a TOP+, ahol az Önkormányzat biztosabban tud az elérhető forrásokkal tervezni.
- Helyreállítási Alap: Helyreállítási és Alkalmazkodási Terv (RRF), mint céltámogatás.
- Interreg Határon Átnyúló Együttműködések, Kisprojekt Alap
- Tematikus fejlesztési programok: Horizon Europe, LIFE környezetvédelmi és éghajlat-politikai program, EUCF, Twinning.

Hazai források:

- Kisfaludy Turisztikai Fejlesztési Program
- Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alap
- Uniós források kiegészítése
- Egyedi jellegű támogatások, közvetlen állami támogatások
- Versenyképes Járások Program
- Lakosságot és vállalkozásokat érintő támogatások

Önkormányzati források

- Hitel felvétele, kötvény kibocsátása nem tervezett
- Önkormányzati bevételekből származó saját forrás
- Önkormányzati tulajdonú vállalkozások saját forrásai

Piaci szereplők, magán befektetések

- Magánbefektetői tőke

- Nagy beruházási igénye miatt néhány projekt csak befektető(k) megjelenése esetén valósul meg
- A vállalkozások és lakosság ösztönzése a számukra elérhető pályázati lehetőségek kihasználására kulcsfontosságú a célok elérése érdekében

7.1.1. AKTOROK, MEGHATÁROZÓ SZEREPLŐK

A legjelentősebb szerepelők Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata mellett és az Önkormányzat intézményei, illetve a tulajdonában vagy résztulajdonában álló különböző gazdasági társaságok. A hazai és uniós forrásokért felelős minisztériumok, mint irányító hatóságok kulcsszereplői a finanszírozásnak, a velük való szoros együttműködés az Önkormányzat érdeke. A turisztikai jellegű projektek esetén a Magyar Turisztikai Ügynökség és a Kisfaludy2030 Turisztikai Fejlesztő Nonprofit Zrt. is meghatározó, különösen a nagyobb léptékű projektek esetén. Az egyes beavatkozások esetén kiemelhetők még akár a finanszírozás szempontjából is további jelentős szereplők, például az ipari területek fejlesztésénél a magántulajdonossal, míg a felsőoktatási infrastruktúra bővítése esetén a Széchenyi István Egyetemmel való együttműködés alapvető. Számos pályázati vagy fejlesztési lehetőség esetén a város lakosai és vállalkozásai a főszereplők, így a velük való összefogás elengedhetetlen.

7.1.2. KITEKINTÉS

Győr esetében a megyei és térségi kitekintést szükséges tenni, hiszen a város nagyobb térségi szerepéből fakadóan befolyásoló erővel bír. Az FVS célrendszerének elkészítésekor a Győr-Moson-Sopron Megyei Területfejlesztési Koncepció céljai, beavatkozásai és megállapításai is integrálásra kerültek. A megyei koncepció célrendszerében Győr Megyei Jogú Város fejlesztése önálló stratégiai célként jelenik meg. A budapesti agglomeráció után a Győr környéki agglomeráció a második legjelentősebb országosan, így számos országos és regionális szintű fejlesztési dokumentumban megjelenik, erősítve Győr komplex szerepét a térségben.

7.1.3. EGYÉB KÖTÖTTSÉGEK ÉS LEHETŐSÉGEK

A finanszírozási mozgásteret csökkentik az önkormányzatok hitelfelvételi lehetőségeire vonatkozó kötöttségek, melyek a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCIV. törvényben kerültek szabályozásra. A 10. § (1) bekezdés szerint az önkormányzat érvényesen kizárólag a Kormány előzetes hozzájárulásával vállalhat a Polgári Törvénykönyv szerinti kezességet és garanciát, valamint köthet adósságot keletkeztető ügyletet.

7.2. AZ ÜZLETI MODELL BEMUTATÁSA

Az előzetesen kidolgozott üzleti modell a tervezés és a projektkiválasztás legfontosabb elveit és lehetőségeit foglalja össze.

Fontos, hogy a projektlista rugalmas rendszerként kerüljön kezelésre, melyre felkerülhetnek újabb lehetőségek, illetve lekerülhetnek olyan projektek, melyek megvalósítása nem indokolt – akár azért is, mert a felmerülő költségek meghaladják az elérhető társadalmi és pénzügyi hasznokat. A projektek között felállított prioritási sorrend és az intézkedések paraméterei szintén változhatnak. Ennek ellenére lényeges, hogy a megvalósítás sorrendje nem csak a források rendelkezésre állásán múlik. Az Önkormányzat költségvetésében – kötelezően ellátandó és önként vállalt feladatai mellett – nagy volumenű fejlesztések megvalósítására korlátozottan áll rendelkezésre saját forrás; ezek finanszírozásához elsősorban vissza nem térítendő támogatás elnyerésére törekszik, ám annak hiányában – illetve szükség szerint annak pótlásához is – törekszik ideális forrás-mix kialakítására. A megvalósításra kerülő projektek esetén a társadalmi hasznokon túl a pénzügyi jövedelmezőség lehetőségei is megvizsgálásra kerülnek, akárcsak a fenntartás pénzügyi vonatkozásai, kiváltképp a költsége és esetleges bevételtermelő potenciálja.

7.2.1. BEAVATKOZÁSOK ADATAINAK GYŰJTÉSE ÉS ISMERTETÉSE DIMENZIÓNKÉNT ÖSSZEGEZVE

A Győr jövőképével kapcsolatos célok – ahogy azt az FVS stratégiai célrendszere szemlélteti – szinte minden esetben több dimenziót érintenek, ezért a kívánt célok elérése érdekében a tervezett projektek szintúgy több dimenzióban jelenhetnek meg. A felesleges duplikációk elkerülése és az egyes tételek áttekinthetőségének megőrzése érdekében a tervezett projekteket csak egy-egy dimenzióba kerültek besorolásra. Az alábbi táblázatok dimenziónként összegezve mutatják be az intézkedések, beavatkozások azonosított költségeit, hasznait és kockázatait.

Értékelési szempont	Prosperáló város
Dimenzió összesített tervezett beruházási költsége	*FVS felülvizsgálat során meghatározandó*
Megtérülést (bevételt, jövedelmet) biztosító elemek	Van (turisztikai fejlesztések, iparterület bővítés, növekvő adóbevételek, vállalkozások létrejötte)
Források	GINOP+, TOP+, hazai források, magánbefektető, saját forrás
Finanszírozási elemek aránya	*FVS felülvizsgálat során meghatározandó*
Várható vagy elvárt eredmények (társadalmi hasznok, pénzügyi hasznok, pozitív és negatív externáliák)	A várt pénzügyi hasznok inkább a vállalatoknál jelentkeznek és kevésbé az Önkormányzatnál, de jelentős társadalmi hasznok is várhatóak (pl. magasabb életszínvonal), közlekedés és szállítmányozás egyszerűsödése és gyorsulása; foglalkoztatás szezonalitása csökken, városi identitás és hírnév növekszik.

Kockázatok (megvalósítás, finanszírozás, fenntartás)	Finanszírozás, beruházások elhúzódása, pandémia, turizmus visszaesése, klímaváltozás, gazdasági recesszió, energiaválság.
Érdekeltek	Önkormányzat, helyi vállalkozások, termelők, Széchenyi István Egyetem, potenciális befektetők

Értékelési szempont	**Zöldülő város**
Dimenzió összesített tervezett beruházási költsége	*FVS felülvizsgálat során meghatározandó*
Megtérülést (bevételt, jövedelmet) biztosító elemek	Közvetlenül nincs (a fejlesztések elsősorban költségcsökkentő hatással bírnak). Közvetve élénkítő hatással lehet a helyi vállalkozások létrejöttére és működésére
Források	Kisfaludy2030 program, KEHOP+, TOP+, RRF, Horizon Europe, Interreg, közvetlen európai uniós források, hazai források
Finanszírozási elemek aránya	*FVS felülvizsgálat során meghatározandó*
Várható vagy elvárt eredmények (társadalmi hasznok, pénzügyi hasznok, pozitív és negatív externáliák)	Csökkenő hősziget hatás, javuló levegőminőség, javuló közhangulat, a városi arculat fejlődése, jelentős társadalmi hasznok, kékinfrastruktúra fejlődése
Kockázatok (megvalósítás, finanszírozás, fenntartás)	Finanszírozás, beruházások elhúzódása
Érdekeltek	Önkormányzat, helyi lakosság, Széchenyi István Egyetem, helyi vállalkozások

Értékelési szempont	**Digitális város**
Dimenzió összesített tervezett beruházási költsége	*FVS felülvizsgálat során meghatározandó*
Megtérülést (bevételt, jövedelmet) biztosító elemek	Közvetlenül nincs (a fejlesztések elsősorban költségcsökkentő hatással bírnak). Közvetve élénkítő hatással lehet a turisztikai és egyéb helyi vállalkozások bevételére
Források	DIMOP+, GINOP+, TOP+, RRF, közvetlen európai uniós források, hazai források
Finanszírozási elemek aránya	*FVS felülvizsgálat során meghatározandó*
Várható vagy elvárt eredmények (társadalmi hasznok, pénzügyi hasznok, pozitív és negatív externáliák)	Minimális pénzügyi hasznok társadalmi hasznok, vonzóbb, innovatívabb városi környezet és vállalkozási kultúra kialakulása, növekvő lakossági elégedettség
Kockázatok (megvalósítás, finanszírozás, fenntartás)	Finanszírozás, beruházások elhúzódása, szemléletváltás elmaradása
Érdekeltek	Önkormányzat, helyi lakosság, vállalkozások, közszolgáltatók, Széchenyi István Egyetem

Értékelési szempont	**Megtartó város**
Dimenzió összesített tervezett beruházási költsége	*FVS felülvizsgálat során meghatározandó*
Megtérülést (bevételt, jövedelmet) biztosító elemek	Közvetlenül nincs (a fejlesztések elsősorban költségcsökkentő hatással bírnak). Közvetve élénkítő hatással lehet a helyi vállalkozások létrejöttére.

Források	EFOP+, GINOP+, Kisfaludy2030 program, TOP+, RRF, közvetlen európai uniós források, hazai források
Finanszírozási elemek aránya	*FVS felülvizsgálat során meghatározandó*
Várható vagy elvárt eredmények (társadalmi hasznok, pénzügyi hasznok, pozitív és negatív externáliák)	Életminőség javulása, jelentős társadalmi hasznok, vízpartok még jobb kihasználása, közösségi élet élénkülése, fiatalok helyben maradása erősödik, lakosság egészségi állapota javul, vonzóbb településkép
Kockázatok (megvalósítás, finanszírozás, fenntartás)	Finanszírozás, beruházások elhúzódása, pedagógushiány, orvoshiány, kihasználtság elmaradása, magas fenntartási költségek
Érdekeltek	Önkormányzat, helyi lakosság, tankerület, civil szervezetek, egyházak, Széchenyi István Egyetem

Értékelési szempont	**Kiszolgáló város**
Dimenzió összesített tervezett beruházási költsége	*FVS felülvizsgálat során meghatározandó*
Megtérülést (bevételt, jövedelmet) biztosító elemek	Van (parkolási rendszer, ivóvíz szolgáltatás, lakás bérleti díj).
Források	KEHOP+, IKOP+, TOP+, RRF, közvetlen európai uniós források, hazai források
Finanszírozási elemek aránya	*FVS felülvizsgálat során meghatározandó*
Várható vagy elvárt eredmények (társadalmi hasznok, pénzügyi hasznok, pozitív és negatív externáliák)	Javuló közműszolgáltatások, bővülő szociális ellátás és oktatás, minimális pénzügyi haszon mellett jelentősebb társadalmi haszon, aktív turizmus növekedése, jobb kohézió a vízparttal
Kockázatok (megvalósítás, finanszírozás, fenntartás)	Finanszírozás, beruházások elhúzódása, magas fenntartási költségek, lehetséges a kellő érdeklődés hiánya, szakemberhiány (pl.: óvodákban és bölcsődékben)
Érdekeltek	Önkormányzat, helyi lakosság, közműszolgáltatók

A tervezett beruházás, fejlesztés hatékony megvalósítása érdekében az Önkormányzat – a pénzügyi ütemezhetőségen túl - a projektek finanszírozási forrása(i) igénybevételének, igénybevehetőségének, az optimális finanszírozási koncepció, esetleges forrás-mix szükségességének, lehetőségének előzetes felmérése, értékelése során számos szempontot mérlegel. A szempontok kifejtése az alábbi táblázatban kerül bemutatásra.

Forrás megnevezése:	**Pályázati források / Támogatások:** → Széchenyi Terv Plusz (2021-2027) → Helyreállítási és Ellenállóképességi Eszköz (RRF) → Egyéb európai uniós finanszírozású pályázatok (pl. Interreg) → Közvetlenül pályázható európai uniós/nemzetközi pályázati források → Hazai pályázati források, közvetlen állami támogatások	**Magánbefektetés, Hitelfelvétel**	**Saját (önkormányzati) forrás**

Forrásokhoz köthető kötöttségek, determinációk	- Pályázati alkalmassági feltételek teljesítése - Pályázati követelményrendszer, projektekkel kapcsolatos elvárások maradéktalan teljesítése, (pl. kedvezményezetti kör – konzorciumi partnerség lehetősége; támogatható tevékenységek köre, kötelezően megvalósítandó tevékenységek) - Pénzügyi támogathatósági és elszámolási feltételek teljesítése (pl. támogatási intenzitás mértéke, visszatérítendő/vissza nem térítendő forrás, önerő biztosítása) - Szerződéses határidők betartása - Indikátorvállalások teljesítése - Horizontális szempontok érvényesítése - Fenntartásra vonatkozó kötelezettségek vállalása	- Finanszírozási igény mértéke, pénzügyi megtérülés - Likviditás biztosíthatósága - Fenntarthatóság, fenntartással kapcsolatos pénzügyi és egyéb feltételek - Kockázatvállalás és a nyereség esélye közötti arány vizsgálata	- Jogszabályi kötelezettségek, intézményi fenntarthatósági követelmények teljesítése - Likviditás biztosítása, fenntarthatósága - Adóbevételek, költségvetési bevételek alakulása
Forrás elérhetőségének időtávja	2021-2027 +2-3 év (n+2 v. n+3 szabály alapján)	Igény szerint	Igény szerint
Forrás megszerzésének feltételei	Projektek megfelelő előkészítettségi szintje, benyújtott pályázatok pozitív elbírálása, alkalmassági és egyéb pályázati feltételek, projektekkel kapcsolatos szakmai-műszaki, pénzügyi, egyéb követelményrendszer teljesítésének vállalása	- Kiforrott fejlesztési koncepció, hosszú távú stratégia, üzleti terv, kockázatelemzés - Jogszabályi háttér - Alkalmassági és egyéb feltételek, projektekkel kapcsolatos szakmai-műszaki, pénzügyi (hiteltörlesztési), egyéb szerződéses követelményrendszer teljesítésének vállalása	-
Forrás birtokosa	Európai Unió Magyar Állam Egyéb nemzetközi szervezetek	Magánbefektető, vállalkozás, banki piaci szereplő	GYMJV Önkormányzata (esetleg konzorciumi partner)
Forrásbevonási lehetőségek esetleges akadályai	- Pályázati kiírások hiánya, elmaradása, támogatható projektek körének szűkössége - Projektek előkészítettségének hiánya/nem megfelelő szintje (pl. beruházások esetében minimum koncepcióterv, de inkább műszaki tervdokumentáció, esetleg engedélyek rendelkezésre állása) - Konzorciumi partnerség felállításának nehézségei - Projektekkel kapcsolatos támogatói elvárások korlátozott teljesíthetősége, esetleg teljesíthetetlensége (pl. alacsony támogatási intenzitás – magas önerő biztosítási kötelezettség, projektmegvalósítás során likviditási nehézségek, igényelhető támogatási előleg mértéke/ ütemezhetősége, támogatható tevékenységek köre, kiszámíthatatlan/változó támogatói elvárások) - Vis maior	- Alacsony befektetői „kedv", befektetési hajlandóság hiánya - Befektetés szükséges mértékének és jövőbeli megtérülésének negatív aránya - Hosszú távú pénzügyi megtérülés, megtérülés alacsony mértéke, esetlegessége - Likviditási problémák - Finanszírozási feltételek korlátolt teljesíthetősége, esetleg teljesíthetetlensége - Esetleg kockázatok negatív értékelése, túlzott kockázatvállalási kényszer - Hitelfelvételhez kapcsolódó kormányzati döntés hiánya - Vis maior	- Pénzügyi forrás, bevételek hiánya, alacsony mértéke - Döntéshozatali anomáliák, konszenzuskeresés nehézségei - Likviditási problémák - Vis maior

7.2.2. A FINANSZÍROZÁSI TERV ÖSSZEFOGLALÓJA

Az előzetes tervekből is kirajzolódik, hogy számos projektelem inkább költségcsökkentő, mintsem bevételtermelő fókuszú, ami pozitív a projektek (társadalmi és egyéb szempontok szerinti) hosszú távú megtérülése szempontjából. A megvalósítás legjelentősebb kockázatait a finanszírozási források elmaradása, az árak növekedése, illetve a beruházások nyersanyaghiány miatti elhúzódása jelenti, melyek alapvetően mind külső tényezők. A belső kockázatok az előkészítés és a megvalósítás során jelentősen csökkenthetők.

7.3. FENNTARTHATÓ ÜZEMELTETÉS

A megvalósítandó projektek kiválasztása, rangsorolása során fontos szempont a fenntartható üzemeltetés, a pénzügyi fenntarthatóság mérlegelése. A tervezés, a projektek előkészítése során minden esetben meg kell határozni

- a fenntartási időszakot (kötelező/megtérüléshez szükséges),
- a fenntartási/üzemeltetési költségek mértékét,
- az esetlegesen realizálható bevételeket,
- bevételt generáló elem(ek) beépíthetőségét a projektbe,
- azon externáliákat, melyek a megvalósítást követően felléphetnek (negatív vagy pozitív társadalmi/gazdasági/környezeti hatások), valamint
- hogy a későbbiekben a projekt eredménye értékesíthető-e, ha igen, milyen feltételekkel.

A projektlista aktuális státuszában fenntartás, üzemeltetés tekintetében jelenleg korlátozott információk állnak rendelkezésre. Általános, átfogó feltételekként összefoglalóan elmondható, hogy

- infrastrukturális beruházások esetén a projektmegvalósítás befejezésétől számított három-öt évig, állami támogatás formájában nyújtott támogatás esetén az állami támogatásokra vonatkozó szabályok alapján alkalmazandó időtartamig a támogatás visszafizetésének terhe mellett vállalni kell, hogy a projekt megfelel a fenntartási időszakra vonatkozó követelményeknek;
- az ESZA Pluszból származó támogatások esetén csak bizonyos, a felhívásban meghatározott esetekben áll fenn fenntartási kötelezettség;
- a fenntartási kötelezettségek igazolására támogató többnyire éves szinten fenntartási jelentéstételi kötelezettséget ír elő;
- a támogatott beruházással létrehozott, beszerzett ingatlan és vagyontárgy a fenntartási időszak végéig csak a támogató előzetes jóváhagyásával és a foglalkoztatási, illetve a szolgáltatási és az egyéb kötelezettségek átvállalásával, átruházásával idegeníthető el, adható bérbe, használatba, illetve terhelhető meg;

- ha egy, a projekt fenntartás végéig teljesítendő indikátor nem éri el a vállalt értéket, a támogató a jogszabályban meghatározott jogkövetkezményeket (pl. visszafizetés) alkalmazhatja.

A beruházások, fejlesztések eredményeinek fenntartásához szükséges pénzügyi forrást az Önkormányzat általánosságban saját költségvetése terhére biztosítja. A fejlesztések eredményeinek fenntartásával, az üzemeltetési/karbantartási feladatok ellátásával az Önkormányzat valamely saját cégét (Győr-Szol Zrt., Győr Projekt Kft.) bízza meg, vagy az Önkormányzat által fenntartott intézmény (GYMJV Útkezelő Szervezete, köznevelési intézmények, kulturális intézmények, gyermekjóléti és szociális intézmények) maga látja el a fenntartási feladatokat. Említett intézményeket, társaságokat az Önkormányzat - konzorciumi vagy stratégiai partnerként - lehetőség szerint már a projektek megvalósításába is bevonja.

A 8.3. számú mellékletben szereplő projektek egy része bevételtermelő. A várható bevételek mértékének előzetes becslése azok előkészítési fázisában, projektenként történik meg, többnyire költség-haszon elemzés összeállításával. Összességében előzetesen megállapítható, hogy a keletkezett bevételek az üzemeltetési költségeket részben vagy teljesen fedezik, ám további fejlesztésre már nem nyújtanak keretet. Támogatásból megvalósuló projektek esetén többnyire támogatói elvárás, hogy a keletkezett bevételeket az Önkormányzat – vagy konzorciumi partnere – mind a megvalósítási, mind a fenntartási időszakban igazolhatóan a projekt eredményeinek fenntartására, továbbvitelére fordítsa.

7.4. PROJEKTCSATORNA FEJLESZTÉS INTÉZMÉNYESÍTÉSE

Az FVS 8.3 számú mellékletében szereplő Finanszírozási tábla nyújt előzetesen információt a tervezett beavatkozások előkészítettség szintjéről, tervezett gazdájáról, az esetleges együttműködő, megvalósító partnerek köréről, illetve a projektek végrehajtásának tervezett időtávjáról.

A megvalósult projektek, fejlesztések továbbvitelével, a fenntartási időszakban felmerülő műszaki-garanciális ügyek, továbbá a pályázati ügyek kezelésével összefüggésben felmerülő feladatokat az Önkormányzat kijelölt szervezeti egysége látja el.

• MELLÉKLETEK

8.1. ANTISZEGREGÁCIÓS TERV

A szegregációkülönböző társadalmi csoportok térbeli elkülönülését jelenti. A KSH a 2011-es népszámlálás alapján összeállított szegregációs adatait a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet által meghatározott értékek szerint szükséges értelmezni. Ez alapján a megyei jogú városokban szegregációval veszélyeztetett terület az, ahol a szegregációs mutató (legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 év) belül) értéke nagyobb vagy egyenlő, mint 30%, de kisebb, mint 35%; és szegregált terület, amelynél a szegregációs mutató értéke nagyobb vagy egyenlő, mint 35%.

Hivatalos szegregációs adatok kizárólag a KSH népszámlálási adatgyűjtéséből vezethetők le, a helyzetelemzés frissítéséhez a legutóbbi, 2022. évi népszámlálás végleges adatai állnak rendelkezésre. E helyzetelemzésben ugyanakkor helyt kaptak a 2011-es lehatárolásról szóló információk is, ugyanis számos felhívás e lehatárolást tekinti mérvadónak.

A városban a KSH által szegregátumként/szegregációval veszélyeztetett területként minősített akcióterület vonatkozásában történt már ERFA típusú fejlesztés az előző programozási időszakban, így a város csupán ezen fejlesztésekre épülő ESZA típusú projektek megvalósítását tervezi.

8.1.1 HELYZETELEMZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS

A szegregátumok, illetve a szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása

A 314/2012 (XI. 8.) Korm. Rend. 10. mellékletében meghatározott szegregációs mutató alapján az tekinthető szegregátumnak, amelyben a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya a 15-59 év közötti aktív korúakon belül meghaladja a 35%-ot, valamint az érintett lakosság száma eléri az 50 főt.

GYŐR SZEGREGÁTUMAI A 2011-ES NÉPSZÁMLÁLÁS ALAPJÁN

1. szegregátum: Veszprémi út; Szent Imre út; Kismegyeri út

2. szegregátum: Majorok utca; Pásztor utca; Síp utca.

3. szegregátum: Bercsényi liget; Erkel F. u; Kossuth L. u; Jakobinus u; Bálint M. u; Beér Köz; Kossuth L. u; Transzportház u; Bálint M. u; Budai N. A. u; Velence köz; Bálint M. u; Selyem u; Sütő u; Budai N. A. u; Cukrász köz; Rózsa köz; Kossuth L. u; Budai N. A. u; Festő u; Városház köz.

GYŐR SZEGREGÁCIÓVAL VESZÉLYEZTETETT TERÜLETEI

4. szegregátum: Bálint Mihály u; Beér köz; Rába u; Városház köz

5. szegregátum: Lakatos u; Szarvas u; Simor János püspök tere; Akác u.

6. szegregátum: Sövényes u; Medvei u.

A KSH adatai alapján a három szegregátum teljes lakosságszáma 944 fő volt 2011-ben, ebből 806 főnyi a város legnagyobb szegregátumában, Újvárosban volt található. A három veszélyeztetett terület teljes lakosságszáma 279 fő volt. A szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területen élők száma összesen 1223 fő. A KSH 2011-es szegregációs indikátorai szerint a 35% feletti szegregációs mutatójú területek Győr egészéhez viszonyítva számos mutatóban elmaradnak. Míg a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya Győrben egészében közel 10 százalék volt a mérés időszakában, addig a három szegregátumban, ennek értéke 40 és 60 százalék közé esett. Az aktív korú népességben belüli foglalkoztatottság Győrben 2011-ben 62 százalék volt, ez a szegregátumokban 33 és 37 százalék között mozgott. A munkanélküliségi ráta és az alacsony komfort fokozatú lakások aránya Győr teljes lakosságához képest a vizsgált szegregátumokban rendkívül mértékben eltér, magasabb a munkanélküliség és nagyszámú alacsony komfort fokozatú lakás jellemző a területeken.

Az elmúlt években Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata több nagyobb projektet hajtott végre, amely a városban található szegregátumok és szegregátumokkal veszélyeztetett területeken élő hátrányos helyzetű személyek, társadalmi csoportok társadalmi-gazdasági hátrányainak enyhítésére, életkörülményeinek javítására és a helyi közösség társadalmi kohéziójának erősítésére irányult. A **Győr-Újváros szociális városrehabilitációhoz kapcsolódó társadalmi együttműködést erősítő komplex program I. II.** és **III.** üteme során több mint 1,1 milliárd forintot fordított a 2016 és 2023 között a szegregációval érintett vagy veszélyeztetett területekre.

A 2014-ben elfogadott Integrált Településfejlesztési Stratégiát (ITS) az Önkormányzat 2016-ban frissítette. Az ITS 1. sz. módosítása nevesíti a „Szociális városrehabilitáció Győr-Újváros területén, II. ütem" akcióterületét, lehatárolva az infrastrukturális beavatkozások és a soft beavatkozások területét, továbbá az Antiszegregációs Program a KSH 2011-es városrészi adatelemzése alapján szintén módosításra került.

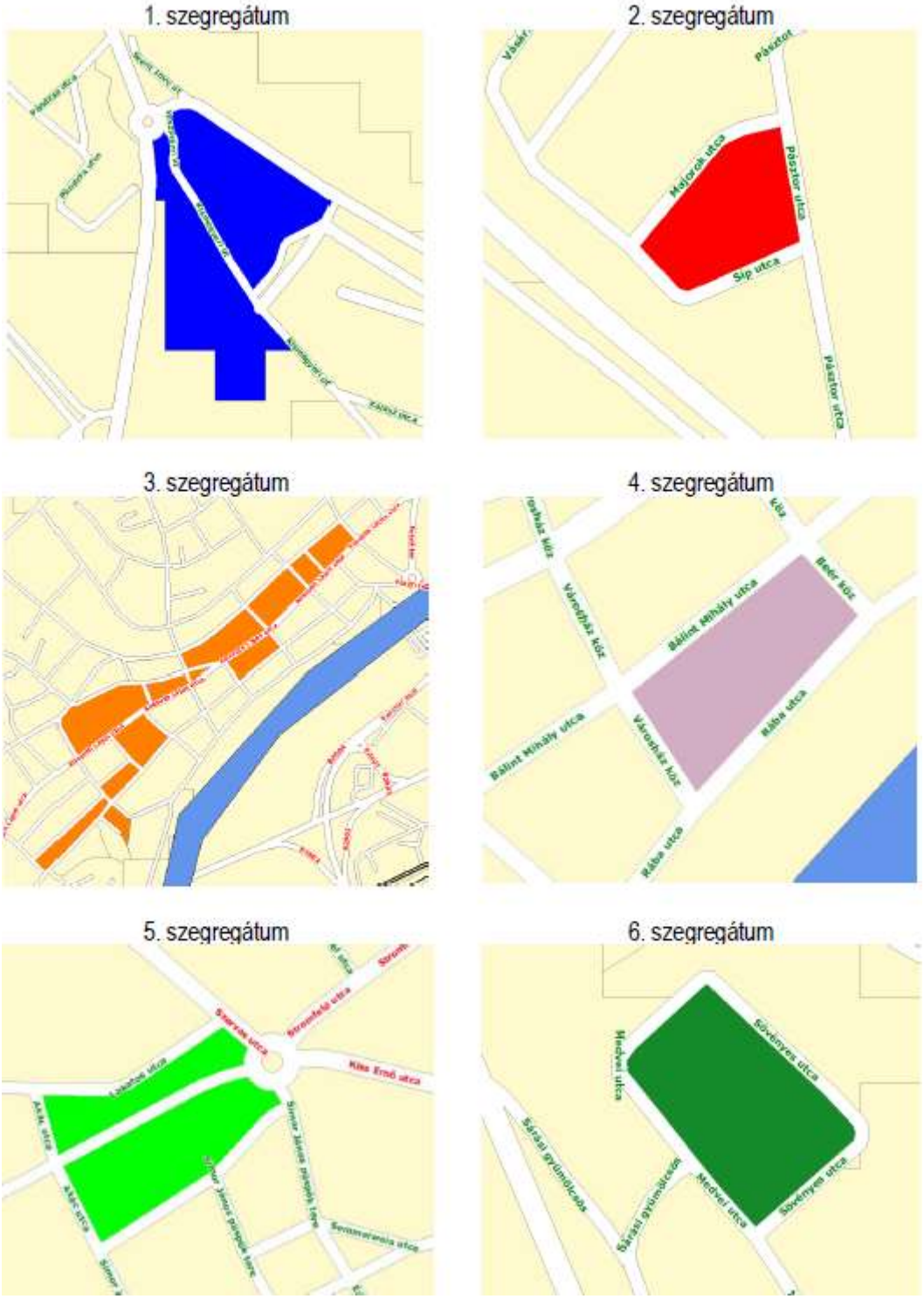

101. ábra: Győri szegregációs térkép a 2011-es népszámlálás alapján, Forrás: KSH Népjóléti Főosztály, Népszámlálás 2011

A 2011 óta eltelt időszakban lezajlott városrehabilitációs beavatkozások, magán-ingatlanfejlesztések, valamint a lakosság összetételének megváltozása nyomán a korábbi 1. és 2. szegregátumok esetében a szegregációs feltételek megszűntek, így ezen területek szegregátumként történő kezelése a továbbiakban már nem indokolt.

2021-ben az elkészült Integrált Településfejlesztési Stratégia 2014 tartalmazta Győr Antiszegregációs Programját és kapcsolódik Helyi Esélyegyenlőségi Program 2013-2017 dokumentummal, ami részletezi az intézkedéseket célcsoportonként. 2015-ben elkészült a Győri Járás Esélyteremtő Programterv, amely ugyan a járás egészét vizsgálja, a legtöbb esetben viszont Győr kerül a középpontba. A legfrissebb antiszegregációval foglalkozó terv a Győr Megyei Jogú Város Helyi Esélyegyenlőségi Programja, melynek időtávja 2023-2027, amely 2025-ben felülvizsgálatra került.

A szegregált területek kijelölése a 2022-es népszámlálási adatok alapján történt, ekkor összesen 2 db szegregátumot és 2 db szegregációval veszélyeztetett területet határoltak le a településen. A 419/2021 (VII. 15.) Korm. Rend. 14. mellékletében meghatározott szegregációs mutató alapján az tekinthető szegregátumnak, amelyben a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az 15-64 év közötti aktív korúakon belül 35%-nál nagyobb vagy egyenlő értékű, valamint az érintett lakosság száma eléri az 50 főt.

A 2022. évi KSH népszámlálás felülvizsgált adatai alapján a városban az alábbi új szegregált és veszélyeztetett területek kerültek leghatárolásra:

GYŐR SZEGREGÁTUMAI A 2022-ES NÉPSZÁMLÁLÁS ALAPJÁN	
1. szegregátum: Beér köz - Kossuth Lajos u. - Jakobinus u. - Bálint Mihály u.	**2. szegregátum**: Zúgó u. - Tűz u. mindkét oldala - Festő u.
GYŐR SZEGREGÁCIÓVAL VESZÉLYEZTETETT TERÜLETEI	
1. veszélyeztetett terület: Beért köz - Kossuth Lajos u. - Jakobinus u. - Bálint Mihály u.	**2. veszélyeztetett terület:** Bercsényi liget - Árvaház u. - Zúgó u. - Tűz u. mindkét oldala - Festő u. - Úsztató u.

A népesség alakulását tekintve elmondható, hogy míg 2011-ben a legnagyobb újvárosi szegregátumban 384 fő élt, addig a 2022-es adatok szerint az érintett újvárosi szegregált tömbben élők száma 298 főre csökkent (ebből a Kossuth Lajos utcában 234 fő, a Berzsényi ligetben 57 fő, a Bálint Mihály utcában 7 fő él).

A Győr-Újváros szociális városrehabilitációhoz kapcsolódó társadalmi együttműködést erősítő komplex program I. II. és III. üteme során több mint 1,1 milliárd forintot fordított a 2016 és 2023 között a szegregációval érintett vagy veszélyeztetett területekre.

A 2014-ben elfogadott Integrált Településfejlesztési Stratégiát (ITS) az Önkormányzat 2021-ben frissítette. Az ITS 3/02/06/2021 módosítása nevesíti a „Szociális városrehabilitáció Győr-Újváros területén, II. ütem" akcióterületét, lehatárolva az infrastrukturális beavatkozások és a soft beavatkozások területét, továbbá az Antiszegregációs Program a KSH 2011-es városrészi adatelemzése alapján szintén módosításra került.

A következő ábrák mutatják be, hogy Győrön belül a két szegregáció és szegregációval veszélyeztetett területek hol helyezkednek el:

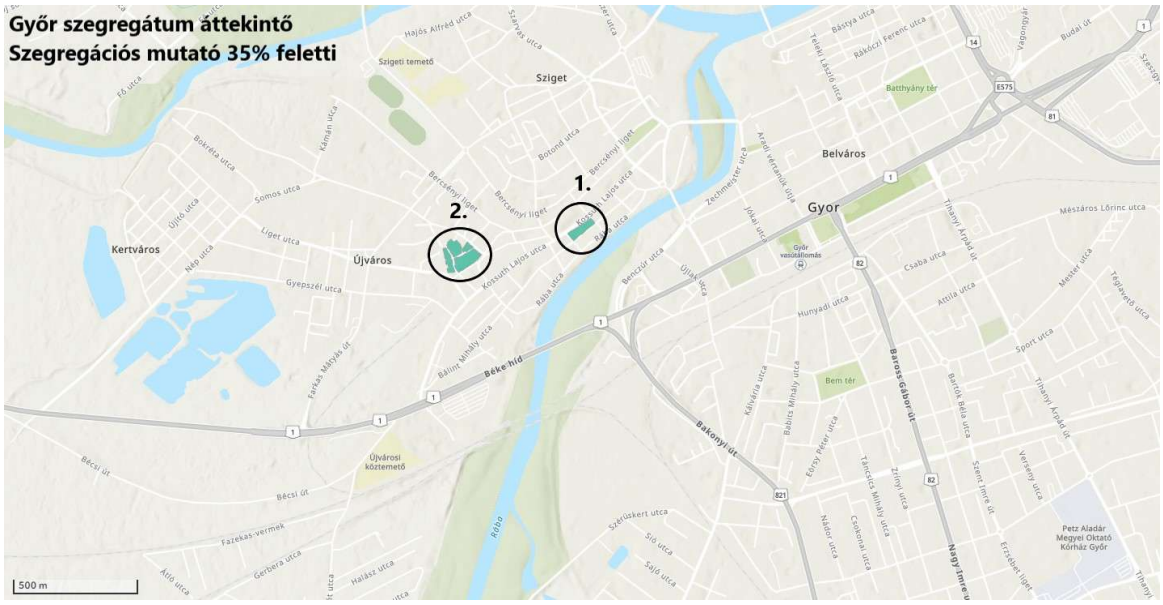

102. ábra: Győri szegregációs térkép Győr 2 szegregátumáról a 2022-es népszámlálás alapján, Forrás: KSH Népjóléti Főosztály, Népszámlálás 2022

103. ábra: Győri szegregációs térkép az 1. szegregátumról a 2022-es népszámlálás alapján, Forrás: KSH Népjóléti Főosztály, Népszámlálás 2022

104. ábra: Győri szegregációs térkép a 2, szegregátumról a 2022-es népszámlálás alapján, Forrás: KSH Népjóléti Főosztály, Népszámlálás 2022

105. ábra: Győri szegregációs térkép Győr 2 szegregációval veszélyeztetett területeiről a 2022-es népszámlálás alapján, Forrás: KSH Népjóléti Főosztály, Népszámlálás 2022

106. ábra: Győri szegregációs térkép az 1. szegregációval veszélyeztetett területéről a 2022-es népszámlálás alapján, Forrás: KSH Népjóléti Főosztály, Népszámlálás 2022

107. ábra: Győri szegregációs térkép a 2. szegregációval veszélyeztetett területéről a 2022-es népszámlálás alapján, Forrás: KSH Népjóléti Főosztály, Népszámlálás 2022

A szegregált és veszélyeztetett területek statisztikai indikátorai (2022)

A 2022. évi népszámlálás adatai alapján a lehatárolt szegregátumok és veszélyeztetett területek demográfiai, oktatási, munkaerő-piaci és lakhatási mutatói éles kontrasztot mutatnak Győr teljes városi átlagához képest.

Győr teljes lakónépessége a 2022. évi népszámláláskor 127 599 fő volt. A kijelölt területek korstruktúrája jelentős eltérést mutat a város egészéhez képest. Míg Győrben a gyermekkorúak (0-14 évesek) aránya 13,1%, addig az 1.

szegregátumban és az 1. veszélyeztetett területen ez az arány eléri a 23,6%-ot, a 2. szegregátumban 19,6%-ot, a 2. veszélyeztetett területen pedig a 21,6%-ot. Ezzel párhuzamosan az idős populáció (65 évesek és idősebbek) aránya a városi 20,9%-os átlagnak kevesebb mint felét teszi ki az érintett övezetekben: az 1. szegregátumban 9,7%, a 2. szegregátumban 8,2%, a 2. veszélyeztetett területen pedig 10,4%. A korstruktúra alapján ezért az érintett területeken a gyermek- és fiatal korosztályok jelenléte a városi átlagnál nagyobb súlyú.

Az iskolai végzettség tekintetében szintén jelentős különbségek figyelhetők meg. A 15–64 éves népességen belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya Győr egészében 8,1%, míg az 1. szegregátumban és az 1. veszélyeztetett területen 66,7%, a 2. szegregátumban 57,1%, a 2. veszélyeztetett területen pedig 54,9%. A 25 év feletti népességen belül a felsőfokú végzettségűek aránya Győrben 30,6%, az 1. szegregátumban 9,3%, a 2. szegregátumban pedig 7,7%.

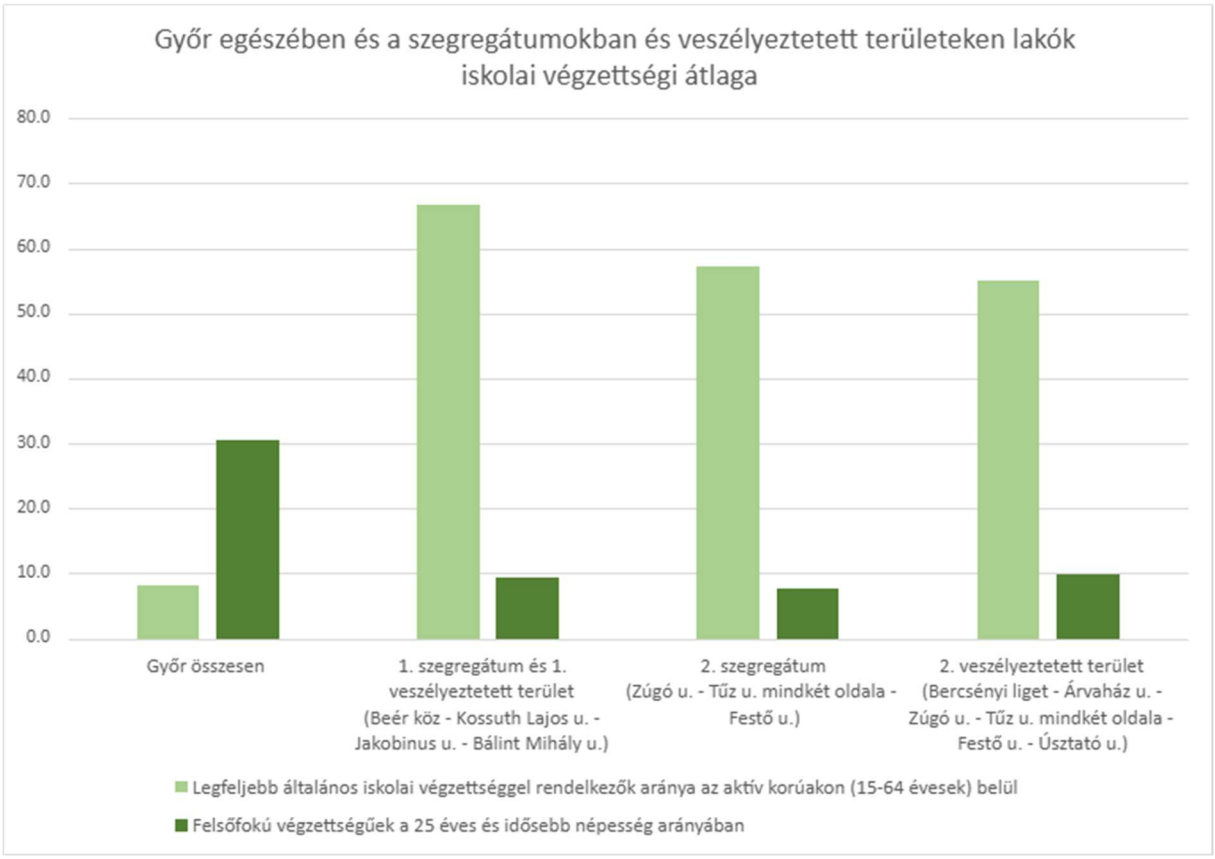

108. ábra: Győr egészében és a szegregátumokban és veszélyeztetett területeken lakók iskolai végzettségi átlaga a 2022-es népszámlálás alapján, Forrás: KSH Népjóléti Főosztály, Népszámlálás 2022, saját szerkesztés

Az iskolázottsági különbségek a munkaerő-piaci pozíciókban is megjelennek. A 15–64 évesek foglalkoztatási rátája Győrben 77,5%, míg az 1. szegregátumban 54,2%-ra, a 2. szegregátumban 45,7%-ra, a 2. veszélyeztetett területen pedig 49,5%-ra esik vissza. A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkező aktív korúak aránya a győri 22,5%-os átlaggal szemben az 1. szegregátumban 45,8%, a 2. szegregátumban 54,3%, a 2. veszélyeztetett területen pedig 50,5%. A komplex szegregációs mutató

(amely az alacsony iskolai végzettséget és a rendszeres munkajövedelem hiányát együttesen méri) a városi 2,9%-os értékkel szemben a kijelölt területeken kiugróan magas, 39,6% és 42,9% között. Emellett a foglalkoztatottakon belül az alacsony presztizsű munkakörökben dolgozók aránya az 1. szegregátumban eléri a 42,3%-ot a győri 8,3%-os átlaggal szemben.

A lakhatási körülmények tekintetében ugyancsak jelentős eltérések mutatkoznak. Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya Győrben 0,6%, míg a 2. szegregátumban 33,3%, a 2. veszélyeztetett területen pedig 34,7%. A komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya a városi 0,7%-hoz képest a 2. veszélyeztetett területen 29,3%. Az egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül Győrben 8,4%, a 2. szegregátumban 31,0%, a 2. veszélyeztetett területen pedig 31,7%.

A szegregált és veszélyeztetett területek helyzetének felmérése során a KSH kvantitatív statisztikai mutatói mellett elengedhetetlen a helyi lakosság és a terepen dolgozó szakemberek szubjektív tapasztalatait feltáró primer (kvalitatív és kvantitatív) kutatások beépítése. A korábbi (2016-os) akcióterületi felmérések még a szociális városrehabilitáció korábbi ütemeihez kapcsolódtak, azonban a legutóbbi évek vizsgálatai naprakész képet adnak a fennálló kihívásokról.

A 2026-os lakossági felmérés tapasztalatai Újvárosban

A Hétfa Kutatóintézet 2026-ban lakossági kérdőíves felmérést végzett. A felmérésben 982 válaszadó vett részt, amely Győr lakosságának 0,83%-át jelenti. Az önkéntes, online adatfelvétel miatt a minta nem tekinthető reprezentatívnak, ugyanakkor az eredmények alkalmasak a válaszadók által érzékelt problémák és fejlesztési prioritások azonosítására. Az eredményei megerősítik, hogy a fizikai és szociális városrehabilitációs beavatkozások ellenére Újvárosban a környezeti és infrastruktúra-minőség terén továbbra is jelentős a lemaradás. A győri városrészek összehasonlításában az újvárosi lakosok nyilatkoztak a legkedvezőtlenebbül a közterületek állapotáról (2,58-as átlagérték 1-5-ös skálán), továbbá a helyi úthálózat és utak minősége városszerte a legfőbb elégedettségi tényező (átlagértéke 1,95; a lakosok 35,97%-a egyáltalán nem elégedett).

Mindezek alapján az antiszegregációs intézkedéseknek a jövőben is kiemelten kell fókuszálniuk Újváros infrastrukturális megújítására, a lakhatási körülmények javítására, valamint a kisgyermekes családok szociális és oktatási felzárkóztatására.

Szakértői tapasztalatok (2022)

A Győr Megyei Jogú Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának felülvizsgálatához kapcsolódóan 2022-ben 53 szociális, gyermekjóléti és oktatási szakértő bevonásával zajlott fókuszcsoportos és egyéni interjús felmérés. A szakemberek visszajelzései megerősítették, hogy Újvárosban a halmozottan

hátrányos helyzetű családok felzárkóztatása, a gyermekek iskolai mulasztásainak csökkentése és a mentálhigiénés támogatás továbbra is beavatkozást igényel.

Az Antiszegregációs Programhoz készült korábbi primer kutatások fontosabb eredményei

Újváros szociális rehabilitációjának második és harmadik üteméhez kapcsolódó pályázat[21] előkészítése során végzett akcióterületi felméréssorozat alapján naprakész helyzetelemzés adható a legnagyobb szegregátumban élő lakosság társadalmi, gazdasági és szociális jellemzőiről. A foglalkoztatást, társadalmi integrációt, közösségfejlesztést, iskolai felzárkózást, családsegítést, egyéni fejlesztést és szociális munkát biztosító komplex programok megvalósítása érdekében kidolgozás alatt álló projekt célja a szegénység, a társadalmi és a munkaerő-piaci hátrányok újratermelődésének megállítása, valamint a közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció feltételeinek megteremtése. A projekt akcióterülete Győr-Újváros városrésze, különösen a szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területei (3., 4. és 5. szegregátumok).

Az igényfelmérés célcsoportjait a városrészben és a szegregátumban élő lakosság, az ott működő intézmények (társadalmi, civil szereplők is) képviselői, valamint a városrészben dolgozó és a lakossággal közvetlen kapcsolatban álló segítő szakemberek (szociális munkások, védőnők, pedagógusok) jelentették. Az információgyűjtés tartalmi szempontú módszertani kritériumrendszere úgy lett kidolgozva, hogy a lehető legátfogóbb képet adja a városrész társadalmi viszonyairól, az ott élők számára realizálódó problémákról, kihívásokról, konkrét helyi igényekről és szükségletekről, illetve a lehetséges megoldásokat jelentő potenciális fejlesztési elképzelésekről. Kilenc témakör, úgynevezett felmérési dimenzió került meghatározásra, amelyek esetében a megkérdezett szereplők az aktuális problémákról és a kívánt fejlesztési irányokról is beszámolhattak.

Az igényfelmérés témakörei:

- foglalkoztatás, munkaerő-piaci integráció,
- szegénység, hátrányos helyzet, depriváció,
- oktatási integráció, oktatási felzárkóztatás,
- családsegítés, szociális szolgáltatások,
- társadalmi integráció, mobilizálás,
- közösségfejlesztés, szervezés,
- lakhatási integráció,
- egészségügyi programok és szolgáltatások,
- közbiztonság, bűnmegelőzés.

[21] „A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok” (TOP-6.9.1-15) című pályázati felhívás

Az igényfelmérés során fókuszcsoportos interjúk és strukturált, nyitott és zárt kérdésekből álló lakossági kérdőíves felmérések készültek. A témakörökhöz kapcsolódóan a fókuszcsoportos interjúk két alapvető kérdésre adnak választ. Egyrészt, hogy milyen problémákat, kihívásokat látnak az érintettek az adott területen, másrészt, hogy milyen megoldásokat tudnának elképzelni. A lakossági vizsgálat során az alapvető demográfiai paraméterek mellett a kérdések négy fontosabb területet fedtek le: egészségügy-szociális ügyek (betegségek, kezelések, szolgáltatások, bölcsődei ellátás, életmód, egészségmegőrzés, szenvedélybetegségek); köznevelés (óvodai, iskolai ügyek, képzés, továbbképzés, továbbtanulás, iskolán kívüli tanulás, programok); munkavállalás (munkaviszony, munkanélküliség, munkavállalási szándék, szakmai tovább- és átképzési igények); közösség (lakókörnyezet, közbiztonság, közlekedés, helyi szolgáltatások, helyi programok). Az igényfelmérésre 2016 márciusában került sor, a lehető legszélesebb körű szakmai együttműködés és egyeztetés formájában. Módszertani szempontból az igényfelmérés során fókuszcsoportos interjúsorozat (3 db, összesen 24 szakember bevonásával) és kérdőíves lakossági felmérés (összesen 41 fő) megszervezésére került sor.

Az igényfelmérés primer kutatási komponensének tekinthető a különböző szakértői körökben végzett három fókuszcsoportos interjú és az érintett lakosságot megcélzó strukturált kérdéssor anyaga.

Mindhárom fókuszcsoportos interjú során egyértelművé vált, hogy a célterület és tágabb vonzáskörzete esetében a *társadalmi problémák*:

- Halmozódó, egymással szorosan összekapcsolódó, egymást erősítő formában jelentkeznek.
- A felmérés során használt kilenc problémakör jól leképezi az ott élő emberek életében jelentkező problémák komplex rendszerét, de ezekből nem lehet és nem is szabad egyetlen elemet sem kiemelni.
- Holisztikus, rendszerszintű megközelítéssel, komplex megoldásokkal kell reagálni a felmerülő igényekre.

A beszélgetések során fontos kiindulási alapként merült fel az is, hogy az érintett városrészben

- nagyon magas a nyugdíjas, idős népesség száma, illetve aránya,
- másrészt jelentős a roma népesség arányai is,
- de a városrész problémáit, nehézségei nemcsak, illetve nem kizárólag romakérdésként kell kezelni, illetve elfogadni.

Állandóan visszatérő jelleggel, a statisztikákból kiolvasható alapvető kihívások mellett új elemként minden esetben felmerült

- a rossz közbiztonság kérdése,
- a droghasználat és drogterjesztés eszkalálódása,
- a speciális célcsoportokra fókuszáló fejlesztési modell koncepciója (pl. gyermekek, fiatalok, nők, idős asszonyok),
- a helyi véleményformáló, magas presztízsű lakosok bevonása, aktivizálása (mentor-program),

- a korábban megkezdett soft típusú rehabilitációs programok folytatása, fejlesztése, megújítása.

A vizsgálatok legfontosabb következtetései

Az igényfelmérés alapján egy összetett társadalmi kihívásrendszer képe tárult fel, amelyben a legtöbb tényező szorosan összefügg egymással, a társadalmi hátrányok halmozódnak. Néhány lényeges súlypontot célszerű nyomatékosítani.

Az utolsó két népszámlálás adatai alapján kirajzolódó változási tendenciák esetében kiemelkedő az idősödési folyamat megindulására, az aktivitási ráta enyhe emelkedésére, a tartós munkajövedelemmel nem rendelkezők arányának a csökkenésére, az iskolázottsági mutatók javulására, az egyre nagyobb számú beköltözőre. A statisztikai alapú elemzések, különösen a szegregációs indikátorok három fő problémacsoportra világítottak rá: lakhatási problémák, alacsony iskolázottság, alacsony foglalkoztatottság. A primer vizsgálatok célja az volt, hogy kiegészüljön a helyzetkép olyan komponensekkel is, amelyek statisztikai indikátorokkal nem mérhetők.

A beszélgetések során fontos kiindulási alapként merült fel az is, hogy az érintett városrészben nagyon magas az idős népesség száma, illetve aránya. Másrészt jelentős a roma népesség súlya is, de a városrész problémáit, nehézségeit nem csak, illetve nem kizárólag romakérdésként kell kezelni, illetve elfogadni.

Állandóan visszatérő jelleggel, a statisztikákból kiolvasható alapvető kihívások mellett új információként minden esetben felmerült az alacsony relatív biztonságérzet, a droghasználat és drogterjesztés eszkalálódása, a speciális célcsoportokra fókuszáló fejlesztési modell koncepciója (pl. gyermekek, fiatalok, nők), a helyi véleményformáló, magas presztízsű lakosok bevonása, aktivizálása (mentor-program), valamint a korábban megkezdett szoft típusú rehabilitációs programok folytatása, fejlesztése, megújítása.

A lakossági vizsgálat demográfiai és munkavállalási témájú kérdésblokkjai megerősítették a korábbi kutatások és a legfrissebb statisztikák alapján bemutatott helyzetképet, új szempontok nem kerültek elő. Az akcióterületen élők igényeinek a vizsgálata alapján kirajzolódó kép szinte teljesen egybevág a korábbi szakértői interjúk tapasztalataival, talán a súlypontokban figyelhető meg eltérés. A lakosság szempontjából a válaszok gyakorisága alapján megállapítható, hogy néhány terület esetében különösen fontos lenne minél gyorsabb megoldást találni. Ide sorolható a közbiztonság helyzete, a droghelyzet, a köztisztaság, a rossz lakhatási körülmények. A szolgáltatásfejlesztési oldalon a nyilvános közösségi és családi programok szervezése, az iskolások délutáni, hétvégi és nyári elfoglaltságának megoldása, illetve az egészségügyi szűrőprogramok és prevenciós programok körének bővítése. A lakossági reakciók tartalma alapján a korábbi években sikeresen megvalósított rehabilitációs projektek kedvező fogadtatása és pozitív hatása is kimutathatóvá vált.

8.1.2. 2014-2020. PROGRAMOZÁSI IDŐSZAKBAN MEGVALÓSULT SZOCIÁLIS VÁROS-REHABILITÁCIÓ TÉMÁJÚ PROJEKTEK

A 2014-2020. programozási időszakban a 2011. évi KSH adatok alapján kimutatott Győr területén található szegregátumban az alábbi szociális város-rehabilitáció témájú projektek valósultak meg.

TOP-6.9.1-15-GY1-2016-00001, Győr-Újváros szociális város-rehabilitációhoz kapcsolódó társadalmi együttműködést erősítő komplex program

A projekt elsődleges célja volt a Győr-Újváros városrész területén elhelyezkedő szegregátumban, illetve szegregátummal veszélyeztetett területeken élő hátrányos helyzetű személyek, társadalmi csoportok társadalmi-gazdasági hátrányainak enyhítése, életkörülményeinek javítása és a helyi közösség társadalmi kohéziójának erősítése. A Győr-Újvárosi lakosok kirekesztettségének csökkentése, hosszabb távon annak megszüntetése olyan komplex, helyben elérhető szolgáltatások bevezetésével valósult meg, melyek a célcsoport aktív cselekvő részvételét igényelték és egyben az életkörülményeik javítását szolgálták.

A projektkonzorciumot alkotó két szervezet, Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata és az Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény, Győr 2016-2020 közötti időszakban számos antidiszkriminációs, közösségi, szociális, mentálhigiénés, egészségügyi és oktatási, tehetséggondozó, ismeretterjesztő programot valósított meg, amelynek révén az érintett területen élők életminősége javult, társadalmi kirekesztettsége mérséklődött.

A szociális város-rehabilitációs programokkal elért hátrányos helyzetű lakosság száma: 840 fő volt, a helyi társadalmi akciókba bevonás érdekében elért hátrányos helyzetű személyek száma 228 fő volt, a helyi társadalmi akciókban résztvevők száma 7.500 fő volt.

TOP-6.7.1-15-GY1-2016-00001 „Szociális város-rehabilitáció Győr-Újváros területén, II.ütem"

A projekt célja volt a Győr-Újváros területén elhelyezkedő szegregátumban élő hátrányos helyzetű személyek, illetve társadalmi csoportok leszakadásának megállítása, életkörülményeinek javítása, a leromlott lakókörnyezet rehabilitációja.

A projekt során a szegregátumban található 3 ingatlan került felújításra, amely összesen 28 lakóegységet tartalmazott, így 28 család életkörülményeinek javítása valósult meg a projekt segítségével. A felújított ingatlanok és lakóegységek Győrben: Kossuth Lajos u. 31. szám (7849 hrsz.) – 13 db lakóegység; Bercsényi liget 41. (hrsz. 7895) – 9 db lakóegység; Bercsényi liget 35. (hrsz.: 7893) – 6 db lakóegység.

A projekt kidolgozásakor fő szempont volt, hogy a korábbi években megkezdett szociális város-rehabilitáció folytonossága biztosított legyen, és ugyanazon az akcióterületen legyen végrehajtva, amely a TOP-6.9.1-15 felhívásra benyújtott pályázatban megjelölt akcióterület.

TOP-6.7.1-16-GY1-2020-00002, „Szociális városrehabilitáció Győr-Újváros területén, III. ütem"

A projekt Győr-Újváros akcióterületén, a Kossuth Lajos utca 36. sz alatti épület fejlesztésére irányult, melynek során 15 lakás felújítása történt meg, így 15 család lakhatási és életkörülményei javultak a szegregátum területén.

Az előbbiek alapján látható, hogy Győrben a KSH által szegregátumként, illetve szegregációval veszélyeztetett területként minősített akcióterület vonatkozásában történtek már ERFA típusú fejlesztések az előző programozási időszakban, így az FVS-ben, illetve a TVP-ben az Önkormányzat csak ESZA típusú szociális város-rehabilitációs projektek megvalósítását tervezi.

A 2021-2027. évi programozási időszakra vonatkozóan az FVS-ben a 2011. évi KSH adatokra alapozott szegregátum területére tervezi az Önkormányzat a szociális város-rehabilitációs programokat. Összesen 3 db szegregátumot és 3 db szegregációval veszélyeztetett területet határoltak le Győrben. Az FVS-ben tervezett ESZA típusú szociális város-rehabilitációs projektek ugyanazon az akcióterületen valósulnak meg, mint az előző programozási időszakban az ERFA típusú szociális város-rehabilitációs projektek.

8.1.3. 2021-2027. ÉVI PROGRAMOZÁSI IDŐSZAKBAN TERVEZETT SZOCIÁLIS VÁROS-REHABILITÁCIÓS ÉS HELYI HUMÁN FEJLESZTÉSI PROJEKTEK

Az Önkormányzat a 2021-2027. évi programozási időszakban a szociális város-rehabilitáció keretében az alábbi projekteket valósítja meg:

1. Lokális identitás és generációk közötti kapcsolatok erősítése Győrben (TOP_PLUSZ-3.2.1-23-GY1-2025-00001)

A projekt tartalmának rövid bemutatása:

A projekt megvalósításában Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata, mint konzorciumvezető, illetve további 3 konzorciumi partner vesz részt: Generációk Művelődési Háza, Dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér, Iskolakultúráért – ESÉLYTEREMTÉSÉRT EGYESÜLET.

A projekt célterülete: Győr Megyei Jogú Város közigazgatási területén az FVS szerinti kijelölt 7 célterületen – Centrum, Kelet, Dél (1-2-3), Észak, Nyugat.

A projekt célcsoportja: a célterületen élő hátrányos helyzetű lakosok (kiemelten a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élők, valamint a gyermekek és az idősek).

A projekt átfogó célja: helyi kulturális közösségfejlesztési folyamatok kezdeményezése és megvalósítása. Ennek megfelelően közösségi programok kerülnek kidolgozásra a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére, továbbá mélyszegénységben élő fiatalok pályaorientációs képzése, pénzügyi tudatosság fejlesztése és magatartás kultúra fejlesztését elősegítő foglalkozások tartása.

További célok:

- a helyi közösségek identitásának, kohéziójának, Győr városához, illetve az adott városrészhez való kötődésének erősítése,
- a közösségi élet fellendülése, minőségi javulása,
- a közösségi szerepvállalás erősödése,
- a városrészek élhetőbbé válása, a népességmegtartó erejének növelése.
- hátrányos helyzetű lakosság integrálása a közösségekbe, életminőségük, mentális képességük javítása, szocializációjuk elősegítése, társadalmi befogadásuk, munkaerő piaci kompetenciájuk erősítése.

A projekt részcélja A projekt részcélja Győr városában olyan közösségfejlesztési folyamatok kezdeményezése és megvalósítása, valamint a folyamatokat támogató szervezeti, technikai, módszertani és humánerőforrás fejlesztése, mely beavatkozások eredményeként:

- fejlődik a közösség tagjainak egymás iránti felelősségtudata,
- segíti a helyi közösségi konfliktusok megoldását és az önálló cselekvési képességek erősítését
- kialakulnak, illetve megerősödik a helyi identitás, valamint a településhez, térséghez való kötődés,
- erősödik a társadalmi aktivitás, a közösségi együttműködés, alulról jövő fejlesztési kezdeményezések generálása, - erősödik a helyi civil társadalom,

A projekt keretében a Felhívás, a HEP, valamint a projekt átfogó, hosszútávú céljának megvalósítását szolgáló alábbi tevékenység tervezett:

- Mélyszegénységben élő gyermekek, roma gyermekek, illetve fiatal felnőttek helyben szervezett, tanórán kívüli, naptári évet átívelő, fejlesztő tevékenységeinek természetbeni juttatások (pl.: rendszeres uzsonna biztosítása, tanszercsomag biztosítása) biztosításával kiegészített megvalósítása;
- Sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyerekek helyben történő fejlesztésének, tanításának támogatása.

A támogatási kérelemben szereplő programok több szempontból és komplex módon közelítik meg a problémák megoldását. Ennek eredményeként javul a hátrányos helyzetű csoportok, életminősége, valamint erősödik a társadalmi befogadás és összetartás, sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyerekek beilleszkedése a társadalomba könnyebbé válik. Saját maguk elfogadása, értékeik felismerése elősegíti a társadalmi integrációjukat.

A projekt jelenleg projektfejlesztés alatt áll.

2. Szociális alapszolgáltatásokhoz és egészségfejlesztéshez kapcsolódó programok Győrben (TOP_PLUSZ-3.2.1-23-GY1-2025-00002)

A projekt tartalmának rövid bemutatása:

A projekttevékenységek a HEP-ben és a Győr-Moson-Sopron Megyei Esélyteremtő Paktumban megfogalmazott problémákra reagálnak.

A projektben a következő tevékenységek valósulnak meg:

- Fogyatékos személyek, pszichiátriai és szenvedélybetegek számára nyújtott szociális alapszolgáltatások esetén:

A projektben tervezett „Pszichés és testi egészség megőrzését segítő csoportfoglalkozások" célja, hogy olyan megküzdési stratégiákkal, tapasztalatokkal vértezze fel a résztvevőket, hogy képesek legyenek pszichés és testi egészségük megőrzésére, lehetőség szerint annak fejlesztésére.

A fogyatékossággal élő emberek számára szervezett „Alkotóműhely és kiállítás" az egyéni önmegvalósítás és az alkotó csoportmunka terén kínál rendkívüli lehetőséget és ad pozitív megerősítést értékeik megélésében.

A fogyatékos személyeket nevelő családok körében igény mutatkozik arra, hogy a mindennapi küzdelmek mellett legyen módjuk a feltöltődésre és az aktív kikapcsolódásra. Erre teremtenek megfelelő alkalmakat és kereteket a „szabadidős és családi napok".

- Hajléktalan személyek számára nyújtott szociális alapszolgáltatások esetén:

A hajléktalan, mélyszegénységben élő hátrányos helyzetű célcsoport számára szervezett programok középpontjában az edukáció áll. A hajléktalan személyek egészségi és mentális állapota, szociális és társas kapcsolataik rendkívül terheltek. A „Mentálhigiénés egészségfejlesztő tréning" során szakember bevonásával a szociális csoportmunka módszertanának alkalmazásával javul a résztvevők mentális állapota.

Az „Ép testben ép lélek" edukációs tréning során szakember bevonásával az az elérendő cél, hogy a hajléktalan személyek egészségi állapotuk javítását célzó információkat kapjanak (jellemző betegségek

korai felismerése, egészségügyi alapismeretek stb.), amelynek eredményeként megelőzhetővé válik esetükben a komolyabb egészségügyi krízis állapot

Az „Élménypedagógia" programmal újra felfedezhetik saját határaikat, erősségeiket, lehetőségeiket. Erős igény jelentkezhet a fejlődésre, felfedezésre, tapasztalatszerzésre, egyrészt a kapcsolati képességeik terén, másrészt az egoizmus és a szociális impulzusok között való egyensúlyozás dimenziójában.

- Időseknek nyújtott szociális alapszolgáltatások esetén:

A demenciával élők és hozzátartozóik támogatását biztosítja a projektben a „Demencia Információs Órák szervezése és hozzátartozókat támogató program", melyen meghatározott tematika alapján a résztvevők korszerű ismeretekkel és tapasztalatokkal gazdagodnak a betegségről és annak sajátosságairól, amelyeket hozzátartozóik ápolásánál, gondozásánál hatékonyan fognak tudni alkalmazni.

Az „Alzheimer Café" rendezvény havi találkozók révén nyújt segítséget a demenciával élők és hozzátartozóik számára.

A kognitív zavarok kialakulását elősegítő, hajlamosító tényezők kiküszöbölésére/feltárására irányuló közösségi programok kapcsán a projektben tervezett a „Beszélgető Hálózat", melynek célja, hogy idős emberek egyedül élő, magányos kortársaikat látogatják egy kis beszélgetésre, ezzel oldva magányukat.

Győr Megyei Jogú Városban élők számára az idősek társadalmi elfogadásának céljából érzékenyítő programok szervezése is tervezett. A „Szakmai nap" lehetőséget teremt arra, hogy az Alzheimer betegséggel érintett személyek és hozzátartozóik a szociális szakemberekkel együtt tanácskozzanak egy interaktív, tudásmegosztó program keretében.

- Gyermekjóléti alapellátás esetén:

A gyermekek hátrányos helyzetű célcsoportja számára közösségfejlesztő programok szervezése, csoportos készségfejlesztése tervezett a projektben, melynek célja a nyári időszakban olyan közösségfejlesztő, egy-egy alkalmas (délelőtti vagy délutáni) csoportos foglalkozások szervezése és lebonyolítása, amely segítségével személyes és társas készségeikre fókuszálva tudnak offline, közösséget fejlesztő tevékenységeket végezni (kinti és benti szabadidős programok segítségével). Ezek hatására kompetenciáik az együttes játékélményeken keresztül formálódnak, alakulnak, ennek velejárójaként pedig fejleszthetik offline térben történő személyes interakcióikat is.

A szociális alapszolgáltatásban dolgozó szakemberek megőrzése és védelme kiemelten fontos, hiszen rengeteg a pályaelhagyó szakember, aminek elsődleges oka az alacsony bérezés mellett a fokozott pszichés terhelés, és az ennek eredményeként kialakuló kiégés. Ez egy hosszabb folyamat, amely megfelelő szakmai segítséggel megelőzhető. Más-más tematikával és fókusszal, de mind a hajléktalan

személyek számára nyújtott szociális alapszolgáltatásban dolgozók, mind az időseknek és a fogyatékos személyeknek nyújtott szociális alapszolgáltatásokban dolgozók, mind pedig a gyermekjóléti alapellátásban dolgozók esetén fontos a szupervízió, melynek célja a személyes, szakmai és szervezeti kompetencia- és hatékonyságnövelés, szem előtt tartva a felgyorsult világunkban oly fontos mentális egészség megőrzését és a munkahelyi kiégés megelőzését.

- Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása:

A projektben a szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása céljából a Család- és Gyermekjóléti Központ „mobil" ügyintézési tere kerül kialakításra két dinamikusan fejlődő városrészben. Győrszentiván és Ménfőcsanak városrészek nagyobb lakosságszámmal rendelkeznek, vegyesen megjelennek a családi házas és társasházi lakhatási megoldások.

- Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenciós programok szervezése, a programokra való eljutás segítése:

Az „Egészség-Piac Plusz lakossági egészségmegőrző programsorozat" tíz különböző városrészben, tavaszi és őszi időpontokban biztosít a hátrányos helyzetűek, idősek, nők számára egy-egy napos, térítésmentesen igénybe vehető szűrővizsgálatokat és egészséges életmód-tanácsadást.

A „Szexuális felvilágosító programok" a 14-16 éves korosztálynak szólnak majd. Képzett szakember vezetésével a tematika úgy kerül kidolgozásra, hogy az érintett korosztály számára az ismeretanyag könnyen befogadható legyen, és olyan kommunikációs csatornákat használjon, amely a megértést segíti.

A fiatalok körében elterjedt és emelkedő tendenciát mutat a városban a különböző (dohány, alkohol, kábítószer stb.) szerek használata, ezért kiemelt jelentőségű az „iskoláskorú korosztálynak szerhasználatot megelőző program és vetélkedő" tevékenység megvalósítása képzett, a területet jól ismerő szakemberek bevonásával.

A „Családbarát Ovi-Jamboree" a közel két évtizeden át sikeres Oviolimpia továbbfejlesztése, ahol a gyermekek szülei is részt vesznek a programon. A fizikai aktivitást igénylő, mozgásos feladatok mellett a résztvevők számára életkori sajátosságaiknak megfelelő egészségtudatosságot növelő és egészségfejlesztő előadások, workshopok is szervezésre kerülnek.

A „Mozogj az ELEMEK közt!" elnevezésű, három éven át tartó sport programsorozat az általános iskolás korú gyermekeket célozza meg. A mozgás és élmény alapú fakultatív programsorozat célja a szabadidő hasznos eltöltése kultúrájának támogatása.

- Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programok megvalósítása:

Projektünk harmadik nagyobb tevékenységi körébe a bűnmegelőzést és a közbiztonságot javító tevékenységek tartoznak. A projekten belül készül el Győr Megyei Jogú Város Bűnmegelőzési Stratégiája és a hozzá kapcsolódó Intézkedési Terv.

Az idősek hátrányos helyzetű célcsoport tagjainak életkori, fizikai, mentális sajátosságaiknál és a társadalomban betöltött szerepüknél fogva az átlagnál sérülékenyebbek, kiszolgáltatottabbak. Ezért fontos, hogy rendszeresen ismereteket és segítséget kapjanak szakemberektől, hogy ne váljanak a bűnelkövetők áldozataivá. Az „Én mit tudok tenni - Mindenki tehet valamit" tevékenység legfontosabb célja az időskorú lakosság tudatosságának növelése a bűnmegelőzés területén.

A „Biztonságban vagyunk" szakmai nap a bűnmegelőzés területén dolgozó szakembereknek lehetőséget nyújt a célcsoporttal történő szakmai egyeztetésre, az időseknek és hozzátartozóknak pedig segítséget nyújt az áldozattá válás elkerülésében adekvát közvetlen információátadással.

A projekt jelenlen projektfejlesztés alatt áll.

3. Szociális célú város rehabilitáció Győrben (TOP_PLUSZ-3.2.1-23-GY1-2025-00003)

A projekt tartalmának rövid bemutatása:

Jelen támogatási kérelem célja a Győr-Újváros városrész területén található szegregátumban, illetve a szegregációval veszélyeztetett területeken élő hátrányos helyzetű személyek és társadalmi csoportok társadalmi-gazdasági hátrányainak enyhítése, életkörülményeik javítása, valamint a helyi közösség társadalmi kohéziójának erősítése. A projekt megvalósításában két szervezet vesz részt konzorcium formájában: Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata és a Család- és Gyermekjóléti Központ.

A Család és Gyermekjóléti Központ által megvalósítani tervezett programok a következők:

A család- és gyermekjóléti szolgáltatások, valamint a szociális ellátások keretében olyan helyi igényekre reagáló programok kialakítása és biztosítása a cél, amelyek túlmutatnak a kötelező feladatellátáson. A projekt során kiemelt figyelmet kapnak azok a mélyszegénységben élő roma gyermekek és fiatalok, akik számára tematikus, öt napon át tartó (hétfőtől péntekig) nyári napközis klubfoglalkozásokat szerveznek. Ezek a programok preventív jellegűek, lehetőséget nyújtanak a szabadidő hasznos és tartalmas eltöltésére, miközben hozzájárulnak a gyermekek készségeinek és képességeinek fejlesztéséhez. A foglalkozások három fő témakör köré épülnek, amelyek egyrészt a gyermekek szociális és kognitív fejlődését támogatják, másrészt hozzájárulnak az iskolai sikerességükhöz és társadalmi beilleszkedésükhöz.

Az akcióterületen élők számára a közösségi élmények, szabadidős programok hozzáférhetősége fontos lehet a mentális egészségük megőrzésében és a társadalmi integrációjuk elősegítésében. Az ilyen

programok növelhetik a közösségi összetartozást és segíthetnek csökkenteni a társadalmi kirekesztettséget.

A családszervezési és életvezetési egyéni tanácsadás célja a problémák feltérképezése, egyéni (szükség esetén családi) fejlesztési tervek készítése, megvalósítása és folyamatos felülvizsgálata, mentorálás, utánkövetés, a lakhatási fejlesztésben részesített családok nyomonkövetése. A tevékenység célja a hátrányos helyzetű célcsoport megsegítése, életvezetési képességeinek megőrzése, krízishelyzethez vezető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése.

Az akcióterület lakosságának társadalmi integrációját segítő programok, melyek közösségi, élmény alapú, a hasonló élethelyzetből érkező gyermekek és nők társadalmi integrációját segítik elő a készségfejlesztés, az egészséges életmódra való törekvés és a családi kohézió erősítésének segítségével.

A bűnmegelőzés és közbiztonság érdekében a szegregátum területén élő lakosság számára nyújtott tájékoztató program, mely élethelyzetekhez kapcsolódó kockázatokról, veszélyeztető körülményekről, kialakult veszélyhelyzeteket követő ártalomcsökkentésről nyújt tájékoztatást a célcsoport részére.

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata a projekt megvalósítása során további két kiemelt tevékenységet kíván végrehajtani. Az egyik ilyen elem az esélyegyenlőség érvényesítésével kapcsolatos képzés, amelyet a pályázati felhívás előírásai szerint kell megvalósítani. Ez a képzés célzottan olyan szakemberek, önkormányzati dolgozók és egyéb érintettek számára nyújt szemléletformáló és gyakorlati ismereteket, akik szerepet játszanak a társadalmi integráció elősegítésében. A program során a résztvevők megismerkedhetnek az esélyegyenlőségi politika elveivel, a diszkrimináció különböző formáival, valamint a hátrányos helyzetű csoportok támogatásának módszereivel.

Továbbá forrást kíván fordítani a „Törekvés a foglalkoztatás elősegítésére együttműködve a megyei paktumokkal" tevékenységcsoport keretén belül egy komplex helyzetfeltáró programra és pilot-projektre.

A projekt keretében a szegregátum területén élő, illetve a szegregátumot magába foglaló városrészben kvalitatív és kvantitatív eszközökkel lefolytatott városrészi helyi társadalom kutatás, aminek fő fókusza a munkával, munkavégzéssel kapcsolatos attitűdök, a foglalkoztatással kapcsolatos ismeretek szintjének felmérése, illetve a munka világából történő kirekesztettség formáinak megismerése a helyi lakosság szintjén. A lakossági megkérdezés kapcsán különös figyelmet kell szentelni a város Helyi esélyegyenlőségi programjában megnevezett, hátrányos helyzetben lévő csoportok különböző problémáinak és nehézségeinek feltárására.

Az itt felhalmozott tudás és ismeret birtokában a foglalkoztatók, potenciális munkaadók két körében (foglalkoztatási paktum tagok, illetve az ezen kívül eső szereplők) gyakorlatának és hozzáállásának

megismerése a fenti csoportok alkalmazhatósága, foglalkoztathatósága kapcsán. A két kutatás eredményeinek feldolgozásával két érzékenyítő program kifejlesztése és próbaköre valósítható meg a munkavállalói és a munkaadói oldalon egyaránt. A projekt célja a szegregátumban és a szegregációval veszélyeztetett területeken élő hátrányos helyzetű személyek és családok életkörülményeinek javítása, társadalmi-gazdasági hátrányaik csökkentése és a helyi közösség kohéziójának erősítése. Ennek érdekében egy komplex beavatkozási program valósul meg, amely magában foglalja a szociális támogatási rendszer fejlesztését, az oktatási és munkaerőpiaci integráció elősegítését. A közösségi és kulturális programok szervezése is kiemelt szerepet kap, amelyek célja a társadalmi kohézió erősítése, a helyi lakosok aktív bevonása és a szegregációs folyamatok mérséklése.

A projekt jelenleg projektfejlesztés alatt áll.

8.2. KÉRDŐÍV MINTÁK

2022. ÉVI KÉRDŐÍVES FELMÉRÉS MINTÁK

Győr - FVS lakossági kérdőív

Tisztelt Hölgyem, Uram!

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata 2022-ben készíti el új településfejlesztési dokumentumait. E dokumentumok a település közép- és hosszútávú fejlesztési elképzeléseit rögzítik, kijelölik a fő célokat, bemutatják a tervezett intézkedéseket és a kiemelt fejlesztési helyszíneket, egy szóval meghatározzák Győr jövőbeni fejlődését.

A helyi igényekhez illeszkedő fejlesztések megvalósítása érdekében szeretnénk kikérni a helyi lakosok, a városban működő vállalkozások és szervezetek véleményét. Kérjük, segítse válaszaival munkánkat!
A válaszadás anonim és önkéntes, az adatokat a hatályos jogszabályok értelmében kizárólag statisztikai célokra használjuk fel. A kérdőív egy rövid és egy hosszabb részből áll, kitöltésük nagyjából 2 és 5 percet vesz igénybe. A válaszadásra 2022. június 15-ig nyílik lehetőség. Az adatvédelemmel kapcsolatos szabályozásról az alábbi linken tájékozódhat: Győr Megyei Jogú Város Adatvédelmi Tájékoztató.

A tovább gombra kattintva elfogadja az Adatvédelmi Tájékoztatóban foglaltakat.

1) Az Ön neme*

( ) Férfi // ( ) Nő

2) Az Ön születési éve*

_____

3) Az alábbi eszközök közül jellemzően melyiket veszi igénybe mindennapi közlekedéséhez? *Több válasz megadása is lehetséges!*

[ ] Személyautó

[ ] Helyközi autóbusz

[ ] Vonat

[ ] Kerékpár

[ ] Gyaloglás (egy irányban 500 m-nél hosszabb)

[ ] Egyéb, éspedig:: _____

[ ] Egyik sem

4) Kérjük, jelölje, hogy az alábbiak közül miket tart a legjobb beruházásoknak, fejlesztéseknek az elmúlt évekből?
Kérjük, legfeljebb hármat jelöljön!

[ ] A Győri Fürdőközpont felújítása (folyamatban)

[ ] Egészségügyi fejlesztések – kórház, rendelőintézetek felújítása, új mentőállomás építése

[ ] Győr-Újváros szociális városrehabilitációja

[ ] Hermann Ottó utcai Vásárcsarnok és környezetének fejlesztése

[ ] Ipari park és napelempark fejlesztés

[ ] Iskola-, bölcsőde- és óvodafelújítás és létesítés

[ ] Kerékpáros infrastruktúra fejlesztése

[ ] Közutak fejlesztése

[ ] Zöldterületek (Malom liget, Halacska park, Ady-domb) fejlesztése

[ ] Városi mobilalkalmazások fejlesztése (pl. Találd meg Győrt!, Építsd meg Győrt!, Védd meg Győrt!)

[ ] Egyéb, éspedig:: _____*

[ ] Egyéb, éspedig:: _____*

[ ] Egyéb, éspedig:: _____*

5) Kérjük, fogalmazza meg, mit tart a város vagy közvetlen lakókörnyezete legégetőbb problémáinak, melyek leginkább megoldásra várnak?
Válaszát elegendő röviden, címszavakban megadnia!

_____

6) Kívánja folytatni a kérdőív kitöltését annak érdekében, hogy részletesebben is megismerjük Győr város fejlesztését illető elképzeléseit?
A továbbiakban érintett témák között szerepelnek a város zöldfelületei vagy éppen a közlekedés.

( ) Igen, válaszolok még több kérdésre. (+5 perc) // ( ) Nem, befejezem a válaszadást.

Fejlesztési célok

7) Mennyire elégedett az alábbi közszolgáltatásokkal és egyéb tényezőkkel?
Kérjük, hogy az iskolai osztályzatokhoz hasonlóan, 1-5 közötti skálán végezze az értékelést, ahol az 5 esetén nagyon elégedett, az 1 esetén egyáltalán nem elégedett!

	1	2	3	4	5	Nem tudom / Nem érint
Bölcsődék és óvodák	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Általános iskolák	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Egészségügyi ellátás	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Kulturális szolgáltatások (pl. mozi, kulturális központ stb.)	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Szociális ellátás (pl. idősellátás)	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Utak, közterületek	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Járdák	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Városi kerékpárutak	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Zöldfelületek (parkok, ligetek, fasorok)	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Közvilágítás	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Közbiztonság	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Parkolás	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Önkormányzati online ügyintézés	( )	( )	( )	( )	( )	( )

8) Milyen *azonnali (sürgős, 1-2 éven belüli) beavatkozást igénylő fejlesztési javaslata* van Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata számára?

Kérjük, válassza ki az Ön szerint sürgősen fejleszteni szükséges területe(ke)t és címszavakban írja be konkrét javaslatait.

Több válasz megadása is lehetséges!

[ ] Egészségügyi és szociális ellátás területén:: _____

[ ] Közoktatási, óvodai és bölcsődei ellátás területén:: _____

[ ] Kultúra, sport és közművelődés területén:: _____

[ ] Közutak, közlekedésszervezés, parkolás területén:: _____

[ ] Közösségi közlekedés, kerékpáros közlekedés területén:: _____

[ ] Közterületek, parkok, zöldfelületek területén:: _____

[ ] Közművek, hulladékszállítás, csatornahálózat területén:: _____

[ ] Környezetvédelem területén:: _____

[ ] Digitalizáció, online ügyintézés területén:: _____

9) Milyen *közép-, vagy hosszú távú (3 éven túl megvalósítandó) fejlesztési javaslata* van Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata számára?

Kérjük, válassza ki az Ön szerint középtávon fejleszteni szükséges terület(ke)t és címszavakban írja be konkrét javaslatait. Több válasz megadása is lehetséges!

[ ] Egészségügyi és szociális ellátás területén:: _____

[ ] Közoktatási, óvodai és bölcsődei ellátás területén:: _____

[ ] Kultúra, sport és közművelődés területén:: _____

[ ] Közutak, közlekedésszervezés, parkolás területén:: _____

[ ] Közösségi közlekedés, kerékpáros közlekedés területén:: _____

[ ] Közterületek, parkok, zöldfelületek területén:: _____

[ ] Közművek, hulladékszállítás, csatornahálózat területén:: _____

[ ] Környezetvédelem területén:: _____

[ ] Digitalizáció, online ügyintézés területén: : _____

Közlekedés, zöldfelületek, fenntarthatóság

10) Hol található a leggyakoribb hétköznapi utazási célpontja?

( ) A városban, 15 percnél rövidebb utazási idővel

( ) A városban, 15 percnél hosszabb utazási idővel

( ) Győr-Moson-Sopron megye más településén, éspedig:: _____

( ) Nem megyei településen, éspedig:: _____

11) Kérjük becsülje meg, egy átlagos hétköznapon hány percet tölt utazással?

_____

12) Hogyan lehetne vonzóbbá tenni a belváros zöldfelületeit az Ön és családja számára? Kérjük, az Ön számára legfontosabb három fejlesztést, új funkciót jelölje meg!

[ ] Zöldfelületek megújítása (pl. fásítás, virágok kihelyezése, zöldfelületek rendezettségének javítása)

[ ] Sétautak fejlesztése

[ ] Játszóterek, testedző eszközök kihelyezése a parkokhoz kapcsolódóan

[ ] Zenepavilon létesítése

[ ] Utcabútorok kihelyezése

[ ] Gyakoribb kültéri programok, amiért érdemes a parkba látogatni

[ ] Több szolgáltatás a környéken pl. büfé, fagyizó, nyilvános WC

[ ] Közvilágítás (további) javítása

[ ] Egyéb, éspedig:: _____*

[ ] Nincs szükség további fejlesztésre

13) A város jövője szempontjából mennyire tartja fontosnak a felsoroltakat?

Kérjük, hogy rakja sorba az alábbi tevékenységeket, kezdve a legfontosabbal!

_____Környezettudatos életvitel (takarékosság az erőforrásokkal: víz, áram stb.)

_____Szelektív hulladékgyűjtés, hulladék hasznosítása otthon

_____Közösségben való aktív részvétel, közös célokért való tevékenykedés

_____Egészséges, a térségben megtermelt élelmiszerek fogyasztása

_____Megújuló energiaforrások használata

_____Utak, közterületek

_____Járdák

_____Városi kerékpárutak

_____Zöldfelületek (parkok, ligetek, fasorok)

_____Közvilágítás

_____Közbiztonság

_____Parkolás

Digitális készségek

14) Milyen elektronikus eszközöket használ a hétköznapokban?

Több válasz megadása is lehetséges!

[ ] Asztali számítógép, notebook / laptop

[ ] Okostelefon, táblagép (tablet)

[ ] Okos óra

[ ] Egyéb, éspedig: _____

[ ] Nincs ilyen eszközöm

15) Milyen céllal használja az internetet?

Több válasz megadása is lehetséges!

[ ] Napi munkavégzés részeként

[ ] Ügyintézés céljából (pl. Ügyfélkapu, nyomtatványok letöltése és benyújtása)

[ ] Elektronikus vásárlás, foglalások intézése (pl. szállás, repülőjegy)

[ ] Kommunikációs, kapcsolattartási céllal (pl. telefon, levelezés, Skype)

[ ] Információszerzés, tájékozódás céljából

[ ] Tanulási céllal (pl. oktatási anyagok letöltése, e- oktatás igénybevétele)

[ ] Közösségi oldalak látogatása (pl. Facebook)

[ ] Szórakozás: video, film, zene, játékok

[ ] Egyéb, éspedig:: _____

[ ] Egyáltalán nem használok internetet

16) Ön milyen módokon szokott ügyet intézni?

Több válasz megadása is lehetséges!

[ ] Hagyományos postai levelezés

[ ] Telefon

[ ] Személyes ügyintézés

[ ] Online ügyintézés (online platformok használata)

[ ] E-mailes levelezés

[ ] Mobil applikáció

[ ] Digitális mérőkön / eszközökön keresztül

[ ] Nem én szoktam ügyet intézni / Nem tudom

Demográfiai adatok

17) Mi az Ön legmagasabb iskolai végzettsége?

( ) 8 általános vagy kevesebb

( ) Szakképzettség, egyéb képzés érettségi nélkül

( ) Érettségi

( ) Szakképzettség érettségivel

( ) Felsőfokú végzettség (diploma)

18) Hogyan határozná meg magát?*

( ) helyi, egész évben itt élő lakos vagyok

( ) középfokú / felsőfokú oktatásban résztvevő helyi hallgató vagyok

( ) nem Győrben élek, de itt dolgozom/ itt működik vállalkozásom

( ) más módon kötődöm Győrhöz, éspedig:: _____

19) Mi az Ön jelenlegi státusza az alábbiak közül?

Több válasz megadása is lehetséges!

[ ] tanuló // [ ] alkalmazott // [ ] alkalmazott, középvezető // [ ] alkalmazott, felsővezető

[ ] vállalkozó (egyéni vagy cégvezető) // [ ] munkanélküli // [ ] nyugdíjas

[ ] szülési szabadság (GYES, GYED) // [ ] háztartásbeli // [ ] inaktív (egyéb)

20) Kérjük, jelölje meg, Ön Győr mely városrészében él?

A városrészi lehatárolásban segítségére lehet az alábbi elérhető térképi nézet.

( ) Belváros // ( ) Újváros // ( ) Sziget // ( ) Pinnyéd // ( ) Révfalu // ( ) Kisbácsa // ( ) Bácsa // ( ) Sárás // ( ) Gyárváros

( ) Likócs // ( ) Győrszentiván // ( ) Nádorváros // ( ) Jancsifalu // ( ) Adyváros // ( ) Marcalváros I. // ( ) Marcalváros II.

( ) Szabadhegy // ( ) Ipari Park // ( ) Kismegyer // ( ) Ménfőcsanak // ( ) Gyirmót

21) Kérjük, adja meg, mely településen van a munkavégzés *(tanuló esetén oktatási egység)* helye?

( ) Győr

( ) Egyéb magyar település, éspedig:: _____*

( ) Egyéb külföldi település, éspedig:: _____

Győr városvezetői és képviselői kérdőív

---

1) Kérjük, adja meg, hogy milyen módon vesz részt a város vezetésében? *

[ ] Egyéni választókerületi képviselő vagyok

[ ] Listáról bejutott képviselő vagyok

[ ] A városvezetésben egyéb módon veszek részt

2) Kérjük, adja meg a nevét! *

_____

Városi problémák, konfliktusok

3) Kérjük, fogalmazza meg, Ön mit tart a város legégetőbb problémáinak, melyek leginkább megoldásra várnak?

_____

4) Kérjük, nevezze meg, hogy mit tart a városi lakosság legfontosabb igényeinek?

_____

5) Kérjük, fogalmazza meg, Ön mit tart a választókerületében jelentkező legégetőbb problémáknak, melyek leginkább megoldásra várnak?

_____

6) Kérjük, nevezze meg, hogy mit tart a választókerületében a lakosság legfontosabb igényeinek?

_____

Javasolt fejlesztési területek

7) Milyen konkrét fejlesztési javaslatai vannak Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata számára? *Kérjük, válassza ki az Ön szerint fejleszteni szükséges területe(ke)t és fogalmazza meg konkrét javaslatait!*

[ ] Egészségügyi és szociális ellátás területén: _____

[ ] Közoktatási, óvodai és bölcsődei ellátás területén: _____

[ ] Kultúra, sport és közművelődés területén: _____

[ ] Közutak, közlekedésszervezés, parkolás területén: _____

[ ] Közösségi közlekedés, kerékpáros közlekedés területén: _____

[ ] Közterületek, parkok, zöldfelületek területén: _____

[ ] Közművek, hulladékszállítás, csatornahálózat területén: _____

[ ] Környezetvédelem területén: _____

[ ] Digitális megoldások, online ügyintézés területén: _____

[ ] Egyéb javaslat, éspedig:: _____

Győr intézményi kérdőív

1) Intézmény neve:*

_____

I. Általános fejlesztési szükségletek

2) Kérjük, fogalmazza meg, Ön mit tart a város legégetőbb problémáinak, melyek leginkább megoldásra várnak?

_____

3) Az Önök intézményében milyen konkrét fejlesztésekben (projektekben) gondolkodnak?

Kérjük, fejtse ki röviden a fejlesztési elképzeléseiket (projekteket) egyenként a tartalom, indoklás és (amennyiben ismert) a becsült finanszírozási igény megjelölésével.

A fejlesztési elképzelések megfontolásánál a finanszírozási korlátokat NE vegyék figyelembe, mivel a stratégiai tervezés feladata a jövőbeni források feltárása/feltérképezése is.

A fejlesztési elképzelések során az infrastrukturális fejlesztéseken túl gondoljon az eszközfejlesztési igényekre (digitális és nem digitális eszközök tekintetében), a szervezetfejlesztésre, a humán erőforrásbeli fejlesztésekre és a kapcsolati háló fejlesztésére egyaránt.

	Projekt rövid megnevezése	Projekt tartalmának bemutatása, indokoltsága	Finanszírozási igény	Időtáv (1-2 év, 3-5 év, 5 éven túl)
1.	_____ _____ _	_____ _____ _	_____ _____ _	_____ _____ _
2.	_____ _____ _	_____ _____ _	_____ _____ _	_____ _____ _

4) Amennyiben további projektötletekkel rendelkezik, kérjük, az alábbi szövegdobozban fejtse ki azokat.

_____

5) Eddig milyen fontosabb fejlesztéseket valósított meg az intézménye, amely fejlesztéseknek jelenleg is érzik hatásosságát? Ezek milyen forrásból kerültek finanszírozásra?

	Projekt rövid leírása	Forrás megnevezése (pl. TOP, ágazati OP, hazai, Interreg program, közvetlen brüsszeli támogatás, saját forrás)	Megvalósítás időszaka
1	_____ _____	_____ _____	_____ _____
2	_____ _____	_____ _____	_____ _____

6) Fejlesztései megvalósítása során voltak / vannak együttműködő partnerei? Ha igen, kérjük nevezze meg ezeket a szereplőket?

_____

II. Digitális felkészültség

7) Elégedett-e az intézményének IKT eszköz- és szoftverállományával mennyiség és minőség tekintetében? Kérjük, értékelje csillagokkal az alábbi tényezőket!

	Mennyiséggel való elégedettség	Minőséggel való elégedettség

Asztali számítógép, laptop	_____ _____	_____
Nyomtató, fénymásoló	_____ _____	_____
Wifi hálózat / LAN hálózat	_____ _____	_____
Adattárolók	_____ _____	_____
Projektor, virtuális konferencia eszközigény	_____ _____	_____
Felhő alapú adattárolás működése / kapacitásai	_____ _____	_____
Ügyintézés szoftveres támogatása	_____ _____	_____

8) Akadályozza az alábbiak közül valamelyik tényező az digitális megoldások széleskörű használatát?

	Egyáltalán nem akadályozza	Inkább nem akadályozza	Inkább akadályozza	Nagyon akadályozza	Nem tudom megítélni
Eszközhiány	( )	( )	( )	( )	( )
Szoftveres problémák	( )	( )	( )	( )	( )
Alkalmazottak / munkatársak ellenállása	( )	( )	( )	( )	( )
Alkalmazottak / munkatársak	( )	( )	( )	( )	( )

technikai felkészültsége					
Felhasználók (ügyfelek) ellenállása	( )	( )	( )	( )	( )
Felhasználók (ügyfelek) technikai felkészültsége	( )	( )	( )	( )	( )
Kiberbiztonsági kérdések	( )	( )	( )	( )	( )

9) Amennyiben bővebben kifejtené véleményét a digitális és IKT eszközök tekintetében, arra az alábbi szövegbuborékban van lehetősége.

_____

10) Rendelkezik az intézmény online média megjelenési felülettel?

	Igen, saját felülettel	Más szervezet által üzemeltetett felületen található információ az intézményről	Nem
Honlap	( )	( )	( )
Közösségi média felület	( )	( )	( )

11) Milyen adattartalommal működik az intézmény honlapja?

Több választ is megjelölhet.

[ ] Egyoldalú, általános információközlés

[ ] Egyoldalú, dinamikus (hírekkel frissülő) információközlés

[ ] Fórum típusú működés

[ ] Online ügyintézés lehetősége

[ ] Egyéb adattartalom, éspedig:: _____

12) Miért nem rendelkezik az intézmény saját honlappal?

_____

13) Rendelkezik az intézmény a munkáját segítő okoseszközökkel, szenzorokkal, okos megoldásokkal? (pl. távoli működés irányítása, okos parkolórendszer szenzor, környezeti szenzorok, automata megoldások, telefonos applikáció)

( ) Nem

( ) Igen, éspedig:: _____*

III. Ingázás, közlekedés

14) Hány munkatársuk van? *Kérjük, adja meg az alkalmazottak számát – beleértve a főállású, mellékállású és megbízott kollégákat is.*

_____

15) Ebből milyen arányban vannak nem győri lakosok, akik napi szinten ingáznak a munkába járás során?

( ) Nem tudok ilyen kollégáról

( ) Kevesebb, mint az alkalmazottak 10%-a

( ) Az alkalmazottak körülbelül 10-25%-a

( ) Az alkalmazottak 25-40%-a

( ) Az alkalmazottak több, mint 40%-a

16) Jellemzően mely településekről érkeznek az ingázó kollégák?

_____

17) Milyen közlekedési eszközöket használnak a kollégák a napi ingázás során? *Több választ is megjelölhet!*

[ ] Személyautó

[ ] Helyközi autóbusz

[ ] Vonat

[ ] Kerékpár

[ ] Egyéb módon, éspedig:: _____

2026. ÉVI KÉRDŐÍVES FELMÉRÉS MINTA

Tisztelt Hölgyem, Uram!

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata 2026-ban készíti el Fenntartható Városfejlesztési Stratégiájának felülvizsgálatát és Zöldinfrastruktúra Fejlesztési és Fenntartási Akciótervét. E dokumentumok a település közép- és hosszútávú fejlesztési elképzeléseit rögzítik, kijelölik a fő célokat, bemutatják a tervezett intézkedéseket és a kiemelt fejlesztési helyszíneket, egy szóval meghatározzák Győr jövőbeni fejlődését.

A helyi igényekhez illeszkedő fejlesztések megvalósítása érdekében szeretnénk kikérni a helyi lakosok, a városban működő vállalkozások és szervezetek véleményét. Kérjük, segítse válaszaival munkánkat!

A válaszadás anonim és önkéntes, az adatokat a hatályos jogszabályok értelmében kizárólag statisztikai célokra használjuk fel. A kérdőív kitöltése nagyjából 10 percet vesz igénybe. A válaszadásra 2026. június végéig nyílik lehetőség. Az adatvédelemmel kapcsolatos szabályozásról az alábbi linken tájékozódhat: Győr Megyei Jogú Város Adatvédelmi Tájékoztató.

A tovább gombra kattintva elfogadja az Adatvédelmi Tájékoztatóban foglaltakat.

1. Elégedettség a közszolgáltatásokkal, életminőség

1) Mennyire elégedett az alábbi városi közszolgáltatásokkal és egyéb életminőséget befolyásoló tényezőkkel?

Kérjük, hogy az iskolai osztályzatokhoz hasonlóan, 1-5 közötti skálán végezze az értékelést, ahol az 5 esetén nagyon elégedett, az 1 esetén egyáltalán nem elégedett!

c	1	2	3	4	5	Nem tudom / Nem érint
Bölcsődék és óvodák	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Általános iskolák	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Egészségügyi ellátás	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Kulturális szolgáltatások (pl. mozi, kulturális központ stb.)	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Szociális ellátás (pl. idősellátás)	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Utak minősége általában	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Városi közterületek általában	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Járdák	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Városi kerékpárutak	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Tömegközlekedés minősége	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Zöldfelületek (parkok, ligetek, fasorok)	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Közvilágítás	( )	( )	( )	( )	( )	( )

Közbiztonság	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Parkolás	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Önkormányzati online ügyintézés	( )	( )	( )	( )	( )	( )

2) A felsorolt tényezők mennyiben játszanak szerepet helyi életminőségével való elégedettségének növelésében?

Kérjük, hogy az iskolai osztályzatokhoz hasonlóan, 1-5 közötti skálán végezze az értékelést, ahol az 5 esetén nagyon jelentős szerepet játszanak az 1 esetén egyáltalán nem játszanak szerepet!

c	1	2	3	4	5	Nem tudom / Nem érint
Változatosabb munkahelyek	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Magas jövedelmet biztosító munkalehetőségek	( )	( )	( )	( )	( )	( )
A jelenleginél is magasabb színvonalú közszolgáltatások (iskola, egészségügyi, tömegközlekedés, szociális ellátás stb.)	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Minőségi közösségi terek a városközpontban és a lakóhelyem közelében	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Gazdagabb és magasabb színvonalú, igényekre szabott kulturális kínálat	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Sportolási lehetőségek további bővítése Magas színvonalú kiskereskedelmi és vendéglátóipari szolgáltatások	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Kedvezőbb lakhatási lehetőségek	( )	( )	( )	( )	( )	( )
Jobb közbiztonság	( )	( )	( )	( )	( )	( )

2. Digitális készségek, szolgáltatások

3) Milyen elektronikus eszközöket használ a hétköznapokban?

Több válasz megadása is lehetséges!

[ ] Asztali számítógép, notebook / laptop

[ ] Okostelefon, táblagép (tablet)

[ ] Okosóra

[ ] Egyéb, éspedig: _____

[ ] Nincs ilyen eszközöm

4) Milyen céllal használja az internetet?

Több válasz megadása is lehetséges!

[ ] Napi munkavégzés részeként

[ ] Ügyintézés céljából (pl. Ügyfélkapu, nyomtatványok letöltése és benyújtása)

[ ] Elektronikus vásárlás, foglalások intézése (pl. szállás, repülőjegy)

[ ] Kommunikációs, kapcsolattartási céllal (pl. telefon, levelezés, Skype)

[ ] Információszerzés, tájékozódás céljából

[ ] Tanulási céllal (pl. oktatási anyagok letöltése, e- oktatás igénybevétele)

[ ] Közösségi oldalak látogatása (pl. Facebook)

[ ] Szórakozás: video, film, zene, játékok

[ ] Egyéb, éspedig: _____

[ ] Egyáltalán nem használok internetet

5) Ön milyen módokon szokott ügyet intézni?

Több válasz megadása is lehetséges!

[ ] Hagyományos postai levelezés

[ ] Telefon

[ ] Személyes ügyintézés

[ ] Online ügyintézés (online platformok használata)

[ ] E-mailes levelezés

[ ] Mobil applikáció

[ ] Digitális mérőkön / eszközökön keresztül

[ ] Nem én szoktam ügyet intézni / Nem tudom

6) Hogyan értékeli az IT eszközök használatával kapcsolatos jártasságát (összehasonlítva a saját korosztályával)?

[ ] Nincsenek ilyen készségeim egyáltalán

[ ] Készségeim az átlagnál kevésbé erősek, rendszerint segítségre szorulok

[ ] Készségeim átlagosak, rendszeres internethasználó vagyok és okostelefonom van

[ ] Készségeim átlag felettiek, e-ügyintézésre és egyéb speciális szoftverek használatára is képes vagyok

[ ] Nem tudom megítélni / Nem válaszolok

7) Az alábbi eszközök körül jellemzően melyiket veszi igénybe mindennapi közlekedéshez?

Több válasz megadása is lehetséges!

[ ] Személyautó

[ ] Helyközi autóbusz

[ ] Vonat

[ ] Kerékpár

[ ] Gyaloglás (egy irányba 500 m-nél hosszabb)

[ ] Egyéb, éspedig: _____

[ ] Egyik sem

3. Zöld infrastruktúra

8) Ön szerint összességében milyen Győr zöldfelületeinek állapota?

[ ] Nagyon jó

[ ] Jó

[ ] Közepes

[ ] Rossz

[ ] Nagyon rossz

9) Ön szerint Győr mely területein lenne leginkább szükség több zöldfelületre vagy zöldinfrastruktúra fejlesztésre?

[ ] belvárosi területek

[ ] lakótelepek környezete

[ ] iparterületek környéke

[ ] folyópartok és vízparti területek

[ ] városrészi közparkok

[ ] Egyéb, éspedig:_____

10) Mennyire elégedett a győri folyópartok (Mosoni-Duna, Rába, Marcal) zöldfelületeinek állapotával és használhatóságával?

[ ] egyáltalán nem elégedett

[ ] inkább nem elégedett

[ ] részben elégedett

[ ] elégedett

[ ] teljes mértékben elégedett

11) Tapasztal-e problémát Győrben a nyári hőhullámok vagy a nagyobb esőzések idején?

[ ] túlzott felmelegedés a belvárosban

[ ] kevés árnyékos közterület

[ ] vízmegállás, elöntések

[ ] gyorsan kiszáradó zöldfelületek

[ ] nem tapasztalok jelentős problémát

[ ] egyéb: _____

12) Ön támogatná-e, hogy Győrben a jövőbeni fejlesztések során nagyobb hangsúlyt kapjanak a természetközeli vízmegtartó és zöldinfrastruktúrás megoldások (pl. esőkertek, zöldtetők, vízparti élőhelyek fejlesztése)?

[ ] egyáltalán nem

[ ] inkább nem

[ ] részben igen

[ ] inkább igen

[ ] teljes mértékben igen

13) Milyen gyakran használja Győr közparkjait?

[ ] Naponta

[ ] Hetente

[ ] Havonta néhányszor

[ ] Ritkábban

[ ] Egyáltalán nem

14) Milyen célból használja leggyakrabban a város közparkjait?

[ ] Séta, pihenés

[ ] Gyermekkel való időtöltés (pl.: játszótér)

[ ] Sport / mozgás

[ ] Kutyasétáltatás

[ ] Közösségi programokon való részvétel

[ ] Egyéb, éspedig:_____

15) Mennyire elégedett Győr közparkjainak és játszótereinek állapotával, felszereltségével és árnyékoltságával?

[ ] egyáltalán nem elégedett

[ ] inkább nem elégedett

[ ] részben elégedett

[ ] elégedett

[ ] teljes mértékben elégedett

16) Kérjük, ha szeretné, írja le azt is, hogy mely területeken vagy városrészekben lenne leginkább szükség fejlesztésekre: _____

17) Kérjük, nevezze meg, hogy Győrben hol tapasztal a zöldfelületekkel, közparkokkal, játszóterekkel, vízpartokkal vagy a csapadékvíz kezelésével kapcsolatban problémát, hiányosságot! _____

4. Személyes adatok

18) Az Ön neme*

( ) Férfi // ( ) Nő

19) Az Ön születési éve*

_____

20) Az Ön legmagasabb iskolai végzettsége*:

[ ] Általános (elemi, polgári) iskola 8. Osztálynál, évfolyamnál alacsonyabb

[ ] Általános (elemi, polgári) iskola 8. Osztály, évfolyam

[ ] Szakképesítés érettségi nélkül (pl. Szakmunkásképző, szakiskola)

[ ] Érettségi

[ ] Érettségi szakképesítéssel vagy érettségire épülő szakképesítés

[ ] Felsőfokú szakképesítés (csak 1998 után szerezhető)

[ ] Főiskolai (vagy azzal egyenértékű, pl. BA / BSc)

[ ] Egyetemi (vagy azzal egyenértékű, pl. MA/MSc)

[ ] Doktori fokozat

21) Az Ön jelenlegi státusza*:

[ ] Tanuló

[ ] Alkalmazott

[ ] Alkalmazott, középvezető

[ ] Alkalmazott, felsővezető

[ ] Cégvezető

[ ] Egyéni vállalkozó

[ ] Munkanélküli

[ ] Nyugdíjas

[ ] Gyes-en vagy gyed-en

[ ] Otthoni, gondoskodási munkát végző (főállású szülő, otthonápoló)

[ ] Inaktív, egyéb.

8.3. FINANSZÍROZÁSI TERVTÁBLA BEAVATKOZÁSONKÉNT

Külön mellékletként csatolva.

8.4. MŰKÖDÉSI TÉRKÉP

GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA	ÖNKORMÁNYZATI TULAJDONÚ GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK	GYŐR-SZOL Győri Közszolgáltató és Vagyongazdálkodó Zrt.; GYŐR PROJEKT Kft.; Győri Térségfejlesztési és Projektmenedzsment Kft.; Esély Győri Rehabilitációs és Foglalkoztatási Közhasznú Nonprofit Kft.; Xantus János Állatkert Közhasznú Nonprofit Kft.; INNONET Innovációs és Technológiai Központ Közhasznú Nonprofit Kft.; Mobilis Közhasznú Nonprofit Kft.; GYHG Győri Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft.
	ÖNKORMÁNYZATI RÉSZESEDÉSŰ GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK	PAN NON-VÍZ Zrt.; Győr-Pér Repülőtér Kft.
	ÖNKORMÁNYZATI FENNTARTÁSÚ VAGY ÜZEMELTETÉSŰ INTÉZMÉNYEK	Győr Megyei Jogú Város Útkezelő Szervezete
	ÖNKORMÁNYZATI FENNTARTÁSÚ IGAZGATÁSI INTÉZMÉNYEK	Közterület-felügyelet és Mezőőri Szolgálat Győr
	ÓVODÁK	12 Önkormányzati fenntartású; 3 egyházi fenntartású; 1 Győri Tankerületi Központ által fenntartott; 2 alapítványi fenntartású; 1 egyesületi fenntartású; 1 magán fenntartású
	EGYÉB KÖZNEVELÉSI INTÉZMÉNYEK	Gazdasági Működtető Központ, Győr; Győr Megyei Jogú Város Gyermektábora
	POLGÁRMESTERI HIVATAL	
SZOCIÁLIS INTÉZMÉNYEK	GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLTATÁSI INTÉZMÉNYEK	Egyesített Bölcsődei Intézményhálózat Győr; Család- és Gyermekjóléti Központ Győr
	SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSI INTÉZMÉNYEK	Egyesített Egészségügyi és Szociális Intézmény Győr; Hajléktalanokat Segítő Szolgálat
ÖNKORMÁNYZATI FENNTARTÁSÚ KULTURÁLIS INTÉZMÉNYEK	KÖZMŰVELŐDÉSI INTÉZMÉNYEK	Generációk Művelődési Háza; Molnár Vid Bertalan Művelődési Központ; Újvárosi Művelődési Ház; Bezerédj kastély Művelődési Ház; Győri Szabó József Művelődési Ház
	ELŐADÓMŰVÉSZETI INTÉZMÉNYEK	Győri Nemzeti Színház Győri Balett Győri Filharmónikus Zenekar Vaskakas Bábszínház
	KÖZGYŰJTEMÉNYEK	Győr Megyei Jogú Város Levéltára; dr. Kovács Pál Könyvtár és Közösségi Tér; Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum
	KULTURÁLIS PÉNZÜGYI GAZDASÁGI SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT (KPGSZK)	

OKTATÁSI INTÉZMÉNYEK	ÁLTALÁNOS ÉS KÖZÉPISKOLÁK	Győri Tankerületi Központ	21 Általános Iskola; 9 Középfokú Iskola; 5 Kollégium; 1 Pedagógiai szolgálat
		Győri Szakképzési Centrum	1 Általános Iskola; 13 Középfokú Iskola; 3 Kollégium
		Egyéb fenntartású oktatási intézmények	7 Általános Iskola; 9 Középfokú Iskola; 5 Kollégium; 1 Egyéb képzési központ (Audi Hungaria Iskola Intézményfenntartó és Működtető Közalapítvány; Széchenyi István Egyetem; Győri Egyházmegye; Magyar Katolikus Egyház; Szent Mór Bencés Perjelség, Győri Evangélikus Egyházközség; Az ETO JÖVŐJÉRT Alapítvány; Győri Waldorf Egyesület)
	FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK	Széchenyi István Egyetem; Brenner János Hittudományi Főiskola	

Mellékletek

9.1 MELLÉKLET: AZ FVS-HEZ KAPCSOLÓDÓ INDIKÁTOROK ÉS AZOK MÉRÉSI MÓDSZERTANA

Indikátor neve	**Indikátor mérési módszertana**
Fejlesztéssel érintett háziorvosi, házi gyermekorvosi rendelők száma a fejlesztési időszakban (2021-2027)	Önkormányzat adatgyűjtése alapján a fejlesztéssel érintett háziorvosi, házi gyermekorvosi rendelők számbavétele a fejlesztési időszakban (2021-2027) Módszertan: a fejlesztéssel érintett háziorvos, házi gyermekorvosi rendelők számának összegyűjtése a NEAK adatszolgáltatás alapján a fejlesztési időszakban (2021-2027)
Fejlesztett egészségügyi szolgáltatásokban részesülő lakosság száma a fejlesztési időszakban (2021-2027)	Önkormányzat adatgyűjtése alapján fejlesztett egészségügyi szolgáltatásokban részesülő lakosság száma a fejlesztési időszakban (2021-2027) Módszertan: fejlesztett egészségügyi szolgáltatásokban részesülő lakosság számának összegyűjtése a NEAK adatszolgáltatás alapján a fejlesztési időszakban (2021-2027)
Digitális fejlesztéssel érintett háziorvosi és házi gyermekorvosi rendelők száma a fejlesztési időszakban (2021-2027)	Önkormányzat adatgyűjtése alapján digitális fejlesztéssel érintett háziorvosi és házi gyermekorvosi rendelők számbavétele a fejlesztési időszakban Módszertan: digitális fejlesztéssel érintett háziorvosi és házi gyermekorvosi rendelők száma NEAK adatszolgáltatás alapján a fejlesztési időszakban (2021-2027)
Az önkormányzati intézményrendszer által megvalósított kulturális programok száma a fejlesztési időszakban (2021-2027)	Önkormányzat adatgyűjtése alapján az önkormányzati intézményrendszer által megvalósított kulturális programok számbavétele a fejlesztési időszakban Módszertan: önkormányzati intézményrendszer által megvalósított kulturális programok száma a fejlesztési időszakban (2021-2027)
Felújított önkormányzati tulajdonban lévő helyi vagy országos védelem alatt álló épületek száma a fejlesztési időszakban (2021-2027)	Önkormányzat adatgyűjtése alapján az önkormányzati tulajdonban lévő felújított védelem alatt álló épületek számbavétele

	Módszertan: Önkormányzati tulajdonban lévő felújított helyi vagy országos védelem alatt álló épületek száma a fejlesztési időszakban (2021-2027)
Az Önkormányzat és intézményei által szervezett helyi közösségfejlesztési programok száma a fejlesztési időszakban (2021-2027)	Önkormányzat adatgyűjtése alapján az Önkormányzat és intézményei által szervezett helyi közösségfejlesztési programok számbavétele a fejlesztési időszakban Módszertan: az Önkormányzat és intézményei által szervezett helyi közösségfejlesztési programok száma a fejlesztési időszakban (2021-2027)
Az Önkormányzat és intézményei által szervezett helyi társadalmi akciókba bevont személyek száma a fejlesztési időszakban (2021-2027)	Önkormányzat adatgyűjtése alapján az Önkormányzat és intézményei által szervezett társadalmi akciókba bevont személyek számának gyűjtése Módszertan: Az Önkormányzat és intézményei által szervezett helyi társadalmi akciókba bevont személyek száma a fejlesztési időszakban (2021-2027)
A helyi kkv-k által foglalkoztatottak száma	A helyi kkv-k által foglalkoztatottak számának mérése a KSH adatszolgáltatása alapján Módszertan: A helyi kkv-k által foglalkoztatottak száma a fejlesztési időszakban (2021-2027)
Vendégéjszakák száma a kereskedelmi szálláshelyeken (vendégéjszaka)	A vendégéjszakák számának mérése a KSH adatszolgáltatása alapján Módszertan: Vendégéjszakák száma a kereskedelmi szálláshelyeken (vendégéjszaka) a fejlesztési időszakban (2021-2027)
A város közigazgatási területén belül működő vállalkozások száma	Győr-Moson-Sopron Megyei Iparkamara, illetve a KSH adatszolgáltatása alapján a vállalkozások számának számbavétele Módszertan: A város közigazgatási határán belül működő vállalkozások száma a fejlesztési időszakban (2021-2027)
Az Ipari park Győr területén működő vállalkozások száma	A Győri Nemzetközi Ipari Park Kft. adatszolgáltatása alapján a vállalkozások számának számbavétele Módszertan: Az Ipari Park Győr területén működő vállalkozások száma a fejlesztési időszakban (2021-2027)

Helyi iparűzési adóbevétel változása a városban	Önkormányzati, illetve KSH adatszolgáltatás alapján számolva Módszertan: Helyi iparűzési adóbevétel változása a városban a fejlesztési időszakban (2021-2027)
A védelem alatt álló, funkciójában és/vagy szerkezetében önkormányzati tulajdonban lévő megújított épületek száma	Önkormányzat adatgyűjtése alapján az önkormányzati tulajdonban lévő megújított épületek számbavétele a fejlesztési időszakban Módszertan: Az önkormányzati tulajdonban lévő védelem alatt álló, funkciójában és/vagy szerkezetében megújított épületek száma a fejlesztési időszakban (2021-2027)
Önkormányzati épületekben megvalósított energiahatékonysági fejlesztések száma	Önkormányzat adatgyűjtése alapján az önkormányzati épületekben energiahatékonyságot fejlesztések számbavétele. Módszertan: Önkormányzati épületekben megvalósított energiahatékonysági fejlesztések száma a fejlesztési időszakban (2021-2027)
Városrészi központok száma	Önkormányzati adatgyűjtése alapján egyes városrészekben a szolgáltatás-sűrűsödés (humán, kereskedelmi) vizsgálata Módszertan: Új városrészi központok száma a fejlesztési időszakban (2021-2027)
Új vagy felújított szolgáltatások, közszolgáltatások megjelenése a városrészi központokban	Önkormányzati adatgyűjtése alapján egyes városrészekben szolgáltatások számbavétele Módszertan: Új vagy felújított szolgáltatások, közszolgáltatások száma a városrészi központokban a fejlesztési időszakban (2021-2027)
Közösségi közlekedés részaránya	Önkormányzati adatgyűjtése alapján a közösségi közlekedés részaránya a többi közlekedési módhoz viszonyítva Módszertan: Közösségi közlekedés részarányának változása a fejlesztési időszakban (2021-2027)
Fenntartható, környezetbarát közlekedési módokat használók aránya	A SUMP módozati megoszlás (modal split) felmérése a SUMP felülvizsgálatok során

	Módszertan: Fenntartható, környezetbarát közlekedési módokat használók arányának változása a fejlesztési időszakban (2021-2027)
A felújított, illetve újonnan épített csapadékvíz-elvezető hálózat hossza	Önkormányzati és szolgáltatói adatszolgáltatás alapján a változás mérése Módszertan: A felújított, illetve újonnan épített csapadékvíz-elvezető hálózat hosszának változása a fejlesztési időszakban (2021-2027)
A lakossági hulladéktól elkülönített gyűjtéssel elszállított hulladék aránya	KSH adatszolgáltatás alapján a lakossági hulladéktól elkülönített gyűjtéssel elszállított hulladék arányának változása Módszertan: A lakossági hulladéktól elkülönített gyűjtéssel elszállított hulladék arányának változása a fejlesztési időszakban (2021-2027)
Megújult vagy újonnan kialakított zöldfelületek nagysága	Önkormányzati adatszolgáltatás alapján Módszertan: Megújult vagy újonnan kialakított zöldfelületek nagyságának változása a fejlesztési időszakban (2021-2027)
Éves ÜHG kibocsátás egyenérték	Az üvegházhatású gázok éves kibocsátásának mérése. Módszertan: Éves ÜHG kibocsátás egyenérték változása a fejlesztési időszakban (2021-2027)
Környezet védelméhez, zöldfelületek fejlesztéséhez köthető projektek száma a fejlesztési időszakban (2021-2027)	Önkormányzati adatgyűjtése alapján a projektek száma a fejlesztési időszakban Módszertan: Környezet védelméhez, zöldfelületek fejlesztéséhez köthető projektek száma a fejlesztési időszakban (2021-2027)
Megújult és a lakosság számára hozzáférhetővé tett vízparti területek mérete	Önkormányzat adatgyűjtése alapján a hozzáférhetővé tett vízparti területek mérete Módszertan: Megújult és a lakosság számára hozzáférhetővé tett vízparti területek méretének változása a fejlesztési időszakban (2021-2027)

Központilag meghatározott FVS szintű indikátorok

Indikátor		Módszertan
Reziliencia: a gazdaság több lábon állása	helyi gazdaság diverzifikációjának mértéke	a legtöbb iparűzési adót befizető ágazat által befizetett iparűzési adó nagysága (Ft) osztva az Önkormányzat teljes iparűzési adó bevétele (Ft)
Reziliencia: energiafüggőség alternatív energiaforrásokkal való oldása	megújuló energiatermelés arányának növekedése	a város területén az adott évben megtermelt megújuló energia összmennyisége (MW GJ) osztva az Önkormányzat területén az adott évben felhasznált energia összmennyisége (MW GJ)
Reziliencia: digitális város	digitális ügymenetek aránya	a digitálisan elindított / lefolytatott Polgármesteri Hivatali ügyek száma (db/év) osztva az összes adott évben elindított ügy száma (db)
Reziliencia: megtartó város	az életminőséget meghatározó szolgáltatásokkal való elégedettség	Az IH által biztosított elégedettséget mérő kérdőív lehető legnagyobb mintán történő lekérdezését követően az elégedettségi arány kiszámítása (%) a megadott módszertan szerint történik. Az IH biztosítja a számítás elvégzéséhez az algoritmusokkal ellátott (képletezett) Excel táblázatot, ami lehetővé teszi, hogy a települések a felmérés adatainak bevitelét követően gyorsan és hatékonyan produkálják az eredményeket.
Reziliencia: zöldfelületek	zöld- és vízfelületek arányának változása	települési zöld- és vízfelületek nagysága (ha) (aktuális év) osztva a települési zöld- és vízfelületek nagysága (ha)(bázisév)
Prosperáló város	fejlesztésekbe bevont külső forrás aránya	(befektetett eszközök FVS (Ft) bázis év / önkormányzati TOP Plusz forráskeret (Ft) osztva

		(tervezett befektetett eszközök FVS (Ft) / önkormányzati TOP Plusz forráskeret (Ft) befektetett eszközök FVS (Ft) Bázis év = nulla önkormányzati TOP Plusz forráskeret (Ft) = 2021-27-es allokált forrásösszeg (Ft) tervezett befektetett eszközök FVS (Ft): az FVS felhasználói sablon 7.2. fejezet Finanszírozási tervben meghatározott összesített összeg
Zöldülő város	éves ÜHG kibocsátás egyenérték (CO_2/t)	[városi ÜHG kibocsátás tonna CO_2 egyenérték (bázis év)] – [városi ÜHG megkötés tonna CO_2 egyenérték (bázis év)]
Digitális város	digitálisan mért adattípusok száma	A településen digitálisan mért adattípusok száma (db)
Megtartó város	vándorlási egyenleg	A bázisérték: a bázisév vándorlási egyenlege (fő)
Kiszolgáló város	újonnan belterületbe vont területek és a kihasználatlan városi területek aránya	újonnan belterületbe vont területek nagysága (ha) (aktuális év) osztva a kihasználatlan városi területek nagysága (ha) (aktuális év)